

SAKSPAPIRER FOR SYNODEMØTET 2021-22

INNHold

SYNODEMØTET 2021	3	SYNODEMØTET 2022	167
SAK 1	4	SAK 1 VEDLEGG 1	168
SAK 1 VEDLEGG 1	16	SAK 2 VEDLEGG 1	173
SAK 1 VEDLEGG 2	22	SAK 2 VEDLEGG 2	175
SAK 1 VEDLEGG 3	24	SAK 2 VEDLEGG 3	177
SAK 2	26	SAK 2 VEDLEGG 4	182
SAK 2 VEDLEGG 1	34	SAK 2 VEDLEGG 5	192
SAK 2 VEDLEGG 2	50	SAK 3 VEDLEGG 1	195
SAK 3	54	SAK 3 VEDLEGG 2	204
SAK 3 VEDLEGG 1	62	SAK 3 VEDLEGG 3	216
SAK 3 VEDLEGG 2	64	SAK 4	225
SAK 3 VEDLEGG 3	69	SAK 5 VEDLEGG 1	229
SAK 3 VEDLEGG 4	78	SAK 5 VEDLEGG 2	232
SAK 3 VEDLEGG 5	90	SAK 5 VEDLEGG 3	238
SAK 3 VEDLEGG 6	106	SAK 5 VEDLEGG 4	239
SAK 3 VEDLEGG 7	119	SAK 6 VEDLEGG 1	240
SAK 4	120	SAK 6 VEDLEGG 2	263
SAK 4 VEDLEGG 1	124	SAK 7 VEDLEGG 1	282
SAK 4 VEDLEGG 2	125	SAK 7 VEDLEGG 2	304
SAK 5 VEDLEGG A	126	SAK 7 VEDLEGG 3	311
SAK 5 VEDLEGG B	136	SAK 7 VEDLEGG 4	320
SAK 5 VEDLEGG C	139		
SAK 5 VEDLEGG D	141		
SAK 5 VEDLEGG E	148		
SAK 5 VEDLEGG F.....	163		

SYNODEMØTET 2021

SYNODESTYRETS TREÅRSMELDING

1. INNLEDNING	2
2. SYNODESTYRET 2017-2021	2
3. SYNODEPERIODEN	3
4. SYNODESTYRETS ARBEID I PERIODEN	3
DIALOG OG SAMARBEID	3
SAMARBEID INTERNASJONALT	4
TILSYN	4
5. SENTRALE STYRESAKER	5
VEKTLEGGINGEN OG STATUS NÅ	5
TEOLOGISKE REFLEKSJONER	5
AKTUELT FRA STYREPROTOKOLLENE	5
Synodens tilsynsmenn.....	5
Retningslinjer for ny tilsynsmannsordning.....	6
Ny kommunikasjonsstrategi.....	6
Varslingsrutiner.....	6
Organisasjonsgjennomgang.....	7
Utsendingene i Nagoya.....	7
Norsk oversettelse av «The Bible Project».....	7
Kristiansand folkehøyskole.....	7
Inspire kirken Horten.....	7
Liturgi til avvigsling av kirkebygg.....	7
6. FRIKIRKENS HOVEDKONTOR	8
ARBEIDE MED Å I STANDSETTE KIRKESAMFUNNET TIL Å NÅ VÅRE FELLES MÅL	8
Jesus i hverdagen.....	8
Jesus til nye generasjoner.....	8
Jesus til nye mennesker.....	9
DRIFTE FRIKIRKENS FELLES MISJONSARBEID	9
TJENE OG STØTTE MENIGHETENE	9
TILRETTELEGGJE FOR SYNODEN	10
UTVIKLE ARENAER FOR UTRUSTNING OG NETTVERKSBYGGING	10
VÆRE ARBEIDSGIVER FOR DE ANSATTE I FELLESARBEIDET	11
7. TAKK	11
8. VEDLEGG	12

SAK I

I. INNLEDNING

Synodemøtet i 2017 vedtok «Mål for Frikirken 2018–2023» med tre fokusområder og 24 konkrete mål. Målene definerer det som er særlig viktig for Frikirken, og målplanen har vært et viktig kompass for både synodestyret og hovedkontoret i synodeperioden.

Jesus i hverdagen – Jesus til nye generasjoner – Jesus til nye mennesker

Disse tre områdene har vært et sentralt rammeverk for prioriteringer og arbeid i synodeperioden som nå avsluttes. Vi erfarer at målplanen har fremmet dynamikk både lokalt og nasjonalt. Målplanen utfordrer og engasjerer oss. Det skal den fortsette å gjøre også inn i neste synodeperiode.

Da vi avsluttet Synodemøtet 2017, var det ingen av oss som ante at neste synodemøte skulle avholdes digitalt. Lite visste vi da om utfordringene verden skulle møte vinteren 2020, de færreste av menighetene våre hadde digitale tilbud, og vi var lykkelig uvitende om hvilke utfordringer vi skulle møte på som kirke.

Når vi nå samles for å oppsummere synodeperioden, og for å se fremover, sitter vi med nye erfaringer og ny kunnskap om hva det betyr for kristne å ikke kunne møtes til gudstjeneste og andre samlinger. Det siste året har minnet oss om at det vi tar som en selvfølge i dag, kan bli tatt fra oss i morgen. La oss ta med oss denne erfaringen når vi fortsetter arbeidet mot målene vi satte oss på synodemøtet i 2017. Vi må lære av våre kristne søsken som av ulike årsaker sjelden eller aldri kan møtes, og la dette siste året være en sterk påminnelse om å be for alle dem som alltid lever med usikkerhet for morgendagen.

Media har gang på gang rapportert om «stengte kirker», men det økumeniske fellesskapet har på ulike måter vist at kirka aldri stenger. For kirka er noe annet enn byggene vi samles i, kirka begrenses ikke av tid eller rom. Midt i pandemien har vi også erfart velsignelsen av å høre sammen, på tvers av kirkesamfunn, og geografiske og kulturelle skiller.

2. SYNODESTYRET 2017-2021

Følgende ble valgt til synodestyret på Synodemøtet 2017:

- Jarle Skullerud, synodeformann (Smaalenene Frikirke, nå Oslo Østre Frikirke)
- Anne Mari Schiager Topland, nestleder (Arendal Frikirke, nå Oslo Storbymenighet)
- Geir Langen, styremedlem/forstander (Sula Frikirke)
- Sigurd-Åge Engamo, styremedlem/eldste (Øvrebø Frikirke)
- Tone Moseid, styremedlem/eldste (Bryne Frikyrkje)
- Geir Nordkil, styremedlem/eldste (Bodø Frikirke)
- Øystein Samnøen, styremedlem/eldste (Hamar Frikirke)

Varamedlemmer/forstandere:

- Geir Øystein Andersen, 1. vara (Kongsberg Frikirke)
- Bjørn Roger Stien, 2. vara (Namsos Frikirke)

Varamedlemmer/eldste:

- Ole Johnny Møyholm, 1. vara (Randaberg Frikirke)
- Bjørg Rødland, 2. vara (Vågsbygd Frikirke)
- Are Røiseland, 3. vara (Kristiansand Frikirke)

Bjørn Roger Stien ble valgt til presbyterieformann i Nordre presbyterium i juli 2019, og Geir Øystein Andersen ble ansatt som tilsynsmann i Østre presbyterium fra november 2019. Begge trådte dermed ut av rollen som varamedlem, hvilket betydde at vi stod uten varamedlemmer for forstanderne. Synodestyret drøftet situasjonen med forfatningsutvalget, som anbefalte at vi tok kontakt med valgkomiteen for synodemøtet i 2017. En enstemmig valgkomité anbefalte at Else Birgit Bergem Strand (Risør Frikirke), som ble nr. 3 under varamannsvalget, trådte inn som varamedlem for forstanderne i synodestyret for resten av synodeperioden. Styret fulgte valgkomiteens anbefaling, og Else Birgit Bergem Strand påtok seg vervet.

SAK I

Are Røiseland rykket opp til 1. vara for eldste etter at Ole Johnny Møyholm ble valgt til presbyterieformann i Vestre presbyterium i september 2019, og Bjørg Rødland avsluttet tjenesten som eldste i Vågsbygd Frikirke i august 2020.

Varamedlemmer har vært innkalt til synodestyremøter når faste styremedlemmer har meldt forfall.

Synodestyret har arbeidet ut fra en styreinstruks og et årshjul. Styreinstruksen ble satt opp og vedtatt i starten av synodeperioden. Årshjulet inneholder både faste saker i en års-/synodeperiode-syklus og løpende saker/saker til oppfølging.

Styret har i synodeperioden (pr. midten av april 2021) hatt 23 styremøter og behandlet 319 saker. Det er planlagt et siste styremøte i mai 2021.

Arbeidsutvalget (AU) har bestått av Jarle Skullerud, Anne Mari Schiager Topland og Geir Langen. AU har hatt 21 møter og behandlet 83 saker i perioden.

Marit Ecklo Brevik, daglig leder på Frikirkens hovedkontor, har vært synodestyrets sekretær i hele synodeperioden.

3. SYNODEPERIODEN

Etter synodemøtet i 2017, kom det forslag om at møtet i fortsettelsen legges til første heller enn andre halvår. Både rapportering og planer gjelder for kalenderår, og da synes det naturlig at synodemøtet ligger så tett opp til et årsskifte som praktisk mulig. Forslaget innebar å flytte møtet fra november 2020 til juni 2021. Endring av tidspunkt ville medføre en prolongering av synodeperioden på syv måneder. I samråd med forfatningsutvalget sendte synodestyret forslaget til behandling i synoden per e-post. Behandlingen ble gjennomført i oktober 2018. Det ble lagt opp til at de som stemte *mot* forslaget, måtte gi tilbakemelding innen en viss dato. Resultatet var klart 15. oktober 2018, med *to* stemmer mot. Synodemøtet ble med dette flyttet til juni 2021.

2020 og 2021 er preget av covid-19-pandemien. På nyåret måtte synodestyret ta stilling til gjennomføringen av Synodemøtet 2021, opprinnelig planlagt til 3.–6. juni. Den uoversiktlige smittesituasjonen og fortsatt usikkerhet rundt vaksinasjonsframdriften, samt utfordringen menighetene har hatt med gjennomføring av menighetsmøter med anledning til gode drøftinger, gjorde at vi valgte løsningen med et digitalt synodemøte 4.–5. juni med behandling av de faste synodesakene, mens øvrige saker utsettes til et ekstraordinært synodemøte senest i juni 2022.

4. SYNODESTYRETS ARBEID I PERIODEN

Synodestyret er styre for hele kirkesamfunnet og behandler dermed et bredt spekter av saker. Det har vært viktig for oss med en klar rollefordeling og et godt samspill med daglig leder på Frikirkens hovedkontor og hennes stab (administrasjonen). Lederteamet (bestående av daglig leder, leder for menighetsutvikling, misjonsleder, daglig leder i FriBU og leder for administrasjon, kommunikasjon og service [AKS]) møter synodestyret årlig for å drøfte mål og strategi. Både mellomlederne og andre ansatte på hovedkontoret inviteres inn i styremøtene når viktige saker innen deres respektive ansvars-/fagområder står på dagsorden. Det er løpende dialog mellom synodeformann og daglig leder for å unngå at synodestyret leder på detaljnivå. Samtidig søker vi hele tiden å sikre at styret er oppdatert på det som skjer i fellesarbeidet.

DIALOG OG SAMARBEID

I synodestyrets årshjul tas det høyde for faste møtepunkter med ledelsen i FriBU, forfatningsutvalgets leder, lønnsutvalgets leder, rektor på Stavern folkehøyskole og styreleder på Nordtun HelseRehab. Det er inngått en skriftlig samarbeidsavtale mellom Frikirken og FriBU, gjeldende for perioden 2018–2021. Samarbeidsavtalen evalueres og ny avtale undertegnes mot slutten av inneværende år.

SAK I

Frikirken har mange samarbeidsrelasjoner i kristen-Norge, som medeier, medlem, deltaker i nettverk eller støttespiller. Synodestyret har vært av den oppfatning at fellesarbeidet totalt sett har brukt mye ressurser på deltakelse og involvering uten at vi nødvendigvis har fått så mye igjen for det. Vi har derfor over tid kuttet i lista med samarbeidsarenaer. Dette er gjort for å samle fokus og for å spare inn på ressursbruken. Målet er å videreutvikle samarbeidet med organisasjoner og nettverk, men vektlegge relasjonsbygging fremfor formelle møter som årsmøter og representantskapsmøter. Frikirken vil fremme enhet blant kristne kirker, jfr. pkt. 15 i målplanen for 2018–2024, ved å være en tydelig aktør i det økumeniske fellesskapet, men søker primært samarbeid fra sak til sak.

Per i dag er Frikirken engasjert i følgende organisasjoner/nettverk (i alfabetisk rekkefølge): Blå Kors, Det Lutherske Verdensforbund, Det Norske Bibelselskap, Digni, Kirkens Nødhjelp, KNIF, Kristelig Studieforbund, Menneskeverd, M4 (menighetsplanting), Norges Kristne Råd, NORME og Tro og Medier.

SAMARBEID INTERNASJONALT

Frikirken har vært én av oppdragsgiverne til Kirkens Nødhjelp (KN) i mange år, og blant annet støttet opp om den årlige fasteaksjonen. Samarbeidet ble satt på prøve da KN kom med tydelige abort-utspill uten at dette var drøftet med oppdragsgiverne på forhånd. I forlengelsen av dette, var det naturlig å sette spørsmålstegn ved Kirkens Nødhjelps posisjon og praksis på mødrehelse, hva det innebærer å være oppdragsgiver, og hvordan KN forstår det å være en økumenisk bevegelse. Det ble også etterspurt større plass for frikirkene i KNs representantskap. Da Dagfinn Høybråten ble ansatt som ny generalsekretær i april 2019, tok han raskt affære. Det ble besluttet at frikirkenes representasjon i representantskapet skulle styrkes. Etter denne beslutningen og møte med KNs generalsekretær i januar 2020, besluttet synodestyret at Frikirken fortsetter som oppdragsgiver.

Synodestyret har sett det som viktig å ha god kontakt med lutherske kirker utenfor Norge. I tillegg til medlemskapet i Det Lutherske Verdensforbund, har vi møtt flere lutherske kirker som står utenfor dette fellesskapet. I juni 2019 vedtok synodestyret en samarbeidsavtale med Lutheran Congregations in Mission for Christ (LCMC), et luthersk nettverk av menigheter som deler mye av Frikirkens syn på kirkeordning og misjonalt liv.

Jarle Skullerud var på reise til Etiopia i februar 2018. Han var i Abbay Valley bl.a. for å delta på innvielsen av kirkebygget i Anger Meti, som Frikirken ga midler til etter salget av Frikirkens Hus.

Anne Mari Schiager Topland deltok på en reise til Kina i regi av Silkeveien i mars/april 2018. Hun representerte da synodestyret på 100-årsmarkeringen for Frikirkens misjonsarbeid i Ankan.

Misjonsteamet arrangerer misjonærkonferanse for utsendingene våre annethvert år. Konferansen i august 2019 ble lagt til Beit Jala, som ligger mellom Jerusalem og Betlehem. Palestinian Bible Society (PBS) deltok på den første delen av konferansen, hvor temaet var #metoo. Den andre delen satte søkelys på sikkerhet og beredskap for utsendingene våre. Anne Mari Schiager Topland, Tone Moseid og Geir Nordkil fra synodestyret deltok på misjonærkonferansen i 2019. Dette ble oppfattet svært positivt av både utsendingene, de andre i misjonsteamet og daglig leder på hovedkontoret.

TILSYN

Anne Mari Schiager Topland har gjennomført tilsyn på Stavern folkehøyskole i synodeperioden, mens Jarle Skullerud har hatt tilsyn på Nordtun HelseRehab.

Tilsynsmennene i synoden og presbyteriene har møttes til halvårlige drøftingsmøter.

SAK I

5. SENTRALE STYRESAKER

I oppstarten for nytt synodestyre drøftet vi prioriteringer i synodeperioden. I arbeidet med å følge opp Frikirkens målplan besluttet vi vektlegging av å:

- arbeide med Frikirkens identitet og plass i Norge i dag
- jobbe for at Frikirken skal ha kultur for å ønske, initiere og tåle endringer
- fortsette arbeidet med å sikre bærekraftig økonomi for fellesarbeidet
- veilede og hjelpe menighetene til å realisere målene

VEKTLEGGINGEN OG STATUS NÅ

Både Frikirken og samfunnet ellers har det siste året fått god anledning til å teste ut om man har en kultur som ønsker og tåler endringer. Frikirkens menigheter har vært kreative og flinke til å tenke alternativt når mulighetene til å møtes fysisk har vært begrensede eller det ikke har vært anledning til gudstjenester og samlinger i det hele tatt. Covid-19-pandemien har utfordret oss til å leve kirke på en annen måte, og mye bra har blitt delt gjennom nettkanalen «Hjemmekirke».

Synodestyret mener vi nå har en god anledning til å initiere endringer, og at det verken er mulig eller ønskelig å få alt tilbake slik det var. Sentrale spørsmål fremover blir hva vi har lært i «koro-natiden» og hvordan vi kan ta det beste fra denne lærdommen med oss videre, lokalt og nasjonalt. Arbeidet med å finne Frikirkens identitet og plass i Norge i dag må være en del av dette.

Hovedkontoret og FriBUs stab har allerede levert, og fortsetter å utvikle, ressurser som kan hjelpe menighetene til å realisere målene i Frikirkens målplan for 2018–2024. Lederprogrammet Horisont, kurspakken Akademiet, Prosjekt søndag, samtaleboksen Input, tilbud om foreldrekurs og samlivskurs samt ulike læringsnettverk, er eksempler på ressurser som er utviklet i synodeperioden. Eldstekurs og pastorprogram vil være klart i løpet av første halvår 2021. I saken «Mål og strategi 2021–2024» på det ekstraordinære synodemøtet i 2021/2022, vil synoden få en presentasjon av resultatene iht. målplanen og anledning til å drøfte videre prioriteringer.

Vi kan konstatere at fellesarbeidet nå har en bærekraftig økonomi. Det er god kontroll på inntekter og kostnader, og driften går i pluss hvert år. Frikirken har en god buffer i opparbeidet egenkapital. Se detaljer i sak 3/Regnskap 2017–2020 og sak 4/Økonomiplaner 2021–2024.

TEOLOGISKE REFLEKSJONER

I starten av synodeperioden så vi nødvendigheten av å legge til rette for teologiske refleksjoner rundt ulike sider ved vår lutherske lære og arv. Teologisk fagråd har i perioden bestått av Anne Mari Schiager Topland (erstattet av Rune Daltveit fra 2020), Håvard Haugland, Jan Løkkeborg, Sigvald Steilbu og Andreas Voie. Fagrådet ble bedt om å arbeide med følgende temaer i perioden:

- Forsoningslære og bibelsyn i Frikirken
- Møtet med homofile og Frikirkens ekteskapsforståelse
- Sakramentssyn og kirkesyn

De to første punktene har vært tema på arbeidermøte/pastorsamling og synoderådsmøter. Synodens tilsynsmenn har gjennomført regionale samlinger om Frikirkens møte med homofile. Sakramentssyn og kirkesyn har det ikke blitt tid til å drøfte i denne perioden.

AKTUELT FRA STYREPROTOKOLLENE

Protokoller fra synodestyrets møter legges ut på Frikirkens nettsider fortløpende. De sendes også ut i Menighetsposten, den månedlige nyhetsmailen fra hovedkontoret. Vi peker i det følgende på noen styresaker som synoden bør være særlig oppmerksom på.

Synodens tilsynsmenn

Ved oppstarten av synodeperioden hadde synodeformann Jarle Skullerud 100% og nestleder Anne Mari Sciager Topland 25% stilling. Fra juni 2020 gikk Jarle Skullerud ned til 80% stilling etter at han ble kalt til pastor i 20% i Oslo Østre Frikirke. Anne Mari Schiager Topland fikk

SAK I

i februar 2020 en 15% stilling som leder for menighetsplantingsprosjektet «Prosjekt Grorudalen». Prosjektet er finansiert med midler fra utviklingsfondet. Det er foreløpig forankret på Frikirkens hovedkontor, men planen er at det skal overføres til en av Oslo-menighetene snarest mulig.

Retningslinjer for ny tilsynsmannsordning

Synodemøtet 2017 vedtok *ansettelse* fremfor *valg* av presbyterienes tilsynsmenn. En arbeidsgruppe bestående av Gunnar Johnsen, John Arne Gladsø og Marit Ecklo Brevik utarbeidet retningslinjer for ny tilsynsmannsordning med særlig søkelys på rekruttering og oppstartsfase. Retningslinjene var på høring i presbyteriestyrene og hos daværende tilsynsmenn, og ble drøftet i synodestyret i flere omganger før de ble endelig vedtatt på styremøtet i januar 2019.

Under arbeidet med retningslinjene, ble det klart at det iht. arbeidsmiljøloven ikke var mulig å ansette tilsynsmennene i åremålsstillinger, slik det var foreslått for synodemøtet i 2017. Synodestyret kom fram til at vi ville anbefale synoden å ansette tilsynsmennene i faste stillinger i stedet. Vi mener den vesentlige endringen vedtatt på synodemøtet i 2017, var *ansatte* tilsynsmenn fremfor *valgte*, og denne intensjonen ble ivaretatt selv om det ikke lenger var aktuelt med åremålsstillinger. Synodestyrets forslag ble, i samråd med forfatningsutvalget, sendt til e-postbehandling i synoden. Behandlingen ble gjennomført i januar/februar 2019. Avstemningen var ferdig 31. januar 2019 og resulterte i 107 stemmer *for* fast ansatte tilsynsmenn, 7 stemmer mot, mens 41 ikke avga stemme.

Det lå i de vedtatte retningslinjene at de skulle evalueres høsten 2020. Synodestyret fikk innspill til evalueringen fra tilsynsmennene, presbyterieføremenn og daglig leder på hovedkontoret. Gunnar Johnsen ble bedt om å utarbeide forslag til reviderte retningslinjer på bakgrunn av innspillene. Nye retningslinjer ferdigbehandles på synodestyremøte i mai 2021.

Ny kommunikasjonsstrategi

I oktober 2019 vedtok synodestyret å utvikle Budbæreren i sin daværende form i løpet av første halvår 2020. Det ble opprettet en prosjektgruppe som skulle utarbeide ny kommunikasjonsstrategi. Kommunikasjonsleder Anne-Kristine B. Wiecek ledet prosjektgruppa, og Agenda Rådgivning ble leid inn for å bistå i arbeidet. En rekke medarbeidere i Frikirken bidro inn i prosessen gjennom deltakelse i prosjektgruppa og en interessekartlegging i form av intervjuer med representanter fra ulike menigheter.

Frikirken trenger en kommunikasjonsstrategi som ivaretar både intern og ekstern kommunikasjon og som bygger fellesskapsfølelse i en ny tid. Strategien skal bidra til at kirkesamfunnet når sine overordnede mål. Den skal gi retning for kommunikasjonsarbeidet og være en plattform for gode kanalvalg mot de ulike målgruppene. Målet er bedre kommunikasjon mot menigheter, medarbeidere og medlemmer. Frikirken og FriBU samarbeider tett om kommunikasjonsarbeidet.

Kirkesamfunnets nye kommunikasjonsstrategi (se vedlegg 1) ble vedtatt på synodestyremøtet i juni 2020. Ny grafisk profil og oppdaterte/nye kommunikasjonskanaler introduseres fortløpende i 2021. Nyhetsbrevene «Nytt fra Frikirken» og «Nytt fra Frikirkens misjonsarbeid» ble sendt ut per post og e-post første gang i desember 2020. Synodestyret har presisert at det er viktig med egnede arenaer for åpen meningsutveksling i Frikirken. Dette ivaretas foreløpig gjennom debattsiden på budbæreren.no.

Varslingsrutiner

I januar 2020 ble varslingsreglene i arbeidsmiljøloven oppdatert. Alle virksomheter med fem ansatte eller flere, plikter å ha skriftlige varslingsrutiner, og de nye reglene har gitt arbeidsgivere en aktivitetsplikt ved mottak av et varsel. Alle ansatte og frivillige medarbeidere i Frikirken har rett til å varsle om kritikkverdige forhold i kirkesamfunnet. Med kritikkverdige forhold menes forhold som bryter med norsk lov, etiske retningslinjer i kirkesamfunnet eller etiske normer som det er bred tilslutning til i samfunnet ellers.

SAK I

En arbeidsgruppe bestående av Lars Øystein Folkedal, Geir Nordkil og Anne-Kristine B. Wiecek utarbeidet forslag til varslingsrutiner for Frikirken. Varslingsrutinene ble godkjent av synodestyret i oktober 2019. Ansvaret for oppfølgingen av rutinene ble lagt til daglig leder på hovedkontoret.

Basert på erfaringer gjort det første året, er retningslinjene/rutinene for håndtering av varslingssaker bearbeidet, og en oppdatert versjon ble publisert på Frikirkens nettsider i mars 2021. Endringene er gjort i dialog med Fagetisk råd for overgrepssaker (FERO), slik at det er både en naturlig sammenheng og en tydelig grenseoppgang mellom retningslinjene for varsling av krittikkverdige forhold og retningslinjene for FEROs arbeid.

Organisasjonsgjennomgang

Digni foretok en ordinær organisasjonsgjennomgang av Frikirken som mottaker av NORAD-midler til bistandsprosjekter i januar 2019. Karstein Haarberg fra Haarberg Consulting gjennomførte en ganske omfattende evaluering. Rapporten «Organisational and financial review of Frikirken» ble lagt fram for synodestyret i april 2019, sammen med forslag til oppfølgingsplan fra administrasjonen. Som følge av evalueringen er det utarbeidet to dokumenter som alle utenlandske samarbeidspartnere må signere på at de har mottatt, lest og forstått, «Code of Conduct» og «Anti Corruption Policy». Det er også gjort andre endringer i rutinene for samarbeid for å sikre enda tettere oppfølging av partnere. Synodestyret får nå en årlig gjennomgang av pågående bistandsprosjekter, og er aktivt med når prosjekter går mot avslutning og dermed skal evalueres. Evt. forlengelse av bistandsprosjekter eller oppstart av nye, skal forankres i synodestyret.

Utsendingene i Nagoya

I april 2016 vedtok synodestyret at den midlertidige plasseringen av utsendingene i Nagoya i Japan, skulle gjøres til en mer varig ordning. Det ble samtidig vedtatt at en evaluering av arbeidet skulle forelegges styret i god tid før neste synodemøte. Planene for evaluering er klare, men som følge av covid-19-pandemien har ikke daglig leder og misjonsleder kunnet reise til Japan som planlagt, og synodestyret har derfor besluttet at evalueringen utsettes til neste synodeperiode.

Norsk oversettelse av «The Bible Project»

Lagets generalsekretær Karl Johan Kjøde initierte høsten 2020 en stor dugnad i kristen-Norge for å få oversatt «The Bible Project» til norsk. «The Bible Project» er en omfattende produksjon av korte, animerte filmer som med høy faglig og kunstnerisk kvalitet presenterer store deler av den bibelske fortellingen. Materialet er utviklet av et non-profit animasjonsstudio i Portland i USA.

Dugnaden Laget tok initiativet til, resulterte i 1,5 millioner kroner til arbeidet med den norske oversettelsen, og arbeidet er nå godt i gang i regi av Bibelselskapet. Frikirken har bidratt med 150.000 kroner, og FriBU med 100.000 kroner.

Kristiansand folkehøyskole

På styremøte i januar 2018 drøftet synodestyret for første gang om synoden skulle overta som eier av Kristiansand folkehøyskole. Skolen er et privat aksjeselskap eid av Jan Gossner og Reidar Solås. Både eierne og Søndre presbyterium har ønsket at eierskapet skulle overtas av synoden. Saken ble utredet og drøftet på en rekke synodestyremøter. I møte i oktober 2019 konkluderte vi med at fellesarbeidet ikke kunne overta eierskapet under daværende forutsetninger.

Inspire kirken Horten

I april 2017 ble det inngått avtale om assosiert tilknytning til Frikirken for Inspire kirken. Avtalen varte til desember 2019 og ble fornyet fra januar 2020. Nåværende avtale gjelder ut 2022. Inspire kirkens videre tilknytning til Frikirken må være avklart innen utløpet av avtaleperioden.

Liturgi til avvigsling av kirkebygg

På synodemøtet i 2017 ble det fremmet forslag om at det utarbeides en liturgi som kan brukes ved avvigsling av kirkebygg. Etter avtale med Metodistkirken konkluderte synodestyret med at en redigert utgave av deres liturgi kan brukes av Frikirkens menigheter. Denne reviderte utgaven av liturgien er gjort tilgjengelig på fellesarbeidets nettsider.

SAK I

6. FRIKIRKENS HOVEDKONTOR

Arbeidet på Frikirkens hovedkontor har i hele synodeperioden vært ledet av daglig leder Marit Ecklo Brevik. Hun har et lederteam bestående av Anna Kleppe Moe*, leder for menighetsutvikling, Terje Bjørkås, misjonsleder, Håvard Haugland, daglig leder i FriBU og Anne-Kristine B. Wiecek, leder for administrasjon, kommunikasjon og service (AKS).

*Trine H. Syvertsen ansatt i perioden 01.08.2019–31.01.2021. Anna Kleppe Moe ansatt fra 04.01.2021.

Hovedkontorets ansvarsområder kan deles i seks:

- Arbeide med å istandsette kirkesamfunnet til å nå våre felles mål
- Drifte Frikirkens felles misjonsarbeid
- Tjene og støtte menighetene
- Tilrettelegge for synoden
- Utvikle arenaer for utrustning og nettverksbygging
- Være arbeidsgiver for de ansatte i fellesarbeidet

ARBEIDE MED Å Istandsette Kirkesamfunnet til å nå våre felles mål

Det har i synodeperioden vært viktig for hovedkontoret at kirkesamfunnet nå står sammen om en felles målplan, «Mål for Frikirken 2018–2024» (perioden utvidet med ett år fra 2023 til 2024 som følge av forskyvning av synodeperioden). Både i møte med menighetene og internt på hovedkontoret, er det bra at vi har et samlet fokus på tre områder – Jesus i hverdagen, Jesus til nye generasjoner og Jesus til nye mennesker – og derunder 24 konkrete mål. Dette gir oss et felles rammeverk, et felles språk og noe som vi *sammen* arbeider mot.

Mål og strategi 2021–2024 kommer opp som sak på det ekstraordinære synodemøtet i andre halvår 2021 eller første halvår 2022. Til dette møtet vil hovedkontoret legge fram en samlet oversikt over hvordan vi, i tett samarbeid med FriBUs stab, har jobbet ut fra de ulike målene, og dessuten komme med konkrete eksempler på hvordan målplanen har bidratt til endring og utvikling i menighetene. Vi vil imidlertid allerede nå trekke frem noen konkrete eksempler på fokus/ressurser som fellesarbeidet har bidratt med i synodeperioden:

Jesus i hverdagen

Hans Johan Sagrusten fra Det Norske Bibelselskap bidro med undervisning om bibelbruk på både pastorsamling og Visjon i 2019. Sagrustens bok *Rik bibelbruk* ble delt ut som gave til deltakere på pastorsamlingen.

FriBU har utviklet «faseverktøy for menigheter» som konkretiserer hvordan menighetene kan arbeide med trosopplæringsplanen, blant annet faseoversikt, fasekort og opplegg for foreldrekvelder for de ulike fasene.

Frikirken har nå en ressursgruppe som arbeider med tilrettelegging for samlivskurs i menighetene våre. Gruppen består av erfarne folk fra flere menigheter.

Jesus til nye generasjoner

«Horisont» er et lederprogram for å videreutvikle og skape nettverk av unge ledere i Frikirken, og dette blir et viktig bidrag til rekruttering og utrustning av ledere fremover. Det var 12 unge ledere fra sju menigheter med i første kull, og nå er andre kull godt i gang med 12 deltakere fra åtte menigheter.

Et nettbasert eldstekurs testes ut første halvår 2021 og er klart til bruk i menighetene fra høsten av. Kurset er delt i fire og omhandler temaene 1) lederskap, 2) forfatning og reglement, 3) arbeidsgiveransvaret og 4) organisasjon og oppdrag.

Det såkalte pastorprogrammet vil være klart i løpet av våren 2021. Hensikten med pastorprogrammet er å ha en klar plan for oppfølging av pastorene, fra de ansettes og til de slutter. Pastorprogrammet handler om å gi tilbud om videre utdanning og utrustning, legge til rette for veiledning, skape gode møteplasser og delingsarenaer nasjonalt samt på ulike andre måter bidra

SAK I

overfor pastorene, som gruppe og som enkeltpersoner. Pastorkurset og eldstekurset vil være to av elementene i pastorprogrammet.

Jesus til nye mennesker

Flere menigheter har i synodeperioden vært i læringsprosesser med søkelys på å være misjonale kirke: Fem menigheter har gjennomført «Misjonale menigheter», seks menigheter har deltatt i «Vekst læringsnettverk» og fire menigheter har vært med i læringsnettverk for innvandrerearbeid.

Konseptet «Disippelhus» utfordrer Frikirkens menigheter i student-byer til å være vertskap for kollektiver av studenter som ønsker å leve som disipler i studiehverdagen sin. Vi har dette studieåret fire disippelhus, to i Kristiansand, ett i Oslo og ett på Hamar.

Nasjonalt har vi nå to innvandrerkonsulenter (Per Kristian i 100% stilling og Mozghan innleid i 20% stilling), som støtter menighetenes arbeid blant innvandrere i Norge. Verktøy som «Al Mazzira» og «Kom og følg meg» er gjort tilgjengelig på norsk gjennom bidrag fra blant annet Frikirken.

DRIFTE FRIKIRKENS FELLES MISJONSARBEID

Vi har for tiden norske utsendinger i Japan (fire ansatte og to volontører) og to land i Midtøsten (to ansatte i hvert av landene). Høsten 2021 sender vi to nye utsendinger til Midtøsten. Frikirken støtter ellers lokale medarbeidere i Mali, Israel og Palestina, og vi har kontakt med søsterkirker i Kina, Etiopia og Taiwan.

Ofte ligger det flere tiår med arbeid bak et gjennombrudd på et misjonsfelt. I inneværende synodeperiode kan det rapporteres om flere synlige resultater.

Frikirkens utsendinger i Japan har vært i Nagoya siden 2015. I løpet av disse seks årene har 24 personer i nettverket deres blitt døpt. Utsendingene ser dessuten ringvirkninger mellom egen tjeneste og arbeidet i lokale menigheter, der også flere blir døpt. Man erfarer at et åndelig filter er tatt bort, og det forventes at flere vil ta imot Jesus og bli døpt i tida fremover. Et definitivt gjennombrudd er når hele familier kommer til tro. Det betyr også mye at stadig flere av de nye troende opplever gleden ved å fortelle og lede andre til tro.

Utsendingene våre til et land i Midtøsten reiste til en by der det ikke var andre kjente kristne da de kom. De siste tre årene har utsendingene fått være med på å døpe åtte lokale arabere, og flere andre er underveis. De nye kristne har begynt å dele troen videre på tross av vanskelighetene det fører med seg. En gruppe med kvinner møtes nå regelmessig uten at noen internasjonale arbeidere er involvert. De troende tar lederskap, og flere vokser i troen.

Solomon og Rahila, de nigerianske misjonærene som Frikirken lønner for arbeid i Mali, er for tiden i kontakt med 30–40 mennesker som søker evangeliet. Fem av disse har kommet til tro, og det planlegges dåp for dem. Misjonærene forteller at de siste årene har flere kommet til tro enn noen gang før. Det arrangeres dåpsopplæring, og mennesker blir døpt. Mye kristen litteratur har blitt produsert og spredt, og etterspørselen øker.

TJENE OG STØTTE MENIGHETENE

Menighetene i Frikirken er svært forskjellige og har dermed veldig ulike behov for hjelp og støtte i arbeidet sitt. Noen tar ofte kontakt med Frikirkens hovedkontor, mens andre gjør det sjelden. Enkelte saker som dukker opp krever mye ressurser, mens andre ting kan løses der og da. Vi får særlig mange henvendelser knyttet til økonomi (bl.a. lønn) og personal (bl.a. arbeidsrettslige spørsmål). Ellers vil man gjerne ha råd og innspill fra menighetsteamet eller misjonsteamet knyttet til arbeidet i menigheten. Uansett er det et mål for hovedkontoret med rask og kompetent respons på alt som dukker opp.

Informasjon er et viktig stikkord, og hovedkontoret bruker mye tid på å samle, tilrettelegge og dele informasjon med menighetene. Siden mars 2020 har mye av informasjonsarbeidet dreid seg

SAK I

om «korona og kirke» som følge av covid-19-pandemien. Det ble raskt opprettet et beredskaps-team som har hatt som ambisjon å følge godt med på de nasjonale rådene og retningslinjene for raskt å kunne informere menighetene samlet på Frikirkens nettsider, i grupper på Facebook og i Menighetsposten. Vi har også besvart en mengde enkelthenvendelser via Facebook-gruppa for ansatte og per e-post og telefon.

I februar 2019 signerte Frikirken kontrakt med Kommunion AS om Cornerstone, en skybasert plattform for medlemskap/kirkebok, fundraising og nettsider. En håndfull menigheter var med i pilotfasen, før Cornerstone ble tatt i bruk av hele kirkesamfunnet. Alle menighetene *må* bruke denne plattformen for medlemshåndtering/kirkebokføring. I tillegg inneholder den et giversystem og en stabsmodul samt muligheten for verktøy for nettsider.

Ny lov om tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsloven) trådte i kraft fra 1. januar 2021. Med loven fulgte to nye forskrifter, én om registrering og tilskudd og én om vigselfrett. Fra i år utbetales statstilskuddet og kommunale tilskudd samlet til trossamfunnene. Når det gjelder den kommunale delen, gjør samme sats per medlem for alle at noen menigheter vil få mer tilskudd enn tidligere, mens andre vil få mindre. Forskriften om vigselfrett medfører noen endringer i retningslinjer og rutiner for Frikirken. Dette kommer på plass i løpet av våren.

TILRETTELEGGE FOR SYNODEN

Daglig leder er saksforbereder og sekretær for, og følger opp vedtak fra, synodestyret og synodestyrets arbeidsutvalg. Hovedkontoret bidrar på tilsvarende måte for fordelingsutvalget og lønnsutvalget. Ved behov bidrar administrasjonen også inn mot andre styrever, råd og utvalg i Frikirken, og representerer kirkesamfunnet utad på ulike samarbeidsarenaer.

Praktisk og teknisk planlegging og gjennomføring av synodemøtet er hovedkontorets ansvar. Foran Synodemøtet 2021 kom det på plass en egen nettside for saker til synodemøtet. Det har vært positiv respons på denne måten å få tilgang til sakspapirer på.

UTVIKLE ARENAER FOR UTRUSTNING OG NETTVERKSBYGGING

I fellesarbeidet prioriterer vi ledere, i tråd med målplanen. Horisont er allerede nevnt som en arena for opplæring av og utvikling for unge ledere. Et nettbasert eldstekurs er under uttesting og vil bli lansert om kort. Tilsvarende er et pastorprogram rett rundt hjørnet.

Ansatte og frivillige i menighetene bygger nettverk seg imellom på ulike måter, og mye av dette både *skjer* og *bør* skjje uten at hovedkontoret er involvert, men vi bidrar gjerne når vi kan. En delingsarena som nå er ganske mye brukt av menighetene, er Facebook-gruppa for ansatte. Her deles det raust av ideer og ressurser menighetene imellom.

Videre har vi gode erfaringer med *læringsnettverk* som metode. Vi har for eksempel nylig fullført første runde med et læringsnettverk for medarbeidere i menighetene som er engasjert i innvandringsarbeid. Her møtes menigheter med felles mål og interesser for å få undervisning og for å dele med og utfordre hverandre. Nettverket møtes noen ganger i løpet av ett til ett og et halvt år, og mellom samlingene har de ulike oppdrag å jobbe med.

Årlige samlinger for ledere og ansatte i Frikirken har vært en tradisjon i mange år. De siste par årene har vi vært litt på leit etter veien videre. Det ble arrangert arbeidermøte på Stavern folkehøyskole i mai 2018 og pastorsamling på samme sted i juni 2019. Planen var en lederkonferanse i Stavern i juni 2020, men både den og pastorsamlingen planlagt i forkant av synodemøtet i juni 2021, måtte avlyses som følge av covid-19-pandemien. Det ble imidlertid arrangert en *digital* lederkonferanse i september 2020. Ansatte og frivillige fra 60 av menighetene våre deltok på konferansen, og det meste av innholdet er i etterkant gjort tilgjengelig på Frikirkens kursplattform og tatt i bruk av flere menigheter.

SAK I

Nå jobber en egen prosjektgruppe med planlegging av en helt ny lederkonferanse for Frikirken. Den har fått navnet «Videre» og arrangeres første gang på Fornebu 10.–13. februar 2022. Høsten 2021 blir det gjennomført en ny digital lederkonferanse, som en «oppvarming» til Videre '22.

Visjon har hatt en positiv utvikling i synodeperioden. Under ledelse av Børge Greaker, og i godt samarbeid med FriBU, har dette blitt en innholdsrik sommerfestival for storfamilien. Festivalen gikk noen år med ganske store underskudd, mens økonomien nå er noenlunde i balanse.

Dessverre måtte også Visjon avlyses i både 2020 og 2021. Til sommeren prioriterer vi ungdommene. Da går FriBU og Frikirken sammen om å arrangere Frik-festival på Stavern folkehøyskole. Fra 2022 blir det et nytt konsept for kirkesamfunnets sommerarrangement. Målet er en møteplass for Frikirken med enda sterkere forankring i og større medvirkning fra menighetene.

I synodeperioden har mange ansatte og frivillige i kirkesamfunnet hatt glede og nytte av å delta på større konferanser i regi av andre. FriBU inviterte til studietur til Atlanta i april/mai 2019 for å delta på Orange-konferansen. Flere fra Frikirken deltok på Exponential i Orlando i mars 2019, og enda flere hadde planlagt å være med på tilsvarende konferanse i Berlin i oktober 2020. Berlin-konferansen måtte avlyses p.g.a. covid-19-pandemien, og ble i stedet gjennomført som små konferanser i en rekke byer i Europa med noe felles på skjerm for alle. Folk fra Frikirken deltok på samlingene i bl.a. Kristiansand og Bergen.

Den konferansen som i synodeperioden samlet flest folk fra Frikirken, var Gi Jesus Videre i Kristiansand i november 2019. Konferansen ble arrangert som et samarbeid mellom flere frikirkelige barne- og ungdomsorganisasjoner, deriblant FriBU. Omkring 300 ansatte og frivillige i Frikirken deltok på denne konferansen.

VÆRE ARBEIDSGIVER FOR DE ANSATTE I FELLESARBEIDET

Oppdraget til Frikirkens hovedkontor er først og fremst å være en ressurs for menighetene, presbyteriene og synoden. Hovedkontoret er imidlertid også den største arbeidsgiveren i Frikirken, og de ansatte skal ivaretas både faglig og personalmessig. (Se oversikt over ansatte i vedlegg 2.)

Staben på hovedkontoret er delt i tre team med daglig leder som øverste leder:

- Menighetsteamet ledet av Anna Kleppe Moe, p.t. sju ansatte:
Fire fast ansatte og tre i prosjektstillinger, alle deltid (inkl. Anna Kleppe Moe i 90%)
- Misjonsteamet ledet av Terje Bjørkås, p.t. 12 ansatte:
11 fast ansatte, hvorav tre i fulle stillinger nasjonalt og åtte utsendinger, og *én i deltids prosjektstilling nasjonalt*
- Administrasjon, kommunikasjon og service (AKS) ledet av Anne-Kristine B. Wiecek, p.t. åtte ansatte:
Alle fast ansatte, seks i fulle stillinger og to i deltidsstillinger

Sommeren 2018 flyttet hovedkontoret fra Linstows gate 3 i Staffeldtskvartalet til lokaler vi leier av Oslo Vestre Frikirke i Pilestredet 69 på Bislett. Vi har færre kvadratmeter til disposisjon, og flere ansatte må dele kontor og kontorplass med andre, men de ansatte trives godt med lokalene og plasseringen, og husleiekostnadene er halvert.

«Korona-tiden» er krevende også for de ansatte på hovedkontoret. Med kontor i Oslo har vi måttet leve med pålegg om hjemmekontor så godt som hele det siste året. De ansatte har tatt dette veldig bra, men det blir selvsagt slitasje på både den enkelte, teamene og fellesskapet med en unntakstilstand i arbeidssituasjonen over så lang tid.

7. TAKK

Synodestyret takker hver enkelt som bidrar til å gjøre menighetene våre til åpne fellesskap der mennesker blir sett, møter Jesus og utrustes til å leve som hans etterfølgere.

SAK I

Styret vil videre takke alle ansatte, lokalt, nasjonalt og internasjonalt, og tillitsvalgte i ulike råd og utvalg for godt samarbeid og vel utført arbeid i synodeperioden. Takk til FriBU for alle de verdifulle ressursene dere har bidratt med til kirkesamfunnet. Vi er glade for det gode samarbeidet, og ser frem til å fortsette videreutviklingen av dette lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

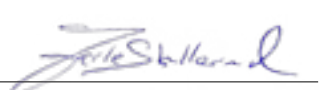
Synodestyret vil rette en særlig takk til alle for pågangsmot, kreativitet og utholdenhet gjennom et år med mange restriksjoner grunnet pandemien. Vi er så takknemlige for den fleksibiliteten og trofastheten som er vist blant ansatte og frivillige medarbeidere. Erfaringene med covid-19 har vist oss både svakheter og styrker. I koronatiden har vi forstått hva vi savner når vi ikke kan møtes, og vi har også erfart at det ikke er kirkebyggene som konstituerer menigheten, men fellesskapet om Guds ord. Vi skal ikke tilbake til slik det var før covid-19, men finne et riktig fokus i alt vårt arbeid fremover. Dette oppdraget er vi sammen om!

Nåde og fred være med dere. Vi takker alltid Gud for dere alle når vi husker på dere i våre bønner.
(1. Tess. 1,1b-2)

Og jeg er trygg på at han som begynte sin gode gjerning i dere, skal fullføre den — helt til Jesu Kristi dag. (Fil 1,6)

8. VEDLEGG

- Kommunikasjonsstrategi for Frikirken 2020–2023 (vedlegg 1)
- Ansatte på Frikirkens hovedkontor (vedlegg 2)
- Oversikt over vedtak fra Synodemøtet 2017 og oppfølgingen av dem (vedlegg 3)

JARLE SKULLERUD
synodeformann

ANNE MARI SCHIAGER TOPLAND
nestleder

GEIR LANGEN

SIGURD-ÅGE ENGAMO

STONE MOSEID

GEIR NORDKIL

ØYSTEIN SAMNØEN

MARIT ECKLO BREVIK
daglig leder

Kommunikasjonsstrategi for Frikirken 2020-2023

Hverdagskristen i en ny tid

Innhold

1. Hensikt
2. Strategisk rammeverk
3. Ansvar for kommunikasjon
4. Ønsket situasjon
5. Kommunikasjonsmål
6. Strategiske grep
7. Kommunikasjonsprinsipper
8. Målgrupper
9. Kanaler
10. Vedlegg: Tiltaksplan

Hensikt

Denne kommunikasjonsstrategien skal bidra til at Frikirken når sine overordnede mål. Strategien skal gi retning for kommunikasjonsarbeidet og være en plattform for gode kanalvalg mot de ulike målgruppene.

Strategien skal bidra til bedre kommunikasjon mot menigheter, medarbeidere og medlemmer. En særskilt målgruppe er de under 40 år.

Kommunikasjonsstrategien for Frikirken omfatter både intern og ekstern kommunikasjon. Intern kommunikasjon er definert som kommunikasjon mot ledere og ansatte i Frikirken, mens ekstern kommunikasjon er definert som kommunikasjon mot medlemmer, potensielle medlemmer og omgivelsene for øvrig.

Bakgrunnen er synodestyrets vedtak fra 2019 om å avvikle Budbæreren i nåværende form, og lage en kommunikasjonsstrategi for kommunikasjonsplattformer i Frikirken.

Strategisk rammeverk

Kommunikasjonsstrategien er forankret i Frikirkens formål og gjeldende målplan, «Mål for Frikirken 2018-2023. Sammen om oppdraget».

Synodemøtets føringer for fellesarbeidet skal legges til grunn.

Ansvar for kommunikasjonsarbeidet

Kommunikasjonsstrategien gjelder i hovedsak for hovedkontorets kommunikasjonsarbeid.

Kommunikasjonsteamet har det operative ansvaret for at hovedkontorets kommunikasjonsstrategi gjennomføres. Teamet har ansvar for koordinering av kommunikasjonsaktiviteter, Frikirkens grafiske profil og for hovedkanalene på nett og sosiale medier. I tillegg har teamet ansvar for internkommunikasjon og medie håndtering, både reaktiv og proaktiv. Kommunikasjonsteamet bistår hovedkontoret, lederteamet og kirkens tilsynsmenn med kommunikasjonsfaglige råd og operativ bistand. Kommunikasjonsteamet skal også bistå menighetene ved behov for kommunikasjonsfaglig bistand.

Ønsket situasjon

Frikirkens overordnede mål er nedfelt i målplanen, og kommunikasjonsarbeidet skal være et verktøy for at målene nås.

Ønsket er at Frikirken skal styrke sin kommunikasjon både internt og eksternt. Det handler om å tydeliggjøre Frikirkens fundament og visjon, styrke en overordnet identitet, skape tilhørighet, engasjement og stolthet blant medlemmene, ivareta misjonsengasjementet og involvere unge. Samlet skal kommunikasjonsinnsatsen bidra til at målene om Jesus i hverdagen, Jesus til nye generasjoner og Jesus til nye mennesker nås.

Kommunikasjonsmål

For å nå ønsket situasjon, er det definert fem kommunikasjonsmål for hovedkontorets kommunikasjonsarbeid. Disse er basert på innsikt og analyse, samt føringene i måldokumentet, og skal samlet sett bygge opp under satsingene i måldokumentet.

Et felles mål for kommunikasjonsarbeidet er å se for oss en 35-åring og ta utgangspunkt i hva som kommuniserer godt med den aldersgruppa, for å sikre at kommunikasjon fra hovedkontoret får et yngre uttrykk. Dette gjelder design og grafisk profil, bildebruk, språk, form og innhold.

Målene følges opp av spesifikke og målbare tiltak, jfr. tiltaksplan i vedlegget. Det må lages planer for gjennomføring av hvert tiltak.

- **Tydeliggjøre og synliggjøre Frikirkens identitet**
 - Sikre at Frikirkens identitet som kirkesamfunn blir kommunisert både internt og eksternt
- **Skape sterkere tilhørighet, mer engasjement og stolthet til Frikirken**
 - Støtte og utruste menighetene i det lokale kommunikasjonsarbeidet. Sørg for at kommunikasjon fra hovedkontoret har engasjerende, relevant og delbart innhold, som bygger opp under både lokalmenigheten og kirkesamfunnet
- **Involvere og inspirere til kristenliv i hverdagen**
 - Gi næring til tro, hva tro er, vitnesbyrd og trosfortellinger
 - Utvikle innhold på ulike plattformer som kan hjelpe menighetene til å inspirere til kristenliv i hverdagen
- **Ivareta og bygge misjonsengasjement i alle generasjoner**
 - Bidra til at både unge og eldre får innsikt og kunnskap om misjonsarbeid og motivasjon til å bidra som forbedere og givere
- **Sørg for at lokale ledere og ansatte vet hva hovedkontoret leverer og hvor det er tilgjengelig**
 - Sikre målrettet og prioritert informasjon som er lett tilgjengelig, styrke dialog med ledere og ansatte

Strategiske grep

For å få fart og retning på kommunikasjonsarbeidet i tråd med målene, skal følgende grep tas på tvers av kanaler og aktiviteter. Det strategiske hovedgrepet er at kommunikasjonsarbeidet får et yngre og mer moderne uttrykk på alle plattformer, mer tilpasset de under 40.

- **Målgruppetilpasset – levere på behov**
 - Generelt skal kommunikasjonen fra hovedkontoret tilpasses en prototyp på 35 år, for å flytte nedslagsfeltet nedover i aldersspenn
 - Ha oppdatert kunnskap om målgruppene, sikre at kommunikasjonstiltakene svarer på behov og er tilpasset dem man ønsker å kommunisere med
- **Mer visuelt, mer video, mer digitalt**
 - Sikre at det tas i bruk varierte innholdsformer og virkemidler på digitale flater for å nå bredt ut
 - Sikre at kommunikasjonsteamet har ressurser og kompetanse til å jobbe med visuell og digital kommunikasjon
- **Evaluering og justering**
 - Sikre at kommunikasjonstiltakene er fleksible, blir evaluert jevnlig og justert i hht. målgruppens ønsker og behov samt Frikirkens behov for å nå ut med kommunikasjon

Kommunikasjonsprinsipper

Følgende prinsipper skal prege kommunikasjonsarbeidet i Frikirken:

- **Inkluderende**
 - Bruke klart språk, unngå interne ord og begreper, sørge for universell utforming
- **Åpen**
 - Være tydelige og åpne på hva vi står for og legge til rette for dialog og debatt
- **Engasjert**
 - Være en aktiv historieforteller om tro og kristenliv i hverdagen, skape engasjerende og delbart innhold

Målgrupper

Unge og eldre inngår i målgruppene både som medlemmer, misjonsinteresserte og givere.

- Lokale ledere/ansatte
- Medlemmer/menigheter
- Misjonsinteresserte/givere
- Nye medlemmer

Kanaler

En god kanalmiks mot målgruppene bidrar til synergi og godt samspill mellom kanalene, og til at kommunikasjonen treffer målgruppens ulike kanalpreferanser. I tråd med grepet evaluering og justering kan det gjennomføres jevnlig undersøkelse om hvilke hovedkanaler målgruppene selv ønsker å bruke.

Det må være forutsigbart for målgruppene hvor de finner det som er relevant for dem.

Under er kanalene for hovedkontorets kommunikasjonsarbeid beskrevet, hvilke målgrupper den primært retter seg mot, type innhold, samt stil og tone.

Kanal	Målgruppe	Innhold	Stil og tone
Hovedkanal: Hjemmesiden Frikirken.no	Alle målgrupper (35) Ledere/ansatte Medlemmer/menigheter Misjon/Givere Potensielle medlemmer	Segmentert inngang Varierte innholdstyper Inspirerende saker: Historiefortelling fra menighetslivet Formidling av kristen tro Nyheter om Frikirken Debatt Verktøy for ansatte	Vennlig Inspirerende og informerende

		Budbareren.no avvikles og Innhold fra budbareren.no integreres i frikirken.no (debatt / nyheter / reportasjer)	
Nyhetsbrev Internt	Ledere og ansatte (Segmentert)	(skille ut administrativ informasjon) Erstatter Menighetsposten Cornerstone	Saklig og informativt Kortfattet og prioritert Motiverende
Nyhetsbrev Eksternt	Medlemmer og menigheter (35) Misjonsinteresserte/givere Potensielle medlemmer	Segmentert – mulighet til å melde seg på mottak av ulike tema Cornerstone Primært digitalt, men vurdere behovet for papirbasert nyhetsbrev rettet mot bestemte grupper (epostlister), jfr. giverbrev	Inspirerende og engasjerende Inkluderende Motivere til handling (giverglede og forbønn)
Giverbrev	Misjonsinteresserte / givere	Misjonærer og misjonsprosjekter Menighetsprosjekter Sendes adressert i posten	Motivere til handling (giverglede og forbønn)
Brosjyrer	Misjonsinteresserte / givere	Menighets- og misjonsarbeid Frikirkens identitet Tilgjengelig fra menigheter og samlinger, leirer	Motivere til handling (giverglede og forbønn)
Facebook	Alle målgrupper (35)	Profilert etter interesseområder (misjon, menighetsarbeid, kristenliv i hverdagen osv.)	Uformell, personlig, framsnakkende
Instagram	Medlemmer Potensielle medlemmer	Tett på tros livet og livet i menighetene Invitere til deling Takeover for menigheter en uke	Feelgood, personlig Inspirere til Jesus i hverdagen
Youtube Hjemmekirke	Medlemmer / menigheter Potensielle medlemmer	Samarbeid med FriBU	Oppbyggelig Inspirere til Jesus i hverdagen
Mediesaker	Alle målgrupper	Satsingsområder Misjon og menighetsarbeid Frikirkens identitet og retning	Inkluderende og tydelig
SMS	Misjonsinteresserte / givere	Lenke til stoff på frikirken.no	Kort og godt

Mulig magasin på sikt: Prosjektgruppa har diskutert om det skal etableres et årlig/halvårlig temamagasin som ny kanal. Prosjektgruppa mener at et magasin kan være en nyttig kanal på sikt, men flertallet anbefaler ikke å prioritere et nytt magasin nå. Et mulig magasin må utredes nærmere både når det gjelder budsjett, ressursbruk og innhold, og tas opp igjen til diskusjon i 2021.

En foreløpig kanalbeskrivelse av et evt. magasin er denne:

Magasin / papir	Alle målgrupper (35) Givere /misjonsinteresserte i ulike aldre	Temamagasin (Årlig, evt. vår + høst) Bidra til å skape felles identitet Spalter som viser bredde og mangfold Innhold til ettertanke og fordypning Møte med mennesker Forslag til hovedtema kan være: - Misjonsarbeid - Menighetsarbeid, (Jesus i hverdagen) - Jesus til nye generasjoner, Jesus til nye mennesker Magasinet må være av høy kvalitet (bilder, journalistikk, design), og ha lang levetid	Inspirerende, personlig og engasjerende Historiefortelling Dybdeartikler
------------------------	---	--	--

VEDLEGG 2 TIL SAK 1/2021

ANSATTE FRIKIRKENS HOVEDKONTOR
PR. 1. APRIL 2021

ETTERNAVN	FORNAVN	STILLING	STILLINGSPROSENT	TEAM
AFEWORKI	TEDROS	ØKONOMI- OG ADMINISTRASJONSMEDARBEIDER	100 %	AKS
BANDAK	INGJERD	BISTANDSKONSULENT (10 % UTLEID TIL FRIBU)	100 %	MISJONSTEAMET
BJØRKÅS	TERJE	LEDER FOR MISJONSTEAMET	100 %	MISJONSTEAMET
BREVIK	MARIT ECKLO	DAGLIG LEDER	100 %	LEDELSE
FRØEN	ERLEND	ØKONOMIANSVARLIG	50 %	AKS
HEIDENSTRØM	HILDE H.	KONTORMEDARBEIDER	100 %	AKS
JOHANSEN	GEIR ARNE	INFORMASJONSKONSULENT	100 %	AKS
JOHNSEN	IVAR	MENIGHETSRAÐGIVER (PASTORKURS OG VEILEDNING)	50 %	MENIGHETSTEAMET
MOE	ANNA KLEPPE	LEDER FOR MENIGHETSTEAMET	90 %	MENIGHETSTEAMET
MOI	HANNE MARIE	MENIGHETSKONSULENT	70 %	MENIGHETSTEAMET
MOSEID	NOTTO	FESTIVALLEDER (PROSJEKSTILLING)	10 %	MENIGHETSTEAMET
MYHREN	ANDRÉ	PROSJEKTLÉDER, HORISONT OG DIGITAL LEDERKONFERANSE	20 %	MENIGHETSTEAMET
MØRLAND	HILDE CHARLOTTE	PERSONALRAÐGIVER	100 %	AKS
SMEMO	ERLING	KOMMUNIKASJONSKONSULENT	100 %	AKS
SOLBERG	TERJE	SENIORRAÐGIVER	80 %	AKS
SYVERTSEN	GUNNAR	FESTIVALKONSULENT (PROSJEKSTILLING)	20 %	MENIGHETSTEAMET
TOPLAND	ANNE MARI SCHIAGER	PROSJEKTLÉDER, PROSJEKT GRORUDDALEN (PROSJEKSTILLING)	15 %	MENIGHETSTEAMET
WIECEK	ANNE-KRISTINE B.	LEDER FOR ADMINISTRASJON, KOMMUNIKASJON OG SERVICE (AKS)	100 %	AKS
	PER KRISTIAN	INNVANDRERKONSULENT	100 %	MISJONSTEAMET
	MOZHGAN	INNVANDRERKONSULENT (PROSJEKTENGASJEMENT)	20 %/INNLEID	MISJONSTEAMET
	ERLING	UTSENDING/MIDTØSTEN	75 %	MISJONSTEAMET
	HELENE	UTSENDING/MIDTØSTEN	75 %	MISJONSTEAMET
	JARLE	UTSENDING/MIDTØSTEN	75 %	MISJONSTEAMET
	LAILA	UTSENDING/MIDTØSTEN	75 %	MISJONSTEAMET
	KNUT OLA	UTSENDING/JAPAN	75 %	MISJONSTEAMET
	RUTH KARI	UTSENDING/JAPAN	75 %	MISJONSTEAMET
	ANDREAS	UTSENDING/JAPAN	75 %	MISJONSTEAMET
	HELGA IRENE	UTSENDING/JAPAN	75 %	MISJONSTEAMET

**BEGYNT OG SLUTTET FRIKIRKENS HOVEDKONTOR
FRA NOVEMBER 2017
TIL APRIL 2021**

ETTERNAVN	FORNAVN	STILLING	TEAM	STATUS	DATO
AFEWORKI	TEDROS	ØKONOMI- OG ADM.MEDARBEIDER	AKS	ANSATT	07.01.2019
AUBERG	INGE	INFORMASJONSKONSULENT	AKS	SLUTTET	30.11.2020
AUGLAND	ØIVIND	MENIGHETSVEILEDER	MENIGHETSUTVIKLING	ANSATT	01.04.2018
AUGLAND	ØIVIND	MENIGHETSVEILEDER	MENIGHETSUTVIKLING	SLUTTET	31.08.2020
BØE	INGAR	OMRÅDELEDER	MISJON	SLUTTET/PENSJONIST	30.04.2018
GREAKER	BØRGE	VISJONSLEDER	AKS	SLUTTET	31.08.2020
JORE	ELISE	KONSULENT	MISJON/AKS	ANSATT	05.03.2018
JORE	ELISE	KONSULENT	MISJON/AKS	SLUTTET	31.07.2019
MOE	ANNA KLEPPE	LEDER FOR MENIGHETSUTVIKLING	MENIGHETSUTVIKLING	ANSATT	01.01.2021
MOI	HANNE MARIE	MENIGHETSKONSULENT	MENIGHETSUTVIKLING	ANSATT	15.08.2020
MOSEID	NOTTO	FESTIVALLEDER	MENIGHETSUTVIKLING	ANSATT	01.10.2020
MYHREN	ANDRÉ	PROSJEKTMEDARBEIDER	MENIGHETSUTVIKLING	ANSATT	01.12.2019
NYGÅRD	JON ARNE	MENIGHETSVEILEDER	MENIGHETSUTVIKLING	SLUTTET	31.01.2021
RETTEDAL	JAN	MENIGHETSVEILEDER	MENIGHETSUTVIKLING	SLUTTET/PENSJONIST	30.09.2020
SMEMO	ERLING	KOMMUNIKASJONSKONSULENT	AKS	ANSATT	01.02.2021
SYVERTSEN	TRINE H.	LEDER FOR MENIGHETSUTVIKLING	MENIGHETSUTVIKLING	ANSATT	01.08.2019
SYVERTSEN	GUNNAR AMADEUS	FESTIVALKONSULENT	MENIGHETSUTVIKLING	ANSATT	01.10.2020
SYVERTSEN	TRINE H.	LEDER FOR MENIGHETSUTVIKLING	MENIGHETSUTVIKLING	SLUTTET	31.01.2021
WESTLI	UNNI	MENIGHETSVEILEDER	MENIGHETSUTVIKLING	SLUTTET	31.03.2018
	MARTIN	UTSENDING/MIDTØSTEN	MISJON	ANSATT	01.01.2021
	MARIANNE	UTSENDING/JAPAN	MISJON	SLUTTET	31.08.2019
	NATHAN	UTSENDING/JAPAN	MISJON	SLUTTET/PENSJONIST/NÅ VOLONTØR	01.07.2020
	INGEBJØRG	UTSENDING/JAPAN	MISJON	SLUTTET/PENSJONIST/NÅ VOLONTØR	31.12.2020
	ANDREAS	UTSENDING/JAPAN	MISJON	ANSATT	01.02.2019
	HELGA IRENE	UTSENDING/JAPAN	MISJON	ANSATT	01.02.2019
	LLOYD	UTSENDING/TUNISIA (PROSJEKSTILLING)	MISJON	ANSATT	01.11.2017
	LLOYD	UTSENDING/TUNISIA (PROSJEKSTILLING)	MISJON	SLUTTET	30.04.2018

VEDLEGG 3 TIL SAK I/2021

OVERSIKT OVER VEDTAK FRA SYNODEMØTET 2017 OG OPPFØLGINGEN AV DEM

På forrige synodemøte ble det gjort følgende vedtak under behandlingen av treårsmeldingen (fra pkt. 12):

(...) I tillegg ber synoden om et vedlegg med en kortfattet oversikt over vedtak fra forrige synodemøte, hvordan disse er fulgt opp (...)

Følgende oversikt tar ikke med saker som vi mener omtales tilstrekkelig i treårsmelding, statistikk eller regnskap for synodeperioden. Saker som er oversendt synodestyret uten realitetsbehandling, er heller ikke tatt med. Nummereringen viser til punktene i vedtaket i saken.

SAK I/2017 – SYNODESTYRETS TREÅRSMELDING FOR 2014-2017

8. Synoden ber synodestyret vurdere om tilbudet om veiledning også skal være et tilbud til ansvarlig eldste i menigheter uten pastor.

Synodestyret ser ingenting i veien for at en menighet kan gi veiledningstilbud til ansvarlig eldste, og mener dette er en beslutning som kan tas lokalt.

9. Synoden vil uttrykke takknemlighet for den jobben som, med begrensede ressurser, gjøres med Budbæreren og øvrig informasjonsarbeid. Budbæreren er en bidragsyter til informasjon, inspirasjon og åpen debatt i kirkesamfunnet. Synoden ber synodestyret jobbe med en avklaring av hvilken rolle Budbæreren skal ha i fremtiden.

Synodestyret har vedtatt ny kommunikasjonsstrategi i perioden.

12. Synoden er fornøyd med at treårsmeldingen er kortfattet, strukturert og tar opp hovedpunktene i det arbeidet som er gjort de siste tre årene. Ved senere treårsmeldinger ønsker synoden at status på prosjekter som er iverksatt fremgår av meldingen. I tillegg ber synoden om et vedlegg med en kortfattet oversikt over vedtak fra forrige synodemøte, hvordan disse er fulgt opp, samt en oversikt over ansatte på hovedkontoret i perioden.

Status på prosjekter med utspring i målplanen omtales i treårsmeldingen. En fullstendig rapportering kommer som del av saken «Mål og strategi 2021–2024» på det ekstraordinære synodemøtet i 2021/2022.

En oversikt over ansatte på hovedkontoret følger som vedlegg til treårsmeldingen.

SAK 2/2017 – REGNSKAP FOR 2014-2017

4. Årsregnskapene vedtas av synodestyret hvert år. Synoden mener det vil være nyttig å få vedlagt synodestyrets protokollvedtak om årsregnskapet innbefattet vedtak om eventuelle disponeringer av overskudd/inndekning av underskudd.

Vedlegget som etterspørres følger med «Regnskap 2017–2020».

SAK I VEDLEGG 3

SAK 3/2017 – STATISTIKK FOR 2014-2016

5. I listen over forstanderfratredelser og -tiltredelser bør det synliggjøres hvilket år fratredelse/tiltredelse skjedde. Det bør presiseres at listen gjelder ansvarlige forstandere som meldes fylkesmannen, og listen bør begrenses til statistikkperioden 2014 til 2016.

Ny trossamfunnslov medfører endringer i registreringen hos Statsforvalteren (tidligere Fylkesmannen), og vigselsretten knyttes ikke opp mot forstander som tidligere. Vedlagt «Statistikk 2017–2020» følger en oversikt over menighetenes forstandere pr. april 2021, herunder hvem som har begynt og sluttet i perioden.

Det må i det kommende synodestyret arbeides videre med mulige endringer i forfatningen for å få kart og terreng til å stemme overens.

SAK 15/2017 – STYRING OG LEDELSE I LOKALMENIGHETEN

Synoden gir synodestyret i oppgave å evaluere forfatning og regelverk for styring og ledelse av lokalmenighetene i Frikirken, og på bakgrunn av dette presentere sak på neste synode for fremtidens ledelsesstruktur for lokalmenighetene. Synodestyrets behandling skal ha som målsetning å sikre at fremtidens styrings- og ledelsesstruktur ikke er til hinder for vekst, men gir gode ledelsesrammer for lokalmenighetene.

Fremmes som egen sak til ekstraordinært synodemøte i 2021/2022.

SAK 17/2017 MISJONSUTVALG TIL Å UTREDE FRIKIRKENS MISJONSENGASJEMENT

Rapport fra misjonsutvalget er en egen sak på ekstraordinært synodemøte i 2021/2022.

SAK 18/2017 FRA MEDLEMSBASERT TIL INNTEKTSBASERT MENIGHETSTILSKUDD/MISJONGAVE

Fremmes som egen sak til ekstraordinært synodemøte i 2021/2022.

STATISTIKK 2015–2020

OM STATISTIKKEN	2
KOMMENTARER TIL STATISTIKKEN	3
Medlemstall 2015–2020	3
Kirkelige handlinger 2015–2020	3
Gudstjeneste- og nattverd-deltakelse 2015-2019	4
Kjønnsfordeling i styrene 2018-2020	4
UTVIKLINGSTRENDER	4
Tabell 1: Medlemmer totalt.....	4
Tabell 2: Medlemmer med stemmerett.....	5
Tabell 3: Medlemmer under 15 år	5
Tabell 4: Medlemmer totalt og medlemmer med stemmerett.....	6
Tabell 5: Medlemmer totalt og medlemmer under 15 år	6
Tabell 6: Medlemmer med stemmerett og medlemmer under 15 år	7
Tabell 7: Medlemmer under 15 år, døpte og konfirmerte	7
MENIGHETER I FRIKIRKEN	8
FORSTANDERE	8
STATISTIKK VIDERE	8
VEDLEGG	8

SAK 2

Frikirkens menigheter blir bedt om å sende inn statistikkskjema til hovedkontoret i januar hvert år. Her etterspørres følgende:

- Medlemmer pr. 31/12
 - Medlemskap totalt
 - Av disse med stemmerett
 - Medlemmer under 15 år
- Kirkelige handlinger
 - Døpte
 - Konfirmerte
 - Vielser
- Gudstjeneste- og nattverd-deltakelse
 - Gudstjenesteframmøte (gjennomsnitt)
 - Antall nattverdsamlinger
 - Nattverddeltakere (totalt)
 - Nattverddeltakere (gjennomsnitt)
- Menighetens styre (eldste)
 - Kvinner
 - Menn
 - Totalt
- Menighetsvekst, jfr. pkt. 16-18 i Frikirkens målplan
 - Antall nye fellesskap (små og store)
 - Antall studentfellesskap
 - Antall menigheter plantet

Antall medlemmer totalt rapporteres inn til Statsforvalteren (tidl. Fylkesmannen) og er grunnlaget for statstilskudd og kommunale tilskudd. Tallene er derfor viktige og må kvalitetssikres nøye.

Nå når Cornerstone er implementert som kirkebok/medlemsregister, og nødvendige korrigeringer i overgangen mellom gammelt og nytt system er gjort, kan Frikirkens hovedkontor i fortsettelsen hente ut medlemsstatistikk derfra. Det er i så fall avgjørende viktig at hver enkelt menighet sørger for å holde all medlemsinformasjon i Cornerstone løpende oppdatert.

OM STATISTIKKEN

Vedlagt følger statistikk for perioden 2015-2020 (vedlegg 1). Det er naturlig å se utviklingen over en litt lengre periode enn kun synodeperioden. Utviklingen i tallene som fremkommer i vedlagte tabeller, og kommentarene til dem i dette saksfremlegget, baserer seg derfor på en seksårsperiode.

Den fremlagte statistikken viser utviklingen i medlemstall, kirkelige handlinger (dåp, konfirmasjon og vielse), gudstjeneste- og nattverd-deltakelse samt kjønnsfordeling i styrene.

Det er ikke lagt inn 2020-tall i statistikken for gudstjeneste- og nattverd-deltakelse. I den grad menighetene har meldt inn tall for «korona-tiden», har de løst dette på svært ulik og dermed lite sammenlignbar måte. Nytt synodestyre bør vurdere om det skal innhentes egen informasjon/statistikk for 2020 og 2021 som kan gi oss detaljer rundt praktisering av gudstjeneste og nattverd i en unntaksperiode.

Statistikken vedr. kjønnsfordeling i styrene (forstått som eldsterådet/styret som er oppgitt i Brønnøysundregistrene) er ny fra 2018, derav tall for bare tre år.

Forsøket på å få oversikt over veksten i antall nye fellesskap og menigheter gjennom statistikk-skjemaet, viste seg å ikke fungere særlig godt. Det legges derfor ikke frem statistikk for dette.

SAK 2

KOMMENTARER TIL STATISTIKKEN

Nedenfor følger kommentarer til statistikken for 2015–2020. Det tas utgangspunkt i de totale tallene for kirkesamfunnet. Der hvor det er betydelige endringer i perioden og/eller fra ett år til det neste, kommenteres dette særskilt. Når presbyterier/menigheter trekkes frem, er det for å peke på særlig positiv eller negativ utvikling. Det tas forbehold om feilrapporterte tall/skrivefeil i statistikken.

Medlemstall 2015–2020

Det totale antallet medlemmer i Frikirken var relativt stabilt gjennom hele seksårsperioden, og lå på 21 416 medlemmer i snitt per år. I samme periode var det imidlertid en nedgang på i alt 368 medlemmer med stemmerett. Den største prosentvise nedgangen var i Nordre presbyterium. Trondheim Frikirke mistet 164 medlemmer i perioden, mens Credo Frikirke, som ble startet i 2016 av tidligere medlemmer i Trondheim, hadde 73 medlemmer ved utgangen av 2020. I antall medlemmer var det Østre presbyterium som erfarte størst nedgang. Oslo Østre Frikirke hadde 73 færre medlemmer med stemmerett i 2020 enn de hadde i 2015. Det var en av menighetene i Søndre presbyterium som hadde den største økningen i antall medlemmer med stemmerett fra 2015-2020. Østsida Frikirke økte med 66 medlemmer i perioden. Menigheten ble plantet ut fra Kristiansand Frikirke i 2014.

I seksårsperioden var det en nedgang på i alt 260 medlemmer i gruppa under 15 år. Nordre presbyterium hadde den største nedgangen, både prosentvis og i antall, og også her var det Trondheim Frikirke som gjorde størst utslag, med en reduksjon på 85 barn i perioden. Østre presbyterium hadde en svak vekst. Tre menigheter der erfarte en særlig positiv utvikling. Fredrikstad Frikirke og Stavern Frikirke økte med 29 nye barn som medlemmer, mens Kraftverket menighet økte med 23. I Søndre presbyterium hadde to menigheter en betydelig økning i antall medlemmer i gruppa under 15 år, og to andre hadde en kraftig tilbakegang. Østsida Frikirke økte med 63 og Lyngdal Frikirke med 45, mens Kristiansand Frikirke hadde en reduksjon på 86 og Randesund Frikirke 79 (jfr. planting av Østsida Frikirke i 2014).

Frikirken hadde i perioden det rapporteres for i alt 83 menigheter. 27 av menighetene hadde ved utgangen av 2020 mindre enn ti barn blant menighetens medlemmer, hvorav seks av menighetene ikke hadde barn i det hele tatt.

Kirkelige handlinger 2015–2020

Det var i alt 982 personer som ble døpt i Frikirken i perioden, et snitt på 164 per år. 2017 var et «topp-år» med ganske mange flere døpte enn de andre årene for kirkesamfunnet samlet og for tre av presbyteriene. Det er noe svingninger i tallene fra år til år, men alle presbyteriene ligger på omtrent samme antall døpte i 2020 som de gjorde i 2015. Vennesla Frikirke har hatt flest dåp i perioden med 63 døpte. I Østre presbyterium hadde Fredrikstad Frikirke flest (47), mens det i Vestre presbyterium var Sula Frikirke (43) og i Nordre presbyterium Trondheim Frikirke (30).

Frikirken hadde i alt 1 627 konfirmanter i løpet av seksårsperioden, i snitt 271 per år. Søndre presbyterium hadde flest, med totalt 802 konfirmanter og et snitt på 134 per år. Kristiansand Frikirke hadde til sammen 173 konfirmanter i perioden, mens Songdalen Frikirke hadde 104. I Vestre presbyterium hadde Klepp Frikyrkje flest med 74 konfirmanter, i Østre presbyterium hadde Fredrikstad Frikirke 58, mens i Nordre presbyterium hadde Trondheim Frikirke 37 og Meløy Søndre Frikirke 30.

Totalt 307 par ble viet i Frikirken i denne perioden, som betyr 51 ektepar per år i snitt. Østre presbyterium hadde flest vielser, med en total på 123 og et snitt per år på 21. Det var Tønsberg Frikirke som viet flest (19 par), etterfulgt av Vennesla Frikirke (18 par). I Vestre presbyterium var det Klepp Frikyrkje som hadde flest vielser (ti par), mens både Namsos Frikirke og Trondheim Frikirke i Nordre presbyterium viet ni par.

SAK 2

Gudstjeneste- og nattverd-deltakelse 2015-2019

I perioden 2015-2019 var det en økning i både gudstjeneste- og nattverd-deltakelsen. De totale tallene for kirkesamfunnet svinger veldig, så det er vanskelig å feste full lit til dem. Tallene vi har, viser i hvert fall at det i femårsperioden var i snitt 5 089 personer til stede på gudstjeneste i én av Frikirkens menigheter hver søndag. Det ble forrettet nattverd til i snitt 53 706 personer per år i perioden.

Kjønnsfordeling i styrene 2018-2020

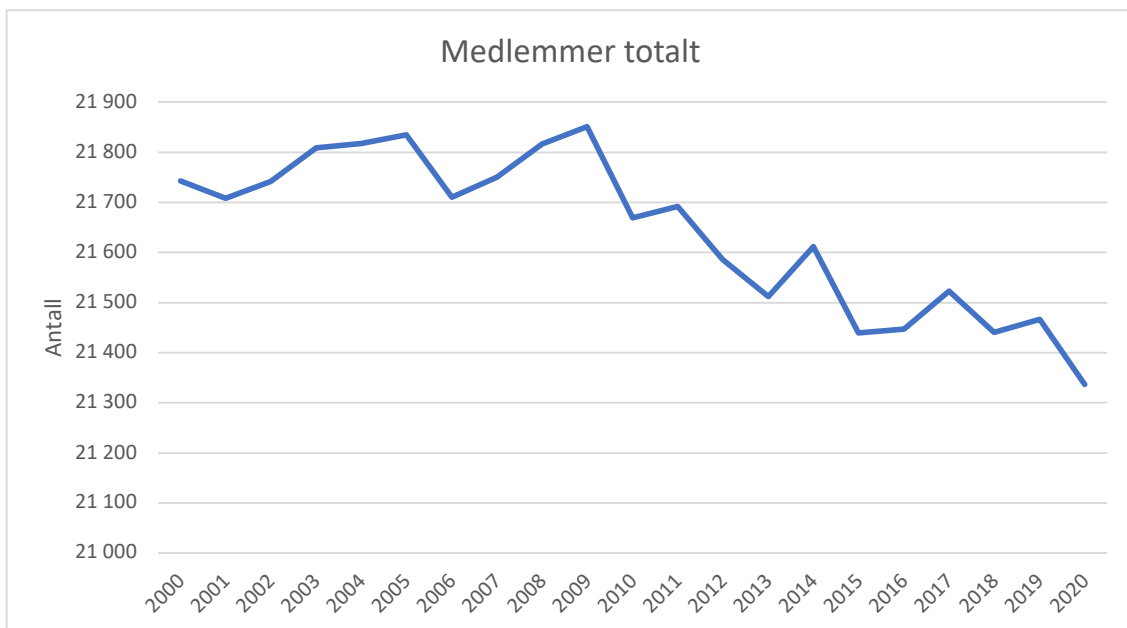
I statistikk skjemaet spørres det etter kjønnsfordelingen i menighetens styre (med «eldste» i parentes). Tall foreligger fra 2018.

Det var en økning i andel kvinner i styrene i perioden, og i fjor utgjorde de 27 % av det totale antallet styremedlemmer. Østre presbyterium hadde høyest kvinneandel ved utgangen av 2020 (36 %), mens Vestre presbyterium hadde den største prosentvise økningen i treårsperioden (fra 20 til 32 %).

UTVIKLINGSTRENDER

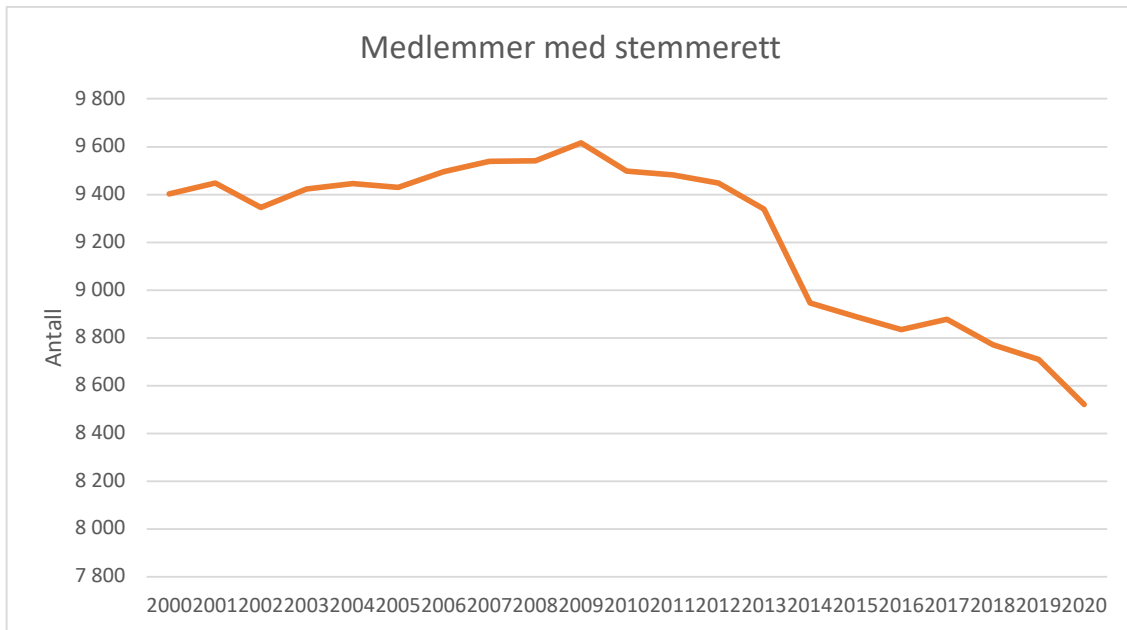
Under følger tre tabeller som ser medlemsutviklingen i et 20-årsperspektiv. Tallene viser nedgang – om enn i varierende grad – når det gjelder både medlemmer totalt (tabell 1), medlemmer med stemmerett (tabell 2) og medlemmer under 15 år (tabell 3). Den siste tabellen gir størst grunn til bekymring på både kort og lang sikt. I kategorien medlemmer under 15 år, har det i 20-årsperioden vært en nedgang på nesten 30 prosent.

Tabell 1: Medlemmer totalt

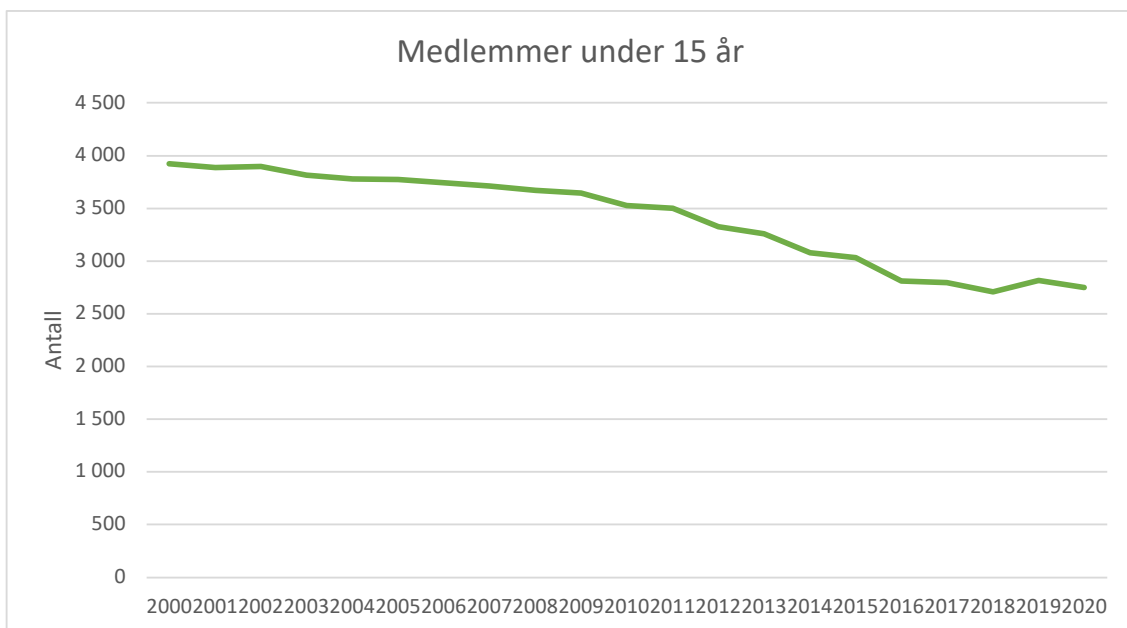

SAK 2

Tabell 2: Medlemmer med stemmerett

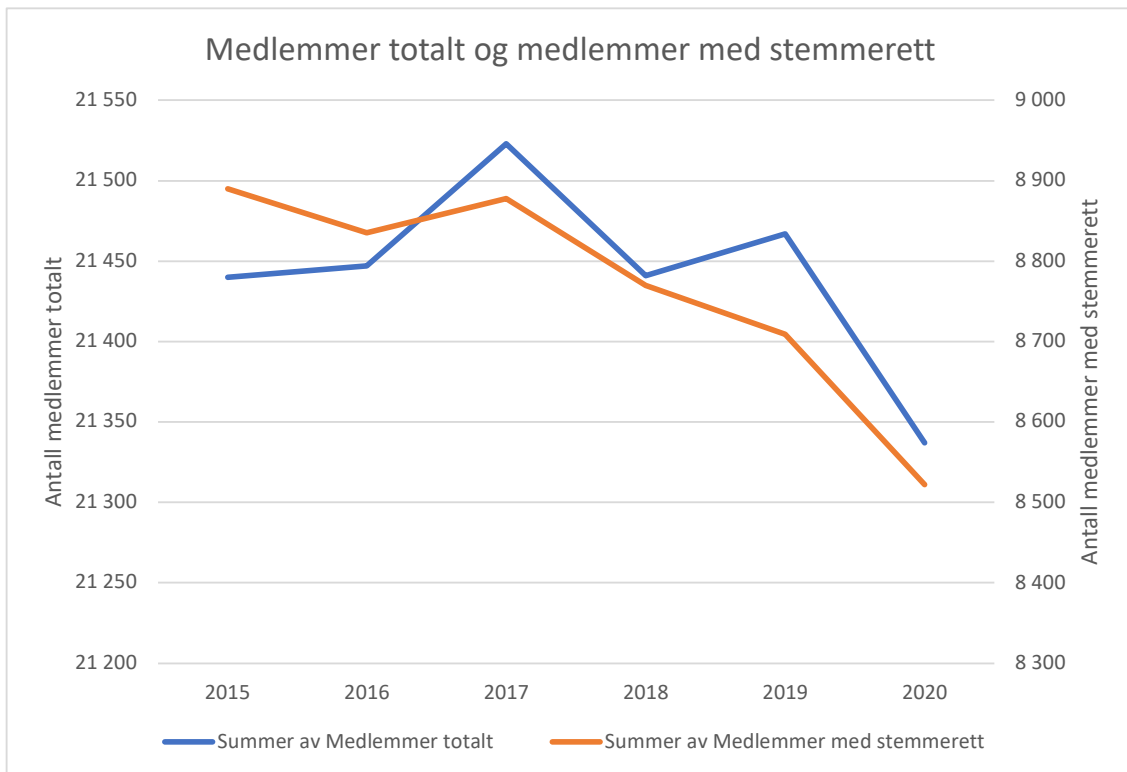
Tabell 3: Medlemmer under 15 år

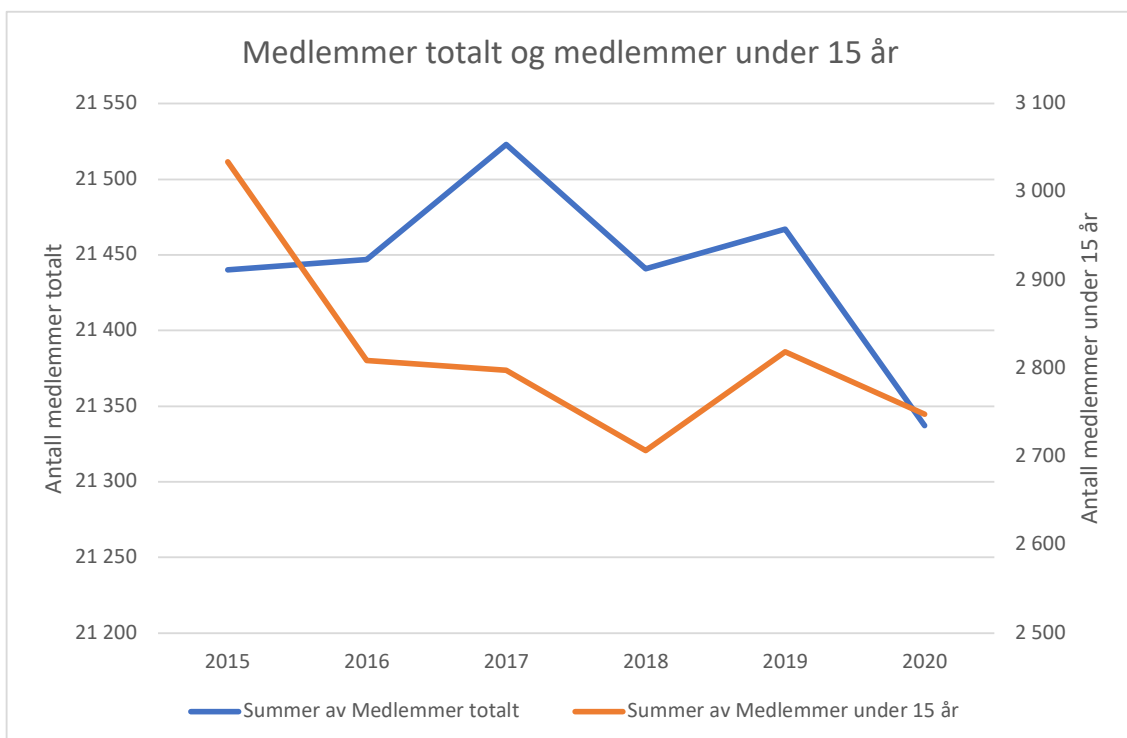
Det kan være interessant å se noen utviklingstrekk i sammenheng. Nedenfor følger derfor fire tabeller som setter utvalgt statistikk fra den siste seksårsperioden opp mot hverandre. Her brukes såkalt primær og sekundær akse, noe som gjør sammenhengen relativt tydelig. De tre første tabellene sammenligner medlemskategoriene på ulike måter; medlemmer totalt og medlemmer med stemmerett (tabell 4), medlemmer totalt og medlemmer under 15 år (tabell 5) og medlemmer med stemmerett og medlemmer under 15 år (tabell 6).

SAK 2

Tabell 4: Medlemmer totalt og medlemmer med stemmerett

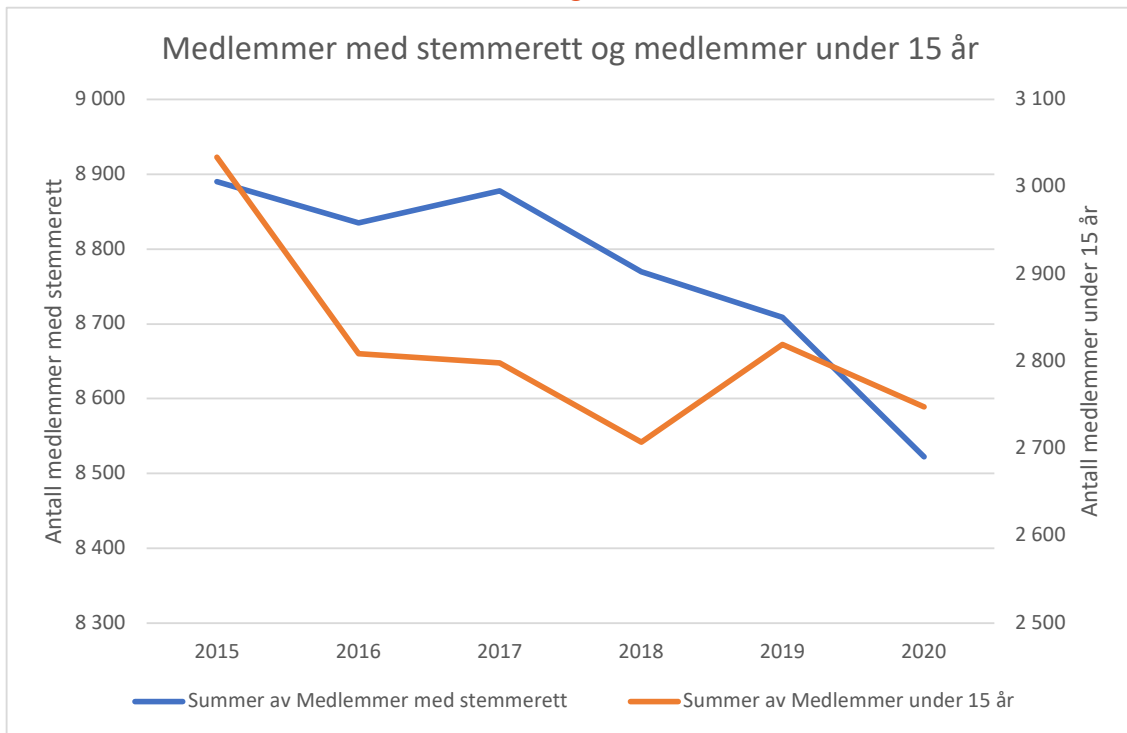

Tabell 5: Medlemmer totalt og medlemmer under 15 år

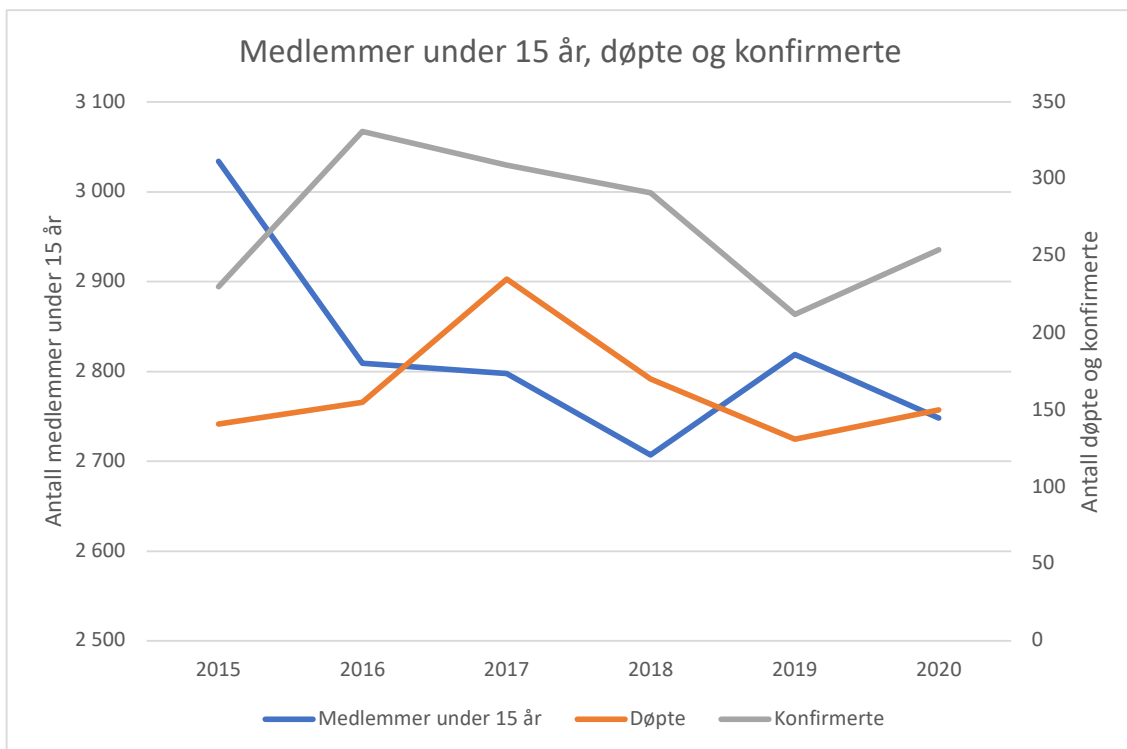
SAK 2

Tabell 6: Medlemmer med stemmerett og medlemmer under 15 år

Den fjerde og siste tabellen som viser sammenhenger de siste seks årene, tar for seg tall vedr. barna i Frikirken. Aksen til høyre viser antall døpte (oransje linje) og konfirmerte (grå linje), mens aksen til venstre viser antall medlemmer under 15 år (blå linje).

Tabell 7: Medlemmer under 15 år, døpte og konfirmerte

SAK 2

MENIGHETER I FRIKIRKEN

Frikirken hadde per 1. januar 2021 i alt 81 menigheter, hvorav én menighet har assosiert tilknytning (Inspire kirken). Menighetene er fordelt slik mellom presbyteriene:

- Nordre presbyterium: 18
- Vestre presbyterium: 13
- Søndre presbyterium: 19
- Østre presbyterium: 31

Det er ikke etablert nye menigheter i perioden, men i Vestre presbyterium er eldsterådet i Sula Frikirke fungerende eldsteråd for en planting i Ulsteinvik.

I Nordre presbyterium ble Mosvik Frikirke slått sammen med Steinkjer Frikirke i 2019 (navn: Steinkjer Frikirke). I Søndre presbyterium er Songe og Gjerstad frikirker slått sammen fra 1. januar 2021 (navn: Songe og Gjerstad Frikirke). Ingen menigheter er lagt ned i synodeperioden.

FORSTANDERE

Vedlagt følger en oversikt over forstandere i Frikirken per april 2021 (vedlegg 2). Med forstander menes her den ansvarlige pastoren i menigheten, av noen kalt hovedpastor. I menigheter uten pastor, står ansvarlig eldste oppført som forstander. Enkelte menigheter har definert ansvarlig eldste som forstander. (Merk: Begrepsbruken varierer en god del i kirkesamfunnet.) I vedlegget fremkommer det når forstanderne har tiltrådt og fratrudd. Det tas forbehold om feilrapporteringer/skrivefeil i oversikten.

STATISTIKK VIDERE

Det trengs en drøfting i Frikirken omkring hva slags statistikk kirkesamfunnet har nytte av fremover. Statistikk er verdifullt for å kunne se utvikling over tid, men den bør først og fremst gi oss informasjon som vi tar aktivt i bruk, og som bidrar til at vi kan arbeide systematisk og langsiktig for å få til positiv utvikling iht. målplanen. Det er en klar intensjon om at vi i fortsettelsen skal kunne hente ut den statistikken vi trenger fra Cornestone.

VEDLEGG

- Statistikk 2015-2020 (vedlegg 1)
- Forstandere i Frikirken (vedlegg 2)

STATISTIKK 2015-2020

MEDLEMSTALL 2015-2020	2
NORDRE PRESBYTERIUM	2
SØNDRE PRESBYTERIUM	3
VESTRE PRESBYTERIUM	4
ØSTRE PRESBYTERIUM	5
KIRKELIGE HANDLINGER 2015-2020	6
NORDRE PRESBYTERIUM	6
SØNDRE PRESBYTERIUM	7
VESTRE PRESBYTERIUM	8
ØSTRE PRESBYTERIUM	9
GUDSTJENESTE- OG NATTVERD-DELTADELSE 2015-2019	10
NORDRE PRESBYTERIUM	10
SØNDRE PRESBYTERIUM	11
VESTRE PRESBYTERIUM	12
ØSTRE PRESBYTERIUM	13
KJØNNSFORDELING I STYRENE 2018-2020	14
NORDRE PRESBYTERIUM	14
SØNDRE PRESBYTERIUM	15
VESTRE PRESBYTERIUM	15
ØSTRE PRESBYTERIUM	16

MEDLEMSTALL 2015-2020

	MEDLEMMER								MED STEMMERETT								UNDER 15 ÅR							
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	+/-	%	2015	2016	2017	2018	2019	2020	+/-	%	2015	2016	2017	2018	2019	2020	+/-	%
NORDRE	3 136	3 146	3 135	3 060	3 081	2 989	-147	-4,7%	1 161	1 052	1 068	1 071	1 066	1 030	-131	-11,3%	410	300	297	264	277	283	-127	-31,0%
SØNDRE	7 840	7 880	7 953	7 966	7 938	7 809	-91	-0,4%	3 317	3 362	3 384	3 366	3 315	3 247	-70	-2,1%	1 204	1 176	1 132	1 111	1 132	1 103	-101	-8,4%
VESTRE	2 943	2 965	2 971	2 998	2 981	3 050	107	3,6%	1 224	1 219	1 201	1 224	1 222	1 224			478	475	471	428	435	423	-55	-11,5%
ØSTRE	7 394	7 416	7 464	7 417	7 470	7 489	95	1,3%	3 188	3 209	3 225	3 109	3 107	3 021	-167	-5,2%	916	901	898	904	906	939	23	2,6%
TOTALT	21 313	21 407	21 523	21 441	21 471	21 338	25	0,1%	8 890	8 842	8 878	8 770	8 710	8 522	-368	-4,1%	3 008	2 852	2 798	2 707	2 750	2 748	-260	-8,6%

NORDRE PRESBYTERIUM

	MEDLEMMER								MED STEMMERETT								UNDER 15 ÅR							
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	+/-	%	2015	2016	2017	2018	2019	2020	+/-	%	2015	2016	2017	2018	2019	2020	+/-	%
ALTA	140	140	144	138	136	127	-13	-9,3%	45	45	51	47	45	45			10	8	6	5	5	4	-6	-60,0%
BODØ	111	114	115	117	115	115	4	3,6%	46	49	51	52	51	51	5	10,9%	15	15	13	13	12	17	-8	-53,3%
CREDO	50	50	70	79	91	92			48	66	69	73	73	73	73		2	4	10	14	14	19	19	
LEVANGER	53	52	52	53	52	54	1	1,9%	56	63	70	71	74	70	14	25,0%	6	6	6	6	6	9	3	50,0%
LOVUND/TRÆNA	175	170	170	170	168	168	-7	-4,0%	24	16	16	15	13	14	-10	-41,7%	22	22	16	22	21	25	3	13,6%
MELØY NORDRE	136	136	128	128	127	122	-14	-10,3%	51	49	47	46	47	44	-7	-13,7%	9	7	4	5	4	4	-5	-55,6%
MELØY SØNDRE	670	664	648	637	636	625	-45	-6,7%	111	109	106	101	102	98	-13	-11,6%	60	53	49	46	49	47	-13	-22,2%
MOSVIK	52	52	53	51			-2	-100,0%	18	18	19	17			-18	-100,0%	1	2	2	2			-1	
NAMSØS	162	168	174	185	195	188	26	16,0%	95	102	107	117	120	114	19	20,0%	35	33	31	34	41	40	5	14,3%
NESNA	54	51	50	50	50	41	-13	-24,1%	12	9	9	11	11	13	1	8,3%	3	3	2	2	2		-3	-100,0%
RANA	121	113	114	114	116	114	-7	-5,8%	31	31	32	32	32	22	-9	-29,0%								
ROGNAN	45	46	49	50	51	54	9	20,0%	24	25	26	27	28	29	5	20,8%	8	8	10	7	10	12	4	50,0%
RØDØY	255	241	237	226	223	212	-43	-16,9%	25	25	21	19	18	15	-10	-40,0%	18	10	8	6	4	3	-15	-83,3%
SORTLAND	137	230	230	191	187	182	45	32,7%	41	41	41	33	32	31	-10	-24,1%	15	15	15	3	2	0	-15	-98,8%
STEINKJER	90	61	63	72	106	109	19	21,1%	43	46	40	45	54	55	12	27,9%	10	8	10	13	14	15	5	50,0%
TROMSØ	49	55	50	47	46	41	-8	-16,3%	25	26	25	23	22	16	-9	-36,0%	7	7	6	5	4	4	-3	-42,9%
TRONDHEIM	624	541	526	538	534	534	-90	-14,4%	455	291	282	294	291	291	-164	-36,0%	168	78	92	80	77	83	-85	-50,6%
TVERLANDET	99	99	99	97	97	96	-3	-3,0%	28	28	28	26	26	24	-4	-14,3%	7	7	7	3	3	3	-4	-57,1%
ØKSNES	163	163	163	117	151	115	-48	-29,4%	31	31	31	26	26	25	-6	-19,4%	16	16	16	2	10	8	-8	-50,0%
NORDRE	3 136	3 146	3 135	3 060	3 081	2 989	-147	-4,7%	1 161	1 052	1 068	1 071	1 066	1 030	-131	-11,3%	410	300	297	264	277	283	-127	-31,0%

SAK 2 VEDLEGG 1

SØNDRE PRESBYTERIUM

	MEDLEMMER								MED STEMMERETT								UNDER 15 ÅR								
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	+/-	%	2015	2016	2017	2018	2019	2020	+/-	%	2015	2016	2017	2018	2019	2020	+/-	%	
ARENDAL	596	595	607	601	596	589	-7	-1,2%	215	216	220	219	214	209	-6	-2,8%	83	89	82	73	78	77	-6	-7,2%	
BIRKELAND	83	83	111	133	135	145	62	74,7%	46	46	53	62	60	63	17	37,0%	16	16	23	28	27	38	22	137,5%	
FLEKKEFJORD	233	237	237	232	240	235	2	0,9%	139	141	140	137	137	133	-6	-4,3%	25	22	19	16	25	18	-7	-28,0%	
GJERSTAD	134	127	126	126	117	106	-28	-20,9%	53	47	46	46	41	39	-14	-26,4%	2	1	1		2	2			
GRIMSTAD	422	409	402	397	385	381	-41	-9,7%	216	207	201	200	198	187	-29	-13,4%	62	57	51	47	42	40	-22	-35,5%	
HÆGELAND	304	306	318	323	329	329	25	8,2%	125	128	130	131	130	128	3	2,4%	68	67	70	71	73	83	15	22,1%	
HÅNES	228	235	242	253	256	257	29	12,7%	142	149	147	155	155	156	14	9,9%	49	41	42	46	48	47	-2	-4,1%	
KRISTIANSAND	1442	1417	1387	1379	1364	1325	-117	-8,1%	443	443	439	432	428	393	-50	-11,3%	165	130	101	98	102	79	-66	-52,1%	
LILLESAND	291	301	302	305	301	308	17	5,8%	143	155	153	152	145	147	4	2,8%	26	24	28	31	32	41	15	57,7%	
LYNGDAL	313	356	378	380	395	376	63	20,1%	147	168	178	172	167	162	15	10,2%	79	102	111	117	124	124	45	57,0%	
RANDESUND	549	533	518	500	477	467	-82	-14,9%	313	305	300	283	268	267	-46	-14,7%	117	108	89	76	56	38	-79	-67,5%	
RISØR	328	324	319	321	312	302	-26	-7,9%	125	127	124	123	126	124	-1	-0,8%	17	18	17	16	18	18	1	5,9%	
SONGDALEN	216	222	234	234	235	229	13	6,0%	120	102	112	112	110	109	-11	-9,2%	47	43	43	33	30	30	-17	-38,2%	
SØNGE	469	450	451	449	442	399	-70	-14,9%	154	155	154	153	146	144	-10	-6,5%	76	73	73	73	73	71	65	-11	-14,5%
TVEIT	175	180	183	187	193	189	14	8,0%	58	60	59	60	58	56	-2	-3,4%	31	32	30	28	33	28	-3	-9,7%	
VALLE	53	53	53	53	53	39	-14	-26,4%	4	4	4	4	4	4											
VENNESLA	1148	1175	1173	1159	1154	1137	-11	-1,0%	432	456	456	448	445	437	5	1,2%	198	197	186	181	182	162	-36	-18,2%	
VÅGSBYGD	436	430	429	421	419	416	-20	-4,6%	226	223	226	220	218	218	-8	-3,5%	49	49	46	45	46	46	-3	-6,1%	
ØSTSIDA	130	143	179	207	230	282	152	116,9%	70	78	93	107	119	136	66	94,3%	57	63	76	88	98	120	63	110,5%	
ØVREBØ	290	304	304	306	305	298	8	2,8%	146	152	149	150	146	135	-11	-7,5%	37	44	44	44	45	47	10	27,0%	
SØNDRE:	7840	7880	7953	7966	7938	7809	-31	-0,4%	3317	3362	3384	3366	3315	3247	-70	-2,1%	1204	1176	1132	1111	1132	1103	-101	-8,4%	

SAK 2 VEDLEGG 1

VESTRE BRESBYTERIUM

	MEDLEMMER								MED STEMMERETT								UNDER 15 ÅR								
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	+/-	%	2015	2016	2017	2018	2019	2020	+/-	%	2015	2016	2017	2018	2019	2020	+/-	%	
BERGEN	616	620	618	639	640	645	29	4.7%	310	308	303	322	320	330	20	6.5%	89	85	84	79	82	69	-20	-22.5%	
BRYNE	285	300	301	314	286	275	-10	-3.5%	80	82	76	85	69	66	-14	-17.5%	41	44	47	30	28	25	-16	-39.0%	
BØNES	29	29	29	28	28	28	-1	-3.4%	16	16	16	16	16	16			6	6	6	5	5	4	-2	-33.3%	
HERØY	418	430	436	430	433	444	26	6.2%	163	166	167	167	177	175	12	7.4%	59	70	73	68	75	77	18	30.5%	
KARMØY	94	96	102	102	107	121	27	28.7%	54	52	48	54	57	68	14	25.9%	34	35	36	36	38	35	1	2.9%	
KLEPP	299	296	284	282	284	281	-18	-6.0%	102	100	94	92	95	88	-14	-11.4	73	60	49	41	41	35	-38	-52.1%	
RANDABERG	87	89	89	84	84	86	-1	-1.1%	25	25	26	22	24	24	-1	-2.6	6	7	7	7	6	9	3	50.0%	
RISKA	75	74	75	75	84	83	8	10.7%	15	15	15	12	15	15							3	3	3		
SANDNES	138	134	133	133	132	132	-6	-4.3%	41	38	39	36	33	26	-15	-36.6%	18	11	7	8	3	6	-12	-66.7%	
SULA	373	379	391	406	407	407	34	9.1%	167	165	167	171	170	170	3	1.8%	78	80	87	92	93	94	16	20.5%	
VOLDA	128	130	130	131	135	140	12	9.4%	77	81	81	85	87	88	11	14.3%	51	49	49	45	46	48	-3	-5.9%	
ØRSTA	233	234	229	226	226	223	-10	-4.3%	119	120	118	115	115	114	-5	-4.2%	19	20	18	16	16	17	-2	-10.5%	
ÅLESUND	168	154	154	148	136	185	17	10.1%	55	51	51	47	44	44	-11	-20.0%	4	8	8	1		1	-3	-75.0%	
VESTRE	2 943	2 965	2 971	2 998	2 981	3 050	107	3.6%	1 224	1 219	1 201	1 224	1 222	1 224			478	475	471	428	435	423	-55	-11.5%	

SAK 2 VEDLEGG 1

ØSTRE PRESBYTERIUM

	MEDLEMMER								MED STEMMERETT								UNDER 15 ÅR								
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	+/-	%	2015	2016	2017	2018	2019	2020	+/-	%	2015	2016	2017	2018	2019	2020	+/-	%	
BAMBLE	158	153	155	155	155	167	9	5,7%	78	75	77	76	76	69	-9	-11,5%	23	18	19	19	18	23			
BRUNLANES	368	361	362	364	365	358	-10	-2,7%	151	145	141	146	146	140	-11	-7,3%	47	47	44	45	43	42	-5	-10,6%	
BÆRUM	254	238	235	221	217	213	-41	-16,1%	129	118	117	107	105	103	-26	-20,2%	40	34	32	30	27	22	-18	-45,0%	
DRAMMEN	116	114	113	103	98	90	-26	-22,4%	24	24	24	19	18	11	-13	-54,2%	18	14	14	13	7	3	-15	-83,3%	
DRANGEDAL/TØRDAL	182	180	181	200	202	207	25	13,7%	46	47	46	43	42	41	-5	-10,9%	13	13	13	10	9	8	-5	-38,5%	
FREDRIKSTAD	507	526	543	562	562	565	58	11,4%	241	254	266	271	264	263	22	9,1%	49	56	66	71	68	78	29	59,2%	
GREÅKER	387	382	385	390	391	385	-2	-0,5%	203	199	197	194	194	185	-18	-8,9%	40	39	38	39	37	40			
HALDEN	314	310	306	301	307	306	-8	-2,5%	137	138	136	132	136	135	-2	-1,5%	36	30	24	27	30	32	-4	-11,1%	
HAMAR	316	318	337	338	343	337	21	6,6%	128	128	137	136	139	136	8	6,3%	42	45	45	45	45	45	3	7,1%	
HØNEFOSS	56	59	58	60	59	59	3	5,4%	29	28	28	29	27	27	-2	-6,9%	6	4	4	5	2	2	-4	-66,7%	
INSPIRE			68	47	46	45	45												9	11	11	10	10		
KONGSBERG	35	38	42	42	42	41	6	17,1%	15	15	17	17	17	17	2	13,3%	9	9	10	9	9	8	-1	-11,1%	
KRAFTVERKET	148	164	179	185	196	195	47	31,8%	92	104	112	111	117	118	26	28,3%	49	56	63	69	74	72	23	46,9%	
KRAGERØ	349	345	334	338	346	337	-12	-3,4%	123	118	113	117	119	105	-18	-14,6%	32	33	30	31	38	35	3	9,4%	
LØRENSKOG	133	138	139	138	137	133			59	59	57	57	59	45	-14	-23,7%	5	7	9	8	9	10	5	100,0%	
MOSS	266	266	248	235	231	243	-23	-8,6%	136	136	129	115	112	124	-12	-8,8%	34	34	24	18	16	22	-12	-35,3%	
OSLO STORBY	121	128	127	126	127	119	-2	-1,7%	78	82	81	81	82	57	-21	-26,9%	11	13	7	7	7	5	-6	-54,5%	
OSLO SØNDRE	57	55	55	59	73	76	19	33,3%	23	25	25	25	27	31	8	34,8%	6	4	4	3	8	9	3	50,0%	
OSLO VESTRE	393	383	374	369	369	359	-34	-8,5%	194	189	183	177	176	171	-23	-12,0%	59	60	53	50	51	49	-10	-16,2%	
OSLO ØSTRE	597	583	572	544	549	554	-43	-7,2%	259	262	255	159	176	186	-73	-28,2%	48	46	43	33	33	36	-12	-25,0%	
PORSGRUNN	440	440	438	425	428	421	-19	-4,3%	197	197	194	188	191	187	-10	-5,1%	42	42	46	51	53	53	11	26,2%	
RÅDE	218	220	220	225	232	237	19	8,7%	77	78	78	82	86	86	9	11,7%	70	63	63	58	55	55	-15	-21,4%	
SARPSBORG	697	697	638	639	633	630	-67	-9,6%	182	182	176	176	174	171	-11	-6,0%	71	71	69	70	69	65	-6	-8,5%	
SKIEN	165	169	167	168	167	192	27	16,4%	50	50	51	53	53	54	4	8,0%	9	9	8	8	8	21	12	133,3%	
SMAALENE	59	59	76	79	81	79	20	33,9%	43	43	55	59	61	57	14	32,6%	8	8	13	20	21	15	7	87,5%	
STANGE	48	45	46	47	46	47	-1	-2,1%	17	21	22	21	20	17			5	2	2	5	4	7	2	40,0%	
STAVERN	178	200	210	209	221	230	52	29,2%	97	103	109	111	114	115	18	18,6%	35	46	45	54	58	64	29	82,9%	
TOTEN	274	275	269	266	251	248	-26	-9,5%	102	102	98	98	96	97	-5	-4,9%	32	31	26	21	16	19	-13	-40,6%	
TREUNGEN	125	135	135	132	130	130	5	4,0%	57	60	60	59	59	59	2	3,5%	20	23	23	24	24	24	4	20,0%	
TØNSBERG	413	415	432	431	448	469	56	13,6%	212	218	232	242	213	205	-7	-3,3%	57	44	52	50	55	65	8	14,0%	
ULLENSAKER	20	20	20	19	19	17	-3	-15,0%	9	9	9	8	8	9											
ØSTRE:	7394	7416	7464	7417	7470	7489	95	1,3%	3188	3209	3225	3109	3107	3021	-167	-5,2%	916	901	888	904	906	939	23	2,6%	

KIRKELIGE HANDLINGER 2015-2020

	DÅP						KONFIRMASJON						VIELSER					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020
NORDRE	13	14	19	16	22	14	4	46	24	26	9	13	4	10	6	6	6	11
SØNDRE	55	65	81	71	53	58	101	145	169	140	108	139	16	15	16	20	12	15
VESTRE	16	25	45	27	10	18	38	51	48	79	27	57	9	10	13	6	4	5
ØSTRE	57	51	90	56	46	63	87	89	68	46	68	45	24	20	20	21	18	20
TOTALT	141	155	235	170	131	153	230	331	309	291	212	254	53	55	55	53	40	51

NORDRE PRESBYTERIUM

	DÅP						KONFIRMASJON						VIELSER						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
ALTA				1		1		2	1	1			1	1	1				3
BODØ	1		1	1					2			2							
CREDO			1	3	2	1					1	1			1			1	
LEVANGER		1		1			2	3		1					1	1			
LOVUND/TRÆNA		2	1	1		3		1	1										
MELØY NORDRE		1	1	1	1		1	4		1									
MELØY SØNDRE	4	1	1	3	5		1	13	7	7	2			1	1				
MOSVIK														1					
NAMSDØS	4	2	1		4			6		6	1		2	1		3	1	2	
NESNA											1								
RANA																			
ROGNAN	2		3		1	1		2		5			1	3		1			
RØDØY				1				3	2	1		1			1	1			
SORTLAND						1													
STEINKJER	1	1	3		1						1	1		1	1			1	2
TROMSØ																			
TRONDHEIM		6	7	4	8	5		12	11	3	3	8		1		1	3	4	
TVERLANDET	1					2													
ØKSNES									1										
NORDRE	13	14	19	16	22	14	4	46	24	26	9	13	4	10	6	6	6	11	

SAK 2 VEDLEGG 1

SØNDRE PRESBYTERIUM

	DÅP						KONFIRMASJON						VIELSER					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ARENDAL	5	9	9	4	3	4	3	4	5	4	8	2	5	2	1	3		
BIRKELAND			1	4					3	3	3							1
FLEKKEFJORD	2	4	1	1	6	3	2	12	6	7		1		3	1	1		
GJERSTAD					1													
GRIMSTAD	3	1	1		1	1	5		5	5	6							
HÆGELAND	3	2	5	4	5	8	2	3	6	5	4	3		1	1	2		
HÅNES	5	2	2	5	2	3	2	9	10	4	4	9	2	2				
KRISTIANSAND	3	2	7	9	17	2	23	32	35	13	28	42	1	2		2	3	1
LILLESAND	3		4	4		4	3		4		6	3						1
LYNGDAL	7	12	9	7		6	2						2					1
RANDESUND	1	1	4	2			19	13	19	3	5	10						1
RISØR		1	1		1	2	4	3		1	1	1	1		2			2
SONGDALEN	2	3	3	1	1	1	11	18	38	24	13			1		5	2	2
SONGE	3	4	4	1	2	2	2	7	8	4	3			1	1	2	1	
TVEIT			3	1	5	2		18	14	23		12						
VALLE																		
VENNESLA	14	12	14	11	5	7	21	29	11	11	8	16	3	2	3	2	1	7
VÅGSBYGD	2	4	2	6	2		13	4	10	2	3	7		1	6	2	1	2
ØSTSIDA	4	6	7	7		9			8	1		6	1		1			
ØVREBØ	3	4	4	4	2	4	2	5	8	12	4	11	1			1		
SØNDRE:	55	65	81	71	53	58	101	145	169	140	108	139	16	15	16	20	12	15

SAK 2 VEDLEGG 1

VESTRE PRESBYTERIUM

	DÅP						KONFIRMASJON						VIELSER					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020
BERGEN	6	3	9	6	6	1	9	11	5	13	5	5	2	3	1		1	1
BRYNE		3	11	4	1		2	5	8	5	1	4			1			1
BØNES	1			1						2		2			1		1	
HERØY		3	6	2				7	9	17		20		3	2	2		
KARMØY		2	1			1	8	3	9	13	8	3						2
KLEPP	1	1	7	1	1		4	19	7	15	12	17	3	1	5	1		
RANDABERG		1	1			2								1				1
RISKA						1							1					
SANDNES		1		1		1	1							1	2	2		
SULA	7	7	10	10	2	7	12	5	8	11	1	6	2		1	1	1	1
VOLDA		1		2		1	2			2			1					
ØRSTA	1	1				1			2									
ÅLESUND		2				3		1		1								
VESTRE	16	25	45	27	10	18	38	51	48	79	27	57	9	10	13	6	4	5

SAK 2 VEDLEGG 1

ØSTRE PRESBYTERIUM

	DÅP						KONFIRMASJON						VIELSER					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020
BAMBLE	1	1	3	1			2	2	2	1		1						1
BRUNLANES	4		5	3		3	6	11	15			3	1		2	2		1
BÆRUM	2		1					1										2
DRAMMEN							1	1					1	1				
DRANGEDAL			1						1					1			1	
FREDRIKSTAD	8	4	8	3	14	10	17	10	12	4	15		2	3	5	2	4	1
GREÅKER	1	2	6	2		2	10	10	12			3	1	2		1		1
HALDEN	2	2	1	2	3	3	2	14	3	3	6	4						
HAMAR	5	5	11	2		4	5	8	2	14		3	2	2	2			1
HØNEFOSS		2	3		2			4			2							1
INSPIRE			6						2									
KONGSBERG		3	4				1		1	1		1						1
KRAFTVERKET	7	6	10	6	6	3							2	3	4	1	3	2
KRAGERØ	2	2	1	4	2	1	6		1		5	5						2
LØRENSKOG		2	3	1	1	4	3			4	2			1		1	1	
MOSS			3			2			2									1
OSLO STORBY		3			3	1	4		2			2						1
OSLO SØNDRE					4	2		1		1								
OSLO VESTRE	4	2		1	1		2				2		2		1	1	1	
OSLO ØSTRE	2	4	1	1	1	4	2	7				3	2	2		2	3	
PORSGRUNN	4		3	5	1	7	4		1		5	2	3		1	1		1
RÅDE	5	2	2	9		3	9	6	6		16	4		1	1			
SARPSBORG			5	3		5			2	8		7					1	
SKIEN	1	3					4	5				2	1		1	1		
SMAALENENE			1	1		1												1
STANGE									1									
STAVERN	4	3	1	3		3					1		3	1		3	1	
TOTEN	1	2	2	4	1	2	5		3	3				1				1
TREUNGEN		1		2				1		1	2	1						
TØNSBERG	4	2	9	3	7	3	4	8	3	3	12	4	4	2	3	4	2	4
ULLENSAKER																		
ØSTRE:	57	51	90	56	46	63	87	89	68	46	68	45	24	20	20	21	18	20

GUDSTJENESTE- OG NATTVARD-DELTAKELSE 2015-2019

	GUDSTJENESTEDELTAKERE					NATTVERDDELTAKERE				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
NORDRE	531	852	618	789	751	3 781	6 968	6 437	8 070	8 255
SØNDRE	1 702	1 853	1 798	1 913	1 792	17 029	16 869	18 529	17 919	16 962
VESTRE	842	773	808	986	852	4 866	6 417	9 037	6 860	5 354
ØSTRE	1 603	1 985	1 734	1 705	1 749	20 522	24 907	22 975	21 750	28 065
TOTALT	4 678	5 463	4 958	5 393	5 144	4 6198	5 5161	5 6978	5 4599	5 8636

NORDRE PRESBYTERIUM

	GUDSTJENESTEDELTAKERE					NATTVERDDELTAKERE				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
ALTA	38	43	40	44	41	345	380	364	544	510
BODØ	38	36	38	39	38	615	662	753	857	733
CREDO				62	58				200	563
LEVANGER	60	70	65	63	66	440	744	974	694	827
LOVUND/TRÆNA		30		20	13		80			28
MELØY NORDRE	34	40	36	38	37	288	291	282	383	310
MELØY SØNDRE	149	159	60	64	108	828	577	805	835	714
MOSVIK	19			24	11	56			57	102
NAMSØS	71	66	69	73	70	483	549	689	712	833
NESNA	20	20		12	13	100	100		112	108
RANA			23	21	11			226	164	167
ROGNAN			37	42	39			122	147	373
RØDØY	30	30		28	22	200	200		250	240
SORTLAND										
STEINKJER	48	55	51	57	53	307	420	390	460	493
TROMSØ	24	30	21	22	24	119	189	152	105	94
TRONDHEIM		237	178	180	182		2 775	1 680	2 550	2 160
TVERLANDET										
ØKSNES		36			9		1			
NORDRE	531	852	618	789	751	3 781	6 968	6 437	8 070	8 255

SAK 2 VEDLEGG 1

SØNDRE PRESBYTERIUM

	GUDSTJENESTEDELTAkere					NATTVERDEDELTAkere				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
ARENDAL	120	108	125	134	122	1276	1042	1000	996	
BIRKELAND	60				15	600				770
FLEKKEFJORD	57	58	57	55	57	318	316	420	542	379
GJERSTAD		26		27	13		304		283	216
GRIMSTAD	94	82	92	84	79	1617	1716	1134	1057	1144
HÆGELAND	71	77	88	85	92	361	530	649	689	810
HÅNES	176	165	151	164	164	1440	1440	1440	1430	1430
KRISTIANSAND	278	257	226	256	254	4670	3631	4490	4012	3289
LILLESAND			81		20			718		575
LYNGDAL	138	140	143	146	142	1159	1288	1094	1451	1326
RANDESUND	138	131	129	113	110	1608	1700	1655	1079	1578
RISØR	56	60	59	55	57	154	145	47	507	443
SONGDALEN	96	87	86	103	93	600	700	650	700	750
SONGE		75		70	36					
TVEIT	58	70	67	75	68	534	432	298	441	400
VALLE										
VENNESLA	199	218	199	225	210	1572	1591	1800	1661	1730
VÅGSBYGD	76	78	80	80	79	1120	1212	1642	1292	1295
ØSTSIDA		123	117	141	95		395	608	796	
ØVREBØ	85	98	98	100	86		427	884	983	827
SØNDRE:	1702	1853	1798	1913	1792	17029	16869	18529	17919	16962

VEDLEGG 1 TIL SAK 2/2021: GUDSTJENESTE- OG NATTVERD-DELTAkere 2015–2020

SAK 2 VEDLEGG 1

VESTRE PRESBYTERIUM

	GUDSTJENESTEDeltakere					NATTVERDeltakere				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
BERGEN	180	154	174	191	175			3 480		
BRYNE	72	63	61	72	67	603	617	648	931	732
BØNES										
HERØY	106			116	56				710	711
KARMØY		102	105	102	77		1 145	1 062	1 072	821
KLEPP	134	133	118	122	127	1 223	1 317	1 129	1 256	997
RANDABERG			36	28	16				186	224
RISKA	18	19	16	13	17	50	48	48	30	40
SANDNES	32	25	22	23	26	183	205	181	170	188
SULA	120	125	138	128	128	1 294	1 410	1 266	744	1 051
VOLDA	87	88	79	79	83	680	886	649	671	
ØRSTA	64	64	59	52	60	533	789	574	810	590
ÅLESUND	29			60	22	300			280	
VESTRE	842	773	808	986	852	4 866	6 417	9 037	6 860	5 354

VEDLEGG 1 TIL SAK 2/2021: GUDSTJENESTE- OG NATTVERD-DELTAkere 2015–2020

	GUDSTJENESTEDeltakere					NATTVERDDELtakerE				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
BAMBLE	57	63	63	62	61	590	544	585	356	532
BRUNLANES	82	88	68	73	78	463	469	493	565	540
BÆRUM		76	80	79	59		360	640	760	251
DRAMMEN	21	22	18	21	21	295	336	370	369	372
DRANGEDAL/TØRDAL	37	40	37	41	39	322	362	320	384	428
FREDRIKSTAD	131	130	137	134	133	1571	1367	1660	1919	1888
GREÅKER	111	97	114	96	105	703	754	916	774	1216
HALDEN	79	77	71	74	75	638	445	651	367	533
HAMAR	135	141	138	133	137	4200	3380	3200	3280	3200
HØNEFOSS		29	32	31	23		488	548	382	577
INSPIRE										384
KONGSBERG				12		520		360	485	360
KRAFTVERKET	107	100	115	102	101	2340	2490	2494	2400	2592
KRAGERØ	64	71	65	58	65	546	659	587	469	473
LØRENSKOG	42	45	46	41	44	539	619	639	474	575
MOSS		66			17		1112			1307
OSLO STORBY	45	45	40	40	43	640	640	700	630	680
OSLO SØNDRE	33	30	31	29	31	362	584	406	359	389
OSLO VESTRE		68	50	44	41		1050	967	989	1096
OSLO ØSTRE	94	84	67	78	81	1021	1527	853	1118	1172
PORSGRUNN		70	85		39		631	764		1122
RÅDE	75	82	80	80	79	700	992	1200	650	650
SARPSBORG	97	97			49	1121	1181			1629
SKIEN	35		37	36	27	317		334	280	316
SMAALENENE		54			14		427			592
STANGE		30	34	45	27		522	608	760	1080
STAVERN	80	92	88	86	87	602	894	843	1044	808
TOTEN	70	64	64	70	67	1680	1280	896	612	831
TREUNGEN	58	52		54	41	367	476		426	526
TØNSBERG	129	149	150	165	148	816	1174	1650	1693	1946
ULLENSAKER	21	23	24	21	22	169	144	291	205	
ØSTRE:	1603	1985	1734	1705	1749	20522	24907	22975	21750	28065

VEDLEGG 1 TIL SAK 2/2021: GUDSTJENESTE- OG NATTVERD-DELtakerE 2015–2020

KJØNNSFORDELING I STYRENE 2018-2020

	KVINNER			MENN			TOTALT			ANDEL KVINNER			ANDEL MENN		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
NORDRE	3	2	2	45	45	48	48	47	50	6,3%	4,3%	4,0%	93,8%	95,7%	96,0%
SØNDRE	17	20	20	72	72	67	89	92	87	19,1%	21,7%	23,0%	80,9%	78,3%	77,0%
VESTRE	10	15	16	40	40	34	50	55	50	20,0%	27,3%	32,0%	80,0%	72,7%	68,0%
ØSTRE	32	32	48	86	86	85	118	118	133	27,1%	27,1%	36,1%	72,9%	72,9%	63,9%
TOTALT	62	69	86	243	243	234	305	312	320	20,3%	22,1%	26,9%	79,7%	77,9%	73,1%

NORDRE PRESTBYTERIUM

	KVINNER			MENN			TOTALT			ANDEL KVINNER			ANDEL MENN		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
ALTA				3	3	3	3	3	3				100,0%	100,0%	100,0%
BODØ				3	3	3	3	3	3				100,0%	100,0%	100,0%
CREDO				3	3	4	3	3	4				100,0%	100,0%	100,0%
LEVANGER	1	1	1	2	2	2	3	3	3	33,3%	33,3%	33,3%	66,7%	66,7%	66,7%
LOVUND/TRÆNA				1	1	2	1	1	2				100,0%	100,0%	100,0%
MELØY NORDRE				4	4	3	4	4	3				100,0%	100,0%	100,0%
MELØY SØNDRE				2	2	1	2	2	1				100,0%	100,0%	100,0%
NAMSOS				5	5	5	5	5	5				100,0%	100,0%	100,0%
NESNA				1	1	2	1	1	2				100,0%	100,0%	100,0%
RANA				3	3	3	3	3	3				100,0%	100,0%	100,0%
ROGNAN				3	2	3	3	2	3				100,0%	100,0%	100,0%
RØDØY				1	1	2	1	1	2				100,0%	100,0%	100,0%
SORTLAND				4	4	3	4	4	3				100,0%	100,0%	100,0%
STEINKJER				2	2	3	2	2	3				100,0%	100,0%	100,0%
TROMSØ	1				1	1	1	1	1	100,0%			100,0%	100,0%	100,0%
TRONDHEIM	1	1	1	5	5	5	6	6	6	16,7%	16,7%	16,7%	83,3%	83,3%	83,3%
TVERLANDET				1	1	2	1	1	2				100,0%	100,0%	100,0%
ØKSNES				2	2	1	2	2	1				100,0%	100,0%	100,0%
NORDRE	3	2	2	45	45	48	48	47	50	6,3%	4,3%	4,0%	93,8%	95,7%	96,0%

SØNDRE PRESBYTERIUM

	KVINNER			MENN			TOTALT			ANDEL KVINNER			ANDEL MENN		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
ARENDAL	3	3	3	2	2	3	5	5	6	60,0%	60,0%	50,0%	40,0%	40,0%	50,0%
BIRKELAND				4	4	4	4	4	4				100,0%	100,0%	100,0%
FLEKKEFJORD	1	1	2	5	5	4	6	6	6	16,7%	16,7%	33,3%	83,3%	83,3%	66,7%
GJERSTAD				2	2	1	2	2	1				100,0%	100,0%	100,0%
GRIMSTAD	1	1	1	2	2	3	3	3	4	33,3%	33,3%	25,0%	66,7%	66,7%	75,0%
HÆGELAND				4	4	3	4	4	3				100,0%	100,0%	100,0%
HÅNES	1	1	1	4	4	4	5	5	5	20,0%	20,0%	20,0%	80,0%	80,0%	80,0%
KRISTIANSAND	1	2	2	4	4	4	5	6	6	20,0%	33,3%	33,3%	80,0%	66,7%	66,7%
LILLESAND	2	2	1	1	1	1	3	3	2	66,7%	66,7%	50,0%	33,3%	33,3%	50,0%
LYNGDAL				6	6	6	6	6	6				100,0%	100,0%	100,0%
RANDESUND		2	2	2	2	3	2	4	5		50,0%	40,0%	100,0%	50,0%	60,0%
RISØR	2	2	2	2	2	2	4	4	4	50,0%	50,0%	50,0%	50,0%	50,0%	50,0%
SONGDALEN			1	6	6	5	6	6	6			16,7%	100,0%	100,0%	83,3%
SONGE				6	6	5	6	6	5				100,0%	100,0%	100,0%
TVEIT				3	3	3	3	3	3				100,0%	100,0%	100,0%
VALLE				1	1	1	1	1	1				100,0%	100,0%	100,0%
VENNESLA	1	1	1	7	7	5	8	8	6	12,5%	12,5%	16,7%	87,5%	87,5%	83,3%
VÅGSBYGD	2	2	1	4	4	3	6	6	4	33,3%	33,3%	25,0%	66,7%	66,7%	75,0%
ØSTSIDA	1	1	1	3	3	3	4	4	4	25,0%	25,0%	25,0%	75,0%	75,0%	75,0%
ØVREBØ	2	2	2	4	4	4	6	6	6	33,3%	33,3%	33,3%	66,7%	66,7%	66,7%
SØNDRE:	17	20	20	72	72	67	89	92	87	19,1%	21,7%	23,0%	80,9%	78,3%	77,0%

VESTRE PRESBYTERIUM

	KVINNER			MENN			TOTALT			ANDEL KVINNER			ANDEL MENN		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
BERGEN		3	3	4	4	5	4	7	8		42,9%	37,5%	100,0%	57,1%	62,5%
BRYNE	4	4	3	2	2	2	6	6	5	66,7%	66,7%	60,0%	33,3%	33,3%	40,0%
BØNES				2	2	1	2	2	1				100,0%	100,0%	100,0%
HERØY	1	1	1	4	4	3	5	5	4	20,0%	20,0%	25,0%	80,0%	80,0%	75,0%
KARMØY			1	4	4	4	4	4	5			20,0%	100,0%	100,0%	80,0%
KLEPP		1	2	5	5	3	5	6	5		16,7%	40,0%	100,0%	83,3%	60,0%
RANDABERG				3	3	3	3	3	3				100,0%	100,0%	100,0%
RISKA	1	1	1	1	1	1	2	2	2	50,0%	50,0%	50,0%	50,0%	50,0%	50,0%
SANDNES	1	1	1	2	2	1	3	3	2	33,3%	33,3%	50,0%	66,7%	66,7%	50,0%
SULA	2	2	2	5	5	3	7	7	5	28,6%	28,6%	40,0%	71,4%	71,4%	60,0%
VOLDA				5	5	5	5	5	5				100,0%	100,0%	100,0%
ØRSTA	1	2	2				1	2	2	100,0%	100,0%	100,0%			
ÅLESUND				3	3	3	3	3	3				100,0%	100,0%	100,0%
VESTRE	10	15	16	40	40	34	50	55	50	20,0%	27,3%	32,0%	80,0%	72,7%	68,0%

ØSTRE PRESBYTERIUM

	KVINNER			MENN			TOTALT			ANDEL KVINNER			ANDEL MENN		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
BAMBLE				3	3	3	3	3	3				100,0%	100,0%	100,0%
BRUNLANES	2	2	4	1	1	5	3	3	9	66,7%	66,7%	44,4%	33,3%	33,3%	55,6%
BÆRUM	1	1	3	1	1	1	2	2	4	50,0%	50,0%	75,0%	50,0%	50,0%	25,0%
DRAMMEN				2	2	1	2	2	1				100,0%	100,0%	100,0%
DRANGEDAL/TØRDAL				2	2	1	2	2	1				100,0%	100,0%	100,0%
FREDRIKSTAD	4	4	4	8	8	5	12	12	9	33,3%	33,3%	44,4%	66,7%	66,7%	55,6%
GREÅKER				4	4	3	4	4	3				100,0%	100,0%	100,0%
HALDEN				4	4	3	4	4	3				100,0%	100,0%	100,0%
HAMAR				5	5	5	5	5	5				100,0%	100,0%	100,0%
HØNEFOSS			1	1	1	2	1	1	3			33,3%	100,0%	100,0%	66,7%
INSPIRE	3	3	3	2	2	3	5	5	6	60,0%	60,0%	50,0%	40,0%	40,0%	50,0%
KONGSBERG				2	2	2	2	2	2				100,0%	100,0%	100,0%
KRAFTVERKET	2	2	2	2	2	2	4	4	4	50,0%	50,0%	50,0%	50,0%	50,0%	50,0%
KRAGERØ	1	1	3	5	5	5	6	6	8	16,7%	16,7%	37,5%	83,3%	83,3%	62,5%
LØRENSKOG				3	3	2	3	3	2				100,0%	100,0%	100,0%
MOSS			1	3	3	4	3	3	5			20,0%	100,0%	100,0%	80,0%
OSLO STORBY	1	1	2	2	2	1	3	3	3	33,3%	33,3%	66,7%	66,7%	66,7%	33,3%
OSLO SØNDRE	2	2	3	2	2	5	4	4	8	50,0%	50,0%	37,5%	50,0%	50,0%	62,5%
OSLO VESTRE	1	1		1	1	1	2	2	1	50,0%	50,0%		50,0%	50,0%	100,0%
OSLO ØSTRE	2	2	1	3	3	6	5	5	7	40,0%	40,0%	14,3%	60,0%	60,0%	85,7%
PORSGRUNN	2	2	4	1	1	1	3	3	5	66,7%	66,7%	80,0%	33,3%	33,3%	20,0%
RÅDE	1	1	1	4	4	3	5	5	4	20,0%	20,0%	25,0%	80,0%	80,0%	75,0%
SARPSBORG	1	1	1	3	3	1	4	4	2	25,0%	25,0%	50,0%	75,0%	75,0%	50,0%
SKIEN	2	2	2	4	4	5	6	6	7	33,3%	33,3%	28,6%	66,7%	66,7%	71,4%
SMAALENENE			2	2	2	2	2	2	4			50,0%	100,0%	100,0%	50,0%
STANGE				2	2	2	2	2	2				100,0%	100,0%	100,0%
STAVERN	2	2	2	4	4	2	6	6	4	33,3%	33,3%	50,0%	66,7%	66,7%	50,0%
TOTEN	1	1	2	3	3	2	4	4	4	25,0%	25,0%	50,0%	75,0%	75,0%	50,0%
TREUNGEN	3	3	3	1	1	1	4	4	4	75,0%	75,0%	75,0%	25,0%	25,0%	25,0%
TØNSBERG	1	1	1	5	5	5	6	6	6	16,7%	16,7%	16,7%	83,3%	83,3%	83,3%
ULLENSAKER			3	1	1	1	1	1	4			75,0%	100,0%	100,0%	25,0%
ØSTRE:	32	32	48	86	86	85	118	118	133	27,1%	27,1%	36,1%	72,9%	72,9%	63,9%

Merk: Det er gjort korrigeringer i statistikken for tre av menighetene etter synodemøtet. Dette gjelder gudstjenestedeltakelse i 2019 i Credo Frikirke, antall dåp i 2020 i Lørenskog Frikirke, og gudstjeneste- og nattverdeltakelse i 2017–2019 i Trondheim Frikirke.

VEDLEGG 2 TIL SAK 2/2021

FORSTANDERE I FRIKIRKEN PR. APRIL 2021

NORDRE PRESBYTERIUM	1
SØNDRE PRESBYTERIUM	2
VESTRE PRESBYTERIUM	3
ØSTRE PRESBYTERIUM	4

NORDRE PRESBYTERIUM

MENIGHET	FORSTANDER	TILTRÅDTE (MÅNED/ÅR)	FRATRÅDTE (MÅNED/ÅR)
ALTA FRIKIRKE	YNGVE ANDERSEN	JULI 2018	
	TROND VEGGE	AUGUST 2008	JUNI 2018
BODØ FRIKIRKE	GEIR NORDKIL (ANSVARLIG ELDSTE)	AUGUST 2010	
CREDO FRIKIRKE	BJØRN K. JELLESTAD	JANUAR 2017	
LEVANGER FRIKIRKE	ANNE NORDVOLL	AUGUST 2013	
LOVUND/TRÆNA FRIKIRKE	ØYSTEIN THOMASSEN (ANSVARLIG ELDSTE)	JANUAR 2011	
MELØY NORDRE FRIKIRKE	DAG-HELGE KNUDSEN (ANSVARLIG ELDSTE)	JULI 2020	
	ØYSTEIN FINANGER	DESEMBER 2009	JUNI 2020
MELØY SØNDRE FRIKIRKE	JOSTEIN EK	SEPTEMBER 2015	
MOSVIK FRIKIRKE	SLÅTT SAMMEN MED MED STEINKJER FRIKIRKE I 2019, ANDOR REITAN SISTE FORSTANDER I MOSVIK FRIKIRKE		
NAMSOS FRIKIRKE	BJØRN ROGER STIEN	SEPTEMBER 2013	
NESNA FRIKIRKE	FINN-TORE EIVIK	JANUAR 2009	
RANA FRIKIRKE	ROLF TRANA	AUGUST 2015	
ROGNAN FRIKIRKE	TROND VEGGE	AUGUST 2018	
	GEIR JOHANSEN	AUGUST 2005	JULI 2018
RØDØY FRIKIRKE	FINN-TORE EIVIK	JANUAR 2009	
SORTLAND FRIKIRKE	JAN FROSTESTAD (ELDSTERÅDSLEDER)	JULI 2018	
	ERLING BERNTSSEN STØLEVIK		JUNI 2018
STEINKJER FRIKIRKE	JOHN ARNE GLADSØ	OKTOBER 2010	
TROMSØ FRIKIRKE	ROAR TØNNESEN	OKTOBER 2020	
	HEIDI AARMO LUND (ANSVARLIG ELDSTE)	OKTOBER 2014	JANUAR 2020
TRONDHEIM FRIKIRKE	INGEBRIKT KVAM	AUGUST 2020	
	HELGE STANDAL	AUGUST 2017	JULI 2020
TVERLANDET FRIKIRKE	STÅLE TØMMERBAKK (ANSVARLIG ELDSTE)	MAI 2018	
	GEIR JOHANSEN		JUNI 2017
ØKSNES FRIKIRKE	ØYVIND STAVNES (ANSVARLIG ELDSTE)	JANUAR 2021	
	JOHN ARNE JOHANSEN (ANSVARLIG ELDSTE)	JANUAR 2005	DESEMBER 2020

SAK 2 VEDLEGG 2

SØNDRE PRESBYTERIUM

MENIGHET	FORSTANDER	TILTRÅDTE (MÅNED/ÅR)	FRATRÅDTE (MÅNED/ÅR)
ARENDAL FRIKIRKE	ARVID HUNEMO	SEPTEMBER 2019	
	ANNE MARI SCHIAGER TOPLAND	MARS 2015	AUGUST 2019
BIRKELAND FRIKIRKE	THOR HARRY NORDVOLL	AUGUST 2012	
FLEKKEFJORD FRIKIRKE	OVE NYBØ	AUGUST 2009	
GJERSTAD FRIKIRKE	SLÅTT SAMMEN MED SONGE FRIKIRKE I 2021, KJETIL KARLSEN SISTE FORSTANDER I GJERSTAD FRIKIRKE		
GRIMSTAD FRIKIRKE	KNUT HELGE HØYLAND	AUGUST 2013	
HÆGELAND FRIKIRKE	GUNNAR HÆGELAND (ANSVARLIG ELDSTE)	JANUAR 2021	
	JOHAN LEIRVIK	AUGUST 2017	DESEMBER 2020
HÅNES FRIKIRKE	ØIVIND AUGLAND	AUGUST 2018	
	YNGVE KOLLTVEIT	AUGUST 2001	JULI 2017
KRISTIANSAND FRIKIRKE	ENDRE SAGEDAL	MARS 2017	
LILLESAND FRIKIRKE	RUNE ROPPESTAD DALTVEIT	AUGUST 2017	
	HILDE MARGRETHE SÆBØ		JULI 2017
LYNGDAL FRIKIRKE	ARVID HUNEMO (MIDLERTIDIG)	JANUAR 2021	
	KJETIL AUSLAND	AUGUST 2017	DESEMBER 2020
	HELGE HOLLERUD	JANUAR 2007	FEBRUAR 2018
RANDESUND FRIKIRKE	JOSTEIN ØRUM (MIDLERTIDIG)	SEPTEMBER 2020	
	UNNI WESTLI	JANUAR 2020	AUGUST 2020
	TRINE H. SYVERTSEN	MARS 2014	DESEMBER 2019
RISØR FRIKIRKE	ELSE BIRGIT BERGEM STRAND	AUGUST 2011	
SONGDALEN FRIKIRKE	ROAR TØNNESSEN	JANUAR 2004	
SONGE OG GJERSTAD FRIKIRKE	ARNFINN EVENSEN	JUNI 2019	
	LEIF INGE JENSEN	AUGUST 1997	MAI 2019
TVEIT FRIKIRKE	KJELL AUDUN HERJE	AUGUST 2008	
VALLE FRIKYRKJE	STEINAR KYRVESTAD (ANSVARLIG ELDSTE)	DESEMBER 1985	
VENNESLA FRIKIRKE	THOR MICHAL KINN	APRIL 2018	
	ARVID HUNEMO	AUGUST 2009	JULI 2017
VÅGSBYGD FRIKIRKE	STEIN-VEGARD ANTONSEN	AUGUST 2014	
ØSTSIDA FRIKIRKE	RUNE TOBIASSEN	SEPTEMBER 2014	
ØVREBØ FRIKIRKE	ØYVIND TONHEIM	SEPTEMBER 2012	

SAK 2 VEDLEGG 2

VESTRE PRESBYTERIUM

MENIGHET	FORSTANDER	TILTRÅDTE (MÅNED/ÅR)	FRATRÅDTE (MÅNED/ÅR)
BERGEN FRIKIRKE	TOR ERLING FAGERMOEN	AUGUST 2020	
	LEIF ERIK NILSEN	AUGUST 1999	MAI 2019
BRYNE FRIKYRKJE	LÍVIA CERQUEIRA DE SOUZA HODNE	AUGUST 2020	
	MARITH LARSEN	AUGUST 2015	JULI 2020
BØNES FRIKIRKE	HÅVARD HOLLERUD	SEPTEMBER 2007	
HERØY FRIKYRKJE	KNUT MAGNE DALSBØ	SEPTEMBER 2019	
	ERHARD HERMANSEN	FEBRUAR 2009	SEPTEMBER 2018
KARMØY FRIKIRKE	LARS ØYSTEIN FOLKEDAL	NOVEMBER 2006	
KLEPP FRIKYRKJE	LARS KRISTIAN HEGGEBØ	OKTOBER 2019	
	TOR BJARTE BERGE	JUNI 2014	AUGUST 2019
RANDABERG FRIKIRKE	ØYVIND DØVIK	OKTOBER 2019	
	ANDREAS WOIE	MARS 2015	SEPTEMBER 2019
RISKA FRIKIRKE	LILLIAN ØKSNEVAD (ANSVARLIG ELDSTE)	OKTOBER 2001	
SANDNES FRIKIRKE	HÅVARD FOSSÅ (ANSVARLIG ELDSTE)	OKTOBER 2020	
	LARS KRISTIAN HEGGEBØ	MAI 2015	SEPTEMBER 2019
SULA FRIKIRKE	GEIR LANGEN	AUGUST 2010	
VOLDA FRIKIRKE	SØLVE HATLEN	MAI 2007	
ØRSTA FRIKYRKJE	SØLVE HATLEN	JANUAR 2021	
	KJERSTI GULLI PETERSEN	AUGUST 2013	DESEMBER 2020
ÅLESUND FRIKIRKE	DAGFINN VIKÅS (ANSVARLIG ELDSTE)	NOVEMBER 2018	
	SVEIN WALTER AASE	JULI 2007	OKTOBER 2018

MENIGHET	FORSTANDER	TILTRÅDTE (MÅNED/ÅR)	FRATRÅDTE (MÅNED/ÅR)
BAMBLE FRIKIRKE	LARS MARTIN LILLEVOLD	AUGUST 2015	
BRUNLANES FRIKIRKE	ARNE HERSDAL	NOVEMBER 2011	
BÆRUM FRIKIRKE	JON ARNE NYGÅRD	AUGUST 2018	
	STEINAR TYVAND (ANSVARLIG ELDSTE)	AUGUST 2016	JULI 2018
DRAMMEN FRIKIRKE	OLE-BJØRN HAUGAASEN	JANUAR 2011	
DRANGEDAL FRIKIRKE	LARS STIAN TVEIT	AUGUST 2003	
FREDRIKSTAD FRIKIRKE	PER ERIKSEN	AUGUST 2006	
GREÅKER FRIKIRKE	KETIL WILLARD	AUGUST 2012	
HALDEN FRIKIRKE	KJELL ARNE IVERSEN	JANUAR 2021	
	SIGVALD STEILBU	AUGUST 2008	DESEMBER 2020
HAMAR FRIKIRKE	EIRIK AUSTENG	JANUAR 2021	
	JON-ARNE FRØYLAND	AUGUST 2007	DESEMBER 2020
HØNEFOSS FRIKIRKE	JON DANIEL ROUM	AUGUST 2005	
INSPIRE KIRKEN (ASS. TILKNYTNING)	HÅVARD HAUGEN	AUGUST 2019	
	ANN-CHRISTIN ØSTERBERG	JUNI 2016	JULI 2019
KONGSBERG FRIKIRKE	GEIR ØYSTEIN ANDERSEN	FEBRUAR 2007	
KRAFTVERKET MENIGHET	KJETIL GILBERG	JULI 2003	
KRAGERØ FRIKIRKE	NICLAS BENGTSOEN	APRIL 2008	
LØRENSKOG FRIKIRKE	FRANK ERSVIK	OKTOBER 2003	
MOSS FRIKIRKE	PETTER LANDE JOHANSEN	AUGUST 2012	
OSLO STORBYMENIGHET	ANNE MARI SCHIAGER TOPLAND	JANUAR 2020	
	GUNNAR JOHNSEN	SEPTEMBER 2002	DESEMBER 2019
OSLO SØNDRE FRIKIRKE	OLAV HELLELAND-HANSEN (ANSVARLIG ELDSTE)	JUNI 2019	
	JAN GOSSNER	MARS 2014	MAI 2019
OSLO VESTRE FRIKIRKE	GUNNAR JOHNSEN	FEBRUAR 2020	
	ANE TVEIT	JULI 2016	JANUAR 2020
OSLO ØSTRE FRIKIRKE	ARNFINN LØYNING	DESEMBER 2019	
	JOHN VALEN SENDSTAD	SEPTEMBER 2013	NOVEMBER 2019
PORSGRUNN FRIKIRKE	BIRGITTE BUGAARD ØRNES (MIDLERTIDIG)	APRIL 2019	
	NORA MARGARETH GIMSE (PERMISJON)	JANUAR 2013	MARS 2019
RÅDE FRIKIRKE	JENS SMEDSRUP PEDERSEN	SEPTEMBER 2019	
	YNGVARD ARVESEN (ANSVARLIG ELDSTE)		AUGUST 2019
SARPSBORG FRIKIRKE	MARTIN LUND	SEPTEMBER 2019	
	LEIF GUNNAR SANDVAND	FEBRUAR 2012	JUNI 2019
SKIEN FRIKIRKE	BJØRN BREKKA	SEPTEMBER 2010	
SMAALENENE FRIKIRKE	HILDE MARGRETHE SÆBØ	MAI 2020	
	SVEIN SLETTEVOLD	AUGUST 2013	JANUAR 2020
STANGE FRIKIRKE	ØYVIND FJELLESTAD	FEBRUAR 2016	
STAVERN FRIKIRKE	ANE GUNHILD SVEEN	MAI 2014	
TOTEN FRIKIRKE	IVAR JOHNSEN	JANUAR 2018	
	STEIN ØIVIND KLYNDERUD (ANSVARLIG ELDSTE)	OKTOBER 2017	DESEMBER 2017
	SVEN AASMUNDTVEIT	OKTOBER 2015	SEPTEMBER 2017
TREUNGEN FRIKYRKJE	RUT STOKSTAD NIELSEN	AUGUST 2018	
	ØYVIND TVEIT		JULI 2018
TØNSBERG FRIKIRKE	MORTEN EDVAROSEN	OKTOBER 2014	
ULLENSAKER FRIKIRKE	ALF PETTER HAMMERSMARK (ANSVARLIG ELDSTE)		

REGNSKAP 2017-2020

OM REGNSKAPET	2
VESENTLIG I SYNODEPERIODEN	2
INNETEKTER	3
Tilskudd fra menighetene.....	4
Fordeling av menighetstilskudd og statstilskudd.....	5
KOSTNADER	5
Driften på Frikirkens hovedkontor.....	5
Driften i fellesarbeidet for øvrig.....	6
RESULTAT	6
Resultatet for Frikirkens hovedkontor.....	6
Resultatet for fellesarbeidet for øvrig	7
Resultatet totalt.....	7
BALANSE	7
Egenkapital	7
Utviklingsfondet.....	8
Anleggsmidler.....	8
Omløpsmidler	8
VEDLEGG.....	8

SAK 3

Den økonomiske situasjonen for Frikirkens fellesarbeid er god. I de fire årene fra 2017 til 2020 har driftsresultatet (resultat uten finansposter og før overføringer/disponeringer) ligget på mellom 1,0 og 3,4 millioner kroner (nærmere 1,9 mill. kr i snitt pr. år). Egenkapitalen har økt med nærmere 10,1 millioner kroner i synodeperioden, fra 62,2 millioner i 2017 til 72,3 millioner i 2020. Likviditeten er også god. Ved utgangen av 2020 var den kortsiktige gjelden på 17,8 millioner kroner, mens de totale omløpsmidlene utgjorde 84,8 millioner.

Det er fortsatt Knif Regnskap som er regnskapsfører for Frikirkens fellesarbeid. BDO er revisor.

OM REGNSKAPET

Frikirkens fellesarbeid har 12 regnskapsavdelinger:

AVDELING	NAVN	INNHold
1	INTERNASJONALT	MISJON, BISTAND OG SØSTERKIRKER (OMTALES I FORTSETTELSEN SOM «MISJON»)
2	DRIFT	DRIFTEN AV OG ARBEIDET PÅ FRIKIRKENS HOVEDKONTOR
3	BUDBÆREREN	(UTGÅR SOM REGNSKAPSAVDELING FRA 2021)
4	UTVIKLINGSFONDET	DISPONERES AV FORDELINGSUTVALGET
5	VISJON	FRIKIRKENS SOMMERFESTIVAL
6	MENIGHETENE	CORNERSTONE, PENSJON M.M.
14	SKOLEDRIFT	OVERFØRING TIL STAVERN FOLKEHØYSKOLE
15	PRESBYTERIENE	REGIONALE TILSYNSMENN OG ARBEIDET I PRESBYTERIENE
16	PENSJONSKASSEN	GAMLE PENSJONSFORPLIKTELSE
17	SYNODALT	NASJONALE TILSYNSMENN, SYNODEMØTET, SYNODESTYRET, RÅD/UTVALG OSV.
18	NASJONALT	ARBEIDET I MENIGHETSTEAMET UT MOT MENIGHETENE
19	BARN OG UNGE	OVERFØRING TIL FRIBU

I resultatregnskapet for 2017–2020 (vedlegg 1) fremkommer alle de 12 avdelingene samlet, slik at man får en totaloversikt for fellesarbeidet. I budsjettprosessen og regnskapsoppfølgingen er det imidlertid et klart skille mellom avdelingene.

For synoden er det særlig verdt å merke seg at avdelingene 1/misjon, 4/utviklingsfondet og 15/presbyteriene føres mot egne egenkapitalkontoer/fond. Inntekter og utgifter er med i totaloversikten, men resultatet tas ut under «overført andre fond». Det betyr at overskudd/underskudd på disse tre avdelingene ikke påvirker resultatet til de andre avdelingene i regnskapet. Resultatet for driften for øvrig, overføres til egenkapitalen og fremkommer under «overføring annen egenkapital».

VESENTLIG I SYNODEPERIODEN

Økonomiarbeidet i synodeperioden har bygd videre på det som ble gjort i forrige periode. Frikirkens hovedkontor arbeider stadig med videreutvikling av økonomirutinene. Dette gjøres i tett samarbeid med regnskapsfører, og revisor ved behov. Det er nå velfungerende rutiner på plass for både budsjettarbeid og løpende regnskapsrapportering til synodestyret.

Frikirkens hovedkontor flyttet fra Linstows gate 3 til Pilestredet 69 sommeren 2018. Hovedkontoret leier nå lokaler av Oslo Vestre Frikirke. Flytting medfører ekstra kostnader i en overgangsfase, men husleiekostnadene er betydelig redusert, og besparelsen på å bytte kontorlokaler vil være på 4–5 millioner kroner i et tiårsperspektiv.

I oktober 2019 vedtok synodestyret å avvikle Budbæreren i sin daværende form. Dette gjorde at abonnementsinntektene falt bort fra og med 2020. Kostnadene til produksjon av avis utgikk gradvis gjennom året, men det ble brukt midler på utvikling av ny kommunikasjonsstrategi og oppstart på implementeringen av strategien i siste halvdel av fjoråret. Fra 2021 utgår avd. 3/Budbæreren i regnskapet. Kostnadene knyttet til kommunikasjonsarbeidet føres nå på avd. 2/drift.

SAK 3

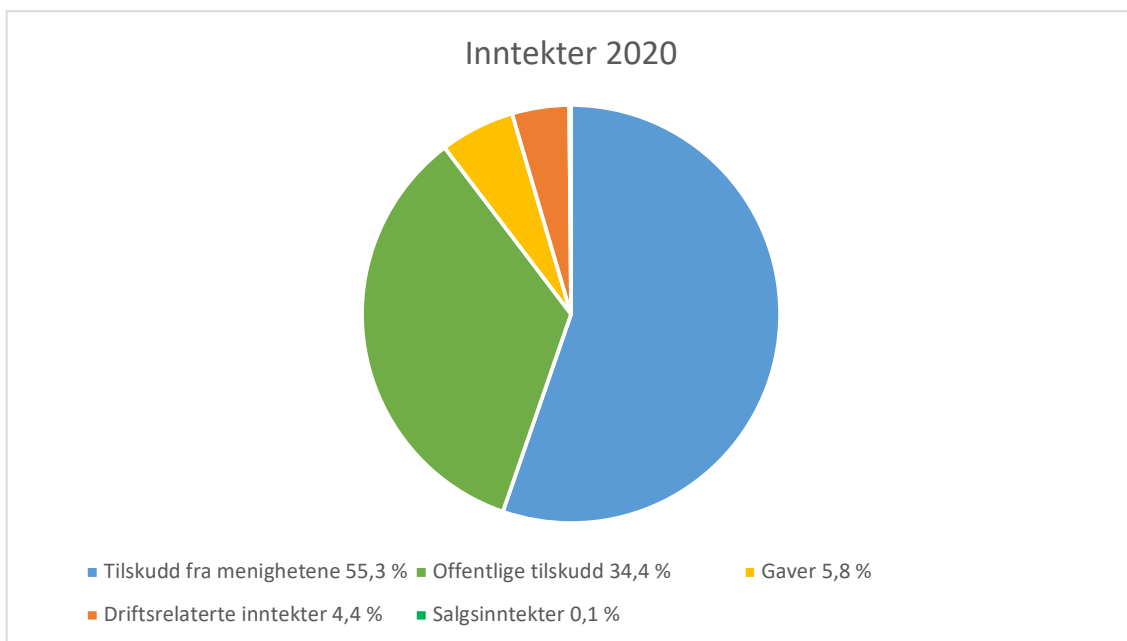
Implementeringen av ny tilsynsmannsordning fra november 2019, medførte at Frikirkens hovedkontor overtok ansvaret for økonomioppfølgingen på presbyterienivå. Budsjettarbeid og regnkapsoppfølging skjer i samarbeid mellom tilsynsmennene/presbyteriestyrene og synodestyret/hovedkontoret. Det gjenstår noe arbeid med å få på plass gode rutiner for samarbeidet.

Synodestyret har i perioden vurdert å overta som eier av Kristiansand folkehøyskole. I denne prosessen ble det viktig å sikre at det kom på plass en fornyet husleieavtale mellom folkehøyskolen og Kristiansand Feriesenter. Som følge av dette, vedtok synodestyret å stille med en husleiegaranti. Garantien medførte at fellesarbeidet bidro med ca. 440 000 kroner til Kristiansand folkehøyskole skoleåret 2019/2020.

Sommeren 2019 mottok Frikirkens hovedkontor en varslingssak knyttet til Palestinian Bible Society (PBS). Frikirken støtter organisasjonens forsoningsarbeid i Midtøsten med midler fra Norad. Varslingen gjaldt uryddig økonomi-håndtering i PBS. Saken ble umiddelbart fulgt opp fra hovedkontorets side, og den videre prosessen skjedde i tett dialog med Digni. Synodestyret ble holdt løpende orientert. Norad konkluderte i desember 2020 med at pengene som ble ansett misligholdt fra PBS sin side (ca. 420 000 kroner) skulle tilbakebetales til prosjektet og anså med det saken som avsluttet.

INNETEKTER

Inntektene til Frikirkens fellesarbeid kommer i form av tilskudd fra menighetene, offentlige tilskudd, gaver, driftsrelaterte inntekter og salgsinntekter. Fordelingen i 2020 er vist i Figur 1, og i Tabell 1 fremkommer kronebeløpene for fjoråret.

Figur 1

TILSKUDD FRA MENIGHETENE (MENIGHETSTILSKUDD, MISJONGAVE OG TILSKUDD TIL PRESBYTERIENE)	22 654 352
OFFENTLIGE TILSKUDD (STATSTILSKUDD OG NORAD-MIDLER)	14 078 174
GAVER (AKSJONER, KOLLEKTER OG ANDRE GAVER)	2 371 838
DRIFTSRELATERTE INNTEKTER (MOMS-KOMPENSASJON M.M.)	1 808 834
SALGSINNTEKTER (DELTAKERAVGIFTER ARRANGEMENTER M.M.)	57 465
SUM	40 970 663

Tabell 1

SAK 3

Inntektene utgjorde i 2020 totalt 41,0 millioner kroner. De offentlige tilskuddene bestod av 11,3 millioner i statstilskudd og 2,6 millioner i Norad-midler til bistandsprosjekter i Midtøsten.

Gaveinntektene til misjon (utover misjonsgaven fra menighetene) har ligget jevnt på omkring 2,4 millioner kroner de tre siste årene. Dette gjaldt også i 2020, hvor hovedkontoret gjennom en digital innsamlingsaksjon klarte å hente inn misjonsinntekter tapt på avlyst Visjon.

Salgsinntektene ble redusert med omkring 2,6 millioner sammenlignet med 2019. Dette skyldtes i hovedsak at nasjonale arrangementer måtte avlyses som følge av korona-pandemien, men også i noe grad bortfall av abonnementsinntekter på Budbæreren. Begge deler betydde samtidig reduserte kostnader.

Tilskudd fra menighetene

Menighetene bidrar til fellesarbeidets økonomi gjennom menighetstilskudd og misjonsgave. Menighetstilskuddet er obligatorisk, mens misjonsgaven er forventet, men ikke et absolutt krav.

Ny tilsynsmannsordning ble innført i november 2019. Fram til da ble tilskuddet til presbyteriene samlet inn regionalt. Nå samles pengene inn nasjonalt. Av nærmere 22,7 millioner kroner mottatt fra menighetene i 2020, er 11,1 millioner menighetstilskudd, mens 8,7 millioner er misjonsgave og 2,8 millioner tilskudd til presbyteriene. Kronesatser per medlem med stemmerett vises i Tabell 2.

ÅR	MENIGHETSTILSKUDD	MISJONGAVE	TILSKUDD TIL PRESBYTERIENE
2017	1396	1052	
2018	1396	1082	
2019	1396	1120	
2020	1280	1120	320
2021	1280	1120	320

Tabell 2

Synodestyret vedtok i november 2018 at gjeld som var opparbeidet fram til 2012 og som ikke var nedbetalt, skulle ettergis. Dette ble gjort for å rydde opp etter at det over år var gitt ulike signaler til menigheter med gjeld til fellesarbeidet. Ettergivelsen av gjeld ble gjort under forutsetning av at det ble inngått avtale om nedbetaling av gjeld opparbeidet etter januar 2012. Gjeld som er opparbeidet fra 1. januar 2012 og videre, skal håndteres etter rutiner vedtatt av synodestyret på det samme styremøtet: En menighet kan søke om betalingsutsettelse og gjøre avtale om en nedbetalingsplan. Manglende betalinger uten nedbetalingsplan, vil medføre purringer og evt. forsinkelsesrenter samt at hovedkontoret kan holde igjen utbetaling av kommunale tilskudd, momsrefusjon e.a. i påvente av at en plan kommer på plass. En menighet med gjeld uten nedbetalingsplan, kan ikke motta tilskudd fra utviklingsfondet.

Det har vært en markant nedgang i menighetstilskuddet fra 2019 til 2020. Nedgangen var på nærmere 1,3 millioner kroner, og skyldtes i hovedsak redusert sats (se tabell 2). Antallet medlemmer med stemmerett gikk dessuten ned fra 8 770 i 2018 til 8 710 i 2019 (tilskuddene beregnes ut fra antallet medlemmer året før), noe som også påvirket fjorårets totale menighetstilskudd.

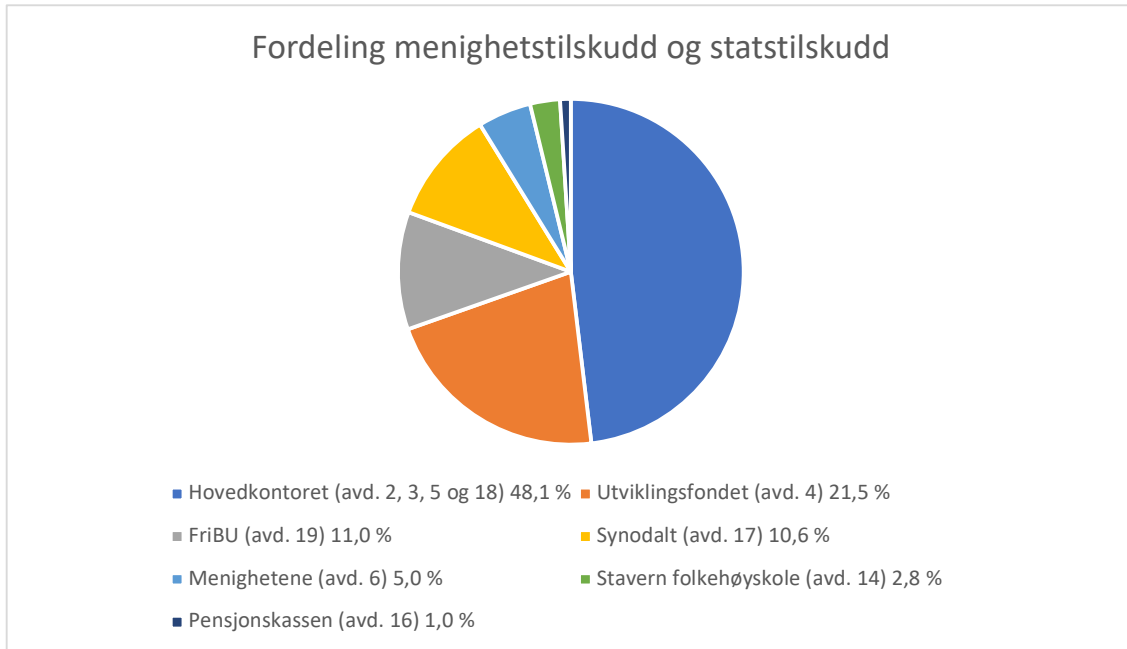
Misjonsgaven økte litt i 2020. Resultatregnskapet viser riktignok en nedgang på drøye 300 000 kroner, men to overføringer på til sammen 580 000 kroner ble forsinket og overført til hovedkontoret først etter nyttår.

Det varierer hvor mye menighetene bidrar til Frikirkens felles misjonsarbeid. Noen menigheter betaler langt mer enn forventet, mens enkelte ikke betaler inn misjonsgave i det hele tatt (prioriterer egen menighets misjonsarbeid i stedet). Det har imidlertid vært en positiv utvikling i misjonsgaven over år. I 2020 ble det innbetalt ca. 95 % av det som var forventet.

SAK 3

Fordeling av menighetstilskudd og statstilskudd

Tilskuddene fra menighetene og staten slås sammen og fordeles etter en fordelingsnøkkel vedtatt av synodestyret. Fordelingsnøkkelen har vært den samme i hele synodeperioden og vises i Figur 2. Avd. 15/presbyteriene holdes utenom dette, siden det er en egen tilskuddsordning for arbeidet regionalt. Det samme gjelder avd. 1/misjon, som finansieres gjennom misjonsgaven, andre gaveinntekter og tilskudd fra Norad.

Figur 2

KOSTNADER

I 2020 utgjorde kostnadene totalt 39,3 millioner kroner, hvorav 16,3 millioner var lønnskostnader og 23,0 millioner andre driftskostnader. Lønnskostnadene inkluderer avd. 17/lønn og andre personalkostnader for synodeformann og nestleder (1,3 årsverk i 2020) og avd. 15/lønn og andre personalkostnader for de regionale tilsynsmennene (2,9 årsverk i 2020). Også driftskostnadene omfatter alle avdelingene i regnskapet.

Driften på Frikirkens hovedkontor

I forrige synodeperiode ble det kuttet i stillinger på hovedkontoret. De senere årene har det dessuten vært en vridning mot flere prosjektstillinger, noe som legger til rette for større fokus på målplanen og mer fleksibilitet. Målplanen står sentralt når fellesarbeidet skal prioritere ressursene.

Utviklingen i antall årsverk på hovedkontoret de to siste synodeperiodene er som følger:

ÅRSTALL	ANTALL ÅRSVERK
2014	31
2015	29
2016	28
2017	23
2018	22
2019	22
2020	22

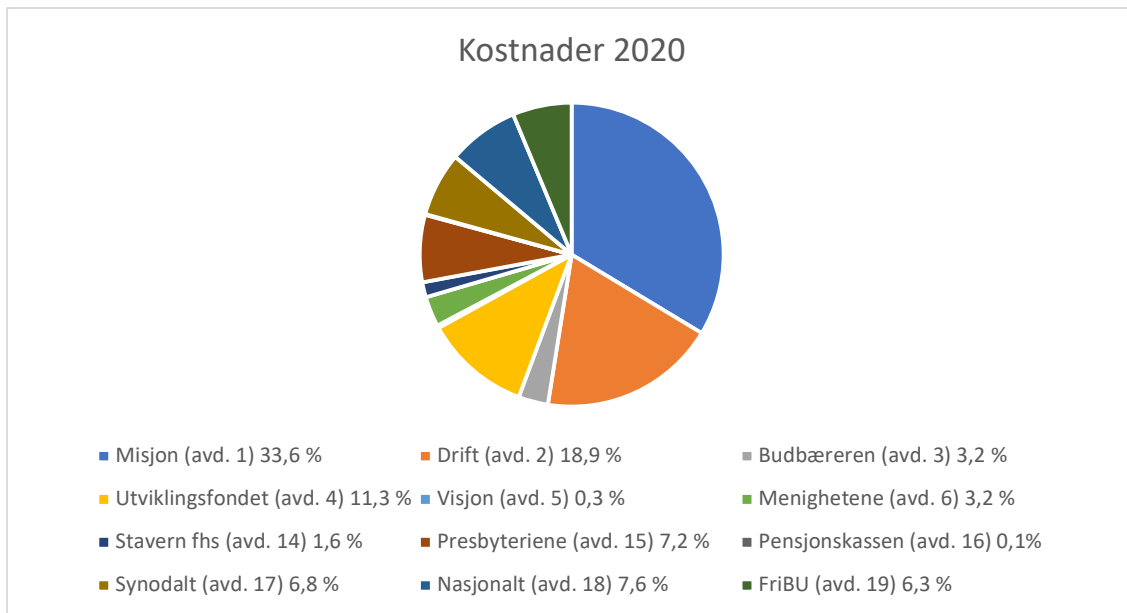
Antall årsverk i 2020 inkluderer synodeformann og nestleder, men ikke de regionale tilsynsmennene. Årsverk i note 8 i årsregnskapet for 2020 (vedlegg 6) er medregnet tilsynsmennene.

SAK 3

Husleiekostnadene for Frikirkens hovedkontor er halvert i synodeperioden, jfr. avsnittet «Vesentlig i synodeperioden» over.

Driften i fellesarbeidet for øvrig

Fellessarbeidet omfatter mer enn hovedkontoret. I Figur 3 vises kostnadene per avdeling forholdsmessig ut fra 2020-tallene listet opp i Tabell 3

Figur 3

MISJON (AVD. 1)	13 208 039
DRIFT (AVD. 2)	7 404 469
BUDBÆREREN (AVD. 3)	1 239 118
UTVIKLINGSFONDET (AVD. 4)	4 446 376
VISJON (AVD. 5)	108 673
MENIGHETENE (AVD. 6)	1 258 350
STAVERN FHS (AVD. 14)	628 899
PRESBYTERIENE (AVD. 15)	2 807 610
PENSJONSKASSEN (AVD. 16)	30 420
SYNODALT (AVD. 17)	2 676 831
NASJONALT (AVD. 18)	2 977 406
FRIBU (AVD. 19)	2 470 673
SUM	39 256 516

Tabell 3

RESULTAT

Resultatet for Frikirkens hovedkontor

Driftsresultat for Frikirkens hovedkontor for perioden 2017–2020 vises i Tabell 4. Hovedkontoret har de siste årene gått med overskudd, og resultatet har blitt bedre enn budsjett. Det er flere årsaker til dette, blant annet at statstilskuddet enkelte år har blitt høyere enn budsjettert og at vi har tatt høyde for flere årsverk enn vi faktisk har hatt. Det siste skyldes bl.a. at enkelte stillinger har blitt stående vakante når noen har sluttet, slik at vi nøye kunne vurdere videre stillingsbehov.

Fra 2017 har avd. 1/misjon blitt tydeligere skilt ut i fellesarbeidets regnskap. Ved at avdelingen føres mot en egenkapitalskonto (jfr. note 11 i årsregnskapet for 2020, vedlegg 6), sikrer vi at

SAK 3

overskudd ett år, kommer misjon til gode året etter/senere år. I 2017 var den testamentariske gaven på 2,3 millioner kroner en del av resultatet, men den ble senere flyttet til en separat egenkapitalskonto.

AVDELING PÅ HK	FINANSIERES GJENNOM	2017	2018	2019	2020
AVD. 1	MISJONSGAVEN, ANDRE GAVEINNTEKTER OG TILSKUDD FRA NORAD	2 865 783	1 195 198	602 210	479 477
AVD. 2, 3, 5, 6 OG 18	ANDEL AV MENIGHETSTILSKUDET OG STATSTILSKUDET	2 567 775	1 820 387	1 339 555	974 520

Tabell 4

Resultatet for fellesarbeidet for øvrig

Tabell 5 viser driftsresultat for de øvrige regnskapsavdelingene i fellesarbeidet. Avdelingene 14/Stavern folkehøyskole og 19/FriBU går i null (pengene som føres inn går direkte til utbetaling), og er derfor ikke relevante her. Avd. 4/utviklingsfondet føres mot et eget fond, mens avd. 15/presbyteriene føres mot en adskilt egenkapitalskonto. Resultatet for avd. 16/pensjonskassen og avd. 17/synodalt tilfaller «annen egenkapital».

Det er utbetalt mindre enn inntektene fra utviklingsfondet i 2020, noe som gir et positivt driftsresultat. Avd. 16/pensjonskassen svinger en del, noe som er normalt. Dette gjelder altså gamle pensjonsforpliktelser og er en ordning som er under avvikling. Svingningene på avd. 17/synodalt skyldes varierende aktivitetsnivå.

AVDELING	2017	2018	2019	2020
UTVIKLINGSFONDET (AVD. 4)	-1 386 381	-1 323 972	-1 205 993	382 667
PRESBYTERIENE (AVD. 15)			-173 162	-21 050
PENSJONSKASSEN (AVD. 16)	348 394	-31 947	183 737	46 534
SYNODALT (AVD. 17)	-848 877	-272 154	228 187	-296 000

Tabell 5

Resultatet totalt

Tabell 4 og Tabell 5 viser resultatene oppdelt avdelingsvis. I resultatregnskapet (vedlegg 1) vises imidlertid totalen for hele fellesarbeidet. Det er viktig å være oppmerksom på at utslag på enkeltavdelinger påvirker totalen. For eksempel vil planlagt overbruk på avd. 4/utviklingsfondet, påvirke resultatet negativt.

Siden resultatet tilhører flere avdelinger, kan ikke et godt resultat automatisk bety f.eks. reduksjon i menighetstilskuddet. Like fullt var reduksjonen i satsen fra 2019 til 2020 en direkte følge av et godt resultat for 2019 og gode prognoser for 2020.

I totalregnskapet er også finanspostene med (disse er ikke inkludert i driftsresultatene over). Særlig de to siste årene, har vi fått god avkastning på midlene som er plassert i obligasjonsfond. Siden markedene svinger, er ikke dette penger vi kan budsjettere med. En stor del av finansinntektene tilhører utviklingsfondet, og påvirker derfor ikke driften av hovedkontoret.

BALANSE

Etter salget av Frikirkens Hus, besluttet synoden i 2014 at 15–20 millioner kroner av de frigjorte kapitalmidlene skulle settes til side som fremtidig reserve. Pengene er plassert i obligasjonsfond i Danske Capital sammen med andre midler som vi ikke trenger umiddelbar tilgang til.

Egenkapital

«Annen egenkapital» (egenkapital utover penger avsatt til misjon, utviklingsfondet, presbyteriene og fremtidig reserve) har økt med nesten 6,8 millioner kroner i synodeperioden, fra i underkant av 19,1 millioner i 2017 til drøye 25,8 millioner i 2020.

SAK 3

Synodestyret har i perioden vedtatt at testamentariske gaver skal settes til side og brukes misjonsstrategisk ut fra særskilte vedtak i synodestyret. En testamentarisk gave på 2,3 millioner kroner gitt i 2017, er øremerket nye utsendinger til Midtøsten, og vil bli tatt i bruk fra 2021. Avd. 1/misjon har ved utgangen av 2020 dessuten en reserve til drift på nærmere 2,3 millioner.

Presbyteriene har en positiv egenkapital på 227 000 kroner, noe som foreløpig sikrer bufferen på minst 100 000 kroner som retningslinjene for den regionale tilsynsmannsordningen legger opp til.

Utviklingsfondet

Utviklingsfondet disponeres av fordelingsutvalget. Fondet hadde opprinnelig en inngående balanse på omkring 28,8 millioner kroner, hvorav 25 millioner var fra salget av Frikirkens Hus og resten fra andre fond som ble slått sammen og inkludert i utviklingsfondet fra opprettelsen 01.01.2016.

Per 01.01.2021 er fondet på vel 25,7 millioner kroner. Synoden i 2014 siktet inn mot at kapitalen i stor grad skulle brukes opp over en tiårsperiode, mens synoden i 2017 oppfordret til et lavere overbruk fremover. Realiteten er at fondet har økt med nærmere 780 000 kroner de tre siste årene. Dette skyldes i hovedsak finansinntekter fra midlene som er plassert i fond. Resultatet før finansinntekter vises i Tabell 5.

Anleggsmidler

Det ble kjøpt inn en del nytt inventar og utstyr i forbindelse med flyttingen av hovedkontoret i 2018. Kostnadene avskrives med 20 % årlig over fem år.

I oktober 2017 valgte synodestyret å ettergi et lån på 1 million kroner gitt til Oslo Søndre Frikirke. Forutsetningen var at det kom på plass en plan for tilbakebetaling av utestående bidrag til fellesarbeidet og at menigheten sørget for å komme i rute med innbetalingene.

Synodestyret innvilget i 2020 et lån på 5 millioner kroner til Stavern folkehøyskole i forbindelse med oppussing av hovedbygget. Lånet er rente- og avdragsfritt frem til april 2025. Vilkårene reforhandles av partene innen 31. desember 2024.

Omløpsmidler

Midler som ikke trengs som tilgjengelig egenkapital, er plassert i obligasjonsfond i Danske Capital. Det har vært en positiv utvikling i markedsverdien i hele synodeperioden, og per utgangen av 2020 er verdien på 39 149 196 kroner.

Fellesarbeidet hadde i forrige synodeperiode 10 millioner kroner som var bundet i en garanti til Tønsberg Frikirke. Garantien ble frigitt i 2018.

Synodestyret vedtok i 2015 å stille som kausjonist for et lån på 5 millioner kroner til Kristiansand Feriesenter. I 2019 søkte feriesenteret om at perioden for kausjon ble utvidet. Søknaden ble innvilget med utgangspunkt i en nedbetalingsplan som viser at kausjonsperioden avsluttes i mars 2025. I behandlingen av denne saken ble det presisert at i fortsettelsen skal fellesarbeidet som hovedregel ikke stille garantier/gi sikkerhet for lån som tas opp av menigheter/virkegrener.

VEDLEGG

- Resultatregnskap 2017–2020 (vedlegg 1) (Merk: Resultatregnskapet er en Excel-fil. Ved å trykke på pluss/minus øverst/i venstre marg, kan man utvide/begrense detaljnivået.)
- Utvikling i balansen 2017–2020 (vedlegg 2) (Merk: Også dette en Excel-fil med mulighet for utvidelser/begrensninger.)
- Årsregnskap (resultat, balanse og noter), synodestyrets årsberetning* og revisors beretning for 2017, 2018, 2019 og 2020 (vedlegg 3–6)

**ble ikke utarbeidet for 2017*

- Synodestyrevedtak om årsoppgjør 2017–2020, utdrag fra styreprotokoller (vedlegg 7)

SAK 3 VEDLEGG I

DELFI Hovedkontor

	2017		2018		2019		2020		2021
	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett	Budsjett
3001 Annonsevalg, MVA høy sats	12,750	20,000	17,430	14,000	0	14,000	0	14,000	0
3011 Litteratursalg, MVA høy sats			0	2,000					0
3048 Salgsinntekt - andre tj. (25%)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3100 Abonnement på Budbæreren, MVA-fritt	738,005	775,000	731,013	747,000	670,419	730,000	490	365,000	0
3110 Litteratursalg, MVA-fritt	0	0	-693	0	0	0	0	0	0
3205 Salgsinntekter varer, unntatt MVA - plikt	232,691	100,000	228,568	180,000	192,988	244,500	1,603	0	0
Salgsinntekt, avgiftspliktig	983,446	895,000	973,318	943,000	863,407	988,500	2,093	379,000	0
3200 Påmelding, konferanseavgift, egenandel,...	2,215,610	1,816,000	2,056,069	1,967,130	1,757,901	1,775,000	28,700	145,000	1,040,000
3226 Sporsormidler/fond	49,500	20,000	28,800	10,000	50,000	0	0	0	0
3415 Tilskudd kompensasjonsordningen							26,672	0	0
Arrangementer	2,265,110	1,836,000	2,084,869	1,977,130	1,807,901	1,775,000	55,372	145,000	1,040,000
Salgsinntekter	3,248,556	2,731,000	3,061,186	2,920,130	2,671,308	2,763,500	57,465	524,000	1,040,000
3216 Testamentariske gaver	2,305,000	0	35,000	0	9,300	0	0	0	0
3218 Spesielle gaver/øremerkede gaver			10,147	234,827	34,922	0	10,745	0	0
3231 Menighetsgaver til MMU	54,250	60,000	900	0	0	0	0	0	0
3235 Faste givere	981,015	1,375,000	1,195,396	1,025,000	10,360	0	0	0	0
3238 Aksjoner, kollekter og andre gaver	1,217,347	1,000,000	1,201,173	851,500	2,338,213	1,905,000	2,361,093	1,945,000	1,795,000
Gaver	4,557,611	2,435,000	2,442,616	2,111,327	2,392,795	1,905,000	2,371,838	1,945,000	1,795,000
Gaveinntekter	4,557,611	2,435,000	2,442,616	2,111,327	2,392,795	1,905,000	2,371,838	1,945,000	1,795,000
3225 Tilskudd fra andre org.	260,000	506,667	151,619	668,500	120,000	395,000	140,735	292,000	400,000
3410 Tilskudd fra Norad 90%	3,373,881	3,500,000	3,841,590	3,859,664	4,181,035	3,996,444	3,077,287	3,900,000	3,972,000
3411 Norad, adm. godtgjørelse 7%							215,411	0	278,000
3412 Korreksjon Norad-tilskudd							-669,683	0	0
3450 Statstilskudd	10,418,232	9,981,375	10,378,902	10,433,336	11,467,241	10,200,000	11,314,425	11,300,000	11,300,000
Offentlige tilskudd og refusjoner	14,052,113	13,988,042	14,372,111	14,961,500	15,768,276	14,591,444	14,078,174	15,492,000	15,950,000
3210 Tilskudd fra Frikirkens menigheter	11,525,360	11,600,000	12,328,102	12,246,663	12,409,622	12,774,480	11,146,240	13,965,106	11,295,000
3212 Tilskudd til Presbyteriene	0	470,000	0	0	0	-204,000	2,786,560	0	2,800,000
3215 Internfordeling tilskudd og gaver							0	-115	0
3230 Misjonsgaven	8,776,425	9,400,000	9,050,898	9,665,586	9,060,689	9,701,487	8,721,552	9,612,640	9,900,000
Tilskudd frikirkens menigheter	20,301,785	21,470,000	21,379,000	21,912,249	21,470,311	22,271,967	22,654,352	23,577,631	23,995,000
3211 Fra Fordelingsutvalget	0	555,000	0	0	0	0	125,000	0	0
3455 MVA-kompensasjonen	989,442	1,490,400	1,094,781	1,100,000	1,156,482	1,100,000	1,179,831	1,167,100	1,250,000
3600 Husleie misjonærer	494,633	430,000	472,338	315,000	344,587	302,334	432,885	427,272	427,300
3900 Annen driftsinntekt	296,119	631,694	346,878	469,234	188,016	20,000	71,118	0	0
Annen driftsrelatert inntekt	1,780,194	3,107,094	1,913,997	1,884,234	1,689,085	1,422,334	1,808,834	1,594,372	1,677,300
Andre driftsinntekter	36,134,091	38,565,136	37,665,108	38,757,983	38,927,672	38,285,745	38,541,361	40,664,003	41,622,300
SUM DRIFTSINTEKTER	43,940,259	43,731,136	43,168,910	43,789,440	43,991,775	42,954,245	40,970,663	43,133,003	44,457,300
4301 Varekostnader fritt	144,475	50,000	172,444	120,000	151,501	150,000	322	0	0
4305 Trykking pliktig, Budbæreren	110,732	150,000	108,509	120,000	133,758	120,000	24,682	120,000	0
4306 CD/kassetter pliktig, Budbæreren	11,549	15,000	9,872	12,000	0	0	0	0	0
4309 Grafisk design pliktig, Budbæreren	93,998	120,000	80,023	95,000	77,774	95,000	0	95,000	0
4360 Fraktkostnader pliktig, Budbæreren	135,126	145,000	82,459	113,000	121,590	113,000	15,335	113,000	0
Forbruk av innkjøpte varer for videresalg	495,880	480,000	453,307	460,000	484,622	478,000	40,339	327,999	0
Varekostnader	495,880	480,000	453,307	460,000	484,622	478,000	40,339	327,999	0
5000 Lønn til ansatte med AGA, 111-A, 113-A	7,843,701	8,421,479	7,118,209	7,379,480	7,749,772	9,640,374	9,192,865	9,621,992	10,123,293
5001 Lønn utestasjonerte med AGA, 113-A			110,975	0	-56,551	0	0	0	0
5002 Lønn utestasjonerte uten AGA, 113	2,788,702	2,878,119	2,577,654	2,692,420	2,202,602	2,015,560	2,295,820	2,740,625	2,716,391
5005 Andre lønnskostnader	9,000	0	0	0	0	0	0	0	0
5006 Andre lønsrefusjoner	-391,514	-90,000	-367,265	0	-196,355	-201,979	-83,881	319,578	0
5007 Justeringskonto lønn uten AGA- uten feriepenge	77,760	0	78,070	0	208,478	0	349,134	0	93,126
5008 Justeringskonto lønn med AGA- uten feriepenge	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5009 Misjonærer på hjemmeopphold (belastes m)	0	0	0	0	561,081	0	186,824	21,132	0
5010 Feriepenger	1,355,055	1,052,685	1,253,692	1,219,906	1,372,354	1,398,712	1,485,739	1,676,858	1,540,762
5020 Pensjon	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5021 Pensjon pensjonister	-41,387	300,000	259,257	225,500	52,409	225,000	178,073	225,000	180,000
5110 Honorarer ikke pliktig					30,547	0	0	220,000	0
5111 Honorar med AGA og skatt	40,020	99,800	26,420	112,800	45,752	50,000	29,860	110,000	0
5112 Honorar under 10.000 kr, med AGA og ikke	13,500	20,000	0	0	3,350	0	0	0	0
5113 Honorar selvstendig næringsdrivende, kode	14,395	25,000	244,216	0	282,057	40,000	51,740	120,500	0
5114 Kompensasjon pensjon			76,118	0	41,770	0	0	0	0
5190 Lønn under sykdom uten AGA	45,910	0	102,394	0	470,830	0	148,061	0	0
Lønn til ansatte	11,755,141	12,707,084	11,479,740	11,630,106	12,768,096	13,167,667	13,834,234	15,055,684	14,653,572
5210 EK tjenester pliktig	60,024	0	54,534	49,776	52,704	52,704	51,140	55,632	43,920
5220 Avis pliktig	4,309	0	2,653	10,250	0	4,600	0	0	0
5250 Yrkeskadeforsikring pl	2,198	0	2,040	2,098	2,216	2,406	2,425	2,275	2,375
5251 Gruppelivsforsikring pliktig	46,591	0	44,031	41,713	47,150	49,926	44,949	47,335	48,140
5252 Fritid- og ulykkesforsikring pliktig	9,974	0	9,364	10,013	12,510	14,939	15,650	13,158	16,187
5253 Uførekapital pliktig	41,126	0	38,721	40,404	48,310	55,879	62,902	51,247	66,342
5254 Reiseforsikring pliktig	6,883	0	6,358	12,096	8,727	14,741	14,794	14,198	16,704
5255 Misjonærforsikring pliktig	2,048	0	90,882	0	0	0	0	0	0
5285 Annen fordel i arbeidsforhold, uten AGA	0	40,000	1,059	0	0	40,000	0	40,000	0
5286 Materieltilskudd (bøker, dvd)	6,616	19,000	3,286	31,000	3,725	25,000	11,787	22,000	0
5290 Motkonto for naturatletiser	-166,796	0	-688,555	-139,362	-753,575	-188,189	-934,602	-181,794	-193,667
5326 Forsikring utestasjonerte	98,926	90,000	-9,144	100,000	98,370	100,000	119,446	100,000	121,374
5391 Utbetalte Stipendier pliktig	21,169	0	15,000	60,000	10,000	60,000	0	0	0
Fordele i arbeidsforhold	133,068	149,000	-429,772	217,988	-469,858	232,006	-611,511	164,051	0
5312 Personalforsikringer internfakturert							161,760	0	208,794
Annen oppgavepliktig godtgjørelse	161,760	0	161,760	0	161,760	0	161,760	0	330,168
5400 Arbeidsgiveravgift	1,137,684	1,354,805	1,120,976	1,191,888	1,280,978	1,451,272	1,386,424	1,657,143	1,538,716
5410 Arbeidsgiveravgift av feriepenge	190,939	0	134,308	124,861	154,761	164,007	166,717	187,953	171,286
5420 Pensjonsforsikring innberetning	0	0	530,855	0	581,953	0	742,743	0	0
Arbeidsgiveravgift og pensjonskostnad	1,328,623	1,354,805	1,786,140	1,316,749	2,017,692	1,615,279	2,295,885	1,845,096	1,710,002
5800 Refusjon av sykepenge	-45,910	-250,000	-78,712	0	-470,830	0	-148,061	0	0
5801 Refusjon NAV internasjonal	-192,141	0	-201,690	-163,920	0	0	0	0	0
5802 Refusjon fra HELFO	-2,907	0	0	0	-68,235	0	0	0	0
Offentlig refusjon vedrørende arbeidskraft	-240,958	-250,000	-280,402	-163,920	-539,065	0	-148,061	0	0
5500 Annen kostnadsgodtgjørelse	1,000	40,000	0	0	199	0	4,407	0	0
5900 Gaver til ansatte	8,474	10,000	10,577	12,000	11,329	12,000	21,756	10,000	0
5920 Yrkeskadeforsikring	159,155	162,288	151,396	37,650	175,601	25,835	0	156,087	0
5942 Pensjonsforsikring for ansatte uten aga							-147,653	0	0
5945 Pensjonsforsikring, menighetens andel					0	3,400,000	0	0	595,932
5947 Pensjonsforsikring ansatte, med AGA			530,855	0	58				

SAK 3 VEDLEGG I

	2017		2018		2019		2020		2021
	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett	Budsjett
5940 Avsatt pensjon og forsikring							0	0	0
5944 Pensjonsforsikring	3,363,599	4,080,000	2,897,268	4,113,679	3,502,996	414,149	0	4,029,470	0
5948 Pensjonsforsikring, refusjon fra menigheten	-3,262,063	-3,400,000	-2,769,064	-3,400,000	-3,437,407	-3,400,000	0	-3,284,968	0
Pensjon og forsikring Cornerstone	88,212	671,038	104,040	872,698	41,383	-2,804,215	2,347	792,220	0
Lønnskostnader	13,360,601	15,023,715	13,340,903	14,115,498	14,535,462	15,761,363	16,254,199	18,129,678	17,332,100
6017 Avskrivning på inventar							105,230	0	0
Av- og nedskrivning							105,230	0	0
6300 Husleie	1,019,380	1,117,500	754,000	750,000	503,940	503,000	568,140	582,000	601,000
6320 Renovasjon, vann, avløp mv.					7,012	0	0	0	0
6340 Lys, varme	227	0	0	0	55,839	0	303	0	0
6360 Renhold	67,048	90,000	72,854	70,000	63,616	80,000	51,750	45,000	45,000
6390 Andre kostnader lokaler	1,428	0	645,575	450,000	199,121	200,000	27,436	0	0
6490 Leie av lokaler til arrangement	628,548	1,100,000	594,480	925,860	461,583	740,000	0	0	380,000
Kostnad lokaler	1,716,630	2,307,500	2,066,909	2,195,860	1,291,110	1,523,000	647,629	627,000	1,026,000
6405 Leie teknisk utstyr			187,733	195,000	174,412	180,000	0	0	90,000
6410 Leie inventar	10,000	0	9,474	0	1,438	5,000	0	0	10,000
6420 Leie datasytemer	1,151,700	1,057,000	1,223,173	1,259,000	1,770,970	2,113,000	1,203,823	1,038,708	1,039,140
6421 Leie datasytemer MVA-pliktig	710	20,500	0	21,000	9,516	16,000	12,583	15,996	0
6430 Leie andre kontormaskiner	24,016	40,000	46,257	40,000	26,586	40,000	31,580	18,000	28,000
Leie maskiner, inventar o.l.	1,186,426	1,117,500	1,466,636	1,515,000	1,982,922	2,354,000	1,247,986	1,072,704	1,167,140
6540 Inventar	0	30,000	190,269	483,000	83,702	150,000	3,500	0	0
6550 Lisenser arbeidsverktøy	35,484	25,000	3,500	38,000	8,590	38,000	27,673	11,500	11,500
6551 Datautstyr (hardvare)	101,333	125,000	132,933	93,000	69,571	107,000	103,400	67,000	79,200
6590 Div utstyr og programvare	41,289	16,000	62,748	16,500	67,803	16,504	11,492	20,001	20,000
Verktøy, inventar og driftsmateriell	178,106	196,000	389,450	630,500	229,666	311,504	146,065	98,501	110,700
6691 Vedlikehold, diverse	0	15,000	211	0	0	0	0	0	0
Reparasjon og vedlikehold	0	15,000	211	0	0	0	0	0	0
6701 Honorar revisjon	185,000	200,000	222,250	200,000	177,574	250,000	201,791	250,000	250,000
6702 Honorar rådgivning revisjon	0	20,000	0	20,000	0	20,000	0	0	0
6705 Regnskapsbonor	1,054,909	940,000	1,040,986	1,092,500	1,126,797	1,020,000	919,101	1,020,000	1,020,000
6790 Annen fremmed tjeneste	363,992	287,000	541,492	537,660	432,567	230,000	1,252,627	640,000	780,000
6791 Posten, hent og bring	56,534	60,000	40,794	60,000	3,062	0	0	0	0
Fremmed tjeneste	1,660,435	1,507,000	1,845,522	1,910,160	1,739,999	1,520,000	2,373,519	1,910,000	2,050,000
6800 Kontorrekvisita	28,955	40,000	19,619	33,000	19,537	33,000	38,113	23,000	23,000
6820 Trykksaker	40,929	155,000	50,725	50,300	39,207	51,000	9,172	23,000	175,000
6840 Aviser og tidsskrifter, bøker o.l	19,386	10,000	21,316	20,000	18,417	18,000	21,119	25,200	34,000
6860 Møte, kurs, oppdatering o.l	209,835	590,500	328,509	351,000	548,143	253,000	272,242	301,000	392,000
6870 Undervisningsmaterieil	60,100	65,000	36,781	119,000	73,434	31,000	3,883	31,000	30,000
6890 Annen kontorkostnad	437	10,000	17,251	5,000	7,215	15,000	27,798	19,000	22,000
Kontor, oppdatering o.l.	359,641	870,500	474,201	578,300	705,952	401,000	372,327	422,201	676,000
6900 Elektronisk kommunikasjon, telefon	61,289	65,000	37,972	51,000	45,022	52,120	50,035	63,800	55,200
6901 Elektronisk kommunikasjon, MVA-plikt	1,947	12,300	1,814	2,000	1,948	2,000	9,213	2,000	0
6902 Elektronisk kommunikasjon, bredbånd	30,563	10,000	38,324	30,000	24,672	40,000	15,875	40,000	48,000
6905 Internett/web	79,917	215,000	212,993	180,000	30,095	165,000	242,237	20,000	20,000
6940 Porto/frankerung	58,589	70,000	53,953	67,500	64,301	84,400	54,956	0	50,000
Telefon og porto o.l.	232,305	372,300	345,056	330,500	166,039	343,520	372,316	125,800	173,200
7171 Driftskostnader misjonsfelt og prosjekt			0	945,600	0	0	0	0	0
7730 Overføringer Misjonsfelt partneravtaler	7,903,355	8,939,590	3,867,556	3,887,332	3,668,287	3,636,904	3,024,268	3,566,496	3,634,300
7731 Bistandsprosjekt	0	0	3,988,320	3,859,664	3,601,489	3,735,000	3,419,208	3,644,860	3,972,000
7735 Driftskostnader utsendinger					1,180,505	1,040,648	1,047,192	1,383,597	2,579,200
Evangelisering og misjon	7,903,355	8,939,590	7,855,876	8,692,596	8,450,281	8,412,552	7,490,668	8,594,953	10,185,500
7100 Bilgodtgjørelse, ikke ansatte- tjenestereise	137,192	46,000	115,357	40,000	93,014	30,000	65,774	69,880	121,500
7101 Bilgodtgjørelse ansatte, oppgavepliktig	189,106	153,000	105,771	151,400	123,987	163,000	179,420	115,116	168,200
7140 Reisekostnad, ikke oppgavepliktig	1,265,280	1,424,000	1,346,177	1,463,349	1,522,383	1,110,000	766,062	1,402,200	1,427,600
7150 Dieltkostnader, oppgavepliktig	20,425	18,000	23,335	25,000	34,947	10,000	5,906	25,000	25,000
7151 Dieltgodtgjørelse skattepliktig del			3,508	0	11,887	0	2,515	10,000	5,000
7170 Utstyrsbidrag ikke oppg.plikti	81,764	0	0	0	14,706	0	43,617	0	0
Reise	1,693,767	1,641,000	1,594,147	1,679,749	1,800,923	1,313,000	1,063,294	1,622,196	1,747,300
7320 Annonser/reklamekostnad	24,037	35,200	66,807	29,000	34,080	29,000	139,806	22,000	22,200
7331 Informasjonsmaterieil	4,080	191,000	62,287	14,000	6,238	14,000	0	4,000	8,000
Salgs-, reklame- og representasjonskostnader	28,117	226,200	129,094	43,000	40,318	43,000	139,806	26,000	30,200
7410 Kontingenter til andre organisasjoner	331,762	305,700	236,923	331,300	228,916	353,804	226,193	288,200	288,195
7430 Gaver	6,500	260,000	33,675	30,000	12,934	30,000	0	2,000	4,000
7432 Tilskudd til menigheter/prosjekter	15,000	0	23,000	15,000	0	15,000	0	0	0
7437 Bevilgninger fra fordelingsutvalget bygg	925,000	0	1,050,000	1,050,000	1,110,000	0	200,000	0	0
7439 Bevilgninger fra Fordelingsutvalget prosjekt	4,801,281	4,536,500	5,046,000	3,819,750	5,143,600	4,837,500	4,196,376	4,837,500	4,859,000
7440 Bevilgninger fra Fordelingsutvalget tidligere år							50,000	0	0
7445 Modummidler			17,399	0	47,079	0	106,100	35,400	68,000
7447 Tilskudd kurs fra Synodestyret	79,342	120,000	179,000	216,000	87,263	216,000	45,000	120,000	130,000
7448 Andre tilskudd	-148,195	670,000	0	0	160,000	0	275,700	515,000	200,000
7460 Andel tilskuddsmidler Stavern fhs	614,421	590,800	636,465	634,200	661,207	635,000	628,899	630,000	632,800
7461 Andel tilskuddsmidler FRIBU	2,413,796	2,321,000	2,500,397	2,491,500	2,597,601	2,475,000	2,470,673	2,475,000	2,486,000
Kontingent og bevilgninger	9,038,906	8,804,000	9,722,860	8,587,750	10,048,599	8,562,304	8,198,941	8,903,100	8,667,995
7500 Forsikringspremie	10,252	15,000	11,329	16,000	15,150	15,000	55,417	15,500	18,000
7510 Forsikring, ansvar	22,981	25,500	23,279	30,000	24,071	30,000	29,455	0	0
Forsikringspremie, garanti- og servicekostnad	33,233	40,500	34,608	46,000	39,221	45,000	84,872	15,500	18,000
7700 Styremøter/Andre møter	554,006	420,000	610,845	826,000	500,592	750,000	446,844	735,000	770,000
7710 Synodemøter (generalforsamling)	84,939	180,000	0	50,000	0	0	0	0	330,000
7720 Sentrale arr	750,449	480,000	757,411	779,800	725,817	613,000	11,900	135,000	145,000
7770 Bank og kortgebyrer	89,261	40,000	49,222	80,000	40,773	80,000	41,495	20,000	30,000
7790 Andre kostnader	153,582	830,331	37,739	254,536	45,253	176,820	3,412	544,188	180,160
7792 Gaver, blomster etc.	23,892	40,000	20,455	14,192	15,771	20,683	20,559	18,183	18,005
Annen kostnad	1,656,130	1,990,331	1,475,672	2,004,528	1,328,206	1,640,503	524,210	1,452,370	1,473,165
7830 Tap på fordringer	1,000,000	0	586,947	0	500	0	0	0	0
7831 Avsetning tap på fordringer							195,462	0	0
Tap o.l.	1,000,000	0	586,947	0	500	0	195,462	0	0
Andre driftskostnader	26,687,051	28,027,421	27,987,188	28,213,943	27,928,966	26,469,882	22,962,324	24,870,325	27,325,200
SUM DRIFTSUTGIFTER	40,543,532	43,531,136	41,781,398	42,789,440	42,949,050	42,709,245	39,256,863	43,328,002	44,657,300
Driftsresultat	3,396,727	200,000	1,387,513						

SAK 3 VEDLEGG 2

Balanse 17-20

10/03/2021 14:36

DELFI Hovedkontor

Periode: 201701:202012	Inngående balanse (IB)	Bevegelse	Utgående balanse (UB)
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Transportmidler, inventar, maskiner o.l.	0	306,920	306,920
Finansielle anleggsmidler	2,316,907	3,716,694	6,033,601
Sum anleggsmidler	2,316,907	4,023,615	6,340,521
Omløpsmidler			
Kortsiktige fordringer	1,572,059	-822,714	749,345
Forskuddsbetalt kostnad, påløpt inntekt o.l.	1,479,338	-77,395	1,401,943
Kortsiktige finansinvesteringer	34,233,448	4,915,749	39,149,196
Kontanter, bankinnskudd o.l.	25,180,838	18,276,215	43,457,054
Sum omløpsmidler	62,465,683	22,291,855	84,757,538
SUM EIENDELER	64,782,590	26,315,470	91,098,059
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Egenkapital	57,306,600	14,987,449	72,294,049
Udisponert resultat	0	0	0
Sum egenkapital	57,306,600	14,987,449	72,294,049
Avsetning for forpliktelser			
Avsetning for forpliktelser	1,511,882	-190,540	1,321,342
Sum avsetning for forpliktelser	1,511,882	-190,540	1,321,342
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	2,287,008	-1,270,869	1,016,139
Skattetrekk og andre trekk	484,041	-20,325	463,716
Skyldige offentlige avgifter	396,352	44,465	440,817
Annen kortsiktig gjeld	2,796,706	12,765,291	15,561,997
Sum kortsiktig gjeld	5,964,108	11,518,561	17,482,669
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	64,782,590	26,315,470	91,098,059

150. Balanse 17

DEL F Hovedkontor

Periode: 201701:201712	Inngående balanse (IB)	Bevegelse	Utgående balanse (UB)
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Finansielle anleggsmidler	2,316,907	-1,299,212	1,017,695
Sum anleggsmidler	2,316,907	-1,299,212	1,017,695
Omløpsmidler			
Kortsiktige fordringer	1,572,059	1,129,749	2,701,808
Forskuddsbetalt kostnad, påløpt inntekt o.l.	1,479,338	-312,494	1,166,844
Kortsiktige finansinvesteringer	34,233,448	1,057,760	35,291,207
Kontanter, bankinnskudd o.l.	25,180,838	8,714,984	33,895,823
Sum omløpsmidler	62,465,683	10,589,999	73,055,682
SUM EIENDELER	64,782,590	9,290,787	74,073,377
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Egenkapital	57,306,600	4,913,488	62,220,087
Udisponert resultat	0	0	0
Sum egenkapital	57,306,600	4,913,488	62,220,087
Avsetning for forpliktelser			
Avsetning for forpliktelser	1,511,882	116,821	1,628,703
Sum avsetning for forpliktelser	1,511,882	116,821	1,628,703
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	2,287,008	95,356	2,382,365
Skattetrekk og andre trekk	484,041	-52,148	431,893
Skyldige offentlige avgifter	396,352	-52,478	343,874
Annen kortsiktig gjeld	2,796,706	4,269,749	7,066,455
Sum kortsiktig gjeld	5,964,108	4,260,479	10,224,587
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	64,782,590	9,290,787	74,073,377

SAK 3 VEDLEGG 2

Rapport generert
09/04/2021 15:17

150. Balanse 18

DEL F Hovedkontor

Periode: 201801:201812	Inngående balanse (IB)	Bevegelse	Utgående balanse (UB)
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Transportmidler, inventar, maskiner o.l.	0	517,380	517,380
Finansielle anleggsmidler	1,017,695	15,408	1,033,103
Sum anleggsmidler	1,017,695	532,788	1,550,483
Omløpsmidler			
Kortsiktige fordringer	2,701,808	-1,531,414	1,170,394
Forskuddsbetalt kostnad, påløpt inntekt o.l.	1,166,844	177,482	1,344,326
Kortsiktige finansinvesteringer	35,291,207	505,574	35,796,781
Kontanter, bankinnskudd o.l.	33,895,823	10,763,989	44,659,811
Sum omløpsmidler	73,055,682	9,915,630	82,971,312
SUM EIENDELER	74,073,377	10,448,418	84,521,795
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Egenkapital	62,220,087	2,215,554	64,435,641
<i>Udisponert resultat</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Sum egenkapital	62,220,087	2,215,554	64,435,641
Avsetning for forpliktelser			
Avsetning for forpliktelser	1,628,703	330,630	1,959,332
Sum avsetning for forpliktelser	1,628,703	330,630	1,959,332
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	2,382,365	4,959,048	7,341,412
Skattetrekk og andre trekk	431,893	-43,004	388,889
Skyldige offentlige avgifter	343,874	27,905	371,780
Annen kortsiktig gjeld	7,066,455	2,958,286	10,024,741
Sum kortsiktig gjeld	10,224,587	7,902,235	18,126,822
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	74,073,377	10,448,418	84,521,795

SAK 3 VEDLEGG 2

Rapport generert
09/04/2021 15:18

150. Balanse 19

DEL F Hovedkontor

Periode: 201901:201912	Inngående balanse (IB)	Bevegelse	Utgående balanse (UB)
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Transportmidler, inventar, maskiner o.l.	517,380	-105,230	412,150
Finansielle anleggsmidler	1,033,103	10,070	1,043,173
Sum anleggsmidler	1,550,483	-95,160	1,455,323
Omløpsmidler			
Kortsiktige fordringer	1,170,394	-46,805	1,123,589
Forskuddsbetalt kostnad, påløpt inntekt o.l.	1,344,326	163,188	1,507,514
Kortsiktige finansinvesteringer	35,796,781	976,677	36,773,459
Kontanter, bankinnskudd o.l.	44,659,811	2,931,527	47,591,338
Sum omløpsmidler	82,971,312	4,024,587	86,995,899
SUM EIENDELER	84,521,795	3,929,427	88,451,222
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Egenkapital	64,435,641	2,857,807	67,293,448
Udisponert resultat	0	0	0
Sum egenkapital	64,435,641	2,857,807	67,293,448
Avsetning for forpliktelser			
Avsetning for forpliktelser	1,959,332	-596,294	1,363,038
Sum avsetning for forpliktelser	1,959,332	-596,294	1,363,038
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	7,341,412	-3,090,316	4,251,096
Skattetrekk og andre trekk	388,889	123,992	512,881
Skyldige offentlige avgifter	371,780	99,926	471,705
Annen kortsiktig gjeld	10,024,741	4,534,313	14,559,054
Sum kortsiktig gjeld	18,126,822	1,667,914	19,794,736
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	84,521,795	3,929,427	88,451,222

SAK 3 VEDLEGG 2

Rapport generert
09/04/2021 15:19

150. Balanse 20

DEL F Hovedkontor

Periode: 202001:202012	Inngående balanse (IB)	Bevegelse	Utgående balanse (UB)
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Transportmidler, inventar, maskiner o.l.	412,150	-105,230	306,920
Finansielle anleggsmidler	1,043,173	4,990,428	6,033,601
Sum anleggsmidler	1,455,323	4,885,198	6,340,521
Omløpsmidler			
Kortsiktige fordringer	1,123,589	-374,244	749,345
Forskuddsbetalt kostnad, påløpt inntekt o.l.	1,507,514	-105,571	1,401,943
Kortsiktige finansinvesteringer	36,773,459	2,375,738	39,149,196
Kontanter, bankinnskudd o.l.	47,591,338	-4,134,284	43,457,054
Sum omløpsmidler	86,995,899	-2,238,361	84,757,538
SUM EIENDELER	88,451,222	2,646,837	91,098,059
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Egenkapital	67,293,448	5,000,601	72,294,049
Udisponert resultat	0	0	0
Sum egenkapital	67,293,448	5,000,601	72,294,049
Avsetning for forpliktelser			
Avsetning for forpliktelser	1,363,038	-41,697	1,321,342
Sum avsetning for forpliktelser	1,363,038	-41,697	1,321,342
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	4,251,096	-3,234,957	1,016,139
Skattetrekk og andre trekk	512,881	-49,165	463,716
Skyldige offentlige avgifter	471,705	-30,888	440,817
Annen kortsiktig gjeld	14,559,054	1,002,942	15,561,997
Sum kortsiktig gjeld	19,794,736	-2,312,067	17,482,669
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	88,451,222	2,646,837	91,098,059

Årsregnskap 2017

Den Evangelisk Lutherske Frikirke

Fellesarbeidet

RESULTAT

DELF Frkirkens Fellesarbeid

	Note	2017	2016
Driftsinntekter og driftskostnader			
Sølgsinntekter		983 446	1 085 902
Leieinntekt		484 833	529 581
Gaver		13 334 036	13 252 972
Tilskudd		25 626 973	24 143 832
Annen driftsinntekt		3 501 171	3 829 154
SUM DRIFTSINTEKTER	9	43 940 259	42 841 461
Varekostnader			
Varekostnader		495 880	474 856
Lønnskostnader	7,11	13 347 321	15 249 211
Annen driftskostnad	2,7	9 676 306	8 661 530
Tilskudd gitt	10	9 038 908	9 741 182
Evangelisering og misjon		7 985 119	8 277 462
SUM DRIFTSKOSTNADER		40 543 632	42 604 241
DRIFTSRESULTAT		3 396 727	237 210
Finansinntekter og kostnader			
Annen renteinntekt		1 147 343	1 289 442
Andre finansinntekter		302 288	67 015
Realisasjon av aksjer og andre finansielle omløpsmidler		-	-132 751
Verdiendring finansiell vurdering til v.v.		87 331	488 256
Annen rentekostnad		-30 201	-10 227
RESULTAT AV FINANSPOSTER	4	1 515 761	1 701 736
ARSRESULTAT		4 913 488	1 938 946
Overføringer og disponeringer			
Disponering fra fond		-1 435 331	-4 318 386
Disponering til fond		2 300 000	-
Disponering annen egenkapital		4 048 819	6 257 331
Sum disponert	10	4 913 488	1 938 946

Balanse

DELFI Frikirken: Fellesarbeid

EIENDELER	Note	2017	2016
<u>Anleggsmidler</u>			
Finansielle anleggsmidler			
Langsiktig fordring	5	346 480	1 846 892
Aksjer	3	871 216	871 216
Sum finansielle anleggsmidler		1 017 696	2 318 107
Sum anleggsmidler		1 017 696	2 318 107
<u>Omløpsmidler</u>			
Fordringer			
Kundefordringer mengde- og medlem		2 981 808	1 536 178
Andre fordringer		1 201 853	1 547 928
Sum fordringer		3 883 666	3 084 104
Investeringer			
Markedsbaserte obligasjoner		35 201 207	34 233 448
Sum investeringer	4	35 201 207	34 233 448
Bankinnskudd og kontanter			
Sum bankinnskudd og kontanter	6.8	33 886 823	26 140 808
Sum omløpsmidler		73 070 896	62 498 387
<u>SUM EIENDELER</u>		<u>74 088 591</u>	<u>64 815 294</u>

Balanse

DEL F Frikirkens Fellesarbeid

Egenkapital og gjeldEgenkapital

	Note	2017	2016
Oppført egenkapital			
Annen egenkapital		10 057 512	18 021 603
Fond		43 182 578	40 284 906
Sum oppført egenkapital	10	82 220 097	87 306 400
Sum egenkapital		82 220 097	87 306 400

GjeldLangsiktig gjeld

Avsetning for forpliktelser	11	1 237 284	1 511 882
Sum Langsiktig gjeld		1 237 284	1 511 882

Kortsiktig gjeld

Leverandørgjeld		2 382 306	2 267 008
Gjeldig offentlig avgift	8	785 625	913 068
Annen kortsiktig gjeld		7 495 060	3 766 708
Sum Kortsiktig gjeld		10 631 040	5 996 812
Sum gjeld		11 868 304	7 508 694

SUM EGENKAPITAL OG GJELD

		<u>74 088 391</u>	<u>84 815 284</u>
--	--	-------------------	-------------------

Org. 06.04 2018

Styret for DEL F Frikirkens Fellesarbeid

 Jørn Skulderud Synodalformann	 Anne-Mari Schwep Topland Nestformann	 Geir Langen Styremedlem
 Sigurd Age Engami Styremedlem	 Tone Moeid Styremedlem	 Geir Nordal Styremedlem
 Øystein Samnøen Styremedlem	 Morten Eckelund Daglig leder	

SAK 3 VEDLEGG 3

DEL Frikirkens Fellesarbeid

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET FOR 2017

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og norsk regnskapsstandard. Følgende regnskapsprinsipper er anvendt:

- Salgsinntekter resultatføres iht oppløsningsprinsippet, når varen er levert eller tjenesten utført.
- Driftskostnader bokføres når de påløper.
- Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som gjeldsmidler. Gjeld som blir tilbakebetalt innen ett år klassifiseres som korttidslig gjeld.
- Omløpsmidler vurderes normalt til laveste av anskaffelseskostnad og virkelig verdi. Finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi.
- Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost.
- Långående og korttidslig gjeld er balanseført til nominell beløp på gjeldningsdødsdato.
- Kundefordringer er oppført til pålydende. Andre fordringer er også oppført til pålydende.
- Fordringer og gjeld i utenlandsk valuta er bokført med kurs pr 31.12.
- Pensjonsordninger finansiert via utredde ordninger er ikke balanseført. Pensjonspremien eropes i disse midler som pensjonskostnad og tilsvarende sammen med lønnskostnader. Pensjonsforpliktelser finansiert over driften er beregnet og balanseført under anvendelse for forpliktelser.
- Frikirkens administrasjon er en pensjonsordning på vegne av alle norske frikirkers ansatte. Overskuddet av ordningen er for 2017 balanseført for å kunne menighetsene til gode senere år.
- Disponeringer fra fond 2016 er korrigert i 2017.

Note	2	Vesentlige leasetilsvær	
		Årlig beløp	Leasekontraktens utløp
		878 000	30.06.2018
		1 020 000	15.10.2017

Note	3	Aktører	
		Anskaffelseskost	Balansert verdi
		667 210	667 215
		4 000	4 000

Note	4	Markedsnoterte aktiver og obligasjoner	
		2017	2016
		34 233 448	42 017 606
		860 429	1 060 338
		-	(9 200 000)
		-	(132 751)
		97 331	488 255
		36 291 207	34 233 447

Note	5	Fordringer og gjeld	
		2017	2016
		10	1 202 567
		316 480	383 805

Rente og endregulerte lån: Fordringer med forfall senere enn ett år. Lån Oslo Sentra Frikirke ettergitt med 1 mill kr, rest er utfikket.

SAK 3 VEDLEGG 3

Notis	6	Passivtilskudd og garanti mv.
Gjeld som er sikret ved pant og lignende		
		2017
		Garant for lån Kristiansand Feriecenter
		5 000 000
		Sum
		5 000 000

Garantier og tilskuddene er ikke regnskapsført. Lånegarantien gjelder til 31.12.2018. 10 mill av sakso på konto 3000 27 72000 er spæret pr 31.12.17.

Notis	7	Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelse mv
Lønnskostnader består av følgende poster		
		2017
		2016
		Lønninger
		11 375 274
		12 035 880
		Arbeidsgevinstgift
		1 320 623
		1 457 448
		Pensjonskostnader
		(41 387)
		683 325
		Andre personalkostnader
		686 810
		772 658
		Sum lønnskostnader
		13 347 520
		16 249 244
		Gjennomsnittlig antall ansatte
		21
		28

	Daglig leder	Styreleder og nestleder
Lønn	662 965	848 691
Pensjonsavgifter	20 287	38 661
Annne godtgjørelse	4 043	38 658

Det har ikke vært gitt særskilte vederlag eller bryter til ledende personer eller styre. Inklusjonen har ikke gitt lån eller stillingskarakter til fordel for ledende personer eller styret.

Godtgjørelse til revisor	2017
Revisjon	165 000
Rådgivning revisjon	0
Sum	165 000

Notis	8	Bundne midler
Bundne midler pr 31.12.		
		439 062
Skyldig skatteuttak pr 31.12. utgjorde		
		431 898

Henvise for øvrig til informasjon i notis 8 om ålnegaranti, samt notis 10 om fond.

Notis	9	Driftsinntekter
		2017
		2016
		Salginntekter *
		983 446
		1 085 902
		Løstremekter
		494 839
		528 581
		Tilskudd **
		25 628 973
		24 143 832
		Gaver ***
		13 534 036
		13 262 872
		Andre driftsinntekter
		3 501 874
		3 829 154
		Sum driftsinntekter
		43 840 268
		42 841 451

* Salgsinntekter	2017	2016
Annonsesalg Budbærerett	12 750	17 800
Abonnement Budbærerett	738 306	780 471
Andre salgsinntekter	232 651	266 831
Sum salgsinntekter	983 446	1 085 902

** Tilskudd	2017	2016
Tilskudd fra menighetene	11 525 360	10 720 949
Statsbidrag	10 418 752	8 810 888
Fra kirkelig utvalg	-	883 000
Tilskudd fra Menad	3 573 881	3 571 885
Andre tilskudd	309 580	249 000
Sum tilskudd	26 628 973	24 143 832

*** Gaver	2017	2016
Menighetsgaver	8 830 575	9 747 514
Faste gaver	981 016	1 546 076
Absjoner, kollekter og andre gaver	1 217 347	787 010
Testamentariske gaver/spøttede gaver	2 965 000	1 172 370
Sum gaverinntekter	13 534 036	13 262 872

SAK 3 VEDLEGG 3

Note	10	Egenkapital				Sum EK
		Anerkj. EK	Misjonfondet	Fond salg Kongsvågen 82	Utbeholdning	
Inngående balanse pr 01.01		16 821 693	-	15 907 665	24 477 241	57 306 600
Egenkapital pr 01.01.		16 821 693	-	15 907 665	24 477 241	57 306 600
Korr. disponering fra fond 2018		(1 913 000)			1 913 000	-
Brukt fra fond i løpet av året					(1 433 331)	(1 433 331)
Overført annen EK		4 048 819				4 048 819
Overført Misjonfondet			2 300 000			2 300 000
Egenkapital pr 31.12.		19 057 512	2 300 000	16 907 665	24 044 910	62 220 087

Utvalgsfondet disponeres av Forvaltningsrådet.

Note	11	Pensjon & forsikring	
		2017	2016
Forsikringsordning			
Innbetalt pensjonsforsikring		3 383 500	3 775 448
Reduksjon fra menighetens FNBU		(3 700 037)	(2 975 472)
Balansert 1 overført på innbetaling		301 438	-
Netto kostnadsløst		-	799 976

Virksomheten er påklig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Virksomhetens pensjonsordning er i tillegg til de andre i denne lov, virksomheten har forskrevet seg gjennom en innskuddsbasert forsikringsavtale hos DNB samt en lukket systembasert ordning hvorav 18 aktive. Fellesarbeidet administrerer en pensjonsordning på vegne av alle norske FDØ-folks ansatte. Overstykket av ordningen er lov 2017 balansert for å kunne menighetene til gode senere år.

Pensjon over driften	2017	2016
Pensjoner innbetalt	233 231	258 856
Endring i pensjonsforpliktelser	(274 610)	(74 534)
Netto kostnadsløst	(41 387)	184 322
Balansert pensjonsforpliktelser 31.12.	1 237 264	1 511 382

Med virkning fra 01.01.14 overtok Den Evangelisk Lutherske Frikirkens pensjonsforpliktelser fra Pensjonstjenesten, som ble avviklet pr 31.12.13. Forpliktelser pr 31.12.14, kr 1 404 007,- ble ledet direkte mot egenkapital. Ordningen omfatter 20 pensjonister. Pensjon dekkes over driften.

Til styret i

DEN EVANGELISK LUTHERSKE FRIKIRKE

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert DEN EVANGELISK LUTHERSKE FRIKIRKE' årsregnskap som viser et overskudd på kr 4 913 488. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av virksomhetens finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av mistligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til virksomhetens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av mistligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god

Stiansen & Co AS

Statens autoriserte revisorer

revisjonsskikk i Norge, betunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisor kontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av virksomhetens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Nesbru, 05. april 2018
Stiansen & Co AS

Jon Asle Døving
Registrert revisor

Revisjonsberetning for DEN EVANGELISK LUTHERSKE FRIKIRKE -- side 2

Årsregnskap 2018

Den Evangelisk Lutherske Frikirke

Fellesarbeidet

RESULTAT

DEL1 Frikirken's Fellesarbeid

	Note	2018	2017
Driftsinntekter og driftskostnader			
Salgsinntekter		976 318	983 446
Leieinntekt		472 338	494 633
Gaver		11 493 514	13 334 036
Tilskudd		26 729 013	25 628 973
Annen driftsinntekt		3 497 727	3 501 171
SUM DRIFTSINTEKTER	10	43 168 910	43 940 259
Varekostnader			
Varekostnader		453 307	495 880
Lønnskostnader	8,12	13 336 533	13 347 321
Annen driftskostnad	3,8	10 412 822	9 676 306
Tilskudd gitt	11	9 727 880	9 038 906
Evangelisering og misjon		7 855 876	7 985 119
SUM DRIFTSKOSTNADER		41 786 398	40 543 532
DRIFTSRESULTAT		1 387 513	3 396 727
Finansinntekter og kostnader			
Annen renteinntekt		1 103 188	1 147 343
Andre finansinntekter		131 514	302 288
Realisasjon av aksjer og andre finansielle omløpsmidler		-	-
Verdiendring fin.instr. vurdert til v.v.		-400 003	97 331
Annen rentekostnad		-6 658	-30 201
RESULTAT AV FINANSPOSTER	5	828 041	1 516 761
ÅRSRESULTAT		2 215 554	4 913 488
Overføringer og disponeringer			
Disponering fra fond		-983 322	-1 435 331
Disponering til fond		1 210 606	2 300 000
Disponering annen egenkapital		1 988 270	4 048 819
Sum disponert	11	2 215 554	4 913 488

Balanse

DEL1 Frikirkens Fellesarbeid

EIENDELER	Note	2018	2017
<u>Anleggsmidler</u>			
Driftsgødre, inventar, verktøy og lignende	2	517 380	-
Sum varige driftsmidler		517 380	-
Finansielle anleggsmidler			
Langsiktig fordring	6	381 888	346 480
Aksjer	4	671 215	671 215
Sum finansielle anleggsmidler		1 033 103	1 017 695
Sum anleggsmidler		1 550 483	1 017 695
<u>Omløpsmidler</u>			
Fordringer			
Kundefordringer menigheter og medlem		1 150 394	2 681 808
Andre fordringer		1 377 021	1 201 858
Sum fordringer		2 527 415	3 883 666
Investeringer			
Merkedsbaserte obligasjoner		35 796 781	35 291 207
Sum investeringer	5	35 796 781	35 291 207
Banklenskudd og kontanter			
Sum banklenskudd og kontanter	7,9	44 659 811	33 895 823
Sum omløpsmidler		82 984 007	73 070 696
<u>SUM EIENDELER</u>		<u>84 534 490</u>	<u>74 088 391</u>

Balanse

DELF Frikirkens Fellesarbeid

Egenkapital og GjeldEgenkapital

	Note	2018	2017
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		21 045 782	19 057 512
Fond		43 389 859	43 162 575
Sum opptjent egenkapital	11	64 435 641	62 220 087
Sum egenkapital		64 435 641	62 220 087

Gjeld**Langsiktig gjeld**

Avsøtning for forpliktelser	12	1 310 101	1 237 264
Sum Langsiktig gjeld		1 310 101	1 237 264

Kortsiktig gjeld

Leverandørgjeld		7 341 412	2 382 365
Skyldig offentlige avgifter	9	773 384	783 625
Annen kortsiktig gjeld	12	10 673 972	7 465 050
Sum Kortsiktig gjeld		18 788 748	10 631 040

Sum gjeld		20 098 849	11 868 304
------------------	--	-------------------	-------------------

SUM EGENKAPITAL OG GJELD

		<u>64 534 490</u>	<u>74 088 391</u>
--	--	-------------------	-------------------

Oslo, 25.04.2019

Styret for DELF Frikirkens Fellesarbeid

Jarle Skullerud
Synodeformann

Anne Mari Schiager Topland
Nestformann

Geir Langen
Styremedlem

Sigurd-Age Engamo
Styremedlem

Tone Moseid
Styremedlem

Geir Nordkil
Styremedlem

Øystein Samnøen
Styremedlem

Marit Ecklo Brevik
Daglig leder

SAK 3 VEDLEGG 4

DEL F Frikirkens Fellesarbeid

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET FOR 2018

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og norsk regnskapsstandard. Følgende regnskapsprinsipper er anvendt

- Salgsinntekter resultatføres iht oppføringsprinsippet, når verdien er trykkt eller tjenesten utført.
- Driftskostnader bokføres når de påløper
- Egendeler bestemt til salg, leie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Gjeld som blir tilbakebetalt innen ett år klassifiseres som kortiktig gjeld.
- Omløpsmidler vurderes normalt til laveste av anskaffelseskostnad og virkelig verdi. Finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi
- Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost.
- Langsiktig og kortiktig gjeld er balanseført til nominell belopp på einbæringstidspunktet.
- Kundefordringer er oppført til pålydende. Andre fordringer er også oppført til pålydende.
- Fordringer og gjeld i utenlandsk valuta er bokført med kurs pr: 31.12.
- Pensjonsordninger finansiert via skattede ordninger er ikke balanseført. Pensjonspremien anses i disse tilfeller som pensjonskostnad og klassifiseres sammen med lønnskostnader. Pensjonsforpliktelse finansiert over driften er beregnet og balanseført under forpliktelse for forpliktelsen.
- Fellesklassen administrerer en pensjonsordning på vegne av alle norske frikirkers ansatte. Overbuddet av ordningen blir fra og med regnskapsåret 2017 balanseført ved årssluttet for å komme menighetene til gode senere år.

Note	2	Driftsmidler	Måske / Inverfar	Sum
		Anskaffelseskost 01.01	0	0
		Årets tilgang	517 380	517 380
		Årets avgang		0
		Anskaffelseskost 31.12	517 380	517 380
		Oppskrevet for 01.01 1999		0
		Akkumulerte avskrivninger 31.12		0
		Akk. avskr. på oppskrivninger 31.12		0
		Akkumulerte nedskrivninger 31.12		0
		Rev. Nedskrivninger pr 31.12		0
		Balanseført verdi pr 31.12	517 380	517 380
		Årets avskrivninger		0
		Årets avskr. på oppskrivning		0
		Årets nedskrivninger		0
		Årets øverste nedskrivninger		0
		Årets avskrivning i %		
		Økonomisk levetid	5	
		Avskrivningsplan	Lineær	

Note	3	Vesentlige leasavtaler	Årlig løse	Leiekontraktens utløp
		Navn		
		Normisjon w/Bolg og Gård	878 000	30.06.2018
		Pålsredet 6B, Oslo Vestre Frikirke	495 000	31.05.2028

Note	4	Aksjer	Anskaffelseskost	Balanseført verdi
		Firma		
		Aksjer i KNIF Trygghet AS	667 215	667 215
		Aksjer NLA	4 000	4 800

SAK 3 VEDLEGG 4

Notis	6	Markedsbaserte aksjer og obligasjoner	
		2018	2017
Inngående balanse		35 281 207	34 233 448
Avsetning		906 577	960 428
Salg av andeler		-	-
Realisert gevinst/tap		-	-
Urealisert gevinst/tap		(400 003)	97 351
Markedsverdi pr 31.12.		35 786 781	35 291 207

Notis	6	Fordringer og gjeld	
		2018	2017
Langsiktig fordring			
Viteamgaranti Jordan		361 888	348 480

Rente og avdragsfritt lån. Fordringer med forfall senere enn ett år.

Notis	7	Pantstillelser og garanti mv.	
		2018	
Gjeld som er sikret ved pant og lignende			
Garanti for lån Kristiansand Feriebolig			5 000 000
Sum			5 000 000

Garantiforpliktingene er ikke regnskapsført. Lånegarantien gjelder til 31.12.2018. 10 mill av sølde på konto 3000 27 72899 er sporet pr

Notis	8	Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelse mv	
		2018	2017
Lønnskostnader består av følgende poster:			
Lønninger		11 159 338	11 375 274
Arbeidsgiveravgift		1 255 285	1 328 623
Pensjonskostnader		530 855	(41 387)
Andre personalkostnader		351 055	684 810
Sum lønnskostnader		13 296 533	13 347 320
Gjennomsnittlig antall årsverk		22	23

	Daglig leder	Styreleder og nestleder
Lønn	638 585	868 589
Pensjonsutgifter	25 886	30 487
Annem godtgjørelse	13 741	53 223

Det har ikke vært gift lån eller slii sikkerhet til fordel for ledende personer eller styret.

Godtgjørelse til revisor	2018
Revisjon	222 250
Rådgivning revisjon	-
Sum	222 250

Notis	8	Bundne midler	
Bundne midler pr 31.12		391 515	
Statlig skattebrakk pr 31.12. utgjorde		388 889	

Henviser for øvrig til informasjon i note 7 om lånegaranti, samt note 11 om fond

SAK 3 VEDLEGG 4

Note	10	Driftsinntekter	
		2018	2017
Sølgsinntekter *		976 318	983 446
Løsinntekter		472 338	494 633
Tilskudd **		26 729 013	23 626 973
Gåver ***		11 493 514	13 334 036
Andre driftsinntekter		3 497 727	3 501 171
Sum driftsinntekter		43 168 910	43 940 259

* Sølgsinntekter		
	2018	2017
Annonsepglig Budsbereren	17 430	12 750
Abonnement Budsbereren	731 013	738 005
Andre sølg sinntekter	227 875	232 691
Sum sølg sinntekter	976 318	983 446

** Tilskudd		
	2018	2017
Tilskudd fra menighetene	12 328 102	11 525 360
Statstilskudd	10 378 907	10 418 232
Fra fordelingsutvalget	-	-
Tilskudd fra Norad	3 841 690	3 373 881
Andre tilskudd	180 418	309 500
Sum tilskudd	26 729 013	23 626 973

*** Gåver		
	2018	2017
Menighetsgåver	9 051 788	8 830 675
Faste gåver	1 195 396	981 015
Aksgoner, kollekter og andre gåver	1 201 173	1 217 347
Testamentske gåver /spesielle gåver	45 147	2 305 000
Sum gåverinntekter	11 493 514	13 334 036

Note	11	Egenkapital					
		Annan EK	Misjonsforrådet driftsvidt	Misjonsfondet fast. gåver	Fond salg Kongevaten 82	Utviklingsfond	Sum EK
Inngående balanse pr 01.01		18 057 512	-	2 300 000	15 907 665	24 954 910	62 220 087
Egenkapital p 01.01.		18 057 512	-	-	15 907 665	24 954 910	62 220 087
Bevilget til kvartertilfond i løpet av året			1 210 608			(383 322)	227 286
Overført annen EK		1 988 270					1 988 270
Overført Misjonsfondet							-
Egenkapital pr 31.12.		21 045 782	1 210 608	2 300 000	15 907 665	23 971 688	64 435 643

Utviklingsfondet disponeres av Fordelingsutvalget.

SAK 3 VEDLEGG 4

Note	12	Pensjon & forsikring	
		2018	2017
Forsikret ordning			
Innbetalt pensjonsforsikring		3 428 124	3 363 599
Refusjon fra menigheten/FriBU		(3 122 144)	(3 255 037)
Balansert overskudd på innbetalinger		224 876	391 438
Netto kostnadsført		530 856	-

Virksomheten er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Virksomhetens pensjonsordninger tilfredstiller kravene i denne lov. Virksomheten har forsikret seg gjennom en innskuddsbasert forsikringsavtale hos DNB samt en lukket ytelsesbasert ordning hvorav 18 aktive. Fellesarbeidet administrerer en pensjonsordning på vegne av alle norske frikirkers ansatte. Overskuddet av ordningen er for 2018 balansert for å komme menighetene til gode neste år.

Pensjon over driften	2018	2017
Pensjoner utbetalt	188 420	233 231
Endring i pensjonsforpliktelse	72 837	(274 818)
Netto kostnadsført	259 257	(41 587)
balansert pensjonsforpliktelse 31.12	1 310 101	1 237 284

Med virkning fra 01.01 14 overtok Den Evangelisk Lutherske Frikirke pensjonsforpliktelsen fra Pensjonskassa, som ble avsluttet pr 31.12.13. Forpliktelsen pr 31.12.14, ku 1 464 697,- ble ført direkte mot egenkapital. Ordningen omfatter 18 pensjonister. Pensjon dekkes over driften.

VIRKSOMHETENS ART

Den Evangelisk Lutherske Frikirke (DELF) er et trossamfunn bestående av ordnede menigheter bygget på Guds ord og den evangelisk-lutherske kirkes bekjennelsesgrunn. DELF er et registrert trossamfunn i Norge. Synoden er kirkens høyeste myndighet og fatter endelige vedtak i alle saker vedrørende kirken. Synoden velger styrer og råd for kirkens fellesoppgaver. De lokale menighetene velger selv styrene sine og er egne juridiske enheter.

DELFs fellesarbeid er lagt til Frikirkens hovedkontor og består av kirkeadministrasjon, informasjonsarbeid, misjon, oppløpning og veiledning av menighetene, samt tilrettelegging av det synodale.

Antall årsverk i 2018: 22 (2016: 28, 2015: 29)

Virksomheten ble i 2018 flyttet fra Linstows gate 5, 0129 Oslo til Pilestrødet 69, 0350 Oslo.

SENTRALT INNTEKTSKILDER

DELFs to største inntektskilder er gaver/tilskudd fra menigheter/medlemmer og statsstilskudd. Bidragene fra menighetene er avhengig av utviklingen i medlemskap og menighetenes inntekter. Statsstilskuddet administreres av hovedkontoret. Styret fordeles midlene mellom ulike virksomhetsråd og menigheter til styrking og utvikling av arbeidet.

FORTSATTE DRIFT

Styret bekrefter at forutsetning om fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelse av regnskapet. Etter styrets oppfatning, gir årsregnskapet et riktig uttrykk for

virksomhetens utvikling og stilling, samt virksomhetens resultat for 2018. Det har ikke inntrådt forhold etter regnskapslovens utgang som er av betydning ved bedømmelse av selskapets stilling.

ARBEIDSMILJØ

Styret vurderer arbeidsmiljøet på hovedkontoret å være godt. Det har ikke forekommet eller blitt rapportert om alvorlige arbeidsuhell eller ulykker i løpet av året, som har resultert i store materielle skader eller personskader.

SYKEFRAVÆR

Sykefravær i 2018: 2,20 % (2016: 3,96 %, 2015: 8,15 %)

LJKESTILLING

DELF har som mål å være en arbeidsplass der det råder full likestilling mellom kvinner og menn. Virksomheten tar sikte på at det ikke forekommer forskjellsbehandling grunnet kjønn i saker som fer eksempel lønn, avansement og rekruttering. Av de fast ansatte på hovedkontoret var 43 % kvinner og 57 % menn ved utgangen av 2018. Lederteamet består av to kvinner og to menn. Lønn og arbeidstidsordningen i virksomheten følger av de ulike stillingskategoriene og er uavhengig av kjønn.

YRE MILJØ

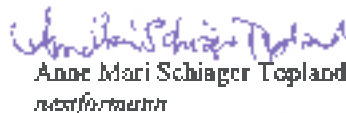
Virksomheten medfører ikke forurensing eller utslipp som kan være til skade for det ytre miljøet.

FREMtidig UTVIKLING

Styret forventer en stabil utvikling i forhold til dagens situasjon

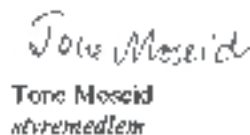
Gardemoen, 25. april 2019

Jarle Skullerud
synodeformann

Anne Mari Schiager Topland
nærstformann

Geir Langen
styremedlem

Sigurd-Åge Engamo
styremedlem

Tone Moseid
styremedlem

Geir Nordkil
styremedlem

Øystein Samnøen
styremedlem

Marit Ecklo Brevik
daglig leder

Uavhengig revisors beretning

Til årsmøtet i Den Evangelisk Lutherske Frikirke

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Den Evangelisk Lutherske Frikirkens årsregnskap.

Årsregnskapet består av:

- Balanse per 31. desember 2018
- Resultatregnskap for 2018
- Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

Er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av organisasjonens finansielle stilling per 31. desember 2018, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av organisasjonen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er vidnetet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annem informasjon

Ledelsen er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av Årsberetning 2018 for Den Evangelisk Lutherske Frikirke Frikirkens fellesarbeid.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke annen informasjon, og vi attesterer ikke den andre informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Bersom vi konkluderer med at annen informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henholdsvis.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig

for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til organisasjonens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisjonskontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av organisasjonens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

BDO AS

Lest Åge Aaba
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

PEÑNEO

Signaturtjening, Saker og Tilkøp til Synodemøtet 2021-22. Synodemøtet 2021-22. Saker og Tilkøp til Synodemøtet 2021-22. Saker og Tilkøp til Synodemøtet 2021-22.

Þessi er signaturtjening og skjalgerð af samráðsgættum sakskaðum.

Leif Áge Aabo

Partner

Símanúmer: 5578-5993-524502760

Þú: 18895000000

Netfang: leif@peñneo.is

Þessi er signaturtjening og skjalgerð af samráðsgættum sakskaðum.

Þú hefur tekið þessari Signaturtjeningu og skjalgerð af samráðsgættum sakskaðum. Þessi er signaturtjening og skjalgerð af samráðsgættum sakskaðum. Þessi er signaturtjening og skjalgerð af samráðsgættum sakskaðum.

Þessi er signaturtjening og skjalgerð af samráðsgættum sakskaðum. Þessi er signaturtjening og skjalgerð af samráðsgættum sakskaðum. Þessi er signaturtjening og skjalgerð af samráðsgættum sakskaðum.

Hvordan tekur þú af þessu dokumenti og originali?
Þú getur tekið af þessu dokumenti og originali á [www.peñneo.is](#).

Þessi er signaturtjening og skjalgerð af samráðsgættum sakskaðum. Þessi er signaturtjening og skjalgerð af samráðsgættum sakskaðum. Þessi er signaturtjening og skjalgerð af samráðsgættum sakskaðum.

Årsregnskap 2019

Den Evangelisk Lutherske Frikirke
Fellesarbeidet

RESULTAT

DEL F Frikirkens Fellesarbeid

	Nota	2018	2018
Driftsinntekter og driftskostnader			
Salgssinntekter		863 407	978 318
Leieinntekt		344 587	472 338
Gaver		11 453 484	11 493 514
Tilskudd		28 227 898	26 729 013
Annen driftsinntekt		3 102 398	3 497 727
SUM DRIFTSINTEKTER	10	43 991 775	43 168 910
Varekostnader			
Varekostnader		484 822	453 307
Lønnskostnader	8,12	14 529 092	13 336 533
Av- og nedskrivning	2	105 230	-
Annen driftskostnad	3,8	9 316 521	10 412 822
Tilskudd gitt	11	10 048 599	9 722 860
Evangelisering og misjon		8 464 986	7 855 876
SUM DRIFTSKOSTNADER		42 949 050	41 781 398
DRIFTSRESULTAT		1 042 725	1 387 513
Finansinntekter og kostnader			
Annen renteinntekt		1 235 542	1 103 188
Andre finansinntekter		132 220	131 514
Realisasjon av aksjer og andre finansielle omlopsmidler		-	-
Verdnering fin.instr. vurdert til v.v.		35 042	-400 003
Annen rentekostnad		-8 798	-6 658
RESULTAT AV FINANSPOSTER	5	1 394 006	828 041
ÅRSRESULTAT		2 436 730	2 215 554
Overføringer og disponeringer			
Disponering fra fond		-774 471	-983 322
Disponering til fond		612 674	1 210 608
Disponering annen egenkapital		2 598 527	1 988 270
Sum disponert	11	2 436 730	2 215 554

Balanse

DEL Frikirkens Fellesarbeid

EIENDELER	Nota	2019	2018
<u>Anleggsmidler</u>			
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	2	412 150	617 380
Sum varige driftsmidler		412 150	517 380
Finansielle anleggsmidler			
Langsiktig fordring	6	371 958	381 888
Aksjer	4	671 215	671 215
Sum finansielle anleggsmidler		1 043 173	1 033 103
Sum anleggsmidler		1 455 323	1 550 483
<u>Omløpsmidler</u>			
Fordringer			
Kundefordringer menigheter og medlem		1 103 589	1 150 394
Andre fordringer		1 554 048	1 351 631
Sum fordringer		2 657 637	2 502 025
Investeringer			
Markedsbaserte obligasjoner		36 773 459	35 796 781
Sum investeringer	5	36 773 459	35 796 781
Bankinnskudd og kontanter			
Sum bankinnskudd og kontanter	7,9	47 602 366	44 539 511
Sum omløpsmidler		87 033 461	82 958 617
<u>SUM EIENDELER</u>		<u>88 488 784</u>	<u>84 509 100</u>

Balanse

DELF Frikirkenes Fellesarbeid

<u>Egenkapital og Gjeld</u>			
<u>Egenkapital</u>	Note	2019	2018
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		23 644 309	21 045 762
Fond		43 849 139	43 389 859
Sum opptjent egenkapital	11	67 293 448	64 435 641
Sum egenkapital		67 293 448	64 435 641
<u>Gjeld</u>			
Langsiktig gjeld			
Avsetning for forpliktelser	12	1 179 261	1 310 101
Sum Langsiktig gjeld		1 179 261	1 310 101
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		4 251 098	7 341 412
Skyldig offentlige avgifter	9	1 000 093	773 364
Annen kortsiktig gjeld	12	14 764 886	10 673 972
Sum Kortsiktig gjeld		20 016 075	18 788 748
Sum gjeld		21 195 336	20 098 849
<u>SUM EGENKAPITAL OG GJELD</u>		<u>68 488 784</u>	<u>64 534 490</u>

Oslo, 27.03.2020

Styret for DELF Frikirkenes Fellesarbeid

Jarte Skullerud
SynodetormannAnne Marit Schlager Topland
NestformannGeir Langen
StyremedlemSigurd-Åge Engarn
StyremedlemTone Moseid
StyremedlemGeir Nordkål
StyremedlemØystein Samnøen
StyremedlemMarit Ecklo Brevik
Daglig leder

SAK 3 VEDLEGG 5

DEL Frikirkens Fellesarbeid

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET FOR 2018

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og norsk regnskapsstandard. Følgende regnskapsprinsipper er anvendt:

- Salgsinntekter resultatføres når oppføringsprinsippet, når varen er levert eller tjenesten utført.
- Driftsinntekter bokføres når de påløper
- Elementer bestemt til salg eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre elementer er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Gjeld som blir tilbakebetalt innen ett år klassifiseres som korttidsgjeld
- Omsettsen der verdien normalt er lavere av anskaffelseskostnad og virkelig verdi. Finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi.
- Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost.
- Langsiktig og korttidsgjeld er balansert til nominel beløp på etableringsdatoen.
- Kundefordringer er oppført til pålydende. Andre fordringer er også oppført til pålydende.
- Fordringer og gjeld i utenlandsk valuta er bokført med kurs pr 31.12.
- Pensjonsordninger finansiert via allokerte ordninger er ikke balansert. Pensjonsrenter anses i disse tilfeller som pensjonskostnad og klassifiseres sammen med lønnskostnader. Pensjonsforpliktelse finansiert over driftet er beregnet og balansert under avsetning for forpliktelser
- Fellesskabet administrerer en pensjonsordning på vegne av alle norske lutherske ansatte. Overraskelsen av ordningen blir fra og med regnskapsåret 2017 balansert ved årskuttet for å komme menighetene til gode senere år.

Note	2	Driftsmidler	
		Målt ut i Inventar	Sum
Anskaffelseskost 01.01		517 380	517 380
Årets tilgang		0	0
Årets avgang		0	0
Anskaffelseskost 31.12		517 380	517 380
Oppkrevet for 01.01, 1999		0	0
Akkumulerte avskrivninger 31.12		106 230	106 230
Åk. avskr. på oppskrivninger 31.12		0	0
Akkumulerte nedskrivninger 31.12		0	0
Rev. Nedskrivninger pr 31.12		0	0
Balansert verdi pr 31.12		412 150	412 150
Årets avskrivninger		106 230	106 230
Årets avskr. på oppskrivning		0	0
Årets nedskrivninger		0	0
Årets reverserte nedskrivninger		0	0
Årets avsetning i %		20%	
Økonomisk levetid		5	
Avskrivningsplan		Lineær	

Note	3	Vesentlige levetider	
Navn		Årlig leie	Leiekontraktens utløp
Pilestrødet 89, Oslo Vestre Frikirke		495 000	31.06.2028

Note	4	Aktjer	
Firma		Anskaffelseskost	Balansert verdi
Aktjer i KHIF Trygghet AS		667 216	667 216
Aktjer i NLA		4 000	4 000

SAK 3 VEDLEGG 5

Note	5	Markedsbaserte aksjer og obligasjoner	
		2019	2018
	Inngående balanse	35 798 781	35 281 207
	Avkastning	941 838	805 577
	Salg av andeler	-	-
	Realisert gevinst/tap	-	-
	Urealisert gevinst/tap	35 047	(400 003)
	Markedsverdi pr 31.12.	38 773 459	35 796 781

Note	6	Fordringer og gjeld	
		2019	2018
	Lønguldg gjeldning		
	Visningsrentil Jordan	371 058	361 888

Rente og avdragstilt lån, Fordringer med forfall senere enn ett år.

Note	7	Pantstillelser og garanti mv.	
		2019	
	Gjeld som er sikret ved pant og lignende		
	Garanti for lån Krikkensand Feriebeholdning		5 000 000
	Sum		5 000 000

Garantiorpliktighetene er ikke regnskapsført. Lånegarantien gjelder til mars 2025 iht nedbetalingsplan, men reduseres til 2,5 millioner per 1. januar 2022 iht nedbetalingsplan.

Note	8	Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelse mv	
		2019	2018
	Lønnskostnader består av følgende poster		
	Lønninger	12 175 640	11 189 338
	Arbeidsgiveravgift	1 435 739	1 255 285
	Pensjonskostnader	581 853	530 855
	Andre personalkostnader	335 780	351 055
	Sum lønnskostnader	14 529 012	13 336 533
	Gjennomsnittlig antall årsverk	22	22

	Ordfører	Styreleder og nestleder
Lønn	708 071	933 082
Pensjonsavgift	25 607	34 240
Annenn godtgjørelse	10 963	18 691

Ordfører har ikke vært på lån eller still sikkerhet til fordel for ledende personer eller styret.

	2018
Revisjon	177 574
Holdgjøring revisjon	-
Sum	177 574

Note	9	Bundne midler
	Bundne midler pr 31.12.	521 908
	Skyldig skattebetalt pr 31.12 utgjorde	612 881

Differanse skyldes komposisjon skattebetalt. Justeres på skattebetalt-konto 2020. Henviser for øvrig til informasjon i note 7 om lånegaranti, samt note 11 om fond.

SAK 3 VEDLEGG 5

Note	10	Driftsinntekter	
		2019	2018
		2019	2018
Salgsinntekter *		863 407	976 318
Løpsinntekter		344 587	472 338
Tilskudd **		28 227 898	26 729 013
Gaver ***		11 493 484	11 493 514
Andre driftsinntekter		3 102 389	3 497 727
Sum driftsinntekter		43 061 776	43 168 910

* Salgsinntekter		
	2019	2018
Annonse- og budsjører	-	17 430
Abonnement Budsjører	870 419	731 013
Andre salgsinntekter	192 989	227 875
Sum salgsinntekter	863 407	976 318

** Tilskudd		
	2019	2018
Tilskudd fra menighetene	12 409 822	12 328 102
Statstilskudd	11 467 241	10 378 902
Fra forordningsutvalget	-	-
Tilskudd fra Morao	4 151 035	3 641 580
Andre tilskudd	170 000	180 419
Sum tilskudd	28 227 898	26 729 013

*** Gaver		
	2019	2018
Menighetsgaver	9 060 869	9 051 798
Faste givere	10 360	1 195 396
Aktsjører, kollektor og andre gaver	2 338 213	1 201 173
Testamente/forfattede gaver / spesielle gaver	44 222	46 147
Sum gavesinntekter	11 493 484	11 493 514

Note	11	Egenkapital						
		Annren EK	Fond presbyterene	Misjonstondet del 1	Misjonstondet rest. gaver	Fond salg Kongsveien 82	Utdelingfond	Sum EK
Inngående balanse pr 01.01		21 045 782	-	1 210 606	2 300 000	15 807 865	23 971 588	84 435 841
Egenkapital p 01.01.		21 045 782	-	1 210 606	2 300 000	15 807 865	23 971 588	84 435 841
Tilført EK Presb. 01.11.			421 077					421 077
Betalt og overført til fond			(173 182)	612 874			(601 308)	(181 797)
Overført annen EK		2 598 527						2 598 527
Overført Misjonstondet								-
Egenkapital pr 31.12.		23 644 309	247 915	1 823 380	2 300 000	15 807 865	23 370 279	87 293 449

Utdelingfondet disponeres av Forordningsutvalget. Regnskap for presbyterene er tatt inn i Fellesarbeidets regnskap pr 01.11.18 UB svært og fond presbyterene er sum likvide midler 01.11.19 og disponert resultat på avdelingen 15.

SAK 3 VEDLEGG 5

Note	12	Pensjon & forsikring	
		2019	2018
Forsikret ordning			
Innbetalt pensjonsforsikring		4 064 949	3 428 124
Refusjon fra menigheter/FriBU		(3 986 229)	(3 122 144)
Balanseført overskudd på innbetalinger		483 233	224 876
Netto kostnadsført		661 953	530 856

Virksomheten er påklig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Virksomhetens pensjonsordninger tilfredstiller kriteriene i denne lov. Virksomheten har forsikret seg gjennom en livskuldebaseret forsikringsavtale hos DNB samt en lukket ytelsesbasert ordning hvorav 17 aktive. Fellesarbeidet administrerer en pensjonsordning på vegne av alle norske frikirkers ansatte. Et eventuelt overskudd eller underskudd av ordningen balanseføres for å hindre komme menighetene til gode eller belastes menighetene senere år.

Pensjon over driften	2019	2018
Pensjoner utbetalt	183 248	186 420
Endring i pensjonsforpliktelser	(130 840)	72 837
Netto kostnadsført	52 408	259 257
balanseført pensjonsforpliktelser 31.12	1 179 261	1 310 101

Med virkning fra 01.01.14 overtok Den Evangelisk-Lutherske Frikirke pensjonsforpliktelser fra Pensjonskassa, som ble avsluttet pr 31.12.13. Forpliktelser pr 31.12.14, kr 1 484 697,- ble tatt direkte mot egenkapital. Ordningen omfatter 17 pensjonister. Pensjon dekkes over driften.

Årsoppgjør med noter DELF Frikirkens Fellesarbeid til signering
 Årsoppgjør med noter DELF Frikirkens Fellesarbeid til signering
 Årsoppgjør med noter DELF Frikirkens Fellesarbeid til signering
 Årsoppgjør med noter DELF Frikirkens Fellesarbeid til signering
 Årsoppgjør med noter DELF Frikirkens Fellesarbeid til signering
 Årsoppgjør med noter DELF Frikirkens Fellesarbeid til signering
 Årsoppgjør med noter DELF Frikirkens Fellesarbeid til signering

Signers:

<i>Name</i>	<i>Method</i>	<i>Date</i>
Skullerød, Jarle	BANKID	2020-03-28 22:54
Topfand, Anne Mari Schiager	BANKID	2020-03-29 13:04
Løngen, Geir	BANKID_MOBILE	2020-03-31 10:07
Engamo, Sigurd Åge	BANKID_MOBILE	2020-03-27 21:26
MOSEID, TONE	BANKID_MOBILE	2020-03-30 11:41
Nordkil, Geir	BANKID_MOBILE	2020-03-28 10:17
Samnøen, Øystein	BANKID	2020-03-31 08:22
BREVIK, MARIT ECKLO	BANKID_MOBILE	2020-03-28 10:43

This document package contains:

- Front page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated.

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

[View Signed Document](#) | [Download Document](#) | [Print Document](#) | [Close](#)

SAK 3 VEDLEGG 5

Årsoppgjør med noter DELF Frikirkens Fellesarbeid til signering

Name
Skullerud, Jarle

Date
2020-03-28

Identification

 Skullerud, Jarle

Name
Topland, Anne Mari Schiager

Date
2020-03-29

Identification

 **Topland, Anne Mari
Schiager**

Name
Langen, Geir

Date
2020-03-31

Identification

 Langen, Geir

Name
Engamo, Sigurd Age

Date
2020-03-27

Identification

 Engamo, Sigurd Age

Name
MOSEID, TONE

Date
2020-03-30

Identification

 MOSEID, TONE

Name
Nordkil, Geir

Date
2020-03-28

Identification

 Nordkil, Geir

Name
Samnøen, Øystein

Date
2020-03-31

Identification

 Samnøen, Øystein

Name
BREVIK, MARIT ECKLO

Date
2020-03-28

Identification

 BREVIK, MARIT ECKLO

This document contains electronic signatures using EU-compliant PAdES - PDF

VIKSOMHETENS ÅR

Den Evangelisk Lutherske Frikirke (DEL F) er et trossamfunn bestående av ordnede menigheter bygget på Guds ord og den evangelisk-lutherske kirkes bekjennelsesgrunn. DEL F er et registrert trossamfunn i Norge. Synoden er kirkens høyeste myndighet og fattet endelige vedtak i alle saker vedrørende kirken. Synoden velger styret og råd for kirkens fellesoppgaver. De lokale menighetene velger selv styrene sine og er egne juridiske enheter.

DEL F's fellesarbeid er lagt til Frikirkens hovedkontor. Hovedkontoret er kirkesamfunnets administrasjon og legger til rette for det synode arbeid. Staben på Frikirkens hovedkontor er inndelt i fire team: Misjon, menighetsutvikling, barn/unge/unge voksne og administrasjon/kommunikasjon/service. Arbeidet ledes av daglig leder.

Antall årsverk i 2019: 22,17 (2018: 22)

Virksomheten har adresse Pilestredet 69, 0350 Oslo.

SENTRALE INNTEKTSKILDER

DEL F's to største inntektskilder er gaver/tilskudd fra menigheter/medlemmer og statstilskudd. Bidragene fra menighetene er avhengig av utviklingen i medlemskap og menighetenes inntekter. Statstilskuddet administreres av hovedkontoret. Styret fordeler midlene mellom ulike virksomheter og menigheter til styrking og utvikling av arbeidet.

FOR TSATT DRIFT

Styret bekrefter et forutsetning om fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelse av regnskapet. Etter styrets oppfatning, gir årregnskapet et riktig uttrykk for

virksomhetens utvikling og stilling, samt virksomhetens resultat for 2019. Det har ikke inntrådt forhold etter regnskapsårets utgang som er av betydning ved bedømmelse av selskapets stilling.

ARBEIDSMILJØ

Styret vurderer arbeidsmiljøet på hovedkontoret å være godt. Det har ikke forekommet eller blitt rapportert om alvorlige arbeidsuhell eller ulykker i løpet av året, og det er heller ikke registrert varlingsaker.

SYKEFRÅVER

Sykefravær i 2019: 3,2 % (2018: 2,2 %)

LIKESTILLING

DEL F har som mål å være en arbeidsplass der det råder full likestilling mellom kvinner og menn. Virksomheten tar sikte på at det ikke forekommer forskjellsbehandling grunnet kjønn i saker som for eksempel lønn, avansement og rekruttering. Av de 28 fast ansatte på hovedkontoret, var 43 % kvinner og 57 % menn ved utgangen av 2019. Lederteamet består av tre kvinner og to menn. Lønn og arbeidstidsordninger i virksomheten følger av de ulike stillingskategoriene og er uavhengig av kjønn.

YTRE MILJØ

Virksomheten medfører ikke forurensing eller utslipp som kan være til skade for det ytre miljøet.

FREM TIDIG UTVIKLING

Styret forventer en stabil utvikling i forhold til dagens situasjon.

Gårdermoen, 27. mars 2020

Jarle Skullerud
synodefórmann

Anne Mari Schiager Topland
nestformann

Geir Langen
styremedlem

Sigurd-Age Engano
styremedlem

Tone Moseid
styremedlem

Geir Nordkil
styremedlem

Øystein Samøen
styremedlem

Mari Ecklo Brevik
daglig leder

Årsberetning 2019 DELF Frikirkens Fellesarbeid til signering
 Årsberetning 2019 DELF Frikirkens Fellesarbeid til signering
 Årsberetning 2019 DELF Frikirkens Fellesarbeid til signering
 Årsberetning 2019 DELF Frikirkens Fellesarbeid til signering
 Årsberetning 2019 DELF Frikirkens Fellesarbeid til signering
 Årsberetning 2019 DELF Frikirkens Fellesarbeid til signering
 Årsberetning 2019 DELF Frikirkens Fellesarbeid til signering

Signers:

<i>Name</i>	<i>Method</i>	<i>Date</i>
Skullerud, Jarle	BANKID	2020-03-28 22:52
Topland, Anne Mari Schiager	BANKID	2020-03-29 13:03
Langen, Geir	BANKID_MOBILE	2020-03-31 10:08
Engamo, Sigurd Åge	BANKID_MOBILE	2020-03-27 21:23
MOSEID, TONE	BANKID_MOBILE	2020-03-30 11:43
Nordkil, Geir	BANKID_MOBILE	2020-03-27 15:51
Samnøen, Øystein	BANKID	2020-04-01 09:41
BREVIK, MARIT ECKLO	BANKID_MOBILE	2020-03-28 10:40

This document package contains:

- Front page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

THE SIGNED DOCUMENT FOLLOWS ON THE NEXT PAGE >

SAK 3 VEDLEGG 5

Årsberetning 2019 DELF Frikirkens Fellesarbeid til signering

Name
Skullerud, Jarle

Date
2020-03-28

Identification

 Skullerud, Jarle

Name
Topland, Anne Mari Schlager

Date
2020-03-29

Identification

 Topland, Anne Mari Schlager

Name
Langen, Geir

Date
2020-03-31

Identification

 Langen, Geir

Name
Engamo, Sigurd Åge

Date
2020-03-27

Identification

 Engamo, Sigurd Åge

Name
MOSEID, TONE

Date
2020-03-30

Identification

 MOSEID, TONE

Name
Nordkil, Geir

Date
2020-03-27

Identification

 Nordkil, Geir

Name
Samnøen, Øystein

Date
2020-04-01

Identification

 Samnøen, Øystein

Name
BREVIK, MARIT ECKLO

Date
2020-03-28

Identification

 BREVIK, MARIT ECKLO

This document contains electronic signatures using EU-compliant PAdES - PDF

Uavhengig revisors beretning

Til årsmøtet i Den Evangelisk Lutherske Frikirke

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Den Evangelisk Lutherske Frikirkes årsregnskap.

Årsregnskapet består av:

- Balanse per 31. desember 2019
- Resultatregnskap for 2019
- Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

Er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av organisasjonens finansielle stilling per 31. desember 2019, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av organisasjonen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Ledelsen er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av Årsberetning 2019 for Den Evangelisk Lutherske Frikirke - Frikirkens Fellesarbeid.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke annen informasjon, og vi attesterer ikke den andre informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at annen informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig

for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til organisasjonens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av organisasjonens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

BDO AS

Leif Åge Aabø
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo" - styrker digital signatur.
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datagr og innholdet i dette dokument."

Lutf Aage Aabe

Partner

På vegne av: BDO AS

Serialnummer: 9578 5993 4 2459280

IP: 168.95.200.100

2020-04-12 10:17:45Z

Dokumentet er signert digitalt med Penneo.com. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verd av den opprinnelige dokument. Dokumentet er list og tids-stempelt med et seri-fiksel fra en betrodde tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering. [Hvis du har spørsmål](#)

Auobe Bædet, skal du kunne se at dokumentet er signert av Penneo-signature service [openneo@openneo.com](#). Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er listet inne i

- Legally signed by Janis Skulveud 17.03.2021
- Legally signed by Tone Moseid 17.03.2021
- Legally signed by Sigurd Age Engamo 17.03.2021
- Legally signed by Merit Esklo Brevik 17.03.2021
- Legally signed by Øystein Samnæs 17.03.2021
- Legally signed by Anne Mari Schjager Tjørdal 17.03.2021
- Legally signed by Geir Nordkil 19.03.2021
- Legally signed by Geir Langen 22.03.2021

Årsregnskap 2020

Den Evangelisk Lutherske Frikirke

Fellesarbeidet

RESULTAT

DØLF Frikirkens Fellesarbeid

	Note	2020	2019
Driftsinntekter og driftskostnader			
Sølgsinntekter		2 093	863 407
Leieinntekt		432 885	344 587
Gaver		11 083 390	11 453 484
Tilskudd		28 135 974	28 227 898
Annen driftsinntekt		1 306 321	3 102 399
SUM DRIFTSINTEKTER	10	40 970 663	43 891 775
Varekostnader			
Varekostnader		40 339	484 622
Lønnskostnader	8,12	16 254 199	14 529 092
Av- og nedskrivning	2	105 230	105 230
Annen driftskostnad	3,8	7 173 869	9 316 521
Tilskudd gitt	11	8 148 941	10 048 599
Evangelisering og misjon		7 534 285	8 464 986
SUM DRIFTSKOSTNADER		39 256 863	42 849 050
DRIFTSRESULTAT		1 713 800	1 042 725
Finansinntekter og kostnader			
Annen renteinntekt		1 204 133	1 235 542
Andre finansinntekter		261 394	132 220
Verdiendring fin.Instr. vurdert til v.v.		1 304 534	35 042
Annen rentekostnad		-22 533	-8 798
RESULTAT AV FINANSPOSTER	5	2 747 527	1 394 006
ÅRSRESULTAT		4 461 328	2 436 730
Overføringer og disponeringer			
Disponering fra fond		-21 050	-774 471
Disponering til fond		2 290 527	612 674
Disponering annen egenkapital		2 191 850	2 598 527
Sum disponert	11	4 461 328	2 436 730

Balanse

DEL F Frikirkens Fellesarbeid

EIENDELER	Note	2020	2019
<u>Anleggsmidler</u>			
Driftstønad, inventar, verktøy og lignende	2	306 920	412 150
Sum varige driftsmidler		306 920	412 150
Finansielle anleggsmidler			
Langsiktig fordring	6	5 362 386	3 71 958
Aksjer	4	6 71 215	6 71 215
Sum finansielle anleggsmidler		6 033 601	1 043 173
Sum anleggsmidler		6 340 521	1 455 323
<u>Omløpsmidler</u>			
Fordringer			
Kundefordringer menigheter og medlem		749 345	1 103 589
Andre fordringer		1 427 020	1 554 048
Sum fordringer		2 176 365	2 657 637
Investeringer			
Aksjer og verdipapirer		39 149 196	36 773 459
Sum investeringer	5	39 149 196	36 773 459
Bankinnskudd og kontanter			
Sum bankinnskudd og kontanter	7,9	43 467 024	47 602 366
Sum omløpsmidler		84 792 585	87 033 461
<u>SUM EIENDELER</u>		<u>91 133 107</u>	<u>88 488 784</u>

Balanse

DEL F Frkirkens Fellesarbeid

Egenkapital og Gjeld

<u>Egenkapital</u>	Note	2020	2019
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		25 836 159	23 844 309
Fond		46 457 890	43 849 139
Sum opptjent egenkapital	11	72 294 049	67 293 448
Sum egenkapital		72 294 049	67 293 448
<u>Gjeld</u>			
Langsiktig gjeld			
Avsetning for forpliktelser	12	1 031 608	1 179 261
Sum Langsiktig gjeld		1 031 608	1 179 261
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		1 016 139	4 251 096
Skyldig offentlige avgifter	9	904 533	1 000 093
Annen kortsiktig gjeld	11,12	15 886 778	14 784 886
Sum Kortsiktig gjeld		17 807 450	20 016 075
Sum gjeld		18 839 058	21 195 336
<u>SUM EGENKAPITAL OG GJELD</u>		<u>91 133 107</u>	<u>88 488 784</u>

Osto. 12.03.2021

Styret for DEL F Frkirkens Fellesarbeid

Jørle Skullenud
Synodeførermann

Anne Mari Schiager Topland
Nestførermann

Geir Langen
Styremedlem

Sigurd-Age Engamo
Styremedlem

Tone Moseid
Styremedlem

Geir Nordkål
Styremedlem

Øystein Samnøen
Styremedlem

Marit Ecklo Brevik
Daglig leder

SAK 3 VEDLEGG 6

DELF Frikirkens Fellesarbeid

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET FOR 2020

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og norsk regnskapsstandard. Følgende regnskapsprinsipper er anvendt:

- Salgsinntekter resultatføres når opplynningspunkt, når varer er levert eller tjenesten utført
- Driftskostnader bokføres når de påløper
- Eiendeler bestemt til salg eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Gjeld som blir tilbakebetalt innen ett år klassifiseres som kortiktig gjeld
- Omløpsmidler vurderes normalt til laveste av anskaffelseskostnad og virkelig verdi. Finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi
- Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost
- Långiktig og kortiktig gjeld er balanseført til nominell beløp på utløpsdato.
- Kundefordringer er oppført til pålydende. Andre fordringer er også oppført til pålydende.
- Fordringer og gjeld i utenlandsk valuta er bokført med kurs pr 31.12.
- Felleskassen administrerer en pensjonsordning på vegne av alle norske frikirkens ansatte. Fakturama går til Felleskassen som så kostnadsfører sin egen andel, og så viderefakturerer de enkelte menighetene sin andel. Beløp som eventuelt er viderefakturerert for mye eller for lite ved årsskiftet ligger igjen i balansen som gjeld eller fordring og henseyntas i fordelingen til neste år
- Hovedkontoret har en pensjonsordning via felleskassen og en gammel ordning for pensjonister. Sistnevnte er finansiert over driften og er beregnet og balanseført under avsetning for forpliktelser

Note	2	Driftsmidler		
			Måske / Inver.år	Sum
		Anskaffelseskost 01.01	517 380	517 380
		Anskaffelseskost 31.12	517 380	517 380
		Akkumulerte avskrivninger 31.12	210 460	210 460
		Balanseført verdi pr 31.12	306 920	306 920
		Årets avskrivninger	105 230	105 230
		Årets avskrivning i %	20%	
		Økonomisk levetid	5	
		Avskrivningsplan	Lineær	

Note	3	Vesentlige leieavtaler		
			Årlig leie	Leiekontraktens utløp
		Plastredet 69 Oslo Veste Frikirke	508 000	31.05.2025

Note	4	Aksjer		
			Anskaffelseskost	Balanseført verdi
		Firma		
		Aksjer i KN F Trygghol AS	687 215	687 215
		Aksjer i NLA	4 000	4 000

Note	5	Merkedsbaserte aksjer og verdipapirer		
			2020	2019
		Inngående balanse	36 773 459	35 796 781
		Renter	1 071 204	941 536
		Urealisert gevinsttap	1 304 534	35 042
		Merkedavertdi pr 31.12.	39 149 196	36 773 459

Note	6	Fordringer og gjeld		
			2020	2019
		Långiktig fordring		
		Vesumgarant Jordan	362 386	371 958
		Lån til Stavem Folkehøgskole	5 000 000	

Rente og avdragsfri lån for Vesumgaranten. Lånet til SFM er rente og avdragsfri frem til april 2025. Fordringer med forfall senere enn ett år.

SAK 3 VEDLEGG 6

Note	7	Panttiløst og garanti mv.
		Gjeld som er sikret ved pant og lignende
		Garanti for lån Kristiansand Fensøntor
		Sum
		2020
		5 000 000
		5 000 000

Garantiforpliktelserne er ikke rognstøpsført. Lånegarantien gjelder til mars 2025 iht nedbetalingsplan, men reduseres til 2,5 millioner kuna 2022 iht nedbetalingsplan.

Note	8	Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelse mv
		Lønnskostnader består av følgende poster
		2020
		2019
		Lønninger
		Arbeidsgevinstavgift
		Pensjonskostnader
		Andre personalkostnader
		Sum lønnskostnader
		Gjennomsnittlig antall årsverk
		2020
		2019
		13 508 100
		1 553 141
		773 163
		419 794
		16 254 198
		24,5
		12 175 840
		1 435 738
		581 863
		335 700
		14 528 092
		22

Fra 2020 inkluderer gjennomsnittlig antall årsverk hofteoppløst av fast ansatte regionale tilsynsmenn.

	Daglig leder	Styreleder og nestleder
Lønn	713 865	555 401
Pensjonsavgifter	31 036	39 792
Annen godtgjørelse	10 190	35 464

Det har ikke vært gitt lån eller stilli sikkerhet til fordel for ledende personer eller styret.

	2020
Revisjon	201 791
Sum	201 791

Note	9	Bundne midler
		Bundne midler pr 31.12.
		Skyldig skattebetalt pr 31.12 utgjorde
		528 136
		463 716

Deponerte skyldes korrigering skattebetalt Justeres på skattebetalt-konto 2021. Henviser for øving til informasjon i note 7 om lånegaranti, samt note 11 om fond

SAK 3 VEDLEGG 6

Note	10	Driftsinntekter	
		2020	2019
Sølgssinntekter *		2 093	853 407
Løpsinntekter		432 885	344 587
Tilskudd **		29 135 974	28 227 898
Gaver ***		11 003 390	11 453 484
Andre driftsinntekter		1 306 321	3 182 399
Sum driftsinntekter		40 970 663	43 991 775

* Sølgssinntekter		
	2020	2019
Abonnement Budbæreren	490	670 419
Andre sølgssinntekter	1 603	192 988
Sum sølgssinntekter	2 093	863 407

** Tilskudd		
	2020	2019
Tilskudd fra menighetene	11 146 240	12 408 627
Tilskudd Presbyterene	2 786 563	
Statsstilskudd	11 314 425	11 467 241
Fra fordelingsutvalget	125 000	-
Tilskudd fra Norad	3 292 897	4 181 036
Korreksjon Norad-tilskudd	(869 683)	
Andre tilskudd	140 735	170 000
Sum tilskudd	29 135 974	28 227 898

*** Gaver		
	2020	2019
Menighetsgaver	8 721 552	9 060 669
Faste givers	-	10 360
Aksjoner, kollekter og andre gaver	2 361 093	2 336 213
Testamentariske gaver / sponselle gaver	10 745	44 222
Sum gavinntekter	11 093 390	11 453 484

Note	11	Egenkapital						
		Annent EK	EK prestbyrdene	EK Misjon, drift avd 1	Misjonsfondet - test. gaver	Fond tilg Kongeviken 82	Utviklingsfond	Sum EK
Inngående balanse pr 01.01		23 644 300	247 915	1 823 280	2 300 000	15 907 685	23 370 278	67 293 448
Egenkapital p 01.01.		23 644 300	247 915	1 823 280	2 300 000	15 907 685	23 370 278	67 293 448
Andre bevilgninger							539 274	539 274
Bevilget til overført til fond							1 824 096	1 824 096
Disponering årets resultat		2 181 850	(21 050)	466 432				2 627 232
Egenkapital pr 31.12.		25 826 150	226 865	2 289 712	2 300 000	15 907 685	25 733 649	72 294 049

Utviklingsfondet disponeres av Forordningsutvalget. Kommunale tilskudd fra tidligere år som ikke lar seg fordele er ført direkte mot utviklingsfondet, jf vedlegg i Synodalstyret

SAK 3 VEDLEGG 6

Notis	12	Pensjon	
Forsikret ordning			
		2020	
		2019	
Innbetalt pensjonsordning		4 020 631	4 084 949
Retusjon fra menigheten/FriBU		(3 464 571)	(3 986 229)
Resultat som balanseføres		186 684	483 233
Netto kostnadsført		742 743	581 953

Virksomheten er pålagt til å ha tjenstepensjonsordning eller lov om obligatorisk tjenstepensjon. Virksomhetens pensjonsordning er utredningskravene i denne lov. Virksomheten har forsikret seg gjennom en innskuddsbasert forsikringsavtale hos QNB samt en lukket ytelsesbasert ordning hvorav 17 aktive Fellesarbeider administrerer en pensjonsordning på vegne av alle norske kirkelesere ansatte. Ordningen balanseføres, slik at resultatet av ordningen dekkes av eller tilgodettes menighetene, ved justering av neste års sats.

Pensjon over driften	2020	2019
Pensjon utbetalt	178 073	183 249
Endring i pensjonsforpliktelser	1147 6531	(130 640)
Netto kostnadsført	30 420	52 439
balansert pensjonsforpliktelse 31.12	1 031 608	1 179 261

Med virkning fra 31.01.14 overtok Den Evangelisk Lutherske Frøenke pensjonsforpliktelser fra Pensjonskassa, som ble avvirket pr 31.12.13. Forpliktelser pr 31.12.14, kr 1 464 697,- ble ført direkte mot egenkapital. Ordningen omfatter 17 pensjonister. Pensjon dekkes over driften.

 Legally signed by
Tone Moseid
17.03.2021

 Legally signed by
Sigurd Åge Engemo
17.03.2021

 Legally signed by
Marit Ecklo Brevik
17.03.2021

 Legally signed by
Anne Mari Schiager Topland
17.03.2021

 Legally signed by
Jarl Skullerud
18.03.2021

 Legally signed by
Gystein Samnæs
19.03.2021

 Legally signed by
Geir Lørdal
19.03.2021

 Legally signed by
Geir Lørdal
22.03.2021

Årsberetning 2020

Den Evangelisk Lutherske Frikirke Fellesarbeidet

VIRKSOMHETENS ART

Den Evangelisk Lutherske Frikirke (DELF) er et trossamfunn bestående av ordnede menigheter bygget på Guds ord og den evangelisk-lutherske kirkes bekjennelsesgrunn. DELF er et registrert trossamfunn i Norge. Synoden er kirkenes høyeste myndighet og fattet endelige vedtak i alle saker vedrørende kirken. Synoden velger styret og råd for kirkenes fellesoppgaver. De lokale menighetene velger selv styrene sine og er egne juridiske enheter.

DELFs fellesarbeid er lagt til Frikirkens hovedkontor. Hovedkontoret er kirkesamfunnets administrasjon og legger til rette for det synodale arbeidet. Staben på Frikirkens hovedkontor er inndelt i tre team: Misjon, menighetsutvikling og administrasjon/kommunikasjonsservice. Barne- og ungdoms- og voksne tverrtils primært av Frikirkens barn og unge (FriBU). Arbeidet på hovedkontoret ledes av daglig leder.

Antall årsverk i 2020: 21,55 (2019: 22,17)

Virksomheten har adresse Pilestrødet 69, 0350 Oslo

SENTRALE INNETEKTSKILDER

DELFs to største inntektskilder er gaver/tilskudd fra menigheter/medlemmer og statsilskudd. Bidragene fra menighetene er avhengig av utviklingen i medlemskap og menighetenes inntekter. Statsilskuddet administreres av hovedkontoret. Styret fordeler midlene mellom ulike virkeområder og menigheter til styrking og utvikling av arbeidet.

FORTSATT DRIFT

Styret bekrefter at forutsetning om fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelse av regnskaper. Etter styrets

oppfatning gir årsregnskapet et riktig uttrykk for virksomhetens utvikling og stilling, samt virksomhetens resultat for 2020. Det har ikke inntrådt forhold etter regnskapsårets utgang som er av betydning ved bedømmelse av selskapets stilling.

ARBEIDSMILJØ

Styret vurderer arbeidsmiljøet på Frikirkens hovedkontor å være godt. Det har ikke forekommet eller blitt rapportert om alvorlige arbeidsuhell eller ulykker i løpet av året. Det er registrert én varslings sak, som er håndtert iht. varslingsrutinene og anses avsluttet.

SYKEFRAVÆR

Sykefravær i 2020: 2,0 % (2019: 3,2 %)

LIKESTILLING

DELF har som mål å være en arbeidsplass der det råder full likestilling. Virksomheten tar sikte på at det ikke forekommer forskjellsbehandling i saker som før eksempel: lønn, avansement og rekruttering. Av de 25 fast ansatte på hovedkontoret ved utgangen av 2020, var det 12 kvinner og 13 menn. Lederlaget består av tre kvinner og to menn. Lønn og arbeidstidsordninger i virksomheten følger av de ulike stillingskategoriene og er uavhengig av kjønn.

YTRE MILJØ

Virksomheten medfører ikke forurensning eller utslipp som kan være til skade for det ytre miljøet.

FRAMTIDIG UTVIKLING

Styret forventer en stabil utvikling i forhold til dagens situasjon.

Oslo, 12. mars 2021

Jarle Skullerud
synodeformann

Anne Mari Schjager Topland
nestformann

Geir Langen
styremedlem

Sigurd-Åge Engamo
styremedlem

Tone Moseid
styremedlem

Geir Nordkil
styremedlem

Øystein Samuelsen
styremedlem

Mari Eckle Brevik
daglig leder

Uavhengig revisors beretning

Til årsmøtet i Den Evangelisk Lutherske Frikirke

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Den Evangelisk Lutherske Frikirkens årsregnskap.

Årsregnskapet består av:

- Balanse per 31. desember 2020
- Resultatregnskap for 2020
- Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

Er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av organisasjonens finansielle stilling per 31. desember 2020, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av organisasjonen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Ledelsen er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av Årsberetning 2020 for Den Evangelisk Lutherske Frikirke - Frikirkens Fellesarbeid.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke annen informasjon, og vi attesterer ikke den andre informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at annen informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig

Signaturerne i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument tignert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De underskrevne parter i sin identitet er registreret, og er listet nedenfor.

Med min signatur bekræfter jeg alle datoer og indholdet i dette dokument

Leif Åge Aabø

Partner

På vegne af: BILKAS

Selskabsnummer: 9576 5993-4-2459260

IP: 188.95.100.100

2021-05-25 21:00:25Z

Dokumentet er signeret digitalt med Penneo.com. Alle digitale signaturdata i dokumentet er sikret og valideret under påseelse af tjekgede nøgle serverer af det uafhængige dokumentet. Dokumentet er listet og tidsstempelt med en server-til- fra en betroet tjekserver. All kryptografisk bevis er integreret i denne PDF, for fremtidig

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er signeret af Penneo signature service penneo.com. Dette garanterer at er hukket i dokumentet ikke har været ændret.

VEDLEGG 7 TIL SAK 3/2021

SYNODESTYREVEDTAK OM ÅRSOPPGJØR 2017–2020

UTDRAG FRA STYREPROTOKOLLER:

SAK 34/2017–2020 - ÅRSREGNSKAP 2017

Vedtak:

Årsregnskapet for 2017 godkjennes med et overskudd på kr 4.913.488,-. Det er gjort følgende overføringer/disponeringer:

- Overført kr 1.435.331,- fra utviklingsfondet
- Avsatt i fond en testamentarisk gave på 2,3 millioner kroner (jfr. sak 278/2014–2017)
- Kr 4.048.819,- er lag til egenkapitalen

Ved utgangen av 2017 utgjorde egenkapitalen kr 62.220.087,-.

SAK 112/2017–2021 - ÅRSREGNSKAP 2018

Vedtak:

Årsregnskapet for 2018 godkjennes med et overskudd på kr 2.215.554,-. Det er gjort følgende overføringer/disponeringer:

- Overført kr 983.322,- fra utviklingsfondet
- Overført kr 1.210.606,- (overskuddet på avd. 1/misjon) til misjonsfondet
- Kr 1.988.270,- er lagt til egenkapitalen

Ved utgangen av 2018 utgjorde egenkapitalen kr 64.435.641,-.

SAK 199/2017–2021 - ÅRSOPPGJØR 2019

Vedtak:

Årsregnskapet for 2019 godkjennes med et overskudd på kr 2.436.730,-. Det er gjort følgende overføringer/disponeringer:

- Overført kr 774.471,- fra utviklingsfondet
- Overført kr 612.674,- (overskuddet på avd. 1/misjon) til misjonsfondet
- Kr 2.598.527,- er lagt til egenkapitalen

Ved utgangen av 2019 utgjorde egenkapitalen kr 67.293.448,-.

Kommunalt tilskudd som ikke lar seg fordele til menigheter, overføres utviklingsfondet.

7 % av misjonsgavene overføres avdeling 2 (drift) for å dekke misjonens andel av kostnader knyttet til lokaler og annet vedr. drift.

SAK 309/2017–2021 - ÅRSOPPGJØR 2020

Vedtak:

Årsregnskapet for 2020 godkjennes med et overskudd på kr 4.461.328,-. Det er gjort følgende overføringer/disponeringer:

- Overført kr 466.432,- til egenkapital misjon (avd. 1)
- Overført kr 1.824.096,- til utviklingsfondet (avd. 4)
- Overført kr 21.050,- fra egenkapital presbyteriene (avd. 15)
- Kr 2.191.850,- er lagt til egenkapitalen

Kommunalt tilskudd som ikke lar seg fordele til menigheter, overføres utviklingsfondet. I 2020 utgjør dette kr 539.274,-.

Ved utgangen av 2020 utgjorde egenkapitalen totalt kr 72.294.049,-.

Synodestyret kommer tilbake til bruken av egenkapital opparbeidet i 2020 (pkt. 1d) på neste styremøte.

ØKONOMIPLANER 2021–2024

INNETEKTER OG KOSTNADER I 2020.....	2
BUDSJETT FOR 2021.....	2
DEN ØKONOMISKE SITUASJONEN PER I DAG.....	3
MEDLEMSTALL SOM KRITISK SUKSESSFaktor	4
Menighetstilskudd og misjonsgave.....	4
Tilskudd fra det offentlige	4
Hva hvis	4
VEDLEGG.....	4

SAK 4

Saksfremlegget om økonomiplaner må leses med «Regnskap 2017-2020» (sak 3/2021) og «Statistikk 2015-2020» (sak 2/2021) som referanse. Som det fremkommer i regnskapsrapporteringen, er den økonomiske situasjonen for Frikirkens fellesarbeid god. Samtidig er medlemstall en vesentlig faktor for økonomien, og her peker pilene nedover.

I saksfremlegget løftes det frem noen styringsprinsipper og utviklingstrekk som vi ber synoden merke seg og gjerne kommentere. Synodemøtet skal ikke behandle eller vedta budsjett. Synodestyret er ansvarlig for økonomistyringen og rapporterer på dette til synoden. Det er likevel viktig at synodemøtet drøfter overordnede problemstillinger knyttet til økonomi.

INNETEKTER OG KOSTNADER I 2020

Inntektene til Frikirkens fellesarbeid kommer i hovedsak fra fem kilder:

INNETEKTSKILDE	INNHold	ANDEL I 2020
TILSKUDD FRA MENIGHETENE	MENIGHETSTILSKUDD, MISJONGAVE OG TILSKUDD TIL PRESBYTERIENE*	55,3 %
OFFENTLIGE TILSKUDD	STATSTILSKUDD OG NORAD-MIDLER	34,4 %
GAVER	AKSJONER, KOLLEKTER OG ANDRE GAVER	5,8 %
DRIFTSRELATERTE INNETEKTER	MOMS-KOMPENSASJON M.M.	4,4 %
SALGSINNETEKTER	DELTAKERAVGIFTER ARRANGEMENTER M.M.	0,1 %

*Tilskudd til presbyteriene utgjorde 2,8 millioner kroner i 2020. Disse pengene går inn i en egen avdeling i regnskapet og holdes adskilt fra fellesarbeidets økonomi.

Fellesarbeidets inntekter utgjorde i fjor 38,2 millioner kroner (tilskudd til presbyteriene/2,8 millioner ikke medregnet). Menighetene betalte inn til fellesarbeidet 11,1 millioner i menighets-tilskudd og 8,7 millioner i misjonsgave. De offentlige tilskuddene bestod av 11,3 millioner kroner i statstilskudd og 2,6 millioner i Norad-midler til bistandsprosjekter i Midtøsten.

Kostnadene vedr. fellesarbeidet var i 2020 på 36,5 millioner kroner (kostnader vedr. presbyteriene/2,8 millioner ikke medregnet). 14,0 millioner var lønnskostnader og 22,5 millioner var driftskostnader. Både lønns- og driftskostnadene inkluderer avd. 17/synodalt.

BUDSJETT FOR 2021

Vedlagt følger budsjett for 2021 (vedlegg 1). Oppsettet viser også resultatregnskaper for 2017-2020. (Vedlegget er det samme som vedlegg 1 i sak 3/2021.) Budsjettet ble vedtatt av synodestyret i desember i fjor.

De senere årene har det vært budsjettert med et lite overskudd (egentlig null-budsjetter), mens resultatet har vært betydelige overskudd. Resultatet inkluderer alle de 12 avdelingene i regnskapet samt finansposter, noe som gjør det vanskelig å budsjettere nøyaktig. Det viktige har vært å sikre at fellesarbeidets drift går i balanse og at vi har et budsjett som bidrar til god økonomistyring.

SAK 4

Følgende prinsipper ligger til grunn for regnskapsføringen:

1. Menighetstilskuddet og statstilskuddet fordeles mellom alle avdelingene, unntatt avd. 1/misjon og avd. 15/presbyteriene. Fordelingsnøkkelen vedtas av synodestyret. Den har i synodeperioden vært som følger:
 - Hovedkontoret (avd. 2, 3, 5 og 18) 48,1 %
 - Utviklingsfondet (avd. 4) 21,5 %
 - FriBU (avd. 19) 11,0 %
 - Synodalt (avd. 17) 10,6 %
 - Menighetene (avd. 6) 5 %
 - Stavern fhs (avd. 14) 2,8 %
 - Pensjonskassen (avd. 16) 1,0 %
2. Avd. 1/misjon finansieres gjennom misjonsgaven fra menighetene, gaver fra enkeltpersoner/lag, innsamlingsaksjoner og tilskudd fra NORAD (til bistandsprosjektene). Testamentariske gaver settes til side og brukes misjonsstrategisk ut fra særskilte vedtak i synodestyret.
3. Avd. 15/presbyteriene finansieres gjennom et eget tilskudd fra menighetene.
4. Avdelingene 1/misjon, 4/utviklingsfondet og 15/presbyteriene føres mot egne egenkapitalkontoer/fond. Det betyr at overskudd/ underskudd på disse avdelingene ikke påvirker resultatet til de andre avdelingene i regnskapet.
5. Tilskudd til Stavern folkehøyskole og FriBU føres inn i og ut av hhv. avd. 14 og avd. 19, slik at begge avdelingene går i null ved årsslutt.

DEN ØKONOMISKE SITUASJONEN PER I DAG

Frikirkens fellesarbeid har god økonomi. Hvis man ser bort fra midler som er øremerket misjon, utviklingsfondet og presbyteriene, har kirkesamfunnet en egenkapital på vel 51,5 millioner kroner. Dette inkluderer de 15-20 millionene som Synodemøtet 2014 vedtok skulle settes til side som fremtidig reserve. Synodestyret anbefales å drøfte forvaltningen av disse midlene i kommende synodeperiode.

Misjonsarbeidet har langt på vei egen økonomi og per i dag en god reserve på egenkapitalkontoen (nærmere 2,3 millioner per utgangen av 2020). Den testamentariske gaven gitt i 2017 (2,3 millioner) er øremerket nye utsendinger til Midtøsten, og to nye medarbeidere starter arbeidet sitt til høsten.

Fordelingsutvalget, som bevilger penger fra utviklingsfondet, kan ha et visst overbruk hvert år, siden det er et eget fond å tære på (vel 25,7 millioner per utgangen av 2020). Fondet inkluderer midler avsatt etter salget av Frikirkens Hus og tilføres en andel av menighetstilskuddet og statstilskuddet årlig. Størrelsen på utbetalinger per år vil variere, avhengig av hvor mange søknader som kommer inn, og hvilke søknader som innfris og med hvor store beløp. Utviklingsfondet skal brukes i tråd med Frikirkens mål og strategier.

Presbyteriene har en egen avdeling i regnskapet. Ny tilsynsmannsordning fra november 2019, medfører noe høyere kostnader enn tidligere ordning. Grunnet koronasituasjonen, blir både 2020 og 2021 unntaksår, slik at det foreløpig er for tidlig å si hvordan kostnadsnivået vil bli og dermed hvilken sats per medlem med stemmerett som skal gjelde framover. I retningslinjene for ny tilsynsmannsordning ble det for øvrig lagt opp til at presbyteriene i fellesskap skulle sørge for at man har en buffer på minst 100 000 kroner, slik at det er midler å ta av ved behov. Ved utgangen av 2020 var bufferen på 227 000 kroner, takket være egenkapital fra tre av presbyteriene, som ble overført ved overgangen til ny ordning. Satsen for menighetenes bidrag til presbyteriene, må ta høyde for både løpende kostnader og behovet for en buffer.

Synoden bør kunne forvente at den gode økonomistyringen fortsetter. I budsjetteringen tas det høyde for både uforutsette inntektsbortfall og ikke planlagte kostnader.

SAK 4

MEDLEMSTALL SOM KRITISK SUKSESSFaktor

Menighetene bidrar til fellesarbeidets økonomi gjennom menighetstilskudd og misjonsgave. Menighetstilskuddet er obligatorisk, mens misjonsgaven er forventet, men ikke et absolutt krav.

Menighetstilskudd og misjonsgave

Satsen for menighetstilskuddet var på 1 396 kroner per medlem med stemmerett i 2017–2019, og ble deretter redusert til 1 280 kroner (samme sats i 2020 og 2021), altså en reduksjon på 8,3 %. Satsen for misjonsgaven er økt med 6,1 % i perioden, fra 1 052 kroner i 2017 til 1 120 kroner i 2021. Det er ikke tatt høyde for konsumprisindeks på noen av satsene.

Både menighetstilskudd og misjonsgave regnes per i dag ut fra antallet medlemmer med stemmerett. Statistikken forteller oss at dette medlemstallet er synkende. I perioden 2015-2020 ble antallet stemmeberettigede medlemmer redusert med 368, i snitt 61 per år, til 8 522 medlemmer ved utgangen av 2020. Med dagens satser, tilsvarer 61 medlemmer 78 080 kroner i menighetstilskudd og 68 320 i misjonsgave. Dersom denne utviklingen fortsetter, vil det innebære betydelig inntektsreduksjon for fellesarbeidet, noe som vil måtte medføre stillingsreduksjoner og derav redusert aktivitet. Alternativet innenfor nåværende ordning, er å øke satsene per medlem for å ta igjen inntektstapet.

Tilskudd fra det offentlige

Både statstilskudd og kommunale tilskudd er basert på det totale antallet medlemmer i Frikirken. Dette medlemstallet har vært relativt stabilt i perioden 2015-2020, men over tid er det synkende, fra 21 743 medlemmer i 2000 til 21 338 medlemmer i 2020, en reduksjon på 405 medlemmer. Foreløpig tall for 2021 er 21 183, altså en ytterligere nedgang på 155 medlemmer.

Etter innføring av ny trossamfunnslov fra 1. januar 2021, skal statstilskudd og kommunale tilskudd utbetales samlet. Synodestyret har vedtatt en prosentfordeling av det samlede tilskuddet, med 45 % til fellesarbeidet og 55 % til menighetene. Dette tilsvarer fordelingen i gammel ordning. Summene er tidligere anslått til å bli 11,6 millioner kroner til fellesarbeidet og 14,2 millioner til menighetene i 2021, men medlemsreduksjon vil trolig bety lavere summer. De faktiske tallene vet vi først når pengene utbetales til sommeren.

Den nye ordningen vil gi ulikt utslag for menighetene, siden satsen per medlem nå blir lik for alle medlemmer, uavhengig av kommune. For noen menigheter vil tilskuddet bli på samme nivå som før, mens for enkelte vil endringen bety enten mye mer eller mye mindre i overføring. Synodestyret vil vurdere om fellesarbeidet skal bidra økonomisk i en overgangsfase overfor menigheter som gjennom ny ordning får betydelig inntektsreduksjon. På sikt må uansett alle menighetene innstille seg på nytt nivå på det kommunale tilskuddet.

Kommunalt tilskudd angår ikke fellesarbeidet direkte. Det er imidlertid et eksempel på forhold lokalt som kan bety noe indirekte. Menighetenes økonomi påvirker betalingsevnen, og for mange naturlig nok også betalingsviljen, og dermed kan dette bety reduserte inntekter til fellesarbeidet på sikt.

Hva hvis ...

Vedlagt følger et Excel-ark som kan brukes til å regne på ulike scenarier, dvs. hvordan medlemstall påvirker menighetstilskudd, misjonsgave og statstilskudd. Medlemstall, satser og prosenter kan endres, slik at man enkelt kan se de økonomiske konsekvensene for fellesarbeidet.

VEDLEGG

- Budsjett 2021 m/resultatregnskap 2017-2020 (vedlegg 1) (Merk: Budsjettet er en Excel-fil. Ved å trykke på pluss/minus øverst/i venstre marg, kan man utvide/begrense detaljnivået.)
- Excel-ark for beregning av menighetstilskudd, misjonsgave og statstilskudd (vedlegg 2)

	2017		2018		2019		2020		2021
	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett	Budsjett
Salginntekt, avgiftspliktig	983,446	895,000	976,318	943,000	863,407	988,500	2,093	379,000	0
Arrangement	2,265,110	1,836,000	2,084,869	1,977,130	1,807,901	1,775,000	55,372	145,000	1,040,000
Salgsinntekter	3,248,556	2,731,000	3,061,186	2,920,130	2,671,308	2,763,500	57,465	524,000	1,040,000
Gaver	4,557,611	2,435,000	2,442,616	2,111,327	2,392,795	1,905,000	2,371,838	1,945,000	1,795,000
Gaveinntekter	4,557,611	2,435,000	2,442,616	2,111,327	2,392,795	1,905,000	2,371,838	1,945,000	1,795,000
Offentlige tilskudd og refusjoner	14,052,113	13,988,042	14,372,111	14,961,500	15,768,276	14,591,444	14,078,174	15,492,000	15,950,000
Tilskudd frikirkens menigheter	20,301,785	21,470,000	21,379,000	21,912,249	21,470,311	22,271,967	22,654,352	23,577,631	23,995,000
Annen driftsrelatert inntekt	1,780,194	3,107,094	1,913,997	1,884,234	1,689,085	1,422,334	1,808,834	1,594,372	1,677,300
Andre driftsinntekter	36,134,091	38,565,136	37,665,108	38,757,983	38,927,672	38,285,745	38,541,361	40,664,003	41,622,300
SUM DRIFTSINTEKTER	43,940,259	43,731,136	43,168,910	43,789,440	43,991,775	42,954,245	40,970,663	43,133,003	44,457,300
Forbruk av innkjøpte varer for videresalg	495,880	480,000	453,307	460,000	484,622	478,000	40,339	327,999	0
Varekostnader	495,880	480,000	453,307	460,000	484,622	478,000	40,339	327,999	0
Lønn til ansatte	11,755,141	12,707,084	11,479,740	11,630,106	12,768,096	13,167,667	13,834,234	15,055,684	14,653,572
Fordel i arbeidsforhold	133,068	149,000	-429,772	217,988	-469,858	232,006	-611,511	164,051	0
Annen oppgavepliktig godtgjørelse							161,760	0	330,168
Arbeidsgiveravgift og pensjonskostnad	1,328,623	1,354,805	1,786,140	1,316,749	2,017,692	1,615,279	2,295,885	1,845,096	1,710,002
Offentlig refusjon vedrørende arbeidskraft	-240,958	-250,000	-280,402	-163,920	-539,065	0	-148,061	0	0
Annen personalkostnad	296,514	391,788	681,157	241,877	717,214	3,550,626	719,546	272,627	638,359
Pensjon og forsikring Cornerstone	88,212	671,038	104,040	872,698	41,383	-2,804,215	2,347	792,220	0
Lønnskostnader	13,360,601	15,023,715	13,340,903	14,115,498	14,535,462	15,761,363	16,254,199	18,129,678	17,332,100
Av- og nedskrivning					105,230	0	105,230	0	0
Kostnad lokaler	1,716,630	2,307,500	2,066,909	2,195,860	1,291,110	1,523,000	647,629	627,000	1,026,000
Leie maskiner, inventar o.l.	1,186,426	1,117,500	1,466,636	1,515,000	1,982,922	2,354,000	1,247,986	1,072,704	1,167,140
Verktøy, inventar og driftsmateriell	178,106	196,000	389,450	630,500	229,666	311,504	146,065	98,501	110,700
Reparasjon og vedlikehold	0	15,000	211	0	0	0	0	0	0
Fremmed tjeneste	1,660,435	1,507,000	1,845,522	1,910,160	1,739,999	1,520,000	2,373,519	1,910,000	2,050,000
Kontor, oppdatering o.l.	359,641	870,500	474,201	578,300	705,952	401,000	372,327	422,201	676,000
Telefon og porto o.l.	232,305	372,300	345,056	330,500	166,039	343,520	372,316	125,800	173,200
Evangelisering og misjon	7,903,355	8,939,590	7,855,876	8,692,596	8,450,281	8,412,552	7,490,668	8,594,953	10,185,500
Reise	1,693,767	1,641,000	1,594,147	1,679,749	1,800,923	1,313,000	1,063,294	1,622,196	1,747,300
Salgs-, reklame- og representasjonskostnader	28,117	226,200	129,094	43,000	40,318	43,000	139,806	26,000	30,200
Kontingent og bevilgninger	9,038,906	8,804,000	9,722,860	8,587,750	10,048,599	8,562,304	8,198,941	8,903,100	8,667,995
Forsikringspremie, garanti- og servicekostnad	33,233	40,500	34,608	46,000	39,221	45,500	84,872	15,500	18,000
Annen kostnad	1,656,130	1,990,331	1,475,672	2,004,528	1,328,206	1,640,503	524,210	1,452,370	1,473,165
Tap o.l.	1,000,000	0	586,947	0	500	0	195,462	0	0
Andre driftskostnader	26,687,051	28,027,421	27,987,188	28,213,943	27,928,966	26,469,882	22,962,324	24,870,325	27,325,200
SUM DRIFTSUTGIFTER	40,543,532	43,531,136	41,781,398	42,789,440	42,949,050	42,709,245	39,256,863	43,328,002	44,657,300
Driftsresultat	3,396,727	200,000	1,387,513	1,000,000	1,042,725	245,000	1,713,800	-195,000	-200,000
Finansinntekt	1,546,963	300,000	1,234,702	0	1,402,804	0	2,770,061	0	400,000
Finansinntekt	1,546,963	300,000	1,234,702	0	1,402,804	0	2,770,061	0	400,000
Finanskostnad	30,201	0	406,661	0	8,798	0	22,533	0	0
Finanskostnad	30,201	0	406,661	0	8,798	0	22,533	0	0
RESULTAT FINANSPOSTER	1,516,761	300,000	828,041	0	1,394,006	0	2,747,527	0	400,000
Resultat før overføringer og disp.	4,913,488	500,000	2,215,554	1,000,000	2,436,730	245,000	4,461,328	-195,000	200,000
8914 Overført andre fond	864,669	0	227,284	0	-161,797	0	2,269,477	-95,000	0
8960 Overføring annen egenkapital	4,048,819	0	1,988,270	0	2,598,527	0	2,191,850	0	0
Overføringer og disponeringer	4,913,488	0	2,215,554	0	2,436,730	0	4,461,328	-95,000	0
Overføringer og disponeringer	4,913,488	0	2,215,554	0	2,436,730	0	4,461,328	-95,000	0

Vedlegg 2 til saksfremlegg om økonomiplaner

SAK 4 VEDLEGG 2

Menighetstilskudd

Antall medlemmer m/stemmerett i 2019 (grunnlagsåret)	8,710
Sats pr. medlem m/stemmerett i 2020	kr 1,280
Utregning for 2020 (ikke faktisk mottatt)	kr 11,148,800

Scenarier:

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Sum for perioden
Endring medlemmer	-1%	-1%	-1%	-1%	-1%	-1%	
Antall medlemmer (som følge av endring)	8,623	8,537	8,451	8,367	8,283	8,200	
Menighetstilskudd	kr 11,037,312	kr 10,926,939	kr 10,817,669	kr 10,709,493	kr 10,602,398	kr 10,496,374	
Konsekvens/inntektsendring for fellesarbeidet	kr -111,488	kr -110,373	kr -109,269	kr -108,177	kr -107,095	kr -106,024	kr -652,426

Misjonsgave

Antall medlemmer m/stemmerett i 2019 (grunnlagsåret)	8,710
Sats pr. medlem m/stemmerett i 2020	kr 1,120
Utregning for 2020 (ikke faktisk mottatt)	kr 9,755,200

Scenarier:

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Sum for perioden
Endring medlemmer	-1%	-1%	-1%	-1%	-1%	-1%	
Antall medlemmer (som følge av endring)	8,623	8,537	8,451	8,367	8,283	8,200	
Misjonsgave	kr 9,657,648	kr 9,561,072	kr 9,465,461	kr 9,370,806	kr 9,277,098	kr 9,184,327	
Konsekvens/inntektsendring for fellesarbeidet	kr -97,552	kr -96,576	kr -95,611	kr -94,655	kr -93,708	kr -92,771	kr -570,873

Statstilskudd

Statstilskudd mottatt i 2020	kr 11,314,425
Antall medlemmer totalt i 2019 (grunnlagsåret)	21,471
Statstilskudd omregnet til sats pr. medlem*	kr 527 *Kun en regneøvelse, ikke en faktisk sats

Scenarier:

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Sum for perioden
Endring medlemmer	-1%	-1%	-1%	-2%	-2%	-1%	
Antall medlemmer (som følge av endring)	21,256	21,044	20,833	20,417	20,008	19,808	
Statstilskudd	kr 11,201,281	kr 11,089,268	kr 10,978,375	kr 10,758,808	kr 10,543,632	kr 10,438,195	
Konsekvens/inntektsendring for fellesarbeidet	kr -113,144	kr -112,013	kr -110,893	kr -219,568	kr -215,176	kr -105,436	kr -876,230

SAK 5 VEDLEGG A

VEDLEGG TIL SAK 5A/2021

VURDERING AV SAKSBEHANDLING I SAKEN OM NY TILSYNSMANNSORDNING

Saken fremmes av Fredrikstad Frikirke
Kontaktperson: Per Eriksen og Heidi Aarmo Lund

Sakens omfang og type

Fredrikstad Frikirke har sendt inn en innvending mot saksbehandlingen i saken om ny ordning for tilsynsmenn i synoden 2017-2021. Saken ble behandlet etter vurderinger i forfatningsutvalget, og klagen behandles derfor i tilknytning til forfatningsutvalgets rapport.

Saksfremmers ønskede resultat

Fredrikstad Frikirke ønsker å prøve lovligheten av vedtaket som ble fattet på mailkorrespondanse, og eventuelt få omgjort vedtaket.

Sakens bakgrunn

Saken om ansettelse av tilsynsmenn var første gang oppe til behandling på synodemøtet i 2014. Det var synodestyret som fremmet saken etter at presbyteriemøtet i søndre presbyterium i 2013 gjorde et vedtak der de ba «synoden utrede ordning med tilsynsmenn på heltid». På dette tidspunktet var det nok en generell erkjennelse i kirkesamfunnet om at noe måtte gjøres med tilsynsordningen vår.

I det opprinnelige saksframlegget til synodemøtet i 2014, stod det i forslaget til vedtak at «Synodestyret kaller to tilsynsmenn etter innstilling fra et innstillingsråd bestående av to representanter fra hvert av styrene i de aktuelle presbyterier for en periode på seks år med mulighet for forlengelse». Synoden mente i 2014 at saken var for dårlig forberedt og fattet vedtak om at «Saken bør utredes grundig og utsettes derfor. Synoden ønsker at denne behandlingen skjer så fort som mulig».

Til synodemøtet i 2017 la synodestyret fram følgende forslag: «Dagens ordning erstattes med en tilsynsordning hvor hvert presbyterium kaller og ansetter tilsynsmann i 60-100 prosent stilling, ut fra antall menigheter i det enkelte presbyterium. Stillingene er åremålsstillinger på seks år, med mulighet for utvidelse, etter ny utlysning og søknad, 2 x 3 år». Komiteen som behandlet saken mente det ikke var formålstjenlig med en vedtatt begrensning i hvor lenge en tilsynsmann kan sitte. Etter forslag fra komiteen gjorde synoden dette vedtaket: «Dagens ordning erstattes med en tilsynsordning hvor hvert presbyterium kaller og ansetter tilsynsmann i 60-100 prosent stilling. Stillingsstørrelsen for den enkelte tilsynsmann fastsettes av synodestyret. Stillingene er åremålsstillinger på seks år, med mulighet for fornyelse for tre år av gangen etter ny utlysning og søknad».

Åremålsprinsippet springer ut fra nåværende ordning der det velges tilsynsmenn for tre år om gangen. Tilsynsmannen står ansvarlig overfor presbyteriemøtet og kan gjenvelges av dette. **Når det nå viser seg at tilsynsmenn ikke kan ansettes på åremål, men må tilbys faste stillinger, er det dette prinsippet som brytes.**

Synoden vedtok i 2017 de nødvendige forfatnings- og reglementsendingene som måtte til for å få på plass den nye ordningen. Det står ingen ting i disse om åremål eller om hvor lang tid tilsynsmennene ansettes for. Det betyr at det ikke kreves endringer i forfatning og reglementer for å ansette tilsynsmenn i faste stillinger.

SAK 5 VEDLEGG A

Den viktigste prinsipielle endringen i den nye ordningen fremkommer i uttalelse fra komiteleder for komiteen som behandlet denne saken under synodemøtet i 2017:

Funksjonen som presbyterieformann og nestformann og funksjonen som tilsynsman, som altså pr. i dag er samlet i de samme personene, skilles. Det skal fremdeles velges formann og nestformann i hvert presbyterium, men funksjonen som tilsynsman skal en annen person ha. All stillingsressurs samles i én person – tilsynsmannen. Tilsynsmannen velges ikke direkte av presbyteriemøtet. Tilsynsmannen skal kalles og ansettes av presbyteriestyret i hvert presbyterium.

Tilsynsmannen trenger ikke lenger å ha sete i et eldsteråd. Det holder å være medlem i en av Frikirkens menigheter. I dag velges tilsynsmennene blant de ordinerte – eldste eller pastor – i det enkelte presbyteriums eldsteråd. Med ny ordning må fremdeles presbyterieformann og nestformann velges blant disse. Tilsynsman må være ordinert, men kan være medlem i en menighet i et annet presbyterium, eller vanlig medlem i en menighet i det presbyteriet hun/han skal være tilsynsman i.

De endringene som foreslås gjort i forfatning og reglement, skal fange opp denne endringen. Dette er den viktigste prinsipielle endringen som ligger i forslaget fra synodestyret og i innstillingen fra komiteen.

Sakens dokumenter

1. Brev fra Fredrikstad Frikirke
2. Kommentar fra synodestyret
3. Kommentar fra forfatningsutvalget

SAK 5 VEDLEGG A

I. BREV FRA FREDRIKSTAD FRIKIRKE

SAK TIL SYNODEN 2021 FRA FREDRIKSTAD FRIKIRKE

På synodemøtet 2017 ble saken om endring av tilsettelsesforhold for tilsynsmenn behandlet (Sak 11/2017 Tilsynsmannsordningen – ansettelse på åremål). Hele denne saken bygget på at man ville videreføre ordningen med at tilsynsmannsfunksjonen fortsatt skulle være på åremål. Dette lå både i selve sakens overskrift, og som et premiss for hele behandlingen.

Vedtaket lød også: *I. Dagens ordning erstattes med en tilsynsordning hvor hvert presbyterium kaller og ansetter tilsynsmann i 60–100 prosent stilling. Stillingsstørrelsen for den enkelte tilsynsmann fastsettes av synodestyret. Stillingene er åremålsstillinger på seks år, med mulighet for fornyelse for tre år av gangen etter ny utlysning og søknad. Tilsynsansvaret ligger i presbyteriestyret som rapporterer til presbyteriemøtet. Arbeidsgiveransvaret legges til presbyteriestyret.*

Da det i ettertid viste seg at vedtaket rent arbeidsrettslig ikke var gjennomførbart, ble åremålsbegrensningen strøket og stillingene gjort om til faste stillinger. Dette ble vedtatt ved at det ble sendt brev til synodens medlemmer, slik at de kunne slutte seg til nyordningen. Flere opplevde at dette ble framstilt som en mindre sak av mer formell karakter.

Dermed gjorde man om en ordning for tilsyn i Frikirken uten verken menighetsbehandling eller full diskusjon på et synodemøte.

Vi i Fredrikstad menighet opplever ikke at dette er en mindre og formell sak som kunne vedtas på denne måten. Tvert imot er det en stor og prinsipiell forandring som er skjedd.

For det første er det skjedd en overgang fra et tillitsverv til et ansettelsesforhold. Dermed har man brutt med en mer enn hundreårig tradisjon i kirkesamfunnet. Dette ble det antakelig ikke lagt avgjørende vekt på under synodemøtet, ettersom det fortsatt dreide seg om en tidsavgrenset stilling. Dermed ville ikke forandringene være så store. Annerledes er det når dette så omgjøres til faste stillinger. Da har man beveget seg et langt skritt fra Frikirkens tradisjon og historie. Et slikt skritt mener vi krever en grundig drøfting på synodemøtet – og helst med full menighetsbehandling i forkant.

Hvorfor er det uheldig med faste ansettelser av tilsynsmenn? En av grunnene er at tilsynsordningen blir statisk på en helt annen måte enn ved at tilsynsmennene velges inn (eller ansettes) for en tidsavgrenset periode. Rent praktisk kan det bety at Frikirken nå vil komme til å ha de samme tilsynsmennene for en periode på ti til tjue år.

Det kan også spørres om Frikirken ved dette i praksis har beveget seg i retning av en mer episkopal ordning til fortrengning av den presbyterianske som tidligere har vært grunnleggende i Frikirken.

Dette er en for stor sak til å vedtas på en så enkel måte som det ble gjort.

Fredrikstad menighet vil derfor fremme saken for synoden 2021.

SAK 5 VEDLEGG A

2. KOMMENTAR FRA SYNODESTYRET

1. Det er fortsatt presbyteriestyret, med dets formann og nestformann, som har tilsynsansvaret i hvert presbyterium. Disse velges for 3 år av gangen, og rapporterer til presbyteriemøtet som godkjenner eller underkjenner tilsynsrapportene. Dette presiseres også tydelig i reviderte retningslinjer for tilsynsmennene.
2. Synodestyret foreslo en begrensning i tilsynsmennenes virketid i sitt forslag til synoden i 2017. Dette ønsket ikke synoden å vedta, men gjorde i stedet et vedtak som åpnet for at tilsynsmennene kunne få utvidet sitt åremål for 3 år av gangen. Dette kan tolkes som at synoden ikke var bekymret for at de ansatte tilsynsmennene skulle bli værende for lenge i sine stillinger.
3. Forfatningsutvalget har godkjent protokoll fra synodemøtet 2017, og det er ikke reist spørsmål ved vedtakets lovlighet. Forfatningsutvalget ble konsultert vedrørende hvordan man skulle behandle saken videre januar 2019, og hadde ikke motforestillinger mot mailbehandling.

Forfatningsutvalget har behandlet alle saker som oversendes til menighetsbehandling før synodemøtet 2021, og i den forbindelse uttalt:

Forfatningsutvalget har ingen synspunkter på hvorvidt framgangsmåten i innhold representerte et brudd med kirkesamfunnets tradisjoner. (I så måte ville tradisjonsbruddet ligget i forslaget om tilsetting, et forslag som ble drøftet og vedtatt i det ordinære synodemøtet november 2017).

Forfatningsutvalget kan ikke se at Fredrikstad menighets forslag ikke kan fremmes for synoden. Utvalget vil likevel anmode synodestyret om å gå i dialog med Fredrikstad menighet om saksframlegget, der det bør framgå at utvalget har uttalt at saksbehandlingen ikke har vært i strid med forfatning og reglement.

4. Både forfatningsutvalget, komiteleder på synoden 2017 og arbeidsgruppa som utarbeidet forslag til løsning da vi innså at vi ikke hadde lovhjemmel for åremålsansettelse, understreker at et eventuelt brudd med Frikirkens tradisjon skjedde ved det lovlig fattede vedtaket på synodemøtet i 2017.
5. Synoden 2021 skal ikke vurdere saken på nytt, men kun ta stilling til om vedtaket ble lovlig fattet. Dersom man finner at dette er tilfellet, fortsetter ordningen til saken eventuelt fremmes som en ny sak for synoden.

SAK 5 VEDLEGG A

3. KOMMENTAR FRA FORFATNINGSUTVALGET

Forfatningsutvalget godkjente i februar 2018 protokoll fra Synodemøtet 2017. Det er ikke reist spørsmål ved lovligheten av vedtak i synodesak 11/2017. «Både prinsippene for endring og utforming av tekster til Forfatningen fikk mer enn 4/5 flertall».

Straks det ble klart at åremålsstillinger ikke kunne realiseres, tok synodestyret kontakt med forfatningsutvalget for å avklare videre saksbehandling. Da hadde partene allerede drøftet samme problemstilling i sak om prolongering av synodeperioden; Skulle man kalle inn til ekstraordinært synodemøte, eller kunne man henvende seg til synodens medlemmer pr mail? Forfatningsutvalget støttet en mailavstemming i sittende synode.

Forfatningsutvalget har jobbet med alle saksfremlegg som er sendt til menighetsbehandling, også saksfremlegget fra Fredrikstad. I denne drøftingen (oktober 2020) har forfatningsutvalget skrevet i sin protokoll:

«Forfatningsutvalget har ingen synspunkter på hvorvidt framgangsmåten i innhold representerte et brudd med kirkesamfunnets tradisjoner. (I så måte ville tradisjonsbruddet ligget i forslaget om tilsetting, et forslag som ble drøftet og vedtatt i det ordinære synodemøtet november 2017).

Forfatningsutvalget kan ikke se at Fredrikstad menighets forslag ikke kan fremmes for synoden.

Utvalget vil likevel anmode synodestyret om å gå i dialog med Fredrikstad menighet om saksframlegget, der det bør framgå at utvalget har uttalt at saksbehandlingen ikke har vært i strid med forfatning og reglement.»

FORSLAG TIL VEDTAK

Forslag fra Fredrikstad:

Dersom det ikke er mulig å ansette tilsynsmenn på åremål, avvikles ordningen som ble vedtatt på synoden 2017. Tilsynsmenn velges da som tidligere av presbyteriemøtene for en tidsavgrenset periode.

Forslag fra synodestyret:

Synoden finner ikke at det er gjort feil i saksbehandlingen av sak 11/2017 om tilsynsmannsordningen, og vedtaket blir derfor stående.

**TREÅRSMELDING 2017-2021
FRA
FORFATNINGSUTVALGET

TIL SYNODEN 2021**

SAK 5 VEDLEGG A

1 MANDAT

Forfatningsutvalgets er synodens kontroll- og fortolkningsorgan i forfatningssaker, jamfør paragraf 17.

Det er tre forhold som har vært styrende for vår funksjon i denne perioden:

Vår rolle som forfatningsutvalg er primært knyttet til protokollene.

Vi skal bistå menigheter i forståelsen av forfatningen,

og vi skal bistå synodestyret: Hva sier forfatningen noe om?

I denne perioden har forfatningsutvalget fått et tilleggsmandat fra synodestyret. Vi viser til synodestyrets sak 54/2017-2021, vedtakspunkt 3;

«Synodestyret ber forfatningsutvalget foreta en gjennomgang av gjeldende reglementer og retningslinjer med sikte på en klargjøring av hva som bør forankres i hvilke organer.»

2 SAMMENSETNING

Synoden 2017 valgte følgende medlemmer og varamedlemmer til forfatningsutvalget:

Leder:	Heidi Aarmo Lund	Tromsø	
	Terje Solberg	Oslo Østre	
	Gjermund Aglen	Namsos	
	Leif Erik Nilsen	Bergen	t.o.m. mai 2019
	Endre Sagedal	Kristiansand	ute fra sept. 18 til okt. 19
Første varamedlem:	Notto Moseid	Bryne	Fast fra juni 19
Andre varamedlem:	Unni Westli	Randesund	1. vara fra juni 19

3 MØTER

Forfatningsutvalget har i perioden 2017-2021 hatt 13 møter.¹ Tre av møtene har vært møter med fysisk oppmøte, mens øvrige har vært digitale møter. I tillegg har utvalget avklart enkelthenvendelser pr. mail.

Utvalget hadde et felles møte med synodestyret i juni 2018.

Utvalgets leder har i tillegg møtt synodestyret digitalt to ganger. Begge disse møtene handlet om fornyelse og revisjon av forfatningen.

4 ARBEID

En vesentlig del av utvalgets arbeid består i å behandle protokoller fra synoden, synodestyret, synoderådet, presbyteriene og presbyteriestyrene. I tillegg har utvalget behandlet henvendelser fra synodestyret, samt henvendelser fra andre.

Forfatningsutvalget har i perioden behandlet 145 saker.² Av disse er 23 protokoller fra synodestyret og 76 protokoller fra presbyteriestyrer.

¹ Det planlegges videre ett møte i april 2021 og ett møte i mai 2021.

² Antall saker er pr 1. mars 2021.

SAK 5 VEDLEGG A

Utvalget opplever arbeidet som interessant og utfordrende. Utvalgsleder har laget evt. sakspapirer, og forestått utsendelse av sakspapirer. Utvalgsmedlemmene har byttet på å skrive referat. Samarbeidet har vært godt.

Protokoll fra synodemøtet 2017

Protokollen fra synoden 2017 var oversiktlig og uten vesentlige feil eller mangler.

Forfatningsutvalget har på anmodning gitt synodestyret anbefalinger til hvordan man ytterligere kan styrke og forbedre (møteledelse og) protokollføring i synodemøtet. Dette handler om hvordan sakspapirer bygges opp, hvilken opplæring dirigenter og sekretærer får, og hvordan selve protokollens kvalitet følger av dette.

Protokoller fra synoderådet

Synoderådet trådte sammen to ganger i denne perioden, 1. november 2018 og 17.-18. september 2020. Forfatningsutvalget behandlet protokollene.

Protokoller fra presbyteriestyrene

Utvalget har ikke funnet vedtak som har vært i strid med Frikirkens forfatning. Vi har likevel funnet det hensiktsmessig å gi styrer kommentarer til enkeltsaker.

Henvendelser og saker fra synodestyret

Synodestyret oversender sine protokoller uten opphold, og vi har en åpen og god dialog. Det er ett vedtak forfatningsutvalget har bedt synodestyret behandle på nytt.

Synodestyret har bedt om råd og innspill i ulike saker. Eksempler;

- Fordelingsmodell for menighetstilskudd
- Habilitet
- Sammensetning synoderåd
- Supplering av styret
- Kjønnsnøytrale begrep
- Alternativ organisering av synodemøtet p.g.a. smittevernsrestriksjoner

Forfatningsutvalget fikk i juni 2018 i oppdrag å foreta en gjennomgang av gjeldende reglementer og retningslinjer. Dette oppdraget ligger til grunn for synodesak 12. Synodestyret har også tatt til etterretning våre anbefalinger knyttet til retningslinjer styret hadde eierskap til.

Forfatningsutvalget har behandlet alle de saksframlegg som skulle sendes til menighetsbehandling før synodemøtet. Vår påtegning følger disse sakene.

Henvendelser fra enkeltpersoner og menigheter

Forfatningsutvalget mottar henvendelser fra menigheter og enkeltpersoner.

Menigheter etterspør avklaringer på eksempelvis rett til å fremme/avvise saker, maler for protokoller og forankring av ledelsesmodeller. Det gis skriftlige svar på disse henvendelsene.

Forfatningsutvalget har i denne perioden vektlagt at det er et samlet utvalg som skal uttale seg.

Vi erfarer at enkeltpersoner henvender seg til utvalget på egne vegne, og ikke har konferert innad i egen menighet. Det er også medlemmer som oppfatter forfatningsutvalget som en type klageinstans, og som ikke kjenner hvor de skal henvende seg med klage på beslutninger.

SAK 5 VEDLEGG A

Nye situasjoner

I denne perioden har vi «stanset» ett vedtak. Vi har gitt en håndfull kommentarer og veiledninger.

Det er i de tilfellene det mangler avklarende dokumentasjon at oppgaven vår blir krevende. Vi har vært opptatt av å anvende forfatningen og intensjonen i denne/regler/ordninger, for å gi kvalifiserte råd.

Vi peker på fire slike saker:

- Synoden 2017 ble orientert om tentativ plassering av synodemøte 2020. Det viste seg at plasseringen ikke lot seg realisere, og synodestyret ønsket å prolongere synodeperioden. Hadde synodestyret anledning til å prolongere?
- Da Synoden 2017 vedtok tilsetting av tilsynsmenn, ble ikke reglement om hvem som skal tiltre synoderåd revidert. Forfatningsutvalget ble bedt om bistå synodestyret i avklaring.
- Synoden 2017 vedtok sak om tilsetting av tilsynsmenn i åremålsstillinger. I etterkant erfarte man at vedtak om åremål ikke lot seg implementere. Hvem kunne fatte nytt vedtak og hvordan?
- Da covid-19 nødvendiggjorde en rekke restriksjoner våren 2020, sto mange menigheter i en situasjon der de ikke kunne kalle inn til menighetsmøte. Hvordan skulle de løse situasjonen og sikre gyldig behandling av saker som skal behandles i menighetsmøter?

Synodemøtet får bedømme våre bidrag i disse sakene.

5 AVSLUTTENDE MERKNAD

Synodestyret ba om at forfatningsutvalget leverte sin treårsmelding innen 1. mars. Dette innebærer at meldingen ikke omfatter planlagte møter i april 2021 og mai 2021.

Vi takker for tilliten Synoden 2017-2021 ga oss, og stiller oss her åpen for synodens tilbakemelding på vårt arbeid. Vi har bedt om at vår tid og vår kompetanse kunne brukes til beste for vår kirke.

Tromsø, februar 2021

Heidi Aarmo Lund
Leder

Endre Sagedal

Terje Solberg

Gjermund Aglen

Notto Moseid

Unni Westli
1. varamedlem

SAK 5 VEDLEGG A

VEDLEGG: GJELDENDE BESTEMMELSER FOR FORFATNINGSUTVALGET

Forfatningen § 17:

Forfatningsutvalget er synodens kontroll- og fortolkningsorgan i forfatningssaker. Dette innebærer at det skal vurdere hvorvidt vedtak gjort av synoden og synodestyret, presbyteriene og presbyteriestyrene, samt synoderådet, er i samsvar med Den Evangelisk Lutherske Frikirkes forfatning. Forfatningsutvalget består av representanter valgt i henhold til reglement.

Synoden har øverste myndighet til å avgjøre om et vedtak er i samsvar med forfatningen.

3.9 Reglement for synoden:

Synodens forfatningsutvalg.

- *Forfatningsutvalget behandler synodens, synodestyrets, synoderådets, presbyterienes og presbyteriestyrenes protokoller. Det kan også vurdere forslag til vedtak i synoden og presbyteriene.*
- *Forfatningsutvalget behandler andre saker som oversendes fra synodestyret og synoderådet.*
- *Dersom forfatningsutvalget mener at et vedtak ikke er i samsvar med forfatningen, sendes dette tilbake til det organet som har fattet vedtaket, for ny behandling.*
- *Forfatningsutvalg består av leder, fire medlemmer og to varamedlemmer. Valgene gjelder for tre år.*
- *Minst halvparten av utvalgets medlemmer og varamedlemmer skal være ordinert. Leder, medlemmer og varamedlemmer i forfatningsutvalget kan ikke samtidig være medlem eller varamedlem i synodestyret, synoderådet eller i et presbyteriestyre.*

Fordelingsutvalget

TREÅRSMELDING

2017 – 2021

Bakgrunn og mandat

Fordelingsutvalget skal forvalte Frikirkens felles midler som er samlet i et utviklingsfond der det ved etablering av fondet ble tilført 25 millioner kroner etter salg av Frikirkens hus. Utviklingsfondet skal i vesentlig grad brukes til strategiske bærekraftige prosjekter med grunnlag i Frikirkens synodale og lokale strategier og handlingsplaner.

Fordelingsutvalget består av én representant fra hvert presbyteriestyre, samt presbyterienes og synodens tilsynsmenn. Daglig leder på Frikirkens hovedkontor og daglig leder i FriBU har møte- og talerett.

Utvalgets leder er pr. i dag tilsynsmann i nordre, John Arne Gladsø, og nestleder er tilsynsmann i vestre, Lars Øystein Folkedal. Synodeformann Jarle Skullerud utgjør sammen med utvalgets leder og nestleder arbeidsutvalget til fordelingsutvalget.

Hvem som kan søke:

Menigheter, institusjoner eid av Frikirken, presbyterier og FriBU kan søke om støtte. FriBU i den enkelte menighet søker gjennom menigheten.

Det kan søkes om midler hver høst. I særskilte tilfeller kan det også søkes om våren. Nytt fra 2019: *Det bevilges ikke midler fra fordelingsutvalget til skoledrift. Dersom Frikirkens skoler skal søke om støtte, må det dreie seg om utviklingsprosjekter som kommer menighetene/kirkesamfunnet direkte til gode.*

Plantingsprosjekter

Nytt fra 2019: *Søknader om støtte til menighetsplantingsprosjekter behandles fortløpende. Slike søknader sendes til Frikirkens hovedkontor v/leder for menighetsutvikling, som innstiller overfor fordelingsutvalgets AU. AU vurderer søknaden og utformer forslag til vedtak som behandles av fordelingsutvalget.*

Representanter i utvalget

Følgende personer har møtt i utvalget (dagens utvalg i uthevet skrift):

Nordre presbyterium:

John Arne Gladsø

Bjørn Roger Stien

Finn Tore Eivik

Vestre presbyterium

Lars Øystein Folkedal

Sølve Hatlen

Tone Moseid

Jan Løkkeborg

SAK 5 VEDLEGG B

Søndre presbyterium:

Jan Inge Ringsby

Oskar Aanonsen

Arnfinn Østerberg

Jon Lia

Øyvind Tonheim

Østre presbyterium:

Geir Øystein Andersen

Jon Arne Nygård

Gunnar Johnsen

Niclas Bengtsson

Synodens tilsynsmenn

Jarle Skullerud,

Anne Mari Schiager Topland

Arvid Hunemo

Hovedkontoret daglig leder – uten stemmerett

Marit Ecklo Brevik

Tedros Afeworki (økonomi)

FriBU daglig leder – uten stemmerett

Håvard Haugland

Møter

Fordelingsutvalget møtes (fysisk) en gang pr. år, ved hovedfordelingen i september. Søknadene som kommer inn til behandling på våren forberedes av arbeidsutvalget og sendes ut til utvalgets medlemmer for digital behandling.

Arbeidet i utvalget

Å behandle søknadene er et omfattende arbeid.

Rent praktisk får representantene for hvert presbyterium i oppgave å lage en innstilling til fordeling for menighetene i sitt presbyterium. Arbeidsutvalget innstiller på fordeling for søknadene som ikke kommer fra et presbyterium. Slik utnyttes lokalkunnskapen til den enkelte representant. Alle søknader og innstillinger går igjennom av hele utvalget i plenum.

Habilitetsregler blir godt ivaretatt når dette gjør seg gjeldende.

Utbetaling etter tildelinger:

2017 kr. 6.071.607.-

2018 kr. 6.096.000.-

2019 kr. 6.253.600.-

2020 kr. 4.446.376.-

Utviklingsfondet - menighetsbidrag og statstilskudd.

Ved inngangen til 2021 sto det kr. 25.194.375.- i utviklingsfondet. Utover dette forvalter Fordelingsutvalget 21,5 % av menighetstilskuddet og av de såkalte statsmidlene.

Disse tilskuddene er ikke faste størrelser målt i kroner. Beløpet vil derfor variere fra år til år.

SAK 5 VEDLEGG B

Takk

Jeg vil rette en stor takk til alle som har bidratt i oppgaven med å legge til rette for og fordele av Frikirkens midler. Takk til de som har «kommet og gått», for engasjement og stor raushet og velvillighet som er vist overfor alle som søker.

Takk til dere som fortsatt står i tjenesten. Det er godt å stå sammen og bygge kirke også på dette viset.

Så ser vi frem til å fortsette i oppgaven med å fordele de midlene vi har til rådighet. Vi vil forsøke å rette fokuset på å støtte de prosjektene vi opplever kan være med på å løfte Frikirken og menighetene videre i det viktige arbeidet med å bli kjent med Jesus og gjøre Han kjent.

Vi er sammen om oppdraget.

For fordelingsutvalget

John Arne Gladsø
-leder-

Treårsmelding fra lønnsutvalget 2017- 2021

1. LØNNSUTVALGETS SAMMENSETNING

Arbeidsgiversiden

Valgt av synoden 2017:

Marit Espelid (leder)

Trond Løfgren

Hilde Ottosen Svendsen

Olav Ausel

Heidi Haugboten Aunan (1. vara)

Kjell Arne Iversen (2. vara)

Arbeidstakersiden:

Valgt av FriMaf april 2017

Ove Nybø (leder)

Knut Ola Topland

Rune Daltveit

Andreas Holvik

Andreas Woie (1. vara)

Finn-Tore Elvik (2. vara)

Roar Tønnesen (3. vara)

Valgt av FriMaf 2018

Ove Nybø (leder)

Knut Ola Topland

Rune Daltveit

Andreas Holvik

Ingjerd Bandak (1. vara)

Roar Tønnesen (2. vara)

Johan Leirvik, (3. vara)

Valgt av FriMaf 2020

Knut Ola Topland (leder)

Ingjerd Bandak

Gunnar Johnsen

Tor-Michael Kinn

Margrethe Heggebø (1. vara)

Harald Trulsrud (2. vara)

Marit Espelid trengte avlastning fra lederoppgaven. Arbeidsgiversiden konstituerte da Trond Løfgren som leder for lønnsutvalget fra januar 2020.

Erlend Frøen, Frikirkens hovedkontor, har vært sekretær for utvalget i perioden. Terje Solberg var sekretær frem til 2019.

2. LØNNSUTVALGETS MØTER

Utvalget har hatt 7 møter og behandlet til sammen 78 saker fram til januar 2021.

Lønnsutvalgets AU har hatt 2 møter i perioden.

3. VIKTIGSTE SAKER

Lønnsutvalget har i løpet av denne perioden gjennomført to hovedforhandlinger samt mellomforhandlinger, som alle førte til nye lønnsavtaler. Lønnsoppgjøret i 2020 ble i likhet med mange andre noe utsatt p.g.a. koronasituasjonen. Det er mange småendringer og noen store endringer i avtalen. Det er blant annet innført ansvarstillegg som gir et rammeverk for noen av de tilleggene som er gitt. Det er lagd flere stiger for de ulike stillingstypene, og de fleste direkteplasserte stillinger er flyttet til stige. Kompetansetilleggsordningen er forenklet, slik at den er lik for de fleste stigenes. Vi har forbedret pensjonssparingen fra 17,5 % av G til 19 %, utsendingene har i tillegg fått forbedret sin avtale. Ansiennitetsstigen er forlenget fra 16 til 24 år (med 2 opprykk). Det siste gjorde at mange ansatte ble plassert på nytt da ansiennitetsdato ikke lå inne i systemet. Dette er med å sikre at flest mulig er plassert under like forutsetninger i kirkesamfunnet vårt.

De ansatte i menighetene, arbeidsgivere og kasserere er orientert om utfallet av disse sakene hovedsakelig gjennom Menighetsposten.

I tillegg har utvalget behandlet en rekke enkeltsaker.

Lønnsutvalget ser at det er til dels stor variasjon i hvilken grad de ulike eldsterådene er seg sitt arbeidsgiveransvar bevisst, dette er noe vi vil oppfordre til at det settes fokus på fremover.

4. SLUTTORD

Selv om lønnsutvalget består av to parter som har ulike roller og utgangspunkt i drøftelsene, har samarbeidet mellom arbeidsgiver- og arbeidstakersiden stort sett fungert godt denne perioden, tross at det har vært vanskelig å komme til enighet i noen enkeltsaker. Lønnsutvalgets medlemmer har hatt som utgangspunkt at vi er en gruppe med arbeidstaker- og arbeidsgiverrepresentanter som sammen skal arbeide for at ansatte i Frikirken får best mulig og mest mulig rettferdige arbeids- og lønnsvilkår samtidig som menighetenes anliggende blir ivaretatt. Det har vært viktig for oss å ikke være et organ som bidrar til forsterkning av et motsetningsforhold mellom ansatte i menighetene og menighetenes ledelse, men heller er med på å skape forståelse mellom partene.

Trond Løfgren
Leder arb.giver

Knut Ola Topland
Leder Frimaf

Treårsmelding for FriBU 2017-2021

Introduksjon

Denne perioden har FriBU jobbet med å implementere måldokument som ble vedtatt i 2017. Det har vært god samhandling med FriBU og Frikirkens måldokument i denne perioden. Perioden ble utvidet med ett år for å være i samme treårssyklus som frikirkens synode.

Håvard Haugland har vært ansatt som daglig leder i hele perioden. Stabssituasjonen har vært stabil, men med noen permisjoner og enkelte prosjektstillinger. Nasjonal stab møtes jevnlig på stabsdager og deltar på samlinger med Frikirkens hovedkontor.

Samarbeidet med Frikirken oppleves som godt og gjensidig nyttig. Håvard Haugland deltar fast på møter i Frikirkens lederteam. Det er også et godt samarbeid mellom synodestyret og FriBUs landsstyre. Det har vært halvårlige møter med Jarle Skullerud, Øivind Tonheim, Marit Ecklo Breivik og Håvard Haugland.

Periodens avslutning har vært sterkt preget av koronaviruset. Det har ført til store endringer i arbeidsoppgaver og planlagte arrangement.

1. Tro i hjemmet

FriBU har arbeidet sterkt for å styrke foreldrenes unike rolle som trosformidlere til sine barn. Dette har preget arbeidet hele perioden. Vi erfarer at det har vært en nødvendig og viktig satsing for FriBU og frikirken. Det har blitt utviklet ressurser, startet barnekirker og opprettet et læringsnettverk med seks menigheter med fokus på tro i hjemmet.

2. Ledere

FriBU har i perioden jobbet med lederrekruttering. FriBU erfarer at det er spesielt viktig å hjelpe lokallag med å rekruttere og beholde voksne ledere. Det har vært utarbeidet en ressurs "prosjekt ledere" til bruk i alle lokallag. Sammen med Awana har vi hatt lederkonferanse for barnekirker. Det har vært en økning i antall ledere i relansering eller oppstart av barnekirker. Det har vært en økning i antall ledere der vi relanserer eller starter opp unge voksne- og ungdomslokallag.

3. Ung Voksen

FriBU har satsset videre på aldersgruppen 18-30 år i denne perioden. Det har i perioden vært 2 ansatte på satsningsområdet i til sammen 75% stilling. Oppgavene har vært å legge til rette for og hjelpe nye arbeid for unge voksne å starte opp i menighetene. Det er en betydelig økning i satsing på student/unge voksne i løpet av perioden. Det har også vært oppstart av nye unge voksne lokallag i perioden. Regelmessige nettverkssamlinger for ansatte og frivillige som jobber mot unge voksne har også vært arrangert.

4. Generelt

Samarbeid med andre organisasjoner

SAK 5 VEDLEGG D

FriBU har i perioden hatt et særlig viktig samarbeid med Awana. Samarbeidet har resultert i flere barnekirker og bedre ressurser til lokallagene i FriBU, årlig lederkonferanse og ressurser til hjemmekirke.

FriBU har et godt samarbeid med Skjærgårds. Denne perioden har FriBU og Skjærgårds fått et tettere samarbeid gjennom en felles ansettelse i Eric Tryland for å utvikle Norges største kristne festival.

FriBU har i perioden sammen med FBU (Felleskristelig barn- og unge) spesielt løftet samarbeid på tvers av kirker gjennom konferansen Gi Jesus videre. Det har vært en styrke for barn og ungdom i hele Norge at vi står sammen som kirke.

FriBU, Misjonskirken UNG og Ung baptist har gjennom perioden utviklet flere verktøy knyttet til fasearbeidet. Vi ser at dette arbeidet vekker interesse for flere barn- og ungdomsorganisasjoner og forventer at flere blir med i dette arbeidet fremover.

Kommunikasjonsarbeid

FriBU har mot slutten av perioden arbeidet særskilt med kommunikasjonsstrategi rette inn på ulike plattformer. Det har vært et tett samarbeid med Frikirken i denne prosessen. Frikirken og FriBU får et større slektskap i farger og uttrykk som er tilpasset yngre aldersgrupper. På FriBUs nettsider er det tilgjengelig ulike ressurser som kan brukes lokalt. I tillegg til nettside bruker FriBU også Facebook, Instagram og YouTube til å informere fortløpende om prosjekter og arrangement som skjer både lokalt og nasjonalt.

Misjon

I perioden har det i samarbeid med frikirkens misjonsavdeling blitt utarbeidet konkrete prosjekt som lokallag kan samle inn penger til. Årlig gis det 160-170 000 kr til prosjektene. Vi er takknemlig for å stå sammen med våre dyktige utsendinger og deres arbeid.

Stab i FriBU

Det har vært en stabil stabssituasjon i perioden. FriBU har en god variasjon av alder og kjønn. Staben fungerer svært godt sammen som team. FriBU har svært dyktige og kompetente ansatte som lever med hjerte "utenpå drakta".

5. Resurser og arrangement

Resurser

Faseverktøy for menigheter

Trosopplæringsplanen har blitt revidert til ressursen "Faseverktøy for menigheter". Dette dokumentet samler alt arbeid for alle aldersgrupper i FriBU sitt arbeid.

Prosjekt Søndag

Et viktig arbeid i perioden har vært en bearbeidelse av hvordan søndagen kan være tilrettelagt for aldersgruppen 0-40 år. Frikirkens synodestyre løftet dette arbeidet opp som et av sine viktigste arbeid i perioden. Flere frikirker har arbeidet med sin gudstjeneste og uttrykk slik at den er tilrettelagt for aldersgruppen 0-40 år. Vi har fått mange gode tilbakemeldinger på dokumentet og arbeidets viktighet.

Prosjekt ledere

Prosjekt ledere er et konkret verktøy for å etablere et lokallag og tenke helhet om hvordan vi utruker ledere. Verktøyet ble ferdigstilt mot slutten av perioden. Ressursen er laget slik at lokallag som er etablert og skal etableres arbeider med retning, organisering og ledere.

Input samtaleboks

I 2018/2019 utviklet og produserte FriBU i samarbeid med Awana Input samtaleboks. Boksen er laget for å få i gang den gode samtalen mellom foreldre og barn og passer for familier med barn fra 6- 19 år. Input solgte veldig godt første året. Nærmere 500 bokser ble solgt, noe som resulterte i nytt opplag i 2020. Vi får svært gode tilbakemeldinger på samtalespillene Input, Teen og B-tween FriBU har utviklet. Det selges jevnlig bra av disse hvert år. I tillegg til Frikirkens menigheter kjøpes spillene av menigheter i andre trossamfunn, skoler, helsestasjoner, samt privatpersoner.

Disippelhus

FriBU har utviklet og ferdigstilt konseptet disippelhus. Disippelhus er rettet mot studenter for å hjelpe dem å leve i bokollektiv der troen er en aktiv del av hverdagslivet. Flere frikirker har oppfølging av disippelhus i sin by. Ønsket er at dette arbeidet brer om seg i omfang de neste årene. Arbeidet følges opp av leder for Unge Voksne.

Hjemmekirke

En respons på coronapandemien ble hjemmekirke. Dette ble gjort i samarbeid med Lyngdal frikirke og Awana Norge. Ressurser for alle aldersgrupper ble lagt ut vårhalvåret 2020. Det var god respons og tilbakemelding fra menighetene våre i frikirken og andre kirkesamfunn. Høsten 2020 ble det utviklet flere ressurser knyttet til familiearbeid og tweensgrupper.

Frik xPand er satsing mot ungdomsarbeid. Målsettingen er å se at ungdomsarbeid tar nye steg, vokser og betyr mer i sitt lokalmiljø. Frik xPand produserer taleserier og møterressurser til ungdomsarbeid. Flere arbeid har brukt denne ressursen. Det har vært en særskilt satsing på ungdomsarbeid i Oslo som har resultert i et levende ungdomsmiljø rundt Frik Oslo.

Foreldreguider til nettvett

I samarbeid med tro & medier har FriBU, Misjonskirken Ung og Ung baptist gitt ut foreldreguider til nettvett for alle fasene. Ressursen gjør det enkelt for foreldre, ledere og kirker og reflektere over nettvett tilpasset ulike aldersgrupper.

Arrangement/samarbeid

Skjærgårds

FriBU har en samarbeidsavtale med Skjærgårds og har bidratt på festivalen på ulike måter. I 2019 hadde FriBU misjonsprosjektet "Topscorer" til inntekt for barnhager som er plassert i Frikirkens arbeid i midtøsten. Prosjektet ble ledet av Eric Tryland. Det ble samlet inn over 500 000 kr til prosjektet i løpet av perioden. FriBU og Skjærgårds har i perioden konkretisert samarbeidet med en felles stilling gjennom Eric Tryland. Samarbeidet mellom organisasjonene er svært god.

Creative Sør

Creative Sør har blitt arrangert i 2019 og 2020 i Hånes Frikirke for frikirkeungdom på Sørlandet. Det ble ikke arrangert Creative i 2018. Solveig Bråtane har en prosjektstilling i FriBU for å lede planleggingskomite og gjøre administrativt for- og etterarbeid.

Antall deltagere:

Creative Sør 2019: 40 deltagere

Creative Sør 2020: 58 deltagere

SAK 5 VEDLEGG D

Gi Jesus videre konferansen

FriBU har i samarbeid med FBU vært medarrangør av konferansen. Denne konferansen ble viktig både med tanke på økumenisk arbeid mellom kirkesamfunn og fokus til menighetsledelse. Frikirken var et av kirkesamfunnene som var best representert på konferansen med antall deltagere.

Tiltro.no

FriBU inngikk januar 2018 samarbeid med NLM Ung, Bibelleseringen og Misjonskirken Ung om å lage en felles nettside med inspirasjon til foreldre. Hensikten med nettsiden var å hjelpe foreldre å dele kristen tro med sine barn. Innlegg på nettsiden ble publisert på en egen Facebookside. Det ble tatt sikte på å finne skribenter i egne organisasjoner og nettverk og publisere tekster ukentlig. Pr. November 2020 legges det ut innlegg 1-2 ganger pr. måned. Bibelleseringen er erstattet med Awana Norge. Det har vært god respons på nettsiden og tekstene som legges ut.

Orange 2019

FriBU-stab og FriBU-styret var på studietur sammen med flere sentralt ansatte i Frikirken. Konferansen har hatt en særs viktig rolle for arbeidet med faseverktøy, faseplan og Gi Jesus videre konferansen. De fleste barne- og ungdomsorganisasjoner i FBU var representert på konferansen.

Soul Children

FriBU følger opp Soul Children-kor som er registrert som lokallag i FriBU. I perioden har det blitt startet opp 4 nye Soul Children-kor i FriBU, ett kor har blitt lagt ned. Pr. nov 2020 er det 16 Soul Children-kor i FriBU, bestående av både Soul Children, Pre Soul og Soul Teens. FriBU har også bidratt på Soul Children Festivalen som arrangeres årlig i Oslo av ACTA.

FriBU på Visjon

FriBU er årlig med å arrangere Frikirkens sommerstevne Visjon og har vært ansvarlig for barneaktiviteter/morgenmøter og finne frivillige medarbeidere til disse. Frik-festival, opplegget for ungdom 13-20 år. Ansatte i FriBU har også hatt ansvaret med å planlegge og gjennomføre familiemøtene HITS hvert år i perioden. 24 Hours/Tweensfest har blitt arrangert av FriBU på Visjon i samarbeid med Skjærgårds Live for 10-12-åringer. Dessverre ble visjon avlyst 2020 grunnet korona.

6. Gaver og investeringer

Forskningsprosjekt av Roald Zeifert støttes med 20 000 kr over 4 år. Dette blir et av de første forskningsprosjektene som sørger for norske tall på omvendelse og tro for ungdom over 15 år. FriBU bidrar med medlemmer til kvantitative tall.

Forskningsprosjekt av Andreas Bjørntvedt støttes med 20 000 kr over 5 år. Forskningsprosjektet skal gi svar på hvilke faktorer som ser ut til å ha større betydning for om barn beholder troen inn i voksen alder, eller for hvorvidt troen blir mindre betydningsfull?

Skaperkraft har fått en støtte på 20 000 kr som et engangsbeløp.

FriBU og Frikirken har til sammen gitt 250 000 kr til oversettelse og tilrettelegging av bibleproject på norsk. FriBU bidro med 100 000 kr som et engangsbeløp.

7. Organisasjon og administrasjon

FriBU Nettverk

FriBUs nettverk har endret seg en del i perioden. Det finnes færre geografiske nettverk med faste treffpunkt og flere nettverk med felles profil. For eksempel unge voksne arbeid som samarbeider godt i hele Norge, Soul Children-kor som samarbeider på tvers av organisasjoner og Awana-nettverk som utveksler ideer og erfaringer.

Nettverkene har stor variasjon i treffpunkt og arbeidsområder tilpasset sin lokale situasjon. FriBU har i perioden fått mer erfaring på hva det vil si å drive/lede ett nettverk. Mange nettverk har senket tempo i felles treffpunkt og økt aktivitet på felles arbeid. Dette er en spennende utvikling der vi ser flere kirker som samarbeider om ledertrening, konfirmasjon, fellesmøter, foreldrekurs og ulike leirer for barn og unge. Nettverkene har blitt en arena for læring og utvikling på lokalt og nasjonalt nivå.

FriBU nasjonalt sin oppgave er at lokallag og ledere skal lykkes med det gode arbeid som drives i menighetene. Erfaringen med nettverkene er at det er knyttet en større nærhet mellom nasjonalt og lokalt nivå. Det er lettere å se behov og gode ressurser. Grasrota har førstehåndskunnskap om hvordan barne- og ungdomsarbeid skal tilpasses og drives. Dette initiativet ønsker vi å styrke videre.

FriBU Nordre er i denne perioden nedlagt som egen organisasjon i siste halvdel av 2018.

FriBUs administrative arbeid

Den nasjonale staben i FriBU har arbeidet med å gjøre ressurser tilgjengelig for flest mulig og bistå menigheter og lokallag med administrative løsninger som fungerer godt.

FriBU nasjonalt gir økonomisk støtte til sine lokallag gjennom FriBU Frifond-ordningen. LNU fordeler Frifondsmidler til FriBU etter søknad. Innsendt årsrapport fra lokallaget danner grunnlag for utbetaling av støtte. Midlene deles ut både som direktestøtte og prosjektstøtte, i hele perioden har denne fordelingen vært 65 % direktestøtte og 30 % prosjektstøtte 5% av midlene kan brukes til administrative kostnader. I inneværende periode har FriBU også fordelt administrasjonsmidlene (5%) som prosjektstøtte. Vedtektene for FriBU Frifond vedtas hvert år av FriBUs landsstyre.

FriBU har krav om politiattest for alle ansatte og frivillige i FriBUs arbeid. Registrering av fremvist politiattest rapporteres i årsrapporten i cornerstone hvert år. Det er lokallagsleders ansvar å holde lokal oversikt over innlevert attest. Det sendes ut påminnelse om rutiner og prosedyre rundt dette jevnlig.

Medlemstall og lokallag

Antall medlemmer og lokallag i FriBU har hatt en nedgang i perioden. Høsten 2019 ble det inngått avtale med Kommunion AS om å gå inn i nytt medlemssystem, Cornerstone. Dette ble gjort sammen med flere andre kristne organisasjoner. Overgangen til Cornerstone gikk ikke helt knirkefritt for seg. Tidligere medlemssystem havarerte like før overgangen, det medførte til nedetid i medlemssystemet på ca. 1 mnd. Cornerstone ble igangsatt i slutten av nov 2019. Cornerstone ivaretar personvernloven, og BUFDIR og LNU's krav til rapportering for lokallagene. Kommunion oppgraderer Cornerstone høsten 2020. Det jobbes også med en forbedret løsning for prosjektsøknad. FriBU arbeider kontinuerlig med å forenkle og forbedre medlemsregisteret.

2017: 8 984 medlemmer hvorav 6 301 er tellende medlemmer. 253 tellende lokallag.

SAK 5 VEDLEGG D

2018: 8 981 medlemmer hvorav 6 002 er tellende medlemmer. 242 tellende lokallag.
2019: 8 123 medlemmer hvorav 5 651 er tellende medlemmer. 248 tellende lokallag.

FriBU registrerer at det har vært en svak nedgang i medlemstallet i denne perioden og jobber med å hjelpe menigheter og lokallag til aktiviteter som bidrar til nyrekruttering og vekst.

FriBU har opprettholdt et godt samarbeid med FSK, Frikirkens speiderkorps, i denne perioden. FSK har bidratt med aktiviteter og stand på Visjon og er et viktig bidrag i Frikirkens barne- og ungdomsarbeid. Medlemstallet i FSK har hatt en tydelig nedgang i perioden. Mer informasjon om FSKs arbeid i perioden finnes i korpsets toårsmeldinger.

Nasjonal stab i perioden:

Navn:	Tittel:	Tidsperiode:
Håvard Haugland	Daglig leder	fra forrige periode – inntil videre
Eli Dorthea Taunton	Administrasjonsleder (delvis permisjon)	fra forrige periode – inntil videre
Martin Nøstrud	Administrasjonsleder (vikar permisjon)	1. oktober 2019 – inntil videre
Børge Greaker	Speider- og Visjonskonsulent	fra forrige periode – inntil videre
Ingrid Halvorsen Heskje	Seniorkonsulent	fra forrige periode – inntil videre
Thea Frøystad	Nettverksleder Nord-Vestlandet	fra forrige periode – inntil videre
Eirik Broomfield Fjellestad	Ung voksen prosjektleder	fra forrige periode – inntil videre
Grethe Ravneng	Nettverksleder Østfold	fra forrige periode – 31. mars 2018
Arnfinn Evensen	Nettverksleder sør-østre	fra forrige periode – 31. juli 2018
Birgitte Støle Therkelsen	Nettverksleder barn og familie	fra forrige periode – 31. okt 2020
Linda Kvavik	Nettverksleder barn og familie	1. februar 2020 – inntil videre
Oskar Hadland	Konsulent Frik Xpand	fra forrige periode – inntil videre
Eirik Austeng	Prosjektleder Ung voksne	1. august 2019 – inntil videre
Hanne Marie Moi	Nettverksleder Østfold	1. april 2018 – 14. august 2020
Solveig Bråtane	Prosjektleder Frik-festivalen og Creative Sør	1. august 2019 – inntil videre
Eric Tryland	Misjonsprosjekt	1. august 2018 – 31. juli 2019
Ingunn Magnus	Prosjektleder tro i hjemmet læringsnettverk	1. august 2019 – inntil videre
Thore Søvik	Prosjektleder Frik Xpand	fra forrige periode – 1. juli 2018
Ingjerd Bandak	Misjon	fra forrige periode – inntil videre
Astrid Fjeldly Lande	Nettverksleder for tidligere Østfold	15. august 2020 – inntil videre

Landsstyrets sammensetning i perioden:

Øyvind Tonheim	Leder (AU)
Henrikke Willard	Nestleder (AU)
Thomas Sigerstad	styremedlem
Celine-Therese Mørch Honningsvåg	styremedlem
Andrea Stormo Øygarden	styremedlem
Henrik Andersen	styremedlem
Erland Erlandsen Strømme	styremedlem
Jorann Løvland	1. vara (deltatt på styremøter)
Håvard Haugland	Daglig leder (AU)
Eli Dorthea Taunton (delvis permittert)	Administrasjonsleder (AU)
Martin Nøstrud	Administrasjonsleder (AU)

SAK 5 VEDLEGG D

FSK har denne perioden valgt å ikke sende en fast representant for å delta på FriBU's styremøter, men ett av FSK-styremedlemmene deltar ved anledning.

Denne perioden har staben i FriBU byttet på å være stabsrepresentant på FriBU's styremøter.

Landsstyret har hatt 14 møter i perioden og behandlet 154 saker pr. 1. desember 2020.

Arbeidsutvalget har hatt 14 møter og behandlet 26 saker pr. 1. desember 2020.

Styret og stab har hatt 2 felles treffpunkt i perioden. Stab og styre reiste også på felles studietur til Orange-konferansen i Atlanta i mai 2019.

Valgkomiteen har bestått av:

Anne Varhaug Nordkil

Åshild Ellingsberg Tølfesen

Marie Nakken

Eivind Landro

SAK 5 VEDLEGG E

STAVERN FOLKEHØYSKOLE

FIREÅRSMELDING TIL SYNODEN 2017-2020

Stavern folkehøyskole driver folkehøyskole innenfor Lov om folkehøgskoler, i Stavern. For å understøtte folkehøgskoledriften økonomisk, driver skolen noe catering, samt utleie i de periodene vi ikke har elever her.

1. STYRE - AU - REVISOR

1.1 STYRET

Styret for Stavern folkehøyskole består av 8 medlemmer: 5 oppnevnt av skoleeier, 2 oppnevnt av personalet og 1 elevrepresentant. Eiers representanter har alle blitt valgt for en treårsperiode av synodestyret.

EIER

Maria Strømme Korsvik – leder	(2017-18)	1.v.	Svein Kristian Waale	(2014-17)
Björg Gustavsen – leder	(2018-20)			
Knut Inge Anvik Johansen – nestleder	(2017-20)			
Sigurd Åge Engamo – nestleder	(2020-22)			
Jan Tanggaard	(2017-20)			
Olaf Skjævestad	(2017-20)			

PERSONALET:

Audun Kristiansen	(2017-19)	vara - Daniel S Sørensen	(2017-20)
Kari Ekvall	(2017-19)	vara - Kari Marie Lo Florstad	(2017-19)
Kari Marie Lo Florstad	(2020-21)	vara - Gunnar Melhus	(2020-21)

ELEVER

Jan Marius Songedal Olsen	(2017-19)
Lise Ness Klaksvik	(2017-18)
Andreas Sannesmoen	(2018-19)
Ilse Lindvig	(2019-20)
Joachim Haug	(2020-21)

*Elevenes representanter velges for ett år av gangen med funksjonstid 1.10.-30.09

STYRETS SAKSFORBEREDER: Jostein Tvedten - Rektor

SEKRETÆR: Eva Hellerdal Skaalbones - Sekretær

1.2 ARBEIDSUTVALG (AU)

Styrets arbeidsutvalg består av styreleder, nestleder og rektor.

1.3 REVISOR

Revisjonsfirma KPMG a/s, Larvik.

SAK 5 VEDLEGG E

2. PERSONELL 2017-2020

Navn	Tilsatt	Stilling
Rektor		
Jostein Tvedten	2005	Rektor fra 01.08.17
Kontor		
Eva H Skaalbones	2015	60% sekretær, 40% inspektør fra 01.08.17
Grethe Kirkemyr	2017	Økonomimedarbeider 20 %
Ronald Kern	2017	Husholdleder, sommeransvarlig
Ruth Silje Boklund	2019	Sosiallærer, kontaktlærer Turn
Siw-Hege Dahl	2015	Økonomileder 70%
Ståle Gilberg	2011	Lærer musikk, 30% pedagogisk leder
Vedlikehold		
Eirik Vinkenes	2016	Vedlikeholdsarbeider til 05.11.20 (perm. 2020)
Gunnar Melhus	2011	Vaktmester
Martin H Skjønhaug	2020	Vaktmester 2 fra 01.09.2020
Kjøkken/Internat		
Alexander Larsen	2011	Kokk
Edel Melberg	2020	Husholdsassistent fra medio august 2020
Kari Ekval	1999	Husholdsassistent til 01.04.21 (AAP fra juni 20)
Kari Mørle Lo-Florstad	2008	Kokk
Lise Xjennbakken	1985	Kjøkken
Mona G Jernæs	2007	Husholdsassistent
Sandra Ahlgren	2020	Husholdsassistent fra medio august 2020
Undervisning		
Arne Aasland	2010	Lærer musikk 17,5%
Arnfinn Løyning	2015	Kortkursansvarlig 70%, 50% fra 01.04.2020
Audun Kristiansen	2007	Lærer PULS og GOLF
Daniel S Sørensen	2010	Lærer H2O
Fredrik Hovden	2017	Lærer Blålys 112
Helene O Ekholt	2020	Lærer Botrening fra 01.08.20 60%
Henriette K Dahl	2020	Miljøterapeut Botrening, timelærer 70%
Hilde Stavner Børud	2007	Miljøterapeut Botrening, timelærer 70%
Kristin O Alvaret	2009	Miljøterapeut Botrening, timelærer 60%
Martin S Hansen	2019	PR, lærer MediaCrew fra 01.08.20 60%
Per Andreas Ringsby	2004	Lærer Kickboxing
Roy Arne Bjerke	2020	Lærer Blålys 113 fra 01.08.20
Svenn H. Furfjord	1980	Timelærer 20%
Anne Marit Bommen	2020	Botreningsassistent 100%
Anthony Mborja	2020	Botreningsassistent (tilkalling)
Erica Varpe	2020	Botreningsassistent 50%
Isabelle A Myrvold	2020	Botreningsassistent 50%
Kamilla Nordvik	2020	Botreningsassistent til 31.12.20
Johan Sandstad	1986	Lærer Discover Norway til 31.07.20
Margrethe Fredheim	2019	Lærer Blålys 113 til 31.05.20
Stein-Joar Myrvang	2015	Lærer KRIK surf til 31.07.18

Stavern folkehøyskole har et stabilt personale og et godt arbeidsmiljø. Skolens personale representerer også en bredt sammensatt kompetanse, og har en god aldersspredning. Skolen hadde ved årsskiftet 20/21 33 ansatte, tilsvarende ca. 24 årsverk.

SAK 5 VEDLEGG E

4.4 GENERELL INFORMASJON

Folkehøgskolen som skoleslag har 6-dagers uke. Hos oss er tre dager i uka er satt av til linjeundervisning, to dager til fellestimer/valgfag og en dag til «lørdagsseminar».

Vi måler elevenes tilfredshet i form av evalueringer før jul og ved skoleslutt. Evalueringen etter skoleåret 19/20 og halvårsevalueringen for 20/21-kullet, vitner om veldig fornøyde elever. Disse to evalueringene er markant bedre enn evalueringene fra årene 16/17, 17/18 og 18/19. Det er flere grunner til denne forbedringen, men en hovedårsak er det tydelige fokuset på fellesskapsbyggende tiltak de to siste årene.

Innen 1. juni hvert år sender vi en selvevalueringsrapport til Utdanningsdirektoratet. Det legges mye arbeid ned i en slik rapport, og det er derfor viktig at denne rapporten også tjener skolen i form av å være et utviklingsverktøy – dvs. evaluering som forbedring (vs. av). I dette arbeidet velger vi et fokusområde for hvert år. Som nevnt har 2020 vært preget av fellesskapsfokus, under tittelen «Skolefellesskapet». Dette arbeidet videreføres i 2021 under tittelen «Det sosialpedagogiske blikket», hvor det som foregår utenfor undervisningstid gis spesiell oppmerksomhet.

Stavern fhs er en kristen skole, mens elevfløkken gjenspeiler det livssynsmangfoldige samfunnet vi lever i. Skolen er opptatt av å skape arenaer, både obligatoriske og frivillige, for samtaler om tro. Gjennom undervisning, morgensamlinger, *torsdagsmøter* og bibelgrupper, ønsker skolen å være en tydelig bidragsyter i elevenes prosess mot en tro som bærer.

Vi mener at vi har en suksessformel i form av å være en kristen skole, med stor faglig bredde og et sterkt fokus på fellesskap. Vår linjeprofil summeres opp av overskriften *Aktivitet, Scene, Samfunn*. Vi etterstreber å ha et solidaritet- og bærekraftfokus for alle linjer og studieturer. Det foregår hele tiden et pedagogisk utviklingsarbeid med og på linjene våre. Vi opplever vår nyeste linje, *Botrening og Aktiv Fritid* som særlig positivt tilskudd på stammen. Dette er en linje for elever som krever tilrettelegging, og både elever og ansatte på denne linjen har hatt en svært positiv betydning for skolemiljøet.

5. KORTKURS, ARRANGEMENTER, CATERING

5.1 KORTKURS 2017

Kurs	Årselever
Misjonale Menigheter – Oslo storbymenighet	0.9135
Misjonale Menigheter – Oslo Østre	1.1970
Bli med til Island	1.5380
Kropp og Ånd, Hånd i Hånd IV	0.2520
Drikk dypt av Ånden	0.7840
Lutter, smil og glede ... eller?	0.5688
Opplevelsestur til Øland	1.1445
Sensommerdager i Stavern - for godt voksne	1.6072
Tro i min hverdag	0.9006
Camp Færder – på dypt vann	1.6590
Tjeneste og gudstjeneste	0.1635
Kropp og Ånd, Hånd i Hånd V	0.2520
Totalt	10.9801

SAK 5 VEDLEGG E

5.2 KORTKURS 2018

Kurs	Årselever
Misjonale Menigheter – Oslo Østre	0.5451
Misjonale Menigheter – Oslo storbymenighet	0.5451
Misjonale Menigheter – Credo frikirke Tr.heim	0.8820
Drkk dypt av Ånden	0.3815
Kropp og Ånd, Hånd i Hånd VI	0.4725
Gjensyn	1.1655
Troens fotavtrykk – Arbeidermøtet	3.6225
Bornholm	2.3980
Sensommerdager i Stavern - for godt voksne	4.5472
Der du er...	0.5688
Liv og tjeneste i kirken	0.3270
Kropp og Ånd, Hånd i Hånd VII	0.6615
Totalt	16.1167

5.3 KORTKURS 2019

Kurs	Årselever
Misjonale Menigheter – Credo frikirke Tr.heim	0.4740
Fastetidens kilder	0.8720
Misjonale Menigheter – Randesund frikirke	1.8270
Kropp og Ånd, Hånd i Hånd VIII	0.7448
Gotland	2.9430
Sensommerdager i Stavern - for godt voksne	4.7824
Liv og tjeneste i kirken 1	0.1890
Kropp og Ånd, Hånd i Hånd IX	0.8624
Liv og tjeneste i kirken 2	0.2844
Totalt	12.9790

5.4 KORTKURS 2020

Kurs	Årselever
Misjonale Menigheter – Randesund frikirke	1.0902
Sensommerdager i Stavern - for godt voksne	4.2336
Liv og Tjenesten i kirken	0.3270
Kropp og Ånd, Hånd i Hånd X	0.7840
Totalt	6.4348

Fra 2021 blir kortkursordningen faset ut, men årene med Arnfinn Løyning som kortkursansvarlig har han i gjennomsnitt hatt over 10 elever hvert år.

Vi er svært fornøyde med resultatet og det har vært et godt tilskudd til elevtallet på årskurset. Mange av disse kursene er gode tilbud til Frikirkens menigheter og enkeltmedlemmer. Vi kommer også til å fortsette med noen av disse kortkursene som arrangement i de neste årene.

SAK 5 VEDLEGG E

5.5 SOMMERDRIFT/ARRANGEMENTER

De siste somrene har vi hatt Misjonskirkenes Liv og Vekst, UiOs *GO*fest, Metodistenes *Sommerfest* og Frikirkens egen *Visjon*, og i tillegg bl.a. Frikirkens barneløp og skolens eget elevstevne. Fra sommeren 2019 valgte Kristent Nettverk å legge sitt sommerstevne *Lys og Salt* til Stavern folkehøyskole. Sommeren 2020 ble alle stevner avlyst grunnet koronapandemien. Isteden ble det drevet sommerhotell med bobilcamping, noe som viste seg å være vellykket. Eneste arrangement som ble gjennomført, var vårt eget kortkurs *Sensommerdager*.

5.6 CATERING

Målet for skolens cateringvirksomhet er å understøtte vår primærdrift, som folkehøyskole og samlingspunkt for Frikirkens kurs og stevner. På grunn av høyere elevtal de siste årene, har cateringvirksomheten bevisst blitt nedskalert. Dette også fordi beregninger viser at catering med overtid eller ekstra ansatte, er lite lønnsomt. Vi har i større grad hatt ønske om å bruke våre ressurser til å betjene egne elever med god mat og hyggelige måltidsopplevelser enn eksterne cateringkunder.

6. OPPUSSING – VEDLIKEHOLD I PERIODEN 2017-2020

1. Renoveringen av Gamle Fredvang, som nå bare heter Fredvang ble ferdigstilt i 2018. Både internatet og leilighetene er totalt renoveret.
2. Ny asfalt er lagt foran Fredvang i 2018
3. Oppussing av elevkjøkkenet ble ferdigstilt i 2019
4. Bergvarmeanlegget sto ferdig sent på høsten 2019 og kom i full drift fra 2020.
5. Renoveringen av Hovedbygget utvendig ble ferdigstilt sent på høsten 2020. Fasaden ble malt, det er byttet en del vinduer og mansardene har fått takstein. Denne investeringen er finansiert med et rente- og avdragsfritt lån på kr 5 mill. fra Frikirken.
6. Vestibylene og gangen i hovedbygget har fått nytt tak innvendig og ny belysning høsten 2020. Kuppelen i pyramiden ble tettet igjen grunnet lekkasjer.
7. Byttet vinduer i styrkerommet på Nesjarheim våren 2020.

Med tanke på annet vedlikehold må spesielt kortkursene *Kropp og Ånd*, *Hånd i Hånd* nevnes. Her har deltagerne bidratt sterkt til vedlikehold, gjennom bl.a. utvendig og innvendig maling samt hellelegging av uteareal foran nybygg.

7. FRIKIRKEN OG STAVERN FOLKEHØYSKOLE

Stavern folkehøyskole har de siste årene lagt vekt på å bevisstgjøre personalet om sin rolle som «ansatte» i Frikirken. Gjennom tilsetninger de siste årene, og godt samarbeid med særlig Stavern Frikirke, har vi lyktes i å bygge opp en frikirkeidentitet i vårt personalmiljø. Pt. er 11 av skolens ansatte aktive i en Frikirkemenighet.

Skolen ønsker seg en størst mulig andel av ungdom fra Frikirken i elevflokket. Vi tror at skolens mål om å bygge et godt kristent miljø, som også inkluderer unge uten kristen bakgrunn, vil gi et givende skoleår for ungdommer fra Frikirken.

SAK 5 VEDLEGG E

Stavern folkehøgskoles plass i Frikirken viser seg gjennom alle kirkesamfunnets arrangementer som årlig legges til skolen/Fredtun.

Følgende Frikirkearrangementer avholdes på Fredtun, årlig eller med jevne mellomrom:

- Barneleiren (årlig)
- Synodemøtene
- Pastormøtet
- Visjon (årlig)
- Flere kortkurs med Frikirken som hovedmålgruppe (årlig)

8. VEIEN VIDERE - UTFORDRINGER OG UTVIKLING

8.1 TILBAKEMELDINGER FRA ELEVER

Både gjennom våre egne og eksterne evalueringer kan vi se at våre elever er svært fornøyde med skolen. Som nevnt skiller de to siste årsevalueringene seg ut som svært positive. Fornøyde elever er grunnmuren i vårt rekrutteringsarbeid, og et selvsagt mål for årene som ligger foran.

8.2 FAG OG PROSJEKTER

Av linjeoversikten kan en se at det har kommet til 5 nye linjer i fire-årsperioden; Blålys 112, Blålys 113, Turn, MediaCrew og Botrening & Aktiv fritid. Rent elevtallmessig har særlig Blålyslinjene vist seg å være en suksess, og de har hatt en avgjørende betydning for skolens elevtall siden oppstarten høsten 2017. Basert på det lave elevtallet i 2015/16 og delvis 2016/17, og den lave søkningen til de «tradisjonelle» linjene for skoleåret 2017/18, kan vi slå fast at de nye linjene kom akkurat i «grevens tid». Dette viser viktigheten av at skolen er fremoverlent og kreative når det gjelder linjetilbudet, da det er nettopp linjene som betyr mest for de fleste av søkerne. Vi ser også at mange av søkerne er opptatt av valgfagstilbudet. Vi jobber derfor kontinuerlig med å tilby en tidsaktuell og variert valgfagsmeny, hvor også disse fagene skal gjenspeile profilen *Aktivitet, Scene og Samfunn*. Grunnet vårt sterke fellesskapsfokus vil vi fortsette satsningen på fellesskapsuker/dager for hele skolen, felles skoletur osv. Et sterkt og godt sosialt felleskap «selger» også godt etter to år med pandemi og lite felleskap for de fleste i målgruppen.

8.3 STYRKE ØKONOMIEN

Før skoleåret 2019/20 intensiverte og fornyet vi markedsføringen vår, med et særlig fokus på sosiale medier. Vi lagde også ny nettside, opprettet ny Youtubekanal, annonserte mer via Facebook og Google m.m. Dette gav positive resultater med full skole fra høsten 2020. Denne strategien vil og må vi fortsette med for de kommende skoleår, inkludert årvåkenhet i forhold til tilstedeværelse på nye medier. Det er økende kamp om elevene, og de fleste skoler blir flinkere og flinkere på markedsføring. Om vi greier å skille oss ut her, er uvisst, men i skrivende stund har vi høyere søkning til neste skoleår enn mange andre skoler. Det skal også nevnes at vi får god drahjelp av den profesjonelle jobben Folkehøgskolens informasjonskontor gjør for hele skoleslaget.

Vi vet at tilskuddene vil gå litt ned fra 2022 (se punkt 3.1), og vi jobber derfor aktivt med å øke/opprettholde elevtallet i årene fremover. Vårt maksimale elevtall for tilskudd er nå 122 elever. Det jobbes med linjetilbud som matcher markedet, og vi søker i større grad å tilpasse antall linjer og antall ansatte til antall elever. Dette er dog krevende prosesser, da ansatte ikke nødvendigvis kan sies opp/rekrutteres i takt med elevtall og svingninger i de ulike fagområdenes popularitet.

SAK 5 VEDLEGG E

Fra 2021 gis det ikke lenger tilskudd til kortkurs, og vi må legge ned det meste av kortkursaktiviteten. Dette betyr at vi mister tilskudd for 10-15 elever som kortkursene har generert de siste årene. Vi må derfor se etter alternative inntektskilder, eller øke antall elever på hovedkurset. Vi vil trolig opprettholde noen av våre kurs/samlinger, men da som arrangementer uten at det utløser noe statsstøtte.

8.4 VEDLIKEHOLD / INVESTERINGER

Selv om store deler av skolens bygningsmasse har vært renovert de siste årene, er det fremdeles store vedlikeholdsbehov. Skolens hovedbygg har nå blitt renovert utvendig, men all innvendig renovering gjenstår (med unntak av innvendig tak i vestibyle/gang).

Kostnadsrammen for dette arbeidet ut fra tidligere mottatt prosjektrapport, er på ca. 8-10 millioner kroner. Taket på Bjørkly må skiftes, og dette er planlagt gjennomført i 2021 til en kostnad på ca. kr 0,5 mill. I tillegg innhentes det i disse dager anbud på utskiftning av taket på Tunheim da det her er mange lekkasjer og en gammel og sprø takpapp som trenger utskiftning.

Vi ser også behov for å bytte ut brann-detektorer i flere av byggene, noe vi prøver å få gjennomført i løpet av de nærmeste årene. Det er ønskelig med nytt låsesystem, spesielt på Vestly, da dagens system er upraktisk og veldig dyrt å vedlikeholde.

9. AVSLUTNING OG TAKK

Stavern folkehøgskole startet høsten 2020 opp med 128 elever, det høyeste elevtallet i skolens historie. Med gode søkertall for kommende skoleår, vil Stavern folkehøgskole ha gode forutsetninger for å klare de økonomiske forpliktelsene i forbindelse med framtidig vedlikehold og investeringer.

Styret vil rette en stor takk til alle som gjennom 4-årsperioden har lagt ned utallige dugnadstimer for skolen, gjennom f.eks. deltagelse på dugnadskursene «Kropp og Ånd, Hånd i Hånd». Slikt engasjement fra våre mange venner gir skolen et løft, både i form synlig oppussing og som en stor inspirasjon for de som har sitt daglige arbeid på skolen. Daglig legger skolens personale ned et stort og viktig arbeid, for folkehøgskolen og for Frikirken. Styret vil derfor rette en spesiell takk til den enkelte ansatte.

Den 9. januar 2021 fylte den kjære skolen vår 100 år. Skolens hovedbygg strålte, mye grunnet en etterlengtet og rykende fersk utvendig renovering. Denne renoveringen ble gjennomført takket være et 5 års rente- og avdragsfritt lån fra Frikirken.

Jubileumsmarkeringene har naturlig nok ikke blitt slik vi hadde planlagt og håpet, men planen er ta igjen noe av det tapte ved senere anledninger på skolen og under synodemøtet.

Styret for Stavern folkehøgskole vil til slutt uttrykke en stor takk til Frikirken, menighetene og det enkelte Frikirkemedlem for forbønn og et betydelig økonomiske bidrag til skolen, via overføringene til Frikirkens fellesarbeid. Skolestyret og administrasjonen opplever Frikirken som en eier som behersker balansen mellom å bry seg og samtidig gi stor grad av frihet og tillit. Vi er svært takknemlig for det gode forholdet og samarbeidet vi har til Frikirken som skoleeier.

Stavern folkehøgskole, den 8. april 2021

Bjerg Gustavsen (styreløder)

Jostein Tvedten (rektor, daglig leder)

Signaturene i dette dokument er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo" = sikker digital signatur.
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

'Med min signatur bekrefter jeg alle dataer og innholdet i dette dokument.'

Jostein Tvedten

Rektor, daglig leder

Serienummer: 9578-5953-4-2294802

IP: 193.212.100.100

2021-04-08 17:56:26Z

Bjerg Gustavsen

Styreleder

Serienummer: 9578-5999-4-3347190

IP: 215.160.100.100

2021-04-08 17:56:51Z

Dokumentet er signert digitalt, med Penneo.com. Alle digitale signaturdata i dokumentet er sikret og verifisert av den datamaskinutregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er fritt og trykts trykplott med et sertifikat for en betrudd tredjepart. All kryptologisk bevis er innegret i denne PDF, for fullstendig sikkerhet i elektronisk form.

Alltid: Avdel, skal die kunne se at dokumentet er trykthent av Penneo-signature service (penneo@penneo.com). Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er inkludert i dette

RESULTATREGNSKAP 2017-2020

DRIFTSINNTEKTER	2020	2019	2018	2017
Inntekter arrangementer	-1 262 482	-4 170 677	-4 157 187	-4 475 655
Inntekter catering	-120 509	-574 868	-974 011	-1 341 861
Inntekter skoledrift	-7 788 757	-7 969 608	-9 621 411	-9 026 445
Stats- og fylkestilskudd	-13 251 157	-11 771 912	-10 591 810	-10 274 993
Andre tilskudd	-3 382 142	-991 120	-976 898	-991 530
Andre inntekter	-575 223	-573 045	-3 071 567	-468 503
SUM DRIFTSINNTEKTER	-26 380 270	-26 051 230	-29 392 884	-26 578 987
VAREFORBRUK				
Innkjøp for videresalg	29 522	-	-	-
SUM VAREFORBRUK	29 522	-	-	-
DRIFTSKOSTNADER				
Kostnader for arbeidskraft	12 887 304	13 959 520	13 941 186	13 804 009
Matkostnader	1 425 255	2 182 431	2 391 934	2 406 553
Kostnader lokaler	2 093 604	2 674 098	2 603 346	2 371 587
Driftsmateriell som ikke aktiveres	504 790	350 242	306 337	760 483
Reparasjon / vedlikehold bygninger	3 339 805	140 307	150 512	66 043
Fremmede tjenester	313 901	409 881	412 711	359 448
Kontorkostnader	804 888	779 875	608 552	660 863
Transportkostnader	167 088	123 014	186 555	230 510
Reklamekostnader	204 476	273 854	281 806	342 639
Forsikringer	179 613	167 255	251 710	242 724
Ordinære avskrivninger	2 952 443	2 705 686	2 560 239	2 285 140
Tap på krav	-50 000	18 665	104 799	89 452
Tap ved avgang anleggsmidler	-	2 500	32 433	-
Kostnader avd catering	100 195	528 963	822 821	1 359 021
Andre kostnader	242 774	539 177	524 654	171 792
SUM DRIFTSKOSTNADER	25 166 137	24 855 469	25 179 593	25 150 264
DRIFTSRESULTAT	-1 184 610	-1 195 761	-4 213 291	-1 428 723
Finansinntekter	-25 957	-34 712	-25 338	-22 595
Finanskostnader	652 579	890 233	776 909	734 957
SUM FINANSPOSTER	626 622	855 521	751 572	712 362
ÅRSRESULTAT (-oversk., + undersk.)	-557 988	-340 240	-3 461 719	-716 361

SAK 5 VEDLEGG E

OVERFØRINGER

Overført til annen egenkapital	-557 988	-340 240	-3 461 719	-716 361
SUM OVERFØRINGER	-557 988	-340 240	-3 461 719	-716 361

BALANSE

EIENDELER	2020	2019	2018	2017
Annleggsmidler				
Transportmidler	434 620	-	14 000	68 433
Maskiner og inventar	1 967 511	2 325 379	2 581 703	2 877 569
Anlegg under utførelse		-	41 834	1 546 308
Sum transportmidler og inventar	2 402 131	2 325 379	2 637 537	4 492 310
Skolebygninger	17 718 515	17 406 275	18 489 782	16 670 103
Internat	18 784 835	19 655 053	20 525 269	19 883 606
Boliger	819 272	884 272	949 271	1 014 271
Andre bygninger	9 102 655	9 791 566	1 739 776	1 636 095
Sum bygn. og annen fast eiendom	46 425 277	47 737 166	41 704 097	39 204 075
SUM ANLEGGSMIDLER	48 827 408	50 062 545	44 341 634	43 696 385
Omløpsmidler				
Varelager	111 974	77 304	141 828	132 719
Sum varelager	111 974	77 304	141 828	132 719
Kundefordringer	66 415	210 237	151 538	490 162
Andre kortsiktige fordringer	728 188	524 170	776 345	834 356
Sum fordringer	794 603	734 407	927 883	1 324 518
Kontanter og bankinnskudd	7 694 685	982 745	1 950 021	730 106
SUM OMLØPSMIDLER	8 601 262	1 794 456	3 019 733	2 187 343
SUM EIENDELER	57 428 670	51 857 001	47 361 367	45 883 728

BALANSE

GJELD OG EGENKAPITAL	2020	2019	2018	2017
Egenkapital				
Opptjent egenkapital	13 079 632	12 521 644	12 181 404	8 719 684
SUM EGENKAPITAL	13 079 632	12 521 644	12 181 404	8 719 684
Langsiktig gjeld				
Gjeld til kredittinstitusjoner	27 021 350	28 092 654	22 665 880	24 106 205
Bevilning til nybygg fra eier	6 560 000	6 880 000	7 200 000	7 520 000
Lån fra eier	5 000 000	.		
Sum langsiktig gjeld	38 581 350	34 972 654	29 865 880	31 626 205
Kortsiktig gjeld				
Leverandørgjeld	879 084	744 636	993 224	1 622 755
Skyldig offentlige avgifter	797 606	829 022	918 720	811 932
Forskudd fra elever	115 200	514 502	483 559	327 500
Annen kortsiktig gjeld	3 975 798	2 274 543	2 918 581	2 775 652
Sum kortsiktig gjeld	5 767 688	4 362 703	5 314 084	5 537 839
SUM GJELD	44 349 038	39 335 357	35 179 964	37 164 044
SUM GJELD OG EGENKAPITAL	57 428 670	51 857 001	47 361 367	45 883 728

Stavern, 8. april 2021

Bjørg Gustavsen (styrets leder)

Jostein Tvedten (rektor, daglig leder)

Signaturer i dette dokument er juridisk bindende. Dokument signert med "Pennéo" - sikker digital signatur.
De signerende parter sin identitet er registrert, og er i siste instans.

"Med min signatur bekrefter jeg alle dataer og innholdet i dette dokument!"

Jostein Tvedten

Rektor, daglig leder

Sertifikatnummer: 9578-5993-4-2294832

IP: 193.212.100.100

2021-04-08 12:56:36Z

Björg Gustavsen

Sykeleder

Sertifikatnummer: 9578-5999-4-3347190

IP: 213.160.100.100

2021-04-08 12:56:37Z

Dokumentet er signert digitalt med Pennéo.com. Alle digitale signaturdata i dokumentet er sikret og verifisert av det digitale sikkerhetsregimeet i vår verden av det offentlige dokument. Dokumentet er ledd og lidd stempelt med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er tilgjengelig i denne PDF, for fremtidig validering i dette nettstedet.

Adelsk. Revier, skal du kunne se at dokumentet er verifisert av Pennéo's signatur service (pennéo.pennéo.com). Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser samt er fullstendig med :

3-årsmelding fra Nordtun HelseRehab til Synodemøte 2021

På grunn av Covid-19 situasjonen og utsettelse av Synodemøtet blir dette i realiteten en 4-årsmelding for årene 2017-2020.

Virksomhetens art

Stiftelsen Nordtun HelseRehab (Nordtun) er en selveiende, ideell, diakonal stiftelse, lokalisert til Engavågen i Meløy kommune, og har i henhold til sine vedtekter som sitt primære formål å drive helsearbeid i landsdelen. Videre sier vedtektene at institusjonen skal være forpliktet på og drives i samsvar med Den Evangelisk Lutherske Frikirkes kristendomssyn. Vedtektene sier også at institusjonen skal ha sitt forretningskontor i Meløy kommune.

Nordtun har nesten alle sine inntekter basert på et anbud inngått med Helse nord på spesialisert rehabilitering. Stiftelsen er således å anse som en del av spesialisthelsetjenesten og underlagt lov om spesialisthelsetjenester.

I tillegg selger Nordtun også plasser for kommunal rehabilitering, rehabilitering til enkeltpersoner (selvbetalende) og innimellom til andre firma/institusjoner (f.eks. forsikringsselskap og fengselsvesenet).

All rehabilitering er organisert som døgnrehabilitering. Vi har ikke anbud på dagrehabilitering. Volumet på avtalen med Helse nord er på 9105 døgn pr år, salget til andre utgjør 330-550 døgn pr år.

Virksomheten har innarbeidet et verdibegrep; «Sett, Hørt og Tatt på alvor» og visjonen; «Sammen - opp og frem»

Styret

I perioden 2015-2017:

Inger Stokstad	styreleder
Aud Angell	nestleder
Aksel Olsen	styremedlem
Jan Martin Sahl	styremedlem
Tormod Myrvang	styremedlem, ansattes representant
Margaret Frøseth Li	1. varamedlem
Ellen Jensen	2. varamedlem
Trond Dragland	varamedlem, ansattes representant

I perioden 2017-2020 (og videre fram tom juni 2021):

Inger Stokstad	styreleder
Aud Angell	nestleder
Aksel Olsen	styremedlem
Jan Martin Sahl	styremedlem
Tormod Myrvang	styremedlem, ansattes representant
Margaret Frøseth Li	1. varamedlem

Knut Osnes
 Trond Dragland

2. varamedlem
 varamedlem, ansattes representant

Fra og med juni-2020 gikk Trond Dragland ut av styret etter å ha blitt midlertidig ansatt som nestleder og Line Jæger Hansen ble da innvalgt som nytt varamedlem for de ansatte.

Administrasjonen i perioden

Daglig leder:

- Pr tiden er Trond Dragland konstituert som daglig leder i Ann-Karins Doyle Lillehaugs sykefravær (siden oktober 2020).
- Ann-Karin Doyle Lillehaug har vært daglig leder siden januar 2020.
- Fram til desember 2019 var Sverre Monsen daglig leder.

Nestleder:

- Trond Dragland (mai 2020 - september 2020).
- Jon Aag (januar 2020 - april 2020).
- Ann-Karin Doyle Lillehaug (mars 2019 – desember 2019).
- Fram til mars 2019 var Arvid Rendal nestleder.

Økonomi

År	Driftsutgifter	Resultat
2020	31 907 378,-	-3 773 286
2019	38 994 092,-	- 4 107 025
2018	35 211 902,-	119 785
2017	35 465 217,-	3 336 969

I de 3 årene fram til og med 2017 var de økonomiske resultatene rimelig gode. Den ordinære driften var dog hele tiden økonomisk marginal. Overskuddene kom hvert av de årene som følge av ekstraintekter/ekstraanbud fra Helse nord. I 2018 hadde Nordtun fortsatt et lite ekstraanbud for de 3 første månedene. Etter den tid har ekstraintektene forsvunnet. Når da driftsutgiftene økte kraftig i 2019 så ble resultatet deretter.

2020 var preget av Covid-19 situasjonen og Nordtun måtte stenge driften i 6 uker. Det var også vesentlig lavere pasienttilfang resten av året som følge av pandemien. Det ble i 2020 gjort kraftige grep for å redusere driftskostnadene. Dette kombinert med at a-kontoutbetalingene fra Helse nord fortsatte som normalt har gjort at vi forhåpentligvis har greid å snu den økonomiske trenden. Det hersker dog en stor usikkerhet til regnskapstallene for 2020. På den ene siden har Nordtun plikt til å tilbakebetale deler av a-kontobeløpet dersom belegget ender opp under 95% (belegget var på ca. 76% av anbudet i 2020), på den andre siden har helseforetakene fått beskjed fra myndighetene om å sørge for at ingen av helseforetakenes tilbydere går konkurs som følge av pandemien. Det er ennå ikke klarlagt hvordan det økonomiske oppgjøret for 2020 vil ende opp. Som en ideell stiftelse har vi ikke hatt mulighet til å søke på korona-midler fra staten, og i og med at a-kontoutbetalingene har fortsatt, har vi heller ikke hatt den nødvendige omsetningssvikten.

«Produksjon»

Se tabell:

Belegget på Nordtun, historisk utvikling 2013 -2020																
Helse-Nord ytelser:																
	2020		2019		2018		2017		2016		2015		2014*		2013*	
	Personer	Døgn	Personer	Døgn	Personer	Døgn	Personer	Døgn	Personer	Døgn	Personer	Døgn	Personer	Døgn	Personer	Døgn
Y2 Kreft	20	296	24	356	26	398	27	398	27	421	29	382	x	x	x	x
Y4 Subakutt hjerneskode	11	202	17	420	8	161	4	92	12	246	10	197	x	x	x	x
Y5 Kronisk hjerneskode	30	651	41	873	28	611	30	637	32	665	31	649	42	1101	36	936
Y8 Sansforstyrrelser	54	632	44	568	49	671	42	579	34	451	35	457	42	582	51	707
Y10 Kols	12	236	20	372	16	316	14	296	17	327	14	311	Ikke anbud	Ikke anbud	Ikke anbud	Ikke anbud
Y11 Ortopedi	180	3204	252	4247	291	4656	436	6632	373	5814	401	6084	378	7687	401	8298
Y12 Kompleks og sammensatt	11	220	18	355	13	290	22	424	20	368	27	513	40	889	29	553
Y13 Inflamatorisk	18	371	19	391	30	588	30	589	32	640	37	706	49	985	39	815
Y14 Muskel/skjelett	70	1109	84	1337	92	1412	112	1649	114	1719	100	1546	107	2213	87	1792
Ledsagere/annet	0	0	0	0	2	34	2	28	2	40	3	62	1	4	1	0
Totalt:	406	6921	519	8919	555	9137	719	11324	663	10691	687	10907	658	13461	644	13101
Alle betalere:																
	2020		2019		2018		2017		2016		2015		2014*		2013*	
	Personer	Døgn	Personer	Døgn	Personer	Døgn	Personer	Døgn	Personer	Døgn	Personer	Døgn	Personer	Døgn	Personer	Døgn
HN:	406	6938	519	8919	555	9137	719	11324	663	10691	687	10907	658	13461	644	13101
Helfo:	0	0	0	0	0	0	7	101	6	100	0	0	0	0	0	0
Meløy kommune:	9	118	15	198	20	249	16	246	18	290	17	222	16	322	13	250
Selvbetalende:	15	130	22	287	14	128	8	67	9	125	20	221	14	141	12	178
Annet:	6	95	12	56	3	12	0	0	0	0	0	0	2	25	0	0
Totalt:	436	7281	568	9460	592	9526	750	11738	696	11206	724	11350	691	13949	669	13529

* = forrige anbudsperiode. Andre volum og til dels andre ytelsesinndelinger

Y2 + y12

y4+y5

Nordtun har i årene fram tom 2017 levert et antall pasientdøgn som har vært vesentlig høyere enn det ordinære tilbudet. En stor andel av dette har vært ortopedipasienter. En kombinasjon av Samhandlingsreformen, forbedrede operasjonsteknikker, medisinsk forståelse og et ønske fra Helse Nord om å spare penger har gjort at tilflyten av (spesielt ortopedi-) pasienter har blitt redusert.

Dette gjorde at vi i 2019 faktisk leverte noe under tilbudet. Covid-19 situasjonen forsterket denne utviklingen ytterligere i 2020.

Kvaliteten på tilbudet vi gir er god. Pasientene sender evalueringsskjema inn til Rambøll som behandler disse og sammenligner oss med andre rehabiliteringssentre. FHI har også gjort en pasienttilfredshetsundersøkelse hvor vi kom godt ut og vi gjør i tillegg interne skriftlige evalueringer av våre tinnituskurs.

Personal

Nordtun har det siste året redusert staben. For øyeblikket har vi 41 fast ansatte fordelt på ca. 32,5 årsverk. I tillegg har vi 10 tilkallingsvikarer, ca. 1,5 årsverk.

Arbeidsmiljø

Det har vært utfordringer ift arbeidsmiljøet både på medisinsk service (pleieavdelingen) og i administrasjonen. En kombinasjon av endringer i arbeidsstokken og arbeidsmiljøarbeid i samarbeid med bedriftshelsetjenesten gjør at arbeidsmiljøet nå oppleves som godt.

Videre drift

På kort sikt, dvs. ut denne anbudsperioden, ligger vi an til en drift med et marginalt belegg og en marginal økonomi, men situasjonen bør være overkommelig dersom det ikke oppstår noen uheldige omstendigheter (jfr. covid-19 ift. både belegg og økonomisk oppgjør).

Det nåværende tilbudet løper ut en gang i 2022. Om tilbudet vil vare ut hele eller bare deler av 2022 skal vi angivelig bli informert om av Helse nord før mai-2021.

Å vinne et nytt tilbud med tilstrekkelig god økonomi vil da bli et være eller ikke-være for Nordtun. Det ansees ikke mulig å opprettholde en videre drift basert på andre markeder.

I og med at et nytt anbud vil være fullstendig avgjørende må vi være forberedt på en større omstilling til en potensielt helt ny pasientsammensetning og vi må også være åpne for nødvendigheten av samarbeid med (eller til og med overtakelse av) andre.

En annen framtidig stor risikofaktor er legesituasjonen. Forskriften krever at spesialisert rehabilitering ledes av en lege med spesialisering i fysikalsk medisin og rehabilitering. Disse er svært vanskelige å få tak i. Vi har nå ansatt en ny fysikalskmedisiner som begynner til sommeren og er foreløpig berget med det, men det er svært sårbart å være så avhengig av en person.

Nordtun har ikke ansatt diakon lengre. Det er et savn, men gir ikke uttelling ift vurdert kvalitet i anbudet. Det har derfor ikke vært økonomisk forsvarlig å opprettholde den stillingen. I en ideell verden hadde det vært bra å ha en person ansatt i en stilling som f.eks. 50% diakon og 50% sosionom/psykolog/sykepleier/annet. Utfordrer med dette Frikirken på om de har noe å bidra med.

Engavågen 18/3-21

Styret

SYNODEMØTET 2022

VEDLEGG TIL SAK I/2022

MÅL OG STRATEGI 2021–2024

Frikirkens oppdrag:

*Vi bygger åpne fellesskap,
der mennesker blir sett,
møter Jesus
og utrustes til å leve som hans etterfølgere.*

Synodemøtet i 2017 vedtok Frikirkens målplan for 2018-2024 (perioden utvidet med ett år fra 2023 til 2024 som følge av forskyvning av synodeperioden). Målplanen har tre overskrifter: Jesus i hverdagen, Jesus til nye generasjoner og Jesus til nye mennesker. Under disse overskriftene er det definert i alt 24 mål, som konkretiserer hvordan vi i perioden jobber med det vi anser som kirkesamfunnets oppdrag. Målplanen ligger lett tilgjengelig på Frikirkens nettsider og er trykket opp som en brosjyre til utdeling. Hensikten med planen er å gi kirkesamfunnet en felles plattform og et felles siktemål, noe som vi sammen arbeider mot.

Frikirkens målplan gjelder til 2024, så målene og planen er ikke oppe for drøfting nå. Det ble informert om status iht. målplanen i synodestyrets treårsmelding fremlagt på synodemøtet i 2021. Like fullt er det naturlig med en egen sak om dette på årets synodemøte. Underveis i møtet vil det bli delt videosnutter som viser eksempler på arbeid i menighetene med utgangspunkt i målplanen. Tilgjengelige ressurser vil bli vist og delt på stands for Frikirkens hovedkontor og FriBU.

RESULTATER I PERIODEN 2018-2022

Følgende oversikt gir en viss pekepinn på status for de 24 punktene i målplanen, sett fra et nasjonalt perspektiv:

- + = høy måloppnåelse
- = underveis
- = lav måloppnåelse/ikke kommet i gang (med måling)

JESUS I HVERDAGEN

- 1. Vi ser en økning i bruk av bibel og bønn i menighetene.
- 2. Menighetene opplever en økning i gudstjeneste- og smågruppe-deltakelse.
- + 3. Menighetene er en ressurs for barnefamilier og hjelper dem til å leve ut troen i hjemmet.
- + 4. Vi tilbyr samlivskurs og foreldrekurs gjennom flere av menighetene våre.
- 5. Menighetene følger trosopplæringsplanen de har utarbeidet ut fra kirkens felles plan.
- 6. Det er utarbeidet en trosopplæringsplan for voksne.

JESUS TIL NYE GENERASJONER

- 7. Det er utarbeidet en plan for rekruttering og utrustning av ledere, nasjonalt og lokalt.
- 8. Alle unge ledere har en mentor.
- 9. Det er laget en opplærings- og oppfølgingsplan for pastorer og for eldste.
- 10. Vi har etablert samarbeid med folkehøgskoler og utdanningsinstitusjoner om studietilbud med fokus på bibel og tjeneste.
- 11. 40 % av lederne i menighetene er under 40 år.
- 12. 20 % av medlemmene med regionale og nasjonale tillitsverv er under 40 år.

SAK I VEDLEGG I

JESUS TIL NYE MENNESKER

- 13. Menighetene er engasjert i frivillig arbeid for sårbare grupper i nærmiljøet.
- + 14. 20 nye menigheter har deltatt i en læringsprosess med fokus på å være misjonar kirke.
- + 15. Frikirken fremmer enhet blant kristne kirker for at verden skal tro.
- 16. Alle menigheter har startet minst ett nytt fellesskap, smågruppe eller større fellesskap, som når nye mennesker.
- + 17. Det er etablert studentfellesskap i syv byer med høgskole/universitet.
- 18. Det er plantet åtte nye menighetsfellesskap.
- 19. Det er vekst i antall medlemmer i aldersgruppa 0-40 år.
- + 20. Samtlige menigheter har regelmessig kontakt med minst én av utsendingene våre.
- 21. Vi har gjennomgått og fornyet misjonsstrategien og forankret den i menighetene våre.
- + 22. Vi har styrket misjonsarbeidet vårt blant muslimer i Norge.
- 23. Vi har styrket misjonsinnsatsen i Midtøsten.
- 24. Vi har økt misjonsgaven.

Nedenfor følger eksempler på ressurser/resultater fra Frikirkens hovedkontor og FriBUs stab på noen av punktene i målplanen (komiteen som skal forberede saken til drøfting i plenum får en litt fyldigere oversikt):

- Et nettbasert eldstekurs ble ferdigstilt vinteren 2021 (jfr. pkt. 7 og 9 i målplanen). Kurset er tilgjengelig for alle eldste i Frikirken på kursplattformen Simplylearn, og består av fire deler: 1. Lederskap, 2. Frikirkens forfatning og reglement, 3. Arbeidsgiveransvaret og 4. Frikirkens visjon og oppdrag. Målet med kurset er å gi en grunnleggende forståelse av hva eldstetjeneste i Frikirken innebærer. Kurset anses obligatorisk for alle eldste i menigheten, og er et utgangspunkt for viktig dialog innad i eldsterådet.
- Frikirkens pastorprogram vil være i stadig utvikling ut fra behov (jfr. pkt. 7 og 9 i målplanen). Hensikten med et slikt program er å sikre god nasjonal oppfølging av pastorer (først og fremst hovedpastorer), i fellesskap og til en viss grad individuelt. En første konkretisering av innhold i pastorprogrammet blir klart sommeren 2022. Pastorkurset og eldstekurset vil være to av elementene i pastorprogrammet.
- Lederprogrammet Horisont har som mål å utruste unge ledere i Frikirken (pkt. 7, 11 og 12 i målplanen). Programmet anses å være et viktig bidrag til rekruttering av og nettverksbygging for ledere i kirkesamfunnet vårt i årene fremover. Det var 12 unge ledere fra sju menigheter med i første kull (2018/2019), og samme antall deltakere fra åtte menigheter i det andre kullet (2020/2021). Det tredje kullet starter opp til høsten.
- En første runde med læringsnettverk for innvandrerarbeid ble startet våren 2019 (jfr. pkt. 14 og 22 i målplanen). I nettverket fokuseres det på arbeid blant muslimer og troende med muslimsk bakgrunn. Deltakende menigheter samles fire ganger over to år, og de samarbeider og utfordrer hverandre på og mellom samlingene. Fire menigheter deltok i første runde. Høsten 2021 startet andre runde. Læringsnettverket har nå fått navnet Connect, og gjennomføres sammen med Norsk Luthersk Misjonssamband (NLM). Én av menighetene i denne runden er fra Frikirken, mens de fire andre er fra NLM.
- Våren 2021 vedtok synodestyret en strategi for menighetsplanting (jfr. pkt. 18 i målplanen). Utgangspunktet for strategien er målet om at det skal plantes åtte nye menighetsfellesskap i målperioden. Det ble ansatt to medarbeidere (i deltidsstillinger) til å jobbe med dette fra høsten 2021.
- I samarbeid med Awana, har FriBU utviklet samtaleboksen Input. Boksen inneholder spørsmål om og utfordringer knyttet til tro på hjemmebane, og den kan brukes av hele

SAK I VEDLEGG I

familien. FriBU har sammen med Misjonskirken UNG og Ung baptist samarbeidet med Tro & Medier om et undervisningskurs på video, som gir foreldre konkrete tips og råd for godt nettvett hos barn og ungdom i ulike faser. FriBU har ansatt en person som prosjektleder for «Tro i hjemmet» og utviklet «Tro på hjemmebane» som verktøy for å starte familiegrupper. Mer enn 300 frivillige og ansatte i Frikirken deltok på konferansen «Gi Jesus videre» høsten 2019. (Jfr. pkt. 3 i målplanen)

- Frikirken og FriBU har bidratt med til sammen 250 000 kroner til oversettelse av «Bible Project» fra engelsk til norsk (jfr. pkt. 1 i målplanen).

PLANER FOR PERIODEN 2022-2024

For Frikirkens hovedkontor er det pekt ut tre fokusområder for resten av målperioden, ett fokusområde under hver overskrift i målplanen. Dette er områder der vi ser det fortsatt er store behov, og hvor det kan og bør gjøres mer.

FOKUSOMRÅDER FOR HOVEDKONTORET FREM MOT SYNODEMØTET I 2024:

A Jesus i hverdagen

Menighetene er en ressurs for barnefamilier og hjelper dem til å leve ut troen i hjemmet (pkt. 3 i målplanen).

Gjennom læringsnettverket Neste generasjon, som startet opp høsten 2021, følger Frikirken og FriBU ni menigheter i en prosess over tre år. Målet er å hjelpe menighetene til å sette fokus på aldersgruppen 0-12 år og gå fra å være aktivitetsdrevet til å bli relasjonsbasert. Oppstarten av dette læringsnettverket har tydeliggjort at det her er store behov i menighetene. Også lederkonferansen Videre vinteren 2023 vil sette fokus på at troen bør leves ut først og fremst relasjonelt og i hjemmene.

B Jesus til nye generasjoner

Det er utarbeidet en plan for rekruttering og utrustning av ledere, nasjonalt og lokalt (pkt. 7 i målplanen).

Både administrasjonen og tilsynet erfarer at det er store utfordringer i menighetene når det gjelder rekruttering og utrustning av ledere til bærekraftig og langsiktig lederskap. Horisont er en viktig satsning for å rekruttere fremtidige ledere til Frikirken, og pastorprogrammet er ment å være en ressurs både tidlig og underveis i pastorgjerningen, men det finnes ingen helhetlig plan for rekruttering og utrustning. Det må utarbeides en nasjonal plan for dette, gjerne parallelt med lokale planer.

C Jesus til nye mennesker

Alle menigheter har startet minst ett nytt fellesskap, smågruppe eller større fellesskap, som når nye mennesker (pkt. 16 i målplanen). Det er plantet åtte nye menighetsfellesskap (pkt. 18 i målplanen).

Vi må nok erkjenne at den dårligste måloppnåelsen er innen fellesskapsplanting som når nye mennesker og fører til vekst blant ikke-troende. Frikirkens strategi for menighetsplanting vil stå sentralt fremover. Så langt har hovedkontoret ansatt to medarbeidere i til sammen 40 % stilling som i samarbeid med Sendt-gruppa, som har deltakere fra ulike menigheter, vil arbeide målrettet ut fra strategien. Det arbeides her med å identifisere potensielle plantere og støtte i fellesskapsplanting av ulikt slag. I overgangen 2022/2023 starter vi både et nettverk for unge gründere i samarbeid med FriBU og et læringsnettverk for menigheter som kan ha en ressurs-rolle i sin region, blant annet med tanke på menighetsplanting. Hvis vi skal lykkes i dette arbeidet, er det avgjørende viktig at menighetene tar eierskap i disse målene, at hver enkelt menighet jobber aktivt med å etablere nye fellesskap som når nye mennesker, og at vi tar et felles bønneansvar for at nye mennesker skal komme til tro.

SAK I VEDLEGG I

MENIGHETENE OG MÅLPLANEN

Det er store variasjoner i hvor stor grad Frikirkens menigheter aktivt bruker målplanen vedtatt av synoden, altså av menighetene selv. Synodestyret anbefaler at hver enkelt menighet – i likhet med Frikirkens hovedkontor – velger seg tre fokusområder fra målplanen (ett punkt under hver overskrift) som dere vil arbeide særlig med fram mot neste synodemøte. På Synodemøtet 2024 skal vi sammen gjøre opp status og oppdatere målplanen.

Synoderådsmøte

01.11.18 - Scandic Gardermoen

Ord for dagen v/Jarle Skullerud, fra Jes 55,6-12

Konstituering:

Møtedirigenter: Jarle Skullerud og Trine Syvertsen

Referent: Lars Øystein Folkedal (Marit Ecklo Brevik)

Gruppeleder / medreferent:

- Gr 1: Øystein Samnøen / Gunnar Johnsen
- Gr 2: Niclas Bengtsson / Kjersti Gulli Petersen
- Gr 3: Jon Arne Gladsø / Geir Nordkil
- Gr 4: Geir Langen / Hilde Grøthe
- Gr 5: Arnfinn Østerberg / Yngve Andersen

Protokollunderskrivere: Anne Græsli Nordvoll, Arne Hersdal og Niclas Bengtsson

Forretningsorden:

- Sakene drøftes i komiteer, før de drøftes i plenum.
- Hver komite fremlegger sin innstilling, skriftlig og muntlig, før vi åpner for debatt i plenum.
- Taletid settes til 3 minutter.
- Møtedirigentene kan redusere taletiden dersom det blir nødvendig.
- Forslag til vedtak leveres skriftlig til møtedirigentene før strek settes.
- Eventuell protokolltilførsel må leveres skriftlig til møtedirigenter før møtet avsluttes.

Tilstede: Alle faste medlemmer i synoderådet, og daglig leder ved Frikirkens hovedkontor Marit Ecklo Brevik, som har talerett i møtet.

1/2017 – 2020: Konstituering

Konstituering. Valg av med-dirigent, møtesekretær, protokollunderskrivere. Godkjenne innkalling og dagsorden.

Vedtak: Møtet konstituert

02/2017-2020: Samtale om aktuelle utfordringer / muligheter.

Ingen aktuelle saker ble meldt inn til møtet.

03/2017-2020 Drøfting av dokumentet "Vern om lære og liv".

Første samtale om mulig revidering, og eventuelt prosess frem mot synodemøtet.

Utsendt dokument som lå til grunn for samtalen:

- «03-18 - Vern om lære og liv - teologisk fagråd.»

Vedtak:

Synoderådet ber synodestyret utarbeide forslag til en revidert ordning for vern om lære og liv. Momentene fra samtalen i synoderådet tas med i dette arbeidet. Forslaget legges frem for behandling i synoderådets møte høsten 2019 og til endelig vedtak i 2020.

Enstemmig vedtatt

04/2017-2020 Forsoningslære og bibelsyn – drøfting og vedtak

Etter innspill fra teologisk fagråd og arbeidermøtet.

Bakgrunnsdokumenter:

- «Forholdet mellom skriften og kirken». Hefte utgitt 20....?
- «04-18 - bibelsyn - Woie»
- «04-18 - forsoningslære - teologisk fagråd»

Vedtak:

Synoderådet takker teologisk fagråd for å ha lagt til rette for samtaler om Bibelsyn og forsoningslære, på arbeidermøtet og i lokalmenigheter. Synoderådet ber synodestyret sammen med tilsynsmennene følge opp de lokale eldsterådene for å sikre at de benytter det utsendte materialet til samtaler i menigheten.

Enstemmig vedtatt

05/2017-2020 Orientering fra synodestyret/teologisk fagråd

Innledning ved leder av teologisk fagråd, Anne Mari Schiager Topland.

Bakgrunnsdokument:

- «05-18 - bakgrunn - teologisk fagråd»

Vedtak:

Synoderådet takker for orienteringen om planer for arbeid med teologiske spørsmål i perioden. Frikirken står for en klassisk kristen forståelse av ekteskapet som et livslangt, monogamt forhold mellom mann og kvinne.

Synoderådet ber om at det med utgangspunkt i Frikirkens ekteskapsforståelse og vigselpraksis legges til rette for teologisk refleksjon og samtaler om hvordan vi som kirkesamfunn og enkeltmennesker møter mennesker med ulik seksuell identitet.

Synoderådet ber teologisk fagråd å inkludere følgende tematikk i arbeidet:

- forholdet ekteskap - samboerskap
- hvordan vi i våre menigheter møter homofile og lesbiske som vil leve i sølibat og de som vil leve i parforhold.
- hvordan vi som kirkesamfunn forholder oss til mennesker og menigheter som lærer i strid med Frikirkens teologi på dette området.
- skeiv teori og kjønnsteologi
- barns rettigheter

Teologisk fagråd utarbeider skriftlig materiell som bakgrunn for åpne og respektfulle drøftinger på pastorsamling (våren 2019), i synodestyret, i synoderåd og i eldsterådene.

Synoderådet ber om at saken behandles på nytt i synoderådet høsten 2019, før den sendes ut til eldsterådene. Endelig behandling av saken må sees i sammenheng med revidert ordning for vern om lære og liv, og derfor behandles i synoderådet sammen med denne saken høsten 2020.

Enstemmig vedtatt – med unntak av kulepunkt nr tre som ble vedtatt med 18 stemmer mot 6.

Anne Græsli Nordvoll
sign.

Arne Hersdal
sign.

Niclas Bengtsson
sign.

SAK 2 VEDLEGG 2

Protokoll fra synoderådsmøte 21. nov 2019

Til stede:

Håvard Hollerud, Bønes Frikirke (Vestre) - avventer
Kjersti Gulli Petersen, Ørsta Frikyrkje (Vestre)
Stein Vegard Antonsen, Vågsbygd Frikirke (Søndre)
Tor Harry Nordvoll, Birkeland Frikirke (Søndre)
Ketil Willard, Greåker Frikirke (Østre)
Arne Kristiansen, Stavern Frikirke (Østre)
Arne Hersdal, Brunlanes Frikirke (Østre)
Første vara Nordre: Jan Frostestad
Anne Græsli Nordvoll, Levanger Frikirke (Nordre)

Tilsynsmenn:

Lars Øystein Folkedal
John Arne Gladsø
Geir-Øystein Andersen

Presbyteriestyrenes formenn:

Bjørn Roger Stien (nordre)
Ole Johnny Møyholm (vestre)
Jon Arne Nygård (østre)
Ove Nybø (søndre)

Synodestyret:

Tone Moseid
Øystein Samnøen
Sigurd-Åge Engamo
Geir Nordkil
Geir Langen
Anne Mari Schiager Topland
Jarle Skullerud

Forfall

Hilde Grøthe, Kristiansand Frikirke (Søndre) MELDT FORFALL
Vara Søndre: Bjørn Einar Strandberg, Østsida Frikirke MELDT FORFALL
Leif Inge Jensen, Songe Frikirke (Søndre) SLUTTET SOM PASTOR OG MØTER IKKE
Arnfinn Østerberg, tilsynsmann (Søndre) sykmeldt
Johan Valen Senstad, Oslo Østre Frikirke (Østre) SLUTTET SOM PASTOR OG MØTER IKKE
Yngve Andersen, Alta Frikirke (Nordre) MELDT FORFALL
Vara Østre: Per Eriksen, Fredrikstad Frikirke MELDT FORFALL

Saker:

Sak 05/2017-2020 Konstituering / valg av med-dirigent, møtesekretær, protokollunderskrivere. Godkjenne innkalling og dagsorden.

SAK 2 VEDLEGG 2

Jarle Skullerud orienterte om hvorfor vi nå er satt sammen som i dag – ved overgang til ny tilsynsordning, der både de nye tilsynsmennene og presbyteriestyrenes formenn er kalt inn. Det har vært dialog med forfatningsrådet om denne løsningen. Sakene meldt til synoderåd er ikke vedtakssaker, og synoderådet er innkalt for å bidra til en god prosess med arbeidet med Frikirkens «Vern om lære og liv» og innspill til hvordan kirkesamfunnet kan

Vedtak

Dirigent: synodeformann

Med-dirigent: synodens nestformann

Møtesekretær: Kjersti Gulli Petersen

Protokollunderskrivere: Geir Øystein Andersen og Bjørn Roger Stien

Sak 06/2017-2020 Drøfting av innspill til arbeid med Frikirkens "Vern om lære og liv".

Synodestyret oppnevnte en arbeidsgruppe, bestående av Eirik Austeng, Else Birgit Bergem Strand og Jan Inge Ringsby, som har utarbeidet en betenkning til behandling i synoderådet. Arbeidsgruppa møtte i synoderåd og innledet til samtale. Synoderådet drøftet i grupper ulike temaer i relasjon til «Vern om lære og liv» og delte momenter fra gruppesamtalene med hele synoderåd.

Arbeidsgruppa tok med seg innspill fra samtalen til videre arbeid med Frikirkens «Vern om lære og liv».

Sak 07/2017-2020 Informasjon om arbeidet med Frikirkens syn på ekteskapet og hvordan vi forholder oss til homofile blant oss. Innspill fra teologisk fagråd etter pastorsamlingen. Forslag til veien videre.

Orientering fra Håvard Haugland om barneperspektivet og Anne Mari Topland om dokumentene og prosessen i teologisk fagråd. Synodeformann og nestformann orienterte om de regionale samtalene de ønsker å invitere eldsteråd og ledere inn til i 2020. Samtalene vil ha som tema hvordan vi forholder oss til homofile blant oss.

Synoderåd kom med innspill til videre arbeid i teologisk fagråd.

Sak 08/2017-2020 Eventuelt

Det var ingen eventuelt-saker

Protokoll Møte i synoderåd

Tid: Torsdag 17.09.2020 kl. 15.00 – fredag 18.09.2020 kl. 16.30

Sted: Scandic Gardermoen Airport hotel

Til stede:

Håvard Hollerud, Bønes Frikirke (Vestre)
Kjersti Gulli Petersen, Ørsta Frikyrkje (Vestre)
Stein-Vegard Antonsen, Vågsbygd Frikirke (Søndre)
Hilde Grøthe, Kristiansand Frikirke (Søndre)
Bjørn Einar Strandberg, Østsida Frikirke (Søndre) rykket opp som fast medlem
Per Eriksen, Fredrikstad Frikirke (Østre) rykket opp som fast medlem
Arne Kristiansen, Stavern Frikirke (Østre)
Arne Hersdal, Brunlanes Frikirke (Østre)
Yngve Andersen, Alta Frikirke (Nordre)
Anne Græsli Nordvoll, Levanger Frikirke (Nordre)

Tilsynsmenn:

Lars Øystein Folkedal
Jan Inge Ringsby
John Arne Gladsø
Geir-Øystein Andersen

Presbyteriestyrenes formenn:

Ole Johnny Møyholm (vestre)
Jon Arne Nygård (østre)

Synodestyret:

Tone Moseid
Øystein Samnøen
Sigurd-Åge Engamo
Geir Langen
Anne Mari Schiager Topland
Jarle Skullerud

Forfall:

Marit Ecklo Brevik (uten stemmerett)
Tor Harry Nordvoll, Birkeland Frikirke (Søndre)
Ketil Willard, Greåker Frikirke (Østre)
Bjørn Roger Stien (formann nordre presbyterium)
Geir Nordkil (synodestyret)
Ove Nybø, (Formann Søndre presbyterium)

SAK 2 VEDLEGG 3

Sak 09/2017-2021 Konstituering / valg av med-dirigent, møtesekretær og protokollunderskrivere. Godkjenne innkalling og dagsorden.

Vedtak:

Innkalling og saksliste godkjennes.

Med-dirigent: Anne Mari Schiager Topland

Møtesekretær: Jan Inge Ringsby

Protokollunderskrivere: Kjersti Gulli Petersen, Stein-Vegard Antonsen

Sak 10/2017-2021 Frikirkens ordning for "Vern om lære og liv".

Aktuelle dokumenter var utsendt på forhånd.

Følgende komiteer og oppdrag var presentert i sakspapirene.

1. Høringsuttalelser – Stein Vegard / Håvard / Jan Inge, Jon Arne N, Øystein, Jarle
2. Komiteens begrunnelse – Geir L / Lars Øystein / Arne K, Ove, Tone, Anne Mari
3. Forslag til ny tekst – Hilde / Geir Øystein / Bjørn Einar, Per, Anne, Sigurd-Åge
4. Forslag til ny tekst – Ole Johnny / Marit / Kjersti, Yngve, John Arne G, Arne H

Rapporter fra komiteen til plenum dag 1:

Fra komite 2: Arbeidsgruppens bakgrunnsdokument

Innstilling fra mindretall (Arne Kristiansen)

1. Bakgrunnsdokumentet fra komiteen beskriver bedre enn gjeldende ordning hvordan Frikirken skal tenke om vernet om lære og liv, jfr. Skriften og vår kirkes bekjennelsesskrifter.
2. Tilsynsorganet praktiserer lærevernet på bakgrunn av dette
3. Reglement for «Vern om lære og liv» utgår

Det ble votert over det mest radikale forslaget først: Mindretallsforslaget fra AK.

Vedtak:

Forslaget falt med 1 stemme

Flertallet

Arbeidsgruppens bakgrunnsdokument tas til orientering, og følger dokumentene til behandlingen i Synoden.

Vedtak: Vedtatt enstemmig

Fra komiteen fulgte med en del punkter til videre debatt:

- Styrking av vår lutherske forståelse og teologi
- Gjøre et større arbeid for å styrke den gode medlemssamtalen
- Konsekvenser mht. vern om lære og liv er helt nødvendig for tilsynsapparatet
- Viktig fokusskifte fra straff, til å tilskynde, undervise, rettlede, invitere og inkludere
- Hvor er det naturlige skillet mht. forventninger til medlemmer / ledere / ordinerte?

SAK 2 VEDLEGG 3

- Skal vi våge å gå en lengre vei før vi tar mennesker opp i medlemskap med stemmerett? Legge større vekt på praksis ved dagens ordning som sier «at eldsterådet avgjør om forutsetningene er til stede». Eks: Vurdere å gi stemmerett for de neste fem årene?
- Dersom du endrer syn på lære / bibel / grunnlag; hvem er det da som har et ansvar for å si fra? Vi mener medlemmet har ansvar, mer enn at kirken må endre seg.
- Hvor skal denne ordningen plasseres i våre grunnlagsdokumenter?

Fra komite 1: Høringsuttalelser

Det er mottatt 11 høringsuttalelser, fordelt på seks fra menigheter, tre presbyteriestyrer, tilsynsmennene og fra menighetsteamet.

Komiteen samlet hovedtrekk fra høringsuttalelsene i tre punkter:

1. Hvor konkret skal rettledningen være?
2. Hvordan defineres lederskap?
3. Mulige sanksjoner (Medlemskap og nattverd)

Fra komite 3 og 4: Forslag til ny tekst

Komiteene kom med hvert sitt forslag på dag 1. På dag 2 ble disse samordnet til et felles forslag som ble lagt frem til drøfting i plenum.

Det forelå to forslag til navn på reglementet:

- Omsorg for lære og liv. **Vedtatt mot 1 stemme**
- Vern om Frikirkens lære og omsorg for det kristne livet. **Forslag falt med 1 stemme**

Følgende tekst ble enstemmig vedtatt:

Omsorg for liv og lære

Målet med dette reglementet er å bevare Frikirkens enhet, gjennom å verne om kirkens lære og utøve omsorg for livet som kristen.

Som troende har vi alle et ansvar for å leve slik at menighetens enhet i tro styrkes. Vi har ansvar for oss selv og hverandre ved at vi er gjort til et hellig folk, kalt til å forkynne hans storverk, han som kalte oss (1 Peter 2,9).

Dette ansvaret deler menigheten med dem den har innsatt til tjeneste med Ord og sakramenter.

Vernet om kirkens lære og omsorgen for det kristne livet skjer i menighetens liv gjennom forkynnelse, undervisning, veiledning og sjelesorg, og har som mål at menigheten ikke lar seg «kaste hit og dit og drive med vinden fra enhver lære», men vokser «opp til ham som er hodet, Kristus» (Ef 4, 14-15).

Vi er alle underveis mot modning i tro og helliggjørelse. Menigheten har ansvar for å gi nødvendig opplæring til dem som får lederoppgaver.

VP

SAK 2 VEDLEGG 3

Kirkens medlemmer tar aktivt del i menighetens fellesskap, der Guds ord forkynnes og sakramentene forvaltes.

Skriftemålet har en naturlig plass i den troendes vekst og modning.

Hvordan verne om kirkens lære og utøve omsorg for livet som kristen?

Vern om kirkens lære og omsorg for livet som kristen er en oppgave for alle medlemmer, men ansvaret påhviler i særlig grad mennesker med lederoppdrag. Dette skjer innenfor et fellesskap som møter hverandre med tillit og forventning.

Menigheten forventer at medlemmer ønsker å leve et liv i lydighet til Det nye testamentets vitnesbyrd, bud og veiledning.

1. Kirken verner om medlemmenes tro og liv gjennom forkynnelse, undervisning, veiledning og sjelesorg. Det innebærer at menigheten, ved sin ledelse, må samtale med medlemmer som lever i strid med kirkens tro og bekjennelse, tilby veiledning og fortelle om hvilke konsekvenser det kan få for tjeneste i menigheten og livet i Kristus.

Medlemmer som bryter med evangelisk luthersk lære, uteblir fra menighetsfellesskapet eller fornekter troen på Jesus, vil kunne bli fratatt sin stemmerett.

2. Medlemmer med lederverv gis veiledning og undervisning til økt innsikt i tjenesten. Tillit til ledere innebærer at de vil tjene i samsvar med kirkens bekjennelse, for alt som er godt og sant og mot alt som bryter ned (Fil 4,8).

Menighetens ledelse samtaler med ledere som bryter tilliten, og veileder dem. Dersom tilliten ikke gjenopprettes over tid, vil det få konsekvenser for tjenesten.

3. Ordinerte gis veiledning til økt kunnskap i tjenesten. Frikirkens forståelse av tjenesten har basis i Det nye testamentet, bekjennelsen og Frikirkens forfatning. Dette uttrykkes med særlig forpliktelse i våre liturgier for vigsling til tjeneste.

Ved ordinasjonen er ledere forpliktet til å leve og lære i samsvar med kirkens tro og bekjennelse. Dersom en ordinert finner det vanskelig å leve i samsvar med forpliktelsene, anbefaler menigheten den ordinerte å be om permisjon eller si fra seg tjenesten.

Hvis vedkommende etter samtaler ikke ønsker å rette seg etter anbefalingen eller får permisjon, skal menigheten, etter behandling i presbyteriestyret, løse den ordinerte fra tjenesten.

Prosedyre for kall til tjeneste eller fratredelse, er beskrevet i Forfatningen, paragraf 6-8. Menighetsmøtets rolle i slike saker omtales i Forfatningen, paragraf 9.

Presbyteriestyrets rolle er beskrevet i paragraf 12.

Sak 11/2017-2021 Informasjon om arbeidet med Frikirkens syn på ekteskapet og hvordan vi forholder oss til homofile blant oss

Nestformannen i synodestyret orienterte om ledersamlingene som har vært gjennomført. Disse oppleves som åpenhjertige, og med ulikt preg avhengig av hvem som har deltatt.

Styret drøfter hvordan de kan gå videre med dette arbeidet.

Det er kommet en sak med ønske om et videre arbeid. Dette vil bli drøftet på første synodemøte.

Sak 12/2017-2021 Eventuelt

1. Synoderådet anmoder synodestyret om å vurdere bestemmelsene i forfatning og reglement ut fra kravene i personopplysningsloven.
2. Brev fra Credo Frikirke Trondheim
1. Komite behandlet henvendelsen og informerte Synoderådet om svaret. Tilsynsmannen i Nordre presbyteriet slutter seg til dette.
3. Det ble samtalt om hvordan vi skal forholde oss til muligheten for at menigheter inntar et annet syn på læresaker enn det Frikirken står på. Det ble en bred samtale om utfordringene med arbeidet videre.

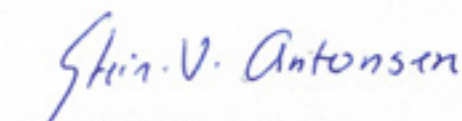
Følgende forslag ble fremlagt av Geir Øystein Andersen:

«Synodestyret bes arbeide med hvordan retningslinjer for assosiert tilknytning kan utvikles for å ivareta konkrete situasjoner der menigheter og tilsynet ikke kommer overens i vesentlige forhold som angår Frikirkens lære. Slike retningslinjer kan ta utgangspunkt i dagens retningslinjer for assosiert tilknytning og de grensdragninger som gjelder når det kommer til å avklare rettigheter, plikter og ansvar i forholdene mellom den aktuelle menigheten og Frikirken.»

Det ble en bred samtale rundt dette, men uten realitetsbehandling. Synoderådet ber synodestyret ta med seg forslaget og påfølgende samtale i sitt videre arbeid.

Kjersti Gulli Petersen

Stein-Vegard Antonsen

Vern om menighetens lære og livet i Kristus

Sammendrag:

Arbeidsgruppa har hatt i oppdrag å videreføre arbeidet med å revidere Frikirkas ordning for Vern om lære og liv. Vi har foretatt en analyse av relevante bibeltekster, og en gjennomgang av kirketuktens historie.

I vår vurdering av den eksisterende ordning tar vi utgangspunkt i en felles forståelse av at den ikke synes å fungere etter sin hensikt. Den er belastet med en tradisjon som var basert på bruk av makt og inneholdt virkemidler som kan karakteriseres som straff. Vi er ikke overbevist om at straffetiltak fungerer etter sin hensikt i vår tids kultur. Vi redegjør for vår kulturforståelse i avsnittet «Et utblikk» og «Menighetens holdning i møte med dagens kultur».

Arbeidsgruppa foreslår å se vern om menighetens lære og livet i Kristus i lys av menighetens og medlemmenes forventninger til, og retter og plikter overfor hverandre. I dette perspektivet peker vi på en klargjørende undervisning og veiledning, tilpasset de oppgaver og behov medlemmene har. Det medfører en spesiell vektlegging av det ansvaret som legges på dem som er kalt til vigslet tjeneste.

Arbeidsgruppa understreker sterkt at vernet skjer gjennom forkynnelse, undervisning, veiledning og sjelesorg er en sentral og uoppgivelig del av det oppdraget kirken skal fullføre inntil Jesu Kristi dag.

Vi foreslår også at tittelen Vern om lære og liv endres til *Vern om menighetens lære og livet i Kristus*. Arbeidsgruppen mener at denne tittelen fanger det kollektive menighetsperspektivet bedre, som er fremtredende gjennom dokumentet.

Vi anbefaler at medlemmers tap av stemmerett og nattverdnekt tas ut av en ordning for «Vern om menighetens lære og livet i Kristus»

Innledning

Ei arbeidsgruppe som besto av Else Bergem Strand, Eirik Austeng og Jan Inge Ringsby la fram et arbeidsnotat til synoderådet 30.10.2019. Der ble det pekt på at ordningen med vern om lære og liv blir oppfattet som krevende, og det antydes at ordningen ikke fungerer. Det blir også sagt at det er behov for en tydeliggjøring av ulike forventninger til medlemmer, før arbeidsgruppa konkluderte med at: «Dagens ordning synes ikke å ivareta dette».

Arbeidsgruppa har vist til ulike grunner til at ordningen ikke fungerer, i alle fall i den forstand at den er lite i bruk. Synoderådet ba arbeidsgruppa arbeide videre med noen av momentene. Til dette arbeidet ble Birger Løvlie oppnevnt som nytt medlem, mens Jan Inge Ringsby gikk ut.

I denne fasen mener arbeidsgruppa at *det er viktig å klargjøre spørsmålet om menighetens og medlemmenes forventninger til hverandre*.

Forventninger er preget av gjensidighet. Medlemmer møter menigheten med forventninger – og motsatt, og forventningene er basert på retter og plikter overfor hverandre. Dette bør det

2 SAK 2 VEDLEGG 4

være en klar, felles forståelse av i Frikirken. Mennesker som vil være medlem av en menighet, har rett til å forvente et fellesskap i tro og tilbedelse, har rett til å bli møtt med nådens midler, og menigheten legger til rette for at de kan få tjene med sin åndelige utrustning. Siste del av Frikirkens første forfatning (1877) handlet eksplisitt om «Menighedens Pligter...».

Menigheten har på sin side rett til å forvente at medlemmer bruker de virkemidlene menigheten tilbyr som hjelp til et liv i tro og vekst. Slik bygges en gjensidig tillit som et grunnlag for både rettigheter og plikter.

I arbeidsgruppas arbeid med oppdraget har stikkord som gjensidige forventninger, retter, plikter og tillit vært bærende for den forståelsen vi mener skal prege Frikirkens forståelse av medlemskap i en menighet, og følgelig også for rammene omkring menighetens vern om læren og livet i Kristus.

Hva sier aktuelle bibeltekster?

Matt 16 og Joh 20 handler om fullmakt til å tilgi eller fastholde synd. I skriftemålet, både slik det er beskrevet i Den lille katekisme og i vår liturgi, er hovedsaken at den som skrifter angre og sier at han/hun tror at skriftefaren har rett til å formidle Guds tilgivelse. Det å fastholde synd skjer når skriftefaren ikke finner grunnlag for å tilsi tilgivelse, fordi det ikke foreligger anger og tro (jf. CAXII). Å fastholde synd er ikke å felle Guds dom, men å kunngjøre hva skriftefaren ikke har fullmakt til.

Matt 18 handler om hvordan man skal gå fram når noen krenkes/krenker. Teksten understreker at synd må rettes opp, men bør etter arbeidsgruppas syn ikke brukes som en generell prosedyre for oppgjør med syndig liv. Teksten lærer oss at konflikter skal løses på lavest mulig nivå, og i mest mulig fortrolighet. Slik vi ser det i den nåværende ordning.

I 1 Kor 5 forteller Paulus om sin opptreden overfor et menighetslem som lever i et incestliknende forhold. Vedkommende blir overlatt til Satan. Advarselen er streng; menigheten skal ikke spise sammen med ham. I 2 Kor 2 forteller Paulus at en som måtte refses, har vendt om og skal møtes med tilgivelse og kjærlighet.

I 1 Kor 5, 6 og Gal 5, 9 bruke Paulus uttrykket «litt surdeig syrer hele deigen», til advarsel, mot umoral og mot falsk lære. Utsagnet om surdeig i 1 Kor 5 står i en kontekst der han til å begynne med refser et incestliknende forhold, som suppleres med en lastekatalog som handler om hor, pengegriskhet, avgudsdyrkelse, drukkenskap osv. I Gal 5 begynner Paulus med et oppgjør med en forkynnelse som krevde omskjærelse, og kapitlet ender med en ny lastekatalog (om den onde naturens gjerninger), som motsetning til et liv i Åndens frukt. Både 1 Kor 5 og Gal 5 er sterke understrekinger av forpliktelsen på den sunne lære og rett kristent liv. Dette er frukter av et liv i Kristus. Kampen for dette er det bærende i Paulus' skrifter.

De nevnte tekstene slår fast at vi forkynner evangeliet med fullmakt fra Jesus Kristus, og at alle avvik fra det bibelske Kristus-vitnesbyrd skal møtes med formaning, undervisning og veiledning. Noe annet er om de krever en fastlagt ordning for vernet om lære og liv. Arbeidsgruppa mener Matt 18 ikke krever en fastlagt ordning for vern om lære og liv.

3 SAK 2 VEDLEGG 4

Hva kan vi lære av bekjennelsen og historien?

Arbeidsgruppa mener det er viktig for vårt oppdrag å gi et riss av historie, særlig etter reformasjonen. De som er interessert i å vite mer om kirkens praksis i de første hundreårene, henvises til Oskar Skarsaunes studier, se litteraturlista.

I det viktigste lutherske bekjennelsesskriftet, Den lille katekisme, er rett lære og verdig kristent liv koplet tett sammen, i det som helliger Guds navn. I forklaringa til bønnen «La ditt navn helliges», spør Luther: Hvordan skjer det?:

Det skjer når Guds ord blir lært klart og rent, og vi også lever hellig etter det som Guds barn. Hjelp oss til det, kjære Far i himmelen. Men den som lærer eller lever annerledes enn Guds ord lærer, han vanhelliger Guds navn blant oss. Bevar oss fra det, kjære Far i himmelen.

Denne forklaringen legger ansvaret for å hellige Gud på en særlig måte på den som underviser i Ordet, men også på hele menigheten som skal leve etter Ordet.

Den lille katekisme sier også noe om rett nattverddeltagelse:

Rett verdig og vel skikket er den som har troen på disse ord: «som gis for dere til syndenes forlatelse». Men den som ikke tror disse ord, eller tviler, han er uverdigg og uskikket.

I luthersk tradisjon har spørsmålet om tro ved nattverden vært tolket så strengt at det har ført til at den lutherske kirke har praktisert et lukket nattverdbord. Slik har også Frikirkens praksis vært, uten at det har vært nedfelt som skrevet norm. I dag innbys alle troende og døpte til nattverd.

I Confessio Augustana XXVIII er nøkkelmakten (med henvisning til Joh 20, 21ff) definert i opposisjon til pavens selvforståelse. CA bruker nøkkelmakt som fullmakt fra Gud til å forkynne evangeliet, forlate og fastholde synder og forvalte sakramentene. Den underliggende forutsetning er at denne fullmakten er gitt til kirken/menigheten, som kaller tjenere til å utøve oppdraget på kirkens vegne.

Nøkkelmakten er også omtalt i CA XXV (Om skriftemålet) der det sies: «Nøkkelmakten blir holdt i ære, og man minner om hvilken stor trøst den bringer de forferdede samvittigheter».

Det skillet mellom verdslig og åndelig makt som er gjennomført i Den augsburgske bekjennelses artikkel XXVIII medfører en avvisning av bruk av verdslig makt i åndelige saker. Fullmakten fra Gud kan bare brukes på basis av hva Guds ord sier. Det å refse synd, vantro eller vranglære er noe annet enn en straff som en øvrighet setter i verk. Det var det som skjedde da eneveldet ble innført i Danmark-Norge, og vi fikk Christian V's lovverk (1687), med kongelig pålegg om bøter og andre straffer for visse forseelser, og offentlig skrifte for andre. Presten som dommer og eksekutør av straffene, i samarbeid med verdslig myndighet (fut, lensmann). I dette arbeidet hadde presten medhjelpere, som han selv utpekte. Det verdslige og åndelige aspekt var knyttet så sterkt sammen at da en prest på 1700-tallet begynte å praktisere gjendåp, ble han landsforvist.

Hans Nielsen Hauges testamente fra 1821 viser at den bevegelsen hans forkynnelse skapte, hadde brodd mot eneveldets lovgiving. Det vennesamfunnet som hans forkynnelse skapte, hadde ikke noen fast ordning for kirketukt, men når en av hans venner levde i åpenbar synd uten å ville angre den, ble vedkommende tuktet i form av tapt aktelse og tillit. I lærespørsmål var han mer konkret. Både forkynnelsen og de bøkene som ble anbefalt, skulle stemme

4 SAK 2 VEDLEGG 4

overens med «barnelærdommen» (katekismen), Ansvar for dette, lå på de eldste i flokken. Både til lederne og til hele vennesamfunnet rettet han sin formaning: «Våk da over eder selv og gi nøie akt på hverandre, så ikke eders salighets fiender får trenge sig inn.»

Hauges testamente bærer preg av Hauges frykt for at uenighet og splid skulle få innpass etter hans død. Han avviste direkte den tukten som kirkeloven la i hendene på presteskabet, og anbefalte brødrenes innbyrdes samtale, veiledning og tilrettevisning. I stor grad finner vi dette igjen hos dem som stiftet Frikirken.

De som skrev Frikirkens første forfatning var, i likhet med reformbevegelsen, opptatt av at tukt skulle praktiseres. Det ble ikke laget noen ordning for dette, bare en passus om at eldsterådet hadde plikt til å påse at tukt ble utøvd i henhold til Matt 18, 15, 1 Kor 5 og 2 Kor 2, 5-11(NB). Det ble presisert at utelukkelse fra menigheten måtte ha menighetens samtykke.

I Håndboken av 1956 kom det inn et punkt om tukt under «Rituelle bestemmelser», mens revisjonen i 1967 fikk et eget kapittel om tukt. En ny revisjon som ble fullført i 1993 ble det gjort flere endringer. Det nivået som innebar full utelukkelse, ble sløffet, og det sjelesørgeriske aspektet ble framhevet. Samtidig holdt man fast ved at tukten er menighetens sak og tukts endelige virkemiddel er nattverdnekt. Dessuten ble det innført et skille mellom midlertidig og endegyldig tap av rett til deltagelse i lederverv og/eller nattverd. Midlertidig utelukkelse var eldsterådets sak, mens endegyldig tukt måtte godkjennes av menigheten.

I forlengelsen av det som her er sagt om menighetens ansvar, er det viktig å si litt om forholdet mellom menighet og embete. Frikirkestifterne slo fast at menigheten har plikt til å være myndig, i kraft av det allmenne prestedømmet, og skulle utøve læreansvar sammen med hyrdene. Med brodd mot det geistlige embedets formelle status, hevdet de at øvrighet i kirken ikke er noe annet enn «en broderlig ledelse av og ved Guds ord, og en tjeneste i kirken som er betinget av tilsvarende nådegaver». Ansvar som hyrde var for dem basert på nådegaver og menighetens kall.

En oppsummering av Frikirkens historiske forståelse og praksis:

1. I bruddet med staten lå det at tukten ikke skulle ha annet enn åndelige konsekvenser.
2. Det viktigste nye var at tukt var hele menighetens sak, og ikke prestens alene.
3. Tukten fikk to nivåer, nedskrivning til katekumen/begrensa medlemskap, eller til full utelukkelse, med 1 Kor 5 som bibelsk belegg. Begge nivåer av tukt medførte utelukkelse fra nattverden.
4. Tukt hadde i prinsippet som formål at den som ble tuktet skulle vinnes tilbake i kjærlighet, jf. 2 Kor 2.
5. Tukt av avvik i lære ble praktisert. Pastorer ble avsatt på grunn av gjendåp og syndefrihetslære.
6. En prosedyre for tukt har ikke vært en del av forfatningen som noe som *må* gjennomføres, og har hatt karakter av å være en siste nødløsning. En ordning for «tukt» har ikke vært ansett som å høre med til kirkens være, men til dens velvære.
7. Praktisering av tukt overfor de som hadde falt i synd, ble i mange tilfeller streng og ukjærlig. Unge jenter som ble gravide før giftermål, måtte gjennom offentlig skrifte (slik det var beskrevet i eneveldets lover). Unge som ble glad i en som ikke var bekjennende kristen, ble nektet vielse, og andre ble tuktet for mer udefinerbar synd, som forfengelighet.

Hva har andre sagt?

I tida etter andre verdenskrig fikk vi en rekke utredninger om forholdet mellom stat og kirke. Både Birkeli-kommisjonen (1968) og Støylen-kommisjonen (1973) poengterte at kirketukt/vern om lære og liv hører med i kirkas liv. Det er verdt å merke seg at så sentrale teologer som biskopene Fridtjov Birkeli, Andreas Aarflot og Kaare Støylen satt i disse utvalgene. Professorene Torleiv Austad og Johan Hygen likeså.

I 1970 utarbeidde professor Nils Alstrup Dahl (på oppdrag fra Det Lutherske Verdensforbundet) noen synspunkter under tittelen *Gis det noe normativt i de nytestamentlige menighetsformer?* (Luthersk kirketidende 1970) Han tok et oppgjør med den vanlige tankegangen at kirkeordning er uten større betydning, og skrev også et punkt som berører tukt:

Evangeliet er en proklamasjon av Kristus og skaper derved kirke. Mennesker blir kalt sammen. Hvor evangeliet lyder, skapes et skille mellom dem som gir Gud rett og tror hans ord, og dem som avviser budskapet. Selv om skillet mellom menigheten og verden ikke utvortes kan fastlegges, må menighetsformen gi uttrykk for at det er der. Kristus er hode for all makt og myndighet, men det er kirken – ikke verdensaltet- som er hans legeme.

Omtrent samtidig (1976) kom Olav Skjeveslands avhandling *Kirken i det nye testamente* der han gjennomgår alle aspekter ved urkirkens tuktpraksis. Hans delkapittel om lærevern kan oppsummeres slik:

NT forutsetter en grunnleggende læremessig enhet. I samband med dåpen uttrykkes kristen tro som tro på en treenig Gud. Avsnittet 1 Kor 15, 3-5 uttrykker Kristus-troen i korthet:

- Døden for våre synder
- Begravelsen
- Oppstandelsen
- Åpenbaring for disiplene etter oppstandelsen

Vranglære er omtalt i alvorlige tilfeller som et annet evangelium (Gal 1, 6). Den som forneker Kristus som sann Gud og sant menneske, karakteriseres som Antikrist. Vranglærere omtales som falske brødre (Gal 2,4) eller løgn-apostler (2 Kor 11, 4). Andre ganger støter apostlene på avvik som avvises som verdiløst (1 Kor 3, 10 ff), uten at troens fundament rammes.

Avvik i lære og livsførsel kan ikke skilles fra hverandre, jf. 1 Kor 6, 12 ff. Falsk lære kan heller ikke skilles fra læreren. Paulus underviser ikke bare om rett lære; han konfronterer også den som representerer avviket. Undervisning av de troende, kombinert med skarp refs av skismatikerne, synes å være oppskriften i vern om rett kristenlære, også med tanke på utgliding i livsførsel. Så langt Skjevesland.

Noen oppsummerende punkter av det som har kommet frem så langt:

1. Skriftordene om nøklene er å forstå som en innholdsmessig poengtering av sendelsen med ord og sakrament. Samlet sett, sier skriftordene at fullmakten er gitt til menigheten, som kaller sine tjenere til oppdraget.
2. Disse skriftordene er i luthersk sammenheng ikke forstått som uttømmende beskrivelse av kirkens ordning for tjenesten med ord og sakrament. Det nye testamente gir mange og mangfoldige kriterier for denne tjenesten, som i Frikirkens forfatning ble samlet i formuleringer som: «Jesus Kristus sender menigheten den Helligånd og skjænker den de nådegaver som er nødvendig til dens styrelse».
3. Sendelsen er direkte knyttet til mottagelsen av Den hellige ånd (Joh 20), og presiserer at tjenesten er mandat til å meddele tilgivelse for synd.
4. Mandatet er knyttet til å lede menigheten, og er gitt i form av en fullmakt. Den som gir fullmakt, eller delegerer makt, har den endelige makt i behold. Det er Gud som dømmer.
5. Mandatet forvaltes i forkynnelsen av evangeliet, som setter skille mellom dem som tror og ikke tror, men også i veiledning/sjelesorg/skriftemål.
6. Mandatet til å løse/binde må forstås i lys av konteksten i Matt 18 om den bortkomne sauene, men også i lys av den framgangsmåte som Jesus foreskriver: Synderen skal tilsnakkes under fire øyne, og målet er å vinne synderen tilbake.
7. I forkynnelsen meddeles syndstilgivelse under en forutsetning: «Dersom vi bekjenner...». I skriftemålet formidles tilgivelsen betingelsesløst etter at den som skrifter har svart på spørsmålet: «Tror du at min tilgivelse er Guds tilgivelse?»
8. Ordene om å binde/fastholde i skriftemålet, er ikke noe annet enn at den som veileder ikke finner grunnlag for å si at syndene er tilgitt. Grunnlaget for å si at syndene er tilgitt av Gud er ikke til stede. Skriftefaren kan da anbefale å ikke ta del i nattverden, for å unngå uverdige deltakelse, jmf den lille kateksime.
9. Det nye testamente har mange eksempler på at mennesker må rettledes og korrigeres. Det kan gjelde moralske spørsmål (Apg 5; 1 Kor 5), men framfor alt i spørsmål om avvik fra rett kristen lære (Apg 15; 1 Kor 15).
10. Mye taler for at en ordning for vern om lære og liv bør innrettes primært med tanke på vern om troens innhold. Kristen moral er en modningssak som følger av klar forkynnelse og tilrettevisning.
11. Av dette følger også at vernet om menighetens lære og livet i Kristus i særlig grad bør gjelde dem som er blitt kalt til et læremessig ansvar i menigheten.

Et utblikk: Ekklesiologi mellom individualisme og kollektivism

Kirken er Kristi kropp, der hvert lem har sin plass og Kristus er hodet for kroppen. Det betyr at kirken må tenke to tanker samtidig. Hvert lem (individ) har en plass på kroppen, samtidig som at kroppen må sees som en helhet, ikke bare enkelt-lemmer. Kirken har altså på samme tid en individualistisk og kollektivistisk identitet - som igjen påvirker kirkens kultur. Denne blir utfordret av samfunnets hyperindividualistiske rettighetskultur. Gud har universelle rettigheter og er Herre over sin kirke. Bibelen uttrykker Kristi vilje og intensjon for sin kirke. Her ser vi at det stadig oppstår friksjon mellom samfunnets rettighetskultur og kirkens identitet og dens forhold til Bibelen.

Samfunnet er pluralistisk. Det finnes mange alternative livssyn og trosretninger. Mennesker synes i liten grad å søke autoriteter som forteller om rett tro. Folk velger det de liker, skaper

sin egen tro og fastholder gudsrelasjonen som sitt eget ansvar. En slik tilnærming kan innebære at folk ikke vil bli ledet og korrigert i sin tro. Frikirkens menigheter innsetter og kaller pastorer/eldste som hyrder, som skal ivareta og verne om fellesskapet, dets medlemmer og dets lære. Friksjon kan oppstå når menighetens hyrde utfordrer og korrigerer individet.

I dagens kulturelle omgivelser vil man ofte stille seg solidarisk med den man opplever som den svake part. Hvem som er den «svake part» vil oftest defineres ut fra gjeldende normer i samfunnet. I forholdet mellom individet og fellesskapet (representert ved pastoren/eldste), vil individet bli regnet som den svake part av majoritetskulturen. Dermed vil majoritetskulturen si at individet har rett, og det kristne fellesskapet har feil, uavhengig av felleskapets teologi. Teologien og menigheten vil derimot si at man ivaretar den svake part ved å korrigere og utfordre, nettopp fordi kirken og teologien har perspektiver som feks enhet, frelse og dom med i bildet.

Kirkens og bibelens normative holdning til kristen etikk og til den troendes liv i Kristus blir stadig mer utfordret av majoritetskulturen i vårt samfunn. Dette skaper et press utenfra. Det er også et press innenfra når kirkens medlemmer identifiserer seg med norsk majoritetskultur, og når nye troende tar denne kulturen med seg inn i menigheten. Dette kan skape en surdeigseffekt, som utfordrer vern om menighetens lære og livet i Kristus. Denne utfordringen skapes ikke nødvendigvis fordi medlemmer bevisst utfordrer læren, men like gjerne ved at man tar for gitt en aksept av sin livsførsel og sin etikk. Det er altså rettighetstanken som utfordrer. Paulus ba menigheten i Korint om å vise medlemmer bort, for å unngå en surdeigseffekt. Arbeidsgruppen mener det er krevende å se at en slik pedagogikk vil ha effekt i dag, på grunn av forholdet mellom kirkens kollektive kultur og samfunnets individualistiske kultur.

Hva kan konsekvensen av denne kulturelle utfordringen være? Det er krevende å konkludere eller forskuttere i en slik analyse som vi gjør her. Allikevel er det verdt å peke på noen konkrete poenger.

- For å forstå mennesket, må vi først forstå Skaperen og menneskets forhold til skaperen. Det betyr at all kristen etikk og kristne normer, kan ikke starte hos individet. Det må starte hos Gud. Vi forstår den kristne tro og åpenbaring dit at mennesket har fått alt av Gud, og har ingen rettigheter i Guds øyne. Fordi vi har fått alt i gave av Skaperen, er Han den som fortjener alt, eier alt og har alle rettigheter. Derfor må hans vilje og tanke få lede og råde, slik at han får ære. Dette poenget står i sterk kontrast til majoritetskulturens rettighetstanke.
- Kirkens teologi og etikk har sitt utgangspunkt i Guds åpenbarte vilje, gjennom sin Sønn (Ordet) og det skrevne åpenbarte ord vi har i bibelen. Teologien er ingen statisk størrelse. Bibelen tolkes etter beste evne og etter noen gitte tolkningsprinsipper. Frikirken har sitt bibelsyn, som også gjør at frikirkens teologi vil markere grenser der teologien ikke kan utvikles. Et eksempel på det er læren om Jesu to naturer. Dette betyr at der individets oppfatning og mening kommer i friksjon med bibelens skrevne ord, må kirken først vurdere om teologien kan utvikles. Står teologien fast, utfordres individet på å følge Guds vilje.
- Dersom kirken ikke evner å sette disse grensene og tydelig kommunisere Guds åpenbarte ord, kan kirken finne seg selv i en posisjon der majoritetskulturen og individets rettigheter og meninger har overstyrt Guds vilje. Dermed kan man menigheten finnes seg i en situasjon der etikk, teologi og normer har utviklet seg i en

retning som bryter med Guds vilje på en irreversibel måte. I fare for å bruke et unødvendig sterkt ord, står menigheten i fare for å tillate vranglære. Ytterste konsekvens av dette er at individet kan gå forta, fordi man har stilt seg utenfor en frelsende tro. Dette er krisemaksimering, men det er viktig at menigheten tør å se konsekvensene av skråplaneffekten.

Menighetens holdning i møte med dagens kultur

Arbeidsgruppa skrev i sin forrige uttalelse til synoderådet at ««Ordningen er sårbar for endring i kirkens oppfatning av hva synd er og endringer i samfunnets holdninger.» Vi ser at ulike tidsepoker har hatt ulikt vekt på hvilke «synder» som skulle være gjenstand for «tukt». Vel så viktig som å ha fokus på enkeltsynder er å være bevisst på vår forståelse av synd. Vi er alle «født med synd» (CA II Om arvesynden, Rom3,23). Ingen av oss kan noen gang bli syndfrie av egen fortjeneste. (CA IV, Ef 2,8-9). Vi vil alle ha våre blindfelter og oppdage at vi ikke klarer å leve det livet vi gjerne ønsker. (Rom 7,19). Det må gi oss en ydmykhet i forhold til å være underveis samtidig som vi søker en vekst i helliggjørelse ved at vi lar Den hellige ånd overbevise oss om hva som er synd og lede oss til Kristus.

Vi lever i en etter – kristen tid med en generasjon som rammes av identitetskrise og mangel på autoritet. Mange tror kanskje at de vet hva kristendommen er og bærer med seg en forståelse av en fordømmende holdning hos kristne. Det blir viktig å møte disse med mye nåde og romslighet når de kommer til våre forsamlinger. Vi må gi dem tid til å være underveis, slik vi alle er underveis, samtidig som vi gir dem kunnskap om troens innhold. Det vil også være naturlig å gi dem oppgaver i menigheten. Til grunn for dette må ligge en tillit i forhold til lojalitet mot menighetens lære og oppgavens egenart.

Vi kan lære noe av måten de første kristne generasjonens møtte samtidas kultur på. I sin bok *Kirken i aposteltiden* har Olaf Moe utførlig drøfting av lærestridigheter, moral og kirketukt. Det første er at lære og etikk ikke uten videre kan skilles fra hverandre. Den apostoliske kristenlære omfattet en sedelære bygd på Jesu etikk, der kjærlighet og offervilje er bærende trekk. Deretter sier han:

«Vi må huske at den moralske forvandling i menneskers liv gjerne tar lengre tid enn den religiøse, og at det sedelige miljø som de hedningkristne menigheters medlemmer kom fra, var et særlig fordervet, for det var ikke et naivt, men et raffinert hedenskap, den gresk-romerske kulturverdens dypeste forfallstid (...). Tilvendingen til kristendommens etiske grunnsetninger var da overordentlig vanskelig. Og dertil kommer at der med tilegnelsen av troen lett forbandt seg falske og svermeriske forestillinger og tilbøyeligheter som var farlige for den moralske sunnhet.» (s. 194-5).

Olaf Moes vurdering av sammenhengen mellom basis i sunn kristen tro og sedelig vekst, bør tillegges en særlig vekt i Frikirkens strategi for vern om menighetens lære og livet i Kristus. Derfor mener vi at forventningene øker proporsjonalt med lederoppgaver.

Hva kan vi si om prosessen videre?

Den ordningen vi har, er ikke en del av forfatningen, og heller ikke av reglementet. Det er ikke regler som umiddelbart trer i kraft når og hvis noe skjer, men en ordening som gir mulighet for tap av retter som siste utvei. Vernet om menighetens lære og livet i Kristus

9 SAK 2 VEDLEGG 4

forutsettes utført i forkynnelse, undervisning, veiledning og sjelesorg. På den måten utfører menigheten sitt ansvar for å formidle kirkens oppfatning av hva avvik i lære og liv er,

Det kan være fruktbart å differensiere mellom hvem vernet i første rekke skal rettes mot. En mulig presisering kan gjøres slik:

1. Menigheten verner om medlemmenes tro og liv gjennom forkynnelse, undervisning, veiledning og sjelesorg. Det innebærer at menigheten, ved sin ledelse, må samtale med medlemmer som lever i strid med menighetens tro og bekjennelse, tilby sin veiledning og fortelle om hvilke konsekvenser det kan få for tjenesten i menigheten.
2. Medlemmer med lederverv får undervisning og veiledning til økt innsikt som grunnlag for tillit i vervet. Tilliten til ledere er en tillit til at de vil arbeide i samsvar med menighetens felles bekjennelse i kamp mot alt som bryter ned troen og menighetens enhet. Det innebærer at menigheten, ved sin ledelse, må samtale med ledere som bryter tilliten, veilede dem, og fortelle at dette vil få konsekvenser for videre tjeneste dersom tilliten ikke gjenopprettes.
3. Mennesker i tjeneste med ord og sakrament veiledes til større kunnskap om tjenestens karakter og basis. Frikirken må være tydelig i sin forståelse av hyrdetjenesten og andre tjenester, basert på Det nye testamentes mangfold, bekjennelsen og Frikirkens historie.

En slik presisering og differensiering innebærer at

1. Vernet om menighetens lære og livet i Kristus er en oppgave for alle medlemmer, innenfor et fellesskap som møter hverandre med tillit og forventninger.
2. Som en ordning som kan gi tap av tillit og verv, gjelder vernet om lære og livet i Kristus primært mennesker med lederoppdrag.

En slik nyorientering legger et særlig ansvar på den/de som forkynner, underviser, veileder og har sjelesorg. På en særlig måte verner vi menighetens liv i Kristus i den forpliktelse vi legger på dem som har fått menighetens kall til å tjene med ord og sakramenter. Forpliktelsen kommer fram i liturgien til vigsling til denne tjenesten. Der presiseres at hyrdetjenesten er derfor å våke over menigheten, slik at den bygges sannheten tro i kjærlighet. Videre bekjennes troen på Det gamle og Det nye testamentes skrifter som Guds ord og at dette Guds ord er den eneste regel og rettesnor for tro, lære og liv. Den som vigsles svarer ja på spørsmål som: Elsker du vår Herre Jesus? Elsker du de helliges samfunn? Vil du, så langt Gud gir deg nåde til det, arbeide for Jesu Kristi kirkes enhet, oppbyggelse og utbredelse og forkynne Guds ord rent og forvalte de hellige sakramenter i overensstemmelse med Herrens innstiftelse?

Til slutt formaner den som går inn i en hyrdetjeneste i vår kirke, til å lede i kjærlighet - å våke over menigheten i bønn, og hjelpe den til å holde fast ved Guds ord - å formane og veilede til sann omvendelse, levende tro og et hellig liv - å leve i vennlighet og mildhet mot alle mennesker, etter Jesu Kristi forbilde - å trenge stadig dypere inn i Den hellig skrift og den kristne tros sannheter. Ved den nåde og kraft som Gud vil gi deg.

Alt forslaget til ny ordning ikke har hatt behov for å si noe om, anser arbeidsgruppen som dekket av Frikirkens forfatning og reglement.

Anvendt litteratur

Den norske Evangelisk Lutherske Frikirke gjennom 75 år. Oslo: Norsk Luthersk Forlag 1952.

Den norske kirke og staten. Innstilling fra Det frivillige kirkeråds utredningskommisjon. Stavanger: Nomi 1973.

Kvalbein, Hans. *Fortolkning til Matteusevangeliet. Bind II.* Oslo: Nye Luther Forlag 1990.

Løvlie, Birger. *Vestavind. 1870-årenes debatt om kristenliv og kirkeordning under innflytelse fra Skottland.* Trondheim: Tapir 2002..

Moe, Olaf. *Kirken i aposteltiden.* Oslo: Aschehoug & Co 1951.

Oppegaard, Martin Hill. *Kirketukt ved nattverden. Kirketuksreglene i Norske Lov av 1687 og rettsutviklingen frem til 1887.* Oslo: Institutt for offentlig retts skriftserie nr. 1/1998.

Redse, Arne. *Mennesket i Guds verden. En kristen troslære.* Oslo: Lunde Forlag 2011.

Rudvin, Ola (red.). *Hans Nielsen Hauge og Haugianerne. Hovedverker av den kristne litteratur fra Kirkefedrene til Nutiden, Bind IX.* Oslo: Lutherstiftelsen 1929.

Reform av Den norske kirke. Innstilling fra Det frivillige kirkeråds reformkommisjon. Stavanger: Nomi 1969.

Skarsaune, Oskar. *Etterlyst: Bergprekenens Jesus. Har folkekirkene glemt ham?* Oslo: Luther forlag 2018.

Skjevesland, Olav. *Kirken i Det nye testamente.* Oslo: Andaktsbokselskapet 1976.

REGLEMENTER

Oppdatert etter endringer av Synoden 2017.

Reglementer for Den Evangelisk Lutherske Frikirke består av 12 deler:

1	Reglement for eldsterådet	-----	2
2	Reglement for diakonrådet	-----	5
3	Reglement for menighetsmøtet	-----	6
4	Reglement for dannelse av nye menigheter	-----	8
5	Reglement for sammenslåing av menigheter	-----	8
6	Reglement for nedleggelse av menigheter	-----	8
7	Reglement for presbyteriet	-----	9
8	Reglement for presbyteriemøtet	-----	11
9	Reglement for synoden	-----	12
10	Reglement for synodemøtet	-----	14
11	Reglement for dåp og menighetens kristendomsopplæring	-----	15
12	Vern om lære og liv	-----	17

Reglementene kan endres av synoden med alminnelig flertall.

Dette oppsettet:

Frikirkens hovedkontor 2018

SAK 2 VEDLEGG 5 12 Vern om lære og liv

Sist endret av Synoden 2002.

1. Vern om lære og liv i forkynnelse og sjelesorg

Vern om lære og liv skjer i menighetens normale liv gjennom forkynnelse og undervisning som skal ha som mål at menigheten ikke lar seg "kaste hit og dit og drive omkring ved hvert eneste vindpust av ny lære, så vi blir et bytte for menneskers falske spill og listige, forførende knep. Men vi skal være tro mot sannheten i kjærlighet og i ett og alt vokse opp til ham som er hodet, Kristus". (Ef 4,14–15).

Særlig i sjelesorgen ivaretas dette vern om lære og liv overfor medlemmer som:

- fører lære som er i strid med Guds ord og den evangelisk-lutherske kirkes bekjennelse,
- lever i åpenbar og uoppgjort synd,
- viser forakt for nådemidlene ved uten grunn å holde seg borte fra menighetens gudstjeneste.

Menigheten, og i særlig grad de som har lære- og hyrdetjenesten, er pålagt et sjelesørgerisk ansvar for alle menighetens lemmer. De skal omfatte dem med kjærlighet og omsorg, våke over dem og rettlede alle som viser tegn til sløvhet og villfarelse.

Så lenge et forhold behandles på dette sjelesørgeriske plan, må taushetsplikten iakttas. Det som en forstander, eldste eller en annen sjelesørger har fått kjennskap til gjennom skriftemål eller andre former for betroelse, må ikke bringes videre.

2. Ordning for vern om lære og liv

I tilfeller der forkynnelse og sjelesorg i menighetens normale liv ikke fører fram til bekjennelse og oppgjør, anvender menigheten den myndighet den har fått av sin Herre til å binde og løse mennesker som synder, gjennom en ordning som praktiseres ut fra Matt 16,19; Joh 20,23 og Matt 18,15–20.

Denne ordning anvendes for deres skyld som synder og kommer på avveier. Den kommer i forlengelsen av det ansvar og den omsorg som finner uttrykk i formaning og påminnelse. Hensikten skal alltid være å føre villfarne og frafalne tilbake til samfunn med Gud i hans menighet.

Dette vern om lære og liv utføres også for menighetens skyld. Her legger menigheten ned sitt sterkeste votum mot synd og vranglære og søker å hindre at dette får utbredelse i menigheten.

Når denne ordning tas i bruk, kan vedkommende fratras retten til å inneha tjenester og verv i menighet og kirkesamfunn, og eventuelt fratras stemmerett. Dersom ikke gjentatte formaninger fører til omvendelse, kan et medlem også utelukkes fra menighetens nattverdfellesskap.

Vår ordning kan deles i to faser:

A. Midlertidig tap av en eller flere av nevnte rettigheter

Dette er en forholdsregel som eldsterådet kan sette i verk mens saken undersøkes og forberedes.

B. Tap av en eller flere av nevnte rettigheter

Dette medfører at eldsterådet kan frata vedkommende lederverv i menigheten, frata vedkommende stemmerett, og utelukke fra nattverden. Eldsterådets vedtak meddeles menigheten. Eldsterådets avgjørelse kan kreves behandlet av menighetsmøtet. Når slike saker behandles i menighetsmøte, skal behandlingen foretas i lukket menighetsmøte.

Gjelder det klager på et menighetslem, onde rykter, vrang lære eller åpenbar synd, og saken ikke er løst på det personlige og sjelesørgeriske plan, behandles saken i eldsteråd og eventuelt menighetsmøte etter retningslinjene nedenfor.

3. Retningslinjer

1. Når et medlem anklages for synd mot en annen, skal striden søkes bilagt gjennom samtaler mellom den som anklager og den som er anklaget. Om dette ikke fører fram, drøftes saken i eldsterådet med de to personene. Finner eldsterådet at anklagen er ubegrunnet, skal rådet påse at anklagede får full oppreisning. Skulle rådet komme til at anklagen er berettiget og den anklagede ikke vil la seg tale til rette, avgjør eldsterådet hva som videre skal gjøres.
2. Går det onde rykter om et menighetslem, skal forstanderen eller en av de eldste ta initiativ til samtale med vedkommende. Kan ryktet ikke avkrefte, og den det gjelder ikke går til bekjennelse, må eldsterådet undersøke saken og avgjøre hva som videre skal gjøres.
3. Dersom et medlem gir offentlig uttrykk for ikke å dele den evangelisk lutherske bekjennelse, fører forstanderen eller en av de eldste samtaler med vedkommende. Hvis ikke dette fører fram, må saken gå videre til eldsterådet.
4. I slike tilfeller som nevnt i punkt 1, 2 og 3, kan eldsterådet iverksette de forholdsregler som er beskrevet ovenfor under Ordning for vern om lære og liv. Partene har rett til å ha med seg bisitter.
5. Når denne fremgangsmåten fører til det resultat at den det gjelder har bekjent sin synd eller avvik, vil avstå fra sin synd og – så langt det er mulig – gjøre skaden god igjen, skal saken stoppes på det plan den da befinner seg. Saken skal ikke nevnes for menigheten uten at den det gjelder uttrykkelig ønsker det.
6. Det er eldsterådet som fatter vedtak om et medlem skal fratras lederverv i menigheten, fratras stemmerett og/eller utelukkes fra nattverden. Eldsterådets vedtak meddeles menigheten. Eldsterådets avgjørelse kan kreves behandlet av menighetsmøtet. Krav om slik behandling fremmes innen to måneder etter at eldsterådet har fattet vedtak i saken og meddelt dette for den/de det gjelder. Både den saken gjelder og et eventuelt mindretall i eldsterådet har rett til å kreve behandling av menighetsmøtet.
7. Menighetsmøtets vedtak kan ankes til presbyteriestyret av begge parter. Avviser presbyteriestyret anken, kan saken ankes til synodestyret. Tar presbyteriestyret anken til følge, sendes saken tilbake for ny behandling i menighetsmøtet. Fastholder menigheten sitt vedtak, går saken til presbyteriestyret på nytt. Presbyteriestyret kan oppheve vedtaket og fatte nytt vedtak i saken. Presbyteriestyrets avgjørelse kan av begge parter ankes til synodestyret. Synodestyrets vedtak i saken er endelig. Enhver anke skal fremmes skriftlig og begrunnes. Nye vedtak i saken fattet av ankeinstans skal også være med begrunnelse.
8. Når den som er fratatt stemmerett angrer og ber om tilgivelse, anses saken som avsluttet. Vedkommende er da på nytt medlem med stemmerett. På første tillyste menighetsmøte gjøres dette kjent og vedkommende rekkes broderhånd av menighetens forstander og eldste.

Innholdsfortegnelse

Utvalgets mandatforståelse	2
Rapport til synodemøtet 2021	3
<i>Frikirken og misjon</i>	3
Misjonsstrategiske valg	3
<i>Eierskap/motivasjon</i>	4
Økt forankring og misjonsengasjement i menighetene våre	4
Rekruttere medarbeidere til misjon	5
<i>Organisering</i>	5
Styrer, råd og utvalg	5
Dynamisk modell	5
Misjonsøkonomi	6
Misjonsteamet	6
Kommunikasjon	7
Samarbeid og kompetansedeling	7
<i>Fokusområder for Frikirkens misjonsarbeid</i>	7
<i>Oppsummering</i>	8
<i>Vedlegg</i>	9
<i>Stjernehenvisninger</i>	9

INNLEDNING

Synodemøtet 2017 oppnevnte og vedtok mandat for et misjonsutvalg. Utvalget har bestått av Geir Sandberg, Morten Dahle Stærk, Karianne Kvalsvik og Knut Helge Høyland og Jarle Skullerud. Sistnevnte ble valgt av synodestyret, de andre på synodemøtet. I tillegg har komiteen sett behov for yngre ressurser, og har derfor invitert Frida Andersen til å være fast med på møtene. Misjonsleder Terje Bjørkås har møtt på de fleste møtene.

Utvalget har hatt 7 møter, og har arrangert en strategikonferanse.

Utvalgets mandatforståelse

Utvalget vil forsøke å svare på følgende spørsmål i sitt arbeid:

Hva er Frikirkens syn på misjon? Hvordan preges dette av vårt DNA?

Eierskap/motivasjon

- Hvordan øke forankring og engasjement for Frikirkens misjonsarbeid i våre menigheter?
- Hvordan skape gode synergier mellom Frikirkens felles misjonsarbeid og lokalmenigheters misjonsengasjement og prosjekter?
- Hvordan øker vi misjonsgaven?
- Hvordan rekruttere medarbeidere til misjon?

Organisering

- Hvordan skal Frikirken organisere sitt eget misjonsarbeid?
 - Hvilke styrer, råd og utvalg knyttet til internasjonalt arbeid bør Frikirken prioritere/etablere i årene som kommer? Eksternt og internt.
 - Hvordan følge opp relasjonen med søsterkirker i land der vi tidligere hatt misjonærer?

Strategi eller innovasjon/nybrottsarbeid

- Hvordan når vi de minst nådde med de ressursene vi har til disposisjon?
- I hvor stor grad skal vi sende egne misjonærer? Hvordan samarbeider vi best med nasjonale kirker?
- Hvordan kan vi styrke misjonsarbeidet blant muslimer i Norge?
- Hvordan styrker vi misjonsinnsatsen i Midtøsten?

Misjonsutvalget har arbeidet ut fra denne forståelsen av mandatet vi ble gitt av synoden 2017. Rapporten berører alle spørsmål fra mandatsforståelsen, men ikke i kronologisk rekkefølge.

Rapport til synodemøtet 2021

Frikirken og misjon

Alle mennesker er umistelige for Gud, men fortaapt uten Jesus Kristus. Jesu egne ord i Matteus 28, 18–24 er derfor fundamentet for Frikirkens misjonsarbeid: «Meg er gitt all makt i himmel og på jord. Gå derfor ut og gjør alle folkeslag til disipler, idet dere døper dem til Faderens og Sønnens og Den Hellige Ånds navn og lærer dem å holde alt det jeg har befalt dere. Og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende.» Dette oppdraget deler vi med hele den kristne kirke, og misjonsutvalgets oppgave har vært å tydeliggjøre hvordan Frikirkens del av misjonsoppdraget skal se ut.

Misjonsstrategi er avhengig av det Den hellige ånd skaper ved evangeliet. Samtidig vil vi jobbe for en kultur som aktivt søker å nå de målene vi setter oss. Frikirken er derfor en del av den evangeliske misjonsbevegelsen Lausanne*, som definerer evangelisering som det at hele kirken bringer hele evangeliet til hele verden. Gjennom dette fellesskapet sikrer vi oss å være del av en målrettet, langsiktig og bredt forankret missiologi og misjonsstrategi som viderefører den tradisjon Frikirken har vokst frem i.

Å vise omsorg for hele mennesket – ånd, sjel og kropp – er klart uttrykt i Bibelen. Med dette som utgangspunkt har Frikirkens misjonsarbeid fokus på formidling av Guds Ord, utrustning, fellesskapsbygging, nestekjærlighet, og arbeid for rettferdighet og sunn forvaltning.

Frikirkens menigheter hadde tidlig et sterkt misjonsengasjement, men først i 1916 sendte vi ut vår første misjonær, Ole Sommernes, til Kina. Reisen Sommernes brukte flere måneder på, gjør vi nå unna på noen få timer. Verden er blitt liten, og «folkeslagene» er også kommet til vårt nabolag. Dette gir nye muligheter for å leve ut misjonsoppdraget lokalt og internasjonalt.

Misjonsstrategiske valg

- Vi vil bygge misjonerende menigheter lokalt, nasjonalt og globalt der vi forkynner evangeliet, døper og utrufter nye disipler som selv utrufter nye disipler.
- Vi vil prioritere arbeid blant unådde folkeslag*.
- Vi vil se Guds rike synliggjort gjennom diakonal tjeneste ved å vise nestekjærlighet og å forbedre folks alminnelige levekår, samt å fremme minoritetsgruppers identitet, likeverd og menneskerettigheter.
- Vi vil arbeide i nettverk og søke samarbeid med andre kirker og misjonsorganisasjoner, i Norge og internasjonalt.
- Vi vil nå ut til, og disippelgjøre innvandrere, og se et etnisk mangfold i menigheter og kirkesamfunn, samt arbeide for å integrere innvandrere i lokalsamfunn i Norge.

Det er blitt lettere for enkeltpersoner og lokalmenigheter å opprette egne misjonsprosjekt og å reise til vennskapsmenigheter rundt om i verden. Vi er glad for engasjementet og overgivelsen vi ser hos unge og eldre i mange menigheter. Dette må vi heie fram! Samtidig ser vi viktigheten av at vi som kirkesamfunn har et felles misjonsarbeid.

Eierskap/motivasjon

Vi ser det som viktig at Frikirken har et felles, eget misjonsarbeid og vil derfor arbeide målrettet for å forankre dette i nye generasjoner. Lokalmenighetenes eierskap til vårt misjonsarbeid er helt nødvendig for å rekruttere medarbeidere, fortsatt skape et økonomisk fundament og for at menighetene skal istandsette egne medlemmer til forbønn, diakonalt arbeid og evangelisering lokalt.

Økt forankring og misjonsengasjement i menighetene våre

Vi vil tydeliggjøre og styrke vår egenart som misjonskirke.

Vi vil oppmuntre menigheter, eldsteråd og pastorer til å forkynne om misjon, informere om vårt felles misjonsarbeid og tenke og arbeide misjonalt i menighetens ulike virkegrener. Ordningen med misjonskontakter bør videreutvikles og styrkes.

Vi vil utruste unge mennesker.

I Frikirkens målplan står det at vi ønsker et spesielt fokus på dem under 40 år. Vi ønsker at misjonsoppdraget skal være en integrert del av trosopplæringsplanen for unge mennesker. Menighetene oppfordres også til å inkludere misjon i barne- og ungdomsarbeidet og å arrangere ulike misjonsaktiviteter.

Vi vil dele historier fra vårt misjonsarbeid.

Nyere teknologi gjør det enklere enn noen gang å dele historier fra misjonsarbeidet, og dette er en god måte å skape lokalt eierskap og motivasjon for misjon. Det blir en viktig jobb for misjonsteamet/kommunikasjonsteamet å formidle historier fra ulike misjonsprosjekter. Dette må alltid gjøres på en måte som ikke setter sikkerheten til våre medarbeidere eller lokale kristne i fare. Menigheter som sender team/enkelt personer til misjonsfelt oppfordres til å dele bilder, film og tekst med resten av Frikirken.

Vi vil styrke eierskapet og «forkorte» veien mellom giver og utsending.

Kjennskap til utsendingene skaper eierskap til misjonsarbeidet. Selv om vi ikke ønsker en modell hvor de økonomiske bidragene fra den enkelte menighet kobles direkte opp mot misjonsland, er det viktig at medlemmene har god kjennskap til hvem utsendingene er. Dette er også et av målene som ble vedtatt i målplanen i 2018: «Samtlige menigheter har regelmessig kontakt med minst én av utsendingene våre.» Dette gjelder ikke minst de menighetene som har egne utsendinger. Det nye forslaget til misjonsøkonomi (se under) åpner også for at menigheter som har et ekstra engasjement for utvalgte felt, kan bidra økonomisk *utover* forpliktelsen som ligger i misjonsgaven.

Vi vil fokusere på misjon som livsstil.

Misjon må være en livsstil, ikke et prosjekt. Misjon er noe som begynner i vår hverdag. Gjennom økt bevissthet på trosopplæring, diakoni, utrustning av disipler og medvandring kan vi bygge en misjonalt livsstil i våre menigheter. Dersom vi øver oss i å være gjestfrie, rause, inkluderende og åpne for Guds ledelse i hverdagen, vil dette også prege vårt syn på misjon utenfor vårt land. Samarbeidet med FriBU er svært viktig for å inkludere misjon som en naturlig del av «tro på hjemmebane».

SAK 3 VEDLEGG I

Rekruttere medarbeidere til misjon

Vi lever i en tid som krever fleksibilitet og nytenkning, også i forhold til rekruttering av medarbeidere. Frikirkens misjonsstrategi krever at vi har noen lønnede fulltidsmisjonærer, men vi må også utruste den enkelte til å være misjonær i sitt nærmiljø, enten de bor i Norge eller andre steder i verden. Vi har alle et ansvar for å bringe evangeliet til mennesker i våre omgivelser.

Det må settes av ressurser til å trene både fulltidsmisjonærer og andre medarbeidere. Frikirken vil samarbeide med forskjellige utdanningsinstitusjoner, i Norge og internasjonalt, ut fra behovet til den enkelte.

Teamturer og korttidsoppdrag er en god rekrutteringsstrategi. Frikirken inngår avtaler med samarbeidspartnere som kan tilby dette for oss, i tillegg til det vi selv kan tilby på våre felt. Lokale teamturer registreres og gis samme mulighet for økonomisk støtte som nasjonalt arrangerte teamturer.

Organisering

Styrer, råd og utvalg

Ansvar for vårt felles misjonsarbeid ligger hos synodestyret mellom synodemøtene. Synodestyret forvalter synodens vedtak om kirkens misjonsarbeid og rapporterer til synodemøtet.

Synodemøtet oppnevner ikke misjonsstyre eller ressursgrupper.

Synodestyret oppnevner et misjonsfaglig råd for en synodeperiode av gangen. Rådet innkalles etter behov, minst en gang pr år, og drøfter misjonsstrategiske spørsmål. Misjonsleder forbereder saker og innkaller rådet.

Misjonsleder arbeider gjennom prosjektgrupper. Prosjektgruppene gis sitt mandat av hovedkontorets lederteam^o. Aktuelle prosjektområder kan være søsterkirker, muslimer i Norge, kommunikasjon og innsamling m.m.

^oLederteamet består av daglig leder ved Frikirkens hovedkontor, misjonsleder, leder for menighetsteamet, leder for administrasjon/kommunikasjon/service og daglig leder i FriBU. Vi arbeider ut fra en prosjektstyringsmodell der lederteamet eier, oppnevner prosjektgrupper og gir mandat til prosjektene.

Dynamisk modell

Det ble tidlig klart for utvalget at vi ikke ønsker en helt ny organisering, men ønsker å bygge videre på den modellen vi har i dag. Organiseringen bør styrke vår evne til å nå de strategiske målene og videre understøtte de tiltakene vi listet opp under eierskap/motivasjon.

Vi ønsker en mer **dynamisk** modell for misjonsarbeidet som:

- anerkjenner og heier fram **lokale initiativ** der HK kan bistå disse gjennom råd og kvalitetssikring
- gir større lokalt **engasjement for unådde folkeslag**** gjennom Frikirkens misjon
- legger til rette for **bredt samarbeid** med andre aktører med ressurser innenfor misjon og bistand.

SAK 3 VEDLEGG I

Kombinasjonen av lokale og nasjonale misjonsprosjekt synliggjøres ved å dele prosjektene inn i tre grupper:

- Fellesprosjekt – prosjekt som er vedtatt av synoden eller synodestyret, vårt felles misjonsarbeid. Forankret i synodal strategi for misjonsarbeidet.
- Samarbeidsprosjekt – lokalt prosjekt som flere menigheter er sammen om og/eller som får råd og hjelp fra misjonsteamet ved HK. Forankret i lokal strategi, men faller innenfor rammene for den synodale strategien for misjonsarbeidet.
- Lokalt prosjekt – enkeltmenigheter med lokalt prosjekt som ikke får hjelp/støtte fra fellesarbeidet. Forankret i lokal strategi.

Vi ønsker å bygge en kultur der det er naturlig at lokale prosjekter kan utvikle seg til samarbeidsprosjekter og senere forankres synodalt som hovedprosjekt.

Det er viktig at modellen beholder en dynamisk struktur, og ikke blir byråkratisk eller på andre måter skaper administrativt merarbeid.

Misjonsøkonomi

Vi vil videreføre ordningen med at våre menigheter forplikter seg til å finansiere vårt felles misjonsarbeid. Synodemøtet vedtar rammer for vårt felles misjonsarbeid for 3 år av gangen.

Vi vil likevel foreslå en modell der vi tar sikte på at 25% av misjonsutgiftene dekkes inn av faste givere, minnegaver, enkeltgaver, aksjoner og støtte-avtaler. Vi anbefaler videre at Frikirkens misjonsarbeid gis mulighet for å gjennomføre innsamlingsaksjoner overfor Frikirkens medlemmer, innenfor nærmere definerte rammer.

Ordningen med misjonsgaven gir oss et stort fortrinn sammenlignet med andre misjonsorganisasjoner ved at den sparer oss for store kostnader til et innsamlingsapparat. Med dagens digitale innsamlingsmuligheter, og nye generasjoners endrede giverkultur, ser vi det likevel som både ønsket og gjennomførbart å samle inn deler av budsjettet gjennom innsamlinger.

Vi ønsker å åpne for at lokale prosjekter kan støttes og synliggjøres i hele kirkesamfunnet for å bidra til regionalt samarbeid om prosjekter, styrke eierskapet til alt vårt misjonsarbeid, og bidra til kvalitetssikring av prosjekter. Menigheter kan spørre hovedkontorets misjonsteam om råd og vurderinger av lokale misjonsprosjekter, mot et administrasjonsgebyr.

Menigheter med egne utsendinger gjennom andre organisasjoner får tilbud om at disse misjonærene registreres som kontaktmisjonærer*** for Frikirken.

Misjonsteamet

Det vil fremdeles være misjonsteamet på HK som leder vårt felles misjonsarbeid, men teamet vil også få en viktig samordningsfunksjon. For det første vil teamet, i samarbeid med kommunikasjonsteamet, få en styrket rolle i å produsere innhold (tekst, bilder, film) fra misjonsfeltene og formidle dette til menighetene. For det andre vil teamet få et ansvar for å bistå lokale prosjekter i tillegg til å skape lokalt engasjement for misjon.

SAK 3 VEDLEGG I

Kommunikasjon

God kommunikasjon er avgjørende for å lykkes med misjonsengasjementet i vår tid. Det er derfor viktig at det settes av nok ressurser ved hovedkontoret, til dette arbeidet.

Menigheter med egne prosjekter får en viktig rolle i å kommunisere viktigheten av begge typer prosjekter. Hovedkontoret vil forplikte seg til å presentere også lokale prosjekter som del av Frikirkens misjonsarbeid. Dette innebærer mulighet for å gi gaver også til de lokale prosjektene.

Vi vil stimulere til mer kontakt mellom misjonærene og menighetene. For en stor del vil dette skje med HK/misjonsteamet som mellomledd, men vi ønsker også å legge til rette for teamturer, misjonærbesøk og annen direkte kontakt med misjonærene der det er mulig. Dette er spesielt aktuelt for prosjekter som menigheten følger tett, og kan gjerne skje i samarbeid med andre organisasjoner.

Samarbeid og kompetansedeling

Vi ønsker å styrke dialogen med andre misjons- og bistandsorganisasjoner om felles prosjekter der vi kan bidra med vår kompetanse. Dette gjelder spesielt i Digni-prosjekter som krever mye administrasjon. Nye Digni-prosjekter bør derfor gjennomføres i samarbeid med andre.

Samarbeid og kontakt med søsterkirker ivaretas av misjonsteamet i samarbeid med synodens tilsynsmenn. Frikirken vil jobbe for å ivareta en god relasjon til alle samarbeidskirker og organisasjoner.

Mange menigheter og frivillige medarbeidere sitter på kompetanse som andre menigheter eller fellesarbeidet kan dra nytte av. Gjennom prosjektgrupper vil hovedkontoret lettere få tilgang til denne kompetansen.

Det vil også være positivt om menighetene kan dele kompetanse med hverandre, og at menighetsarbeidet her hjemme og misjonsarbeidet i større grad kan utveksle ideer.

Fokusområder for Frikirkens misjonsarbeid

Vi vil ha et særlig fokus på de folkegrupper og områder som i minst grad er nådd med evangeliet. Vi vil gjøre dette gjennom utsendinger internasjonalt, arbeid blant innvandrere i Norge og samarbeidstiltak overfor unådde folkeslag.

Vi vil ha hovedfokus på Midtøsten, Mali og Japan som vårt langsiktige misjonsengasjement.

I tillegg ser vi at Europa preges av sekulær humanisme og offensiv ateisme, samtidig som det kommer stadig flere flyktninger med et aktivt trosliv, til kontinentet. Frikirken vil derfor finne gode samarbeidspartnere for å være med å evangelisere og utruste en ny generasjon disipler i Europa. Kort reisevei gjør det enklere for våre FriBU-lag og menigheter å involvere seg mer direkte, og oppleve nærhet til arbeidet.

Misjonskonferansen i januar 2020 vektla også betydningen av en satsing i Europa.

SAK 3 VEDLEGG I

Oppsummering

Misjonsutvalget mener å ha pekt på en justert retning for vårt misjonsarbeid fremover. Vi har ikke sett behov for radikale endringer, men har funnet det nødvendig å utfordre Frikirken til det vi mener vil være noen forbedringer.

Utvalget ser det ikke som sin oppgave å utarbeide en detaljert handlingsplan, men anbefaler at dette gjøres med utgangspunkt i de vedtak synoden 2021 vil gjøre i denne saken.

Vedlegg

Stjernehenvisninger

*Lausannepakten

<https://www.norme.no/wp-content/uploads/2017/12/Lausannepakten-norsk.pdf>

**Definisjon av unådde folkeslag

Unådde folkeslag er et samlebegrep som omfatter 7665 folkeslag med tilsammen noe over tre milliarder mennesker. I Frikirkens misjonsstrategi har vi sagt at vi ønsker å ha fokus på de minst nådde. I misjonsstrategisk sammenheng bruker man i hovedsak tre grupperinger når man omtaler unådde folkeslag; «**Helt unådde**», «**Minst nådde**» og «**Unådde fase 1-3**», hvor den siste da er delt i tre grupper.

Helt unådde folkeslag er 256 folkeslag/grupper (på engelsk bruker man her UUPG som står for Unengaged Unreached People group). Disse har så vidt vi vet ingen som helst kontakt med kristen virksomhet. Fordelen med denne strategiske tenkningen er at nå vet vi hvor mange de er og hvor man finner dem. Dette gjør at vi kan legge helt konkrete planer for å nå disse folkeslagene.

Minst nådde folkeslag er 5 045 folkeslag/grupper (på engelsk Frontier Peoples). Denne kategorien kjennetegnes av at det kan være kristne innen dette folkeslaget og eller at det er noen få som arbeider med å etablere virksomhet her. Forskjellen på denne gruppen og den foregående er at det her er spor av kristne initiativer.

Unådde Fase 1-3 har tre inndelinger etter i hvor stor grad de er nådd av evangelisk virksomhet. **Unådd Fase 1** har 1 213 folkeslag/grupper og mindre enn 1 % er nådd innen disse folkeslagene. **Unådd F2** har 490 folkeslag/grupper hvor man har mindre enn 2 % kristne virksomhet. **Unådd Fase 3** har 661 folkeslag/grupper og her vil man ha noe større sjanse for å finne andre kristne som kan være mulige samarbeidsorganisasjoner eller ressurser for å nå videre i dette folkeslaget.

***Kontaktmisjonærer

Medlemmer av Den Evangelisk Lutherske Frikirke som reiser ut som misjonærer for andre organisasjoner kan søke sin lokale menighet om å bli kontaktmisjonær.

Kontaktmisjonæren har ingen arbeidsrettslig tilknytning til Frikirken.

Tilknytningsforholdet må avklares med senderorganisasjonen, ved at kontaktmisjonæren informerer sin organisasjon om ordningen og de ytelsene som gis. Det er eldsterådet som vedtar kontaktmisjonærstatus og meddeler dette til misjonsavdelingen.

SAK 3 VEDLEGG 2

VEDLEGG til rapport fra misjonsutvalg

Presentasjoner og innspill fra misjonskonferansen januar 2020.

ENGASJEMENT – utvalgets presentasjon

Misjonsutvalget har drøftet ulike sider ved Frikirkens misjonsengasjement. Følgende punkter ble nevnt som særlig viktige for å øke dette engasjementet fremover.

- Vi må tydeliggjøre og styrke vår egenart som misjonskirke (eget notat)
- Vi må dele historier fra alt vårt misjonsarbeid
- Vi må styrke eierskapet og «forkorte» veien mellom giver og mottaker (utsending)
- Misjon må bli en livsstil, ikke et prosjekt. Misjon er noe som begynner i vår hverdag.
- Klargjøre forholdet mellom nasjonalt misjonsarbeid og lokale misjonsprosjekt.

1. Vi må dele historier fra alt vårt misjonsarbeid

Gjennom å fornye vår kommunikasjonsstrategi for misjonsarbeidet.

Misjonsteamet kan etterspørre lokale misjonsprosjekt når de kommuniserer med menighetene. Be de sende inn bilder og tekst som kan formidles. Bruk gjerne historier fra menigheter som er engasjert både i eget og Frikirkens nasjonale misjonsarbeid.

2. Vi må styrke eierskapet og «forkorte» veien mellom giver og mottaker (utsending)

Er det mulig å tenke seg en direkte sammenheng mellom utsendingenes budsjett og menighetenes misjonsgave? Kan f.eks. noen menigheter ta ansvar for en enhet eller ett felt? Kan dette skape en større forpliktelse til å gi? Kan dette være bedre enn å gjøre misjonsgaven «obligatorisk»?

3. Misjon må bli en livsstil, ikke et prosjekt. Misjon begynner i vår hverdag.

Gjennom økt bevissthet på trosopplæring, disippelgjøring og medvandring kan vi bygge en misjonal livsstil i våre menigheter. Dersom vi øver oss i å være gjestfrie, rause, inkluderende og åpne for Guds ledelse i hverdagen, vil dette også prege vårt syn på misjon utenfor vårt land.

4. Klargjøre forholdet mellom nasjonalt misjonsarbeid og lokale misjonsprosjekt.

Lokalt misjonsengasjement og nasjonalt misjonsarbeid utelukker ikke hverandre.

Strategiske valg som synoden er enige om bør gjenspeiles i de lokale prosjekt og aktiviteter. Dette må også prioriteres økonomisk ved at misjonsgaven gjøres obligatorisk for menighetene.

Lokale prosjekt verdsettes som et viktig supplement til vårt felles misjonsarbeid.

SAK 3 VEDLEGG 2

INNSPILL FRA STRATEGISAMLING - ENGASJEMENT

Hvilke av punktene er viktigst for å styrke vårt misjonsengasjement?

- Styrke eierskapet
- Forkorte veien mellom mottaker og giver
(IKKE at menighet finansierer prosjekt direkte)
- Misjon som livsstil i vår hverdag
- Forstå hvorfor misjon (strategi og visjon)
- Teamturer
- Brede samarbeid med andre organisasjonene.

Hvordan kan vi best forkorte veien mellom giver og mottaker?

- Misjonskontakt kan ha en viktig rolle.
- Fokuserer på enkelte land eller prosjekt
- Direkte kontakt med utsending
- Små videoer
- Finne enda flere kanaler for kommunikasjon, for de yngre (ikke kun facebook)
- Husfelleskap (vekstgrupper) – få misjon inn.
- Det er ikke nødvendig å koble misjonsgaven opp mot budsjett. Dette kan virke negativt siden noen prosjekter er vanskelige å selge inn til giver, og det kan oppstå konkurranse mellom prosjekt. Eventuelt kan det hende at siden vi jobber i 10/40, vil det svekke vår langsiktige tekning og forutsigbarhet. Vi ønsker ikke at noe som er viktig skal 'falle mellom to stoler' eller bli nedprioritert fordi det er vanskelig å samle inn til.

Hvordan kan/skal hovedkontoret forholde seg til lokale misjonsprosjekt?

- Uenighet om misjonsgaven bør være obligatorisk eller ei. Den ene gruppen mener at 'pisk' ikke fungerer, men heller demotiverer. Vi må se på finansieringsmodellen for misjonsgaven. Gruppen mener at vi må tanke på misjon som Guds rikes misjon, og ikke favorisere vår eget. Den andre gruppen mener at siden misjon er vårt felles prosjekt, bør man forvente at misjonsgaven prioriteres, men at man må ha åpenhet for at ikke alle menigheter klarer å betale, og ha en ordning der det er mulig å få en slags dispensasjon hvis man har gode grunner til at man ikke klarer å betale inn hele sin misjonsgave. Men hvordan påvirker det de menighetene som samvittighetsfullt betaler inn sin misjonsgave hvis andre menigheter ikke bidrar til denne, men i større grad prioriterer kun sitt eget? Når vi skal nå de unådde, trenger vi en langsiktig strategi, god ryggdekning i kirkesamfunnet, og stor økonomisk forutsigbarhet. Vi må stole på at Frikirkens misjon ser et større bilde, og har gjort nødvendige vurderinger sånn at også mottaker's behov sterkt er tatt hensyn til, og at man er i stand til å stå i det man starter – over tid.
- Noen poengterte at menigheter må være forsiktige med å starte noe stort, for så ikke klare å følge det opp på sikt – og med uante utfordringer 'ute'. Det bør ikke være opp til et par ildsjeler. «Do no harm.» Respekt for mottaker.
- Noen mente at ved å samarbeide med andre om lokale prosjekter, vil man få mye engasjement og kan trekke kompetanse her og der. Misjonsengasjement avler misjonsengasjement, og derfor bør kirkesamfunnet oppmuntre all misjon. Den andre gruppen mente at så lenge kirkesamfunnet har vedtatt et felles misjonsarbeid, er det naturlig å forvente at menighetene prioriterer dette (også i en slags solidaritet med

SAK 3 VEDLEGG 2

hverandre). Da bør man forvente at man bidrar i stor grad med sin misjonsgave før man prioriterer andre prosjekter. Klarer man begge deler, er det selvsagt supert.

- Gruppene var uenige om vi bør bruke ordet 'oppmuntre' eller 'anerkjenne' om menighetenes misjonsarbeid.
- Det er ikke naturlig at HK bruker tid og krefter på menighetenes prosjekter, men at HK fokuserer på vårt felles misjonsarbeid.

Har dere andre forslag til hvordan vi kan øke vårt felles misjonsengasjement?

- Opplæring av barn og unge
- Tro i hjemmet
- Bedre informasjon (Video, film)
- Flere sosiale medier kanaler.
- Instagram, snapchat
- Kan utsendinger har egen snap-kanal? (GDPR)
- Lokalt lederskap må ta ansvar. Dele informasjon videre.
- Noen sliter med å laste ned når de først har fått noe å vise (format).
- Arrangere misjonsløp, andre aksjoner
- Middager til inntekt for misjon
- Vær kreativ i innsamlingen, Dette handler om mye mer enn pengene – det handler om å plante inn engasjementet og ansvaret for misjon helt fra ung alder.

ORGANISERING – utvalgets presentasjon

Utvalget har sett på tre mulige modeller:

1. Fortsette med dagens modell: Full pakke på huset
2. Frikirkens misjonsarbeid settes bort til andre organisasjoner
3. HUB-modellen

1. Fortsette med dagens modell: Full pakke på huset

Fordeler:

- Er forutsigbart – vi vet hva vi har!
- Samsvar mellom arbeidet og hva menighetene i dag forventer av Misjonsgaven.
- Synodestyret/synoden har full oversikt over arbeidet og har full strategisk myndighet.
- Alle ansatte har samme arbeidsgiver.
- Kort vei mellom de ulike avdelingslederne på HK.
- Kort vei fra misjonsfeltene til misjonsledelsen sentralt.
- Det er ingen tvil om hvem som «eier» Frikirkens misjonsarbeid.
- Tydelig strategisk kommunikasjonslinje fra misjonsledelsen (event. fra utsendingene) til menigheter og enkeltpersoner.

Ulemper:

- Vi har et lite miljø, og det er ofte sårbart.
- Menighetenes «egne» prosjekter havner på siden av fellesarbeidet (dette er uansett vanskelig å gjøre noe med, med mindre man endrer på finansieringsmodellen).
- Vi drar i mindre grad nytte av den kompetansen et større miljø kunne gitt oss.

SAK 3 VEDLEGG 2

2. Frikirkens misjonsarbeid settes bort til andre

Fordeler:

- Vi kan sette bort alle organisatoriske og daglige avgjørelser og oppgaver til andre.
- Vi kan støtte opp under etablerte organisasjoner og eventuelt inngå strategiske partnerskap som kan bli viktig i fremtiden.
- Det kan bli enklere for hver menighet å velge mellom prosjekter eller etablere egne.
- Vi kan fokusere på å fostre misjonærer i stedet for prosjekter (men dette er veldig forenklet, for hvordan fosterer man misjonærer uten at de får direkte møter med misjon, og dette blir svakere med et eksternt arbeid).

Ulemper:

- Tap av eierskap
- Det vil være vanskelig å motivere menigheter og enkeltpersoner til å gi.
- Synoden/synodestyret vil miste all strategisk innflytelse.
- Strategisk kommunikasjonslinje blir mindre tydelig.
- Større spesialisering innenfor ulike misjonsområder
- Modellen utfordrer den grunnleggende missiologiske tenkningen om at hver kirke skal være en misjonerende kirke, som tar ansvar for å dele evangeliet.

3. HUB-modellen

Beskrivelse: En HUB er i IT-språket en enhet som kobler sammen ulike andre enheter (datamaskiner) og får de til å kommunisere med hverandre. I luftfarten er det sentrale lufthavner som brukes til å konsentrere og fordele rutetrafikken. I misjonssammenheng kan vi se for oss en fleksibel enhet som fungerer som et nav for ulike initiativer, prosjekter, innsamlingsformer og personer/miljøer. Dette kan hente inn ekstern kompetanse, men er også i seg selv et kompetansemiljø.

Fordeler:

- Likner på dagens modell: Det er evolusjon og ikke revolusjon (for å bruke kjente bilder innen merkevarebygging).
- Det vil fortsatt kunne baseres på Misjonsgaven, men åpner for mer bruk av andre finansieringsformer (direkte givertjeneste, bedriftssponsing)
- Synodestyret/synoden har full oversikt over arbeidet og har full strategisk myndighet.
- Vi har fremdeles et miljø sentralt på HK.
- Kan i større grad serve menighetenes egne prosjekter og kanskje presentere de på like fot med fellesprosjektene.
- Gir flere samarbeidsmuligheter med andre organisasjoner.
- Strategisk kommunikasjonslinje er tydelig (men kan bli mindre oversiktlig på grunn av flere og mindre strømlinjeformede prosjekter).

Ulemper:

- Prosjekter kan komme i konkurranse med hverandre (hva er mest synlig?).
- Kan miste oversikten over hvilke penger som går til hva (motivasjon for menighetsgaven)
- Ikke samme arbeidsgiver for alle utsendinger?
- Vi kobler oss i større grad til kompetanse i andre miljøer.
- Økt behov for administrative ressurser.

SAK 3 VEDLEGG 2

INNSPILL FRA STRATEGISAMLING - ORGANISERING

Gruppen har ingen klar definisjon på hvordan en såkalt HUB-modell kan se ut, MEN:

Vi ønsker en mer **dynamisk** modell for misjonsarbeidet som:

- Anerkjenner, heier fram **lokale initiativ**, der HK er støtte for disse gjennom samordning og kvalitetssikring
- Gir større lokalt **engasjement for de unådde** gjennom Frikirkens misjon
- Legger til rette for **bredt samarbeid** med andre aktører med ressurser innen misjon.

Vår oppfatning er at dette vil:

- Stimulere til kreativitet og nye måter å nå ut på
- Gi synergieffekt på økonomi, engasjement og effekt av misjonsarbeid.
- Gi handlingsrom og støtte for arbeid blant innvandrere
- Holde behovet for administrative ressurser lavt

Det videre arbeidet må avklare hvordan vi skal forholde oss til og organisere misjonsgaven.

STRUKTUR – utvalgets presentasjon

Utvalget har drøftet følgende strukturer:

1. Fortsette som i dag – synodestyret har ansvaret, misjonsleder knytter til seg ressurspersoner etter behov.
2. Gjenopprettelse av misjonsstyret som velges av og rapporterer direkte til synodemøtet.
3. Synoden oppnevner et misjonsstyre som rapporterer direkte til synodestyret og ikke synoden.
4. Synoden/synodestyret oppnevner et rådgivende misjonsorgan som er rådgivende for misjonsleder og synodestyret.

Vurderinger:

1. Fortsette som i dag med Synodestyret som øverste myndighet mellom synodemøtene

- Forutsetter en misjonsleder med god misjonsfaglig innsikt, og aller helst en daglig leder som kan nok om misjonsarbeidet til å være med å vurdere avgjørelser som må tas fortløpende.
- Misjonsleder knytter til seg ressurspersoner i aktuelle saker der han/hun opplever behov for mer fagkunnskap innenfor et område. Dette kan være enkeltpersoner eller grupper av personer som forespørres for alt fra ett møte til å sitte i et utvalg over tid. Disse er støttespillere for misjonsleder, og rapporterer ikke til synodestyret eller synode.
- Synodestyret har det overordnede ansvaret for vårt misjonsarbeid mellom synodemøtene, og kan samtidig lede kirken som en helhet.
- Effektiv og fleksibel organisering som muliggjør raske endringer.

SAK 3 VEDLEGG 2

2. Gjenopprettelse av misjonsstyret som velges av og rapporterer direkte til synodemøtet

- Man kan velge et styre som har et smalere fokus på misjonsarbeidet, og som rapporterer til synodemøtet.
- Vanskeliggjør misjonsleders, daglig leders og synodestyrets mulighet til å lede og styre arbeidet i synodeperiodene. Misjonsstyret vil ikke kunne se Frikirkens arbeid som en helhet.
- Frikirkens misjonsarbeid kan bli «frakoblet» Frikirkens ledelse. Dette kan både være en fare og en mulighet.
- Misjonsleder rapporterer direkte til eget styre, ikke til daglig leder på HK.

3. Synoden oppnevner et misjonsstyre som rapporterer direkte til synodestyret og ikke synoden.

- Det vil være merkelig om synoden skal opprette et styre som ikke rapporterer til synoden. Dersom synoden oppnevner det, så bør det sannsynligvis også rapportere til synoden.
- Synodestyret vil være de som bestemmer, så vedtak misjonsstyret gjør, vil ikke være gjeldende før de blir godkjent av synodestyret. Dette er å legge til rette for konflikter i utgangspunktet, og vil fortsatt kreve at synodestyret har nødvendig misjonskunnskap for å kunne vurdere sakene forsvarlig.
- Hva blir misjonsleders rolle i et slikt system? Forbereder saker til misjonsstyret og er med der, men må også sannsynligvis møte synodestyret i saker som kan være vanskelige. Her kan det også ligge til rette for konflikt mellom misjonsleder og misjonsstyret – dersom misjonsleder ikke får medhold i misjonsstyret for sine forslag, vil han/hun kunne ta en omkamp i forberedelser til daglig leder og synodestyret. Vi ser ikke dette som en god løsning.

4. Synodestyret oppnevner et rådgivende misjonsorgan som er rådgivende for misjonsleder og synodestyret.

- At synodestyret oppnevner et rådgivende organ kan gjøres innenfor dagens ordning.
- Synoden kan pålegge synodestyret å oppnevne et rådgivende organ, og gi føringer for hvilken kompetanse organet skal ha.
- Synodestyret kan oppnevne utvalg som kan være med å vurdere konkrete saker for en begrenset periode, for å få belyst ulike spørsmålsstillinger på mer grundig måte. (Dette ble f.eks. gjort i Japan-saken i 2014-2017, innenfor dagens ordning.)

Utvalgets anbefaling

Utvalget mener at omorganiseringen har styrket kirkens misjonsengasjement og at vi er tjent med å fortsette dagens ordning. Utvalget ser likevel fordelene av en struktur der misjonsleder og/eller synodestyret knytter til seg rådgivere på ulike måter. Utvalget vil derfor anbefale struktur 1 eller 4.

SAK 3 VEDLEGG 2

INNSPILL FRA STRATEGISAMLING - STRUKTUR

Oppsummering etter samtale mellom begge gruppene

Ansvar er lagt hos synodestyret.

Det oppnevnes ikke misjonsstyre/ressursgruppe fra Synoden.

Det er enighet om at misjonsleder bør ha en ressursgruppe, men noe uenighet om hvorvidt denne skal oppnevnes av synodestyret eller misjonsleder. Men det må ikke være en beslutning som resultat av et pålegg fra Synoden.

Det er enighet om at dersom dette skal gjøres av synodestyret må det være tydelig at denne kun er en ressursgruppe, ikke et styre eller har noen form for beslutningsmyndighet.

STRATEGI – utvalgets presentasjon

1. Geografiske fokusområder for Frikirkens misjonsarbeid

Med våre begrensede ressurser, ser vi behov for å spisse kompetansen og det geografiske nedslagsfeltet for vårt misjonsarbeid. Vårt hovedfokus vil derfor være de muslimske og jødiske befolkningene i Midtøsten.

Videre ønsker vi å fortsette arbeidet i Mali for å nå fulanibefolkningen med evangeliet. Det samme tenker vi om arbeidet i Japan. I tillegg ønsker vi at innvandringsprosjektet skal være et varig fokusområde for hele Frikirken.

2. Målsettinger

- Vi ønsker å se nye mennesker vunnet for Kristus i de folkeslagene vi arbeider.
- Vi vil forkynne evangeliet og disippel-gjøre de nye kristne.
- Vi vil bidra til at det dannes selvstendige fellesskap/husmenigheter som bygger kirken lokalt.
- Vi ønsker å se innvandrere bli vunnet for Jesus i våre menigheter i Norge.
- Vi ønsker å se et flertall av Frikirkens menigheter med aktiviteter tilrettelagt for innvandrere.
- Vi ønsker å bidra til at innvandrere blir godt integrert i våre lokalsamfunn, gjerne som aktive medlemmer i Frikirkens menigheter.

3. Diakoni og bistand

I misjonen møter vi fattigdom, undertrykkelse og annen sosial og menneskelig nød. Å vise omsorg for hele mennesket – ånd, sjel og kropp – er klart uttrykt i Bibelen. Jesu fortelling om den barmhjertige samaritan er et tydelig eksempel: "Gå du og gjør liksom", sa Jesus.

Ut fra den bibelske vektlegging av rettferdighet, nestekjærlighet, sunn forvaltning og omsorg for hele mennesket har Frikirkens misjon hatt en helhetlig tilnærming til de menneskelige behov. Bistand er en konkret diakonal tjeneste overfor mennesker i nød, og har som mål å forbedre folks alminnelige levekår, samt å fremme minoritetsgruppers identitet, likeverd og menneskerettigheter.

SAK 3 VEDLEGG 2

Gjennom medlemskap i Digni får Frikirken økonomisk støtte fra Norad til godkjente bistandsprosjekter. De siste årene har Frikirken vært involvert i to prosjekter i Palestina i samarbeid med Det Palestinske Bibelselskapet. Digni-midlene finansierer 90 % av prosjektkostnadene. I tillegg mottar Frikirken ca 7 % administrasjonsstøtte som dekker utgiftene med søknader og rapportering.

I land hvor Norad ikke gir støtte til bistandsprosjekt vil vi likevel ha en holistisk tilnærming til menneskers behov. Eksempler på dette er hjelp til flyktninger og til kristne som diskrimineres av samfunnet der de bor.

4. Økonomi

Menighetenes misjonsgave har lagt et godt grunnlag for misjonens økonomi. I dag gir menighetene ca 90 % av synodestyrets anbefaling og bidrar med det til ca 3/4 av det totale budsjettet for Frikirkens misjonsarbeid. Resten dekkes inn av faste givere, minnegaver, enkelt-gaver, aksjoner og støtte-avtaler.

Ordningen med misjonsgaven gir oss et stort fortrinn sammenlignet med andre misjonsorganisasjoner ved at den sparer oss for store kostnader til et innsamlingsapparat. Det gjør at av misjonens totale budsjett kan mer enn 85% brukes til arbeid ute på feltene.

Vi ønsker å styrke misjonens økonomi, bl.a ved en økt oppslutning om menighetsgaven. I den forbindelse bør det vurderes å gjøre menighetsgaven til misjon obligatorisk for menighetene. Det vil gi oss anledning til å øke aktivitetene ute i misjonslandene. Antall utsendinger knyttet til Frikirkens sentrale misjonsarbeid bør være 20 innen 2023.

INNSPILL FRA STRATEGISAMLING - STRATEGI

Her har gruppene gjort en del tydelige endringer fra utvalgets forslag. Nytt forslag følger:

Geografiske fokusområder for Frikirkens misjonsarbeid

Vi vil som kirke delta i Guds rikes arbeid for å nå de unådde folkeslag. Vi vil gjøre dette gjennom utsendinger, innvandrere i Norge og samarbeidstiltak overfor unådde folkeslag. Dette krever «gi det videre»-fokus.

Fokusområdene våre de neste to synodeperiodene for langtidsengasjementet bør være hovedsakelig Midtøsten og Japan.

I tillegg legges det til rette for kortidssteam med samarbeidspartnere i Europa, som mål i seg selv, og også som treningsarenaer for personer.

Prinsipper (Målsettinger)

Vår identitet (DNA) er å være misjonerende sendemenigheter lokalt, nasjonalt og globalt. Vi vil forkynne evangeliet og disippelgjøre, og skape en disippelgjørende bevegelse av nye etterfølgere som selv disippelgjør.

Vi vil bidra til at det dannes selvstendige fellesskap/husmenigheter som bygger kirken lokalt og som multipliseres gjennom menighetsplanting.

Vi vil arbeide i nettverk og søke samarbeid med andre kirker og misjonsorganisasjoner

SAK 3 VEDLEGG 2

Vi vil se Guds rike synliggjort i kraft og handling ved å arbeide holistisk, og la diakoni/barmhjertighetsarbeid være en integrert del av vår misjon. Bistandsarbeid der det legges til rette for det.

Vi vil nå og disippelgjøre innvandrere og se et etnisk mangfold i menigheter og kirkesamfunn, samt arbeide for å integrere innvandrere i lokalsamfunn.

(Diakoni og bistand – uendret)

I misjonen møter vi fattigdom, undertrykkelse og annen sosial og menneskelig nød. Å vise omsorg for hele mennesket – ånd, sjel og kropp – er klart uttrykt i Bibelen. Jesu fortelling om den barmhjertige samaritan er et tydelig eksempel: "Gå du og gjør likså", sa Jesus.

Ut fra den bibelske vektlegging av rettferdighet, nestekjærlighet, sunn forvaltning og omsorg for hele mennesket har Frikirkens misjon hatt en helhetlig tilnærming til de menneskelige behov. Bistand er en konkret diakonal tjeneste overfor mennesker i nød, og har som mål å forbedre folks alminnelige levekår, samt å fremme minoritetsgruppers identitet, likeverd og menneskerettigheter.

Gjennom medlemskap i Digni får Frikirken økonomisk støtte fra Norad til godkjente bistandsprosjekter. De siste årene har Frikirken vært involvert i to prosjekter i Palestina i samarbeid med Det Palestinske Bibelselskapet. Digni-midlene finansierer 90 % av prosjektkostnadene. I tillegg mottar Frikirken ca 7 % administrasjonsstøtte som dekker utgiftene med søknader og rapportering.

I land hvor Norad ikke gir støtte til bistandsprosjekt vil vi likevel ha en holistisk tilnærming til menneskers behov. Eksempler på dette er hjelp til flyktninger og til kristne som diskrimineres av samfunnet der de bor.

Økonomi

Fra gave til forpliktelse.

Forankre prosjekter i lokalmenigheter/områder for å styrke eierskapet til vår kirkes misjon og kontakten.

Antall utsendinger knyttet til Frikirkens sentrale misjonsarbeid bør være 20 innen 2023.

MISSIOLOGI OG DNA – utvalgets presentasjon

Frikirken fikk misjon i vuggegave ved at Paul Wettergren hadde bakgrunn som misjonsprest i Sør-Afrika. To år etter frikirkedannelsen i Arendal vedtok menigheten fire misjongs gudstjenester i året og litt senere ble en egen misjonskomite etablert. I 1886 gikk Sofie Reuter og Anna Jakobsen i land i Shanghai som frikirkens første utsendinger (for China Inland Mission). I 1892 ble misjon i Nordland og Finnmark dratt i gang og Israelsvirket i 1910. Men først i 1916 ble Frikirkens Ytremisjon etablert og den første egne utsending reiste til Kina. Frikirkens misjonshistorie har vært preget av samarbeidet med andre, enten ved økonomisk støtte, gjennom kontaktmisjonærordningen eller strategisk samarbeid ute på feltene.

SAK 3 VEDLEGG 2

I 2016 markerte Frikirken 100 år med eget misjonsarbeid. I tre av landene hvor vi i den perioden var engasjert - med evangelisering og menighetsbygging - ble målet om å etablere en levende og aktiv kirke nådd. Derfor har vårt misjonsengasjement i disse landene (Kina, Taiwan og Etiopia) nå blitt faset ut, og nytt misjonsarbeid er startet opp i andre land.

Jesus ga misjonsoppdraget til flokken av apostler og disipler (Matt 28,18-20; Luk 24,47-49; Joh 20,21-23). Det ble gitt til kirken, ikke til disipler eller grupper enkeltvis. Apg 11,19-30, 13,1-3 forteller at Paulus og Barnabus ble utsendt av menigheten i Antiokia. Men i fortsettelsen ser vi en helhetskirkelig linje i Paulus sin relasjon til nettverket av menigheter og til «moder-menigheten» i Jerusalem. Et kirkesamfunn, som Frikirken, har derfor et selvstendig ansvar for å drive misjon.

Misjonsoppdraget, slik vi finner det i Matt 24.14; «...evangeliet om riket skal bli forkynt over hele jorden til et vitnesbyrd for alle folkeslag, og så skal enden komme», er ennå ikke fullført. Fortsatt er omlag 29 % (eller 2,1 mrd) av verdens befolkning ikke nådd med evangeliet. Paulus brant for misjon, både blant jøder og hedninger. Han ble åpenbart at folkeslagene skal “komme inn i fullt tall” før den store innhøstning i Israels folk tar til (Rom 11,25-32) og han forpliktet kirken på å forkynde budskapet “for jøde først og så for greker” (Rom 1,16).

Majoriteten av de unådde folkeslagene finner vi innenfor det som kalles “10/40 vinduet” (10-40 grader nord for ekvator i Afrika og Asia). Hele topp-ti-listen med land over størst andel unådde folkeslag befinner seg her. Men, bare to av hundre langtids misjonærer reiser hit. På verdensbasis går mindre enn to prosent av den samlede misjonsinnsatsen til 10/40 vinduet. I dag er Frikirken engasjert i arbeid i Japan, Mali og fire av landene i Midtøsten, alle klart innenfor 10/40-vinduet.

Utfordringer knyttet til satsingen på 10/40:

1. Langsiktig og vanskelig å bryte gjennom
2. Behov for utsendinger med lang commitment
3. Katastrofer og kriser
 - a. Natur
 - b. Politisk
 - c. Forfølgelse
4. Kommunikasjon og informasjon begrenses (sikkerhet)
5. Skolegang for barn
6. Helsetjenster for utsendingene
7. Lang forberedelsestid og trening før utsendingen blir «effektiv»

SAK 3 VEDLEGG 2

INNSPILL FRA STRATEGISAMLING - MISSIOLOGI OG DNA

Dette har blitt sånn vi er.

Legg gjerne til:

- Å nå folk fra 10/40 vinduet som kommer til Norge. Fokus på folkegruppene uavhengig av geografi.
- Søsterkirkene (bra at vi har beholdt dem)

3 – Vanskelig å rekruttere. Man må ha langtidsperspektiv. Utfordrende å 'selge inn'. Trenger en kommunikasjonsstrategi.

4 – Oppfølging av de som er ute. Dette fokuset krevet masse ressurser, kriseplaner, risikoanalyse osv... vanskeligere å dra som enslig eller med barn. Menighetene kan med fordel informeres om ekstrakostnadene ved vår prioritering... det vil trigge noen å tenke på at vår misjon tar risiko.

Vi brukte mest tid på å drøfte hvorvidt begrepet «unådde folkeslag» kommuniserer godt. Konklusjonen vår ble nei.

Avsnittet som starter med «Jesus ga misjonsoppdraget til ...»: Oppdraget ble gitt til kirken, men Gud kaller jo enkeltmennesker. Vi diskuterte litt frem og tilbake om det som er skrevet er feil, eller om det bare er litt klønete uttrykt.

Utfordringer: Utfordringen i Japan er vel kulturell/sosial? Bør med i lista.

Til spørsmål 1: Relasjonsbygging heller en kirkestruktur er også en del av vårt (nåværende/ønskede) DNA.

*Stolthet over å våge å satse på dem de færrest går til; de unådde.

Legge til:

+ som premiss å jobbe i nettverk med andre kirker og organisasjoner, og å gi videre/trene
+ målplan inn i DNA dokumentet. «Jesus til nye mennesker» er sentralt i DNA-dokumentent, men det er også i Frikirkens DNA at vi har fokus på Jesus i hverdagen (huskirker i Midtøsten og Japan), Jesus til nye generasjoner

*Stolthet over å våge å satse på dem de færrest går til; de unådde.

Utfordring:

- Satsningsområdene speiler det nasjonale/synodale engasjementet. Utfordringen å få eierskap og engasjement lokalt. kommer gjennom relasjon/kortere reisevei for å besøke, oppleve
- Satsningsområdene krever langtidsengasjement. Broen til langtidsengasjement er muligens kortidsteam;
 - Hva med korttids Europateam gjennom andre aktører?
- Satsningsområdene er alle krevende felt med psykisk og fysisk press/fare

SAK 3 VEDLEGG 2

- FriBU må integreres bedre – og vi må jobbe bedre sammen på Misjon og på å involvere barn, ungdom og familier i Misjon
- Gi det videre-fokus – investere i lokale ledere der det allerede finnes en kirke, trene og utruste og støtte for å la den lokale kirke lykkes. Kan særlig være aktuelt om vi nå satser mot Europa
- Vi må jobbe videre med vår kirkeforståelse som en sendende misjonskirke, særlig på lokalmenighetsplan. Arbeid misjonsavdeling og menighetsteamet må henge sammen og jobbe godt integrert. Dra bedre veksler på arbeid ute og hjemme.
- Hva lærer vi av UiO – kort vei fra visjon til handling. Vi må hjelpe mennesker som vil ut i misjon – ut i misjon. Om vi ikke kan ansette dem selv pga tidshorisont/og behov for kompetanse (språk), spørre - Hvordan kan vi støtte deg? Vil du reise ut med UiO – her er noen menigheter som kan være kontaktmenigheter/sendemenigheter
- Gå sammen med-prinsippet, der det er mulig.

Beskrivelsen er ikke dekkende i forhold til hva vi har vært ifht misjon. Hvis man ser Frikirken med utgangspunkt i lokalmenigheten har det alltid vært mer enn arbeidet mot unådde folkeslag.

Burde det vært gjort en jobb med å samle hva som er det totale misjonsengasjement i Frikirken, med utgangspunkt i menighetens egenvurdering. I denne sammenheng se på hvilken profil Frikirkens misjonsarbeid har samlet sett, og hvor mye penger som totalt sett som gis til misjon.

Kan det er vanskelig å skape et engasjement i menighetene ifht arbeidet i 10/40-vinduet, fordi en del av dette må være «hemmelig».

Det som er beskrevet er Frikirkens målsetting ifht vårt felles misjonsarbeid, men ikke DNA for menighetenes totale misjonsengasjement.

Utfordring er å gjøre det nært i menighetene for å skape engasjement.

Lage korte info-filmer for å skape DNA, til bruk i gudstjenester.

Misjonsengasjementet i Frikirkens menigheter

Resultater og trender i spørreundersøkelse januar 2019.

Rapporten er utarbeidet av Inge Auberg i samarbeid med misjonsleder.

Sammendrag

64 av 83 menigheter (77%) besvarte spørreundersøkelsen. 86% av svarende menigheter har kontakt med en eller flere av Frikirkens utsendinger, gjennom e-post (50%) og sosiale medier (36%). 8 av 10 menigheter har også kontakt med egne medlemmer i tjeneste for andre utsendere, eller lokale arbeidere i misjonsland. 2 menigheter (3%) har ikke kontakt med personer i misjonsarbeid.

Det bes for misjon og utsendinger ukentlig i 2 av 3 menigheter. 9 av 10 menigheter ber for misjon i løpet av en toukers periode.

34 av 64 menigheter (53%) har en gruppe eller forening som samles med misjon i fokus.

27% av menighetene har arrangert misjonsturer de siste tre årene. 36% tenker på å gjøre det innenfor de kommende tre årene.

39% av menighetene har månedlig forkynnelse om misjon. 42% har misjonsforkynnelse én gang i semesteret. Flere svarere diskuterer begrepet «misjon».

Når det gjelder andel av menighetens inntekter som bør gå til misjon, svarer 3 av 4 menigheter at dagens nivå er ok. 16% svarer at menigheten kan takle noe høyere andel. Ingen svarer at andelen bør senkes.

34 av 64 menigheter (53%) svarer at menighetens misjonsengasjement er for lite. Like mange svarer at det er ønskelig/mulig å øke misjonsengasjementet. 3 av 10 menigheter har målt menighetens misjonsengasjement mot Frikirkens målplan 2018-23.

Metode og svarprosent

Det nettbaserte spørreverktøyet Jotform ble brukt til å samle inn data. Spørreundersøkelsen ble gjennomført ved at lenke til undersøkelsen ble sendt i «Menighetsposten», daglig leders månedlige e-post til alle menighetene, 7. januar 2019, med svarfrist 18. januar.

42 menigheter svarte. Dette ble ansett å være for lav svarprosent, derfor ble en påminnelse sendt ut med Menighetsposten 5. februar 2019, med svarfrist 18. februar. Ytterligere 13 menigheter svarte – ikke alle før fristen. To menigheter leverte nytt svar. Disse er evaluert opp mot hverandre og ett svar fra hver er beholdt.

På grunnlag av 55 menigheter ble rapportarbeidet satt i gang. Midtveis i dette arbeidet oppstod spørsmålet om man kunne klare å øke svarprosenten (66%) enda litt. En påminnelse ble sendt ut og ytterligere 9 menigheter ga respons.

Totalt svarte 64 av 83 menigheter (77%) på undersøkelsen. Det er forskjeller mellom presbyteriene.

77% svarte på undersøkelsen

23% svarte ikke

SAK 3 VEDLEGG 3

Feilsvar er korrigert der de er oppdaget (eksempel: oppgi en av Frikirkens utsendinger som kontaktmisjonær). I noen tilfeller er svar slått sammen til bredere kategorier (eks: «brev» og «annet»). Forskjellige skrivemåter er gjennomgående korrigert til samme telling, ved å legge til antallet i formelen.

På en del av spørsmålene var det mulig å formulere egne svar under «annet». Noen av disse formuleringene er modifiserte utgaver av de ferdigformulerte svarene. I et par tilfeller er disse talt inn i de ferdige svarformuleringene.

I tolkningene nedenfor vil vi anse svarene for å være representative for hele kirkesamfunnet.

Kontakt med utsendinger

I undersøkelsen spørres det etter kontakt med tre grupper utsendinger pluss lokale arbeidere i misjonsland.

På svartidspunktet hadde Frikirkens fellesarbeid ni utsendinger (A). I undersøkelsen har menighetene oppgitt 20 unike personnavn på kontaktmisjonærer (B). 15 menigheter oppgir at de har medlemmer utsendt for andre organisasjoner uten at disse er registrert som kontaktmisjonærer (C). 28 menigheter har kontakt med lokale arbeidere utenfor Norge som er engasjert i minsjonsarbeid (D).

A) Frikirkens utsendinger

Spørsmålet: Har menigheten kontakt med misjonær utsendt av Frikirken?

55 av 64 menigheter i undersøkelsen (86%) svarer «ja».

86% av svarende menigheter har kontakt med Frikirkens utsendinger

14% ikke

Disse 55 menighetene har til sammen 102 kontaktlinjer med utsendingene, fordelt slik:

Mikaelsen 12%		11 menigheter
Toppland 26%		29 menigheter
Jacobsen 18%		16 menigheter
Sentralasia 17%		19 menigheter
Midtøsten 28%		27 menigheter

I disse 102 kontaktlinjene er 161 relasjoner involvert. Det er i høy grad menighetens misjonskontakt som har kommunikasjonen med utsendingene. De står for 71 av 161 relasjoner mellom utsending og menighet (44%). Men pastorene er også aktive, med 53 relasjoner til utsendingene er deres relasjonsandel 33%. De resterende 23 prosentene fordeler seg på misjonsforeninger, diakoner og eldste og andre.

Det meste av kommunikasjonen går via e-post (49%) og sosiale medier (34%).

B) Kontaktmisjonærer i Frikirken

Spørsmålet: Kontaktmisjonærer er menighetsmedlemmer som er ute for andre utsendere enn Frikirken, og som er meldt inn i Frikirkens kontaktmisjonærordning gjennom eldsterådsvedtak. Har menigheten kontaktmisjonærer (K)?

SAK 3 VEDLEGG 3

En kontaktmisjonær er registrert i Frikirken for å motta forbønnestøtte. I ordningen ligger det ingen økonomiske forpliktelser, verken for Frikirkens fellesarbeid eller for menighetene.

11 av de 64 menighetene i utvalget (17%) oppgir at de har medlemmer som er registrert i Frikirkens kontaktmisjonærordning.

Har k-misjonær

84% Har ikke kontaktmisjonær

Av 11 menigheter med kontaktmisjonærer har seks ett medlem i ordningen. To menigheter har to medlemmer; tre menigheter har tre medlemmer i ordningen.

Menighetene har oppgitt navn på sine kontaktmisjonærer. Det er oppgitt 20 unike personnavn. Ungdom i Oppdrag har flest utsendinger i ordningen med 13 personer.

Tre kontaktmisjonærer er engasjert i Midtøsten, nær Frikirkens utsendinger.

C) Frikirkemedlemmer i misjonstjeneste uten å være kontaktmisjonærer

Spørsmålet: Har menigheten medlemmer som er utsendt for andre sendere enn Frikirken, men som ikke er meldt inn i kontaktmisjonærordningen?

15 av 64 menigheter (23%) oppgir at de har medlemmer som er utsendt for andre utsendere uten å være registrert i kontaktmisjonærordningen. Hele materialet er ikke gjennomgått, men stikkprøver viser at dette ikke er de samme menighetene som har kontaktmisjonærer. Det er derfor rimelig å anta at antall menigheter i Frikirken som har utsendte medlemmer kan dobles, slik:

40% har utsendte medlemmer

60% har ikke utsendte medlemmer

Fire av disse utsendingene er engasjert i Midtøsten, men ikke til arbeid blant muslimer.

D) Kontakt med lokale arbeidere i misjonsland

Har menigheten kontakt med lokale arbeidere utenfor Norge som er engasjert i misjonalt arbeid?

28 av 64 menigheter (44%) oppgir at de har kontakt med lokale arbeidere utenfor Norge som er engasjert i misjonalt arbeid. Noen av disse menighetene har også kontakt med utsendte medlemmer. Basert på en kryssjekk av punkt BCD har anslagsvis 80% av menighetene i utvalget kontakt med arbeidere i misjonstjeneste for andre organisasjoner enn Frikirken.

80% Menigheter med kontakt med personer i misjonsarbeid utenfor Norge

Uten kontakt

Sammenligning: Kontakt med Frikirkens utsendinger vs andre utsendinger

25 av 64 menigheter (39%) har bare kontakt med Frikirkens utsendinger (A). 30 menigheter (47%) har både kontakt med Frikirkens utsendinger og en annen kategori (B-C-D) misjonsarbeidere. 7 menigheter (11%) har bare kontakt med en BCD-arbeider. 2 av menighetene (3%) har ikke kontakt med noen typer arbeidere i misjonsland.

39% Bare kontakt med A

47% Kontakt med A + BCD

BCD

-

SAK 3 VEDLEGG 3

Bønn for misjonsarbeidet

Omtrentlig hvor ofte bes det for misjon og eventuelt navngitte misjonærer i menighetens gudstjenester?

Omtrentlig hvor ofte bes det for misjon og eventuelt navngitte misjonærer i andre menighetssamlinger?

I 30 av 64 menigheter (47%) bes det for misjon i gudstjenesten hver søndag. I 23 av 64 menigheter (36%) bes det ukentlig for misjon i andre samlinger. Justert for sammenfall mellom disse to variablene, bes det ukentlig i 42 av 64 menigheter (66%).

I to tredjedeler av Frikirkens menigheter bes det altså ukentlig for misjon og navngitte misjonærer i en eller annen samling.

Bønn for misjon hver uke (66%)

I 18 menigheter (28%) ber man for misjon i gudstjenesten cirka annenhver søndag. I 25 menigheter (39%) bes det «jevnlig, men ikke hver uke» for misjon i andre samlinger.

6 menigheter (9%) svarer «månedlig»/«sporadisk» eller sjeldnere på disse to spørsmålene. Om vi antar at «jevnlig, men ikke hver uke» er cirka hver 14. dag, er det bønn for misjon hver fjortende dag i 9 av 10 menigheter i Frikirken.

Bønn for misjon i løpet av en fjortendagers periode (91%)

Grupper eller foreninger med misjon i fokus

Har menigheten grupper eller foreninger med misjon i fokus?

34 av 64 menigheter (53%) har en gruppe eller forening som samles med misjon i fokus. Av disse er det 10 menigheter (16% - av 64) som har flere grupper.

Det er i stor grad de eldre menighetene som har egen misjonsgruppe.

53% har en misjonsgruppe

16% flere

En par interessante kommentarer:

«Misjonsforeningen har misjon i fokus. Samtidig vil jeg også si at søndagskolen med fast bønn og bilder av 2 av misjonærfamiliene våre (Midtøsten/Topland) også har misjon i fokus. Stor delaktighet også på misjonsmesse og sende gaver. I tillegg er vårt rikholdige menighetsblad en kanal for misjonsinformasjon, ca 2 nummer i året har misjonsfokus i artikler.»

«Vi har to foreninger som kalles "Misjonsringen" og "Misjonsforeningen". Dette er kvinnegrupper med godt voksne kvinner, som samles til fellesskap og Guds ord, og som årlig samler inn litt midler til Misjon. Men jeg er usikker på om vi kan si at de er samlet "med misjon i fokus". De er like mye å forstå som regulære bibelgrupper/kvinnegrupper.»

Misjonsturer

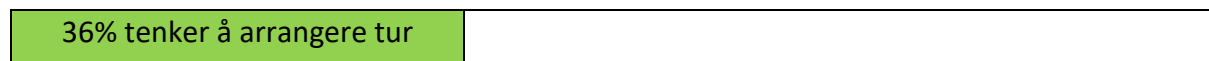
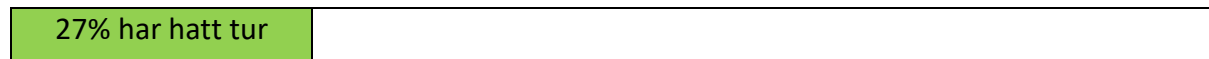
Spørsmål: Har menigheten eller FriBU i menigheten arrangert egne misjonsturer de siste tre årene?

SAK 3 VEDLEGG 3

I 17 av 64 menigheter¹ (27%) har menigheten eller FriBU arrangert misjonsturer i løpet av de siste tre årene.

Spørsmål: Har menigheten eller FriBU i menigheten planer eller tanker om misjonstur de neste tre årene?

I 23 menigheter (36%) har menigheten eller FriBU tanker eller planer om misjonsturer i løpet av de kommende tre år.

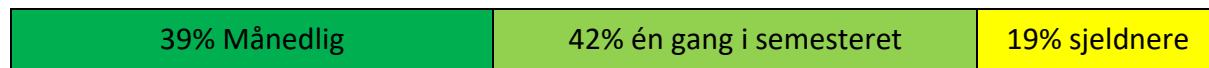

Forkynnelse om misjon

Spørsmål: Hvor ofte prekes det om misjon i menighetens gudstjenester?

25 av 64 menigheter (39%) har månedlig forkynnelse om misjon. 27 menigheter (42%) har misjonsforkynnelse én gang i semesteret. 12 menigheter (19%) har sjeldnere eller årlig misjon som tema i forkynnelsen.²

Det er en liten tendens i svarmaterialet til å sette «ytremisjon» opp mot «å leve misjonalt». Flere svarere diskuterer begrepet «misjon», eller forklarer at forkynnelsen har et «misjonalt snitt», men at egne gudstjenester med ytremisjon som tema er sjeldent.

Hvor stor andel av menighetens inntekter bør gå til misjon?

Spørsmål: Hvor stor andel av menighetens inntekter mener dere bør gå til ytremisjonsarbeid?

Svaralternativene var ikke prosentsatser, men andel i forhold til dagens nivå: mer, det samme som, eller mindre.

48 av 64 menigheter (75%) svarer at dagens nivå er ok. 10 menigheter (16%) svarer «noe høyere andel», mens ingen menigheter svarer «vesentlig høyere andel» eller «noe lavere andel».

Menighetens misjonsengasjement

Spørsmål: Er menighetens misjonsengasjement etter din mening på et riktig nivå?

¹ Bare 52 menigheter besvarer spørsmålet, så vi legger her inn en forutsetning om at de som ikke har svart, svarer nei på spørsmålet.

² Tellingene er gjort på grunnlag av en tolkning av svarere, da mange hadde svart «annet».

SAK 3 VEDLEGG 3

34 av 64 menigheter (53%) svarer at menighetens misjonsengasjement er for lite. 18 menigheter (28%) svarer at engasjementet er på et riktig nivå. Ingen svarer «nei, det er for mye».

De resterende 19% svarer «annet», eller svarer ikke på spørsmålet. Et par kommentarer er det: «Har et ønske om noe mer» og «Det kan alltid bli bedre».

53% misjonsengasjementet er for lite	28% på riktig nivå	-
--------------------------------------	--------------------	---

Spørsmål: Er det ønskelig/mulig å øke menighetens misjonsengasjement?

34 menigheter (53%) svarer «ja». 1 menighet svarer «vet ikke». De resterende menighetene har ikke svart på dette.

Denne spørsmålsavdelingen inkluderte også tre spørsmål med egenformulerte svar.

Spørsmål: Hva kan menigheten selv gjøre for å øke sitt misjonsengasjement?

34 menigheter har svart på dette spørsmålet.

- 01 Forkynne det mer, og forhåpentlig sende noe ut fra vår menighet.
- 02 Tettere kontakt med utsendinger. Misjonsturer. Bedre delingskultur fra egne reiser. Økt fokus på misjon hjemme og ute. Bedre intern informasjonsflyt i egen menighet. Målrettet bønn.
- 03 Ha prosjekter som engasjerer barna og de unge. Ha misjonskontakter som har gaven til å begeistre andre.
- 04 Invitere og rette fokus på ulike misjonsarbeid, alt fra brønngraving til forkynnelse.
- 05 Dypest sett handler det om å brenne for at Guds rike skal komme, både lokal og internasjonalt. - Bønn er viktig, likeså livet med Gud i hverdagen. Engasjementet kan komme ut av personlig kontakt, mens dårlig samvittighet,- at man burde, fører ikke frem. Vi har vært en for aktiv menighet i forhold til antallet, og mange er slitne, så nye aktiviteter er neppe tingen.
- 06 Nærmere kontakt med utsendinger
Gjennom forkynnelsen
Mere bruk av informasjon / bønnefolder
Mer oppfordring til personlig givertjeneste / bruk av prosjekter
Egen misjonsgruppe
- 07 Nærmere kontakt med utsendinger
Gjennom forkynnelsen
Mere bruk av informasjon / bønnefolder
Mer oppfordring til personlig givertjeneste / bruk av prosjekter
- 08 Økt kontakt med misjon. økt fokus i eget (bønne)liv. mer besøk fra misjonærer og misjonsansatte. mer fokus i ulike samlinger.
- 09 Utfordre noen lokalt til å formidle i menigheten. Vi har pr. i dag ikke misjonskontakter.
- 10 Det kan nok tales mer om misjon, turer burde også være mulig
- 11 Vi kan fortelle mer fra frontlinjen, ha bilder og fortellinger som griper, vitnesbyrd fra der evangeliet bryter gjennom i menneskers liv og skaper en forandring. Det er så lett å bare relatere alt til sin egen norske, regulerte virkelighet, der man knapt ser evangeliets hensikt.

Det vi snakker om får vår bevissthet. Om vi ikke fokuserer på det, forsvinner fokuset. Out of sight, out of mind!
- 12 Bygge nye grupper/nettverk som har fokus på misjon på en ny måte. Vi sliter litt med at misjonsengasjement "hører til" i misjonsforeningsformen. En form som har mindre appell for de under 60.

SAK 3 VEDLEGG 3

- 13 Mer personlig kontakt med utsendinger, besøke en av stedene vi har utsendinger mm
- 14 Informere, få besøk av misjonærer, turer
- 15 Sende mennesker på misjonsteam, få ledere til å besøke misjonsarbeidet vårt, be om å få besøk fra misjonsavdelingen eller misjonærer på hjemmeopphold. Ofte vise filmer, bilder og forbønnsemner fra misjonsarbeidet. Sette det på Agendaen i Stab og Eldsteråd
- 16 Familier og enkeltpersoner på misjonsteam
Større fokus i forkynnelse og styrke kontakten med misjonærer som er ute
- 17 Dele mer fra det flott arbeidet som gjøres. Knytte nærmere relasjoner til misjonærer og prosjekter.
Engasjere barna i misjonsprosjekter.
- 18 Nærmere kontakt med utsendinger
Forkynnelse
- 19 Økt kontakt med utsendinger. Større fokus i gudstjenestene. Bibelstudier som fører til utadretta handlinger.
- 20 Vi trenger et arbeid det er mulig å besøke uten å svi av en månedslønn. Du får ikke lenger er engasjement ved PP og filmsnutter, konkurransen med andre misjonsorganisasjoner er for stor. Ser dere reiser enormt mye, men det er det lite rom for i en liten menighet, der nye generasjoner ikke har det samme giverhjerter med seg. Det er det sikkert pastoren ansvar og skape.. For å være ærlig så syntes jeg det er vanskelig å gi et enkelt svar på. Kanskje misjonærene burde flyttes fra utlandet til Romsås og Grønland (Oslo øst) 😊.
- 21 Informere om arbeidet som er der ute
- 22 Mer informasjon under Gudstjenestene og andre samlinger
Ofte besøk av misjonærer på hjemmeopphold og arbeidere sentralt i Frikirken som har misjon som sitt felt.
- 23 Vi har som nystartet menighet hatt mer fokus på misjon i nærmiljø enn på misjon i utlandet. har som prinsipp støttet økonomisk de prosjekter/folk frikirken støtter. Gi oss litt tid, så vil engasjementet for ytre misjon øke.
- 24 Håper å få til en misjonstur. Har hatt litt kontakt med OM-Norge, og har blitt invitert på misjonstur til Irland av tidligere leder i OM-Norge. Det har ikke vært rom for det enda. Vil gjerne ha mer kontakt og besøk av misjonærene våre. Ser også at vi kunne funnet en misjonskontakt.
- 25 Ja. I år har vi teamtur til både Tallinn /Riga og Etiopia. Vi sender også ut flere av ungdommene våre på DTS og bibelskoler, samt familieDTS for familier. Vi vil fortsette å holde trykket på dette. Vårt mål er at de fleste ungdommer i menigheten kan gi minst 1-2 år av livet sitt til misjon.
- 26 Involvere barna mer i misjon, - vekke misjonsglød tidlig. Kontakt med misjonærbarn i søndagsskolen, kollektprosjekter i søndagsskolen, gjerne oppfordre menigheten til å følge familien Aasen på facebook. Flott med besøk når de er hjemme!
- 27 Sette temaet oftere på agendaen. Andre enn pastor som engasjerer seg gjennom kontakt med utsendinger. Sørge for anledninger til å reise på misjonstur.
- 28 Turer; enda bedre kontakt med utsendinger
- 29 Hadde vært bra med en ung misjonskontakt (i tillegg til den vi har) som er god på sosiale medier, og god til å informere på en fengende måte.
Vi har begynt med RIK Bibelbruk ei x i uka på kvelden. Der har vi også bønn, og en egen bønnestasjon for FYM.
- 30 Vi ber for misjonæren generelt på gudstjenesten. noen ganger nevner vi navn, men det er sjeldent vi gir navnet et ansikt. Og sier noe om arbeidet de står i. Vi har også mulighet til å bruke filmsnutter men det blir ikke gjort dessverre.
- 31 Få misjon inn som fast ledd i kirkebønnen.
Legge lapper i bønnekassa for ukentlig forbønn.

SAK 3 VEDLEGG 3

- 32 Vi ønsker et konkret misjonsarbeid som menigheten kan eie eller ha deleierskap til, reise til, bli kjent med og bære i bønn og med økonomi.
- 33 Holde en mer aktiv kontakt med våre utsendinger - invitere utsendinger til gudstjenester ifm. hjemmebesøk. Konkretisere vårt engasjement i søndagsskolen. Hyppig informasjon i gudstjenestene. Arrangere egne gudstjenester kalt f.eks. Misjonsgudstjeneste.
- 34 Mål er å få flere misjonskontakter som kan engasjere flere generasjoner.

Spørsmål: Hvordan kan Frikirkens hovedkontor støtte menigheten bedre?

29 menigheter har svart på dette spørsmålet.

- 01 Informasjon, gode korte filmer om misjonsarbeidet, besøke menighetene.
- 02 Relevante og trygge bilder som viser arbeid fra felten - i det området vi har kontakt med. Alt som øker opplevelsen av nærhet til misjonsarbeidet ute.
- 03 Det som gjøres er veldig bra!
- 04 Vi har i tidligere år hatt besøk, ca 1 gang pr. år av en misjonær. Det var fint.
- 05 Det hadde vært flott om vi kunne få besøk av misjonærer. Vi spør som oftest hvert semester. Har skjønt at det ofte er slik at hvis vi får besøk et semester får vi ofte ikke neste. Så i høst gjorde vi som vi har gjort tidligere, - da vi ikke kunne få besøk av Frikirkens misjonsavdeling tok vi imot besøk fra andre misjonsorganisasjoner. Dette semesteret ble vi lovet, men så falt det bort. Vet ikke om det gis mulighet til senere besøk?
- 06 Utsending av informasjon / bønnefolder / prosjektkatalog synliggjøre behov (økonomisk situasjon, misjonærbehov, spesielle/konkrete behov ift de enkelte utsendinger)
Hjelpe til at menigheten får jevnlig informasjon/kontakt fra utsendinger (mail, Facebook) Dette både for å få kunnskap om arbeidet og for å gi utsendingene et ""ansikt"
- 07 Likelydende med nummer 6.
- 08 Økt besøk fra misjonens ansatte og misjonærer på hjemmebesøk. Tilbud om besøk til ytre misjonens arbeid og land
- 09 Støtten er god, det avhenger av oss lokalt å hente ut ressursene som allerede er tilgjengelige...
- 10 Ofte besøke våre arrangementer, dette har blitt bra etter at hovedkontoret kom til oss i Vestre.
- 11 Informasjon er nok den mest virkningsfulle og enkleste måten. Å lage materiell er ressurskrevende, men å dele et vitnesbyrd eller et bønnebegjær kan man klare med noen linjer. Blir noen i menigheten grepet av det, kan de selv søke mer informasjon, eller formidle det videre.
Materiell i form av filmene deres har laget er jo OK også, men vi kan jo ikke vise de samme filmene hver søndag, men vitnesbyrd fra misjonsmarken kan vi servere ferskt ofte."
- 12 Legge til rette for personlige møter med misjonærene. Lage relevant oppdatert materiale til gudstjenester, konfirmantopplegg mm.
- 13 Besøk er positivt og bra informasjon. Gjerne videosnutter som kan vises i gudstjenester
- 14 Informasjon og besøk
- 15 Flere og lettere tilgjengelige (korte) filmer fra misjonsarbeidet til å vise i gudstjenester og samlinger. Både mer generelt om hva arbeid som gjøres i de ulike landene, og mer oppdateringer
- 16 Fortsatt være en ressurs. Kanskje også ansvarliggjøre oss med å ta direkte kontakt med oss om hvordan det går
- 17 Sende materiell (filmer, intervju, rapporter, vitnesbyrd osv.) som enkelt kan deles på gudstjeneste. Være proaktive og sende resultater fra misjonsarbeid til menighetene. Utfordre eller invitere menigheter til å ta på seg konkret ansvar for prosjekter eller misjonærer.

SAK 3 VEDLEGG 3

- 18 Vi hadde besøk av Terje Bjerkås, det satte veldig mange pris på i menigheten. Han skulle vi gjerne hatt på besøk flere ganger.
- 19 Fortsette med god informasjon
- 20 Det er ønskelig med mer besøk.
- 21 Vi vil gjerne ha besøk!
- 22 Økonomisk støtte for ledere som drar dette i gang, slik at ikke økonomi blir en hindring for misjon. Invitere med ledere inkl ungdomsledere på misjonsturer
- 23 Konkrete hjelpemidler, f.eks til bruk i søndagsskolen (bønnefolder for misjonærbarna, felles prosjekt/innsamling, knytte bånd mellom barna her hjemme og der ute) Fint med juleprosjektene, - noe konkret, - gjerne mer av dette!
- 24 Digital informasjon - type intervju/reportasje som gir godt innblikk i situasjon, utvikling og refleksjoner som blir gjort ute i felten.
- 25 Fortsette med filmsnutter til bruk i gudstjenesten.
- 26 De senere årene har det blitt produsert en del materiell som er enkel å ta i bruk. Og som gir misjonærene et ""ansikt"" og nærhet. veldig bra!!!
Det hjelper å få en telefon som minner oss på å ta det i bruk ;-)
- 27 Bidra til årlige misjonsbesøk.
- 28 Når det ligger til rette for det, så er det jo alltid flott med besøk av misjonærene. Generelt synes vi at vi får god informasjon, da fortrinnsvis fra førstelinjen. Dersom hovedkontoret kan bidra med å tilby enkle, aktuelle prosjekter som søndagsskolen kan støtte, så vil det kunne være en stor ressurs.
- 29 Besøk er med på å skape engasjement og eierskap til misjonen. At vi tilhører og er en del av noe større.

Spørsmål: Hva gjør at menighetens misjonsengasjement er for stort?

Dette spørsmålet har ingen svart på.

Misjonsengasjementet og Frikirkens målplan 2018-23.

Spørsmål: Er menighetens misjonsengasjement vurdert opp mot Frikirkens målplan for perioden 2018-2023?

20 av 64 menigheter (31%) har vurdert menighetens engasjement mot Frikirkens målplan.
24 av 64 menigheter (38%) har ikke gjort dette. Under «annet» kom disse svarene:

- 01 Det er på planen for 2019.
- 02 Ikke tydelig pr idag men det jobbes med dette.
- 03 Til en viss grad, men primært ut fra egne misjonærer og prosjekter.
- 04 Vi hadde oppe alle målene på menighetsmøte. Misjonsengasjementet opplever jeg på et jevnt høyt nivå.
- 05 Ikke ennå.
- 06 Vi har ikke hatt det på agendaen enda, men vi er i positiv utvikling. vi har en del kontakt med egne utsendinger fra menigheten som arbeider i UiO/Mercy Ships som vi også støtter.
- 07 Overordnet, men ikke som punktvis strategi.
- 08 Er i gang.
- 09 Ikke ennå.
- 10 Vi er i ferd med å gjøre det.
- 11 Er enig i målene men har ikke gjennomarbeidet det ennå.
- 12 Nei, men det kommer vi til å gjøre.
- 13 Dette arbeides med.

VEDLEGG TIL SAK 4/2022

**EVALUERING AV FELLESTJENESTENE
VED FRIKIRKENS HOVEDKONTOR**

SAK 4

Det ble gjort en betydelig omorganisering av Frikirkens fellesarbeid i 2011. På synodemøtet i 2014 ba synoden om en evaluering av omorganiseringen. I treårsmeldingen for 2014-2017 skrev synodestyret:

Siden synodeperioden har medført mange endringer for hovedkontoret, blant annet ansettelse av ny daglig leder, og det i realiteten fortsatt pågår omorganiseringer, synes det naturlig å utsette evalueringen.

I protokollen fra synodemøtet i 2017 står det (pkt.11 i vedtaket):

Synoden har forståelse for at vedtaket i sak 1/14, pkt. 9, om evaluering av omorganiseringen av sentralledet i Frikirken, ikke er fulgt opp i inneværende treårsperiode. Evalueringen bes gjennomført på en hensiktsmessig måte i kommende periode.»

Synodestyret engasjerte Agenda Rådgivning til å gjøre en evaluering av Frikirkens fellesarbeid sommeren/høsten 2020. Evalueringen ble gjennomført som en interessekartlegging i form av dybdeintervjuer og fokusgrupper. Ti menigheter var direkte representert, menigheter fra alle de fire presbyteriene. Resultatet av evalueringen ble fremlagt synodestyret i desember 2020.

HOVEDFUNN I INTERESSEKARTLEGGINGEN:

1. *Gode på personlige relasjoner, men basert mye på direkte kontakt (telefon)*
2. *Tilfeldig om ansatte og frivillige vet hva som tilbys, lite systematikk i opplæring/oppstart*
3. *For lite utviklingsorientert, her og nå-fokus*
4. *Ulik grad av implementering av strategi, mangler verktøy*
5. *Bra med prosjektorganisering, men avhengig av nettverk og skiftende fokus*
6. *Opplevd avstand til hovedkontoret, for homogen ansattgruppe*
7. *For lite samarbeid og erfaringsdeling på tvers i kirkesamfunnet*
8. *Manglende forståelse for strukturen i kirkesamfunnet*
9. *Stor lokal handlefrihet, på godt og vondt*
10. *Aksept for hovedkontoret som støttefunksjon, mindre fokus og forståelse på stabsfunksjonen*

Interessekartleggingen var interessant, og mange av hovedfunnene ble oppfattet av både synodestyret og daglig leder som treffende og aktuelle. Funnene i kartleggingen ga selvsagt ikke et helhetlig og dekkende bilde av fellesarbeidet. Like fullt ble de tatt på alvor, fordi de gjenspeilet noe av den oppfatningen menighetene hadde av arbeidet på daværende tidspunkt. Det var også enighet om at dersom det var noen av funnene man ikke kunne gjenkjenne seg i, fortalte de i hvert fall at det manglet synliggjøring av faktiske forhold.

Lederteamet (daglig leder og teamlederne) deltok på synodestyremøtet i januar 2021. Der ble hovedfunnene og tiltak drøftet, og det ble enighet om at fem punkter skulle ha særlig prioritet fremover (kort om status på hvert punkt):

1. *Styrke kapasiteten på HR*
Status: Skal lyse ut stilling og ansette nestleder på hovedkontoret i vår/sommer. Søke etter en med særlig kompetanse på/erfaring med HR. Ønsker i enda større grad å løfte fram menneskene som Frikirkens viktigste ressurs og bli bedre på å utnytte dette potensialet. Kartlegge ressurspersoner og ressursmenigheter. Fokuserer på utvikling av materiell som kan komme både hovedkontoret og menighetene til gode. Mer hjelp til selvhjelp for menighetene, mindre én til én-bistand.

2. *Fokusere på kommunikasjon og digitale plattformer/verktøy*
 Status: Har fått på plass ny kommunikasjonsstrategi som brukes aktivt. Knytte kommunikasjon og digitale plattformer/verktøy sammen. Ønske om mer kapasitet og ny kompetanse i K-team. Når nestleder er på plass, vil nåværende leder for administrasjon, kommunikasjon og service (AKS) jobbe med kun kommunikasjon (kommunikasjonsleder og magasinredaktør). Har ansatt kommunikasjonskonsulent som fokuserer særlig på nettsider og plattformer/digitale verktøy. Ønske om å ansette et par unge (studenter) i små deltidsstillinger til å jobbe med sosiale medier. Har implementert Cornerstone som plattform for blant annet kirkebok, medlemsregister og kommunikasjon.
3. *Være tettere på hovedpastorene (forstanderne)*
 Status: Har utviklet digitalt eldstekurs og evaluert pastorkurset. Begge deler viktige elementer i pastorprogrammet, som lanseres i sommer. Hensikten er gode nasjonale ordninger for oppfølging av hovedpastorer, som gruppe og individuelt, fra de er nye og til de slutter. Har begynt med ringerunder til pastorene. Målsetning om at ansatte i menighetstetamet/ lederteamet ringer hovedpastorene to ganger i året.
4. *Fullføre onboarding-program for alle ansatte i Frikirken*
 Status: Lanserer til høsten en nyansatt-pakke som skal sendes til nye ansatte i Frikirken fortløpende. Pakken inneholder informasjon og henvisning til nyttige ressurser. Ønske om at dette skal gi innsikt og skape tilhørighet. Videreutvikle nyansatt-pakken over tid.
5. *Lage kompetanseoversikt*
 Status: Ønske om å synliggjøre bedre hva som er hovedkontorets ansvar og oppgaver, hvilke ressurser som tilbys og hva slags kompetanse de ansatte besitter. Se dette i sammenheng med ressurspersoner i menighetene. Vurdere samlet kompetanse og kompetansebehov samt videreutvikle teamene.

Det har gått to år siden evalueringen, og mye har skjedd siden da, både planlagte endringer og endringer som skjer fordi premisser endres og nye behov melder seg. Koronapandemien er et dramatisk eksempel på det siste. Både Frikirkens hovedkontor og menighetene har måttet forholde seg til mye nytt disse to årene. Det har vært krevende, men det har også gitt rom for refleksjon og læring.

Hvis vi ser tilbake på de siste fem-seks siste årene, er det naturlig å peke på følgende viktige bidrag til endring og utvikling i Frikirken:

- På synodemøtet i 2017 fikk vi for første gang en målplan som gjaldt både menighetene og fellesarbeidet. Målplanen gir kirkesamfunnet en felles plattform og et felles siktemål, noe som vi sammen arbeider mot. Planen knytter menighetene, tilsynet, synodeledelsen og hovedkontoret tettere sammen. «Sammen om oppdraget» som slagord gir mer mening nå enn det gjorde tidligere.
- Ny kommunikasjonsstrategi kom på plass i 2020. Strategien bidrar til bevissthet rundt hva, til hvem og gjennom hvilke kanaler hovedkontoret skal kommunisere. Den er bevisstgjørende for fellesarbeidet, og den bidrar til mer treffsikker kommunikasjon i møte med menigheter og medlemmer.
- Både målplanen og kommunikasjonsstrategien er gode eksempler på prosesser og verktøy som binder de ansatte på hovedkontoret og i FriBU sammen. Tett samarbeid gir en rekke synergier, noe som kommer menighetene til gode.
- Misjonsstrategien som legges frem på årets synodemøte, vil være et ytterligere bidrag til styrking av relasjonen mellom menighetene og Frikirkens fellesarbeid.
- I staben på Frikirkens hovedkontor har det de siste par årene vært jobbet en del med medarbeiderskap, dvs. forpliktende samspill mellom leder og medarbeidere. Vi er alle (også ledere) medarbeidere, og som medarbeidere har vi et ansvar overfor både arbeidsoppgavene våre, kollegene våre og lederen vår. Denne tilnærmingen har vært utgangspunkt

SAK 4

for en medarbeiderundersøkelse gjennomført på hovedkontoret i vinter/vår. Kartleggingen som er gjort tas videre i teamvise dialogmøter og munner ut i tiltak som følges opp av ulike medarbeidere. Resultatene fra teamene tas også inn i medarbeidersamtaler.

- Den årlige høstsamlingen er etablert som en viktig møteplass for ansatte på hovedkontoret, FriBU-ansatte og tilsynsmennene. Dette gir en anledning til fellesskapsutvikling og kompetanseheving samt fokus på hvordan fellesarbeidet kan tjene menighetene best mulig.
- Vi får tilbakemeldinger fra menighetene på at Menighetsposten er en nyttig og viktig informasjonskanal for ansatte og frivillige/ledere i Frikirken. Etablering av Facebook-gruppa for ansatte har vist seg å bli et viktig bidrag til delingskultur

Evalueringer er ferskvare. Læring og utvikling skjer både underveis i en evalueringsprosess og helt uavhengig av den pågående prosessen. Noen synes endringer går alt for fort, mens andre mener de går for sakte. Det noen synes er store forandringer, opplever andre som små justeringer. I Frikirken trenger vi nok innimellom å minne hverandre om at verden ser forskjellig ut, avhengig av hvor man står. Hvis vi mener alvor med at vi står sammen om oppdraget, bør vi uansett søke å forstå hverandre og spille hverandre gode. Dette forutsetter vilje og evne til en kultur for både deling og endring, at vi er et lærende kirkesamfunn.

VEDLEGG I TIL SAK 5/2022

MENIGHETSBIDRAG - UTREGNINGSMODELLER

Det vises til tidligere behandling av denne saken på Synodemøtet 2017.

Innledningsvis vil vi presisere at denne saken handler om fordelingen av det totale menighetsbidraget mellom de enkelte menighetene. Saken handler ikke om hvor stort det totale menighetsbidraget, menighetstilskudd og forventet gave til misjon, skal være. Dette fastsettes av Synodestyret med utgangspunkt i Langtidsbudsjett, og eventuelt andre føringer fra Synodemøtet. Det vil heller ikke i denne saken tatt stilling til hvorvidt bidrag til misjon skal være obligatorisk, på samme måte som menighetstilskuddet, eller om det skal være en forventet gave, slik som ordningen er i dag. Dette vil kunne være gjenstand for drøfting i saken om organisering av Frikirkens misjonsarbeid, denne fremmes som en egen sak for Synodemøtet.

I rapporten fra arbeidsgruppen som først utredet en eventuell overgang til et inntektsbasert menighetsbidrag, er det redegjort for hvordan det som benevnes som «beregningsgrunnlag» framkommer. Vi ser det som formålstjenlig å ikke legge opp til en endring av dette nå, men at dersom Synodemøtet vedtar å gå over til en inntektsbasert modell vil «Beregningsgrunnlaget» kunne være gjenstand for revisjon neste år.

Synodestyret har drøftet flere ulike modeller, og her presenterer vi 4 av dem, samtidig som vi anbefaler modell 4.

MODELL I - DAGENS MODELL

Dagens modell er i realiteten en ren medlemsbasert modell, hvor hver menighets bidrag fastsettes ut fra en sats pr medlem med stemmerett. Synodestyret fastsetter denne satsen på høsten slik at satsen er kjent for menighetene når de vedtar sine budsjett. Dette er åpenbart en fordel med denne ordningen, og den er samtidig enkel å administrere for hovedkontoret fordi det kan faktureres ut fra en fastsatt sats per medlem med stemmerett.

Utfordringer med denne modellen er at det ikke nødvendigvis er en sammenheng mellom antall medlemmer med stemmerett og menighetens inntekt. Det er også stor variasjon på hvor stor del av menighetenes inntekter som betales som menighetsbidrag. Menigheter kan bli forsiktige med å ta opp personer med lav inntekt som medlemmer med stemmerett, eks. ungdom, fordi de da i realiteten blir en «utgiftspost» for menigheten. Dette kan være negativt for rekruttering til menighet og senere også i forhold til tilhørighet til kirkesamfunnet.

SAK 5 VEDLEGG I

MODELL 2 – MEDLEMSBASERT, ALLE MEDLEMMER TELLER

Denne modellen skiller seg fra modell 1 ved at alle medlemmer teller ved fastsetting av menighetsbidraget, og ikke bare er medlemmer med stemmerett. I denne modellen beregnes 50 % av menighetsbidraget ut fra antall medlemmer totalt, og 50 % ut fra antall medlemmer med stemmerett. Begrunnelsen for denne modellen er at offentlig støtte gis ut fra menighetens totale antall medlemmer.

I dette forslaget vil beregningsgrunnlaget være balansert mellom våre ulike medlemskategorier. Siden beregningen ikke utelukkende baserer seg på medlemmer med stemmerett, vil ikke dette medlemstallet være like utsatt for justeringer basert på økonomiske interesser som tidligere. Det vil heller ikke slå like kraftig ut for eldre menigheter med mange passive medlemmer, eller for yngre menigheter med stort sett aktive medlemmer. Satser for menighetstilskudd og bidrag til misjon vil kunne vedtas av Synodestyret på høsten slik at menighetene har tallene når de vedtar budsjett.

Utfordringene ved denne modellen vil være som modell 1, kanskje også i enda større grad, siden det ikke er sammenheng mellom menighetens inntekter og menighetsbidraget. Spesielt vil dette kunne få utslag i menigheter med mange medlemmer uten stemmerett. En mulig effekt vil kunne være at menigheter «rydder» i medlemslistene og at det totale medlemstallet i Frikirken går ned, og dermed også det samlede tilskuddet.

MODELL 3 - INNTEKTSBASERT MODELL

Menighetens inntekt er beregningsgrunnlaget for menighetsbidraget i denne modellen, og ikke antall medlemmer. Alle menigheter betaler her %-vis like mye av sine inntekter som menighetsbidrag, inkl bidrag til misjon. Dersom vi legger til grunn tallene for 2019 vil menighetene betale 11,56 % av sine inntekter som menighetstilskudd og 8,09 % til misjon, totalt 19,64. Dette vil være den åpenbare fordelingen med en slik ordning.

Utfordringene ved denne modellen kan for det første være muligheter for feil i forhold til rapporteringen av grunnlaget for beregning. Dette vil kunne føre til behov for noe mer oppfølging fra hovedkontoret for å kontrollere at grunnlaget er korrekt. Videre vil ikke menighetenes samlede inntekter være klar før i april/mai året etter. Dette vil kunne løses ved at de to første innbetalingene fra menighetene er a-konto innbetalinger basert på fjorårets beløp, og en avregning fordeles på de to siste terminene. Eller det kan løses ved at det er beregningsgrunnlaget for året før som brukes som grunnlag for menighetsbidraget, altså at beregningsgrunnlaget for 2019 brukes som grunnlag for å beregne menighetsbidrag for 2021.

Det vil kunne være vanskeligere å budsjettere ut fra denne ordningen, men samtidig er det ikke grunn til å tro at prosentsatsen som menighetsbidraget og bidrag til misjon utgjør vil variere mye fra år til år hvis inntektene er stabile.

En ytterligere utfordring med overgang til denne modellen er at den for noen menigheter vil kunne bety store endringer i menighetsbidraget. Noen vil kunne få en betydelig reduksjon, mens andre vil kunne få en betydelig økning. Dersom Synodemøtet velger å gå over til en inntektsbasert beregning for menighetsbidrag, kan det være aktuelt å lage overgangsordninger for de menighetene som får størst endring. På den andre side vil det også kunne hevdes at dersom man mener dette er den beste og mest rettfærdige ordningen så er det noen som har betalt for mye, og andre for lite i mange år og at Frikirken nå bare lager en mer rettfærdig ordning.

SAK 5 VEDLEGG I

MODELL 4 - BLANDING AV INNTEKTSBASERT OG MEDLEMSBASERT ORDNING

Denne modellen er den mest tekniske modellen, og kan oppfattes som den mest kompliserte. 50 % av menighetsbidraget beregnes ut fra menighetenes inntekter, og 50 % ut fra antall medlemmer med stemmerett. Fordelen med en slik modell er at den balanserer inntekter og medlemmer, i forhold til grunnlaget for samlet menighetsbidrag.

Denne modellen vil kunne være en selvstendig modell. Den kan også være et alternativ som en overgangsordning dersom Synodemøtet ønsker å gå for en inntektsbasert modell, men vil la de menighetene som får en stor økning i menighetsbidrag få noe tid til å tilpasse seg.

En skjematisk oppstilling

MODELL	BEREGNING MENIGHETSBIDRAG FOR DEN ENKELTE MENIGHET
1	Fastsatt sats per medlem med stemmerett. Betaler ut fra menighetens andel av antall medlemmer med stemmerett.
2	Halvparten av menighetsbidraget beregnes ut fra menighetens andel av medlemmer med stemmerett, den andre halvdelen ut fra menighetens andel av medlemmer totalt.
3	Menighetsbidraget beregnes ut fra menighetens andel av samlede inntekter (Beregningsgrunnlag) for alle menighetene.
4	Halvparten av menighetsbidraget beregnes ut fra menighetens andel av samlede inntekter for menighetene, den andre halvdelen beregnes ut fra menighetens andel av medlemmer med stemmerett.

Arbeidsgruppens innstilling vedørende inntektsbasert bidrag til fellesarbeidet

1. Arbeidsgruppens mandat

Arbeidsgruppen, bestående av Aud Bergquist, Jens Pedersen og Oddmund Køhn har på oppdrag fra synodestyrets AU blitt bedt om å utrede en inntektsbasert modell for menighetenes bidrag til fellesarbeidet. I dette arbeidet har arbeidsgruppen lagt til grunn følgende premisser:

1. Med begrepet "Frikirkens fellesarbeid" menes både Menighetstilskuddet og Misjonsgaven.
2. Arbeidsgruppen har ikke sett det som sin oppgave å mene noe om størrelsen på menighetenes totale bidrag til fellesarbeidet og legger derfor til grunn at nivået på bidraget i ny modell skal være tilnærmet identisk med dagens nivå.
Et unntak er den delen av Menighetstilskuddet som er avsatt til Utviklingsfondet (21,5 prosent) og som blir «tilbakeført» til menighetene via søknader forvaltet av Fordelingsutvalget. For at menighetene skal få redusert sine totale samlede bidrag, samtidig som bidraget til det andre fellesarbeidet opprettholdes, er det mulig å redusere/fjerne denne delen av tilskuddet. Se forøvrig punkt 2.1 Menighetstilskuddet.
3. Arbeidsgruppen har ikke tatt stilling til om Misjonsgaven skal være like "obligatorisk" som Menighetstilskuddet, noe som ble debattert på synodemøtet i 2017.
4. I vedtaket fra synodemøte står det at "*Tilskudd fra menighetene må også sees i sammenheng med forvaltningen av offentlige tilskudd og utviklingsfondets midler*". Bortsett fra at det planlegges at kommunale tilskudd til menighetene skal forvaltes av Staten og ikke av kommunene, har arbeidsgruppen har ikke mottatt informasjon om konkrete endringer i offentlige tilskudd eller forvaltning av utviklingsfondets midler. Derfor er det ikke grunnlag for å vurdere disse momentene i utredningen.
Arbeidsgruppen mener samtidig at man på et prinsipielt grunnlag kan innføre en inntektsbasert modell, uavhengig av størrelsen på offentlige tilskudd. Dette fordi en ny modell kun sier noe om hvordan bidragene til fellesarbeidet skal fordeles mellom menighetene, og ikke noe om totalbeløpet som menighetene til sammen skal bidra med til fellesarbeidet. Det siste kan bli et tema hvis størrelsen på det offentlige tilskudd skulle bli redusert.
5. Arbeidsgruppen har ingen mandat til å mene noe om størrelsen på menighetenes bidrag til de respektive presbyteriene, men mener det er naturlig at også disse tilskuddene i fremtiden baserer seg på menighetenes inntekter og ikke antall medlemmer. Dette momentet ble også vedtatt på synodemøtet i forbindelse med behandling av sak 11/2017 - Tilsynsmannsordning. "*Finansieringen av ordningen må sees i sammenheng med synodestyrets utredning av sak 18/2017 vedrørende overgang fra medlemsbasert til inntektsbasert menighetstilskudd*".
Størrelsen på menighetenes bidrag til presbyteriene må uansett gjennomgås i forbindelse med ny tilsynsordning.
6. Synodemøtet vedtok i 2014 at menighetene skulle betale 15 prosent av beregningsgrunnlaget, mot 17 prosent tidligere.
I forbindelse med arbeidsgruppens gjennomgang av beregningsgrunnlaget, viser det seg at denne proSENTSatsen historisk sett har blitt justert med faktor 0,79 på bakgrunn av praksis tilbake til 1993. Dette betyr at menighetene totalt sett betaler ca 12 prosent ($0,15 \cdot 0,79 = 0,1185$) av beregningsgrunnlaget. Arbeidsgruppen har derfor i sitt arbeid valgt å omtale den reelle proSENTSatsen på 12 prosent - og ikke 15 prosent.
7. Arbeidsgruppens anbefalinger er samstemmig.

SAK 5 VEDLEGG 2

2. Arbeidsgruppens utredning og refleksjon

2.1 Historisk utvikling for Menighetstilskudd og Misjonsgave

Her følger en historisk utvikling av Menighetstilskuddet og Misjonsgaven pr. medlem med stemmerett for perioden 2010 til 2018:

År	Menighetstilskudd	Endring fra fjoråret	Misjonsgave	Endring fra fjoråret
2010	kr 1 028		1014	
2011	kr 1 051	2,2 %	1014	0,0 %
2012	kr 1 068	1,6 %	1014	0,0 %
2013	kr 1 070	0,2 %	1014	0,0 %
2014	kr 1 153	7,8 %	1014	0,0 %
2015	kr 1 281	11,1 %	1014	0,0 %
2016	kr 1 250	-2,4 %	1014	0,0 %
2017	kr 1 320	5,6 %	1052	3,7 %
2018	kr 1 396	5,8 %	1082	2,9 %

2.1.1 Menighetstilskuddet

Som det fremgår av oversikten har det vært en betydelig økning i Menighetstilskuddet pr. medlem for perioden 2013-2018, faktisk over 30 prosent. Dette til tross for at Synodemøtet i 2014 vedtok at Menighetstilskuddet skulle reduseres.

På bakgrunn av dette vedtaket ble det iverksatt til dels drastiske tiltak i form av oppsigelser på hovedkontoret slik at utgiftene ble redusert. Men fordi den totale medlemsmassen samtidig ble redusert, delvis fordi menigheter var opptatt av å melde ut ikke-aktive medlemmer med stemmerett, fikk det som konsekvens at tilskuddet pr. medlem allikevel økte - med unntak fra en liten nedgang i 2016.

Dette har resultert i at Menighetstilskuddet har økt mer prosentmessig i perioden enn både konsumprisindeks, lønnsvekst og menighetenes totale inntekter.

For de av menighetene som i samme periode i tillegg hadde økning i sitt medlemstall, uten økning i inntekt, fikk det som konsekvens at en stadig økende andel av inntektene gikk med til å dekke Menighetstilskuddet.

Hvor mye betaler menighetene reelt av beregningsgrunnlaget?

For inneværende år er det menigheter som kun betaler 5-7 prosent av sitt beregningsgrunnlag, mens andre menigheter bidrar med over 30 prosent av sitt beregningsgrunnlag.

Dette viser at en medlemsbasert tilskuddsordning gir en utilsiktet og urettferdig fordeling av det samlede menighetstilskuddet menighetene i mellom.

Hvordan Menighetstilskuddet fordeles (vedtatt av synodestyret 2015)

- Frikirketorget: 47,7 %*
- Synodal struktur: 10,6 %*
- Menigheter pro (kostnader direkte tilknyttet menighetene): 5,0 %*
- Pensjonsforpliktelser (gammel pensjonskasse): 1,4 %*
- Budbæreren: 0 %*
- Fredtun: 2,8 %*
- FriBU: 11,0 %*
- Utviklingsfondet/fordelingsutvalget: 21,5 % (vedtatt i synodestyremøte i september 2015)*

SAK 5 VEDLEGG 2

Hvordan det samlede menighetstilskuddet fordeles prosentmessig mellom de ulike "mottakerne", er noe som Synodestyret har mandat til å vedta. Det er et poeng at ikke fordelingen endres for ofte, men det vil være naturlig å gjennomgå fordelingsnøkkelen i forbindelse med innføring av ny tilskuddsmodell.

Arbeidsutvalget vil i den forbindelse komme med noen innspill:

1. Menighetenes pensjonsforpliktelser har i løpet av de siste årene blitt overført til menighetene lokalt. Dermed utgjør pensjonstilskuddet kun 1,4 prosent som brukes til forpliktelser til den gamle Pensjonskassen. Beløpet som skal betales til Pensjonskassen vil i fremtiden minke. Om menighetstilskuddet skal reduseres tilsvarende eller om midlene skal omfordeles til andre formål må derfor vurderes.
2. Hele 21,5 prosent (ca 2,6 millioner) av Menighetstilskuddet går "tilbake til menighetene" via Utviklingsfondet. Dette er jo i utgangspunktet en solidarisk ordning, men som kan slå uheldig ut.

Eksempel 1: I henhold til Utviklingsfondets retningslinjer/prioriteringer gis det normalt ikke støtte til oppussing/nybygg med kostnadsramme på under 1 million kroner. Dette betyr at menigheter som leier lokaler eller som ikke har mulighet til eller behov for å sette i gang større byggeprosjekter med kostnadsramme over 1 million kroner, finansierer andre menigheter som starter opp byggeprosjekter med en kostnadsramme på over 1 millioner.

Eksempel 2: Mange av søknadene handler om lønnsmidler, og resultatet er at noen av søknadene blir innvilget, mens en andre får avslag. Dette er forståelig fordi det søkes om mer penger enn det fins til utdeling. Det som kanskje ikke er like opplagt fra menighetenes ståsted er hvorfor noen får innvilget søknadene, og andre ikke. Dette kan igjen føre til en opplevelse av forskjellsbehandling, selv om ordningen sett over flere år har til hensikt å fordele støtten mellom menighetene.

Arbeidsgruppa ser samtidig at det kan være strategisk å finansiere lokale prosjekter via Utviklingsfondet. Dette vil bli ivaretatt ved at statstilskuddet, som fordeles etter samme fordelingsnøkkel som menighetstilskuddet, fortsatt vil "fylle opp" Utviklingsfondet. Sist, men ikke minst, vil det å redusere/fjerne menighetenes bidrag til Utviklingsfondet medføre at samtlige menigheter får redusert sine menighetstilskudd, noe som vil være en oppfølging av synodemøtets vedtak fra 2014, uten at tilskuddet til synodal struktur, FriBU og at de andre mottakerne blir redusert.

Reelt sett innebærer en reduksjon, eventuelt et bortfall, av Menighetstilskuddets andel til Utviklingsfondet at menighetene betaler mellom 10 og 12 prosent av beregningsgrunnlaget., avhengig av eventuell justering. Maks utslag vil utgjøre 10 prosent ($0,12 * 0,785 \approx 10$ prosent.)

2.1.2 Misjonsgaven

Som det fremgår av oversikten har Misjonsgaven i perioden 2010-2016 vært uforandret på 1014 kroner pr medlem med stemmerett. For 2017 og 2018 har beløpet blitt justert på grunn av generell prisvekst.

Heller ikke fordeling av Misjonsgaven tar hensyn til menighetenes betalingsevne/inntekter, når det er antall medlemmer med stemmerett som legges til grunn for beregningen.

SAK 5 VEDLEGG 2

2.2 Konsekvenser av ny modell

For å illustrere forskjellen på og konsekvensene av medlemsbasert modell i forhold til ny inntektsbasert modell, tar vi utgangspunkt i to fiktive menigheter, men "realistiske" menigheter.

Begge menighetene har 200 medlemmer med stemmerett, men Menighet 1 har et inntekts/beregningsgrunnlag på 2,0 millioner, mens Menighet 2 har et inntekts/beregningsgrunnlag på 2,5 millioner.

Med dagens medlemsbaserte modell vil begge menighetene betale like mye i Menighetstilskudd - 279.200 kroner (1396 pr medlem).

Med ny modell, hvor det de respektive menighetene betaler 12 prosent direkte av sitt eget beregningsgrunnlag, vil Menighet 1 betale 240.000 kroner og Menighet 2 betale 300.000 kroner. Med andre ord vil tilskuddet differensieres i samsvar med den enkelte menighets inntekter.

Som det fremgår av oversikten vil menighetene i eksempelet totalt betale litt mindre med inntektsbasert modell. Men i praksis, når inntektene til alle Frikirkens "reelle" menigheter legges til grunn, vil det samlede Menighetstilskuddet være identisk i både gammel og ny modell.

	Antall medlemmer	Beregningsgrunnlag	Medlemsbasert modell	Inntektsbasert modell
Menighet 1	200	2 000 000 kroner	279.200 kroner	240.000 kroner
Menighet 2	200	2 500 000 kroner	279.200 kroner	300.000 kroner

2.3 Begrunnelse for arbeidsgruppens forslag

2.3.1 En mer rettferdig fordeling

Generelt kan man si at det til en viss grad er sammenheng mellom menighetenes medlemstall og inntekter. En menighet på 400 medlemmer har med stor sannsynlighet høyere inntekter enn en menighet med 40 medlemmer. Men samtidig vil ikke antall medlemmer med stemmerett nødvendigvis gi et riktig bilde av menighetens inntekter, generell økonomi og betalingsevne.

Menigheter bestående av studenter, unge i etableringsfasen og innvandrere vil i stor grad bidra med færre gaveinntekter pr. medlem enn menigheter med en majoritet av "etablerte medlemmer" med høy inntekt og lite gjeld, og ikke minst trofaste pensjonister og medlemmer som praktiserer tienden.

En inntektsbasert modell vil i motsetning til en medlemsbasert modell hensyn ta dette, og på denne måten fordele kostnadene mellom menighetene på en mer rettferdig måte. Den nye modellen vil fungere etter det bibelske prinsippet om tienden, bortsett fra at prosentatsen er høyere.

2.3.2 Økt medlemsvekst og engasjement

I en tid hvor kirkesamfunnet opplever nedgang i antall medlemmer i begge kategorier er det uheldig å ha en tilskuddsmodell for fellesarbeidet som er demotiverende for rekruttering av nye medlemmer ut fra menighetenes økonomiske hensyn.

Arbeidsgruppen mener derfor at en ny inntektsbasert modell vil være strategisk med tanke på medlemsvekst for kirkesamfunnet, ikke minst med tanke på rekruttering av konfirmanter og unge mennesker. Statistisk sett "forsvinner" mange i denne aldersgruppen ut fra menighetsliv og trosnivå, og noe som til en viss grad kan redusere denne utviklingen, er å inkludere og involvere denne målgruppen som medlemmer med stemmerett. Dette vil ofte være unge med lav eller ingen inntekt.

SAK 5 VEDLEGG 2

En del menigheter opplever også at flere og flere innvandrere begynner å delta på gudstjenester og i andre fellesskap i menighetens regi. Blant disse er det flere som ønsker å gå inn som medlemmer med stemmerett, men de har ikke "samvittighet" til dette fordi de vet at deres medlemskap koster menigheten ca 2500 kroner årlig, langt mer enn de selv har mulighet til å bidra med i form av givertjeneste.

Det er selvfølgelig ikke slik at alle innvandrere er fattige, men forholdsvis mange har dårlig råd. De bør uansett være velkomne i våre menigheter og som medlemmer med stemmerett. En inntektsbasert modell vil gjøre dette enklere.

2.3.3 Motiverende for økt Misjonsgave

I både gammel og ny modell skal Misjonsgaven trekkes fra bruttoinntektene. Men med ny modell vil dette fradraget direkteføres på menigheten, noe som i praksis betyr at menigheten "får tilbake" 12 prosent av Misjonsgaven fra fjoråret. De menighetene som i liten grad bidrar med Misjonsgave får naturlig nok lite igjen, mens de menighetene som gir mye "belønnes" deretter.

Selv om arbeidsgruppen mener at Misjonsgaven ideelt sett bør gis uten tanke på hva man får igjen, så vil dette allikevel kunne føre til at Misjonsgaven øker.

2.3.4 Økte statlige og kommunale inntekter

Med en inntektsbasert modell vil forhåpentligvis medlemstallet øke i kirkesamfunnet, og fordi statlig og kommunal støtte gis på bakgrunn av medlemstall, vil dette igjen føre til økt statlig støtte til fellesarbeidet, samt økt kommunal støtte til de menighetene som får flere medlemmer. Dette forutsetter at statlige og kommunale inntekter i fremtiden er medlemsbasert, noe forslaget til ny kommunal tilskuddsordning legger opp til.

2.3.5 Økt motivasjon for givertjeneste

Komiteen som behandlet saken på synodemøtet kom blant annet med følgende innspill: *"Endring mot inntektsbasert modell kan gi mindre motivasjon for deltagelse i fast givertjeneste."*

Arbeidsgruppen tror derimot at man med foreslått modell vil få en økt motivasjon for givertjeneste. Grunnen til dette er forutsigbarheten i ny modell hvor man vet at 12 prosent av gavene vil gå til Menighetstilskuddet.

Med dagens medlemsbaserte modell har enkelte menigheter opplevd at den prosentmessige andelen av givertjenesten som går til Menighetstilskuddet har økt fra år til år. Denne uforutsette utviklingen er for de fleste ikke motiverende når det gjelder givertjeneste.

2.3.6 Økt forutsigbarhet for menighetene

Med ny modell vil den enkelte menighet få en økt forutsigbarhet når det gjelder størrelsen på både Menighetstilskuddet og Misjonsgaven, samt bidrag til Presbyteriet. Årsaken er at disse bidragene med en inntektsbasert modell vil være direkte proporsjonal med menighetens inntekter ut fra en prosentsats.

3. utfordringer med ny ordning

3.1 Kreativ bokføring

Noe som har blitt trukket frem som en utfordring når det gjelder inntektsbasert modell, er menighetenes mulighet for "kreativ bokføring" for å begrense beregningsgrunnlaget, og dermed også hvor mye menighetene skal betale til fellesarbeidet.

Siden man kan trekke fra enkelte utgifter slik som *"Ekstraordinære innsamlinger og gaver, også testamentariske, samt andre inntekter øremerket og avsatt til spesielle formål. Kjøp av eiendommer, nybygg, tilbygg, ominnredning etc., ekstraordinære innsamlinger og gaver til avbetaling av gjeld på eiendommer, samt renter av slike beløp dersom de avsettes til samme formål"*, åpner jo dette i teorien for "kreativ bokføring". Men arbeidsgruppen mener at dette ikke vil bli et stort praktisk problem fordi:

1. Vi tror at menighetene har såpass integritet at de ikke vil spekulere i muligheten.
2. Disse fradragene er ikke nye, men er allerede godt innarbeidet.
3. Man kan tydeliggjøre begrensningene på øremerkede midler til for eksempel å ikke gjelde (prosjekt)stillinger.
4. Det presiseres i veiledningen at Momskompensasjon skal føres som inntekt og ikke som fradrag av utgifter (noe som kunne vært en kreativ bokføring).
5. Man har fra sentralt hold mulighet til å sammenlikne beregningsgrunnlaget for tidligere år, og dermed "avdekke" kreativ bokføring.

3.2 Manglende grunnlagstall fra menighetene

At menigheter ikke sender inn nødvendige grunnlagstall har vært et problem, og blir ikke mindre med ny modell hvor beløpet som menighetene skal betale knyttes direkte opp til inntektene.

Det vil derfor være viktig at de menighetene som ikke leverer grunnlagstall blir fulgt nøye opp, om nødvendig med "sanksjoner", for eksempel i form en betydelig prosentøkning fra fjoråret eller tilbakehold av utbetaling av kommunale tilskudd eller momskompensasjon.

4. Arbeidsgruppens anbefalinger - forslag til vedtak

Arbeidsgruppen anbefaler synodestyret om å vedta følgende:

1. Det innføres en inntektsbasert tilskuddsmodell hvor menighetenes inntekter legges til grunn for menighetstilskuddet.
2. Den enkelte menighet betaler 10-12 prosent¹ av beregningsgrunnlaget² slik det fremgår av dagens statistikkskjema.
3. Beregning av Misjonsgaven, samt tilskudd til presbyteriene, baserer seg på samme inntektsbaserte prinsipp som menighetstilskuddet³.
4. Den nye modellen gjøres gjeldene fra og med 2020.

¹ Dagens ordning innebærer at 21,5 prosent av menighetstilskuddet overføres til Utviklingsfondet. Hvis denne ordningen opprettholdes blir prosentsatsen 12 prosent av beregningsgrunnlaget. Hvis prosentsatsen justeres/bortfaller innebærer det at prosentsatsen blir et sted mellom 10 og 12 prosent av beregningsgrunnlaget.

² Menighetens bruttoinntekter, herunder fast givertjeneste, kommunale tilskudd, momskompensasjon og kollekt til menigheten, minus: Gaver til Frikirkens misjonsarbeid, tilskudd fra Utviklingsfondet, øremerkede midler, samt testamentariske gaver. Tilsvarende som i dag.

³ I dag utgjør Misjonsgaven 1082 kroner pr. medlem med stemmerett, det vil si 77,5 prosent av Menighetstilskuddet på 1396 kroner pr. medlem med stemmerett. Et rent forholdstall skulle da tilsi at menighetens bidrag til Misjonsgaven ville utgjøre 9,2 prosent av beregningsgrunnlaget. Men om dette er en "riktig" måte å beregne Misjonsgaven på er usikkert, men det viktigste er at også denne gaven er inntektsbasert og ikke medlemsbasert. Det samme vil gjelde for tilskudd til Presbyteriene.

SAK 5 VEDLEGG 3

OVERSIKT ENDRINGER MENIGHETSBI DRAG MED FORESLÅTT MODELL

Nedenfor er en oversikt over endringer i menighetsbidrag ved foreslått modell. (Eks; tabellen viser at det er 2 menigheter som får en økning mellom 100.000 og 125.000, mens det er 4 menigheter som får en reduksjon på mellom 50.000 – 75.000)

Endring menighetsbidrag	Antall menigheter
Økning	
225.000 – 250.000	1*
100.000 – 125.000	2
75.000 – 100.000	4
50.000 – 75.000	7
25.000 – 50.000	8
0 – 25.000	20
Reduksjon	
0 – 25.000	18
25.000 – 50.000	12
50.000 – 75.000	4
75.000 – 100.000	3
100.000 – 125.000	0
125.000 – 150.000	1
150.000 – 175.000	3

*For den menigheten som får den største økningen er beregningsgrunnlaget økt veldig mye fra 2018 til 2019, og dette kan være noe av forklaringen på økningen.

SAK 5 VEDLEGG 4

Synodestyret legger i sitt forslag ikke opp til noen endring i beregningsgrunnlaget som ligger til grunn for beregning av menighetenes bidrag. Hva som er beregningsgrunnlaget framkommer i note 2 til rapport fra arbeidsgruppen som leverte sin rapport til synodestyret; «Menighetens bruttoinntekter, herunder fast givertjeneste, kommunale tilskudd, momskompensasjon og kollektar til menigheten, minus: Gaver til Frikirkens misjonsarbeid, tilskudd fra Utviklingsfondet, øremerkede midler, samt testamentariske gaver.»

Det kan tenkes flere modeller for hvilke inntekter som skal med, og det er fordeler og ulemper med alle. Så lenge de tallene som beregningsgrunnlaget har vært basert på ikke lenger er noe menighetene rapporterer på vil dette innebære en ekstra rapportering for dem. Det vil også kunne være behov for en viss form for kvalitets-sikring fra hovedkontoret. Ved at det er flere tall som skal rapporteres øker også muligheten for feilkilder og at det gjøres ulike vurderinger om hvilke tall som rapporteres og hva som ikke tas med. Det kan også være tilfeller der menighetene må rapportere inn inntekter som har tilhørende kostnader som ikke skal rapporteres, f.eks. inntekter på utleie av bygg hvor menigheten også ha kostnader til dette som gjør at det i realiteten ikke er et pluss i regnskapet.

Felles for de fleste menighetene er at driften i hovedsak baseres på at medlemmer gir gjennom en eller annen form for fast givertjeneste. Fast givertjeneste vil være enkelt for menighetene å trekke ut fra regnskapet, og for hovedkontoret er det bare ett tall som de skal sørge for at menighetene rapporterer på.

Synodestyret foreslår derfor at hvis Synodemøtet ønsker å gjøre endring i hvilke inntekter som ligger til grunn for menighetenes bidrag så er det "Fast givertjeneste" som legges til grunn.

For ordens skyld gjør vi oppmerksom på at beregningen som ligger som vedlegg i saken og som viser hvor store konsekvenser dette får for menighetene er basert på menighetenes inntekt slik beregningsgrunnlaget har vært beregnet fram til nå.

VEDLEGG I TIL SAK 6/2022

STYRING OG LEDELSE I LOKALMENIGHETEN

Lokal styringsstruktur har på ulike måter stått på sakskartet til synodemøter i over 20 år, men vi har ikke klart å enes om en ny ordning så langt.

Kartlegging av lokale menigheter i Frikirken viser at mange menigheter har innført lokale varianter av ledelsesstruktur som supplerer strukturen som er beskrevet i Frikirkens forfatning og reglement. Innsamlingen av materiale som er foretatt av hovedkontoret, samt utredning gjort av egen arbeidsgruppe som forberedte saken for synodestyret, tilsier at dette gjelder over halvparten av Frikirkens menigheter. Det gir et signal om at dagens forfatning og regelverk ikke lenger oppleves tilstrekkelig eller hensiktsmessig i forhold til de utfordringene menighetene opplever lokalt.

Det kan være flere grunner til at dagens ordninger ikke fungerer godt nok lokalt.

- Mange menigheter opplever at det er vanskelig å rekruttere eldste etter dagens kriterier.
- Det kan være vanskelig å få yngre personer til å gå inn i eldstetjeneste. Tanken på å skulle stå i eldstetjeneste i 20 - 30 år framover virker skremmende for mange. I dagens forfatning er det uttrykt at en eldste bør være minst 30 år gammel, og i praksis vil få gå inn i tjenesten om de er under 40. Menighetene trenger imidlertid også yngre mennesker inn i ledelsen, og vi bør sikre en ordning som gjør det enklere å få til.
- Selv om man får mange nok eldste, medfører ordningen lite utskiftning i ledelsen. Dette kan også være et hinder for vekst. Muligheten for å skifte ut en eldste er også svært vanskelig, i tilfeller hvor vedkommende selv ønsker å bli værende i tjenesten.
- Det er eldsterådet som innstiller nye eldste. Det kan medføre at menigheten ikke får tilstrekkelig bredde i lederskapet, og det kan hindre vekst.

Når menigheter supplerer Frikirkens gjeldende ordninger for, gir det forskjellige utslag med tanke på struktur. Noen har utvidede eldsteråd, noen har menighetsstyrer som mer eller mindre inkluderer eldsterådet, noen har administrasjonsråd som overtar deler av styringsansvaret. Disse løsningene kan fungere godt lokalt, men gjør samtidig menighetsledelsen mer utydelig: Hvem har egentlig ansvar for hva? I konfliktsituasjoner kan dette føre til markeringsbehov og maktkamp. Noe av kimen til denne oppsplittingen av ledelsen finner vi også i dagens ordning, der eldsteråd og diakonråd sitter med hver sine ansvarsområder. Vi finner denne splittelsen uheldig.

I synodens vedtak fra 2017 heter det at behandlingen av saken skal sikre at framtidens styrings- og ledelsesstruktur ikke er til hinder for vekst, men gir gode ledelsesrammer for lokalmenighetene. Målet er derfor å finne et regelverk som gir tydelige rammer innenfor vår kirkeordning,

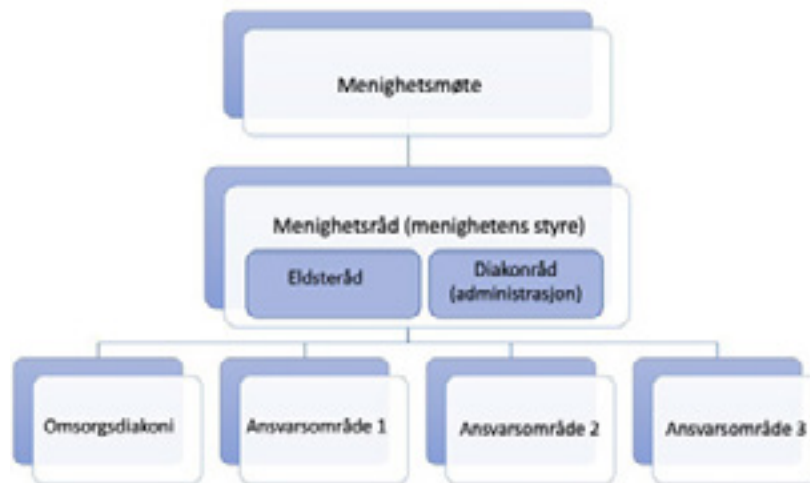
SAK 6 VEDLEGG I

samtidig som den gir frihet og mulighet for lokale tilpasninger. Synodestyret mener at det må være ett styre som sitter med hele ansvaret for ledelsen av den lokale menigheten.

Etter tilbakemeldinger fra menighetsmøter i 2021, ser synodestyret at det opprinnelige forslaget ikke ivaretok eldstefunksjonen godt nok.

I tilbakemeldingene fra menighetene finner vi to hovedsynspunkter:

- Vi løser ikke lederutfordringen ved å endre strukturen. Vi må arbeide med rekruttering og undervisning om eldstetjenesten.
- Det er nødvendig å tenke nytt om styrerollen og eldstefunksjonen i våre menigheter, noe som bør være mulig innenfor vår kirkeordning.

Hovedargumentene mot synodestyrets første forslag kan oppsummeres i følgende punkter:

- Bekymring for at for mye ansvar havner på det nye styret
- Mener at læresaker må behandles av ordinerte (jmf. kirkeordning). Åndelig lederskap må ligge hos de ordinerte.
- De eldstes rolle svekkes, og myndigheten blir uklart
- Fare for manglende kontinuitet

Hovedargumentene for synodestyrets første forslag kan oppsummeres i følgende punkter:

- Åpner for større bredde av egenskaper i styret, og lettere å rekruttere
- Dette kan positivt åpne for større aldersspredning

Argumenter som brukes på begge sider:

- Viktig at eldste- og diakontjeneste forblir en del av den formelle styringsstrukturen (noen mener synodestyrets forslag sikrer det, andre at det mangler)
- Noen sier at synodestyrets forslag fordeler arbeidsoppgavene på flere, andre mener at det blir for mye ansvar på noen få. Dette har trolig sammenheng med hvordan man leser forslaget, og hva som er dagens situasjon i menigheten.

Synodestyrets konklusjon og nye innstilling

Vi foreslår å fortsette ordningen med eldsteråd og diakonråd, men endre funksjonen til menighetsrådet noe. Eldsterådet og diakonrådet utgjør i dag menighetsrådet. Vi foreslår at dette blir menighetens styre. Menighetsrådet møtes regelmessig, og har det øverste ansvaret for menigheten i stedet for eldsterådet (som er menighetens styre i dagens ordning). Menighetsrådet er menighetens styre, og gjør vedtak i alle saker som ikke begrenses av eldsterådets særlige ansvarsområde

SAK 6 VEDLEGG I

ELDSTERÅDET består fortsatt av pastorer og eldste med en vedvarende tjeneste. Eldste kalles av menighetsmøtet etter innstilling fra eldsterådet.

Eldsterådet skal fortsatt møtes til egne møter, og kan gjøre vedtak i læresaker, innstilling av nye eldste og andre saker som tilfaller deres ansvarsområde (jmfr reglement).

DIAKONRÅDET består av medlemmer med kompetanse og nådegaver til å ta ansvar for menighetens diakoni og administrasjon sammen med eldste og pastorer i samlet menighetsråd. Diakonene velges av menighetsmøtet, etter innstilling fra menighetsrådet, og innsettes til tjeneste av forstander. Diakoner velges for 2 eller 3 år av gangen, og det sørges for at ikke hele rådet er på valg samtidig.

Diakonrådet kan møtes til forberedende møter, eller behandle saker delegert fra menighetsrådet.

OMSORGSDIAKONIEN legges til en egen gruppe som ikke møter i styret.

Det utarbeides en kort utredning om begrepet diakon, dets historiske bruk i Frikirken, og hvordan vi ser for oss dette videreført. Dette må inkludere en forsikring om at diakon- begrepet ikke skal utvannes eller at noen av diakonenes ansvarsområder skal svekkes.

MENIGHETSRÅDET består av eldsterådsmedlemmene og diakonrådsmedlemmene. Antall kan variere fra menighet til menighet, men bør normalt ikke bestå av flere enn 7 personer. Dette gjør ordningen fleksibel i møte med ulike lokale behov og situasjoner. Den enkelte i menighetsrådet kan få ett eller flere ansvarsområder som de følger opp, gjerne gjennom arbeidsgrupper og komiteer. Menighetsrådet har sammen ansvar for hele virksomheten.

Menigheter med mange ordinerte eldste, kan, etter forslag fra eldsterådet, velge en ordning der ikke alle eldste sitter i menighetsrådet. Dette må i så fall avklares ved hvert årsmøte.

Ansatte som ikke er ordinert, er ikke medlemmer av styret, men møter ved innkalling. Der menigheter har flere pastorer bør normalt ikke mer enn 2 sitte i menighetsrådet.

Menighetsrådet konstituerer seg selv, og velger leder blant medlemmene i styret. Alle i styret er valgbar som leder. Man bør søke å ivareta en viss kontinuitet ved at leder ikke skiftes ut hvert år. Leder har arbeidsgiveransvar for hovedpastor / ansatt forstander.

Ansvarsområder og hvem som har ansvar for de ulike områdene defineres av den enkelte menighet. Samtidig kan synoden lage en mal som de som ønsker, kan bruke. Synodestyret ser det som viktig at ansvarsområder fordeles ut fra nådegaver og annen utrustning. Det betyr at menighetsrådet kan fordele ansvarsområder og delegere oppgaver til enkeltpersoner og undergrupper slik de finner det tjenlig.

Svarer forslaget på utfordringene som er nevnt i tilbakemelding fra menighetene?

Vi tror det vil være lettere å rekruttere eldste blant noen som først har sittet i menighetsrådet for en kortere periode, som diakon. Vi har hørt flere historier fra menigheter der rekruttering av ny eldste har skjedd på denne måten. Man får tid til å bli tryggere på rollen ved å sitte i menighetsråd sammen med eldste.

Ved å åpne for at andre enn eldste kan være leder av menighetsrådet, kan f.eks. noen med særskilte ledergaver gå inn for en periode på noen år for å lede menigheten gjennom nødvendige prosesser. Det vil gi en god kombinasjon av utskifting og kontinuitet i lederskapet dersom menighetsrådet blir menighetens styre.

I vårt forslag beholdes ordningen med at eldsteråd innstiller nye eldste og menighetsråd innstiller nye diakoner til å sitte i menighetsrådet. Menighetsmøtet kan spørres om forslag til kandidater for å sikre en større bredde, samtidig vil vi fastholde dagens ordning med at eldsteråd og menighetsråd kommer med endelig innstilling til menighetsmøtet før kall/valg.

SAK 6 VEDLEGG I

Overgangsordning

Synodestyret foreslår en overgangsordning frem til synodemøtet i 2027. Menigheter som, uten lokale tilpasninger, følger forfatning og reglement, kan bruke tiden frem til 2027 før de innfører ny ordning. De som allerede har tatt i bruk ulike alternative styringsmodeller, må gå over til ny ordning innen 2024.

Konsekvenser dersom forslaget ikke vedtas

Dersom synodemøtet ikke vedtar nye regler for styring og ledelse av lokalmenigheten, eller sender et konkret forslag til annen gangs behandling på Synoden 2024, vil det være nødvendig med en avklaring av hvordan vi skal forholde oss til menigheter som har en ledelsesstruktur som er i strid med forfatning og retningslinjer.

Opprinnelig tekst	Ny tekst
<p>§ 4 Menighet <i>Sist endret av Synoden 1993.</i> Den lokale menighet i Den Evangelisk Lutherske Frikirke er ved sin tilslutning forpliktet på kirkens lære og organisasjon. Menighetene i kirken er egne juridiske personer som velger eldste tilhørende menigheten med stemmerett. Forstanderen og en av de eldste forplikter menigheten med sine underskrifter.</p> <p>Eldsterådet er menighetens styre og utøver ansvaret for forkynnelse, sakramentforvaltning og sjelesorg, planlegging av menighetens virksomhet og har tilsyn med virkegrenene og godkjenner ledere. Eldsterådets myndighetsområde begrenses av de saker som avgjøres i diakonråd, menighetsråd og menighetsmøte (Jf. § 9 Menighetsmøte).</p> <p>Menighetens vedtak kan ankes til presbyteriet.</p>	<p>§ 4 Menighet <i>Sist endret av Synoden 2021.</i> Den lokale menighet i Den Evangelisk Lutherske Frikirke er ved sin tilslutning forpliktet på kirkens lære og organisasjon. Menighetene i kirken er egne juridiske personer som velger eldste og menighetsråd blant menighetens medlemmer med stemmerett. Forstanderen og menighetsrådets leder forplikter menigheten med sine underskrifter.</p> <p>Menighetsrådet er menighetens styre og utøver ansvaret for ledelse og drift av menigheten. Menighetsrådets myndighetsområde begrenses av de saker som avgjøres i menighetsmøte (Jf. § 9 Menighetsmøte). Eldsterådet har ansvar for forkynnelse, sakramentsforvaltning og sjelesorg, og har tilsyn med menighetens virkegreiner og ledere.</p> <p>Menighetens vedtak kan ankes til presbyteriet.</p>
<p>§ 5 Medlemskap <i>Sist endret av Synoden 2017.</i> <i>(Her ligger det et annet forslag for synodemøtet til ny tekst. Vi gjengir her derfor kun den ene setningen som vil endres som følge av denne saken)</i></p> <p>Eldsterådet fører samtaler med dem som ønsker stemmerett og avgjør om forutsetningene er til stede.</p>	<p>§ 5 Medlemskap <i>Sist endret av Synoden 2017.</i> <i>(Her ligger det et annet forslag for synodemøtet til ny tekst. Vi gjengir her derfor kun den ene setningen som vil endres som følge av denne saken)</i></p> <p>Eldsterådet fører samtaler med dem som ønsker stemmerett og avgjør om forutsetningene er til stede.</p>

§ 6 Forstandere

Sist endret av Synoden 2017.

Hver menighet skal normalt ha sin egen forstander, men to eller flere mindre menigheter kan kalle forstander sammen. Under ledighetsperioder velges en av menighetens eldste eller en annen ordinert person i vår kirke til å stå som ansvarlig overfor de borgerlige myndigheter. Forstanderens viktigste funksjon er å forkynne Guds ord, forvalte sakramentene og øve sjelesorg. Forstanderen skal representere menigheten overfor de borgerlige myndigheter og kirkens egne organer samt føre menighetens bøker og korrespondanse. Forstanderen kalles av menigheten etter innstilling fra **eldsterådet**. Før **eldsterådet** gir sin innstilling til menigheten, skal presbyteriets godkjenning innhentes. Forstanderen ordineres normalt av presbyteriets tilsynsmann. Før menigheten fatter beslutning om avslutning av arbeidsforholdet, skal presbyteriet kontaktes. Når en forstander har sagt opp sin stilling i en menighet, skal presbyteriet underrettes. Normalt skal en forstander tre tilbake ved oppnådd aldersgrense fastsatt av synoden. Må en forstander tuktes for synder, gjelder de samme regler som for andre menighetslemmer.

§ 6 Forstandere

Sist endret av Synoden 2021.

Hver menighet skal normalt ha sin egen forstander, men to eller flere mindre menigheter kan kalle forstander sammen. Under ledighetsperioder velges en av menighetens eldste eller en annen ordinert person i vår kirke til å stå som ansvarlig overfor de borgerlige myndigheter. Forstanderens viktigste funksjon er å forkynne Guds ord, forvalte sakramentene og øve sjelesorg. Forstanderen skal representere menigheten overfor de borgerlige myndigheter og kirkens egne organer samt føre menighetens bøker og korrespondanse. Forstanderen kalles av menigheten etter innstilling fra **menighetsrådet**. Før **menighetsrådet** gir sin innstilling til menigheten, skal presbyteriets godkjenning innhentes. Forstanderen ordineres normalt av presbyteriets tilsynsmann. Før menigheten fatter beslutning om avslutning av arbeidsforholdet, skal presbyteriet kontaktes. Når en forstander har sagt opp sin stilling i en menighet, skal presbyteriet underrettes. Normalt skal en forstander tre tilbake ved oppnådd aldersgrense fastsatt av synoden. Må en forstander tuktes for synder, gjelder de samme regler som for andre menighetslemmer.

§ 7 Eldste

Sist endret av Synoden 2005.

Menigheten kaller sine eldste blant medlemmer som tilhører menigheten med stemmerett, og anses skikket for gjerningen. Vedkommende bør ha fylt 30 år.

Når en ny menighet konstitueres, velges de eldste uten innstilling, men den instans som har kalt inn til møtet, kan fremme forslag. Dersom det fra før er eldste i funksjon på stedet i tilknytning til nærmeste menighet, må disse velges på nytt.

Senere eldstevalg skjer etter innstilling fra eldsterådet. Normalt innstilles det antall som skal velges. Menigheten tar stilling til kallet ved avstemning. De eldste ordineres og innsettes normalt i sin tjeneste av menighetens forstander. De eldste er betrodd hyrdetjenesten sammen med forstanderen, og eldste og forstander utgjør det råd (eldsteråd) som har ledelsen av menigheten.

Som ordinerte tjenere i kirken har de fullmakt til å forvalte sakramentene og forestå andre kirkelige handlinger. En av de eldste eller forstanderen velges som formann i eldsterådet. Vedkommende leder eldsterådets forhandlinger.

Ved sin ordinasjon er de eldste prinsipielt trådt inn i en vedvarende tjeneste. Skulle en eldste vise seg uskikket til sin gjerning, kan vedkommende løses fra tjenesten. Dette må vedtas i menighetsmøtet etter innstilling fra de øvrige eldste, og presbyteriet må gi det sin godkjenning. Må en eldste tuktes for synder, gjelder de samme regler som for andre menighetslemmer. Flytter en eldste fra den menighet vedkommende er innsatt i, opphører stillingen som eldste. Eventuell ny eldstetjeneste forutsetter ny innsettelse.

§ 7 Menighetens ledelse

Sist endret av Synoden 2021.

A. Menighetsrådet

Menigheten ledes av et menighetsråd som består av menighetens eldste og diakoner. Forstander møter fast med stemmerett i styret. Menighetsrådet har ansvaret for menighetens virksomhet, men kan delegere oppgaver til ulike utvalg og arbeidsgrupper. Styret konstituerer seg selv.

B. Eldste

Menigheten kaller sine eldste blant medlemmer som tilhører menigheten med stemmerett, og anses skikket for gjerningen. Vedkommende bør ha fylt 30 år.

Når en ny menighet konstitueres, velges de eldste uten innstilling, men den instans som har kalt inn til møtet, kan fremme forslag. Dersom det fra før er eldste i funksjon på stedet i tilknytning til nærmeste menighet, må disse velges på nytt.

Senere eldstevalg skjer etter innstilling fra eldsterådet. Normalt innstilles det antall som skal velges. Menigheten tar stilling til kallet ved avstemning. De eldste ordineres og innsettes normalt i sin tjeneste av menighetens forstander.

De eldste er betrodd hyrdetjenesten sammen med forstanderen.

Som ordinerte tjenere i kirken har de fullmakt til å forvalte sakramentene og forestå andre kirkelige handlinger. En av de eldste eller forstanderen velges som formann i eldsterådet. Vedkommende leder eldsterådets forhandlinger.

Ved sin ordinasjon er de eldste prinsipielt trådt inn i en vedvarende tjeneste. Skulle en eldste vise seg uskikket til sin gjerning, kan vedkommende løses fra tjenesten. Dette må vedtas i menighetsmøtet etter innstilling fra de øvrige eldste, og presbyteriet må gi det sin godkjenning. Må en eldste tuktes for synder, gjelder de samme regler som for andre menighetslemmer. Flytter en eldste fra den menighet vedkommende er innsatt i, opphører stillingen som eldste. Eventuell ny eldstetjeneste forutsetter ny innsettelse.

<p>Ønsker en eldste selv å bli løst fra sin tjeneste, må grunnene legges fram for eldsterådet. Hvis ikke særskilte grunner taler mot, bør rådet godta ønsket og meddele menigheten det i menighetsmøte. Saken må innberettes til presbyteriet. Normalt skal en eldste tre tilbake ved oppnådd aldersgrense fastsatt av synoden. Menigheten kan forlenge funksjonstiden med inntil tre år ad gangen, dersom den eldste er villig til å fortsette. Det er imidlertid viktig at nådegavene fortsatt får være i funksjon, selv om en er fratrudd som aktiv eldste.</p>	<p>Ønsker en eldste selv å bli løst fra sin tjeneste, må grunnene legges fram for eldsterådet og menighetsrådet. Hvis ikke særskilte grunner taler mot, bør menighetsrådet godta ønsket og meddele menigheten det i menighetsmøte. Saken må innberettes til presbyteriet. Normalt skal en eldste tre tilbake ved oppnådd aldersgrense fastsatt av synoden. Menigheten kan forlenge funksjonstiden med inntil tre år ad gangen, dersom den eldste er villig til å fortsette. Det er imidlertid viktig at nådegavene fortsatt får være i funksjon, selv om en er fratrudd som aktiv eldste.</p>
<p>§ 8 Diakoner <i>Sist endret av Synoden 1993.</i> I hver menighet velges et passende antall diakoner etter menighetens størrelse og virkeområde. Disse utgjør menighetens diakonråd. En diakon må tilhøre menigheten med stemmerett, og ha fylt 18 år. Diakonene velges av menigheten etter innstilling fra de eldste og diakonene i felles møte (menighetsråd). Valget gjelder for tre år. De som blir valgt, innsettes i sin tjeneste av menighetens forstander.</p> <p>Diakonene skal utføre, lede og oppmuntre til medmenneskelig omsorg og fellesskapsbyggende arbeid, og i særlig grad rette denne tjeneste mot mennesker i nød. Menighetens diakonale arbeid ledes av diakonrådet, i samarbeid med eldsterådet. Ved gudstjenester og andre samlinger skal diakonene se til at kirkerommet og de ting som skal brukes, er i orden. Ved nattverd hjelper diakonene til med utdeling av brød og vin. Diakonene skal ha det daglige tilsyn med menighetens eiendom og økonomi. Særlige saker som gjelder eiendom og økonomi, behandles av eldste og diakoner i felles møte, etter innstilling fra diakonene.</p>	<p>§ 8 Diakoner <i>Sist endret av Synoden 2021.</i> I hver menighet velges et passende antall diakoner etter menighetens størrelse og virkeområde. Disse utgjør menighetens diakonråd, og er medlemmer i menighetsrådet. En diakon må tilhøre menigheten med stemmerett, og ha fylt 18 år. Diakonene velges av menigheten etter innstilling fra menighetsrådet. Valget gjelder for tre år. De som blir valgt, innsettes i sin tjeneste av menighetens forstander.</p> <p>Menigheten velger også et passende antall omsorgsdiakoner med et særlig ansvar for å utføre, lede og oppmuntre til medmenneskelig omsorg og fellesskapsbyggende arbeid, og i særlig grad rette denne tjeneste mot mennesker i nød.</p>
<p>§ 9 Menighetsmøte <i>Sist endret av Synoden 2008.</i> Menighetsmøtet er menighetens øverste beslutningsorgan, med endelig myndighet i alle vesentlige saker som ifølge Forfatningen skal avgjøres på menighetsplan.</p>	<p>§ 9 Menighetsmøte <i>Sist endret av Synoden 2021.</i> Menighetsmøtet er menighetens øverste beslutningsorgan, med endelig myndighet i alle vesentlige saker som ifølge Forfatningen skal avgjøres på menighetsplan.</p>

<p>Følgende saker skal behandles og avgjøres av menighetsmøtet: Kall/valg og oppsigelse/avskjed av forstander, eldste og diakoner, valg av utsendinger til presbyterium og synode, regnskap, budsjett og planer for menighetens virksomhet, årsmeldinger fra menighetens forskjellige råd og virkegrener, ivaretagelse av menighetens ansvar for ordningen for vern om lære og liv.</p> <p>Eldsterådet innkaller til, fremmer saker og innstiller overfor og leder menighetsmøtene. Innenfor sitt ansvarsområde kan diakonrådet fremme og innstille saker.</p> <p>Ethvert medlem med stemmerett har gjennom eldsterådet rett til å fremme saker overfor menighetsmøtet.</p> <p>Menighetsmøter avholdes etter behov, dog minst 3 – tre – ganger pr. år. I tillegg holdes hvert år menig-hetens årsmøte. Alle medlemmer med stemmerett har tale-, forslags- og stemmerett på menighetsmøte.</p>	<p>Følgende saker skal behandles og avgjøres av menighetsmøtet: Kall/valg og oppsigelse/avskjed av forstander, eldste og diakoner, valg av menighetsrådet, valg av utsendinger til presbyterium og synode, regnskap, budsjett og planer for menighetens virksomhet, årsmeldinger fra menighetens forskjellige råd og virkegrener, ivaretagelse av menighetens ansvar for ordningen for vern om lære og liv.</p> <p>Menighetsrådet innkaller til, fremmer saker og innstiller overfor og leder menighetsmøtene.</p> <p>Ethvert medlem med stemmerett har gjennom menighetsrådet rett til å fremme saker overfor menighetsmøtet. Eldsterådet kan også fremme saker, innenfor sitt ansvarsområde, for menighetsmøtet.</p> <p>Menighetsmøter avholdes etter behov, dog minst 3 – tre – ganger pr. år. I tillegg holdes hvert år menig-hetens årsmøte. Alle medlemmer med stemmerett har tale-, forslags- og stemmerett på menighetsmøte.</p>
--	--

§ 13 Synode*Sist endret av Synoden 2017.*

Synoden er kirkesamfunnets høyeste myndighet. Den fatter endelig vedtak i alle saker vedrørende kirkesamfunnet, dog begrenses synodemøtets myndighetsområde av de saker som avgjøres i synoderådet.

Vedtak som er i strid med kirkens basis er ugyldige. Samtlige menigheter som er tilsluttet Den Evangelisk Lutherske Frikirke, representeres i synoden av sine forstandere, eldste og øvrige medlemmer med stemmerett etter menighetens medlemstall og i henhold til reglement.

Menigheter med mer enn én utsending representeres med minst ett medlem av menighetens eldsteråd. Kirkens tilsynsmenn og presbyterienes formenn hører også til synoden. Representantene velges etter innstilling fra eldsteråd og menighetsråd i henhold til reglement for tre år og er forpliktet på kirkens basis slik den er uttrykt i §§ 1–3. Formannen i synodestyret og et styremedlem forplikter kirken med sine underskrifter. Synoden velger styrer for kirkesamfunnets virkegrener og oppnevner utvalg og råd til å utrede og gi innstilling i spesielle saker.

§ 13 Synode*Sist endret av Synoden 2021.*

Synoden er kirkesamfunnets høyeste myndighet. Den fatter endelig vedtak i alle saker vedrørende kirkesamfunnet, dog begrenses synodemøtets myndighetsområde av de saker som avgjøres i synoderådet.

Vedtak som er i strid med kirkens basis er ugyldige.

Samtlige menigheter som er tilsluttet Den Evangelisk Lutherske Frikirke, representeres i synoden av sine forstandere, eldste og øvrige medlemmer med stemmerett etter menighetens medlemstall og i henhold til reglement.

Menigheter med mer enn én utsending representeres med minst ett medlem av menighetens eldsteråd. Kirkens tilsynsmenn og presbyterienes formenn hører også til synoden. Representantene velges etter innstilling fra menighetsrådet i henhold til reglement for tre år og er forpliktet på kirkens basis slik den er uttrykt i §§ 1–3.

Formannen i synodestyret og et styremedlem forplikter kirken med sine underskrifter. Synoden velger styrer for kirkesamfunnets virkegrener og oppnevner utvalg og råd til å utrede og gi innstilling i spesielle saker.

1 Reglement for eldsterådet	1 Reglement for eldsterådet
<p>Eldstetjenestens karakter</p> <p>Forstander(e) og øvrige eldste danner menighetens eldsteråd. De er kalt til denne gjerning av menigheten og ordinert til den ved håndspåleggelse og bønn. Ordinasjonen er en innvielse til hyrde- og læreembetet.</p> <p>Eldstegjerningen er en ordnet tjeneste som er betrodd bestemte personer. De eldste står derved i menigheten, innsatt av Gud til å utføre bestemte oppdrag. Ordinasjonen markerer at det åndelige oppdrag og den åndelige myndighet er gitt av kirkens hode og herre, Jesus Kristus, gjennom menigheten som formidler kallet.</p> <p>Kjernen i eldsterådets oppgave er å være hyrder for Guds menighet. Samlet har rådet det pastorale ansvar for menigheten.</p>	<p>Eldstetjenestens karakter</p> <p>Forstander(e) og øvrige eldste danner menighetens eldsteråd. De er kalt til denne gjerning av menigheten og ordinert til den ved håndspåleggelse og bønn. Ordinasjonen er en innvielse til hyrde- og læreembetet.</p> <p>Eldstegjerningen er en ordnet tjeneste som er betrodd bestemte personer. De eldste står derved i menigheten, innsatt av Gud til å utføre bestemte oppdrag. Ordinasjonen markerer at det åndelige oppdrag og den åndelige myndighet er gitt av kirkens hode og herre, Jesus Kristus, gjennom menigheten som formidler kallet.</p> <p>Kjernen i eldsterådets oppgave er å være hyrder for Guds menighet. Samlet har rådet det pastorale ansvar for menigheten.</p>
<p>Eldsterådets oppgaver</p> <p>Eldsterådets oppgaver er å lede menigheten ved å:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sørge for Guds ords forkynnelse og sakramentenes forvaltning. Se til at menigheten får høre hele Guds råd til frelse. Prøve forkynnelsen og vokte menigheten mot vrang lære. 2. Planlegge menighetens virksomhet i oppbyggelse, evangelisering og tjeneste på kort og lang sikt. Holde samrådsmøter for å drøfte menighetens virke. 3. Ha omsorg for medlemmenes liv og levnet gjennom bønn, rettleiding og sjelesorg. Oppmuntre og rettlede den enkelte til å finne sin gave og tjeneste i menigheten. Ha et spesielt øye for dem som blir borte fra menighetsfellesskapet. Tale til rette – og om nødvendig utelukke fra nattverden – medlemmer som fører vrang lære eller lever et anstøtelig liv. Oppheve utelukkelse fra nattverden når påminnelse har hjulpet. 4. Samtale med nye medlemmer og avgjøre om forutsetningene for stemmerett er til stede. 	<p>Eldstes oppgaver</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sørge for Guds ords forkynnelse og sakramentenes forvaltning. Se til at menigheten får høre hele Guds råd til frelse. Prøve forkynnelsen og vokte menigheten mot vrang lære. 2. Ha omsorg for medlemmenes liv og levnet gjennom bønn, rettleiding og sjelesorg. Oppmuntre og rettlede den enkelte til å finne sin gave og tjeneste i menigheten. Ha et spesielt øye for dem som blir borte fra menighetsfellesskapet. 3. Samtale med nye medlemmer og avgjøre om forutsetningene for stemmerett er til stede.

<p>5. Ha tilsyn med menighetens virkegrener. Godkjenne ledere, oppmuntre og veilede dem og legge til rette for lederopplæring.</p> <p>6. Sammen med diakonene i samlet menighetsråd forvalte menighetens midler i samsvar med menighetens vedtak og drøfte menighetens diakonale arbeid.</p> <p>De eldste har taushetsplikt.</p> <p>Oppgavefordeling</p> <p>De oppgaver som samlet påligger eldsterådet, bør i de fleste tilfeller fordeles innen rådet etter de enkelte medlemmers nådegave og anlegg. I praksis vil mange av oppgavene falle på forstanderen - spesielt når det gjelder forkynnelse og ledelse av menigheten. Forstanderen står ansvarlig overfor øvrigheten, er den eneste som har vigselfrett og må til enhver tid rette seg etter gjeldende lover. Omsorgen for medlemmene krever at de eldste kjenner den enkelte. Her vil det i de fleste tilfeller være nødvendig å dele menighetens medlemmer inn i grupper/kretser slik at den enkelte eldste får ansvar for sin gruppe/krets. I fordelingen av oppgaver er det viktig at rådet har for øyet de oppgaver som kan gis videre til andre medlemmer av menigheten. Ikke minst er det viktig å ha en klar oppgavefordeling mellom eldsteråd og diakonat. Det kan også vurderes å opprette andre administrative organer for å ivareta enkelte arbeidsoppgaver der lokale forhold gjør dette aktuelt. Eldsterådet står fritt til å fordele oppgaver og ansvar mens det selv står med det endelige ansvar. En aktiv holdning til delegering av arbeidsoppgaver vil både kunne bidra til å ta i bruk flere av de nådegaver som finnes i menigheten, og gi de eldste større mulighet til å prioritere arbeidet med ord og sakramenter.</p> <p>Eldsterådets medlemmer kan også trekkes inn i ledelse av gudstjenester og forrette nattverd selv om forstanderen er til stede.</p>	<p>4. Ha tilsyn med menighetens virkegrener. Godkjenne ledere, oppmuntre og veilede dem og legge til rette for lederopplæring.</p> <p>De eldste har taushetsplikt.</p> <p>Oppgavefordeling</p> <p>Forstanderen står ansvarlig overfor øvrigheten, og må til enhver tid rette seg etter gjeldende lover.</p> <p>Eldsterådets medlemmer kan også trekkes inn i ledelse av gudstjenester og forrette nattverd selv om forstanderen er til stede.</p>
--	---

<p>Eldsterådets møter</p> <p>Eldsterådet skal ha regelmessige møter. Møtene åpnes og avsluttes med Guds ord og bønn. Der bør avsettes god tid til samtale om menighetens liv og virke. Møtene innkalles med rimelig varsel. Forfall må meldes så snart som mulig til rådets formann. Hvis mulig, bør medlemmene av rådet på forhånd orienteres om sakene som skal behandles. Eldsterådet bør innkalle til regelmessige møter i samlet menighetsråd med diakoner for planlegging og fordeling av felles oppgaver. Der det er delegert oppgaver til andre medlemmer, er det naturlig at disse møter når deres arbeidsoppgaver skal behandles. Eldsterådet bør søke enstemmighet når det er mulig. Ellers avgjøres alle saker ved simpelt flertall. Er det stemmelikhet, avgjør dirigentens stemme utfallet. Men også et mindretall kan få sin sak behandlet i menighetsmøte. Eldsterådet utgjør et kollegium og bør søke å bygge fellesskapet innen rådet og med menigheten.</p>	<p>Eldsterådets møter</p> <p>Eldsterådet skal ha regelmessige møter. Møtene åpnes og avsluttes med Guds ord og bønn. Der bør avsettes god tid til samtale om menighetens liv og virke. Møtene innkalles med rimelig varsel. Forfall må meldes så snart som mulig til rådets formann. Hvis mulig, bør medlemmene av rådet på forhånd orienteres om sakene som skal behandles.</p> <p>Eldsterådet utgjør et kollegium og bør søke å bygge fellesskapet innen rådet og med menigheten.</p>
<p>Kall av eldste</p> <p>Eldsterådet foreslår nye kandidater til eldstevalg etter nøye overveielse og bønn.</p> <p>Representanter for rådet fører samtale med kandidatene om deres forhold til skrift og bekjennelse før forslag om kall legges fram for menigheten. Normalt innstilles det antall som skal velges. Menigheten tar stilling til kallet ved avstemning.</p> <p>Ved dannelsen av nye menigheter bør det velges to eldste på det konstituerende menighetsmøtet. Disse velges uten innstilling på forhånd, se «§ 7 Eldste» i Forfatningen. Men den instans som har innkalt til møtet, kan fremme forslag. De som skal velges, må være godkjent av presbyteriestyret. Det vises for øvrig til “Reglement for dannelsen av nye menigheter”</p>	<p>Kall av eldste</p> <p>Eldsterådet foreslår nye kandidater til eldstevalg etter nøye overveielse og bønn.</p> <p>Representanter for rådet fører samtale med kandidatene om deres forhold til skrift og bekjennelse før forslag om kall legges fram for menigheten. Normalt innstilles det antall som skal velges. Menigheten tar stilling til kallet ved avstemning.</p> <p>Ved dannelsen av nye menigheter bør det velges to eldste på det konstituerende menighetsmøtet. Disse velges uten innstilling på forhånd, se «§ 7 Eldste» i Forfatningen. Men den instans som har innkalt til møtet, kan fremme forslag. De som skal velges, må være godkjent av presbyteriestyret. Det vises for øvrig til “Reglement for dannelsen av nye menigheter”.</p>

<p>Oppfølging, videreutdanning og permisjon</p> <p>Det bør arbeides målbevisst med videreutvikling av de som har gått inn i eldstetjenesten. Et viktig ledd i dette er en årlig medarbeidersamtale med eldsterådets formann. En slik samtale kan avdekke behov for opplæring, behov for permisjon eller andre forhold som har betydning for å kunne fortsette i eldstetjeneste. Også mulig fratredelse fra tjenesten kan være et tema. Det enkelte eldsteråd bør én gang årlig kartlegge behov for utdanning, permisjon eller andre tiltak for rådets medlemmer. En vurdering av økonomiske midler til gjennomføring av slike tiltak forelegges diakonrådet før dette legger fram forslag til budsjett for menigheten.</p>	<p>Oppfølging, videreutdanning og permisjon</p> <p>Det bør arbeides målbevisst med videreutvikling av de som har gått inn i eldstetjenesten. Et viktig ledd i dette er en årlig medarbeidersamtale med eldsterådets formann. En slik samtale kan avdekke behov for opplæring, behov for permisjon eller andre forhold som har betydning for å kunne fortsette i eldstetjeneste. Også mulig fratredelse fra tjenesten kan være et tema. Det enkelte eldsteråd bør én gang årlig kartlegge behov for utdanning, permisjon eller andre tiltak for rådets medlemmer. En vurdering av økonomiske midler til gjennomføring av slike tiltak forelegges menighetsrådet før dette legger fram forslag til budsjett for menigheten.</p> <p>Reglement for menighetsrådet</p> <p>Menighetsrådet består av medlemmer i eldsteråd og diakonråd, jmf kalls- og valgordning (§7b og 8)</p> <p>Ansvar og oppgaver som ligger til menighetsrådet bør fordeles innen rådet etter de enkelte medlemmers nådegave og utrustning. Menighetsrådet skal ha regelmessige møter. Møtene innledes og avsluttes med Guds ord og bønn. Skriftlig innkalling sendes i rimelig tid før møtene.</p> <p>Menighetsrådet skal søke enstemmighet så langt det er mulig. Ellers avgjøres alle saker ved simpelt flertall. Ved stemmelikhet avgjør styreleders stemme utfallet. Mindretallet har rett til å få sin innstilling behandlet i menighetsmøtet.</p> <p>Styrets oppgaver:</p> <p>Planlegge og lede menighetens virksomhet i oppbyggelse, evangelisering og tjeneste på kort og lang sikt.</p> <p>Forvalte menighetens økonomi og føre tilsyn med dens eiendom i samsvar med menighetens vedtak</p> <p>Samarbeid med omsorgsdiakoner i arbeidet med forkynnelse og omsorg.</p> <p>Ta imot veiledning og opplæring om styreansvar og menighetsledelse.</p>
---	--

	Har arbeidsgiveransvar for ansatt forstander / daglig leder. Menighetsrådet har taushetsplikt.
--	--

<p>Kall av forstander</p> <p>Ved kall av forstandere følges denne prosedyren:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Når en menighet blir uten forstander, skal eldsterådet ta kontakt med tilsynsmannen for å få råd om hvem som bør kalles.2. Eldsterådet kan sende inn en liste på inntil tre kandidater til godkjenning i presbyteriestyret. Dersom eldsterådet ber om godkjenning for en person som ikke er i tjeneste og ikke er ordinert i vår kirke, innhenter tilsynsmannen anbefalinger for kandidaten, og, om nødvendig har en samtale med vedkommende før det gis godkjenning til en menighet om å sende kall.3. Når eldsterådet etter at godkjenning er gitt av presbyteriestyret, innkaller til menighetsmøte for å kalle forstander, oppgis navnet på kandidaten sammen med innkallingen.4. Et presbyteriestyre må ikke gi en menighet tillatelse til å kalle en arbeider fra et annet presbyterium før det har vært tatt kontakt med tilsynsmannen i vedkommende presbyterium.5. En menighet som er uten forstander, kan i samråd med tilsynsmannen vedta å utlyse stillingen. Det vises til "Retningslinjer ved utlysning av forstanderstillinger".	<p>Kall av forstander</p> <p>Ved kall av forstandere følges denne prosedyren:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Når en menighet blir uten forstander, skal menighetsrådet ta kontakt med tilsynsmannen for å få råd om hvem som bør kalles.2. Menighetsrådet kan sende inn en liste på inntil tre kandidater til godkjenning i presbyteriestyret. Dersom menighetsrådet ber om godkjenning for en person som ikke er i tjeneste og ikke er ordinert i vår kirke, innhenter tilsynsmannen anbefalinger for kandidaten, og har en samtale med vedkommende før det gis godkjenning til en menighet om å sende kall.3. Når menighetsrådet etter at godkjenning er gitt av presbyteriestyret, innkaller til menighetsmøte for å kalle forstander, oppgis navnet på kandidaten sammen med innkallingen.4. Et presbyteriestyre må ikke gi en menighet tillatelse til å kalle en arbeider fra et annet presbyterium før det har vært tatt kontakt med tilsynsmannen i vedkommende presbyterium.5. En menighet som er uten forstander, kan i samråd med tilsynsmannen vedta å utlyse stillingen. Det vises til "Retningslinjer ved utlysning av forstanderstillinger".
--	---

<p>Fratredelse En eldste som ønsker å slutte i tjenesten, melder dette til eldsterådet. Hvis ikke særskilte grunner taler mot, bør styret godta ønsket og meddele menigheten det i menighetsmøte.</p> <p>Midlertidig forstander Vedtak om midlertidig forstander skal straks meldes til presbyteriestyret. Den midlertidige forstanders arbeid og forhold til styret og menighet vedtas av menigheten etter innstilling fra eldsterådet.</p> <p>Aldersgrense Aldersgrensen for eldste fastsettes til 67 år.</p> <p>Menighetens arkiv Menighetens protokoller og korrespondanse oppbevares på tryggest mulig måte. Forstanderen eller en arkivar har ansvaret for arkivet. Ingen del av arkivet må makuleres uten etter vedtak i eldsterådet.</p>	<p>Fratredelse En eldste som ønsker å slutte i tjenesten, melder dette til menighetsrådet. Hvis ikke særskilte grunner taler mot, bør styret godta ønsket og meddele menigheten det i menighetsmøte.</p> <p>Midlertidig forstander Vedtak om midlertidig forstander skal straks meldes til presbyteriestyret. Den midlertidige forstanders arbeid og forhold til styret og menighet vedtas av menigheten etter innstilling fra menighetsrådet.</p> <p>Aldersgrense Aldersgrensen for eldste fastsettes til 70 år.</p> <p>Menighetens arkiv Menighetens protokoller og korrespondanse oppbevares på tryggest mulig måte. Forstanderen eller en arkivar har ansvaret for arkivet. Ingen del av arkivet må makuleres uten etter vedtak i menighetsrådet.</p>
--	---

2 Reglement for diakonrådet*Sist endret av Synoden 2011.*

Diakontjenestens karakter

Diakonene danner menighetens råd for diakonalt arbeid. De er kalt til denne gjerning av menigheten og innsettes til den av menighetens forstander. Diakongjerningen er en ordnet tjeneste som er betrodd bestemte personer. Diakonene står derved i menigheten, innsatt av Gud til å utføre bestemte oppdrag. Innsattelsen markerer at tjenesten er gitt av kirkens hode og herre, Jesus Kristus, formidlet av menigheten.

Diakonrådets oppgaver

Diakonrådets oppgave er å lede menighetens diakonale arbeid i samarbeid med **eldsterådet**.

Dette innebærer å:

- utføre, lede og oppmuntre til menneskelig omsorg og fellesskapsbyggende arbeid og i særlig grad rette denne tjenesten mot mennesker i nød.

- **forvalte menighetens økonomi og føre tilsyn med dens eiendom i samsvar med menighetens vedtak** - legge til rette praktiske forhold ved gudstjenester og andre samlinger og medvirke til at menighetens foreninger og grupper får best mulige arbeidsforhold.

Diakonene har taushetsplikt.

Oppgavefordeling

Diakonrådet bør søkes sammensatt slik at de ulike arbeidsoppgaver kan fordeles innen rådet og at den enkelte gis hovedansvar for sitt område. Rådet velger sin leder som har som hovedoppgave å lede og samordne rådets arbeid. Hvis ønskelig, kan diakonrådets oppgaver deles på flere ansvarsgrupper innen diakonatet.

2 Reglement for diakoner*Sist endret av Synoden 2021.*

Diakontjenestens karakter

Diakonene danner menighetens råd for diakonalt arbeid. De er kalt til denne gjerning av menigheten og innsettes til den av menighetens forstander. Diakongjerningen er en ordnet tjeneste som er betrodd bestemte personer. Diakonene står derved i menigheten, innsatt av Gud til å utføre bestemte oppdrag. Innsattelsen markerer at tjenesten er gitt av kirkens hode og herre, Jesus Kristus, formidlet av menigheten.

Diakonrådets oppgaver

Diakonrådets oppgave er å lede menighetens diakonale arbeid i samarbeid med **resten av menighetsrådet**.

Dette innebærer å:

- utføre, lede og oppmuntre til menneskelig omsorg og fellesskapsbyggende arbeid, **både for kirkens medlemmer og for mennesker som ikke er knyttet til kirken**

- **planlegge og iverksette tiltak som bidrar til vern om skaperverket**

- **planlegge og iverksette tiltak som bidrar til frelse, forsoning og rettferdighet, i samarbeid med menighetsrådet**

- **særlig ansvar for mennesker, i og utenfor kirken, som er i nød**

- legge til rette praktiske forhold ved gudstjenester og andre samlinger og medvirke til at menighetens foreninger og grupper får best mulige arbeidsforhold.

Diakonene har taushetsplikt.

Oppgavefordeling

Diakonrådet bør søkes sammensatt slik at de ulike arbeidsoppgaver kan fordeles innen rådet og at den enkelte gis hovedansvar for sitt område. Rådet velger sin leder som har som hovedoppgave å lede og samordne rådets arbeid. Hvis ønskelig, kan diakonrådets oppgaver deles på flere ansvarsgrupper innen diakonatet.

<p>Diakonrådets møter</p> <p>Det er av stor betydning at diakonrådet har regelmessige møter for å samtale om det diakonale og fellesskapsbyggende arbeid i menigheten. I tillegg til de saker som behandles, bør det legges vekt på diakonenes innbyrdes åndelige fellesskap med Guds ord, bønn og samtale. Det innkalles til møtene med rimelig varsel. Hvis noen ikke kan møte, må de melde forfall snarest mulig. Rådsmedlemmene bør på forhånd ha fått orientering om sakene som skal drøftes. Møtene åpnes med Guds ord og bønn. Alle saker blir avgjort med simpelt flertall. Er det stemmelikhet, avgjør formannens stemme utfallet. Men dette betyr ikke at et mindretall i rådet er avskåret fra å få sin sak behandlet i menigheten.</p> <p>Diakonene har regelmessige møter i samlet menighetsråd med de eldste for planlegging og fordeling av felles oppgaver og for å styrke det felles lederansvar.</p>	<p>Diakonrådets møter</p> <p>Diakonrådet møtes normalt sammen med resten av menighetsrådet, men kan også ha egne møter etter behov. I tillegg til de saker som behandles, bør det legges vekt på diakonenes innbyrdes åndelige fellesskap med Guds ord, bønn og samtale. Det innkalles til møtene med rimelig varsel. Hvis noen ikke kan møte, må de melde forfall snarest mulig. Rådsmedlemmene bør på forhånd ha fått orientering om sakene som skal drøftes. Møtene åpnes med Guds ord og bønn. Alle saker blir avgjort med simpelt flertall. Er det stemmelikhet, avgjør formannens stemme utfallet. Men dette betyr ikke at et mindretall i rådet er avskåret fra å få sin sak behandlet i menigheten.</p> <p>Diakonene har regelmessige møter i samlet menighetsråd. Her gjøres de formelle vedtak i saker som ligger til menighetsrådet.</p>
--	---

3 Reglement for menighetsmøtet*Sist endret av Synoden 2011.*

For menighetsmøtet gjelder i første rekke de bestemmelser som er gitt i Forfatningens § 9 Menighetsmøte. Videre gjelder følgende:

1. Menighetsmøtet innkalles med minst 8 - åtte - dagers varsel. Saksliste og nødvendige sakspapirer deles ut i god tid. Før menighetsmøtet gis det en rimelig tidsfrist for menighetens medlemmer til å fremme saker før **eldsterådet** setter opp sakslisten. Det kan ikke fattes vedtak i saker som ikke er anmeldt til sakslisten før møtet.

2. Alle medlemmer med stemmerett har tale-, forslags- og stemmerett på menighetsmøtet. Andre kan være til stede dersom møtet ikke er lukket.

3. De vedtak som fattes av lovlig innkalt menighetsmøte, forplikter hele menigheten.

4. Menighetsmøtet innledes med Guds ord og bønn.

5. Deretter godkjennes innkalling og saksliste. Som regel leder **eldsterådets formann** møtet, men dersom denne ønsker å bli fritatt, kan en annen velges til møteleder.

6. De saker som skal behandles av menighetsmøte er:

a) Kall/valg og oppsigelse/avskjed av forstander, eldste og diakoner.

b) Delegering av presbyteriets rolle som **eldsteråd** i gitte situasjoner

c) Valg av menighetens representant(er) til presbyteriet. Representantene velges etter innstilling fra **eldsterådet**. Det kan innstilles inntil det dobbelte antall.

d) Valg av menighetens representant(er) til synoden. Representant(e) velges etter innstilling fra de eldste **og diakonene** i samlet møte (menighetsråd). Det kan innstilles inntil det dobbelte antall. Eldsterådet innstiller på minst ett medlem av menighetens eldsteråd.

3 Reglement for menighetsmøtet*Sist endret av Synoden 2021.*

For menighetsmøtet gjelder i første rekke de bestemmelser som er gitt i Forfatningens § 9 Menighetsmøte. Videre gjelder følgende:

1. Menighetsmøtet innkalles med minst 8 - åtte - dagers varsel. Saksliste og nødvendige sakspapirer deles ut i god tid. Før menighetsmøtet gis det en rimelig tidsfrist for menighetens medlemmer til å fremme saker før **menighetsrådet** setter opp sakslisten. Det kan ikke fattes vedtak i saker som ikke er anmeldt til sakslisten før møtet.

2. Alle medlemmer med stemmerett har tale-, forslags- og stemmerett på menighetsmøtet. Andre kan være til stede dersom møtet ikke er lukket.

3. De vedtak som fattes av lovlig innkalt menighetsmøte, forplikter hele menigheten.

4. Menighetsmøtet innledes med Guds ord og bønn.

5. Deretter godkjennes innkalling og saksliste. Som regel leder **menighetsrådets leder** møtet, men dersom denne ønsker å bli fritatt, kan en annen velges til møteleder.

6. De saker som skal behandles av menighetsmøte er:

a) Kall/valg og oppsigelse/avskjed av forstander, eldste og diakoner.

b) Delegering av presbyteriets rolle som **menighetsråd** i gitte situasjoner

c) Valg av menighetens representant(er) til presbyteriet. Representantene velges etter innstilling fra **menighetsrådet**. Det kan innstilles inntil det dobbelte antall.

d) Valg av menighetens representant(er) til synoden. Representant(e) velges etter innstilling fra **menighetsrådet**. Det kan innstilles inntil det dobbelte antall. Eldsterådet innstiller på minst ett medlem av menighetens eldsteråd. Det kan innstilles inntil det dobbelte antall.

<p>Innstillingen gjøres kjent for menighetsrådet før dette fremmer sin innstilling. Det kan innstilles inntil det dobbelte antall. De representanter som velges blant alle medlemmer med stemmerett, kan også være forstandere eller øvrige medlemmer av menighetens eldsteråd.</p> <p>e) Budsjett og planer for menighetens virksomhet. f) Årsmeldinger fra menighetens forskjellige råd og virkegrener. g) Årsregnskap for menigheten. h) Ivaretagelse av menighetens ansvar for ordningen for vern om lære og liv.</p> <p>7. Andre saker: I menighetsmøtet bør det regelmessig informeres om saker som er behandlet i eldsteråd og/ eller diakonråd, med unntak av saker som er av fortrolig karakter. Orientering om menighetens økonomi bør gis hvert kvartal. Under eventuelt bør det gis rom for spørsmål og samtale for å bygge opp god kommunikasjon og tillit mellom menigheten og dens ledelse.</p> <p>8. Kall av forstander og eldste, samt valg av diakoner, skjer ved skriftlig avstemning. Andre vedtak skjer også ved skriftlig avstemning hvis noen ønsker det. Vedtak treffes ved alminnelig flertall – dvs. minst halvparten av stemmene. Ved stemmelikhet har møteleder dobbeltstemme.</p> <p>9. Alle vedtak protokolleres. Protokollen leses opp for godkjenning og underskrives av møteleder og møtets sekretær.</p> <p>10. – 12. Ingen endringer i disse avsnittene</p>	<p>De representanter som velges blant alle medlemmer med stemmerett, kan også være forstandere eller øvrige medlemmer av menighetens eldsteråd.</p> <p>e) Budsjett og planer for menighetens virksomhet. f) Årsmeldinger fra menighetens forskjellige råd og virkegrener. g) Årsregnskap for menigheten. i) Ivaretagelse av menighetens ansvar for ordningen for vern om lære og liv.</p> <p>7. Andre saker: I menighetsmøtet bør det regelmessig informeres om saker som er behandlet i eldsteråd og menighetsråd, med unntak av saker som er av fortrolig karakter. Orientering om menighetens økonomi bør gis hvert kvartal. Under eventuelt bør det gis rom for spørsmål og samtale for å bygge opp god kommunikasjon og tillit mellom menigheten og dens ledelse.</p> <p>8. Kall av forstander og eldste, valg til menighetsråd, samt valg av diakoner, skjer ved skriftlig avstemning. Andre vedtak skjer også ved skriftlig avstemning hvis noen ønsker det. Vedtak treffes ved alminnelig flertall – dvs. minst halvparten av stemmene. Ved stemmelikhet har møteleder dobbeltstemme.</p> <p>9. Alle vedtak protokolleres. Protokollen leses opp for godkjenning og underskrives av møteleder og møtets sekretær.</p> <p>10. – 12. Ingen endringer i disse avsnittene</p>
---	--

<p>4 Reglement for dannelse av nye menigheter <i>Sist endret av Synoden 2005.</i></p>	<p>4 Reglement for dannelse av nye menigheter <i>Sist endret av Synoden 2021.</i></p> <p><i>Her legges til ett punkt:</i> På møtet velges et menighetsråd.</p>
--	---

7 Reglement for presbyteriet*Sist endret av Synoden 2017.***Endring under to avsnitt:****Tilsynsbesøk**

Tilsynsbesøk gjennomføres ordinært hvert tredje år. Etter at ny forstander er tiltrådt en menighet, avholdes tilsynsbesøk innen ett år. Tilsynsbesøket legges opp både med sikte på vurdering av arbeidet siden siste tilsynsbesøk og planlegging av fremtidig arbeid. Før tilsynsbesøket skal menigheten sende tilsynsmannen årsmeldinger for de tre siste årene, program for menigheten samt planer og mål for inneværende eventuelt kommende år.

Under et tilsynsbesøk har tilsynsmannen samtaler med forstander, eldsteråd, diakonråd og hele menigheten, med anledning til å drøfte ulike sider ved menighetens liv og virke. Tilsynsmannen bør gi anledning til samtale med menighetsleddene enkeltvis.

Tilsynsmannen gjennomgår også kirkebøker, samt eldsterådets og menighetens forhandlingsprotokoller.

Tilsynsmannen skal sende menigheten en rapport fra tilsynsbesøket. Tilsyn i tilsynsmannens menighet utføres av en tilsynsmann fra et annet tilsynsområde.

Menigheter der presbyteriestyret fungerer som eldsteråd eller supplerer eldsterådet

Om det oppstår en situasjon der en menighet står uten eldsteråd, går presbyteriestyret inn som eldsteråd for menigheten. Presbyteriestyret kan også supplere et eldsteråd der dette er svært fåtallig, eller det er andre spesielle grunner for det.

Presbyteriet kan, om den aktuelle menighet anmoder om dette, engasjere ordinerte fra andre menigheter til på presbyteriets vegne å ivareta eldstefunksjonen i slike menigheter.

I de tilfeller der presbyteriestyret går inn i en menighets eldsteråd, overtar et annet

7 Reglement for presbyteriet*Sist endret av Synoden 2021.***Endring under to avsnitt:****Tilsynsbesøk**

Tilsynsbesøk gjennomføres ordinært hvert tredje år. Etter at ny forstander er tiltrådt en menighet, avholdes tilsynsbesøk innen ett år. Tilsynsbesøket legges opp både med sikte på vurdering av arbeidet siden siste tilsynsbesøk og planlegging av fremtidig arbeid. Før tilsynsbesøket skal menigheten sende tilsynsmannen årsmeldinger for de tre siste årene, program for menigheten samt planer og mål for inneværende eventuelt kommende år.

Under et tilsynsbesøk har tilsynsmannen samtaler med forstander, eldsteråd, menighetsråd, diakoner og hele menigheten, med anledning til å drøfte ulike sider ved menighetens liv og virke. Tilsynsmannen bør gi anledning til samtale med menighetsleddene enkeltvis.

Tilsynsmannen gjennomgår også kirkebøker, samt eldsterådets, menighetsrådets og menighetens forhandlingsprotokoller.

Tilsynsmannen skal sende menigheten en rapport fra tilsynsbesøket.

Tilsyn i tilsynsmannens menighet utføres av en tilsynsmann fra et annet tilsynsområde.

Menigheter der presbyteriestyret fungerer som menighetsråd eller supplerer menighetsrådet

Om det oppstår en situasjon der en menighet står uten menighetsråd, går presbyteriestyret inn som menighetsråd for menigheten. Presbyteriestyret kan også supplere et menighetsråd der dette er svært fåtallig, eller det er andre spesielle grunner for det.

Presbyteriet kan, om den aktuelle menighet anmoder om dette, engasjere ordinerte fra andre menigheter til på presbyteriets vegne å ivareta eldstefunksjonen i slike menigheter.

I de tilfeller der presbyteriestyret går inn i en menighets menighetsråd, overtar et annet

Sak 11 Styring og ledelse i lokalmenigheten

Forslag fra synodestyret

Synodestyret legger følgende kriterier til grunn for endringsforslaget:

- Eldstetjenesten skal fortsette som en viktig og varig tjeneste i våre menigheter.
- Diakontjenesten fortsetter som en viktig tjeneste, men nå med hovedvekt på omsorgsdiakoni. Diakoner innsettes til tjeneste ved Guds Ord og bønn.
- Et nytt menighetsstyre skal ha det helhetlige ansvaret for hele menighetens virksomhet, og stå som virksomhetens styre i Brønnøysundregisteret. Dette gjelder
- Ordningen skal være fleksibel nok til at man kan ha lokale variasjoner, tilpasset de lokale forholdene.
- Eldste skal være godt representert i menighetsstyret.
- Menighetsstyret skal være åpent for alle menighetsmedlemmer med stemmerett, som nyter tillit i menigheten.
- Ansvarlig forstander skal møte med stemmerett i menighetsstyret.
- Menighetsstyrets størrelse og sammensetning kan vedtas i den enkelte menighet, men styret skal bestå av 3 – 7 medlemmer, inkludert ansvarlig forstander, og man skal ha forholdsvis lik representasjon av ordinerte eldste og andre menighetsmedlemmer med stemmerett.
- Styret kan fordele ansvar for ulike virksomheter i menigheten mellom seg. Der det er nødvendig, opprettes underkomiteer / råd som får delegert ansvar.
- Ordinerte eldste skal fortsatt ha ansvar for medlemssamtaler og medlemsopptagelse.
- Styrets medlemmer velges for tre år av gangen. Eldste til styret velges av og blant de eldste. Andre velges på menighetsmøtet. Menigheten anbefales å sørge for rullering, slik at ikke alle står på valg samme år. Om menigheten ikke har flere eldste enn at alle sitter i styret, blir disse sittende til menigheten kaller og ordinerer flere eldste.
- Menigheten bør sørge for god aldersspredning. Det er viktig at aldersgruppa 20 – 40 år er representert.
- Eldsterådet opphører som råd, men de ordinerte kan møtes til bønn, samtaler og planlegging utenom styremøtene. Dersom det er behov for å protokollføre vedtak fra eldste sine samtaler, skal det skje i styrets protokoll i forbindelse med et styremøte. Det er likevel viktig å påse at det er styret som tar beslutninger i alle saker som ikke er begrenset av menighetsmøtets eller de eldstes reglementsfastede ansvar.
- Styret innstiller kandidater til valg for menighetsmøtet.

Dette gir følgende endring i forfatning og reglement.

Tekst som er endret eller tatt ut, er markert med gult.

I paragrafer der endringen kun er en følge av meningsendringer i andre paragrafer, er endring markert grønt.

SAK 6 VEDLEGG 2

Opprinnelig tekst	Ny tekst
<p>§ 4 Menighet <i>Sist endret av Synoden 1993.</i> Den lokale menighet i Den Evangelisk Lutherske Frikirke er ved sin tilslutning forpliktet på kirkens lære og organisasjon. Menighetene i kirken er egne juridiske personer som velger eldste tilhørende menigheten med stemmerett. Forstanderen og en av de eldste forplikter menigheten med sine underskrifter.</p> <p>Eldsterådet er menighetens styre og utøver ansvaret for forkynnelse, sakramentforvaltning og sjelesorg, planlegging av menighetens virksomhet og har tilsyn med virkegrenene og godkjenner ledere. Eldsterådets myndighetsområde begrenses av de saker som avgjøres i diakonråd, menighetsråd og menighetsmøte (Jf. § 9 Menighetsmøte).</p> <p>Menighetens vedtak kan ankes til presbyteriet.</p>	<p>§ 4 Menighet <i>Sist endret av Synoden 2021.</i> Den lokale menighet i Den Evangelisk Lutherske Frikirke er ved sin tilslutning forpliktet på kirkens lære og organisasjon. Menighetene i kirken er egne juridiske personer som velger eldste og menighetsstyre blant menighetens medlemmer med stemmerett. Forstanderen og styrets leder forplikter menigheten med sine underskrifter.</p> <p>Menighetsstyret er menighetens styre og utøver ansvaret for ledelse og drift av menigheten. Menighetsstyrets myndighetsområde begrenses av de saker som avgjøres i menighetsmøte (Jf. § 9 Menighetsmøte). De eldste har ansvaret for forkynnelse, sakramentsforvaltning, sjelesorg og medlemsopptagelse.</p> <p>Menighetens vedtak kan ankes til presbyteriet.</p>
<p>§ 5 Medlemskap <i>Sist endret av Synoden 2017.</i> <i>(Her ligger det et annet forslag for synodemøtet til ny tekst. Vi gjengir her derfor kun den ene setningen som vil endres som følge av denne saken)</i></p> <p>Eldsterådet fører samtaler med dem som ønsker stemmerett og avgjør om forutsetningene er til stede.</p>	<p>§ 5 Medlemskap <i>Sist endret av Synoden 2021.</i> <i>(Her ligger det et annet forslag for synodemøtet til ny tekst. Vi gjengir her derfor kun den ene setningen som vil endres som følge av denne saken)</i></p> <p>Eldste fører samtaler med dem som ønsker stemmerett og avgjør om forutsetningene er til stede.</p>

§ 6 Forstandere

Sist endret av Synoden 2017.

Hver menighet skal normalt ha sin egen forstander, men to eller flere mindre menigheter kan kalle forstander sammen. Under ledighetsperioder velges en av menighetens eldste eller en annen ordinert person i vår kirke til å stå som ansvarlig overfor de borgerlige myndigheter. Forstanderens viktigste funksjon er å forkynne Guds ord, forvalte sakramentene og øve sjelesorg. Forstanderen skal representere menigheten overfor de borgerlige myndigheter og kirkens egne organer samt føre menighetens bøker og korrespondanse.

Forstanderen kalles av menigheten etter innstilling fra **eldsterådet**. Før **eldsterådet** gir sin innstilling til menigheten, skal presbyteriets godkjenning innhentes.

Forstanderen ordineres normalt av presbyteriets tilsynsmann. Før menigheten fatter beslutning om avslutning av arbeidsforholdet, skal presbyteriet kontaktes.

Når en forstander har sagt opp sin stilling i en menighet, skal presbyteriet underrettes. Normalt skal en forstander tre tilbake ved oppnådd aldersgrense fastsatt av synoden. Må en forstander tuktes for synder, gjelder de samme regler som for andre menighetslemmer.

§ 6 Forstandere

Sist endret av Synoden 2021.

Hver menighet skal normalt ha sin egen forstander, men to eller flere mindre menigheter kan kalle forstander sammen. Under ledighetsperioder velges en av menighetens eldste eller en annen ordinert person i vår kirke til å stå som ansvarlig overfor de borgerlige myndigheter. Forstanderens viktigste funksjon er å forkynne Guds ord, forvalte sakramentene og øve sjelesorg. Forstanderen skal representere menigheten overfor de borgerlige myndigheter og kirkens egne organer samt føre menighetens bøker og korrespondanse.

Forstanderen kalles av menigheten etter innstilling fra **menighetsstyret**. Før **menighetsstyret** gir sin innstilling til menigheten, skal presbyteriets godkjenning innhentes.

Forstanderen ordineres normalt av presbyteriets tilsynsmann. Før menigheten fatter beslutning om avslutning av arbeidsforholdet, skal presbyteriet kontaktes.

Når en forstander har sagt opp sin stilling i en menighet, skal presbyteriet underrettes. Normalt skal en forstander tre tilbake ved oppnådd aldersgrense fastsatt av synoden. Må en forstander tuktes for synder, gjelder de samme regler som for andre menighetslemmer.

§ 7 Eldste

Sist endret av Synoden 2005.

Menigheten kaller sine eldste blant medlemmer som tilhører menigheten med stemmerett, og anses skikket for gjerningen. Vedkommende bør ha fylt 30 år.

Når en ny menighet konstitueres, velges de eldste uten innstilling, men den instans som har kalt inn til møtet, kan fremme forslag. Dersom det fra før er eldste i funksjon på stedet i tilknytning til nærmeste menighet, må disse velges på nytt.

Senere eldstevalg skjer etter innstilling fra **eldsterådet**. Normalt innstilles det antall som skal velges. Menigheten tar stilling til kallet ved avstemning. De eldste ordineres og innsettes normalt i sin tjeneste av menighetens forstander. De eldste er betrodd hyrdetjenesten sammen med forstanderen, **og eldste og forstander utgjør det råd (eldsteråd) som har ledelsen av menigheten.**

Som ordinerte tjenere i kirken har de fullmakt til å forvalte sakramentene og forestå andre kirkelige handlinger. **En av de eldste eller forstanderen velges som formann i eldsterådet. Vedkommende leder eldsterådets forhandlinger.**

Ved sin ordinasjon er de eldste prinsipielt trådt inn i en vedvarende tjeneste. Skulle en eldste vise seg uskikket til sin gjerning, kan vedkommende løses fra tjenesten. Dette må vedtas i menighetsmøtet etter innstilling fra **de øvrige eldste**, og presbyteriet må gi det sin godkjenning. Må en eldste tuktes for synd, gjelder de samme regler som for andre menighetslemmer. Flytter en eldste fra den menighet vedkommende er innsatt i, opphører stillingen som eldste. Eventuell ny eldstetjeneste forutsetter ny innsettelse.

Ønsker en eldste selv å bli løst fra sin tjeneste, må grunnene legges fram for **eldsterådet**. Hvis ikke særskilte grunner taler mot, **bør rådet godta ønsket**

§ 7 Menighetens ledelse

Sist endret av Synoden 2021.

A. Menighetsstyret

Menigheten ledes av menighetsstyret som består av styremedlemmer valgt av og blant menighetens eldste og styremedlemmer valgt av og blant andre menighetsmedlemmer med stemmerett.

Forstander møter fast med stemmerett i styret. Menighetsstyret har ansvaret for menighetens liv og virksomhet, men kan delegere oppgaver til ulike utvalg og arbeidsgrupper.

Styret konstituerer seg selv.

B. Eldste

Menigheten kaller sine eldste blant medlemmer som tilhører menigheten med stemmerett, og anses skikket for gjerningen. Vedkommende bør ha fylt 30 år.

Når en ny menighet konstitueres, velges de eldste uten innstilling, men den instans som har kalt inn til møtet, kan fremme forslag. Dersom det fra før er eldste i funksjon på stedet i tilknytning til nærmeste menighet, må disse velges på nytt.

Senere eldstevalg skjer etter innstilling fra **menighetsstyret**. Normalt innstilles det antall som skal velges. Menigheten tar stilling til kallet ved avstemning. De eldste ordineres og innsettes normalt i sin tjeneste av menighetens forstander. **De eldste er betrodd hyrdetjenesten sammen med forstanderen.**

Som ordinerte tjenere i kirken har de fullmakt til å forvalte sakramentene og forestå andre kirkelige handlinger.

Ved sin ordinasjon er de eldste prinsipielt trådt inn i en vedvarende tjeneste. Skulle en eldste vise seg uskikket til sin gjerning, kan vedkommende løses fra tjenesten. Dette må vedtas i menighetsmøtet etter innstilling fra **menighetsstyret**, og presbyteriet må gi det sin godkjenning. Må en eldste tuktes for synd, gjelder de samme regler som for andre menighetslemmer. Flytter en eldste fra den menighet vedkommende er innsatt i, opphører stillingen som eldste. Eventuell ny eldstetjeneste forutsetter ny innsettelse.

SAK 6 VEDLEGG 2

<p>og meddele menigheten det i menighetsmøte. Saken må innberettes til presbyteriet. Normalt skal en eldste tre tilbake ved oppnådd aldersgrense fastsatt av synoden. Menigheten kan forlenge funksjonstiden med inntil tre år ad gangen, dersom den eldste er villig til å fortsette. Det er imidlertid viktig at nådegavene fortsatt får være i funksjon, selv om en er fratrudd som aktiv eldste.</p>	<p>Ønsker en eldste selv å bli løst fra sin tjeneste, må grunnene legges fram for eldste og menighetsstyret. Hvis ikke særskilte grunner taler mot, bør styret godta ønsket og meddele menigheten det i menighetsmøte. Saken må innberettes til presbyteriet. Normalt skal en eldste tre tilbake ved oppnådd aldersgrense fastsatt av synoden. Menigheten kan forlenge funksjonstiden med inntil tre år ad gangen, dersom den eldste er villig til å fortsette. Det er imidlertid viktig at nådegavene fortsatt får være i funksjon, selv om en er fratrudd som aktiv eldste.</p>
<p>§ 8 Diakoner <i>Sist endret av Synoden 1993.</i></p> <p>I hver menighet velges et passende antall diakoner etter menighetens størrelse og virkeområde. Disse utgjør menighetens diakonråd. En diakon må tilhøre menigheten med stemmerett, og ha fylt 18 år. Diakonene velges av menigheten etter innstilling fra de eldste og diakonene i felles møte (menighetsråd). Valget gjelder for tre år. De som blir valgt, innsettes i sin tjeneste av menighetens forstander.</p> <p>Diakonene skal utføre, lede og oppmuntre til medmenneskelig omsorg og fellesskapsbyggende arbeid, og i særlig grad rette denne tjeneste mot mennesker i nød.</p> <p>Menighetens diakonale arbeid ledes av diakonrådet, i samarbeid med eldsterådet. Ved gudstjenester og andre samlinger skal diakonene se til at kirkerommet og de ting som skal brukes, er i orden. Ved nattverd hjelper diakonene til med utdeling av brød og vin. Diakonene skal ha det daglige tilsyn med menighetens eiendom og økonomi. Særlige saker som gjelder eiendom og økonomi, behandles av eldste og diakoner i felles møte, etter innstilling fra diakonene.</p>	<p>§ 8 Diakoner <i>Sist endret av Synoden 2021.</i></p> <p>I hver menighet velges et passende antall diakoner etter menighetens størrelse og virkeområde. En diakon må tilhøre menigheten med stemmerett, og ha fylt 18 år. Diakonene velges av menigheten etter innstilling fra menighetsstyret. Valget gjelder for tre år. De som blir valgt, innsettes i sin tjeneste av menighetens forstander.</p> <p>Diakonene skal utføre, lede og oppmuntre til medmenneskelig omsorg og fellesskaps byggende arbeid, og i særlig grad rette denne tjeneste mot mennesker i nød.</p>
<p>§ 9 Menighetsmøte <i>Sist endret av Synoden 2008.</i></p> <p>Menighetsmøtet er menighetens øverste beslutningsorgan, med endelig myndighet i alle vesentlige saker som ifølge Forfatningen skal avgjøres på menighetsplan.</p> <p>Følgende saker skal behandles og avgjøres av menighetsmøtet: Kall/valg og oppsigelse/avskjed av forstander, eldste og diakoner, valg av utsendinger til presbyterium og synode, regnskap, budsjett og planer for menighetens virksomhet, årsmeldinger</p>	<p>§ 9 Menighetsmøte <i>Sist endret av Synoden 2021.</i></p> <p>Menighetsmøtet er menighetens øverste beslutningsorgan, med endelig myndighet i alle vesentlige saker som ifølge Forfatningen skal avgjøres på menighetsplan.</p> <p>Følgende saker skal behandles og avgjøres av menighetsmøtet: Kall/valg og oppsigelse/avskjed av forstander, eldste og diakoner, valg av menighetsstyret, valg av utsendinger til presbyterium og synode, regnskap, budsjett og</p>

SAK 6 VEDLEGG 2

<p>fra menighetens forskjellige råd og virkegrener, ivaretagelse av menighetens ansvar for ordningen for vern om lære og liv.</p> <p>Eldsterådet innkaller til, fremmer saker og innstiller overfor og leder menighetsmøtene. Innenfor sitt ansvarsområde kan diakonrådet fremme og innstille saker. Ethvert medlem med stemmerett har gjennom eldsterådet rett til å fremme saker overfor menighetsmøtet.</p> <p>Menighetsmøter avholdes etter behov, dog minst 3 – tre – ganger pr. år. I tillegg holdes hvert år menighetens årsmøte. Alle medlemmer med stemmerett har tale-, forslags- og stemmerett på menighetsmøte.</p>	<p>planer for menighetens virksomhet, årsmeldinger fra menighetens forskjellige råd og virkegrener, ivaretagelse av menighetens ansvar for ordningen for vern om lære og liv.</p> <p>Menighetsstyret innkaller til, fremmer saker og innstiller overfor og leder menighetsmøtene.</p> <p>Ethvert medlem med stemmerett har gjennom menighetsstyret rett til å fremme saker overfor menighetsmøtet.</p> <p>Menighetsmøter avholdes etter behov, dog minst 3 – tre – ganger pr. år. I tillegg holdes hvert år menighetens årsmøte. Alle medlemmer med stemmerett har tale-, forslags- og stemmerett på menighetsmøte.</p>
<p>§ 13 Synode <i>Sist endret av Synoden 2017.</i></p> <p>Synoden er kirkesamfunnets høyeste myndighet. Den fatter endelig vedtak i alle saker vedrørende kirkesamfunnet, dog begrenses synodemøtets myndighetsområde av de saker som avgjøres i synoderådet.</p> <p>Vedtak som er i strid med kirkens basis er ugyldige. Samtlige menigheter som er tilsluttet Den Evangelisk Lutherske Frikirke, representeres i synoden av sine forstandere, eldste og øvrige medlemmer med stemmerett etter menighetens medlemstall og i henhold til reglement.</p> <p>Menigheter med mer enn én utsending representeres med minst ett medlem av menighetens eldsteråd. Kirkens tilsynsmenn og presbyterienes formenn hører også til synoden. Representantene velges etter innstilling fra eldsteråd og menighetsråd i henhold til reglement for tre år og er forpliktet på kirkens basis slik den er uttrykt i §§ 1–3. Formannen i synodestyret og et styremedlem forplikter kirken med sine underskrifter. Synoden velger styrer for kirkesamfunnets virkegrener og oppnevner utvalg og råd til å utrede og gi innstilling i spesielle saker.</p>	<p>§ 13 Synode <i>Sist endret av Synoden 2021.</i></p> <p>Synoden er kirkesamfunnets høyeste myndighet. Den fatter endelig vedtak i alle saker vedrørende kirkesamfunnet, dog begrenses synodemøtets myndighetsområde av de saker som avgjøres i synoderådet.</p> <p>Vedtak som er i strid med kirkens basis er ugyldige. Samtlige menigheter som er tilsluttet Den Evangelisk Lutherske Frikirke, representeres i synoden av sine forstandere, eldste og øvrige medlemmer med stemmerett etter menighetens medlemstall og i henhold til reglement.</p> <p>Menigheter med mer enn én utsending representeres med minst en eldste i aktiv tjeneste. Kirkens tilsynsmenn og presbyterienes formenn hører også til synoden. Representantene velges etter innstilling fra menighetsstyret i henhold til reglement for tre år og er forpliktet på kirkens basis slik den er uttrykt i §§ 1–3.</p> <p>Formannen i synodestyret og et styremedlem forplikter kirken med sine underskrifter. Synoden velger styrer for kirkesamfunnets virkegrener og oppnevner utvalg og råd til å utrede og gi innstilling i spesielle saker.</p>

1 Reglement for eldsterådet

Eldstetjenestens karakter

Forstander(e) og øvrige eldste danner menighetens eldsteråd. De er kalt til denne gjerning av menigheten og ordinert til den ved håndspåleggelse og bønn. Ordinasjonen er en innvielse til hyrde- og læreembetet.

Eldstegjeringen er en ordnet tjeneste som er betrodd bestemte personer. De eldste står derved i menigheten, innsatt av Gud til å utføre bestemte oppdrag. Ordinasjonen markerer at det åndelige oppdrag og den åndelige myndighet er gitt av kirkens hode og herre, Jesus Kristus, gjennom menigheten som formidler kallet.

Kjernen i eldsterådets oppgave er å være hyrder for Guds menighet. Samlet har rådet det pastorale ansvar for menigheten.

1 Reglement for menighetsstyret og eldste

Menighetsstyret består av eldste, forstander og andre medlemmer med stemmerett. Begge grupper skal være tilnærmet likt representert. Styrets størrelse kan variere fra 3 til 7 medlemmer.

Styremedlemmene velges for 3 år av gangen. Menighetsstyret foreslår nye kandidater til styret etter nøye overveielse og bønn. Representanter for styret og eldste fører samtale med alle kandidatene om deres forhold til skrift og bekjennelse.

Ansvar og oppgaver som ligger til menighetsstyret bør fordeles innen styret etter de enkelte medlemmers nådegave og utrustning.

Styret skal ha regelmessige møter. Møtene innledes og avsluttes med Guds ord og bønn. Skriftlig innkalling sendes i rimelig tid før møtene. Menighetsstyret skal søke enstemmighet så langt det er mulig. Ellers avgjøres alle saker ved simpelt flertall. Ved stemmelikhet avgjør styreleders stemme utfallet. Mindretallet har rett til å få sin innstilling behandlet i menighetsmøtet.

Styrets oppgaver:

Planlegge og lede menighetens virksomhet i oppbyggelse, evangelisering og tjeneste på kort og lang sikt.

Forvalte menighetens midler i samsvar med menighetens vedtak.

Ha overordnet ansvar for og tilsyn med menighetens medlemmer og virkegrener. Godkjenne ledere, oppmuntre og veilede dem, og legge til rette for lederopplæring.

Samarbeid med eldste og diakoner i arbeidet med forkynnelse og omsorg.

Ta imot veiledning og opplæring om styreansvar og menighetsledelse.

Menighetsstyret har taushetsplikt.

Eldstetjenestens karakter

Forstander(e) og øvrige eldste er kalt til denne gjerning av menigheten og ordinert til den ved håndspåleggelse og bønn. Ordinasjonen er en innvielse til hyrde- og læreembetet.

SAK 6 VEDLEGG 2

Eldsterådets oppgaver

Eldsterådets oppgaver er å lede menigheten ved å:

1. Sørge for Guds ords forkynnelse og sakramentenes forvaltning. Se til at menigheten får høre hele Guds råd til frelse. Prøve forkynnelsen og vokte menigheten mot vrang lære.

2. Planlegge menighetens virksomhet i oppbyggelse, evangelisering og tjeneste på kort og lang sikt. Holde samrådsmøter for å drøfte menighetens virke.

3. Ha omsorg for medlemmenes liv og levnet gjennom bønn, rettledning og sjelesorg. Oppmuntre og rettlede den enkelte til å finne sin gave og tjeneste i menigheten. Ha et spesielt øye for dem som blir borte fra menighetsfellesskapet. Tale til rette – og om nødvendig utelukke fra nattverden – medlemmer som fører vrang lære eller lever et anstøtelig liv. Oppheve utelukkelse fra nattverden når påminnelse har hjulpet.

4. Samtale med nye medlemmer og avgjøre om forutsetningene for stemmerett er til stede.

5. Ha tilsyn med menighetens virkegrener. Godkjenne ledere, oppmuntre og veilede dem og legge til rette for lederopplæring. 6. Sammen med diakonene i samlet menighetsråd forvalte menighetens midler i samsvar med menighetens vedtak og drøfte menighetens diakonale arbeid.

De eldste har taushetsplikt.

Oppgavefordeling

De oppgaver som samlet påligger eldsterådet, bør i de fleste tilfeller fordeles innen rådet etter de enkelte medlemmers nådegave og anlegg. I praksis vil mange av oppgavene falle på forstanderen – spesielt når det gjelder forkynnelse og ledelse av menigheten.

Forstanderen står ansvarlig overfor øvrigheten, er den eneste som har vigselfrett og må til enhver tid rette seg etter gjeldende lover.

Omsorgen for medlemmene krever at de eldste kjenner den enkelte. Her vil det i de fleste tilfeller være nødvendig å dele menighetens medlemmer inn i grupper/kretser slik at den enkelte eldste får ansvar for sin gruppe/krets. I fordelingen av

Eldstegjeringen er en ordnet tjeneste som er betrodd bestemte personer. De eldste står derved i menigheten, innsatt av Gud til å utføre bestemte oppdrag. Ordinasjonen markerer at det åndelige oppdrag og den åndelige myndighet er gitt av kirkens hode og herre, Jesus Kristus, gjennom menigheten som formidler kallet.

Kjernen i de eldstes oppgave er å være hyrder for Guds menighet. Samlet har eldste det pastorale ansvar for menigheten.

Eldstes oppgaver

1. Sørge for Guds ords forkynnelse og sakramentenes forvaltning. Se til at menigheten får høre hele Guds råd til frelse. Prøve forkynnelsen og vokte menigheten mot vrang lære.

2. Ha omsorg for medlemmenes liv og levnet gjennom bønn, rettledning og sjelesorg. Oppmuntre og rettlede den enkelte til å finne sin gave og tjeneste i menigheten. Ha et spesielt øye for dem som blir borte fra menighetsfellesskapet.

3. Samtale med nye medlemmer og avgjøre om forutsetningene for stemmerett er til stede.

De eldste har taushetsplikt.

Oppgavefordeling

Forstanderen står ansvarlig overfor øvrigheten, har vigselfrett og må til enhver tid rette seg etter gjeldende lover.

SAK 6 VEDLEGG 2

oppgaver er det viktig at rådet har for øyet de oppgaver som kan gis videre til andre medlemmer av menigheten. Ikke minst er det viktig å ha en klar oppgavefordeling mellom eldsteråd og diakonat. Det kan også vurderes å opprette andre administrative organer for å ivareta enkelte arbeidsoppgaver der lokale forhold gjør dette aktuelt. Eldsterådet står fritt til å fordele oppgaver og ansvar mens det selv står med det endelige ansvar. En aktiv holdning til delegering av arbeidsoppgaver vil både kunne bidra til å ta i bruk flere av de nådegaver som finnes i menigheten, og gi de eldste større mulighet til å prioritere arbeidet med ord og sakramenter.

Eldsterådets medlemmer kan også trekkes inn i ledelse av gudstjenester og forrette nattverd selv om forstanderen er til stede.

Eldste kan også trekkes inn i ledelse av gudstjenester og forrette nattverd selv om forstanderen er til stede.

SAK 6 VEDLEGG 2

<p>Eldsterådets møter</p> <p>Eldsterådet skal ha regelmessige møter. Møtene åpnes og avsluttes med Guds ord og bønn. Der bør avsettes god tid til samtale om menighetens liv og virke. Møtene innkalles med rimelig varsel. Forfall må meldes så snart som mulig til rådets formann. Hvis mulig, bør medlemmene av rådet på forhånd orienteres om sakene som skal behandles. Eldsterådet bør innkalle til regelmessige møter i samlet menighetsråd med diakoner for planlegging og fordeling av felles oppgaver. Der det er delegert oppgaver til andre medlemmer, er det naturlig at disse møter når deres arbeidsoppgaver skal behandles. Eldsterådet bør søke enstemmighet når det er mulig. Ellers avgjøres alle saker ved simpelt flertall. Er det stemmelikhet, avgjør dirigentens stemme utfallet. Men også et mindretall kan få sin sak behandlet i menighetsmøte. Eldsterådet utgjør et kollegium og bør søke å bygge fellesskapet innen rådet og med menigheten.</p>	<p>Denne teksten utgår. Det som er markert med blått er ivaretatt i avsnitt om menighetstyret.</p>
<p>Kall av eldste</p> <p>Eldsterådet foreslår nye kandidater til eldstevalg etter nøye overveielse og bønn.</p> <p>Representanter for rådet fører samtale med kandidatene om deres forhold til skrift og bekjennelse før forslag om kall legges fram for menigheten. Normalt innstilles det antall som skal velges. Menigheten tar stilling til kallet ved avstemning.</p> <p>Ved dannelse av nye menigheter bør det velges to eldste på det konstituerende menighetsmøtet. Disse velges uten innstilling på forhånd, se «§ 7 Eldste» i Forfatningen. Men den instans som har innkalt til møtet, kan fremme forslag. De som skal velges, må være godkjent av presbyteriestyret. Det vises for øvrig til "Reglement for dannelse av nye menigheter"</p>	<p>Kall av eldste</p> <p>Menighetsstyret foreslår nye kandidater til eldstevalg etter nøye overveielse og bønn. Dersom menigheten har eldste i aktiv tjeneste, som ikke sitter i menighetsstyret, skal disse også delta i prosessen med valg av eldste på lik linje med menighetsstyret.</p> <p>Representanter for styret og eldste fører samtale med kandidatene om deres forhold til skrift og bekjennelse før forslag om kall legges fram for menigheten. Normalt innstilles det antall som skal velges. Menigheten tar stilling til kallet ved avstemning.</p> <p>Ved dannelse av nye menigheter bør det velges to eldste på det konstituerende menighetsmøtet. Disse velges uten innstilling på forhånd, se «§ 7 Eldste» i Forfatningen. Men den instans som har innkalt til møtet, kan fremme forslag. De som skal velges, må være godkjent av presbyteriestyret. Det vises for øvrig til "Reglement for dannelse av nye menigheter".</p>

SAK 6 VEDLEGG 2

<p>Oppfølging, videreutdanning og permisjon</p> <p>Det bør arbeides målbevisst med videreutvikling av de som har gått inn i eldsetjenesten. Et viktig ledd i dette er en årlig medarbeidersamtale med eldsterådets formann. En slik samtale kan avdekke behov for opplæring, behov for permisjon eller andre forhold som har betydning for å kunne fortsette i eldsetjeneste. Også mulig fratredelse fra tjenesten kan være et tema. Det enkelte eldsteråd bør én gang årlig kartlegge behov for utdanning, permisjon eller andre tiltak for rådets medlemmer. En vurdering av økonomiske midler til gjennomføring av slike tiltak forelegges diakonrådet før dette legger fram forslag til budsjett for menigheten.</p>	
<p>Kall av forstander</p> <p>Ved kall av forstandere følges denne prosedyren:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Når en menighet blir uten forstander, skal eldsterådet ta kontakt med tilsynsmannen for å få råd om hvem som bør kalles.2. Eldsterådet kan sende inn en liste på inntil tre kandidater til godkjenning i presbyteriestyret. Dersom eldsterådet ber om godkjenning for en person som ikke er i tjeneste og ikke er ordinert i vår kirke, innhenter tilsynsmannen anbefalinger for kandidaten, og, om nødvendig har en samtale med vedkommende før det gis godkjenning til en menighet om å sende kall.3. Når eldsterådet etter at godkjenning er gitt av presbyteriestyret, innkaller til menighetsmøte for å kalle forstander, oppgis navnet på kandidaten sammen med innkallingen.4. Et presbyteriestyre må ikke gi en menighet tillatelse til å kalle en arbeider fra et annet presbyterium før det har vært tatt kontakt med tilsynsmannen i vedkommende presbyterium.5. En menighet som er uten forstander, kan i samråd med tilsynsmannen vedta å utlyse stillingen. Det vises til "Retningslinjer ved utlysning av forstanderstillinger".	<p>Kall av forstander</p> <p>Ved kall av forstandere følges denne prosedyren:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Når en menighet blir uten forstander, skal menighetsstyret ta kontakt med tilsynsmannen for å få råd om hvem som bør kalles.2. Dersom menigheten har eldste i aktiv tjeneste, som ikke sitter i menighetsstyret, skal disse også delta på lik linje med menighetsstyrets medlemmer i prosessen med kall av forstander.3. Menighetsstyret kan sende inn en liste på inntil tre kandidater til godkjenning i presbyteriestyret. Dersom menighetsstyret ber om godkjenning for en person som ikke er i tjeneste og ikke er ordinert i vår kirke, innhenter tilsynsmannen anbefalinger for kandidaten, og har en samtale med vedkommende før det gis godkjenning til en menighet om å sende kall.4. Når menighetsstyret etter at godkjenning er gitt av presbyteriestyret, innkaller til menighetsmøte for å kalle forstander, oppgis navnet på kandidaten sammen med innkallingen.5. Et presbyteriestyre må ikke gi en menighet tillatelse til å kalle en arbeider fra et annet presbyterium før det har vært tatt kontakt med tilsynsmannen i vedkommende presbyterium.6. En menighet som er uten forstander, kan i samråd med tilsynsmannen vedta å utlyse stillingen. Det vises til "Retningslinjer ved utlysning av forstanderstillinger".

SAK 6 VEDLEGG 2

Fratredelse

En eldste som ønsker å slutte i tjenesten, melder dette til **eldsterådet**. Hvis ikke særskilte grunner taler mot, bør styret godta ønsket og meddele menigheten det i menighetsmøte.

Midlertidig forstander

Vedtak om midlertidig forstander skal straks meldes til presbyteriestyret. Den midlertidige forstanders arbeid og forhold til styret og menighet vedtas av menigheten etter innstilling fra **eldsterådet**.

Aldersgrense

Aldersgrensen for eldste fastsettes til **67 år**.

Menighetens arkiv

Menighetens protokoller og korrespondanse oppbevares på tryggest mulig måte. Forstanderen eller en arkivar har ansvaret for arkivet. Ingen del av arkivet må makuleres uten etter vedtak i **eldsterådet**.

Fratredelse

En eldste som ønsker å slutte i tjenesten, melder dette til **menighetsstyret**. Hvis ikke særskilte grunner taler mot, bør styret godta ønsket og meddele menigheten det i menighetsmøte.

Midlertidig forstander

Vedtak om midlertidig forstander skal straks meldes til presbyteriestyret. Den midlertidige forstanders arbeid og forhold til styret og menighet vedtas av menigheten etter innstilling fra **menighetsstyret**.

Aldersgrense

Aldersgrensen for eldste fastsettes til og **70 år**.

Menighetens arkiv

Menighetens protokoller og korrespondanse oppbevares på tryggest mulig måte. Forstanderen eller en arkivar har ansvaret for arkivet. Ingen del av arkivet må makuleres uten etter vedtak i **menighetsstyret**.

SAK 6 VEDLEGG 2

2 Reglement for diakonrådet

Sist endret av Synoden 2011.

Diakontjenestens karakter

Diakonene danner menighetens råd for diakonalt arbeid. De er kalt til denne gjerning av menigheten og innsettes til den av menighetens forstander. Diakongjerningen er en ordnet tjeneste som er betrodd bestemte personer. Diakonene står derved i menigheten, innsatt av Gud til å utføre bestemte oppdrag. Innsettelsen markerer at tjenesten er gitt av kirkens hode og herre, Jesus Kristus, formidlet av menigheten.

Diakonrådets oppgaver

Diakonrådets oppgave er å lede menighetens diakonale arbeid i samarbeid med eldsterådet.

Dette innebærer å:

- utføre, lede og oppmuntre til menneskelig omsorg og fellesskapsbyggende arbeid og i særlig grad rette denne tjenesten mot mennesker i nød.

- forvalte menighetens økonomi og føre tilsyn med dens eiendom i samsvar med menighetens vedtak - legge til rette praktiske forhold ved gudstjenester og andre samlinger og medvirke til at menighetens foreninger og grupper får best mulige arbeidsforhold.

Diakonene har taushetsplikt.

Oppgavefordeling

Diakonrådet bør søkes sammensatt slik at de ulike arbeidsoppgaver kan fordeles innen rådet og at den enkelte gis hovedansvar for sitt område. Rådet velger sin leder som har som hovedoppgave å lede og samordne rådets arbeid. Hvis ønskelig, kan diakonrådets oppgaver deles på flere ansvarsgrupper innen diakonatet.

Diakonrådets møter

Det er av stor betydning at diakonrådet har regelmessige møter for å samtale om det diakonale og fellesskapsbyggende arbeid i menigheten. I tillegg til de saker som behandles, bør det legges vekt på diakonenes innbyrdes åndelige fellesskap med Guds ord, bønn og samtale. Det innkalles til møtene med rimelig varsel. Hvis noen ikke kan møte, må de melde forfall snarest mulig. Rådsmedlemmene bør på

2 Reglement for diakoner

Sist endret av Synoden 2021.

Diakontjenestens karakter

Diakonene leder menighetens diakonale arbeid og rapporterer til menighetsstyret. De er kalt til denne gjerning av menigheten og innsettes til den av menighetens forstander. Diakongjerningen er en ordnet tjeneste som er betrodd bestemte personer. Diakonene står derved i menigheten, innsatt av Gud til å utføre bestemte oppdrag. Innsettelsen markerer at tjenesten er gitt av kirkens hode og herre, Jesus Kristus, formidlet av menigheten.

Diakonenes oppgaver

Diakonenes oppgave er å utføre menighetens diakonale arbeid i samarbeid med menighetsstyret.

Det diakonale arbeidet innebærer å:

- utføre, lede og oppmuntre til menneskelig omsorg og fellesskapsbyggende arbeid, både for kirkens medlemmer og for mennesker som ikke er knyttet til kirken

- planlegge og iverksette tiltak som bidrar til vern om skaperverket

- planlegge og iverksette tiltak som bidrar til frelse, forsoning og rettferdighet, i samarbeid med menighetsstyret

- særlig ansvar for mennesker, i og utenfor kirken, som er i nød

Diakonene har taushetsplikt.

SAK 6 VEDLEGG 2

forhånd ha fått orientering om sakene som skal drøftes. Møtene åpnes med Guds ord og bønn. Alle saker blir avgjort med simpelt flertall. Er det stemmelikhet, avgjør formannens stemme utfallet. Men dette betyr ikke at et mindretall i rådet er avskåret fra å få sin sak behandlet i menigheten. Diakonene har regelmessige møter i samlet menighetsråd med de eldste for planlegging og fordeling av felles oppgaver og for å styrke det felles lederansvar.

SAK 6 VEDLEGG 2

3 Reglement for menighetsmøtet

Sist endret av Synoden 2011.

For menighetsmøtet gjelder i første rekke de bestemmelser som er gitt i Forfatningens § 9 Menighetsmøte. Videre gjelder følgende:

1. Menighetsmøtet innkalles med minst 8 - åtte - dagers varsel. Sakliste og nødvendige sakspapirer deles ut i god tid. Før menighetsmøtet gis det en rimelig tidsfrist for menighetens medlemmer til å fremme saker før **eldsterådet** setter opp saklisten. Det kan ikke fattes vedtak i saker som ikke er anmeldt til saklisten før møtet.

2. Alle medlemmer med stemmerett har tale-, forslags- og stemmerett på menighetsmøtet. Andre kan være til stede dersom møtet ikke er lukket.

3. De vedtak som fattes av lovlig innkalt menighetsmøte, forplikter hele menigheten.

4. Menighetsmøtet innledes med Guds ord og bønn.

5. Deretter godkjennes innkalling og sakliste. Som regel leder **eldsterådets formann** møtet, men dersom denne ønsker å bli fritatt, kan en annen velges til møteleder.

6. De saker som skal behandles av menighetsmøte er:

a) Kall/valg og oppsigelse/avskjed av forstander, eldste og diakoner.

b) Delegering av presbyteriets rolle som **eldsteråd** i gitte situasjoner

c) Valg av menighetens representant(er) til presbyteriet. Representantene velges etter innstilling fra **eldsterådet**. Det kan innstilles inntil det dobbelte antall.

d) Valg av menighetens representant(er) til synoden. Representant(e) velges etter innstilling fra de eldste **og diakonene** i samlet møte (menighetsråd). Det kan innstilles inntil det dobbelte antall. **Eldsterådet** innstiller på minst ett medlem av menighetens **eldsteråd**. **Innstillingen gjøres kjent for menighetsrådet før dette fremmer sin innstilling**. Det kan innstilles inntil det dobbelte antall.

3 Reglement for menighetsmøtet

Sist endret av Synoden **2021**.

For menighetsmøtet gjelder i første rekke de bestemmelser som er gitt i Forfatningens § 9 Menighetsmøte. Videre gjelder følgende:

1. Menighetsmøtet innkalles med minst 8 - åtte - dagers varsel. Sakliste og nødvendige sakspapirer deles ut i god tid. Før menighetsmøtet gis det en rimelig tidsfrist for menighetens medlemmer til å fremme saker før **menighetsstyret** setter opp saklisten. Det kan ikke fattes vedtak i saker som ikke er anmeldt til saklisten før møtet.

2. Alle medlemmer med stemmerett har tale-, forslags- og stemmerett på menighetsmøtet. Andre kan være til stede dersom møtet ikke er lukket.

3. De vedtak som fattes av lovlig innkalt menighetsmøte, forplikter hele menigheten.

4. Menighetsmøtet innledes med Guds ord og bønn.

5. Deretter godkjennes innkalling og sakliste. Som regel leder **menighetsstyrets leder** møtet, men dersom denne ønsker å bli fritatt, kan en annen velges til møteleder.

6. De saker som skal behandles av menighetsmøte er:

a) Kall/valg og oppsigelse/avskjed av forstander, eldste og diakoner.

b) Valg av menighetsstyre, jmf. Reglement for menighetsstyret og eldste.

c) Delegering av presbyteriets rolle som **menighetsstyre** i gitte situasjoner

d) Valg av menighetens representant(er) til presbyteriet. Representantene velges etter innstilling fra **menighetsstyret**. Det kan innstilles inntil det dobbelte antall.

e) Valg av menighetens representant(er) til synoden. Representant(e) velges etter innstilling fra de eldste **og menighetsstyret**. Det kan innstilles inntil det dobbelte antall. **Menighetsstyret** innstiller på minst ett medlem av menighetens **eldste**. Det kan innstilles inntil det dobbelte antall.

SAK 6 VEDLEGG 2

<p>De representanter som velges blant alle medlemmer med stemmerett, kan også være forstandere eller øvrige medlemmer av menighetens eldsteråd.</p> <p>e) Budsjett og planer for menighetens virksomhet. f) Årsmeldinger fra menighetens forskjellige råd og virkegrener. g) Årsregnskap for menigheten. h) Ivaretagelse av menighetens ansvar for ordningen for vern om lære og liv.</p> <p>7. Andre saker: I menighetsmøtet bør det regelmessig informeres om saker som er behandlet i eldsteråd og/ eller diakonråd, med unntak av saker som er av fortrolig karakter. Orientering om menighetens økonomi bør gis hvert kvartal. Under eventuelt bør det gis rom for spørsmål og samtale for å bygge opp god kommunikasjon og tillit mellom menigheten og dens ledelse.</p> <p>8. Kall av forstander og eldste, samt valg av diakoner, skjer ved skriftlig avstemning. Andre vedtak skjer også ved skriftlig avstemning hvis noen ønsker det. Vedtak treffes ved alminnelig flertall – dvs. minst halvparten av stemmene. Ved stemmelikhet har møteleder dobbeltstemme.</p> <p>9. Alle vedtak protokolleres. Protokollen leses opp for godkjenning og underskrives av møteleder og møtets sekretær.</p> <p>10. – 12. Ingen endringer i disse avsnittene</p>	<p>De representanter som velges blant alle medlemmer med stemmerett, kan også være forstandere eller øvrige eldste.</p> <p>f) Budsjett og planer for menighetens virksomhet. g) Årsmeldinger fra menighetens forskjellige råd og virkegrener. h) Årsregnskap for menigheten. i) Ivaretagelse av menighetens ansvar for ordningen for vern om lære og liv.</p> <p>7. Andre saker: I menighetsmøtet bør det regelmessig informeres om saker som er behandlet i menighetsstyret, med unntak av saker som er av fortrolig karakter. Orientering om menighetens økonomi bør gis hvert kvartal. Under eventuelt bør det gis rom for spørsmål og samtale for å bygge opp god kommunikasjon og tillit mellom menigheten og dens ledelse.</p> <p>8. Kall av forstander og eldste, valg til menighetsstyret, samt valg av diakoner, skjer ved skriftlig avstemning. Andre vedtak skjer også ved skriftlig avstemning hvis noen ønsker det. Vedtak treffes ved alminnelig flertall – dvs. minst halvparten av stemmene. Ved stemmelikhet har møteleder dobbeltstemme.</p> <p>9. Alle vedtak protokolleres. Protokollen leses opp for godkjenning og underskrives av møteleder og møtets sekretær.</p> <p>10. – 12. Ingen endringer i disse avsnittene</p>
--	--

SAK 6 VEDLEGG 2

4 Reglement for dannelse av nye menigheter

Sist endret av Synoden 2005.

4 Reglement for dannelse av nye menigheter

Sist endret av Synoden 2021.

Her legges til ett punkt:

På møtet velges et menighetsstyre.

7 Reglement for presbyteriet

Sist endret av Synoden 2017.

Endring under to avsnitt:

Tilsynsbesøk

Tilsynsbesøk gjennomføres ordinært hvert tredje år. Etter at ny forstander er tiltrådt en menighet, avholdes tilsynsbesøk innen ett år. Tilsynsbesøket legges opp både med sikte på vurdering av arbeidet siden siste tilsynsbesøk og planlegging av fremtidig arbeid. Før tilsynsbesøket skal menigheten sende tilsynsmannen årsmeldinger for de tre siste årene, program for menigheten samt planer og mål for inneværende eventuelt kommende år.

Under et tilsynsbesøk har tilsynsmannen samtaler med forstander, **eldsteråd, diakonråd** og hele menigheten, med anledning til å drøfte ulike sider ved menighetens liv og virke. Tilsynsmannen bør gi anledning til samtale med menighetsleddene enkeltvis.

Tilsynsmannen gjennomgår også kirkebøker, samt **eldsterådet** og menighetens forhandlingsprotokoller.

Tilsynsmannen skal sende menigheten en rapport fra tilsynsbesøket. Tilsyn i tilsynsmannens menighet utføres av en tilsynsmann fra et annet tilsynsområde.

Menigheter der presbyteriestyret fungerer som **eldsteråd eller supplerer eldsterådet**

Om det oppstår en situasjon der en menighet står uten **eldsteråd**, går presbyteriestyret inn som **eldsteråd** for menigheten. Presbyteriestyret kan også supplere et **eldsteråd** der dette er svært fåtallig, eller det er andre spesielle grunner for det. Presbyteriet kan, om den aktuelle menighet anmoder om dette, engasjere ordinerte fra andre menigheter til på presbyteriets vegne å ivareta **eldstefunksjonen i slike menigheter.**

I de tilfeller der presbyteriestyret går inn i en **menighets eldsteråd**, overtar et annet presbyteriestyre gjeldende styres funksjoner i forhold til den aktuelle menighet

7 Reglement for presbyteriet

Sist endret av Synoden **2021.**

Endring under to avsnitt:

Tilsynsbesøk

Tilsynsbesøk gjennomføres ordinært hvert tredje år. Etter at ny forstander er tiltrådt en menighet, avholdes tilsynsbesøk innen ett år. Tilsynsbesøket legges opp både med sikte på vurdering av arbeidet siden siste tilsynsbesøk og planlegging av fremtidig arbeid. Før tilsynsbesøket skal menigheten sende tilsynsmannen årsmeldinger for de tre siste årene, program for menigheten samt planer og mål for inneværende eventuelt kommende år.

Under et tilsynsbesøk har tilsynsmannen samtaler med forstander, **eldste, menighetsstyret, diakoner** og hele menigheten, med anledning til å drøfte ulike sider ved menighetens liv og virke. Tilsynsmannen bør gi anledning til samtale med menighetsleddene enkeltvis.

Tilsynsmannen gjennomgår også kirkebøker, samt **menighetsstyrets** og menighetens forhandlingsprotokoller.

Tilsynsmannen skal sende menigheten en rapport fra tilsynsbesøket.

Tilsyn i tilsynsmannens menighet utføres av en tilsynsmann fra et annet tilsynsområde.

Menigheter der presbyteriestyret fungerer som **menighetsstyre eller supplerer menighetsstyret**

Om det oppstår en situasjon der en menighet står uten **menighetsstyre**, går presbyteriestyret inn som **styre** for menigheten. Presbyteriestyret kan også supplere et **styre** der dette er svært fåtallig, eller det er andre spesielle grunner for det.

Presbyteriet kan, om den aktuelle menighet anmoder om dette, engasjere ordinerte og styremedlemmer fra andre menigheter, til på presbyteriets vegne å ivareta **menighetsstyrefunksjonen og/eller eldstefunksjonen i slike menigheter.**

SAK 6 VEDLEGG 2

	I de tilfeller der presbyteriestyret går inn i en menighets styre , overtar et annet presbyteriestyre gjeldende styres funksjoner i forhold til den aktuelle menighet.
--	---

I tillegg til over nevnte endringer, vil vi foreslå at man endrer «eldsteråd» til «eldste i aktiv tjeneste» i reglement der dette blir brukt om representasjon til synodemøte, synoderåd eller der det henvises til hva eldste har ansvar for i menighetens dåpsopplæring.

Sak for utsending til menighetene vedr gjennomgang av Forfatningen

Innhold

Definisjon av «Frikirkens forfatning»	2
Arbeid som er gjort tidligere	4
Mandatet Forfatningsutvalget 2017-2021 fikk, og hvordan utvalget har jobbet med saken	5
De ulike kategoriene og dokumentene	7
Retningslinjer på synodalt nivå	7
Samlet forslag til vedtak «Retningslinjer synodalt nivå»	11
Retningslinjene i 5.2 «Retningslinjer for menighetene»	12
Samlet vedtak «Retningslinjer menighetsnivå»	14
Oppsummerende vedtak vedr Retningslinjer	14
Allmenne bestemmelser	15
Samlede forslag til vedtak «Allmenne bestemmelser»	18
«Forretningsorden for synodemøtet»	19
Nødvendige revisjoner representasjon synoderåd og presbyteriemøte	20
Vedlegg Forfatningsendring	22

Definisjon av «Frikirkens forfatning»

§1 i vår kirkes Forfatning sier at «...de tilsluttede menigheter er forpliktet på bestemmelsene i denne forfatning og for øvrig vedtak som er fattet av kirkens synode»

Primært forstår man «Forfatningen» som paragrafene og reglementer, men § 1 forplikter altså menighetene på alle vedtak fattet av Synoden.

Frikirkens samlede forordninger kan framstilles fordelt på følgende nivåer:

Nivå nr	Hva	Vedtas og endres av
1	Forfatningens paragrafer	Synoden med kvalifisert flertall
2	Reglementer	Synoden med alminnelig flertall
3	Allmenne (enkelt)bestemmelser gitt av synoden	Vedtas av synoden med alminnelig flertall
4	Retningslinjer gitt av synoden	Synoden med alminnelig flertall
5	Allmenne (enkelt)bestemmelser gitt av Synodestyret	Synodestyret
6	Retningslinjer gitt av synodestyret	synodestyret
7	Retningslinjer gitt av presbyteriene	Presbyteriene/presbyteriestyrene/evt i samarbeid med menighetene

Forfatningsutvalget har i sin sak 50/ 2017-2021 drøftet definisjon av de ulike benevnelsene som er i bruk. Utvalget har kommet til følgende forståelse av «nivåene»:

- a. **Frikirkens regelverk** = Frikirkens regelverk består av forfatning, reglement og retningslinjer.
- b. **Forfatning** = Øverste nivå av Frikirkens regelverk. Frikirkens forfatning har 19 paragrafer, og det er særskilte regler for endringer av forfatningen. Synoden har eierskap til Forfatningen.
- c. **Reglement** = Reglementene utgjør Frikirkens forskrifter. Reglementene utdype enkelte paragrafer i Forfatningen, og må ikke komme i strid med forfatningen. Reglementene bør inneholde henvisning til bestemmelsene i forfatningen de er knyttet til. Synoden er eier av alle reglementer.
- d. **Retningslinje** = Retningslinjene skal tydeliggjøre og utdype bestemmelser som finnes i Frikirkens forfatning og reglementer, og skal ikke komme i strid med forfatning eller reglement. Retningslinjene bør inneholde henvisning til de bestemmelser som utdypes. Synodestyret eier retningslinjene.

SAK 7 VEDLEGG I

- e. **Allmenne bestemmelser** = Forfatningsutvalget mener "allmenne bestemmelser" bør gå ut som begrep. Vedtak som fattes i synode/synodestyre bør knyttes til retningslinjer eller reglement

Forslag til vedtak definisjoner

Frikirkens regelverk består av forfatning, reglement og retningslinjer.

Frikirkens forfatning er øverste nivå av Frikirkens regelverk. Frikirkens forfatning har 19 paragrafer, og det er særskilte regler for endringer av forfatningen. Synoden har eierskap til Forfatningen.

Reglementene utgjør Frikirkens forskrifter. Reglementene utdypet enkelte paragrafer i Forfatningen, og må ikke komme i strid med forfatningen. Reglementene bør inneholde henvisning til bestemmelsene i forfatningen de er knyttet til. Synoden er eier av alle reglementer.

Retningslinjene skal tydeliggjøre og utdype bestemmelser som finnes i Frikirkens forfatning og reglementer, og skal ikke komme i strid med forfatning eller reglement. Retningslinjene bør inneholde henvisning til de bestemmelser som utdypes. Synodestyret eier retningslinjene.

Begrepet **Allmenne bestemmelser** går ut som begrep. Vedtak som fattes i synode/synodestyre bør knyttes til retningslinjer eller reglement.

Arbeid som er gjort tidligere

Historikk

I forbindelse med revisjonen av Organisasjons- og personalhåndboken i 2009 ble antallet bestemmelser for kirkesamfunnet betydelig redusert. Dette ble gjort ved at man administrativt slo sammen til færre retningslinjer, man opphevet bestemmelser ikke lenger var relevante etc.

Synodestyrets arbeidsutvalg ba Forfatningsutvalget høsten 2013 om å levere en skisse til en forenkling av Forfatningen. Dette ble levert og Synodestyret bevilget penger til et prosjekt (synodestyresak 286/2011-2014). I denne prosjektfasen inviterte man bredt via Budbæreren både menigheter og enkeltmedlemmer å gi endringsforslag. Det ble også arrangert en fagkonferanse om Frikirkens forfatning våren 2014.

Materialet som i oktober 2014 ble forelagt synodestyret var svært omfattende. Det ble lagt opp til en gjennomgripende endring både av redaksjonell og innholdsmessig karakter, et nytt prosjekt. Synodestyrets vurdering (synodestyresak 30 og 43 /2014-2017) var at en slik innholdsmessig endring ville kreve et fortsatt stort arbeid, og at dette syntes å være utenfor det mandat synodestyret i sin tid ga utvalget.

Synoden 2017

I sakspapirene for Synodemøtet 2017 lå evalueringen fra Forfatningsutvalget 2014-2017 (synodesak 8 /2017«Andre meldinger»). Fra deres protokoll (Forfatningsutvalgets sak 145/ 2014-2017) leser man; *Forfatningsutvalget merker seg at det viktige arbeidet med forenkling av forfatningen, som ble gjort i perioden 2011-2014, ikke er blitt lagt fram for Synoden.*

Videre fikk Synoden i sak 19/2017 «Forvaltning av sakramentene» belyst at Forfatningens ordlyd ikke framstår entydig og klargjørende. Komiteen som arbeidet med saken påpekte behovet for en språklig gjennomgang.

Utfordringer

Frikirken har en omfattende mengde styrende dokumenter. Problemstillingene flere nevner er;

- Det er krevende å holde oversikt over det samlede materialet
- Det er krevende å holde materialet oppdatert
- Er det enkelte saksområdet havnet på et fornuftig nivå i dokumentasjonen vår?
- Synodemøtet synes å være en krevende arena for å drøfte retningslinjer
- Hvor godt kommuniserer den samlede dokumentasjonen til menighet/medlemmer?

Forfatningsutvalgets prosjekt i 2013/2014 viste at vi har en stor jobb å gjøre. Utfordringene ligger både på det språklige/innholdsmessige plan, og det ligger på strukturen i vår styrende dokumentasjon.

Mandatet Forfatningsutvalget 2017-2021 fikk, og hvordan utvalget har jobbet med saken

Forfatningsutvalgets mandat er beskrevet i §17. Utvalget skal kontrollere protokoller opp mot gjeldende Forfatning, og å bidra til at Forfatningen fortolkes riktig.

Møte mellom synodestyre og Forfatningsutvalget 2.juni 2018

Synodestyret og Forfatningsutvalget hadde felles møte i juni 2018 der gjennomgang av Forfatningen var et hovedtema. Det var i møtet stor enighet behovet for å gjennomgå strukturene, og for å definere eierskap i forhold til beslutninger. Man hadde en felles holdning om å søke og overføre beslutningsmakt til lavere organ der dette var mulig. Dette vil innebære at Synoden bør delegerer myndighet til Synodestyret, og fra Synodestyret til Presbyteriemøter.

Forfatning og reglement ligger under Synoden, og Synoden må være involvert i alle typer endringer av disse dokumentene.

Retningslinjer og andre veiledninger bør overføres fra Synoden til synodestyret, slik dette også formelt ble gjort i forrige Synodemøte (vedr Fordelingsutvalget i Sak 07/17).

Når det gjelder eventuelle språklige og innholdsmessige endringer, ligger hovedansvar for å vurdere et slikt arbeid, hos Synodestyret.

Det gjøres oppmerksom på at «Organisasjons- og personalhåndboka» ligger nå digitalt hos Virke. Det betyr at enkelte dokumenter som kan betraktes som del av vår kirkes Forfatning, ikke har vært tilgjengelig med mindre man har skaffet seg brukertilgang til den digitale håndboken.

Mandat

Leder i Forfatningsutvalget og synodeformann konkretiserte ytterligere hvordan Forfatningsutvalget skulle arbeide videre, og skissen ble behandlet i synodestyrets AU [13/11](#).

Forfatningsutvalget 2017-2021 fikk sitt mandat i synodestyrets sak 54/2017-2021, vedtakspunkt 3;

«Synodestyret ber forfatningsutvalget foreta en gjennomgang av gjeldende reglementer og retningslinjer og øvrige bestemmelser med sikte på en klargjøring av hva som bør forankres i hvilke organer.»

Arbeidsmetode

Forfatningsutvalget har integrert dette mandatet i sine arbeidsoppgaver for inneværende periode(jmfr Forfatningsutvalgets sak 37/2017-2021).

Forfatningsutvalget har lagt til grunn at de styrende dokumenter som synodestyret («nivå» 5 og 6), og presbyteriestyrene («nivå» 7) har etablert, blir ivaretatt av disse.

SAK 7 VEDLEGG I

Forfatningsutvalget har jobbet med de retningslinjene og de allmenne bestemmelser som er gitt av Synoden. Lesing av dokumenter og vurdering av det enkelte dokument er gjort som en del av utvalgets ordinære møter.

De ulike kategoriene og dokumentene

I det følgende finner man den gjennomgangen som er gjort av retningslinjer gitt på et synodalt nivå, retningslinjer for menighetene og allmenne bestemmelser.

Retningslinjer på synodalt nivå

Retningslinjene skal tydeliggjøre og utdype bestemmelser som finnes i Frikirkens forfatning og reglementer, og skal ikke komme i strid med forfatning eller reglement. Retningslinjene bør inneholde henvisning til de bestemmelser som utdypes. Forfatningsutvalget anbefaler at Synodestyret eier retningslinjene.

I sak 51/2017-2021 jobbet Forfatningsutvalget med «Retningslinjer»

- a) 5.1.1 «Retningslinjer for nattverdforvaltning»
- b) 5.1.2 «Retningslinjer for assosiert tilknytning»
- c) 5.1.3 «Retningslinjer for saksbehandling og arkivering i DELF»
- d) 5.1.4 «Til stede. Retningslinjer og prosedyrer for behandling av saker hvor det rettes mistanke om alvorlige forhold mot ansatte, ordinerte og/eller andre frivillige medarbeidere i tjeneste»

Alle disse dokumentene finner man i Organisasjons- og personalhåndbok / Retningslinjer og vedtekter / Allmenne retningslinjer for Den Evangelisk Lutherske Frikirke ([vedlegg](#)).

Det er en gjennomgående svakhet at retningslinjene ikke inneholder referanser til paragraf eller reglement, hvem som har vedtatt dem, tidspunkt for vedtak og evt når det er gjort revisjon.

5.1.1 Retningslinjer for nattverdforvaltning

Jamfør øvrige bestemmelser

Nattverdsfeiringen i vår kirke er forankret i våre bekjennelsesskrifter; 1.4 Den Augsburgske konfesjon, om sakramentene i punkt XIII, og i 1.5 Luthers lille katekisme, punkt 6 Nattverdsakramentet.

Den er også omtalt i Forfatningens § 7 om Eldste « .. som ordinerte tjenere har de fullmakt til å forvalte sakramentene ..»

Argumentasjon

Argumentasjon for at denne retningslinjen bør eies av synodestyret, er at den er fremmet og utformet av synodestyret. Retningslinjen henviser til to utdypinger av nattverdpraksis som er skrevet; «*Ta og et, ta og drikk*» og «*Barn og nattverd*».

Synodestyret kan be eksempelvis teologisk fagråd, liturgiutvalg eller andre avklare sider ved nattverdfeiring.

Forfatningsutvalgets vurdering

Forfatningsutvalget opplever Retningslinje 5.1.1. mer som en veiledning og et historisk dokument enn en retningslinje.

Forslag til vedtak

Retningslinje 5.1.1 «Retningslinjer for nattverdforvaltning» eies av synodestyret

SAK 7 VEDLEGG I

5.1.2 Retningslinjer for assosiert tilknytning

Jamfør øvrige bestemmelser

Denne retningslinjen bør sees i sammenheng med reglement 3.4 «Dannelse av nye menigheter»

Argumentasjon

Man kan argumentere for at denne retningslinjen heller bør være et reglement som hører sammen med reglementene 3.4 «Dannelse av menigheter», 3.5 «Sammenslåing av menigheter» og 3.6 «Nedleggelse av menigheter».

Man kan også argumentere for at denne retningslinjen er en utdyping av reglement 3.4 om dannelse av nye menigheter. Den omtaler hvordan «veien inn» mot en tilhørighet i vårt kirkesamfunn, via kontakt med tilsynsorganer og ved deltakelse i presbyterie/synodemøter, kan legges til rette.

Retningslinjen synes nyttig i dialogen mellom fellesskap/presbyterie, og dialogen mellom presbyterie/synodestyre.

Fram til nå har denne retningslinjen vært sjelden i bruk. Forfatningsutvalget kjenner til to anledninger siste 20 år. Vi tar ikke stilling til om behovet for denne typen avklaringer kan øke.

Forfatningsutvalgets vurdering

Retningslinje 5.1.2 ble vedtatt av synodemøtet. Forfatningsutvalget oppfatter ikke dokumentet som et reglement, men snarere som en utdyping av reglement 3.4. Utvalget mener derfor at dokumentet ikke skal eies av synoden, men av synodestyret.

Forslag til vedtak

Retningslinje 5.1.2 «Retningslinjer for assosiert tilknytning» eies av synodestyret

SAK 7 VEDLEGG I

5.1.3 Retningslinjer for saksbehandling og arkivering i DELF

Jamfør øvrige bestemmelser

Denne retningslinjen har sammenheng med flere av paragrafene i vår Forfatning

- §8 «Diakoner» der det heter at «*Diakonene skal ha det daglige tilsyn med menighetens eiendom og økonomi*».
- §9 «Menighetsmøte»: «*Eldsterådet innkaller til, fremmer saker og innstiller overfor og leder menighetsmøtene*»
- §10 «Presbyterium»: «*Presbyteriets vedtak kan ankes til Synoden*»
- §11 Presbyteriemøte :«*...saker som det haster med, kan avgjøres ved korrespondanse med presbyteriets medlemmer*» « *..Det føres protokoll over forhandlingsmøtene*»
- §12 Presbyteriestyre: «*Styrets handlinger protokolleres og legges fram...*»
- §14 Synodemøte: «*Det skal føres protokoll over forhandlingene*»
- Reglement 3.3 «Reglement for menighetsmøte»
 - Punkt 7 «..bør regelmessig informeres om saker som er behandlet i eldsteråd/diakonråd»*
 - Punkt 9 «Alle vedtak protokolleres»*
 - Punkt 10 Ankebestemmelser*
- Reglement 3.8 «Reglement for presbyteriemøte»
- Reglement 3.10 «Reglement for synodemøte»

Argumentasjon

Bestemmelsene i 5.1.3 synes å være mer utformet i tråd med offentlig forvaltning og merkantil skikk og bruk, enn i spesifikke forordninger for vårt kirkesamfunn.

Forfatningsutvalgets vurdering:

Retningslinje 5.1.3. eies ikke av synoden, da den er vedtatt av synodestyret. Forfatningsutvalget mener den bør eies av synodens fellesadministrasjon v/daglig leder. Man ser behov for å stimulere bevisstheten i lokalmenighetene om bevaring av historisk materiale.

Forslag til (synodens) vedtak: Tatt til orientering

SAK 7 VEDLEGG I

5.1.4 «Til stede. Retningslinjer og prosedyrer for behandling av saker hvor det rettes mistanke om alvorlige forhold mot ansatte, ordinerte og/eller andre frivillige medarbeidere i tjeneste»

Øvrige bestemmelser: Synodeformann Jarle Skullerud har signert en prosedyre som omhandler samme tema.

Forfatningsutvalgets vurdering:

Retningslinjen er vedtatt av synodestyret, og ikke behandlet av synoden. Forfatningsutvalget mener at synodestyret bør gi godkjenning av retningslinjer, men denne retningslinjen har mer karakter av god forvaltningsskikk og profesjonell håndtering, enn av spesifikke forordninger for vårt kirkesamfunn.

Utvalgets anbefaling er at Retningslinje 5.1.4 «Til stede. Retningslinjer og prosedyrer for behandling av saker hvor det rettes mistanke om alvorlige forhold mot ansatte, ordinerte og/eller andre frivillige medarbeidere i tjeneste» eies av synodens fellesadministrasjon ved daglig leder.

Forslag til (synode)vedtak: Tatt til orientering

Samlet forslag til vedtak «Retningslinjer synodalt nivå»

Retningslinje 5.1.1 «Retningslinjer for nattverdforvaltning» eies av synodestyret

Retningslinje 5.1.2 «Retningslinjer for assosiert tilknytning» eies av synodestyret

Retningslinje 5.1.3.. Tatt til orientering

Retningslinje 5.1.4 . Tatt til orientering.

Retningslinjene i 5.2 «Retningslinjer for menighetene»

Retningslinjene skal tydeliggjøre og utdype bestemmelser som finnes i Frikirkens forfatning og reglementer, og skal ikke komme i strid med forfatning eller reglement. Retningslinjene bør inneholde henvisning til de bestemmelser som utdypes. Forfatningsutvalget anbefaler at Synodestyret eier retningslinjene.

I sak 61/2017-2021 jobbet Forfatningsutvalget med

- a) 5.2 «Retningslinje for menighetene»
- b) 5.2.1 «Retningslinje for eldsterådene»
- c) 5.2.2 «Retningslinje for diakonrådene»
- d) 5.2.3 «Retningslinje for menighetsrådene»
- e) 5.2.4 «Retningslinje for andre råd, komiteer og utvalg»
- f) 5.2.5 «Retningslinje for kirkelig tilsyn»
- g) 5.2.6 Retningslinje og ordensregler for menighetens eiendommer
- h) 5.2.7 Retningslinje for rekrutterings-, lønns og personalarbeid
- i) 5.2.8 Retningslinje for menighetens administrasjon
- j) 5.2.9 Retningslinje for menighetenes økumeniske engasjement
- k) 5.2.10 Retningslinje for økonomiforvaltningen
- l) 5.2.11 retningslinje for mediearbeid
- m) 5.2.12 Retningslinje for menighetens sjelesørgere
- n) 5.2.13 retningslinje for undervisningsarbeid
- o) 5.2.14 Retningslinje for barne- og ungdomsarbeid, og for speiderarbeid

Her har Forfatningsutvalget valgt å gi en samlet vurdering for flere retningslinjer samtidig fordi de har sammenfallende profil.

Retningslinjer man foreslår tatt ut

- 5.2 «Retningslinje for menighetene»
- 5.2.1 «Retningslinje for eldsterådene»
- 5.2.2 «Retningslinje for diakonrådene»
- 5.2.3 «Retningslinje for menighetsrådene»
- 5.2.4 «Retningslinje for andre råd, komiteer og utvalg»
- 5.2.6 Retningslinje og ordensregler for menighetens eiendommer
- 5.2.8 Retningslinje for menighetens administrasjon
- 5.2.11 retningslinje for mediearbeid
- 5.2.12 Retningslinje for menighetens sjelesørgere
- 5.2.13 retningslinje for undervisningsarbeid
- 5.2.14 Retningslinje for barne- og ungdomsarbeid, og for speiderarbeid

Øvrige bestemmelser

Noen av disse retningslinjene står i klar sammenheng med paragraf og reglement:

5.2.1 «Retningslinje for eldsterådene» - jamfør §7 og reglement 3.1 Eldsteråd

5.2.2 «Retningslinje for diakonrådene»- jamfør §8 og reglement 3.2 Diakonråd

5.2.3 «Retningslinje for menighetsrådene»- jamfør §9 og reglement 3.3 menighetsmøtene

SAK 7 VEDLEGG I

Forfatningsutvalgets vurdering:

Dette er dokumenter som ikke inneholder utdyping eller konkretiseringer av Forfatning eller reglement. Det som sies om menigheten, er i hovedsak bare gjengivelse av det forfatning og reglement sier. Utvalget foreslår at disse retningslinjene tas ut.

For menigheten blir man da sittende igjen med en innledende del, og deretter retningslinjer for tilsyn, og for rekruttering og personalarbeid. Ingen av dem er menighetsspesifikke. Utvalget spør derfor om behovet for kapittel 5.2 i Organisasjonshåndboken.

Forslag til vedtak:

Retningslinjene 5.2.1, 5.2.2, 5.2.3, 5.2.4, 5.2.6, 5.2.8, 5.2.11, 5.2.12, 5.2.13 og 5.2.14 tas ut av Frikirkens retningslinjer

Retningslinjer som må styrkes

Her har man valgt å gi en samlet vurdering for flere retningslinjer fordi de har samme svakhet.

- **5.2.5 «Retningslinje for kirkelig tilsyn»**
- **5.2.7 Retningslinje for rekrutterings-, lønns og personalarbeid**
- **5.2.9 Retningslinje for menighetenes økumeniske engasjement**
- **5.2.10 Retningslinje for økonomiforvaltningen**

Forfatningsutvalgets vurdering

Dette er dokumenter som tydeliggjør og utdyper bestemmelser som finnes i Frikirkens forfatning og reglementer. Men retningslinjene bør inneholde henvisning til de bestemmelser som utdypes.

Synodestyret bør vurdere om 5.2.9 og 5.2.10 skal tas ut av retningslinjene, men heller presenteres som en del av ulike veiledninger til menighetene.

Forslag til vedtak:

Retningslinjene 5.2.5 og 5.2.7 styrkes ved at de får referanse til tekst i Forfatning eller reglement. Retningslinjene 5.2.9 og 5.2.10 strykes som retningslinjer, men anbefales utgitt som veiledninger til menigheten

SAK 7 VEDLEGG I

Samlet vedtak «Retningslinjer menighetsnivå»

Retningslinjene 5.2.1, 5.2.2, 5.2.3, 5.2.4, 5.2.6, 5.2.8, 5.2.9, 5.2.10, 5.2.11, 5.2.12, 5.2.13 og 5.2.14 tas ut av Frikirkens retningslinjer

Innholdet i Retningslinjene 5.2.9 og 5.2.10 gis som veiledninger

Retningslinjene 5.2.5 og 5.2.7, styrkes ved at de får referanse til tekst i Forfatning eller reglement.

Oppsummerende vedtak vedr Retningslinjer

Retningslinjer er dokumenter som tydeliggjør og utdypet bestemmelser som finnes i Frikirkens forfatning og reglementer.

Retningslinjene bør inneholde henvisning til de bestemmelser som utdypes.

Retningslinjene eies av Synodestyret.

Med tanke på registrering i Brønnøysundregistre, understrekes det at Frikirkens forfatning også gjelder som vedtekter for de lokale menighetene.

Allmenne bestemmelser

Forfatningsutvalget behandlet i sin sak 75/2017-2021 «Allmenne bestemmelser». Dokumentene er hentet fra Organisasjons- og personalhåndbok.

- 4.1 «Oppløsning av menigheter»
- 4.2 «Menighetens eiendomsrett»
- 4.3 «Kollektiv utmelding»
- 4.4 «Praksis ved ordinasjon»
- 4.5 «Om ordinertes reservasjonsrett»
- 4.6 «Om nattverdforvaltning»
- 4.7 «Inndeling i tilsynsområder»

4.1 «Oppløsning av menigheter»

«Reglement for nedleggelse av menigheter» ble vedtatt av Synoden i 1997, mens dokument 4.1 er vedtatt av synodestyret i 1981-83.

Dette er ikke en ytterligere konkretisering av reglement 3.6, snarere heller en supplerings. Synodestyret kan velge å ta ut denne bestemmelsen.

Forfatningsutvalget anbefaler at 4.1 bør redigeres inn i reglement 3.6, og at det vurderes om de to første setningenes anliggende skal tas inn i forfatningens § 4, Menighet.

Forslag til vedtak

Synoden støtter at bestemmelsen 4.1 redigeres inn i reglement 3.6

Synoden støtter at to første setningenes anliggende tas inn i Forfatningens § 4 (**her må det skrives forslag til ny tekst på reglement 3.6 og på §4**)

4.2 «Menighetens eiendomsrett»

Vedtatt av Synoden.

Hører hjemme i landskapet rundt § 9 Menighetsmøtet, og reglement for diakoniråd 3.2 og reglement for menighetsmøte 3.3.

Samme tematikk var omtalt i retningslinje 5.2.6 som nå er foreslått fjernet.

Forslag til vedtak: Bestemmelsen 4.2 «Menighetens eiendomsrett» bør kobles til forfatningens § 9 «Menighetsmøtet», annet avsnitt. (**Her må det skrives forslag til tekst**)

SAK 7 VEDLEGG I

4.3 «Kollektiv utmelding»

Dette er en sak som er blitt avvist av Synoden.

Den hører potensielt sammen med reglement 3.6 om nedleggelse av menigheter.

Forfatningsutvalget anbefaler at 4.3 kan settes som en fotnote til reglement 3.6, med henvisning til «Lov om trdomssamfunn og ymist anna».

Forslag til vedtak: Synoden støtter at bestemmelsen 4.3 «Kollektiv utmelding» settes som en fotnote til reglement 3.6.

4.4 «Praksis ved ordinasjon»

Denne bestemmelsen er vedtatt av synodestyret, og kan følgelig endres av styret.

Tematikken henger sammen med § 6 og § 7 om forstandere og eldste.

Forfatningsutvalget anbefaler synodestyret at 4.4 tas ut da den ikke utdyper eller konkretiserer andre deler av Forfatningen.

Forslag til (synode)vedtak: Tatt til orientering

4.5 «Om ordinertes reservasjonsrett»

Også denne bestemmelsen eies av synodestyret, og har sammenheng med § 6 og § 7 om forstandere og eldste.

Forfatningsutvalget anbefaler at synodestyret omdefinerer 4.5 til en retningslinje.

Forslag til (synode)vedtak: Tatt til orientering

4.6 «Om nattverdforvaltning»

Bestemmelsen er vedtatt av synoden.

Den må sees i sammenheng med retningslinje 5.1.1.

Pkt 1 fastslår at nåværende retningslinje beholdes, dvs dokumentet er altså en konkretisering av retningslinje? Samtidig kaller pkt 3 dokumentet et reglement.

Forfatningsutvalgets anbefaling er at man redigerer sammen reglement og retningslinje.

Forslag til vedtak

Bestemmelsen 4.6 «Om nattverdforvaltning» og 5.1.1”Retningslinje for nattverdsfeiring” oversendes teologisk fagråd for en helhetlig vurdering.

4.7 «Inndeling i tilsynsområder»

Bestemmelsen er vedtatt av Synoden.

Anliggende i denne bestemmelsen er ivaretatt i Forfatningen § 10.

Forfatningsutvalget anbefaler at bestemmelsen tas ut da den i foreliggende versjon ikke utdyper eller er relevant for dagens inndeling.

Forslag til vedtak

Bestemmelsen 4.7 «Inndeling i tilsynsområder» tas ut da anliggende er ivaretatt i Forfatningens § 10.

SAK 7 VEDLEGG I

Samlede forslag til vedtak «Allmenne bestemmelser»

Synoden støtter at bestemmelsen 4.1 redigeres inn i reglement 3.6. og at bestemmelsens første to setninger tas inn i Forfatningens §4.

Bestemmelsen_4.2 «Menighetens eiendomsrett» bør kobles til forfatningens § 9 «Menighetsmøtet», annet avsnitt.

Synoden støtter at bestemmelsen 4.3 «Kollektiv utmelding» settes som en fotnote til reglement 3.6.

Vedr bestemmelsen 4.4.: Tatt til orientering

Ved bestemmelsen 4.5: Tatt til orientering

Bestemmelsen 4.6 «Om nattverdforvaltning» og 5.1.1”Retningslinje for nattverdsfeiring” oversendes teologisk fagråd for en helhetlig vurdering.

Bestemmelsen 4.7 «Inndeling i tilsynsområder» tas ut da anliggende er ivaretatt i Forfatningens § 10.

«Forretningsorden for synodemøtet»

Forfatningsutvalget behandlet i sin sak 76/2017-2021 «Forretningsorden for Synodemøtet».

I Organisasjons- og personalhåndboken finner vi også konkretiseringer av forfatning og reglement vedr synodemøtet. Dokumentet er forbilledlig koblet til disse;

De viktigste regler for forretningsorden ved synodemøtene er gitt i forfatningen (§§ 13-16) og i reglement for synoden og reglement for synodemøtet. Ut over dette har synoden/synodestyret fattet vedtak som utdyper enkelte punkter i forfatningen og reglementene og/eller supplerer disse. Disse vedtak er samlet under betegnelsen "Saksbehandling ved synodemøtene" og utgjør, sammen med forfatningen og reglementene, forretningsorden ved synodemøte.

De aktuelle vedtakene er gjort av hhv synode og synodestyre.

Den enkelte synode vedtar sin egen forretningsorden.

Forfatningsutvalget forstår dokument 5.4.3 som en veiledning til den enkelte synode, men anbefaler likevel at dokumentet tas ut.

Forslag til vedtak:

Forretningsorden for synodemøtet gjennomgås av synodestyret, som foreslår endringer og presiseringer. Dokumentet sendes ut til menighetene i forkant av synodemøtet. Forretningsordene legges fram i synodemøtet som første sak, og vedtas for den enkelte synode.

Nødvendige revisjoner representasjon synoderåd og presbyteriemøte

I tillegg til de delene av Forfatningen Forfatningsutvalget har gjennomgått systematisk, har man også registrert behov for mer presise formuleringer mht sammensetning av synoderåd (se Forfatningsutvalgets sak 67/2017-2012) og presbyteriemøte (se sak 78/2017-2021)

Sammensetning av synoderåd

Det vises til § 16 «Synoderåd» og til reglement 3.6 «Reglement for synoden», underpunktet «Representasjon til synoderåd».

Synoden 2017 vedtok endringer i tilsynsmannsordningen. Det ble imidlertid ikke gjort endringer i sammensetning av synoderåd samtidig. Dette medførte en viss usikkerhet om hvem som skulle møte på synoderådsmøter etter 1.november 2019.

Det står i reglement for synoderåd: «Synoderådet består av synodestyret, tilsynsmennene og medlemmer av eldsterådene fra hvert tilsynsområde valgt i forhold til medlemstallet.» Denne setningen ble skrevet da presbyteriestyrenes leder og nestleder var tilsynsmenn, og kan sies å forutsette at det er to valgte personer fra hvert presbyterium som skal møte i synoderådet.

Er det de nye formennene og nestformennene i presbyteriene som nå skal innkalles til synoderådsmøter, eller er det de tilsatte tilsynsmennene? Det første synes mest korrekt ut fra dagens tekst, men man erkjenner svakheten ved at synoderådet trer sammen uten at de fire regionale tilsynsmennene er til stede.

Forfatningsutvalgets vurdering pr august 2019

1a. Reglementet for synoderådet (3.9) leser vi slik at det er tilsynsmennene som er medlemmer av rådet. Dette reglementet er skrevet da presbyteriets formann og nestformann var definert som kirkens tilsynsmenn.

Forfatningen § 16 sier at synoderådet består av representanter fra hvert presbyterium valgt i henhold til reglement. Så lenge tilsynsmennene nå ikke er valgt, ser det da ut som om det mest korrekte må være at det er formennene i presbyteriene som skal møte som representanter i synoderådet.

Med bakgrunn i dette anbefaler Forfatningsutvalget at man innkaller presbyteriets formann og nestformann.

1b. Utvalget anbefaler at de ansatte tilsynsmenn innkalles, men at disse ikke har stemmerett.

1c. Forfatningsutvalget vil støtte at en presisering av reglementet presenteres for neste synodemøte.

Synodestyret må utarbeide forslag til ny tekst som legges fram for Synoden 2021. Se sak 16

Forslag til vedtak: Synoden støtter at reglement 3.9 får en revidert tekst vedr representasjon til synoderådet.

SAK 7 VEDLEGG I

Sammensetning av presbyteriemøte

Hvordan skal man forstå 3.7 Reglement for presbyteriet sitt avsnitt om representasjon, om situasjoner der menigheten har flere pastorer?

I reglementet heter det:

«Menighetene representeres i presbyteriet av sine forstandere og av eldste i forhold til medlemstallet slik:

Representasjon

- Menigheter med inntil 150 medlemmer med stemmerett: To eldste.
- Menigheter med 151–300 medlemmer med stemmerett: Tre eldste.
- Menigheter med over 300 medlemmer med stemmerett: Fire eldste.

Når en menighet er uten forstander, har den rett til å la seg representere med en eldste i tillegg til det antall den ellers kan sende.

Tidligere forstandere som står som ansvarlig forstander for en menighet, kan representere menigheten i presbyteriet.»

Spørsmålet er om dette er å forstå som en forstander+ en eldste, eller samtlige forstandere + eldste? Vi skiller mellom forstandere og pastorer, det kan være flere pastorer i en menighet, men kun en foretaksregistrert forstander.

Vurdering

Tilsvarende reglement for synoden ble endret da det ble åpnet for representasjon av ikke-ordinerte. Dette reglementet er således mer presis. Reglementet for presbyteriet ble ikke endret tilsvarende.

Fra 3.9 « Reglement for synoden» (endret 1999)

«...Representasjon

- Menigheter med inntil 30 medlemmer med stemmerett: En representant*
- Menigheter med 31- 150 medlemmer med stemmerett: To representanter*
- Menigheter med 151 – 300 medlemmer med stemmerett: tre representanter*
- Menigheter med over 300 medlemmer med stemmerett: Fire representanter*

Menigheter som sender mer enn en utsending, representeres ved minst ett medlem av menighetens eldsteråd»

Forfatningsutvalget anbefaler at «Reglement for presbyteriet» får en mer presis formulering vedrørende representasjon, jf. endringene i reglementene for representasjon til synodemøtet gjort i 1999.

Det presiseres at det kun er ordinerte som kan velges som representanter til presbyteriemøtet.

Synodestyret må forfatte forslag til ny tekst for reglement 3.7 Se sak 11

Forslag til vedtak : Synoden støtter at avsnittet om representasjon i Reglement 3.7 om presbyteriet får en mer presis utforming

Vedlegg Forfatningsendring

Hva sier Forfatningen om endringer av Forfatningen?

§18 «Det kan ikke foretas endringer i denne forfatning som rokker ved kirkens basis, slik den er uttrykt i §§1-3.

Den del av Forfatningen som gjelder kirkeordning, kan endres på følgende måte: Forslag om forfatningsendring må sendes inn og fremlegges for et synodemøte på vanlig måte. Endringen blir vedtatt dersom forslaget oppnår fire femtedels flertall, eller forslaget oppnår minst halvparten av stemmene på første møte og to tredjedels flertall på neste ordinære synodemøte. Det kan ikke foretas endringer som fratrar Den evangelisk lutherske Frikirke dens presbyterialsynodale struktur.»

SAK 7 VEDLEGG 2

Tillegg til sak 12, synodemøtet 2021

I forfatningsutvalgets forslag til endringer, ber de synodestyret foreslå ny ordlyd, eller flytte tekst, i noen paragrafer. I det følgende gjengis de aktuelle tekstene slik de ligger i dag, og med forslag til ny ordlyd. Se innstilling fra forfatningsutvalget for forslag til vedtak.

1.1 Bestemmelsen 4.1 om oppløsning av menigheter

Paragraf 4 opprinnelig tekst

§4 Menighet

Sist endret av Synoden 1993

Den lokale menigheten i Den Evangelisk lutherske frikirke er ved sin tilslutning forpliktet på kirkens lære og organisasjon. Menighetene i kirken er egne juridiske personer som velger eldste tilhørende menigheten med stemmerett. Forstanderen og en av de eldste forplikter menigheten med sine underskrifter.

Eldsterådet er menighetens styre og utøver ansvaret for forkynnelse, sakramentsforvaltning og sjelesorg, planlegging av menighetens virksomhet og har tilsyn med virkegrenene og godkjenner ledere. Eldsterådets myndighetsområde begrenses av de saker som avgjøres i diakonråd, menighetsråd og menighetsmøte (Jf § 9 Menighetsmøte). Menighetens vedtak kan ankes til presbyteriet.

Reglement 3.6 opprinnelig tekst

3.6 Reglement ved nedleggelse av menigheter

Sist endret av Synoden 1997

I en situasjon der det ikke lenger er grunnlag for egen menighet på stedet, gjelder følgende reglement:

1. Forslag om nedleggelse må først behandle på ordinært menighetsmøte. Blir nedleggelsen vedtatt med minst to tredjedels flertall, innkalles til ekstraordinært medlemsmøte tre måneder senere. For at nedleggelse skal skje, må vedtaket gjentas med to tredjedels flertall.
2. Medlemmene i menigheten tilskrives av presbyteriestyret og gis tilbud om overføring til annen menighet innen Den evangelisk Lutherske Frikirke.
3. Presbyteriestyret skal være avviklingsstyre. Forslag til sluttoppgjør forelegges menighetsmøtet til godkjenning. Nektet godkjenning kan avviklingsstyret bringe sluttoppgjøret inn for synoden til endelig godkjenning.

SAK 7 VEDLEGG 2

4. Når menigheten legges ned og den eiendommer selges, tilfaller midlene et eget fond. Fondet forvaltes av synodestyret i samarbeid med presbyteriestyret og kirkens organ for evangelisering og kirkevekst. Dette fondet øremerkes menighetsbyggende arbeid, fortrinnsvis i området. Etter ti år overføres resterende midler til fond for kirkebygg.
5. Menighetens offentlige protokoller sendes statsarkivet.
6. Menighetens arkiv og øvrige bøker sendes presbyteriet.

Opprinnelig tekst Allmenne bestemmelse

4.1 Oppløsning av menigheter

Vedtatt av synodestyret (sak 329/1981-1983).

Vi anser at en menighet består så lenge medlemmene kan betjenes med ord og sakrament. Når det ikke er forstander og eldste i en menighet, må presbyteriestyret ivareta et eldsteråds forfatningsmessige funksjoner overfor menigheten. Presbyteriestyret må vurdere ut fra praktiske spørsmål om medlemmene bør overføres til nærmestliggende menighet.

Prosedyre ved oppløsning av en menighet, eventuelt at den går inn i en annen menighet:

De som kan ta saken opp er eldsterådet, eventuelt presbyteriestyret der de fungerer som eldsteråd. Dette legges fram til avgjørelse i menigheten. Det føres inn i protokollen at medlemmene er utmeldt av menigheten og innmeldt i den menighet de overføres til. Menighetsprotokollen innleveres til fylkesmannen. Beslutningen må godkjennes av presbyteriet.

Forslag til nye tekster

Her er de tekstutsnitt som er hentet inn fra allmenn bestemmelse 4.1, gitt understrekning

Ny tekst paragraf 4

§4 Menighet

Sist endret av Synoden 1993

Den lokale menigheten i Den Evangelisk lutherske frikirke er ved sin tilslutning forpliktet på kirkens lære og organisasjon. Menighetene i kirken er egne juridiske personer som velger eldste tilhørende menigheten med stemmerett. Forstanderen og en av de eldste forplikter menigheten med sine underskrifter.

SAK 7 VEDLEGG 2

Eldsterådet er menighetens styre og utøver ansvaret for forkynnelse, sakramentsforvaltning og sjelesorg, planlegging av menighetens virksomhet og har tilsyn med virkegrenene og godkjenner ledere. Eldsterådets myndighetsområde begrenses av de saker som avgjøres i diakonråd, menighetsråd og menighetsmøte (Jf § 9 Menighetsmøte). Menighetens vedtak kan ankes til presbyteriet.

Vi anser at en menighet består så lenge medlemmene kan betjenes med ord og sakrament.

Når det ikke er forstander og eldste i en menighet, må presbyteriestyret ivareta et eldsteråds forfatningsmessige funksjoner overfor menigheten.

Ny tekst reglement 3.6

3.6 Reglement ved nedleggelse av menigheter, eventuelt at den går inn i en annen menighet:

Sist endret av Synoden 1997

I en situasjon der det ikke lenger er grunnlag for egen menighet på stedet, gjelder følgende reglement:

1. De som kan ta opp sak om nedleggelse er eldsterådet, eventuelt presbyteriestyret der de fungerer som eldsteråd. Dette legges fram til avgjørelse i menigheten.

2. Forslag om nedleggelse må først behandle på ordinært menighetsmøte. Blir nedleggelsen vedtatt med minst to tredjedels flertall, innkalles til ekstraordinært medlemsmøte tre måneder senere. For at nedleggelse skal skje, må vedtaket gjentas med to tredjedels flertall.

3. Medlemmene i menigheten tilskrives av presbyteriestyret og gis tilbud om overføring til annen menighet innen Den evangelisk Lutherske Frikirke.

4. Det føres inn i protokollen at medlemmene er utmeldt av menigheten og innmeldt i den menighet de overføres til.

5. Presbyteriestyret skal være avviklingsstyre. Forslag til sluttoppgjør forelegges menighetsmøtet til godkjenning. Nektet godkjenning kan avviklingsstyret bringe sluttoppgjøret inn for synoden til endelig godkjenning.

6. Når menigheten legges ned og den eiendommer selges, tilfaller midlene et eget fond. Fondet forvaltes av synodestyret i samarbeid med presbyteriestyret og kirkens organ for evangelisering og kirkevekst. Dette fondet øremerkes menighetsbyggende arbeid, fortrinnsvis i området. Etter ti år overføres resterende midler til fond for kirkebygg.

7. Menighetens offentlige protokoller sendes statsarkivet.

8. Menighetens arkiv og øvrige bøker sendes presbyteriet.

1.2 Bestemmelsen 4.2 om menighetens eiendomsrett

Opprinnelig tekst paragraf 9

§9 Menighetsmøte

Sist endret av Synoden 2008

Menighetsmøtet er menighetens øv erste beslutningsorgan, med myndighet i alle vesentlige saker som ifølge Forfatningen skal avgjøres på menighetsplan.

Følgende saker skal behandles og avgjøres av menighetsmøtet: Kall/valg og oppsigelse/avskjed av forstander, eldste og diakoner, valg av utsendinger til presbyterium og synode, regnskap, budsjett og planer for menighetens virksomhet, årsmelding fra menighetens forskjellige råd og virkegreiner, ivaretagelse av menighetens ansvar for ordningen for vern om lære og liv.

Eldsterådet innkaller til, fremmer saker og innstiller overfor og leder menighetsmøtene. Innenfor sitt ansvarsområde kan diakonrådet fremme og innstille saker. Ethvert medlem med stemmerett har gjennom eldsterådet rett til å fremme saker overfor menighetsmøtet.

Menighetsmøter avholdes etter behov, dog minst 3- tre- ganger pr år. I tillegg holdes hvert år menighetens årsmøte. Alle medlemmene med stemmerett har tale-, forslags- og stemmerett på menighetsmøte.

Opprinnelig tekst bestemmelsen 4.2 «Menighetens eiendomsrett»

4.2 Menighetenes eiendomsrett

Vedtatt av Synoden 1995 (sak 10/1995).

Den lokale menighet eier kirkebygg og andre eiendommer og har full råderett over disse.

Forslag til ny tekst paragraf 9. Her er teksten hentet fra 4.2 understreket

§9 Menighetsmøte

Sist endret av Synoden 2008

Menighetsmøtet er menighetens øverste beslutningsorgan, med myndighet i alle vesentlige saker som ifølge Forfatningen skal avgjøres på menighetsplan.

SAK 7 VEDLEGG 2

Følgende saker skal behandles og avgjøres av menighetsmøtet: Kall/valg og oppsigelse/avskjed av forstander, eldste og diakoner, valg av utsendinger til presbyterium og synode, regnskap, budsjett og planer for menighetens virksomhet, årsmelding fra menighetens forskjellige råd og virkegreiner, ivaretagelse av menighetens ansvar for ordningen for vern om lære og liv.

Den lokale menighet eier kirkebygg og andre eiendommer, og har full råderett over disse.

Eldsterådet innkaller til, fremmer saker og innstiller overfor og leder menighetsmøtene. Innenfor sitt ansvarsområde kan diakonrådet fremme og innstille saker. Ethvert medlem med stemmerett har gjennom eldsterådet rett til å fremme saker overfor menighetsmøtet.

Menighetsmøter avholdes etter behov, dog minst 3- tre- ganger pr år. I tillegg holdes hvert år menighetens årsmøte. Alle medlemmene med stemmerett har tale-, forslags- og stemmerett på menighetsmøte.

1.3 Fotnote om kollektiv utmelding

Se punkt 1.1, revidert tekst er foreslått

3.6 Reglement ved nedleggelse av menigheter, eventuelt at den går inn i en annen menighet:

Sist endret av Synoden 1997

I en situasjon der det ikke lenger er grunnlag for egen menighet på stedet, gjelder følgende reglement:

1. De som kan ta opp sak om nedleggelse er eldsterådet, eventuelt presbyteriestyret der de fungerer som eldsteråd. Dette legges fram til avgjørelse i menigheten.
2. Forslag om nedleggelse må først behandle på ordinært menighetsmøte. Blir nedleggelsen vedtatt med minst to tredjedels flertall, innkalles til ekstraordinært medlemsmøte tre måneder senere. For at nedleggelse skal skje, må vedtaket gjentas med to tredels flertall.
3. Medlemmene i menigheten tilskrives av presbyteriestyret og gis tilbud om overføring til annen menighet innen Den evangelisk Lutherske Frikirke.
4. Det føres inn i protokollen at medlemmene er utmeldt av menigheten og innmeldt i den menighet de overføres til.
5. Presbyteriestyret skal være avviklingsstyre. Forslag til sluttoppgjør forelegges menighetsmøtet til godkjenning. Nektet godkjenning kan avviklingsstyret bringe sluttoppgjøret inn for synoden til endelig godkjenning.
6. Når menigheten legges ned og den eiendommer selges, tilfaller midlene et eget fond. Fondet forvaltes av synodestyret i samarbeid med presbyteriestyret og kirkens organ for evangelisering og kirkevekst. Dette fondet øremerkes menighetsbyggende arbeid, fortrinnsvis i området. Etter ti år overføres resterende midler til fond for kirkebygg.
7. Menighetens offentlige protokoller sendes statsarkivet.
8. Menighetens arkiv og øvrige bøker sendes presbyteriet.

Tekst i 4.3 Kollektiv utmelding

4.3 Kollektiv utmelding

Vedtatt av Synoden 1995 (sak 10/1995).

Spørsmålet om en menighets rett til kollektiv utmelding avvises prinsipielt.

Forslag til hvordan fotnote plasseres

3.6 Reglement ved nedleggelse av menigheter, eventuelt at den går inn i en annen menighet:

Sist endret av Synoden 1997

I en situasjon der det ikke lenger er grunnlag for egen menighet på stedet, gjelder følgende reglement:

1. De som kan ta opp sak om nedleggelse er eldsterådet, eventuelt presbyteriestyret der de fungerer som eldsteråd. Dette legges fram til avgjørelse i menigheten.
2. Forslag om nedleggelse må først behandle på ordinært menighetsmøte. Blir nedleggelsen vedtatt med minst to tredjedels flertall, innkalles til ekstraordinært medlemsmøte tre måneder senere. For at nedleggelse skal skje, må vedtaket gjentas med to tredjedels flertall.
3. Medlemmene i menigheten tilskrives av presbyteriestyret og gis tilbud om overføring til annen menighet innen Den evangelisk Lutherske Frikirke.¹
4. Det føres inn i protokollen at medlemmene er utmeldt av menigheten og innmeldt i den menighet de overføres til.
5. Presbyteriestyret skal være avviklingsstyre. Forslag til sluttoppgjør forelegges menighetsmøtet til godkjenning. Nektet godkjenning kan avviklingsstyret bringe sluttoppgjøret inn for synoden til endelig godkjenning.
6. Når menigheten legges ned og den eiendommer selges, tilfaller midlene et eget fond. Fondet forvaltes av synodestyret i samarbeid med presbyteriestyret og kirkens organ for evangelisering og kirkevekst. Dette fondet øremerkes menighetsbyggende arbeid, fortrinnsvis i området. Etter ti år overføres resterende midler til fond for kirkebygg.
7. Menighetens offentlige protokoller sendes statsarkivet.
8. Menighetens arkiv og øvrige bøker sendes presbyteriet.

¹ Synoden 1995 avviste på prinsipielt grunnlag en menighets rett til kollektiv utmelding

4 ALLMENNE BESTEMMELSER

Oppdatert etter endringer av Synoden 2011.

Dette kapitlet består av sju allmenne bestemmelser, vedtatt av synoden eller synodestyret, og gjengitt på de neste 8 sidene:

- 4.1 [Oppløsning av menigheter](#) (side 2)
- 4.2 [Menighetenes eiendomsrett](#) (side 3)
- 4.3 [Kollektiv utmelding](#) (side 4)
- 4.4 [Praksis ved ordinasjon](#) (side 5)
- 4.5 [Ordinertes reservasjonsrett](#) (side 6)
- 4.6 [Om nattverdforvaltning](#) (side 7-8)
- 4.7 [Inndeling i tilsynsområder](#) (side 9)

Bestemmelsene kan endres av synoden eller synodestyret, alt etter hvem som har vedtatt dem.

4.1 Oppløsning av menigheter

Vedtatt av synodestyret (sak 329/1981-1983).

Vi anser at en menighet består så lenge medlemmene kan betjenes med ord og sakrament. Når det ikke er forstander og eldste i en menighet, må presbyteriestyret ivareta et eldsteråds forfatningsmessige funksjoner overfor menigheten. Presbyteriestyret må vurdere ut fra praktiske spørsmål om medlemmene bør overføres til nærmestliggende menighet.

Prosedyre ved oppløsning av en menighet, eventuelt at den går inn i en annen menighet:

De som kan ta saken opp er eldsterådet, eventuelt presbyteriestyret der de fungerer som eldsteråd. Dette legges fram til avgjørelse i menigheten. Det føres inn i protokollen at medlemmene er utmeldt av menigheten og innmeldt i den menighet de overføres til. Menighetsprotokollen innleveres til fylkesmannen. Beslutningen må godkjennes av presbyteriet.

[Tilbake til kapittel 4.](#)

4.2 Menighetenes eiendomsrett

Vedtatt av Synoden 1995 (sak 10/1995).

Den lokale menighet eier kirkebygg og andre eiendommer og har full råderett over disse.

[Tilbake til kapittel 4.](#)

4.3 Kollektiv utmelding

Vedtatt av Synoden 1995 (sak 10/1995).

Spørsmålet om en menighets rett til kollektiv utmelding avvises prinsipielt.

[Tilbake til kapittel 4.](#)

4.4 Praksis ved ordinasjon

Vedtatt av synodestyret (sak 15/1995-1997).

Vår kirke ordinerer bare dem som er kalt til tjeneste av menighet, presbyterium eller synode.

[Tilbake til kapittel 4.](#)

4.5 Ordinertes reservasjonsrett

Vedtatt av synodestyret (sak 172/1999-2002).

På bakgrunn av vedtak i Forfatningsutvalget, basert på et notat fra lærerråd ved Frikirkens Studiesenter, vil synodestyret uttale:

Pastorers/ordinertes reservasjonsrett ved kirkelige handlinger.

Reservasjonsretten gjelder handlingene dåp, nattverd og vigsel. Eventuell reservasjon ved gravferd vurderes ikke.

Vigsel: Vigsel kan bare utføres av godkjent vigselmann – pastor eller ansvarlig forstander. Disse kan etter norsk lov alltid reservere seg dersom en av brudefolkene er skilt og den fraskilte ektefelle fremdeles lever (jfr. ”Lov om inngåelse og oppløsning av ekteskap”). Denne reservasjonsretten gjelder alle kirkelige vigselmenn. Dersom det er snakk om fraskilte, har Frikirken fattet bestemmelser som gir vigselmenn mulighet til å vie på visse vilkår, om vigselmannen finner det riktig å vie fraskilte. Det er derfor opp til den enkelte vigselmann å avgjøre fra tilfelle til tilfelle om partene kommer innenfor de til enhver tid gjeldende bestemmelsene, eller om han finner det riktig å reservere seg. Slike saker bør kun refereres for eldsteråd.

Nattverd: Vår kirke praktiserer åpen nattverd hvor alle døpte og troende innbys. Kirkerommet/nattverdbordet er normalt ikke sted for kirketukt. I tilfeller der eldsterådet eller deler av eldsterådet finner det nødvendig etter grundig sjelesorgarbeid, å be en person å holde seg borte fra nattverdbordet, bør eldsterådet opptre enhetlig slik at et eventuelt mindretall i rådet følger flertallet. Man må unngå at en person som er gjort kjent med at han/hun ikke bør motta nattverd etter eldsterådets vurdering, blir behandlet ulikt fra gang til gang i egen menighet.

Dåp: Pastor/tjenestegjørende eldste kan ikke reservere seg mot å ta imot barn til dåp, der foreldre i dåpssamtale har forpliktet seg på Frikirkens gjeldende bestemmelser og skrevet under på disse. Der det gjennom dåpssamtalen oppstår tvil om det er grunnlag for dåp, og det kan være tale om å utsette dåpen, må eldsterådet gi sin tilslutning til dette. Dette for å sikre en enhetlig praksis i den enkelte menighet.

[Tilbake til kapittel 4.](#)

4.6 Om nattverdforvaltning

Vedtatt av Synoden 2002 (sak 16/2002).

1. Nåværende retningslinjer beholdes.
2. Synoden slutter seg til avsnittene ”Grunnleggende forståelse” og Aktuelle situasjoner – konklusjoner” i pkt. 5 i lærerrådets uttalelse s. 91 og 92 som vedlegges protokollen.
3. Synoden mener at det innefor dette reglement* kan åpnes for at menigheter som har cellegrupper og husfelleskap som en integrert del av sitt arbeid, eller som en strategi for et geografisk område, kan ha nattverd i disse gruppene.
Nattverden forrettes da av en eldste eller pastor og må anses og tillyses som en del av menighetens samlede og offentlige nattverdfeiring.
Ved samlinger i menighetens regi der menigheten ønsker at nattverd feires, og ingen av menighetens ordinerte kan forrette, kan eldsterådet delegere denne oppgaven til andre medlemmer i fullt medlemskap.**

* Må forstås som de samme retningslinjer som er omtalt i pkt. 1.

** Må forstås som medlemmer med stemmerett, jf. endring i forfatningen § 5 i Synoden 2011.

Vedlegg: Avsnittene ”Grunnleggende forståelse” og ”Aktuelle situasjoner – Konklusjoner” i pkt. 5 i lærerrådets uttalelse.

Hvor nattverden kan feires

Grunnleggende forståelse

Gjennom nattverden kommer Gudsfolkets fellesskap til uttrykk på en sakramental måte. Nattverden er derfor en sentral handling i menighetens gudstjeneste og bør feires ofte, slik vi argumenterer for lengre nede. Men vi vil understreke at de troendes mystiske forening i nattverdfellesskapet hører hjemme i menighetens offentlige virke og ikke i det lukkede rom. Med offentlig virke mener vi at handlingen skal skje for åpne dører og at alle har adgang til stedet der handlingen skjer. Videre er selve nattverdfellesskapet åpent for alle som er døpt med kristen dåp og bekjenner den kristne tro.

I den kristne kirkes første tid ble nattverden feiret i hjemmene (Apg 2,46). I denne pionertid for den kristne kirke var - i stor grad - den lokale menighet å forstå som husmenighet. Men det faktum at mange ble lagt til menigheten, vitner om at menighetens liv skjedde i full offentlighet. Alle var velkomne til å være med i menighetens liv og virke. Også i vår tid er kirkens offentlige liv - enkelte steder i verden - begrenset av øvrighetens lover og praksis. I slike situasjoner oppstår husmenigheten. Her i vårt land oppleves situasjonen annerledes. Forkynnelsen av Guds ord og forvaltningen av sakramentene kan - og bør - derfor foregå i menighetens offentlig tillyste samlinger.

Aktuelle situasjoner - Konklusjoner

Når det gjelder aktuelle situasjoner som har oppstått, eller kan oppstå, i forbindelse med nattverdfeiringen i vår kirke vil vi anføre følgende punkter:

1. Vi lever i en tid hvor vår kultur på flere områder er truet av en individuell oppsplitting. I dette perspektivet er det ikke minst i menigheten viktig å bevare det kollektive perspektivet. Gud har utvalgt seg et folk i verden, og dette folket manifesterer seg i menighetens felles feiring av nattverden. Primært er nattverden derfor en menighetshandling som har sin naturlige plass i gudstjenestelivet. Ingen annen form for nattverdfeiring i menigheten skal kunne oppfattes som et alternativ eller en erstatning for den felles nattverdfeiring i gudstjenesten.
2. To aspekter er viktig med tanke på menighetens nattverdfeiring; det skal være orden og rikelighet. Begge disse aspekter skal ivaretas på best mulig måte. For at flest mulig skal kunne nyte sakramentet bør det legges til rette for en relativt hyppig nattverdfeiring. Det kan synes noe snaut med nattverd-gudstjeneste i måneden, slik tradisjonen har vært i mange av våre menigheter. Det kan imidlertid tenkes flere måter som nattverdfeiringens hyppighet kan økes i menigheten og derved plasseres mer sentralt i den enkeltes og menighetens liv.
 - a) *Man kan ha flere nattverd-gudstjenester. Det positive ved dette kan være at sakramentet synliggjøres som grunnleggende i menighetens og den enkeltes liv. Problemet kan være av rent praktisk art; gudstjenestene blir lengre, forkynnelsen av ordet kan få mindre plass o.l.*
 - b) *Man kan ha faste nattverdsamlinger på kveldstid. Det positive med slike samlinger er at det blir bedre tid til feiringen enn i en vanlig gudstjeneste, og fellesskapsaspektet kan gjøres mer synlig ved at det settes av tid til samtale, vitnesbyrd og forbønn. Det problematiske er også her av praktisk art; ofte viser det seg at det er en relativt liten del av menighetsflokkene som slutter opp om slike samlinger.*
3. Det kan fra tid til annen være ønskelig og aktuelt å legge nattverdhandlingen til steder utenom menighetens kirkehus eller annet sted menigheten benytter som gudstjenestested. I disse tilfeller vil vi understreke følgende: Nattverdhandlingen må anses og tillyses som del av menighetens samlede nattverdfeiring.
4. Ønskes nattverden feiret på stevner, leirer, retreat, konferanser o.l., skal dette skje i forståelse med det tilsynsorgan som det aktuelle arrangementet sorterer under. Dersom det er praktisk mulig bør nattverdhandlingen legges til en av de nærliggende menigheter.
5. For å understreke fellesskapsdimensjonen i nattverden, foreslår vi at nattverd for syke og andre som er forhindret fra å delta i menighetens gudstjenestefellesskap, forrettes i etterkant av menighetens nattverd-gudstjeneste.
6. Nattverdfeiring av privat karakter synes å bryte med et av de viktigste aspektene ved nattverdfeiringen i NT, nemlig at det er et fellesskapsmåltid. Vi mener derfor at dette ikke bør forekomme innen vår kirke.

[Tilbake til kapittel 4.](#)

4.7 Inndeling i tilsynsområder

Vedtatt av Synoden 2008 (sak 6/2008) og behandlet videre av synodestyret (sak 98/2008-2011)

Synodens vedtak.

Antall tilsynsområder reduseres til 4.

Sammenslåing av Nordre og Vestre gjennomføres ikke. Sørøstre og Sørvestre slås sammen, men grensen i forhold til menighetene i Rogaland og Telemark vurderes nærmere av synodestyret i prosess med presbyteriestyrene. Beslutning om endelig grensedracting tas av synodestyret.

Synodestyrets beslutning i henhold til synodens vedtak

Pa bakgrunn av synodevedtak vedrørende tilsynsområdene vedtas følgende endringer med virkning fra presbyteriemøtene 2010:

Nordre består som nå

Menighetene i Rogaland overføres Vestre presbyterium

Menighetene i Telemark overføres Østre presbyterium

Menighetene i Aust-Agder overføres Sørvestre presbyterium.

Sørøstre presbyterium legges ned.

Sørvestre presbyterium endrer navn til Søndre presbyterium.

Presbyteriene tilskrives med tanke på å samordne presbyteriemøtene i de berørte tilsynsområdene i 2010.

[Tilbake til kapittel 4.](#)

5.1 Allmenne retningslinjer for Den Evangelisk Lutherske Frikirke

Oppdatert etter Synoden 2014.

Dette kapitlet består av fire allmenne retningslinjer for Den Evangelisk Lutherske Frikirke:

- 5.1.1 [Retningslinjer for nattverdforvaltning](#) (side 2)
- 5.1.2 [Retningslinjer for assosiert tilknytning](#) (side 9)
- 5.1.3 [Retningslinjer for saksbehandling og dokumentoppbevaring i Den Evangelisk Lutherske Frikirke](#) (side 10)
- 5.1.4 [Prosedyrer i saker med seksuelt grenseoverskridende adferd, med tilleggsskriv](#) (side 13)

Retningslinjene gjelder for hele kirken og tydeliggjør og utdypet bestemmelser som finnes i Den Evangelisk Lutherske Frikirkes forfatning, reglementer og allmenne bestemmelser. Retningslinjene må forstås i lys av disse, og inneholder ikke bestemmelser som går ut over det som er vedtatt i forfatningen, reglementene og de allmenne bestemmelsene.

Retningslinjene kan endres av det organ som har vedtatt og/eller godkjent gjeldende retningslinjer.

5.1.1 Retningslinjer for nattverdforvaltning

1. Synodestyret vil oppfordre til fornyet studium av heftet "Ta og et, ta og drikk".
2. Ordlyden fra Ordet og Kirken, del 2, romertall II, pkt 2, ligger til grunn for vår kirkes forståelse av forholdet mellom embete og sakramentforvaltning. Dette lyder:
 - Kirkens eksistens er betinget av at evangeliet læres rent og sakramentene forvaltes rett (Augustana VII). Der ett eller flere av disse nådemidler forsømmes eller tilsidesettes, eller der nådemidlene omgås ansvarsløst og vilkårlig så de brukes i strid med sin innstiftelse, opphører kirken å fungere som rett kirke.
 - Ansvar for nådemiddelforvaltningen er pålagt kirken som helhet. En rett orden forutsetter at menn som kirken selv har kalt og innviet som hyrder og lærere for menigheten, har hånd om denne tjeneste.
 - Skal kirken og dens tjenere rett skjøtte hyrdeoppgaven, må de vise en omsorg for sjelene som også omfatter tukt over synd og villfarelse i lære og liv.
3. Nattverden er primært en menighetshandling og har sin naturlige plass innenfor rammen av menighetens samlinger.
4. To aspekter ved menighetens nattverdfeiring er vesentlige: orden og rikelighet. Synodestyret oppfordrer den enkelte menighet til best mulig å legge til rette for at disse aspekter blir ivaretatt.
5. Som følge av dette synes nattverdfeiring av privat karakter i våre sammenhenger å bryte med et av de viktigste aspekter ved nattverdfeiringen i NT, nattverden som fellesskapsmåltid for Kristi legeme, som er menigheten.
6. Når det gjelder nattverd på stevner og lignende for barn og unge henvises til retningslinjer i heftet "Barn og nattverd".*

* Heftet er gjengitt [nedенfor](#).

[Tilbake til kapittel 5.1.](#)

Et temahefte om:
Barn og nattverd

Dette heftet er utgitt av:
Den Evangelisk Lutherske Frikirke
Barne- og Ungdomsavdelingen

Oslo, oktober 1990
Tekst & lay-out: Eivind Bergem
Illustrasjoner: Hege S.Auberg

Innledning

Synodemøtet i 1979 ga klarsignal for barns deltakelse i nattverden, og oppmuntret menighetene til å invitere barna til nattverd i en yngre alder enn det som var blitt gjort tidligere. Vanlig praksis hadde vær at en ventet med nattverd til etter konfirmasjonen. Synodens vedtak ble fattet i en tid med mye debatt rundt barns nattverddeltagelse, og Den norske kirke laget også en lignende praksis på omtrent samme tid.

Siden 1979 har mange menigheter endret sin praksis og lagt forholdene til rette for at også barn skal kunne delta i nattverden.

Men det er fortsatt en del menigheter som ikke har funnet frem til praktiske løsninger på dette, og hvor barna ennå ikke deltar i nattverdfeiringen. Dette er et tap både for menigheten og for barna. Derfor tror vi det er behov for å rette søkelyset mot dette spørsmålet igjen.

"Barn og voksne på like fot"

Dette heftet er et ledd i langtidsplanen til Landsstyret for Barne- og ungdomsarbeid. Temaet for 1990 er "barn og voksne på like fot". Vi håper og tror at dette heftet kan medvirke til at barn og voksne blir regnet med på lik linje i menighetene.

Parallelt med dette heftet gir vi ut et temahefte om barn og nattverd som er rettet direkte mot barn. Det har form som en forelling og er ment som en hjelp til å snakke med barn om nattverd. Heftet heter "Nattverden" og kan bestilles fra Frikirkens Synodekontor.

Synodevedtaket fra 1979

Synodemøtet i 1979 vedtok følgende:

"Vi anbefaler at Den Evangelisk Lutherske Frikirke legger forholdene til rette for en praksis der barna på et tidligere tidspunkt enn nå innbys til nattverdbordet.

SAK 7 VEDLEGG 4

Vi bør unngå at barn som ønsker nattverden, fordi de ser sammenhengen mellom nattverden og sin tro på Jesus Kristus, nektes nattverd. Samtidig bør vi unngå at barna oppmuntres til nattverddeltagelse på en tilfeldig måte.

Vi anser det derfor viktig at vi i årene som kommer, legger vekt på følgende:

- 1. Menigheten gis hjelp til å legge opp sin dåpsundervisning medtanke på å gjøre barna skikket til nattverddeltagelse noe tidligere enn nå.*
- 2. Barn som vil delta i nattverden, skal være ifølge med foreldre eller andre troende som har ansvaret for det, og som har samtalt med det.*
- 3. Den som har hatt samtale med barnet, bør varsle forstanderen på forhånd.*
- 4. Barns nattverddeltagelse skjer normalt ved menighetens gudstjeneste og ikke ved spesielle barnarrangement.*
- 5. Vi vil ikke låse fast en nedre aldersgrense."*

Tradisjonen som forsvant

Når det gjelder synet på barn og nattverd kan det være interessant å se tilbake. Vi vet at barn var med i nattverdfeiringen i oldkirken, i hvert fall fra midten av 200-tallet. For kirkefaderen Augustin (ca. 350-430) var det selvsagt at også barn deltok ved nattverden. Men omkring år 1200 kom en reaksjon på denne praksisen. En henviste til 1. Kor 11,17-34 der det bl.a. står: "For den som spiser og drikker uten å tenke på at det er Herrens legeme, spiser og drikker seg selv til dom" (v.29). Begrepet "skjelnealder" dukket opp. Det gikk ut på at barnet måtte ha en klar innsikt i nattverdens betydning før det kunne delta - altså å kunne skille nattverdmåltidet fra et vanlig måltid.

I den østlige ortodokse kirke har barn fått adgang til nattverden helt fra spedbarnsalder. Og innen Den romersk-katolske kirke ble det i 1910 sendt ut et pavelig dekret som erklærer at barn fra 7-årsalderen skal ha adgang til nattverden og oppmuntres til å bruke sakramentet.

I Norge våknet interessen for spørsmålet for alvor rundt 1960. Den endringen som etter hvert ble gjennomført både i Frikirken og i Den norske kirke, bestod egentlig ikke i å innføre noe nytt, men å gå tilbake til en tidlig tradisjon. Det viktigste er selvfølgelig ikke hva som utgjør den eldste tradisjonen, men hva Bibelen sier oss om dette. Det er verdt å merke seg at aldersgrensen som tidligere var 14-15 år var lite bibelsk begrunnet. En gikk ut i fra at nattverddeltakerne måtte ha en intellektuell forståelse av nattverden. Utelukkelsen av barna kom derfor i strid både med Jesu syn på barna ("La de små barn komme til meg, og hindre dem ikke! For Guds rike hører slike til". - Mark 10,14) og vårt dåpssyn, som innebærer at vi regner dømte barn som fullverdige kristne – selv om de ennå ikke har en intellektuell forståelse av frelsesverket. Vedtaket var derfor først og fremst basen på den teologi at det ut fra bibelen er rett å oppmuntre barn til nattverddeltakelse.

Hva gir nattverden?

Syndstilgivelse

Nattverden gir tilgivelse for syndene. Mange stiller spørsmålet: "Er det nødvendig å gå til nattverd for å få syndenes forlatelse? "Et slikt spørsmål leder lett tanken bon fra det vesentlige, nemlig at nattverden er en

Guds gave til oss som Jesus har bedt oss ta i bruk. Både barn og voksne bør derfor delta i nattverden så ofte som mulig!

Fellesskap med Jesus

I nattverden mottar vi Jesu legeme og blod." Gjør dette til minne om meg", sa Jesus da han innstiftet nattverden. Gjennom brødet og vinen møter vi Jesus på en konkret måte og har fellesskap med ham. Dette fellesskapet må også barna få oppleve.

Fellesskap med menigheten

Nattverden gir oss fellesskap med Jesus og fellesskap med hverandre. Sammen er vi kalt til å være Jesu legeme på jorden. Paulus skriver til menigheten i Korint: Brødet som vi bryter, gir det ikke del i Jesu legeme? Fordi det er ett brød, er vi alle ett legeme. For vi har alle del i det ene brød." Nattverden gir del i et menighetsfellesskap og et universelt fellesskap for hele den kristne kirke. Vi må ikke stenge barna ute fra dette fellesskapet!

Nattverden peker fremover

Nattverden kan også betraktes som en slags forsmak på det som vil komme - det evige fellesskapet med Jesus (se Matt. 26,29). Det fellesskapet vi nå i korte øyeblikk opplever gjennom nattverden peker frem mot et varig og fullkomment fellesskap.

Hvem kan delta i nattverden?

I Frikirkens nattverdliturgi inviteres de døpte og troende til å delta i nattverdfeiringen.

De som er døpt

Nattverden er en menighetshandling. Den er et sakrament for alle som er en del av vårt kristne fellesskap. Dåpen er inngangsporten til dette fellesskapet, og en naturlig forutsetning for nattverd deltakelse. En bør imidlertid være klar over at det er stadig flere barn som ikke er døpt. Disse kan få problemer når det inviteres til nattverd. Det må presiseres at nattverden bare er for de døpte, men alle er selvfølgelig velkomne til å være tilstede i kirken under nattverden. Gudstjenesten fungerer som en fin ramme rundt nattverden. Her er det i følge den nye liturgien rom for frie vitnesbyrd og glad lovsang. Nattverden kan være en positiv opplevelse også for de som ikke kan delta. For et udøpt barn vil alltid muligheten til omvendelse og dåp stå åpen fra menighetens side.

De som tror

Hva er egentlig det å tro? Kan små barn ha en tro? I følge vår kirkes lære kan små barn ha en tro - ellers ville vi ikke kunne døpe dem. Dåpen og troen er begge Guds gaver som vi tilregner barna. En skal være forsiktig med å tro at det går automatisk i dette med at dåpen alltid fører til et aktivt kristenliv. Troen trenger "næring", og en kan si at barnet er avhengig av de voksne og omgivelsene rundt seg for at de skalkunne bevare og utvikle troen. Likevel virker det som om Jesus fremstiller barns tro som forbilledlig for oss voksne (Luk 18,15-17). Vi skjønner av dette at tro først og fremst har med tillit til Gud å gjøre, ikke med innsikt og kunnskap.

"Skjelnealder"

Det finnes flere ulike tolkningsmuligheter av 1. Kor 11, 28-29 der det står: "Enhver må prøve seg selv og så spise av brødet og drikke kalken. For den som spiser og drikker uten å tenke på at det er Herrens legeme, spiser og drikker seg selv til dom". Det er en vanlig forståelse at en ut fra disse versene bør vente med nattverd til barna er så store at de kan skille nattverdmåltidet fra annen mat. Men versene kan også tolkes i en

helt annen betydning. I denne tolkningen er versene rettet mot de som mottar nattverden, men som gjennom sine handlinger viser forakt for det kristne fellesskapet. Synodemøtet i 1979 inneholder en formulering som muligens ligger opp mot den første tolkningen: "Vi bør unngå at barn som ønsker nattverden, fordi de ser sammenhengen mellom nattverden og sin tro på Jesus Kristus, nektes nattverd". Men Frikirken har ikke tatt standpunkt til en nedre aldersgrense, og dette praktiseres noe ulikt i de forskjellige menighetene. Den norske kirke og den romersk katolske kirke har satt en aldersgrense på seks til sju år. Selv om en tar utgangspunkt i en tolkning som forutsetter en "skjelnealder", er det vanskelig å knytte denne evnen til en bestemt alder. Enkelte tre- og fireåringer vil både kunne se sammenhengen mellom tro og nattverd, og skille det fra vanlig mat.

Ikke tilfeldig deltagelse

Når barnet skal delta i nattverdfeiringen for første gang, krever det en del forarbeid. Synodens vedtak forutsetter at noen har snakket med barnet på forhånd. Men en bør samtidig være varsom med å stille krav til barns forståelse og forberedelse som en ikke engang stiller til voksne, og på den måten gjøre terskelen unødige høy for barna.

Forberedelse til nattverd med barn

Hjemme

Små barn lærer best hjemme. Trygghet og nærhet mellom barn og foreldre gjør barnet åpen for ny kunnskap. Det er ikke lett å forklare barn om nattverd, men foreldrenes samtale med barnet vil uansett være av stor betydning. Som et utgangspunkt for å snakke om nattverd kan en bruke heftet "Nattverden" som er en fortelling for barn om nattverd. Dette heftet kan bestilles fra Frikirkens Synodekontor.

Søndagsskolen

Nattverd er et tema en også bør kunne ta opp på søndagsskolen. Særlig dersom en fra før av ikke har hatt en ordning der barna har vært naturlig med i nattverden. En uke før den første nattverden bør pastoren komme på besøk i søndagsskolen og snakke med barna om nattverd. Dette er en viktig oppgave som må prioriteres fra pastorens side.

Kontakt med pastor og eldste

Synodemøtet -79 forutsetter at det er god kontakt mellom pastor/eldste og hjemmene til de barna som tar imot nattverd for første gang. Dersom det er praktisk mulig er det fint om pastoren eller en eldste kan besøke familien og samtale litt om nattverden. Dette kan gi trygghet og gi svar på spørsmål som både barnet og foreldrene er usikre på. Et slikt besøk kan fra menighetenes side betraktes som en oppfølging av besøkstjenesten knyttet til dåpen som er nevnt i Frikirkens faseprogram.

Temamøte/foreldremøte

I en menighet kan det være mange som har de samme spørsmålene når det gjelder barn og nattverd. Bruk disse heftene som utgangspunkt (kan deles ut på forhånd), og ha en samtalekveld om barn og nattverd. Foreldrene er eksperter på sine egne barn, barnas måte å være på og barnas reaksjoner. Det kan komme mange nyttige tips og ideer fra foreldrene om gjennomføringen av nattverd med barn. Pastor og eldste bør være med på et slikt møte.

Nattverden

Sammen med voksne

SAK 7 VEDLEGG 4

Barn bør ikke sitte alene og ta imot brødet og vinen. De trenger voksne som kan svare på spørsmål og gi trygghet. Det beste er om familien kan sitte samlet under nattverdmåltidet. Uansett bør barnet sitte sammen med en voksen det kjenner og har tillit til. Det er også med på å understreke fellesskapet kristne har med hverandre under nattverden. Den som forretter nattverden sier: "Dette er Jesu legeme" og "Dette er Jesu blod", idet brødet og vinen gis til de som skal dele det ut. I de fleste av våre menigheter får den enkelte ikke høre disse ordene sagt direkte til seg. Det er fint om den som sitter ved siden av kan si dette til barnet idet en gir det brødet og vinen. I enkelte menigheter går menigheten frem i kirken og mottar brødet og vinen. Også da bør barnet gå opp sammen med en voksen slik det er forutsatt i Synodevedtaket.

Høytid og fest

Nattverd er høytid - et møte med ham som har allmakt i himmel og på jord. Samtidig er det en gledesfest - fordi det også er et møte med ham som gir ufortjent tilgivelse for alle synder. En bør forsøke å formidle begge disse sidene ved nattverden til barna. Barna kan ha viktige spørsmål underveis. Ta tid til å gi svar, særlig hvis det er spørsmål som røper utrygghet hos barnet.

De som ikke vil

Den som går til nattverd, skal gjøre det fordi en ønsker å ta imot en gave fra Gud - ikke av tvang. Mange barn synes nattverd er litt skummelt og kanskje helt ukjent. La barna få tid til å bli kjent med nattverden. Kanskje er det like greit å se på noen ganger før en selv deltar. Dessuten er det mange barn som ikke liker smaken på vinen. Det kan være greit at barna er klar over dette før de mottar nattverd første gang. For enkelte vil det kanskje være en løsning å bare spise brødet de første gangene.

Barnemøte eller gudstjeneste

Punkt 4. i synodevedtaket fra -79 presiserer at nattverden bør foregå innenfor rammen av en gudstjeneste, ikke ved spesielle barnearrangementer. Dette er også naturlig ut i fra tanken om at familien bør være sammen under nattverden.

Familiegudstjeneste eller vanlig gudstjeneste

I mange menigheter er barna forhindret fra å delta i nattverden av praktiske grunner. Nattverden legges til vanlige gudstjenester, og da er barna på søndagsskolen mens de voksne har nattverd. Likevel bør en være forsiktig med å legge nattverden til en familiegudstjeneste. Dette har med "tilfeldig deltagelse" å gjøre. På en familiegudstjeneste når en forhåpentligvis en del andre mennesker enn de som kommer på de ordinære gudstjenester. Ofte har familiegudstjenestene en annen profil som gjør det lettere for folk "utenfra" å komme inn. Med tanke på nattverd kan dette være et problem siden en her får inn familier med barn som ikke har hatt noen samtaler eller informasjon om nattverd på forhånd. En bør derfor tenke nøye igjennom de nevnte forholdene før en legger nattverden til en familiegudstjeneste.

La søndagsskolen delta!

I de fleste menigheter vil det være et bedre alternativ å la søndagsskolebarna komme inn under nattverden. Under talen er søndagsskolebarna for seg selv og forbereder nattverden på sin måte gjennom andakt, sang og samtale. Etter talen kommer de så sammen med de voksne og deltar på resten av gudstjenesten. Barna kan med en slik ordning lett miste den helhetlige rammen rundt nattverden som finnes i gudstjenesten. Derfor er det viktig at barna forbereder nattverden på søndagsskolen. En del av denne forberedelsen kan være å gi barna mulighet for syndsbejelse før nattverden. Enten ved å be syndsbejelsen sammen, eller ved at barna får tid til selv å tenke igjennom konkrete synder de trenger tilgivelse for.

Når barna har kommet inn på gudstjenesten bør de delta på resten av den. Menigheten bør ta dette med i betraktningen når de legger opp programmet for gudstjenesten.

SAK 7 VEDLEGG 4

Praktiske problemer må løses!

Barns mulighet til nattverd deltakelse er en alt for viktig sak til at en kan la seg stoppe av praktiske problemer. Alle menigheter må ta opp dette temaet og sammen finne praktiske løsninger. Til slutt i dette heftet følger noen forhold som menigheten bør vurdere på forhånd:

- De aller minste barna klarer ikke å sitte rolig og vil kunne forstyrre under nattverden. Det er også tvilsomt om de selv ønsker å sitte i ro i en time. Er det mulig å ha en form for barneparkering for de aller minste?
- Selv om barna kommer inn for å delta i nattverdsfeiringen, er det mye mulig at flere av dem ikke vil motta nattverd. Hvordan kan en presisere både for barna og de voksne at det er mulig bare å se på?

Litteratur om barn og nattverd

Kvalbein, Hans	Fellesskap om Herrens bord IKO 1981 (Temahefte for voksne)
Riktor, Fred	Sammen til Herrens bord IKO 1981 (Fortelling for 10-12 åringer)
Rypdal, Marit	Nattverd i Guds hus IKO 1981 (Fortelling for 6-7 åringer)
Pedagogisk Råd	Barn og nattverd Den Evangelisk Lutherske Frikirke Norsk Luthersk Forlag 1983 (Temahefte for voksne)

[Tilbake til kapittel 5.1.1.](#)

5.1.2 Retningslinjer for assosiert tilknytning

Assosiert tilknytning er en mulig ordning for grupper/menigheter som vurderer å slutte seg til Den Evangelisk Lutherske Frikirke, men som ennå ikke vil melde seg inn på ordinært vis.

1 Assosiert tilknytning innebærer

1. Tilslutning til vår basis i Bibel og bekjennelse.
2. Tilbud om at Den Evangelisk Lutherske Frikirkes tilsynsorganer kan øve tilsyn med gruppen/menigheten. Dette innebærer tilsynsbesøk med rådgiving og veiledning for gruppen/menigheten og dens ledere og arbeid med å forebygge og løse konflikter. Nærmere retningslinjer utarbeides av det aktuelle tilsynsorgan i samarbeid med den aktuelle menighet/gruppe.
3. Observatørstatus ved presbyterie- og synodemøter.
4. Tilbud om samme informasjon som til Den Evangelisk Lutherske Frikirkes menigheter, invitasjon til ansatte til Predikant- og arbeidermøtene og til ledere til aktuelle kurs og samlinger.

2 Framgangsmåte ved etablering av assosiert tilknytning

1. Under drøftelse av punkt A.1 vil det være hensiktsmessig med en grundig gjennomgang av «Ordet og Kirken», Den Evangelisk Lutherske Frikirkes skrift- og kirkesynserklæring.
2. Det vil være nødvendig å komme fram til avtaler om hvordan den aktuelle gruppe/menighet tenker seg samarbeidet med Den Evangelisk Lutherske Frikirkes menigheter i det aktuelle distrikt, med hensyn til for eksempel barne- og ungdomsarbeidet.
3. Det vil være grunn til å avklare på hvilken måte den aktuelle gruppe/menighet tenker seg å gi sitt bidrag til og gjøre seg bruk av misjon og andre kirkelige fellestiltak.
4. De samtaler som eventuelt skal føre fram til assosiert tilknytning, føres fra Den Evangelisk Lutherske Frikirkes side av representanter både fra presbyteriestyret og synodestyret.
5. Under forhandlingene bør en ta tilstrekkelig tid til å klargjøre hva som gjør at assosiert tilknytning foretrekkes framfor en ordinær tilslutning.
6. Før assosiert tilknytning inngås skal avtale om gjensidige forpliktelser av informasjonsmessig og økonomisk art, samt utøvelse av det kirkelige tilsyn, foreligge.
7. En avtale om assosiert tilknytning må i et hvert tilfelle godkjennes av det aktuelle tilsynsorgan.
8. Avtalen evalueres av partene innen en på forhånd bestemt tidsramme.

[Tilbake til kapittel 5.1.](#)

5.1.3 Retningslinjer for saksbehandling og arkivering i Den Evangelisk Lutherske Frikirke

1 Basis

Alt arbeid i Den Evangelisk Lutherske Frikirke utøves i overensstemmelse med kirkens bekjennelse, forfatning, reglement og øvrige bestemmelser.

2 Formål

Hovedanliggende for saksbehandlingen i Den Evangelisk Lutherske Frikirke er at kirkens ansatte og tillitsvalgte skal foreta forsvarlig saksbehandling i tråd med kirkens basis.

Hovedanliggende for arkiveringsarbeidet i Den Evangelisk Lutherske Frikirke er at kirkens ansatte og tillitsvalgte skal foreta forsvarlig arkivering av dokumenter.

3 Organisering

Saksbehandling og arkiveringsarbeid i Den Evangelisk Lutherske Frikirke utøves både i menighetene, presbyteriene/tilsynsområdene og synodens fellesadministrasjon og satsingsområder.

3.1 Habilitet

Habilitetsbestemmelsene gjelder for alle ansatte i Den Evangelisk Lutherske Frikirke, tillitsvalgte i presbyteriestyrene og synodestyret med tilhørende styrer, råd og utvalg. For tillitsvalgte i menighetenes styrer, råd og utvalg gjelder bestemmelsene så langt de ikke umuliggjør normal saksbehandling og / eller beslutningsprosesser.

3.1.1 Habilitetskrav

En kirkelig ansatt/tillitsvalgt er ugild til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse i en sak

- a) når denne selv er part i saken;
- b) når denne er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nær som søsken;
- c) når denne er eller har vært gift med eller er forlovet med eller er fosterfar, fostermor eller fosterbarn til en part;
- d) når denne er verge eller fullmektig for en part i saken eller har vært verge eller fullmektig for en part etter at saken begynte;
- e) når denne har ledende posisjoner i andre styrer, menigheter etc. som er part i saken.

Likewise er denne ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til upartiskhet; blant annet skal det legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for den ansatte/tillitsvalgte, noen som han har nær personlig tilknytning til, eller egen menighet. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part. Er en overordnet kirkelig ansatt/tillitsvalgt ugild, kan avgjørelse i saken heller ikke treffes av en direkte underordnet. Ugildhetsreglene får ikke anvendelse dersom det er åpenbart at den ansatte/tillitsvalgtes tilknytning til saken eller partene ikke vil kunne påvirke hans standpunkt og verken offentlige eller private interesser tilsier at den ansatt/tillitsvalgte viker sete.

3.1.2 Foreløpig avgjørelse

Uansett om en ansatt/tillitsvalgt er ugild, kan denne behandle eller treffe foreløpig avgjørelse i en sak dersom utsettelse ikke kan skje uten vesentlig ulempe eller skadevirkning.

3.1.3 Avgjørelse av habilitetsspørsmålet

Den ansatt/tillitsvalgte avgjør selv ut fra regelverket i punkt 3.1.1 egen ugildhet. Dersom en part krever det og det kan gjøres uten vesentlig tidsspille, eller den ansatt/tillitsvalgte ellers selv finner grunn til det, skal spørsmålet forelegges nærmeste overordnede til avgjørelse.

I styresammenheng treffes avgjørelsen av styret selv, uten at vedkommende medlem deltar. Dersom det i en og samme sak oppstår spørsmål om ugildhet for flere medlemmer, kan ingen av dem delta ved avgjørelsen av sin egen eller et annet medlems habilitet, med mindre styret ellers ikke ville være vedtaksført i spørsmålet. I sistnevnte tilfelle skal alle møtende medlemmer delta. Medlem skal i god tid si fra om forhold som gjør eller kan gjøre ham ugild. Før spørsmålet avgjøres, bør varamann eller annen stedfortreder innkalles til å møte og delta ved avgjørelsen dersom det kan gjøres uten vesentlig tidsspille eller kostnad.

3.1.4 Oppnevning av stedfortreder

Når en ansatt/tillitsvalgt er ugild, skal om nødvendig oppnevnes eller velges stedfortreder for vedkommende.

3.2 Protokoller

Menighetene, presbyteriene / tilsynsområdene, synodens fellesadministrasjon og satsingsområder i Den Evangelisk Lutherske Frikirke skal føre protokoll over sine beslutninger, med saksdokumenter, anbefalinger, innstillinger, møtereferater og vedtak.

3.3 Arkiv

Menighetene, presbyteriene / tilsynsområdene og synoden i Den Evangelisk Lutherske Frikirke skal ha arkiv med alle dokumenter samlet.

Arkivdokumenter, med unntak av protokoller, over tre år kreves ikke oppbevart i papirformat dersom de er tilstrekkelig sikkert digitalt lagret.

3.3.1 Menighetenes arkiv

Eldsterådene skal sørge for at menighetene har egne arkiv med alle dokumenter samlet. Arkivet kan være papir og digitalbasert og skal være i henhold til arkivplan for menighetene i Den Evangelisk Lutherske Frikirke. Menighetene sender kirkebøkene til statsarkivet i den region menigheten tilhører, 80 år etter siste innføring.

3.3.2 Presbyterienes / tilsynsområdenes arkiv

Presbyteriestyrene skal sørge for at presbyteriene har egne arkiv med alle dokumenter samlet. Arkivet kan være papir- og digitalbasert og i henhold til egen eller felles arkivplan for presbyteriene i Den Evangelisk Lutherske Frikirke.

Presbyteriestyrene sender sine eldre protokoller til Den Evangelisk Lutherske Frikirkes arkiv. Dersom ikke andre forhold gjør det nødvendig skal protokoller innleveres senest ti år etter siste føring.

Det samme gjelder papir- og digitalt arkiv og annet materiale. Den Evangelisk Lutherske Frikirkes arkivansvarlige vil gjennomgå innsendt materiale, sortere det og sørge for eventuell nødvendig klausulering (restriksjoner på innsyn). Kvittering vil bli mottatt etter innlevering til arkivet.

3.3.3 Synodens fellesadministrasjon og satsingsområder

Synodestyret skal sørge for at synodens fellesadministrasjon og satsingsområder har arkiv med alle dokumenter

samlet. Arkivet kan være papir- og digitalbasert og skal være i henhold til arkivplan for synoden i Den

Evangelisk Lutherske Frikirke.

Styrer, råd og utvalg under synoden skal sørge for å ha arkiv med alle dokumenter samlet. Arkivet kan være papir- og digitalbasert og i henhold til egen eller felles arkivplan for styrer, råd og utvalg i Den Evangelisk Lutherske Frikirke.

Styrer, råd og utvalg under synoden sender sine eldre protokoller til Den Evangelisk Lutherske Frikirkes arkiv. Dersom ikke andre forhold gjør det nødvendig skal protokoller innleveres senest ti år etter siste føring. Det samme gjelder papir- og digitalt arkiv og annet materiale. Den Evangelisk Lutherske Frikirkes arkivansvarlige vil gjennomgå innsendt materiale, sortere det og sørge for eventuell nødvendig klausulering (restriksjoner på innsyn). Kvittering vil bli mottatt etter innlevering til arkivet.

Arbeidsgrupper, råd og utvalg oppnevnt av styrer leverer sine dokumenter til det styret de er oppnevnt av, som er ansvarlig for arkivering.

4 Samarbeid

Menighetene, presbyteriene/tilsynsområdene, synodens fellesadministrasjon og satsingsområder samarbeider for å oppnå et best mulig saksbehandling og arkivering.

5 Arbeidsoppgaver

Alle ansatte og tillitsvalgte i styrer, råd og utvalg er gjennom sine handlinger og beslutninger delaktige i saksbehandlingen og skal tilse at den skjer i henhold til bestemmelsene i disse retningslinjene.

Alle ansatte og tillitsvalgte i styrer, råd og utvalg, med ansvar for arkivering, er gjennom sine handlinger og beslutninger delaktige i arkiveringsarbeidet og skal tilse at den skjer i henhold til bestemmelsene i disse retningslinjene

6 Annet

Det vises for øvrig til offentlige bestemmelser som angår Den Evangelisk Lutherske Frikirkes saksbehandling og arkiveringsarbeid.

[Tilbake til kapittel 5.1.3.](#)

[Tilbake til kapittel 5.1.](#)

5.1.4 Prosedyrer i saker med seksuelt grenseoverskridende adferd

Saker i menigheter

Prosedyrene omhandler saker som er knyttet til en menighet. Reglene overføres og brukes tilsvarende dersom seksuelt grenseoverskridende atferd finner sted innenfor andre rammer i Frikirken enn en menighet, for eksempel på et misjonsfelt, en skole, eller på Frikirketorget osv.

1 Avdekking

- 1.1 En person som blir gjort kjent med seksuelt grenseoverskridende adferd som er begått i tilknytning til menigheten, skal kontakte menighetens eldsteråd eller menighetens tilsynsmann. FERØ kan hjelpe til med å formidle kontakt.
Når eldsterådet blir gjort kjent med anklager om seksuelt grenseoverskridende adferd, skal eldsterådet kontakte menighetens tilsynsmann.
- 1.2 Presbyteriestyret og tilsynsmannen er ansvarlig for at saken behandles etter vår kirkes ordninger.
- 1.3 Tilsynsmannen kontakter FERØ og innhenter råd om den videre behandlingen av saken.

2 Avklaring av ansvar, hvem som skal behandle saken

- 2.1 Når det rettes anklager om seksuelt grenseoverskridende adferd i tilknytning til menigheten, avgjør presbyteriestyret om det skal oppnevnes et setteeldsteråd for å behandle saken. Presbyteriestyret innhenter råd fra FERØ før avgjørelsen tas. Et setteeldsteråd består av eldste fra andre menigheter. Vanligvis oppnevnes eldste fra tre forskjellige menigheter til setteeldsterådet.
- 2.2 Det normale er at denne type saker ikke behandles av eldsterådet og menigheten selv. Unntak kan gjøres avhengig av hva slags type anklage det dreier seg om.
I saker der det rettes anklage mot et medlem av eldsterådet, skal et setteeldsteråd oppnevnes.
- 2.3 Det avklares om saken skal politianmeldes. Hvis saken politianmeldes skal Frikirkens organer ikke forta samtaler med de berørte parter uten etter konferanse med politiet. Politiet kan bruke lang tid på å behandle denne type saker. Ansvarlige organ har et ansvar for å hindre at det skjer flere krenkelser. Dersom politiets arbeid med saken trekker ut, innhentes råd fra politiet om hvordan flere krenkelser kan hindres.
- 2.4 For å få et godt nok beslutningsgrunnlag til å vurdere hvem som skal ha ansvaret for den videre behandlingen av saken, kan det være nødvendig at tilsynsmannen innhenter opplysninger gjennom samtaler med de som har reist saken, menighetens eldsteråd og andre det er nødvendig å snakke med. Det kan i denne fasen også være nødvendig å samtale med krenkede og i unntakstilfeller anklagede.
 - Ved slike samtaler skal FERØ normalt være representert.
 - I samtalene må det sies tydelig fra om hva formålet og hensikten med samtalene er.
 - I møte med krenkede eller anklagede er det særskilt viktig å være tydelig på hvilken fase saken er i, hva som skjer videre i saken og hvem som er krenkedes eller anklagedes kontaktperson.
 - Normalt skal ikke anklagede kontaktes før etter at man har samtalt med krenkede, eller fått en skriftlig redegjørelse om hva anklagene gjelder, og ansvarlig organ har vurdert sakens

SAK 7 VEDLEGG 4

karakter.

- 2.5 Ved alle møter og samtaler skal det føres referat. Referatet skal underskrives av referenten og de involverte partene ved møtets slutt.
- 2.6 Det er det organ som er ansvarlig for behandlingen av saken som også har ansvar for å vurdere hvilken informasjon som skal gis til media og andre, se også punkt 6.3. Det bør pekes ut en person som har ansvar for eventuell mediehåndtering i saken.
- 2.7 FERØ gir fortløpende informasjon til synodens formann og nestformann.

3 Informasjonsinnhentings- og behandlingsfasen

- 3.1 Når det rettes anklager mot ansatte, ordinerte eller andre i frivillig tjeneste, skal den anklagede permitteres fra tjenesten inntil grunnlaget for anklagene er tilstrekkelig belyst. Det må i hvert enkelt tilfelle vurderes hvilke begrensinger som skal settes for den enkeltes tjeneste. En anklaget skal ikke forkynne, lede gudstjenester eller andre samlinger, eller ha sjelesørgeriske oppgaver så lenge saken er under behandling. Disse problemstillingene drøftes med FERØ og Frikirkens personalrådgiver. Presbyteriestyret og tilsynsmannen er ansvarlig for at dette blir gjennomført.
- 3.2 Presbyteriestyret og tilsynsmannen skal gjøre det arbeidet som er nødvendig for å avgjøre om menighetens eget eldsteråd eller et setteeldsteråd skal behandle saken. Når dette er avklart skal presbyteriestyret ikke lenger være direkte involvert i behandlingen av saken, verken som sjelesørger, rådgiver eller beslutningstaker.
- 3.3 Med en gang det er avklart om det er menighetens eget eldsteråd eller et setteeldsteråd som skal behandle saken, setter dette eldsterådet i gang med arbeidet. De skal ha samtaler med krenkede og anklagede og andre involverte i saken. Det skal føres referat som underskrives fra disse samtalen. Krenkede bes selv om å skrive sin historie. Dersom andre skriver ned/refererer krenkedes historie er det viktig at krenkede skriver under på denne. I samtalen skal det gis informasjon om saksgang og hvem som kan få innsyn i forklaringene. I disse samtalen skal det alltid være to tilstede, minst en av dem fra det eldsterådet som behandler saken og helst en fra FERØ. Alle man er i møte med skal gjøres oppmerksom på muligheten til å ha med seg en bisitter.
- 3.4 Det eldsterådet/setteeldsterådet som behandler saken gjør følgende:
 - Skaffer seg en oversikt over saken ved å ha samtaler med krenkede og/eller de som har meldt saken, anklagede og andre det er naturlig å snakke med.
 - Det må så snart som mulig avgjøres hvilke rammer som skal settes rundt anklagedes tjeneste mens saken behandles. Se også punkt 3.1.
- 3.4.1 I møte med krenkede skal denne umiddelbart få beskjed om hvem som er hans/hennes kontaktperson. Det skal også gis informasjon om hvordan saken vil bli behandlet videre:
 - o Tidsaspektet i saken
 - o Hvilke organer som behandler saken
 - o Hvem som blir informert
 - o Hva anklagede eventuelt erkjenner.
 - o Hvilke konsekvenser krenkelsene får for anklagede.Krenkede og dennes familie skal også få tilbud om hjelp av sjelesørgerisk karakter. Se for øvrig punkt 6.1.
- 3.4.2 I møte med anklagede skal denne bli gjort kjent med anklagene som er rettet mot ham/henne. Anklagede gis anledning til å gi sin forklaring. I tillegg gis følgende informasjon:
 - o Hvilke rammer som er satt rundt anklagedes tjeneste mens saken behandles.
 - o Tidsaspektet i saken.
 - o Hvilke organer som behandler saken.
 - o Hvem som blir informert.
 - o Hvem som er anklagedes kontaktperson.

SAK 7 VEDLEGG 4

Anklagede og dennes familie skal også gis informasjon om muligheter til å få hjelp av sjelesørgerisk karakter.

Se for øvrig punkt 6.2.

- 3.5. Tilsynsmannen og presbyteriestyret skal holdes informert om utviklingen og de avgjørelsene som treffes i saken.

4 Vurderings og vedtaksfasen

- 4.1. Det er det eldsterådet som behandler saken som er ansvarlig for å håndtere informasjonen, foreta vurderinger og fatte vedtak. Det skal innhentes råd fra FERO før vedtak fattes.
- 4.2. Når et setteeldsteråd behandler saken, er det naturlig å samtale med menighetens eldsteråd før vedtak fattes. Det er viktig at det lokale eldsterådet er innforstått med hvilke tiltak som vurderes og kan komme med synspunkter på disse. Inhabile medlemmer av det lokale eldsterådet skal ikke delta i slike samtaler.
- 4.3. Dersom behandlende eldsteråd fatter et vedtak som innebærer at en ansatt som er anklaget må slutte i jobben, eller at det settes begrensninger i anklagedes arbeidsbeskrivelse, må alle arbeidsrettslige sider ved vedtaket avklares på forhånd. Det kan søkes råd hos personalrådgiver. Alle vedtak må være i samsvar med norsk lov og reglene i arbeidslivet.
- 4.4. Dersom det er aktuelt å frata en person ordinasjonsrettighetene, er det presbyteriestyret som har myndighet til det. Presbyteriestyret vurderer spørsmålet på grunnlag av den informasjonen det får fra eldsterådet som behandler saken. Før presbyteriestyret kan vedta å frata en person ordinasjonsrettighetene skal synodestyret gi sitt samtykke. Dersom det fattes vedtak om å frata en person ordinasjonsrettighetene, er det presbyteriestyret som informerer anklagede om vedtaket.

5 Klagebehandling

- 5.1. De vedtak i en sak som fattes av det eldsterådet som behandler saken kan ankes. Krenkede, anklagede og eventuelt det lokale eldsterådet har klagerett.
- 5.2. Presbyteriestyret er ankeinstans i disse sakene.
- 5.3. Vedtak om tap av ordinasjonsrettigheter kan ikke ankes. Se punkt 4.4.
- 5.4. Anker må leveres skriftlig til den instansen som fattet vedtaket og senest innen to måneder etter at man er gjort kjent med det vedtaket.
- 5.5. Ved anker skal presbyteriestyret motta alle dokumenter i saken. Det vil si referater fra samtaler, vurderingene og rådene til FERO og alle vedtak som er fattet i saken.
- 5.6. Presbyteriestyret skal vurdere hvorvidt vedtaket er i samsvar med Frikirkens ordninger.
- 5.7. I de tilfellene styret mener det skriftlige materialet ikke gir tilstrekkelig grunnlag til å vurdere sakens faktiske innhold, skal saken returneres til eldsterådet som behandler saken for ytterligere behandling og ny vurdering.
- 5.8. Dersom styret finner at materialet gir tilstrekkelig grunnlag til å vurdere saken, skal den enten stadfeste det vedtaket som er truffet eller treffe nytt vedtak i saken.

6 Oppfølgingsfasen

6.1 Krenkede:

Det normale er at en i eldsterådet som behandler saken er krenkedes kontaktperson i kirkesamfunnet. Krenkedes kontaktperson skal komme fra eldsterådet dersom anklagedes kontaktperson gjør det.

Kontaktpersonen har jevnlig kontakt med krenkede, og gir informasjon om:

- tidsaspektet i saken.
- hvilke organer som behandler saken.
- hvem som blir informert.
- hva anklagede erkjenner.
- hvilke konsekvenser krenkelsene får for anklagede.

SAK 7 VEDLEGG 4

Kontaktpersonen ser også til at krenkede får tilbud om nødvendig hjelp og tilbud som terapi, sjelesorg eller andre aktuelle støttetiltak. Det skal også gis informasjon om hva kirkesamfunnet eventuelt dekker av kostnader ved denne type hjelp.

Se også punkt 3.4.1.

6.2. Anklagede:

Det normale er at en i eldsterådet som behandler saken er anklagedes kontaktperson i kirkesamfunnet. Kontaktpersonen har jevnlig kontakt med anklagede, og gir informasjon om:

- tidsaspektet i saken.
- hvilke organer som behandler saken.
- hvem som blir informert.
- hvilke konsekvenser krenkelsene får for anklagede.

Kontaktpersonen ser også til at anklagede blir gjort kjent med hvor anklagede kan få nødvendig hjelp og tilbud som terapi, sjelesorg eller andre aktuelle støttetiltak. Det skal også gis informasjon om hva kirkesamfunnet eventuelt dekker av kostnader ved denne type hjelp.

Se også punkt 3.4.2.

6.3. Informasjon til menigheten:

6.3.1 Det er det eldsterådet som behandler saken som skal gi menigheten nødvendig informasjon mens saken er under behandling. Eldsterådet skal innhente råd fra FERØ om hvem det skal gis informasjon til og hva som skal sies. Det er naturlig at FERØ er representert i de møtene der informasjon gis.

6.3.2 Det kan være tilfeller der det er nødvendig å gi informasjon til menigheten som helhet eller noen i menigheten før det er avklart hvilket eldsteråd som skal behandle saken. Da har presbyteriestyret i samarbeid med FERØ ansvaret for at informasjon blir gitt.

6.4 Når vedtak er fattet og inntil ankefristen er gått ut, følges vedtaket opp av det eldsterådet som fattet vedtaket. Dersom saken ankes har det eldsterådet som behandler saken ansvaret for oppfølgingen av saken inntil ankeprosedyren er ferdig og endelig vedtak fattet.

6.5 Deretter er det presbyteriestyret som har ansvaret for å se til at vedtak blir fulgt opp. Presbyteriestyret gjør dette i samarbeid med FERØ.

7 Evaluering

7.1 Innen ett år etter at en sak er ferdigbehandlet, skal den krenkede gis mulighet til en evalueringssamtale med FERØ. Denne samtalen skal inneholde følgende punkter:

- Hvordan den krenkede har opplevd kirkesamfunnets måte å håndtere saken på.
- Om det er noe han/hun ønsker kirkesamfunnet skulle gjort annerledes.
- I hvilken grad han/hun har opplevd seg ivaretatt.
- Andre kommentarer han/hun ønsker å komme med.

7.2 Innen et år etter at en sak er ferdigbehandlet, skal også anklagede gis mulighet til en evalueringssamtale med FERØ. Denne samtalen skal inneholde følgende punkter:

- Hvordan anklagede har opplevd kirkesamfunnets måte å håndtere saken på.
- Om det er noe han/hun ønsker kirkesamfunnet skulle gjort annerledes.
- I hvilken grad han/hun har opplevd seg ivaretatt.
- Andre kommentarer han/hun ønsker å komme med.

7.3 Etter at vedtak er fattet og saken formelt er avsluttet har det eldsterådet som har behandlet saken, FERØ og presbyteriestyret et evalueringsmøte. Her evalueres arbeidet som er gjort, blant annet arbeids- og ansvarsfordelingen mellom de ulike instansene. Presbyteriestyret innkaller til og leder evalueringsmøtet.

7.4 Dersom et setteeldsteråd har behandlet saken, vil det også være naturlig å evaluere saken sammen med eldsterådet i den menigheten der saken har funnet sted. Det er viktig å lytte til hvordan den lokale menigheten har opplevd saken og behandlingen av den.

Ordliste:

Seksuelt grenseoverskridende adferd –

Handlinger som bryter med de grenser som en person har for å beskytte sin egen integritet. Det kan dreie seg om uønskede seksuelle tilnærmelser, oppfordringer om seksuelle tjenester, verbal eller kroppslig adferd av seksuell natur som oppleves ydmykende og/eller invaderende. Seksuelt grenseoverskridende atferd ligger opp mot straffelovens bestemmelser i kap. 19, men er ikke nødvendigvis belagt med straff.

Seksuelle overgrep –

Ufrivillige seksuelle handlinger eller ytringer som en person med høyere alder og/eller mer makt gjør mot en som ikke forstår handlingen og ikke har nok kunnskap eller erfaring til å komme seg ut av det.

Anklagede –

Den personen som det hevdes at har begått en krenkelse mot en annen. Begrepet anklagede benyttes fram til det er endelig avklart om det har skjedd en grenseoverskridende atferd.

Krenker –

Den person som har begått en krenkelse mot en annen. Begrepet krenker benyttes etter at det er endelig avklart at det har skjedd en grenseoverskridende atferd.

Krenkede –

Den person som opplever seg krenket, hevder seg utsatt for grenseoverskridende atferd eller overgrep.

Bisitter –

En person som er med en av partene i møter mv. Se eget skriv om bisitters rolle.

FERO –

Fagetisk råd i overgrepssaker. Se eget skriv om FEROS rolle i disse sakene

Eldsteråd –

Eldsterådet er menighetens styre. Det består av ordinerte eldste og pastor alle kalt av menighetsmøtet. Eldsterådet har ansvaret for håndteringen av denne type saker.

Setteeldsteråd –

Normalt oppnevnes det setteeldsteråd i denne typen saker. Dette er vanligvis et eldsteråd fra en annen menighet. Setteeldsterådet har ansvaret for behandlingen og avgjørelser som treffes i saken.

Presbyteriestyre –

Frikirkens litt over 80 menigheter er delt inn i fire tilsynsområder – presbyterier. Hvert presbyterium velger hvert tredje år et presbyteriestyre som har ansvaret for å føre tilsyn med presbyteriets menigheter og se til kirkesamfunnets ordninger blir fulgt.

Tilsynsmann –

Hvert presbyterium velger en formann og en nestformann. Disse to er presbyteriets tilsynsmenn og fører det praktiske tilsynet med menighetene i sitt tilsynsområde.

1 FEROs rolle - rådgivende organ

Det er tre aktører som i hovedsak er involvert ved behandlingen av saker om seksuelt grenseoverskridende adferd i menigheter/kirkesamfunn

- menighetens eldsteråd/setteeldsteråd
- tilsynsmann/presbyteriestyret
- Fagetisk råd i saker om seksuelle overgrep

Ved behandlingen av sakene er det viktig å være klar over hvem som kan treffe beslutninger og har ansvaret for saken.

Beslutningsmyndighet - behandelende eldsteråd og tilsynsmann/presbyteriestyret

Tilsynsmannen i presbyteriet skal informeres (når det oppstår) i slike saker. Det er presbyteriestyret som avgjør om det skal oppnevnes et setteeldsteråd for videre behandling av saken. Når det er avgjort hvilket eldsteråd som skal behandle en sak, har tilsynsmannen ingen rolle i saken før det eventuelt foreligger en anke.

Det er behandelende eldsteråd - uansett om dette er menighetens eldsteråd eller et setteeldsteråd - som har beslutningsmyndighet i saken. Dette gjelder både i forhold til saksgang - det vil si hvordan saken behandles, hvem som innkalles til samtaler og lignende - og i forhold til avgjørelser i saken - det vil si om noen skal suspenderes, tas ut av tjeneste, sies opp og lignende.

Dersom det er oppnevnt et setteeldsteråd er det dette eldsterådet som har avgjørelsesmyndighet i saken. Menighetens eldsteråd kan ikke overprøve eller endre setteeldsterådets saksbehandling eller avgjørelser. Vedtak om tilbakekalling av ordinasjonsretten besluttet av presbyteriestyret.

Rådgivende myndighet - FERØ

FERØ involveres i saken som rådgivere med spesiell ekspertise på denne typen saker. De skal bistå menigheten i behandlingen, både ved deltakelse i samtaler med videre og ved rådgivning når det gjelder saksgang og avgjørelser, men skal ikke diktere saksgang eller treffe avgjørelser. Det er likevel viktig at menighetene og tilsynsmannen lytter til FERØ og tar den ekspertise de har i denne typer saker på alvor. Medlemmene i FERØ er oppnevnt av synodestyret, og skal være personer som har spesiell kompetanse til å behandle denne typen saker i en menighet. FERØs råd er derfor ikke som alle andres råd i saken, men er en rådgivning som skal tillegges særlig vekt ved eldsterådets vurdering av saken.

2 Om habilitet ved behandling av saker

At en person er "inhabil" eller "ugild" innebærer at det foreligger omstendigheter som er egnet til å svekke tilliten til hans eller hennes upartiskhet. Hvis slike forhold foreligger, skal vedkommende ikke delta i behandlingen og i avgjørelsen av den konkrete saken. "Habil" vil si at vedkommende ikke er i en slik situasjon.

Det er flere hensyn som taler for at den som har et nært slektskap eller vennskap til noen av partene, ikke bør behandle eller avgjøre vedkommende sak: For det første kan det være fare for at vedkommende vil opptre partisk. For det andre er det av stor betydning at folk har tillit til at den som avgjør slike typer saker ikke opptrer partisk. Og for det tredje tjener habilitetsreglene til å beskytte de som treffer avgjørelser mot utilbørlig press utenfra.

I lovverket finner vi viktige bestemmelser om inhabilitet i forvaltningsloven § 6 og domstolloven § 106. Ingen av disse bestemmelsene er direkte gjeldende for Frikirkens behandling av saker, men de sier noe om hvordan vi bør tenke når vi skal vurdere om noen er inhabile til å være med å behandle en sak etter disse retningslinjene. Ifølge bestemmelsene vil nære familiemedlemmer være inhabile, det vil si foreldre, barn, søsken, ektefeller eller tidligere ektefeller, verger, svogere og svigerinner. Videre sier bestemmelsen at inhabilitet foreligger når det er særegne forhold som kan være med å svekke tilliten til den som skal avgjøre

SAK 7 VEDLEGG 4

saken.

I våre retningslinjer har vi bestemt at eldsterådet i en menighet hvor en slik sak kommer opp normalt ikke skal behandle saken, men at det skal oppnevnes et setteeldsteråd. At eldsterådet normalt anses som ikke å være habile til å behandle denne typen saker, er ikke en mistillit til eldsterådets dømmekraft eller evne til å behandle vanskelige saker i menigheten. Det er heller ikke fordi eldsterådet nødvendigvis ikke er nøytrale, men at det kan oppstå utrygghet på om saken blir behandlet nøytralt. Det handler om at alle parter i saken skal kjenne seg trygge på at det ikke blir tatt utenforliggende hensyn.

Relasjonene mellom medlemmer i en menighet er ofte sterke - og fremstår gjerne enda sterkere utad. Det handler ikke bare om en "forening" man er knyttet til og møtes i - det handler om å dele tro, vennskap, tjeneste sammen mot samme mål og så videre. Derfor kan det være vanskelig for parter i en sak å være sikker på at eldsterådet ved vurderingen av en sak mot en som er med i menigheten vil være nøytrale i sin vurdering. Særlig gjelder dette når den som er utsatt for krenkende atferd er mer perifer i forhold til menigheten. Da er det gjerne vanskelig for de som er utenfor å stole på nøytraliteten til de som behandler saken. For å unngå vanskelige vurderinger omkring inhabilitet, har vi en hovedregel som sier at eldsterådet er inhabile og det skal oppnevnes et setteeldsteråd i disse sakene.

Når det skal oppnevnes et setteeldsteråd må det også vurderes om det kan foreligge inhabilitetsgrunner. Slektskap mellom de som skal behandle saken og parter i saken vil alltid være en grunn til inhabilitet. Men det må også vurderes om det foreligger nært vennskap og fellesskap. Dersom den som anklages er ansatt i Frikirken kan det være vanskelig for andre ansatte å være med å behandle saken, fordi kollegafellesskapet og et ønske om å beskytte sine egne - også på tvers av menigheter - oppfattes som sterkt av utenforstående.

3 Bisitters rolle

Den som er part i en sak har rett til å ha med seg en bisitter ved alle samtaler som gjennomføres. En bisitter er en person som skal være til personlig støtte for parten i saken.

Hvem kan være bisitter.

Bisitteren velges av partene selv.

Bisitter skal ikke ha egeninteresser i saken, og skal ikke være en person som er eller kan tenkes å få ansvar for saksbehandlingen i saken.

Vi vil oppfordre de som er medlemmer av eldsterådet i menigheten til ikke å stille som bisitter for noen av partene i denne typen saker. Dette fordi en bisitter utad har tatt stilling til saken til fordel for den han/hun er bisitter for.

Hvilken rolle har bisitteren i saken

En bisitter skal ikke føre saken for parten, men skal være en støtteperson i samtaler. Det betyr at bisitter i forhold til parten skal være i lytterposisjon, gi medmenneskelig støtte og gi hjelp til å tolke og bearbeide det som blir formidlet i møter. Bisitter skal gi støtte til den som er part i saken slik at vedkommende får uttrykt det som er hans eller hennes forklaring.

Bisitter kan også være en støtteperson for parten i skriftlig kommunikasjon, men skal ikke selv ta aktivt del i saksbehandlingen ved egne samtaler, innsendelse av skriftlige dokumenter, osv.

4 Når barn er involvert i en sak

I saker om seksuelt grenseoverskridende atferd kan også barn være involvert, både som krenket og krenker. Dette reiser noen særlige problemstillinger i saksbehandlingen.

For det første er det viktig å understreke at betroelser fra barn må tas på alvor, selv om de kan virke usannsynlige. Barn har andre måter å uttrykke seg på, og det er viktig å ikke avvise disse uttrykkene uten å undersøke dem nærmere. Det kan være nyttig å ta kontakt med statens barnehus ([link - nettside](#)) eller barneverntjenesten i kommunen for råd og veiledning. Dette kan gjøres anonymt.

Er barnet under 16 år, skal barnets foresatte som en hovedregel informeres så snart som mulig, forutsatt at det ikke er grunn til å tro at de nærmeste foresatte er involvert i krenkelsen. Ungdom mellom 16 og 18 år må få uttale seg før foresatte blir kontaktet. Det skal sterke grunner til før foresatte blir kontaktet mot ungdommens vilje. En må i slike tilfeller bruke tid på å motivere ungdommen til å samtykke. Barnet og de foresatte skal så snart som mulig få beskjed om hvem som er deres kontaktperson, og få relevant informasjon om saksgang, samt hvilke støttetilbud som finnes. Dersom de foresatte og barn over 16 år samtykker, kan helsesøster eller barneverntjenesten kontaktes for hjelp til videre oppfølging.

Det er viktig å huske på at en i flere tilfeller har plikt til å melde fra til barneverntjenesten eller politiet, for eksempel dersom det er fare for at barnet blir utsatt for nye overgrep. Mer informasjon om dette finnes i dokumentet om taushetsplikt.

Det er i utgangspunktet barnets foresatte som skal avgjøre en eventuell politianmeldelse på barnets vegne, hvis saken ikke er gitt videre til barnevernet. Kirkesamfunnet kan også anmelde saken hvis mistenkte er/var ansatt eller er/var engasjert i frivillig arbeid mens krenkelsen ble begått.

5 Taushetsplikt – opplysningsplikt

Taushetsplikt – forskjellige grunnlag

Det finnes flere forskjellige typer taushetsplikt. Det viktigste skillet går mellom lovbestemt taushetsplikt og andre typer moralske eller avtalebaserte former for taushetsplikt. Det finnes også unntakssituasjoner hvor man bør eller skal viderebringe ellers taushetsbelagte opplysninger.

Prester, forstandere i registrerte trossamfunn, helsepersonell og flere andre yrkesgrupper har en ekstra streng taushetsplikt. I straffelovens § 144 står det at dersom disse eller disses betjenter eller hjelpere “rettsstridig åpenbarer hemmeligheter som er dem eller deres foresatte betrodd i stillings medfør” kan straffes. I vår sammenheng kalles dette ofte «kallsmessig taushetsplikt», og er særlig aktuelt for pastorer, eldste, innsatte sjelesørgere, eller kontoransatte som gjennom sitt arbeid får kjennskap til «betrodde hemmeligheter». Personer som har kallsmessig taushetsplikt, kan bare gå videre med opplysningene etter samtykke, eller hvis de har opplysningsplikt eller avvergingsplikt etter loven.

Frikirken har egne regler for taushetsplikt for ansatte og andre med verv og tjenester. I flere tjenester må det underskrives taushetserklæringer. Moralsk vil personer som gjennom sin tjeneste får kjennskap til personlige forhold eller andre hemmeligheter, ha en plikt til ikke å fortelle det videre. Frikirkens egne regler for taushetsplikt er ikke lovpålagte. Det er derfor ikke forbundet med straffeansvar å bryte denne taushetsplikten. Brudd på denne taushetsplikten kan likevel medføre reaksjoner fra kirkesamfunnet.

Unntak fra taushetsplikten

Både for moralsk taushetsplikt og lovbestemt taushetsplikt finnes det flere tilfeller der man har adgang til eller plikt til å bringe opplysningene videre. Det er ikke brudd på taushetsplikten å videreformidle opplysningene i disse tilfellene.

For alle typer taushetsplikt er det et fellestrekk at samtykke/tillatelse fra den eller de som har krav på taushet fritar for taushetsplikt. Det er derfor viktig å vurdere hvem som har krav på taushet, og hvor langt samtykket til å dele informasjonen strekker seg. Det kan være lurt å få samtykket skriftlig.

Noen ganger har man plikt til å bringe videre informasjon som i utgangspunktet er taushetsbelagt.

Den viktigste bestemmelsen her er straffelovens § 139, som gir alle en plikt til å kontakte politiet eller forsøke å avverge visse typer alvorlige straffbare handlinger, *hvis man holder det mest sannsynlig at det i fremtiden vil bli begått eller pågår en slik forbrytelse.*

Eksempler på forbrytelser som det er plikt til å melde fra om eller avverge på annen måte er seksuallovbrudd mot barn, vold i nære relasjoner, andre alvorlige voldsforbrytelser, voldtekt, incest, og misbruk av stilling, avhengighetsforhold eller tillitsforhold. En nøyaktig oversikt finnes i straffelovens § 139 på www.lovdatab.no Offentlig ansatte, organisasjoner og private som utfører oppgaver på vegne av det offentlige, og flere forskjellige yrkesgrupper har meldeplikt til barneverntjenesten i medhold av barnevernloven § 6-4. De som

SAK 7 VEDLEGG 4

har meldeplikt etter denne paragrafen har plikt til å ta kontakt med barnevernet hvis de har grunn til å tro at et barn blir utsatt for mishandling eller alvorlig omsorgssvikt i hjemmet, eller når barnet viser vedvarende alvorlige atferdsvansker.

I straffeloven § 172 er det gitt regler om opplysningsplikt for å hindre at uskyldige blir dømt. I straffeloven § 387 er det regler for plikt til å hjelpe folk som er i overhengende livsfare. Hvis vilkårene i loven er oppfylt, har man plikt til å hjelpe uavhengig av taushetsplikt.

Brudd på taushetsplikt og andre lovbestemmelser

Brudd på lovbestemt taushetsplikt kan medføre straff etter straffeloven.

Brudd på kirkesamfunnets regler om taushetsplikt, eller moralsk taushetsplikt, kan medføre ulike reaksjoner fra kirkesamfunnet.

Straffelovens bestemmelser om ærekrenkelse kan også bli aktuelt. Straffeloven § 246 – 249 angir hva som regnes som ærekrenkelse, hvordan det straffes, og en del eksempler på når man ikke skal straffes for ærekrenkelse. Ærekrenkelse defineres som: «forbrytelse som består i å krenke en annens æresfølelse, eller opptre på en måte som er egnet til å skade en annens gode navn og rykte eller til å utsette ham for hat, ringeakt eller tap av den for hans stilling eller næring fornødne tillit.» 1

Det finnes imidlertid viktige unntaksregler, som kan være aktuelle i behandlingen av disse sakene:

“Som hovedregel kommer straff ikke til anvendelse dersom det føres sannhetsbevis for beskyldningen. Dette gjelder likevel ikke hvis beskyldningen er fremsatt uten aktverdig grunn eller dersom den ellers er utilbørlig pga. formen eller måten den er fremsatt på. Straff kommer ikke til anvendelse på den som har vært pliktig eller nødsaget til å uttale seg eller som har uttalt seg til berettiget varetagelse av eget eller andres tarv, forutsatt at han har vist tilbørlig aktsomhet.” 2

Det vil si at i behandlingen av saker om seksuelt grenseoverskridende atferd, vil vi ha mulighet til å på en tilbørlig måte gjennomføre vår saksbehandling uten at lovens bestemmelse om ærekrenkelse kommer til anvendelse.

6 Om tilgivelse og gjenopprettelse

Hovedprinsipp: Alle mennesker har mulighet for å omvende seg og få tilgivelse.

En grunnleggende forståelse av det kristne menneskesyn, er at alle mennesker skal møtes med kjærlig omsorg. Det gjelder særlig de som har vært utsatt for krenkelser.

Krenkende handlinger må beskrives som synd og skyld. Å krenke et annet menneske er dypt tragisk og vekker ulike reaksjonsmønstre. Den eller de som er såret, vil ofte føle skam og gjemme seg bak fortielse. Krenkeren kan unnskyldes og manipulere. Alder, grad av modenhet, kjønn, bakgrunn, hvor lenge det er siden krenkelsen skjedde, gudsbildet og selvbildet kan prege holdningene. Styrkeforholdet mellom partene vil ofte være ujevnt, og som oftest er anklagede den sterke part. Dette vil påvirke holdningene til de involverte og andre både under og i etterkant av saken.

Vår kristne tro med sentrum i Guds frelseshandling gjennom Jesus Kristus, viser oss en vei der nåden og sannheten møtes. Sannheten avslører og nåden reiser opp.

Generelt

Vi er mennesker med vår seksualitet. Den er gudgitt og god. Når vi tar for oss det grenseoverskridende og krenkende ved seksualiteten, er det fordi få handlinger er verre å bli utsatt for enn når våre fysiske grenser blir trådt over og seksuelle krenkelser begås. Ingen av oss lever "slik det var tenkt." Ingen lever i en sex-fri sone.

Når vi blir kjent med seksuelle krenkelser skal vi også være bevisst egen seksualitet og egne holdninger. Faren er tosidig: Å demonisere og sykelliggjøre eller ufarliggjøre og bagatellisere. Vi anbefaler alle som er tillitspersoner å reflektere over sitt eget liv i forhold til seksualiteten.

SAK 7 VEDLEGG 4

Hvem er skyldig?

I en sak blir det alltid spørsmål om ”hvem har skylda?” Det er krenkeren og ingen andre som har skyld i handlingene. Krenkeren må bære det hele og fulle ansvar for det som har skjedd. Ofte vil den krenkede kjenne på skam og føle seg medskyldig. I veiledning må den krenkede hjelpes til verdighet, helhet og rett plassering av skyld.

Guds ord sier at ALLE har syndet (Rom 3:23), men hver og en skal svare for seg selv. Den kollektive skyld overskygger ikke den individuelle synd.

Gud vil at den skyldige skal erkjenne sin synd. Det er ved å bli konfrontert med sine handlinger at mennesker blir hjulpet. Ved slike konfrontasjoner skal en være direkte og tydelig.

Målet er at det blir erkjennelse der mennesket møter Gud (Salme 51). I møte med Guds hellighet blir synd avslørt så ødeleggende som den virkelig er. Syndserkjennelsen er en dypt åndelig erfaring og er avgjørende for veien videre.

Det er trist at mange som har krenket mennesker ikke åpner seg for denne dype erkjennelsen.

Unnskyldninger er et tegn på manglende erkjennelse.

I vårt samfunn har ikke kirken straffeansvar. Rettssamfunnet stiller mennesker til ansvar og utmåler straff. Kirken har likevel et selvstendig ansvar for å vurdere reaksjoner og ha egne prosedyrer for saksbehandling. Om det ikke blir anmeldt eller behandlet av noen offentlig instans, så har kirken et ansvar for å beskytte og ivareta den krenkede og menighetsfellesskapet. Derfor vil det noen ganger være nødvendig med reaksjoner overfor anklagede.

Hvem kan tilgi?

Det er bare Gud som kan tilgi mennesker synd. Vi har krenket han i tanker, ord og gjerninger og er i desperat behov for tilgivelse. Tilgivelse er en handling som fra Guds side utsletter syndene og renser fra all urettferdighet (Joh 1:9). Derfor trenger vi alle Guds tilgivelse. Ingen gave er større en syndstilgivelsen gave. Den er helt ufortjent.

I ”Vår Far” lærer Jesus oss å be: ”Tilgi oss vår skyld, slik vi også tilgir våre skyldnere.” Når syndstilgivelsen er blitt vår, kan ikke vi holde den tilbake for noen. Når det ofte argumenteres med at ”Det går ikke an å tilgi det jeg er blitt utsatt for!” er det fordi tilgivelsen blir sett på som en løsning for krenkeren. Det er ikke en lettveint vei for å slette spor, men tilgivelsen er en viljeshandling som setter mennesker fri.

Å tilgi er ikke å ta lett på det som har skjedd. Når den krenkede tilgir, er det å overlate hevnen og straffen til Gud. Gud er på den krenkedes side og hjelper alle hjelpeløse mennesker.

Hva er det som skjer når den krenkede tilgir? Når den krenkede tilgir, får ikke bitterhet og hat plass. Den kan også løse mennesker fra en ødeleggende offerrolle. Å tilgi er å la Gud overta saken!

Må den krenkede gi tilgivelsen i møte med krenkeren? Nei, det er ofte både vanskelig og uten hensikt. Det er heller ikke alltid mulig. I møte med krenkeren kan den krenkede møte en situasjon som blir for vanskelig å håndtere følelsesmessig, og det kan oppleves som en ny krenkelse.

Når får krenkeren Guds tilgivelse? Det er gjennom erkjennelse og bekjennelse, og ikke ved at krenkede tilgir. For krenkeren er dette ofte en lang vei å gå. Det trengs mye sjelesørgerisk innsikt for å hjelpe krenkeren til å komme til en erkjennelse.

Er det mulig med gjenopprettelse?

Evangeliet er godt nytt for mennesker. (Luk 4:16flg). Det gir mennesker håp for sin fremtid. Ingen har vært så langt nede at Guds kjærlighet ikke omfavner og løfter mennesker opp igjen. Det som ser helt håpløst ut, er mulig for Gud. Vi bærer alle syndens merker og menneskets svakhet med oss. De som har vært utsatt for krenkelser av mennesker i tillitsposisjoner, har fått et dypt sår i hele sin personlighet. Likevel finnes det en vei til gjenopprettelse. Jesus har et åndelig livsprogram for alle som vil følge han. I vennskap med Jesus og i følge med hans folk, skaper han noe nytt. Livsforvandlingen skjer. Selv om minner ikke viskes bort, så helbreder han minnet og setter mennesker fri fra sin fortid. Erfaringen viser at krenkede mennesker trenger hjelp av andre mennesker.

7 Muligheten for å gå videre – tillit og straff

Hovedprinsipp: Tillit blir gitt, og kan ikke kreves og er vanskelig å få etter en krenkelse.

1 Konsekvenser for hele menigheten og det lokale miljøet

Når en sak blir offentlig kjent, vil dette prege menigheten og ofte lokalmiljøet. Måten saken blir behandlet og alvorlighetsgraden, vil være viktig for veien videre. Prosedyrene må følges og følges opp.

2 Ulike oppfatninger av alvorlighetsgrad og konsekvenser må en regne med

Det vil alltid være ulike oppfatninger av saken. Noen vil mene reaksjonene er for strenge, andre vil mene at det er for lite handling.

3 Tydelig og åpen kommunikasjon er avgjørende

Kommunikasjon er nøkkelen for veien framover. Hvor mye som skal bli sagt offentlig må skje ut fra hensynet til den krenkede og eventuelt taushetsplikten. Dersom noe skal kommuniseres ut, har begge parter krav på å bli kjent med innholdet.

4 Erkjent eller skjult, omvendelse eller bortforklaring

Spørsmålet om veien videre handler om krenkelsen er erkjent eller forsøkt bortforklart. Når mennesker er krenket, er det umulig å leve videre som om ingenting har hendt. Det er bedre å ta et oppgjør med krenker og gjøre det som Jesus anbefaler i Matt 18,15-18

5 Se at grep blir gjort for å endre liv

Når en ser at et menneske handler ut fra veiledning og vilje til å endre liv, skapes det en mulighet til gjenopprettelse.

6 Den asymmetriske relasjonen får også følger for hvordan vi behandler saken

Når krenkeren viser vilje til endring, betyr det likevel ikke en automatisk gjeninnsettelse i tjeneste og oppgaver.

7 Sannhet og nåde

Hvor strenge eller milde må vi være? I møte med mennesker møter vi ulike holdninger til det som har skjedd. Ut fra Bibelen behandles ikke mennesker først og fremst ut fra de de har gjort, men om der er vilje til å erkjenne og bekjenne sin synd.

[Tilbake til kapittel 5.1.4.](#)

[Tilbake til kapittel 5.1.](#)

SAK 7 VEDLEGG 4

Saker til synoden fra Treungen Frikirkje

Innleiing: At medlemskap også stod på dagsorden på synodemøtet i 2017, meiner vi ikkje diskvalifiserer fremming av saka vår. I 2017 var det i hovudsak kategorien, «Tilhørige», som vart handsama og vedtatt tatt inn i § 5 i Forfatninga. Temaet vi tar opp denne gongen, var ikkje i fokus. I dag ser vi at det kan vere naturleg å sjå desse sakene i samanheng. «Tilhørige» består i stor grad av barn til medlemmer med eit anna dåpssyn enn vårt. (Sjå grunngeving for framlegget til endring, under)

Vi er kjende med at temaet, «Vern om lære og liv», er tatt opp på brei basis i kyrkjesamfunnet vårt. Vårt forslag må gjerne bli del av ei eventuell meir omfattande sak med dette temaet.

§ 5 Medlemskap. Sist endret av Synoden 2017. (Tekst som vi ynskjer å endre/endringsforslaget, er skrive i raudt.)

Alle som er døpt med en kristen dåp, kan opptas som medlemmer i Den Evangelisk Lutherske Frikirke. Alle som døpes i Den Evangelisk Lutherske Frikirke, anses som medlemmer i kirken. Menigheten plikter å legge til rette for at disse får opplæring i den kristne tro. Medlemmer som ønsker stemmerett i menighetsmøte, kan oppnå dette etter fylte 15 år. De må bekjenne troen på den Herre Jesus Kristus, **og det må ikke være noe i lære eller liv som strider mot den evangelisk-lutherske bekjennelse. Dette gir adgang til alle kirkens goder og del i det fulle ansvar for menighet og kirke.**

Medlemmene føres i det kirkelige manntall, forstanderen forretter brudevigsel, døver deres barn dersom foreldrene gir erklæring om å oppdra dem i den kristne tro, og forretter ved gravferd. Dersom det foreligger tvingende grunner for det, kan forstanderen unnså seg for å utføre de kirkelige handlinger.

Mennesker som ikke er døpt, men som ønsker en kirkerettslig tilhørighet til Den Evangelisk Lutherske Frikirke, kan registreres som tilhørige og føres i det kirkelige manntall inntil fylte 18 år.

§ 5 Medlemskap. Nytt forslag til Synodemøtet 2021:

Alle som er døpt med en kristen dåp, kan opptas som medlemmer i Den Evangelisk Lutherske Frikirke. Alle som døpes i Den Evangelisk Lutherske Frikirke, anses som medlemmer i kirken. Menigheten plikter å legge til rette for at disse får opplæring i den kristne tro. Medlemmer som ønsker stemmerett i menighetsmøte, kan oppnå dette etter fylte 15 år. De må bekjenne troen på den Herre Jesus Kristus.

Alle som ønsker å bli medlem med stemmerett i våre fellesskap, må, gjennom samtaler med menighetens eldsteråd, bli kjent med kirkesamfunnets lære. Menigheten bør legge til rette for åpne samtaler rundt ulike teologiske synspunkt, men i undervisning må medlemmer forholde seg lojale mot den gjeldende lære. Gjennom medlemssamtalene klargjøres forventninger, retter og plikter, slik at tillit blir den bærende faktoren for medlemskap.

Medlemmene føres i det kirkelige manntall, forstanderen forretter brudevigsel, døver deres barn dersom foreldrene gir erklæring om å oppdra dem i den kristne tro, og forretter ved gravferd.

SAK 7 VEDLEGG 4

Dersom det foreligger tvingende grunner for det, kan forstanderen unnslå seg for å utføre de kirkelige handlinger.

Mennesker som ikke er døpt, men som ønsker en kirkerettslig tilhørighet til Den Evangelisk Lutherske Frikirke, kan registreres som tilhørende og føres i det kirkelige manntall inntil fylte 18 år.

Grunngjeving:

1) Sjølv om kyrkjelydsmøtet er kyrkjelydens øvste organ, meiner vi det kan stillast større krav til læresyn for ordinerte- enn uordinerte medlemmer.

2) Det må vere samsvar mellom forfatninga og gjeldande praksis i kyrkjelydane på dette området. I dag har fleire kyrkjelydar tatt opp personar til kategorien, Medlemmer med stemmerett, som t. d. har eit anna syn på dåpen enn vår lære tilseier. Dette er gjort i forståing med leiing på sentralt hald.

VEDLEGG 2 TIL SAK 8/2022

FORSLAG TIL ENDRING AV PARAGRAF 5 I FRIKIRKENS FORFATNING, FRA SYNODESTYRET

OPPRINNELIG TEKST, MARKERT MED RØDT DET SOM SKAL ENDRES/TAS BORT.

§ 5 Medlemskap

Sist endret av Synoden 2017.

Alle som er døpt med en kristen dåp, kan opptas som medlemmer i Den Evangelisk Lutherske Frikirke. Alle som døpes i Den Evangelisk Lutherske Frikirke, anses som medlemmer i kirken. Menigheten plikter å legge til rette for at disse får opplæring i den kristne tro.

Medlemmer som ønsker stemmerett i menighetsmøte, kan oppnå dette etter fylte 15 år. De må bekjenne troen på den Herre Jesus Kristus, og det må ikke være noe i lære eller liv som strider mot den evangelisk-lutherske bekjennelse.

Dette gir adgang til alle kirkens goder og del i det fulle ansvar for menighet og kirke. Eldsterådet fører samtaler med dem som ønsker stemmerett og avgjør om forutsetningene er til stede.

Medlemmene føres i det kirkelige manntall, forstanderen forretter brudevigselse, doper deres barn dersom foreldrene gir erklæring om å oppdra dem i den kristne tro, og forretter ved gravferd. Dersom det foreligger tvingende grunner for det, kan forstanderen unnså seg for å utføre de kirkelige handlinger.

Mennesker som ikke er døpt, men som ønsker en kirkerettslig tilhørighet til Den Evangelisk Lutherske Frikirke, kan registreres som tilhørige og føres i det kirkelige manntall inntil fylte 18 år.

INNSTILLING TIL NY ORDLYD, MARKERT MED RØDT DET SOM ER NYTT

§ 5 Medlemskap

Kristen dåp er grunnlag for medlemskap i Den Evangelisk Lutherske Frikirke. Alle som døpes i Den Evangelisk Lutherske Frikirke, anses som medlemmer i kirken. Menigheten plikter å legge til rette for at disse får opplæring i den kristne tro.

Medlemmer som ønsker stemmerett i menighetsmøte, kan oppnå dette etter fylte 15 år.

De må bekjenne troen på den Herre Jesus Kristus, gi sin tilslutning til vår kirkes bekjennelse og ta aktivt del i menighetens fellesskap der ord og sakramenter forvaltes.

Dette gir adgang til alle kirkens goder og del i det fulle ansvar for menighet og kirke. En eldste fører samtaler med dem som ønsker stemmerett og avgjør om forutsetningene er til stede.

Medlemmene føres i det kirkelige manntallet.

Mennesker som ikke er døpt, men som ønsker en kirkerettslig tilhørighet til Den Evangelisk Lutherske Frikirke, kan registreres som tilhørige og føres i det kirkelige manntall inntil fylte 18 år.

FORSLAG TIL SAK TIL SYNODEN 2021 FRA KRAFTVERKET MENIGHET

1. Forslag til vedtak.

«Synoden ber synodestyret å opprette en komite som til Synoden 2024 har til oppgave å utrede og fremlegge:

- En teologisk redegjørelse for standpunktene for og mot likekjønnet samliv.
- Er synet på likekjønnet samliv et bekjennelsesspørsmål, og i tilfelle hvorfor?
- Kan DELF leve med at menigheter og medlemmer har ulike syn, og at dette får praktiske konsekvenser for menigheters behandling av homofile medlemmer? Evt. hvorfor er dette ikke mulig?

Komiteen bør inneholde:

- minimum to teologer.
- ha tilstrekkelig kjønnsbalanse (minst 40 % kvinner).
- inneholde minst en person som er uenig i DELF's offisielle standpunkt.»

2. Bakgrunn.

I vårt kirkesamfunn har det vokst frem en holdning om at DELF har «ett» syn på likekjønnet samliv, samt at dette er et bekjennelsesspørsmål, uten at dette noen gang har vært utredet for eller behandlet i kirkesamfunnets øverste organ, Synoden. Skal kirkesamfunnet ha ett offisielt standpunkt bør det teologiske grunnlag for de ulike standpunktene utredes og settes opp mot hverandre slik at det kan bli en åpen og konstruktiv samtale i menighetene, der resultatet av samtalen ikke er gitt på forhånd, før Synoden kan fatte et formelt vedtak.

VEDLEGG 2 TIL SAK 9/2022

FORSLAG OM ARBEID MED TEOLOGISK UTREDNING OM HOMOFILI OG LIKEKJØNNET SAMLIV

Saken fremmes av Kraftverket Frikirke

1. SAKENS OMFANG OG TYPE

Forslagsstiller Kraftverket menighet ønsker at synoden skal initiere en utredning som angår Frikirkens lære i spørsmålet om likekjønnet samliv. Saken gjelder kun spørsmålet om en utredning, og krever derfor simpelt flertall. Konklusjonen av utredningen omhandler Frikirkens lære, og skal derfor behandles av synoderådet. Synoderådets konklusjon vil deretter behandles av påfølgende synodemøte, som kan godkjenne konklusjonen eller sende den tilbake til ny behandling.

Synodestyret har behandlet og kommentert saken, og legger frem et alternativt forslag.

2. SAKSFREMMERS ØNSKEDE RESULTAT.

Kraftverket menighet ønsker en grundig utredning og drøfting av Frikirkens teologiske posisjon i spørsmålet om likekjønnet samliv. De ønsker også en avklaring av om dette spørsmålet er et bekjennelsesspørsmål og om Frikirken kan leve med at menighetene har ulikt syn i dette spørsmålet.

3. SAKENS BAKGRUNN

Kraftverket skriver:

I vårt kirkesamfunn har det vokst frem en holdning om at DELF har «ett» syn på likekjønnet samliv, samt at dette er et bekjennelsesspørsmål, uten at dette noen gang har vært utredet for eller behandlet i kirkesamfunnets øverste organ, Synoden. Skal kirkesamfunnet ha ett offisielt standpunkt bør det teologiske grunnlag for de ulike standpunktene utredes og settes opp mot hverandre slik at det kan bli en åpen og konstruktiv samtale i menighetene, der resultatet av samtalen ikke er gitt på forhånd, før Synoden kan fatte et formelt vedtak.

Synodestyrets merknad:

Synodestyret deler ikke Kraftverkets beskrivelse av at det har «vokst frem en holdning om at Frikirken har ett syn på likekjønnet samliv». Det kan ikke være slik at alle sider ved kirkesamfunnets tradisjonelle lære må drøftes spesifikt i det øverste organet for å være gjeldende. Frikirkens syn følger av den tradisjonen vi ble til i, og er gjeldende inntil vi aktivt velger en retningsendring. Det er også skrevet flere veiledninger/utredninger* om dette temaet gjennom de siste 20 årene. Synodemøtet har ikke hatt innsigelser til noe av dette. Det er synoderådet som gjør endelige

SAK 7 VEDLEGG 4

vedtak i lærespørsmål, og der har spørsmålet vært drøftet, senest i 2017, etter et grundig arbeid fra teologisk fagråd i perioden.

Et klart uttrykk for at Frikirken har ett syn på ekteskapet er liturgien. Synodemøtet har flere ganger debattert og vedtatt liturgi for ektevigsel. Synodestyret mener derfor at det klassiske ekteskapsynet er godt forankret i kirkesamfunnet.

Synodestyret ser likevel at det vil være nyttig at det gjennomføres et grundig teologisk arbeid med en helhetlig samlivsteologi. Fra Synodestyrets side vil intensjonen med et slikt arbeid være at det kan hjelpe oss, både som enkeltpersoner og som kirkesamfunn å gå dypere inn i de aktuelle tekstene og hvordan de taler til oss om seksualitet og samliv for alle mennesker.

Synodestyret vil derfor fremme et alternativt forslag, der vi ønsker å ta på alvor de vanskelige spørsmålene som berører teologien, og de sjelsesørgeriske utfordringene vi møter. Dialog kan gi felles erkjennelse av hva som står på spill, gi ny innsikt og skape nye muligheter. På denne måten kan vi styrke forutsetningene for videre vandring sammen i Frikirken.

4. FORSLAG TIL VEDTAK

Kraftverkets forslag til vedtak:

Synoden ber Synodestyret å opprette en komite som til synoden 2024 har til oppgave å utrede og fremlegge:

- En teologisk redegjørelse for standpunktene for og mot likekjønnet samliv.
- Er synet på likekjønnet samliv et bekjennesspørsmål, og i tilfelle hvorfor?
- Kan DELF leve med at menigheter og medlemmer har ulike bibelsyn, og at dette får praktiske konsekvenser for menigheters behandling av homofile medlemmer? Evt. hvorfor er dette ikke mulig?

Komiteen bør inneholde:

- minimum to teologer.
- ha tilstrekkelig kjønnsbalanse (minst 40 % kvinner).
- inneholde minst en person som er uenig i DELF's offisielle standpunkt.

Synodestyrets forslag til vedtak:

Synoden fastholder at ekteskapet er Guds gode ordning for samlivet mellom én mann og én kvinne. Synoden anser saken om Frikirkens syn på ekteskapet som godt utredet i dokumentene fra teologisk fagråd i 2014-2017, men ser like fullt behov for videre arbeid med samlivsteologi og samlivsetikk.

Synoden ber Synodestyret å nedsette et utvalg som har til oppgave å:

- utarbeide en helhetlig samlivsteologi
- drøfte hva som ligger i begrep som «bekjennesspørsmål» og «kirkesplittende», og om ulikt syn på samliv hører inn under disse begrepene, og i tilfelle hvorfor?
- drøfte hvilke eventuelle konsekvenser det skal få for menigheter og ordinerte som ikke deler Frikirkens syn på ekteskapet

Komiteen bør inneholde:

- minimum to teologer.
- ha tilstrekkelig alders- og kjønnsbalanse.
- inneholde minst en person som kan bringe inn perspektiver fra et annet ståsted

SAK 7 VEDLEGG 4

Dialog skal vektlegges som metode i dette arbeidet.

Resultat av arbeidene framlegges for Synoderådet høsten 2023.

Tilsynsarbeid og ordinert tjeneste forutsettes utført i henhold til Frikirkens lære.

Synoden ber også synodestyret sørge for at det utarbeides en betenkning om hvordan Frikirken kan bygge fellesskap som på en bedre måte ivaretar mennesker som, frivillig eller ufrivillig, ikke lever i ekteskap, inkludert LHBT+.

Synoden ber Synodestyret i samarbeid med FriBU arbeide videre med hvordan vi kan hjelpe foreldre og ledere til å møte og veilede barn og unge i samlivsetikk og i forhold til egen seksualitet.

Sak til synodemøtet 2021: Synoderådets sammensetning

Fra synodestyret

Synodemøtet 2017 kunne ikke behandle saken om synoderådets sammensetning, da den ikke var sendt ut til menighetsbehandling i forkant av møtet. Synodestyret ble bedt om å vurdere å fremme saken på nytt i 2021, noe vi herved gjør.

Begrunnelse for endring

Synodestyret ser fortsatt behovet for et organ som arbeider med læresaker, men vil mene at et slikt organ bør bestå av mennesker som møtes regelmessig og som har det daglige tilsynsansvaret for vår kirke. Presbyteriene sin rolle ble aktualisert på synodemøte i 2014, og synodestyret mener at presbyteriestyrene og tilsynsmennene bør spille en langt viktigere rolle når lærespørsmål utredes og avgjøres i kirkesamfunnet.

Synodestyret har også drøftet om synoderådets mandat bør endres, men er kommet frem til at dette uansett vil være for tidlig etter at rådet ble oppnevnt.

Synodestyret vil derfor foreslå følgende sammensetning av synoderådet:

Formann og nestformann i synodestyret (velges av synoden)
Formann i presbyteriene (velges av presbyteriene)
Fast ansatte tilsynsmenn i presbyteriene
En valgt representant fra hvert presbyterium (velges av synoden)

Dette betyr at synoderådet vil ha 14 medlemmer.

Nåværende ordlyd:

3.9 Reglement for synoden.

Sist endret av Synoden 2002.

Representasjon til synoderådet:

Synoderådet består av synodestyret og tilsynsmennene og medlemmer av eldsterådene fra hvert

tilsynsområde valgt i forhold til medlemstallet:

- Tilsynsområder med inntil 1000 medlemmer i fullt medlemskap: En representant.
- Tilsynsområder med 1001–2000 medlemmer i fullt medlemskap: To representanter.
- Tilsynsområder med 2001–3000 medlemmer i fullt medlemskap: Tre representanter.
- Tilsynsområder med over 3000 medlemmer i fullt medlemskap: Fire representanter.

Synodens delegater velger representanter fra presbyteriene etter innstilling fra valgkomiteen.

Ny ordlyd:

3.9 Reglement for synoden.

Sist endret av Synoden 2002.

Representasjon til synoderådet:

Synoderådet består av kirkens tilsynsmenn, presbyteriestyrenes formenn og ett eldsterådsmedlem fra hvert tilsynsområde valgt av synoden, etter innstilling fra valgkomiteen.

Dersom en formann er ansatt tilsynsmann, møter nestformannen i synoderådet.

Forfatningens nåværende ordlyd:

§ 16 Synoderåd

Synoderådet er synodens læreorgan.

Sist endret av Synoden 1999.

Kirkens øverste tilsynsmenn innkaller til møter i synoderådet. Synoderådet består av synodestyret og representanter fra hvert presbyterium valgt i henhold til reglement.

Synodeformannen leder synoderådet og innkaller dette etter behov, dog minst én gang hver synodeperiode.

Synoderådet behandler læresaker oversendt av synoden eller synodestyret.

Synoderådet fatter avgjørelser i læresaker, og utarbeider hyrdebrev og andre uttalelser av læremessig karakter.

Avgjørelser fattet av synoderådet protokolleres og legges fram for synodemøtet.

Synodemøtet kan sende disse avgjørelser tilbake til synoderådet for ny behandling.

Synoderådets endelige vedtak fremlegges for neste synodemøte til orientering.

Forfatningens nye ordlyd:

§ 16 Synoderåd

Synoderådet er synodens læreorgan.

Sist endret av Synoden 1999.

Kirkens øverste tilsynsmenn innkaller til møter i synoderådet. Synoderådet består av kirkens tilsynsmenn, presbyteriestyrenes formenn og en representant fra hvert presbyterium.

Synodeformannen leder synoderådet og innkaller dette etter behov, dog minst én gang hver synodeperiode.

SAK 7 VEDLEGG 4

Synoderådet behandler læresaker oversendt av synoden eller synodestyret.

Synoderådet fatter avgjørelser i læresaker, og utarbeider hyrdebrev og andre uttalelser av læremessig karakter.

Avgjørelser fattet av synoderådet protokolleres og legges fram for synodemøtet. Synodemøtet kan sende disse avgjørelser tilbake til synoderådet for ny behandling. Synoderådets endelige vedtak fremlegges for neste synodemøte til orientering.

Synodestyrets forslag til vedtak:

Synoden støtter forslaget om endring av representasjon til synoderådet.

Forfatning og reglement endres i samsvar med ny ordning.

Kommentarer fra forfatningsutvalget:

Viser til sak 114/2017-2021. Dette er en av sakene der synodestyret ber forfatningsutvalget om innspill før saken sendes ut til menighetsbehandling. Synodestyrets forslag til synoderådets sammensetning, er en forfatningssak som må til menighetsbehandling før den kan behandles av synoden, jmfør § 16 og reglement 3.9.

Forfatningsutvalget ble konsultert pr mail i august 2019 ang. hvem som skulle kalles inn til synoderådsmøte høsten 2019. Utvalget behandlet saken i møte i oktober 2019 (sak 67);

«*Sammensetning av synoderåd*

1a. Reglementet for synoderådet (3.9) leser vi slik at det er tilsynsmennene som er medlemmer av rådet. Dette reglementet er skrevet da presbyteriets formann og nestformann var definert som kirkens tilsynsmenn. Forfatningen § 16 sier at synoderådet består av representanter fra hvert presbyterium valgt i henhold til reglement. Så lenge tilsynsmennene nå ikke er valgt, ser det da ut som om det mest korrekte må være at det er formennene i presbyteriene som skal møte som representanter i synoderådet. Med bakgrunn i dette anbefaler forfatningsutvalget at man innkaller presbyteriets formann og nestformann.

1b. Utvalget anbefaler at de ansatte tilsynsmenn innkalles, men at disse ikke har stemmerett.

1c. Forfatningsutvalget vil støtte at en presisering av reglementet presenteres for neste synodemøte.»

Synodestyret lanserer nå en ny sammensetning- med færre fra synodestyret, med valgte formenn og nestformenn som tidligere, men også med de ansatte tilsynsmenn. De legger fram forslag til revidert tekst, både på § 16 og på reglement 3.9.

Dette er en sak som nå sendes til menighetsbehandling før synodebehandling (første gang). Forfatningsutvalget er tilfreds med at det foreligger konkrete og avklarende tekstforslag for både § 16 og reglement 3.9.

Vedtak: Forfatningsutvalget er forelagt synodestyrets forslag, og kan ikke se at den ikke kan behandles av synoden.

VEDLEGG I TIL SAK II/2022

VURDERING AV SAKSBEHANDLING I SAKEN OM NY TILSYNSMANNSORDNING

*Saken fremmes av Fredrikstad Frikirke
Kontaktperson: Per Eriksen og Heidi Aarmo Lund*

SAKENS OMFANG OG TYPE

Fredrikstad Frikirke har sendt inn en innvending mot saksbehandlingen i saken om ny ordning for tilsynsmenn i synoden 2017-2021.

Saken ble behandlet etter vurderinger i forfatningsutvalget, og klagen behandles derfor i tilknytning til forfatningsutvalgets rapport.

SAKSFREMMERS ØNSKEDE RESULTAT

Fredrikstad Frikirke ønsker å prøve lovligheten av vedtaket som ble fattet på mailkorrespondanse, og eventuelt få omgjort vedtaket.

SAKENS BAKGRUNN

Saken om ansettelse av tilsynsmenn var første gang oppe til behandling på synodemøtet i 2014. Det var synodestyret som fremmet saken etter at presbyteriemøtet i søndre presbyterium i 2013 gjorde et vedtak der de ba «synoden utrede ordning med tilsynsmenn på heltid». På dette tidspunktet var det nok en generell erkjennelse i kirkesamfunnet om at noe måtte gjøres med tilsynsordningen vår.

I det opprinnelige saksframlegget til synodemøtet i 2014, stod det i forslaget til vedtak at

«Synodestyret kaller to tilsynsmenn etter innstilling fra et innstillingsråd bestående av to representanter fra hvert av styrene i de aktuelle presbyterier for en periode på seks år med mulighet for forlengelse». Synoden mente i 2014 at saken var for dårlig forberedt og fattet vedtak om at

«Saken bør utredes grundig og utsettes derfor. Synoden ønsker at denne behandlingen skjer så fort som mulig».

Til synodemøtet i 2017 la synodestyret fram følgende forslag: «Dagens ordning erstattes med en tilsynsordning hvor hvert presbyterium kaller og ansetter tilsynsmann i 60-100 prosent stilling, ut fra antall menigheter i det enkelte presbyterium. Stillingene er åremålsstillinger på seks år, med mulighet for utvidelse, etter ny utlysning og søknad, 2 x 3 år». Komiteen som behandlet saken mente det ikke var formålstjenlig med en vedtatt begrensning i hvor lenge en tilsynsmann kan sitte. Etter forslag fra komiteen gjorde synoden dette vedtaket: «Dagens ordning erstattes med en tilsynsordning hvor hvert presbyterium kaller og ansetter tilsynsmann i 60-100 prosent

SAK 7 VEDLEGG 4

stilling. Stillingsstørrelsen for den enkelte tilsynsmann fastsettes av synodestyret. Stillingene er åremålsstillinger på seks år, med mulighet for fornyelse for tre år av gangen etter ny utlysning og søknad».

Åremålsprinsippet springer ut fra nåværende ordning der det velges tilsynsmenn for tre år om gangen. Tilsynsmannen står ansvarlig overfor presbyteriemøtet og kan gjenvelges av dette. **Når det nå viser seg at tilsynsmenn ikke kan ansettes på åremål, men må tilbys faste stillinger, er det dette prinsippet som brytes.**

Synoden vedtok i 2017 de nødvendige forfatnings- og reglementsendingene som måtte til for å få på plass den nye ordningen. Det står ingen ting i disse om åremål eller om hvor lang tid til-

synsmennene ansettes for. Det betyr at det ikke kreves endringer i forfatning og reglementer for å ansette tilsynsmenn i faste stillinger.

Den viktigste prinsipielle endringen i den nye ordningen fremkommer i uttalelse fra komiteleder for komiteen som behandlet denne saken under synodemøtet i 2017:

Funksjonen som presbyterieformann og nestformann og funksjonen som tilsynsmann, som altså pr. i dag er samlet i de samme personene, skilles. Det skal fremdeles velges formann og nestformann i hvert presbyterium, men funksjonen som tilsynsmann skal en annen person ha. All stillingsressurs samles i én person – tilsynsmannen. Tilsynsmannen velges ikke direkte av presbyteriemøtet. Tilsynsmannen skal kalles og ansettes av presbyteriestyret i hvert presbyterium.

Tilsynsmannen trenger ikke lenger å ha sete i et eldsteråd. Det holder å være medlem i en av Frikirkens menigheter. I dag velges tilsynsmennene blant de ordinerte – eldste eller pastor – i det enkelte presbyteriums eldsteråd. Med ny ordning må fremdeles presbyterieformann og nestformann velges blant disse. Tilsynsmann må være ordinert, men kan være medlem i en menighet i et annet presbyterium, eller vanlig medlem i en menighet i det presbyteriet hun/han skal være tilsynsmann i.

De endringene som foreslås gjort i forfatning og reglement, skal fange opp denne endringen. Dette er den viktigste prinsipielle endringen som ligger i forslaget fra synodestyret og i innstillingen fra komiteen.

SAKENS DOKUMENTER

1. Brev fra Fredrikstad Frikirke
2. Kommentar fra synodestyret
3. Kommentar fra forfatningsutvalget

I. BREV FRA FREDRIKSTAD FRIKIRKE

SAK TIL SYNODEN 2021 FRA FREDRIKSTAD FRIKIRKE

På synodemøtet 2017 ble saken om endring av tilsettelsesforhold for tilsynsmenn behandlet (Sak 11/2017 Tilsynsmannsordningen – ansettelse på åremål). Hele denne saken bygget på at man ville videreføre ordningen med at tilsynsmannsfunksjonen fortsatt skulle være på åremål. Dette lå både i selve sakens overskrift, og som et premiss for hele behandlingen.

Vedtaket lød også: I. Dagens ordning erstattes med en tilsynsordning hvor hvert presbyterium kaller og ansetter tilsynsmann i 60–100 prosent stilling. Stillingsstørrelsen for den enkelte tilsynsmann fastsettes av synodestyret. Stillingene er åremålsstillinger på seks år, med mulighet for fornyelse for tre år av gangen etter ny utlysning og søknad. Tilsynsansvaret ligger i presbyteriestyret som rapport-terer til presbyteriemøtet. Arbeidsgiveransvaret legges til presbyteriestyret.

Da det i ettertid viste seg at vedtaket rent arbeidsrettslig ikke var gjennomførbart, ble åremålsbegrensningen strøket og stillingene gjort om til faste stillinger. Dette ble vedtatt ved at det ble

SAK 7 VEDLEGG 4

sendt brev til synodens medlemmer, slik at de kunne slutte seg til nyordningen. Flere opplevde at dette ble framstilt som en mindre sak av mer formell karakter.

Dermed gjorde man om en ordning for tilsyn i Frikirken uten verken menighetsbehandling eller full diskusjon på et synodemøte.

Vi i Fredrikstad menighet opplever ikke at dette er en mindre og formell sak som kunne vedtas på denne måten. Tvert imot er det en stor og prinsipiell forandring som er skjedd.

For det første er det skjedd en overgang fra et tillitsverv til et ansettelsesforhold. Dermed har man brutt med en mer enn hundreårig tradisjon i kirkesamfunnet. Dette ble det antakelig ikke lagt avgjørende vekt på under synodemøtet, ettersom det fortsatt dreide seg om en tidsavgrenset stilling. Dermed ville ikke forandringene være så store. Annerledes er det når dette så omgjøres til faste stillinger. Da har man beveget seg et langt skritt fra Frikirkens tradisjon og historie. Et slikt skritt mener vi krever en grundig drøfting på synodemøtet – og helst med full menighetsbehandling i forkant.

Hvorfor er det uheldig med faste ansettelser av tilsynsmenn? En av grunnene er at tilsynsordningen blir statisk på en helt annen måte enn ved at tilsynsmennene velges inn (eller ansettes) for en tidsavgrenset periode. Rent praktisk kan det bety at Frikirken nå vil komme til å ha de samme tilsynsmennene for en periode på ti til tjue år.

Det kan også spørres om Frikirken ved dette i praksis har beveget seg i retning av en mer episkopal ordning til fortrengning av den presbyterianske som tidligere har vært grunnleggende i Frikirken.

Dette er en for stor sak til å vedtas på en så enkel måte som det ble gjort. Fredrikstad menighet vil derfor fremme saken for synoden 2021.

2. KOMMENTAR FRA SYNODESTYRET

1. Det er fortsatt presbyteriestyret, med dets formann og nestformann, som har tilsynsansvaret i hvert presbyterium. Disse velges for 3 år av gangen, og rapporterer til presbyteriemøtet som godkjenner eller underkjenner tilsynsrapportene. Dette presiseres også tydelig i reviderte retningslinjer for tilsynsmennene.
2. Synodestyret foreslo en begrensning i tilsynsmennenes virketid i sitt forslag til synoden i 2017. Dette ønsket ikke synoden å vedta, men gjorde i stedet et vedtak som åpnet for at tilsynsmennene kunne få utvidet sitt åremål for 3 år av gangen. Dette kan tolkes som at synoden ikke var bekymret for at de ansatte tilsynsmennene skulle bli værende for lenge i sine stillinger.
3. Forfatningsutvalget har godkjent protokoll fra synodemøtet 2017, og det er ikke reist spørsmål ved vedtakets lovlighet. Forfatningsutvalget ble konsultert vedrørende hvordan man skulle behandle saken videre januar 2019, og hadde ikke motforestillinger mot mailbehandling.

Forfatningsutvalget har behandlet alle saker som oversendes til menighetsbehandling før synodemøtet 2021, og i den forbindelse uttalt:

Forfatningsutvalget har ingen synspunkter på hvorvidt framgangsmåten i innhold representerte et brudd med kirkesamfunnets tradisjoner. (I så måte ville tradisjonsbruddet ligget i forslaget om tilsetting, et forslag som ble drøftet og vedtatt i det ordinære synodemøtet november 2017).

Forfatningsutvalget kan ikke se at Fredrikstad menighets forslag ikke kan fremmes for synoden. Utvalget vil likevel anmode synodestyret om å gå i dialog med Fredrikstad menighet om saksframlegget, der det bør framgå at utvalget har uttalt at saksbehandlingen ikke har vært i strid med forfatning og reglement.

SAK 7 VEDLEGG 4

4. Både forfatningsutvalget, komiteleder på synoden 2017 og arbeidsgruppa som utarbeidet forslag til løsning da vi innså at vi ikke hadde lov hjemmel for åremålsansettelse, understreker at et eventuelt brudd med Frikirkens tradisjon skjedde ved det lovlig fattede vedtaket på synodemøtet i 2017.
5. Synoden 2021 skal ikke vurdere saken på nytt, men kun ta stilling til om vedtaket ble lovlig fattet. Dersom man finner at dette er tilfellet, fortsetter ordningen til saken eventuelt fremmes som en ny sak for synoden.

3. KOMMENTAR FRA FORFATNINGsutVALGET

Forfatningsutvalget godkjente i februar 2018 protokoll fra Synodemøtet 2017. Det er ikke reist spørsmål ved lovligheten av vedtak i synodesak 11/2017. «Både prinsippene for endring og utforming av tekster til Forfatningen fikk mer enn 4/5 flertall».

Straks det ble klart at åremålsstillinger ikke kunne realiseres, tok synodestyret kontakt med forfatningsutvalget for å avklare videre saksbehandling. Da hadde partene allerede drøftet samme problemstilling i sak om prolongering av synodeperioden; Skulle man kalle inn til ekstraordinært synodemøte, eller kunne man henvende seg til synodens medlemmer pr mail? Forfatningsutvalget støttet en mailavstemming i sittende synode.

Forfatningsutvalget har jobbet med alle saksfremlegg som er sendt til menighetsbehandling, også saksfremlegget fra Fredrikstad. I denne drøftingen (oktober 2020) har forfatningsutvalget skrevet i sin protokoll:

«Forfatningsutvalget har ingen synspunkter på hvorvidt framgangsmåten i innhold representerte et brudd med kirkesamfunnets tradisjoner. (I så måte ville tradisjonsbruddet ligget i forslaget om tilsetting, et forslag som ble drøftet og vedtatt i det ordinære synodemøtet november 2017).

Forfatningsutvalget kan ikke se at Fredrikstad menighets forslag ikke kan fremmes for synoden.

Utvalget vil likevel anmode synodestyret om å gå i dialog med Fredrikstad menighet om saksfremlegget, der det bør framgå at utvalget har uttalt at saksbehandlingen ikke har vært i strid med forfatning og reglement.»

FORSLAG TIL VEDTAK

FORSLAG FRA FREDRIKSTAD:

Dersom det ikke er mulig å ansette tilsynsmenn på åremål, avvikles ordningen som ble vedtatt på synoden 2017. Tilsynsmenn velges da som tidligere av presbyteriemøtene for en tidsavgrenset periode.

FORSLAG FRA SYNODESTYRET:

Synoden finner ikke at det er gjort feil i saksbehandlingen av sak 11/2017 om tilsynsmannsordningen, og vedtaket blir derfor stående.

